imburgs agblad

Zaterdag 2 februari 1991

73e jaargang nr. 28.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

Verenigde Staten sluiten gebruik kernwapens niet uit

Troepen Irak onder vuur

Van onze correspondenten

WASHINGTON/RIAD – De geallieerde luchtmacht in de Golf heeft zijn bombardementsvluchten op militaire, industriële en economische doelen in Irak en Koeweit verplaatst naar de Iraakse grondtroepen aan de Saoedische grens. Door de enorme troepenbewegingen aan de grens, waar zo'n 50.000 Iraakse militairen zijn samengetrokken, heeft de geallieerde luchtmacht het accent noodgedwongen moeten verleggen.

Amerikaanse, Britse en Franse gevechtsvliegtuigen hebben gisteren vooral troepenconcentraties in het zuiden van Koeweit bestookt. Tenminste drie Iraakse tanks werden uitgeschakeld bij de Koeweitse stad Umm Hujul, waar Iraakse troepen opnieuw de grens probeerden over te steken. Met luchtaanvallen en artilleriebeschieting werden de Irakezen teruggedrongen. De Britse Jaguars voerden aanvallen uit op konvooien in het zuidoosten van Koeweit om de Iraakse troepen terug te drijven. De Fransen bombardeerden opnieuw de Republikeinse Garde.

Volgens de Amerikanen bereidt Irak zich niet voor op een grootscheepse inval in Saoedi-Arabië. „Er is sprake geweest van enige beweging in het gebied rond Wafra. De bedoeling daarvan is ons niet duidelijk. Zeker is, dat de Irakezen sinds eergisteren niet de grens met Saoedi-Arabië hebben overschreden", zei generaal Thomas Kelly tijdens een persconferentie in Washington.

Kernwapens

De VS sluiten het gebruik van kernwapens niet uit, als de Iraakse leider Saddam Hoessein besluit chemische wapens in te zetten. Dat heeft de Amerikaanse vice-president Dan Quayle gisteren gezegd tijdens zijn bezoek aan Londen. In een vraaggesprek met de BBC zei Quayle ervan overtuigd te zijn dat Saddam op een bepaald moment biologische en chemische wapens zal gebruiken. „Dan is een van de opties hem te overweldigen met conventionele wapens en niet met kernwapens, maar ik sluit op dit moment niets uit."

De opmerking van Quayle is bij sommige bondgenoten in het verkeerde keelgat geschoten. Frankrijk, dat de Amerikanen gisteren toestemming gaf om met B-52-bommenwerpers het Franse luchtruim te doorkruisen, heeft daaraan de voorwaarde verbonden dat de toestellen alleen conventionele wapens bij zich mogen hebben.

De uitspraken van Quayle hebben in Amerika minder opschudding gewekt. Wat hij zei, was niet meer dan een bevestiging van het formele Amerikaanse standpunt dat 'geen enkele optie is uitgesloten' bij de oorlog tegen Irak. Maar functionarissen van het Pentagon en het Witte Huis hebben de afgelopen weken officieus maar met grote nadruk gezegd, dat dit standpunt puur formeel is, en uitsluitend bedoeld is om de druk op Saddam Hoessein zo groot mogelijk te houden.

Gevolgen

In werkelijkheid is het gebruik van chemische of nucleaire wapens niet aan de orde, en ook nooit aan de orde geweest. De reden daarvoor is, dat het gebruik van bijvoorbeeld tactische kernwapens ongetwijfeld grote politieke gevolgen zou krijgen, en Amerika enorme problemen met de gehele Arabische wereld zou opleveren. Bovendien, aldus een functionaris in de Washington Post van 7 januari: „Zouden we daarmee Koeweit vernietigen met de bedoeling het te redden."

Zie verder pagina 13
● **Geallieerden verliezen twintig toestellen**

● Khafji vrijdagmorgen: een gedode Iraakse soldaat ligt in een straat waar daags tevoren hevige gevechten zijn geleverd tussen Saddam Hoesseins troepen en militairen van de geallieerde strijdkrachten. Het is de eerste foto van een gesneuvelde Irakees sinds het uitbreken van de vijandelijkheden aan de Perzische Golf, vijftien dagen geleden.

Wöltgens doet dissidenten handreiking

AMSTERDAM – PvdA-fractievoorzitter Thijs Wöltgens heeft tijdens het PvdA-congres in Amsterdam een handreiking gedaan naar de beide dissidente Kamerleden Piet de Visser en Frans Moor. Wöltgens nodigde zijn beide fractiegenoten uit voor een gesprek, 'zodat het mogelijk wordt weer in redelijke harmonie met elkaar samen te werken'. Het congres begroette de uitnodiging van Wöltgens met een langdurig applaus.

De Visser en Moor zijn deze week in opspraak gekomen. De Visser hekelde de manier, waarop de fractie onder druk was gezet om in te stemmen met deelname aan de Golfoorlog. Moor sprak deze week in de Tweede Kamer zonder overleg met de fractie over zijn afwijkende standpunt over de Jeugdwerkgarantiewet.

Beiden werden zij door de fractieleiding voorlopig buiten spel gezet. Moor mag niet meer namens de fractie optreden. De Visser kreeg een zodanig harde brief van de fractieleiding, dat hij zich beraadt op zijn positie.

Zie verder pagina 3
● **PvdA: milieu mag burger meer kosten**

Frankrijk: geen formeel contact met Teheran

TEHERAN/PARIJS – Er zijn geen formele contacten tussen Franse en Iraakse diplomaten in Teheran. Dat heeft de Franse minister van buitenlandse zaken Roland Dumas gisteren in Parijs gezegd.

In een toelichting op de ontkenning van Dumas zei de Franse regeringswoordvoerder Louis Le Pensec dat het zoeken naar mogelijkheden van een wapenstilstand in de Golfoorlog geen zin heeft zolang Irak niet een duidelijk teken geeft bereid te zijn zich uit Koeweit terug te trekken.

Onderzoek Amerikaanse ministerie wijst uit:

'Irakezen doodden baby's in Koeweit'

WASHINGTON – De Iraakse bezettingsmacht in Koeweit heeft tientallen te vroeg geboren baby's vermoord. Ze zouden door de Iraakse militairen uit hun couveuses zijn gegooid. Dit schrijft het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken in zijn jaarverslag over schendingen van mensenrechten dat gisteren openbaar is gemaakt.

Berichten over dergelijke moordpartijen circuleren sinds de Iraakse invasie van 2 augustus. Ze worden onderschreven door Amnesty International maar weersproken door andere mensenrechtenorganisaties, waaronder Middle East Watch.

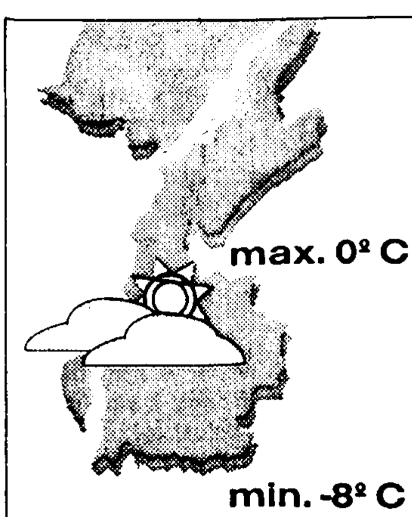
Het rapport van het State Department, dat naar het Amerikaanse Congres is gestuurd, meldt een incident van september vorig jaar. Toen zouden 72 couveusekinderen zijn vermoord in een kraaminrichting in Koeweit. Volgens het verslag vond een arts die reageerde op een noodoproep van de kliniek de 72 te vroeg geboren kinderen dood op de grond. Ze waren door Iraakse militairen uit hun couveuses gegooid. De toestellen waren meegenomen.

In het rapport wordt ook gesproken over 'massamoorden en standrechtelijke executies' van Koeweitse burgers, grootschalige lynchpartijen van studenten en het stelselmatig vermoorden van gehandicapten en mensen die verpleegd moesten worden.

Amerikanen geraakt door eigen vuur

SAOEDI/ARABIË – De Amerikaanse marine onderzoekt of een aantal van de bij Khafji gesneuvelde mariniers mogelijk het slachtoffer is geworden van verkeerd gericht geallieerd vuur. Luitenant-kolonel Jerry Humble zei dat een vier man tellend team, waaronder een munitiedeskundige, het wrak van een licht pantservoertuig zou onderzoeken waarin een onbekend aantal mariniers is omgekomen tijdens het eerste grote grondtreffen bij de grens tussen Saoedi-Arabië en Koeweit.

In totaal zijn elf mariniers gesneuveld bij de gevechten. Onbekend is hoeveel van hen inzittenden waren van het voertuig, dat mogelijk is getroffen door een raket die vanuit een Amerikaanse straaljager is afgevuurd.

ZONNIG EN KOUD

Een lagedrukgebied boven de Golf van Biskaje verplaatst zich naar het zuidoosten en er ontstaat tijdens het weekeinde een oostelijke stroming. De aangevoerde lucht is droog en koud. In de nacht daalt de temperatuur tot 8 graden onder nul. Ook overdag komt het kwik niet boven het vriespunt. De wind is zwak uit oostelijke richting, morgen toenemend tot matig.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346

VANDAAG:			
zon op:	**08.19**	**onder:**	**17.28**
maan op:	**22.08**	**onder:**	**09.12**
MORGEN:			
zon op:	**08.48**	**onder:**	**17.30**
maan op:	**23.25**	**onder:**	**09.26**

'Benzine' uit het stopcontact

'Ik moet even tanken'

Tiener bekent moord op Jessica (7)

AKEN – Een 17-jarige jongen uit Waldfeucht heeft donderdagavond een bekentenis afgelegd over de moord op het 7-jarige meisje Jessica Rippegather uit Hückelhoven. Haar lichaam was dinsdagavond in een kelder in Heinsberg aangetroffen. Onderzoek had aangetoond dat zij ook sexueel misbruikt was.

Het Openbaar Ministerie in Aken maakte gisteren bekend dat de jongen, David K., op de avond na de misdaad door bewoners op straat was gezien.

Tijdens het routine-verhoor dat hem vervolgens werd afgenomen, gaf hij tegenstrijdige antwoorden. Later op de avond bekende hij.

Zie verder pagina 21
● **Dader kende slachtoffer**

Fraaie expositie met werk van Willem Hussem

Galerie Wansink doet aan kunsthistorie

● *Olieverf op papier van Willem Hussem, te zien in galerie Wansink.*

ROERMOND – Over het algemeen zal men het terugblikken op kunsthistorische ontwikkelingen verwachten in musea, ook al zijn die meer en meer uit op actualiteit. Het speuren naar nieuw talent lijkt meer op de weg te liggen van galerieën, ook al omdat de werken waarmee kunsthistorie wordt geschreven schaars zijn en duur. Ook Bert Wansink van de gelijknamige galerie in Roermond streeft naar actualiteit, al zijn in de lijst van zijn activiteiten niet veel exposities aan te wijzen van onbekende of aankomende talenten. Niettemin bedrijft de galerie met een tentoonstelling van Willem Hussem kunsthistorie: Hussem werd geboren in 1900 in Rotterdam en overleed in Den Haag in 1974. Nederlandse kunsthistorie dus met een accent op het aandeel dat Hussem nam in de ontwikkeling waaraan door Willemijn Stokvis – evenals aan haar boek daarover – de naam is gegeven: 'Doorbraak van de Moderne Kunst in Nederland'.

Dat kon Wansink doen omdat Willem Hussem, die als dichter ook in de literaire historie een plaats inneemt, in lange perioden van zijn bijna zestigjarig kunstenaarsbestaan een uiterst produktief schilder was. Zijn nagelaten werk is omvangrijk en nog grotendeels in zijn Haagse atelier aanwezig of bij de Galerie Nouvelles Images in bewaring.

Behalve omvangrijk is zijn nalatenschap ook heel divers. Het bekendste beeld van zijn schilderschap is het meest gerelateerd aan zijn schilderijen van de laatste twintig jaar, die abstracter zijn dan die van de Cobra schilders, maar daaraan verwant door hun experimenteel karakter.

Onthutsend

In de catalogus van een Hussem-tentoonstelling in het Centraal Museum van Utrecht in 1984 kan men in de tekst van Cato Cramer lezen dat Hussem, die voor de oorlog tijdenlang in Frankrijk was, 'in een onthutsend aantal stijlen heeft gewerkt: naar van Gogh in de jaren twintig, op een braaf realistische wijze in de jaren dertig, zoals velen anderen, in de oorlog en vlak daarna in de stijl van Picasso, en vanaf 1950 op een wijze die nu eens invloeden vertoonde van Cobra en dan weer van oosterse kalligrafie'. En dan schijnt er nog invloed aanwijsbaar van Rothko en De Stael. Als een galerie een consistent beeld wil geven van Hussems oeuvre lijkt dat derhalve een hachelijke onderneming.

Men zou geneigd zijn een reeks schilderijen uit één bepaalde periode bij elkaar te brengen.

Fascinatie

Al bij binnenkomen in de Galerie in de Roermondse Neerstraat ziet men in één oogopslag dat Wansink het probleem op zijn eigen wijze heeft opgelost: hij heeft een groot aantal werken op papier gekozen en zorgvuldig ingelijst. Zij leveren een fraai geheel op, ofschoon de jaren van ontstaan, voor zover achterhaalbaar, over meer decennia zijn verspreid. De vroegste tonen een tot sobere vormen gereduceerde figuratie: verbeeldingen van strand en zee – een fascinatie die Hussem sinds zijn romantische jeugdjaren nooit heeft verlaten. De laatste tonen een geometrisch-abstracte tendens en staan niet los van het suprematisme van Malowitch.

Het lijkt erop dat de consistentie in dit deel van Hussems oeuvre voortkomt uit zijn naoorlogse bekering tot de abstractie en zijn aansluiting bij de Haagse 'Experimentelen' met Ouborg, Sinemus en Roëde en bij 'Vrij Beelden' met Ouborg en een reeks Amsterdammers. Die bekering kwam voort uit een behoefte om te ontkomen – Hussem die als een laatbloeier wordt gezien was toen rond de vijftig – aan het conformisme van zijn milieu dat hem in vroegere jaren had omgeven en voorts uit de behoefte om in het bevrijde land de vrijheid bot te vieren. Meer nog kwam ze voort door zijn persoonlijke toenadering – via Hegeliaanse filosofie – tot de Oosterse denkwereld, tot Chinese lettertekens en Japanse kalligrafie. Het Zen-Boeddhisme doet hem geloven in de samenhang en dingen, hun harmonie en hun eenheid, een geloof dat ook uit zijn gedichten spreekt. Zij zijn vaak kort en in Haiku-stijl. Dat geloof drijft hem ook naar een soort versobering dat de bezoeker hier een beoefenaar doet vermoeden van de Minimal Art. Avant-la-lettre.

Concentratie

Een enkel werk bij Wansink, wijselijk opgehangen in relatie tot een soortgelijk van wat grotere complexiteit, bestaat uit een haal met het penseel: een bijna gesloten cirkel in zwarte inkt. De meeste bestaan uit met het penseel getrokken tekens in één, twee kleuren of zwart, die zelden van enige aarzeling blijk geven en getuigen van grote concentratie. Een aantal schilderijen uit het latere oeuvre houdt Wansink in stock; met de gepresenteerde keuze uit de collectie – hoe beperkt ook – wordt aan een wezenlijk aspect van Hussem's schilderschap recht gedaan. En daarmee aan een figuur die in en na de oorlog bekend en gewaardeerd was zowel in Haagse kringen als daarbuiten.

pieter defesche

Verder...

... loopt in galerie 't Vinkentouw, Bokstraat 63 in Heerlen een expositie onder de titel **Glitter**, met schilderijen en papiercollages van Mariet Giesbertz en foto's van Nol Pepermans. De tentoonstelling is te bezichtigen tot en met 12 februari, de galerie is geopend dinsdag tot en met vrijdag van 13-17 uur en zaterdag van 10-17 uur.

... kan in Kasteel Hoensbroek tot en met 3 maart een overzichtstentoonstelling bekeken worden die luistert naar de titel **De mijnen en de kunsten**. Openingstijden van het Kasteel dagelijks van 10-12 uur en 13.30-17 uur.

... is in het Limburgs Centrum voor Fotografie 'Den Tempel', Gruizenstraat 27 in Sittard een expositie van **Jos van de Hamsvoord**. Het centrum is geopend van dinsdag tot en met vrijdag 10-17 uur, zaterdag en zondag van 14-17 uur.

... wordt in Galerie Amarna, Rechtstraat 84 in Maastricht vanaf vandaag tot en met 2 maart de solotentoonstelling **Manhattan** gehouden met werk van meubelmaker en vormgever Dennis de Rond.

... vindt morgen om 16 uur in Galerie Spreuwenberg, Hoofdstraat 27 in Herkenbosch de opening plaats van een expositie met sieraden en objecten van **Yvonne Savelkoul** en tekeningen en pastels van **Sim Visser**. De expositie loopt tot en met [illegible] maart en de galerie is geopend [illegible] donderdag van 18-21 uur en vrijda[g] tot en met zondag van 14-17 uur.

... opent Galerie Leopold in Maasei[k] een expositie met werk van de u[it] Obbicht afkomstige kunstschilde[r] **Pierre Claessens**. De tentoongeste[l]de werken zijn alle in acryl.

● *Manhattan 1990 van Denn[is] de Rond, te zien in Galer[ie] Amarna in Maastricht.*

Oplossing van gisteren

P	A	P	E	R	C	L	I	P
R	-	-	-	O	-	-	-	A
I	-	T	O	M	B	E	-	L
M	-	A	P	P	E	L	-	E
A	U	L	A	-	S	L	O	T
-	U	R	-	-	-	E	R	-
G	R	E	S	-	I	N	K	A
R	-	E	L	A	N	D	-	S
I	-	P	A	N	N	E	-	I
E	-	-	-	T	-	-	-	E
K	A	R	D	I	N	A	A	L

Exposities

Gevarieerd aanbod in De Konfrontatie

HEERLEN – In galerie De Konfrontatie, Putgraaf 5 (naast de Luciushof) Heerlen, vindt vanmiddag om 16.00 uur de opening plaats van een expositie met werken van Ron Bernstein (installatie), Sil Crefcoeur (schilderijen) en Jo Schoenmakers en Marjo de Vries (keramiek). De tentoonstelling loopt tot en met 3 maart en is op zaterdag en zondag geopend van 14.00-17.00 uur (met uitzondering van het carnavalsweekeinde).

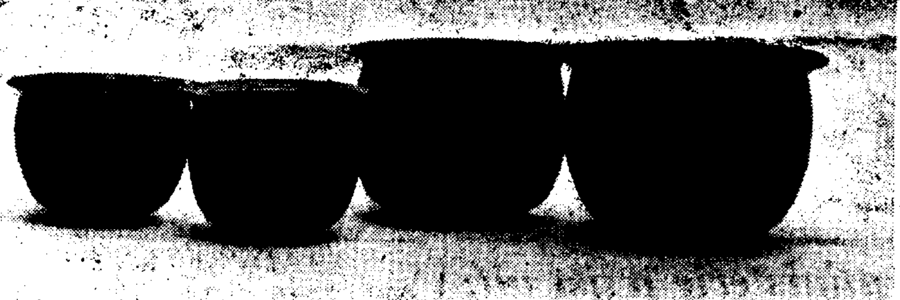
Ron Bernstein verliet in 1982 Amerika en kwam naar Europa om 'Life Experiences' op te doen. Vier jaar later presenteerde hij aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht zijn eerste video. Beïnvloed door de opkomst van het consumentisme toont hij in De Konfrontatie de installatie 'Having Enough', waarin hij de kijker meeneemt naar een slaapkamer.

Het nieuwste werk van Sil Crefcoeur omvat onder andere collages die vertellen over de wereld van halfapen. Het zijn kijkkastjes waarbij de dieren letterlijk los van hun achtergrond komen. De kunstenares heeft houding en blik van de dieren een bijna menselijke emotie meegegeven. Naast tekeningen, acrylschilderijen en gouaches is er ook grafisch werk te zien van Crefcouer. Het spel van zwart-wit is zo sterk dat er een grafisch patroon ontstaat waarin men de dieren soms niet meteen herkent.

Marjo de Vries werd geboren in Den Haag en studeerde aan de tehatex academie beeldende kunsten Maastricht, richting textiele werkvormen. Zij week langzaam uit naar keramische vormen en is nu zover dat ze de konfrontatie textiel en keramiek in één vorm durft te gieten.

Het uitgangspunt van de kunstenaar Jo Schoenmakers, geboren in Brunssum, is gebruikskeramiek. Hij probeert deze sculptuuraal te benaderen om zo met kleur en bewerking tot nieuwe, op zich zelf staande beelden te komen.

Internationale expositie bij Van den Besselaar

● *Potten van Dörte Ahrenkiel, te zien bij Van den Besselaar.*

MAASTRICHT – In Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht, loopt tot en met 3 maart een expositie van de Duitse kunstenares Anne Krefting, die werken op papier en schilderijen toont. De Belgische Dörte Ahrenkiel laat potten en steengoed zien. De galerie is geopend van donderdag tot en met zondag 13.00-17.30 uur.

Anne Krefting reageert in haar werk op de ontwrichting van de natuur en de samenleving. Haar werken zijn sober en vooral opgebouwd uit vlakken in verschillende aardkleuren. In en om de vlakken is gekrast, gescheurd, getekend en geschreven. In haar serie 'Tafeln der Gastfreundschaft' komt de abstractie minder aan de orde. Gedekte tafels en aarden vaatwerk komen regelmatig terug in dit (symbolisch) werk. Het aarden vaatwerk op Annes schilderijen is een symbool voor het vrouwelijke.

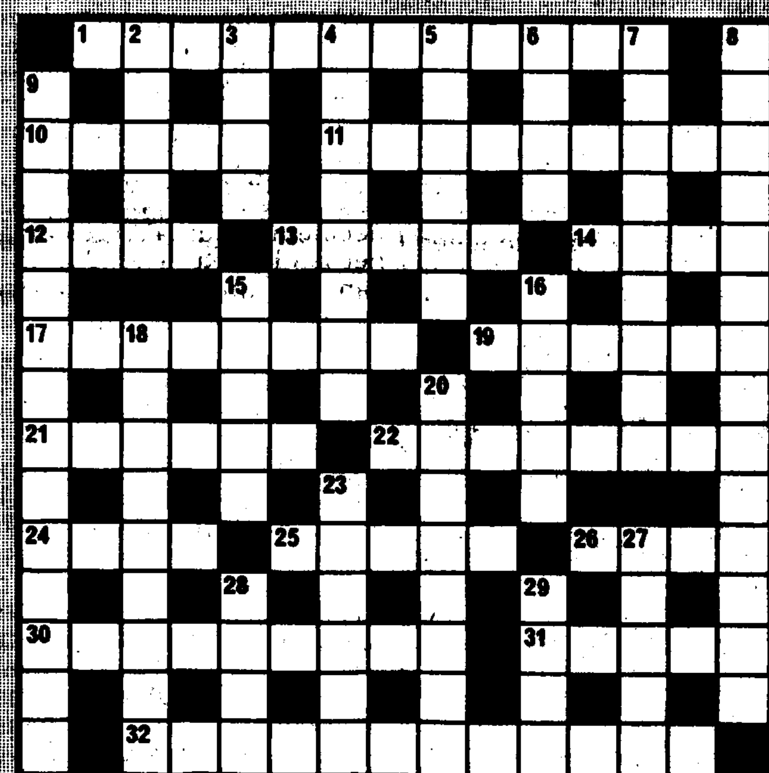
De potten en het steengoed van Dörte Ahrenkiel, die studeerde aan de academie in Maastricht, afdeling keramische vormgeving, zijn het resultaat van het voortdurend onderzoek naar de mogelijkheden van verschillende materialen en werkwijzen. Haar werk is puur, eerlijk en warm. De potten en vazen die zij nu bij van den Besselaar toont zijn bijna allemaal gebakken in een reductief (onder druk) gestookte hout- of zoutoven en aan de binnenkant met veldspaatglazuur afgewerkt.

'Edities' van Mark Luyten in In Situ

MAASTRICHT – In galerie In Situ, Aylvalaan 10 in Maastricht, laat de Belgische kunstenaar Mark Luyten edities uit de periode 1987-1990 zien. Luyten, kunstenaar en kunsthistoricus in één persoon, gebruikt beelden uit de kunsthistorie, vaak gecombineerd met literaire referenties. Hij plaatst deze in een context van hedendaagse vorm- en materiaalopvatting. De tentoonstelling loopt tot en met 9 maart en de galerie is geopend van woensdag tot en met zaterdag van 14.00-18.00 uur.

De titels van de twee meest recente edities (Serre I tot en met II 1990 en Serre IV tot en met VI 1990) kunnen opgevat worden als metafoor van het kunstenaarschap van Luyten. De serre, vooral in de negentiende eeuw populair, is een ruimte waar de natuur in afzondering gecultiveerd kan worden. In de schittering van het glas kan het beeld van de omringende, ongerepte natuur zich dan vermengen met het beeld van de gevormde natuur. Fragmenten Van Poussin, Watteau en bloemmotieven worden omsloten door monochroom bewerkte vlakken, korrelig absorberend of glanzend weerspiegelend.

cryptogram

Horizontaal: 1 Onderlinge verhouding op een feest? (12); 10 Eén minder (5); 11 Prijs voor een ingrediënt van zekere gebakken lekkernij? (9); 12 Begraafplaats voor de eerste groente? (4); 13 't Is hoogmoedig als u het terugstort (5); 14 't Zoogdier doet aan sport (4); 17 Kenmerkt een soort sieraad (8); 19 Van die weersverwachting worden we op gewekt! (6); 21 In het verschiet van dieren (6); 22 Vreemd, dat men op die school nu ham eet! (8); 24 Wat een herrie in dat bouwwerk! (4); 25 Drinkgerei voor een bazige vrouw om koffie uit te drinken (5); 26 Stad om er in te verdwalen (4); 30 Wedstrijd voor wielrenners die opslag wensen? (9); 31 Verkoop waarvoor men te veel betaalt? (5); 32 Schets in de marge? (12).

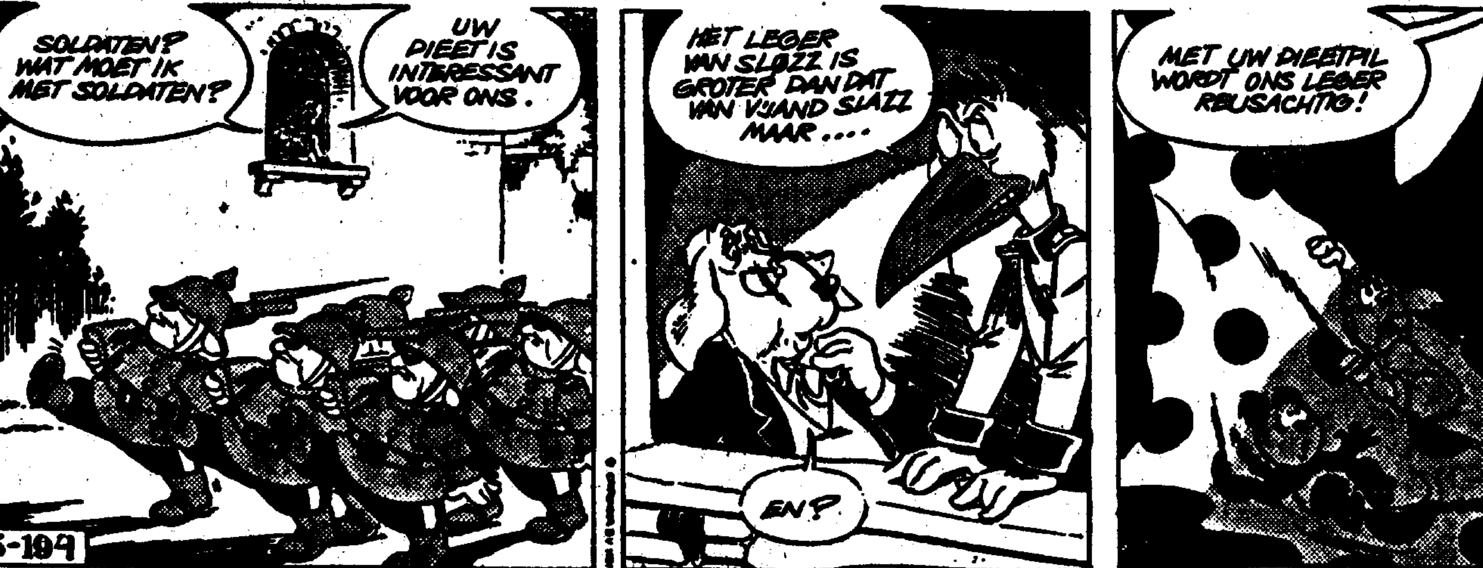
Verticaal: 2 Is het wel in de haak dat hie[r] mede gestoken wordt? (5); 3 Verblijf waa[r]uit men soms wordt gelokt (4); 4 Vogel d[ie] vaders in verwarring brengt (8); 5 Vertre[k] van astronauten (6); 6 Lag reeds voor u [in] zee (4); 7 Onbezonnen eer aandoende gel[o]vige (9); 8 Die plaats is zeldzaam te noe[]men! (14); 9 Niet magnetisch? (14); 1[5] Smaaktest (5); 16 Die rivier op grote a[f]stand is niet geweldig (5); 18 Pechbaks[] (9); 20 Kapot mechanisme (8); 23 Hoof[d]deksel om vis te vangen? (6); 27 Geen zi[] het te verkopen? (5); 28 Wel is het zo da[t] we hieruit putten! (4); 29 Trekt de betrek[]king 'n beetje aan? (4).

het wondere wolfje

(C) Standaard Uitgeverij/Antwerpen.

panda en de groothandel

recept

Sinaasappelflensjes

De flensjes kunnen van te voren gemaakt worden omdat ze later goed kunnen worden opgewarmd in de saus. U kunt echter ook de dunne Franse crêpes gebruiken (crêpes dentelles) in pakjes van zes stuks of meer in de betere supermarkt of delicatessenwinkel te koop.

Benodigdheden voor de flensjes van 4-6 personen: 75 g bloem, zout, 1 ei, 2½ dl melk. Voor de sinaasappelsaus: 2 dl sinaasappelsap, 3 el citroensap, 3 el likeur, 3 el vloeibare honing, 25 g boter, 2 sinaasappels, eventueel slagroom en noten.

Bereid het beslag en bak hiervan dunne flensjes. Verwarm het sinaasappelsap, citroensap, likeur, honing en boter. Roer regelmatig. Schil sinaasappels dik zonder wit vel en snijd vruchtvlees in plakken. Vouw flensjes in vieren en warm ze op in de sinaasappelsaus. Voeg plakken sinaasappel toe en warm deze kort door in de saus met de pannekoeken. Leg per persoon 1-2 flensjes op de borden, schep er wat saus omheen en geef er desnoods wat ijskoude slagroom bij en bestrooi met walnoten of andere noten.

huub meijer

Uitgeversmaatschappij
Limburgs Dagblad b.v.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886
Piccolo-advertenties: 045-719966

Banken: ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455566
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15845

Fax:
redactie 045-739264
advertenties 045-739364

Telex:
redactie 56123

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal ƒ 79,20
per maand ƒ 26,40
losse nummers ƒ 1,50
Bfr. 29

Honderden doden bij aardbeving in Pakistan

NEW DELHI/ISLAMABAD – Bij een zware aardbeving gisterochtend in delen van Pakistan, Afghanistan, India en de Centraalaziatische Sovjetrepubliek Tadzjikistan zijn in het noordwesten van Pakistan meer dan 200 doden en honderden gewonden gevallen.

Regeringsfunctionarissen zeiden dat het dodental waarschijnlijk nog aanzienlijk zal stijgen omdat er nog geen gegevens bekend zijn uit afgelegen bergachtige streken. Honderden woningen stortten in of liepen zware schade op.

Het epicentrum van de beving, met een kracht van 6,8 op de schaal van Richter, lag volgens het seismologisch instituut van Pakistan in het Hindukush-gebergte in Afghanistan, ongeveer 200 kilometer ten noorden van Peshawar.

In Tadzjikistan verwoestte de aardbeving huizen, veroorzaakte landverschuivingen en haalde electriciteitsleidingen neer, zo meldde het Sovjetpersbureau Tass. Er waren nog geen meldingen over eventuele slachtoffers.

Weer brand in Haagse Passage

DEN HAAG – Een uitslaande brand heeft gistermiddag opnieuw schade aangericht in de Haagse Passage. De brand ontstond tegen half vijf in de afzuigkoker van de keuken van het Mexicaanse restaurant in het hoekpand Passage-Buitenhof. De brandweer was het vuur binnen een uur meester. De brandweer schat de totale schade tussen de twee en zes ton.

Ritzen komt studenten tegemoet

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Minister Ritzen (Onderwijs) heeft besloten studenten die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer voor het reizen tussen woon- en studeerplaats, financieel tegemoet te komen. Dit blijkt uit een brief van de bewindsman aan de Kamer. De tegemoetkomingen gelden vanaf 1 januari, de datum waarop studenten de OV-jaarkaart kregen in ruil voor een korting op hun studiebeurs.

Voor studenten in het buitenland komt er geen speciale regeling, aldus Ritzen, aangezien het de eigen vrije keuze is buiten ons land te gaan studeren. Hoeveel alle vergoedingen gaan kosten, meldt de bewindsman niet. De regelingen moeten nog verder uitgewerkt worden.

Kremlin wil overleg met Baltische republieken

MOSKOU – Het Kremlin wil onderhandelingen beginnen met de drie rebelse Baltische republieken. Sovjet-president Gorbatsjov heeft gisteren per decreet de formatie van drie delegaties gelast. Zij moeten op een nog nader te bepalen tijdstip namens het Kremlin gaan praten met de leiders van de drie republieken, die zich willen afscheiden van de Sovjetunie.

Wat die onderhandelingen kunnen opleveren, blijft echter de vraag, omdat Gorbatsjov blijft vasthouden aan de Unie-status van de drie republieken.

Het donderdagnacht geëindigde plenum van het Centraal Comité van de Communistische Partij besloot twee vooraanstaande leden, de econoom Stanislav Sjatalin en de toneelschrijver Aleksandr Gelman, te royeren.

Rechter beslist over geldboetes bij zwartrijden

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – De kantonrechter moet de knoop doorhakken over de vraag welke boete er gehanteerd gaat worden voor zwartrijden in het openbaar vervoer. Minister Hirsch-ballin (Justitie) wil proefprocessen uit laten lokken om te weten te komen of een boete van minimaal 100 gulden op zwartrijden acceptabel is. In de tussentijd zullen de boetes op zwartrijden niet worden verhoogd. In mei hoopt een speciale projectgroep met nieuwe voorstellen te komen om het zwartrijden op de bus, trein en tram tegen te gaan en te bestraffen.

De ministers Hirsch-Ballin (Justitie) en Maij-Weggen (Verkeer) hebben dat de Tweede Kamer gisteren in een brief laten weten. De twee bewindslieden vinden dat er 'eerst inzicht moet komen in alle aspecten van voorstellen om zwartrijden tegen te gaan en te bestraffen'.

Over de boetes op zwartrijden wordt in politiek-Den Haag al maanden een kleine vete uitgevochten. Minister Maij stelde eind vorig jaar voor de boetes te verhogen naar 100 gulden. Dat leverde haar een boze reactie op van justitie-minister Hirsch-Ballin, die buiten het besluit was gehouden. De kantonrechters weigerden bovendien die hoge boetes op te leggen.

Lubbers wil groei van budget Pronk anders gebruiken

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG/AMSTERDAM – Premier Lubbers wil de automatische groei van de begroting van minister Pronk (Ontwikkelingssamenwerking) de komende jaren besteden aan hulp voor Oost-Europa en het opvangen van kosten voor asielzoekers die naar ons land komen. Over vier jaar gemeten gaat het om circa 750 miljoen gulden. De eerste minister liet dit na afloop van het kabinetsberaad weten.

Lubbers ontkende dat hij wil tornen aan de regel dat de begroting van Pronk 1,5 procent van het nationaal inkomen (het bedrag dat wij allemaal samen verdienen) beloopt. Wel zei hij de groei van het budget – als gevolg van een toenemende economische groei die doorwerkt in een stijgend nationaal inkomen – anders te willen benutten. De kwestie speelt binnen het kabinet bij de discussie over de tussenbalans.

De eerste minister stelde dat het huidige onderscheid tussen landen in de Derde Wereld (ontwikkelingslanden) en de tweede wereld (het vroegere Oostblok) op den duur niet te handhaven is. Ten aanzien van Oosteuropese landen zal besloten moeten worden of zij zo welvarend zijn, dat er geen hulp nodig is, of dat zij wel gesteund moeten worden. Lubbers gaf aan het laatste standpunt in te nemen. Daarmee is er volgens hem ook geen bezwaar meer tegen financiering van de hulp uit het budget van Pronk.
Met de door hem gekozen beleidslijn is er volgens Lubbers wel een nieuwe indeling nodig van groepen landen die ontwikkelingshulp krijgen.

Minister Pronk verzet zich vooralsnog tegen verdere 'vervuiling' van de begroting van ontwikkelingssamenwerking. Hij voelt er niets voor hulp aan oostbloklanden uit zijn begroting te betalen. Dat zei hij tijdens het PvdA-congres in Amsterdam.

Rede in politiek Den Haag positief ontvangen

De Klerk schrapt drie pijlers van apartheid

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – De Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk heeft gisterochtend in Kaapstad het schrappen van de drie belangrijkste apartheidswetten aangekondigd. In zijn rede ter gelegenheid van de opening van het parlementaire jaar zei De Klerk dat de drie hoekstenen van het apartheidssyteem: de bevolkingsregistratiewet, de groepsgebiedenwet en de wetten op grondbezit, binnenkort uit het wetboek zullen zijn verdwenen.

De afgevaardigden van de extreemrechtse Konservatieve Partij (KP) verlieten uit protest de zaal, toen de president deze maatregelen bekend maakte. Een van hen noemde De Klerk 'een verrader van het Afrikaner volk'.

De Klerk kondigde tevens een 'manifest voor het nieuwe Zuid-Afrika' aan. Dit manifest verklaart dat 'alle mensen in Zuid-Afrika op basis van een algemeen kiesrecht moeten deelnemen aan alle geledingen van het landsbestuur en dat de rechten van alle individuen en minderheden, volgens het beginsel van nonracisme in de grondwet zullen worden beschermd'.

Forum

Over het onderhandelingsproces zei de president te hopen dat de meerpartijen-conferentie, waar zal worden onderhandeld over de nieuwe grondwet, zo snel mogelijk van de grond komt. Het ANC heeft zich verleden maand ook uitgesproken voor een dergelijke forum. De grootste zwarte oppositiebeweging houdt echter wel vast aan haar eis dat een grondwetgevende vergadering het laatste woord over de nieuwe grondwet zal hebben.

De Klerk wees dit van de hand, evenals een andere eis van het ANC, een overgangsregering, waaraan het ANC deelneemt. Hij was echter wel bereid 'andere leiders inspraak te geven bij de formulering van maatregelen'.
De president maakte verder voorlopige stappen bekend die het schrappen van de apartheid in het gemeentebestuur mogelijk maken en zegde meer geld toe voor zwart onderwijs en huisvesting.

Den Haag

De rede van de De Klerk is in politiek-Den Haag positief ontvangen. Of daarmee ook het sanctiebeleid tegen Zuid-Afrika kan verdwijnen, blijft een punt van onenigheid. Het kabinet wil een versoepeling van de sancties bezien, CDA en VVD willen ze afschaffen. PvdA en D66 vinden het echter nog te vroeg om het sanctiebeleid te herzien.

In samenspraak met andere EG-landen wil het kabinet nu gaan bezien of bestaande sanctiemaatregelen tegen Zuid-Afrika versoepeld kunnen worden. Het kabinet vertrouwt erop dat politieke gevangenen spoedig worden vrijgelaten en ballingen kunnen terugkeren naar Zuid-Afrika.

De Europese Gemeenschap is bereid haar sanctiebeleid tegen Zuid-Afrika verder te versoepelen als de door De Klerk aangekondigde afschaffing van de laatste apartheidswetten doorgaat.

● *Twee demonstrerende jongeren stonden gisteren in de gang van het RAI-gebouw bij de start van het tweedaagse partijcongres van de PvdA. De affaire-De Visser was het onderwerp van hun protest.*

PvdA: milieu mag burger meer kosten

Van onze parlementsredactie

AMSTERDAM – Het congres van de PvdA vindt het aanvaardbaar dat milieuheffingen op bepaalde produkten en handelingen voor alle burgers extra lasten opleveren. Op die manier wordt het gedrag van de consumenten beïnvloed en kan de opbrengst gebruikt worden voor verbeteringen van het milieu. De gevolgen hiervan voor de laagste inkomens moeten niet via het inkomensafhankelijk maken van heffingen, maar via de belastingen gecompenseerd worden.

Het congres stemde gisteravond in met de resolutie die door het partijbestuur over het milieubeleid was opgesteld. Na discussie in deelvergaderingen ging het congres met enkele kleine wijzigingen akkoord. Het voornaamste punt van discussie was de vraag of het milieubeleid ondergeschikt mag zijn aan een rechtvaardige inkomensverdeling.

De congresafgevaardigden stemden er mee in dat er meer dan tot nu toe heffingen moeten komen op milieuvervuilende produkten en activiteiten. Daarbij staat de gewenste verandering van het gedrag centraal. Ook wil het PvdA-congres dat de belastingen in de toekomst meer worden geheven over milieu-onvriendelijke produkten en dat arbeid daardoor minder belast gaat worden. Op die manier wordt milieuvriendelijk gedrag gestimuleerd en werkgelegenheid bevorderd.

Minister Alders liet weten deze voorstellen te ondersteunen. De enige uitzondering die hij wil maken is voor de rioolbelasting, die momenteel door de gemeenten wordt geïnd. Alders wil dat voortaan uit de algemene middelen van het rijk laten betalen, wat in feite neerkomt op het inkomensafhankelijk maken van de rioolheffing. Belastingen moeten immers naar draagkracht geheven. Het Tweede Kamerlid Vermeend liet op het congres weten het daarmee eens te zijn.

Joegoslavische premier: 'Geen rol voor leger'

BELGRADO – De Joegoslavische premier Ante Markovic heeft gisteren tijdens een persconferentie verklaard dat het leger 'geen politieke rol speelt' in zijn land.

Markovic antwoordde op een vraag naar de jongste ontwikkelingen in Joegoslavië, die hebben doen vrezen voor legeringrijpen in de noordwestelijke deelrepubliek Kroatië, die het communistische systeem heeft afgeschaft.

Ingrijpen van het federale leger zou kunnen leiden tot een burgeroorlog in de veelvolkerenstaat op de Balkan.

„De functies van het Joegoslavische leger staan omschreven in de grondwet en het leger kan dus geen politieke rol spelen", zei de premier. Maar hij voegde er aan toe dat in het geval een burgeroorlog dreigt, of illegale groepen zich bewapenen "het leger in actie moet komen, maar alleen op last van het opperbevel".

EG-bestuur staat achter hervormingen in landbouw

BRUSSEL – EG-landbouwcommissaris Ray MacSharry is erin geslaagd zijn collega-commissarissen te winnen voor zijn fel omstreden plan om het Europese landbouwbeleid radicaal om te gooien. Dit heeft de Commissie gisteren bekendgemaakt.

Het dagelijks bestuur van de EG boog zich donderdag op de voorstellen die MacSharry in december al aankondigde en waarmee hij in Nederland voor grote beroering zorgde. De kritiek was dan ook niet van de lucht toen de Ierse commissaris bijna twee weken geleden zijn ideeën toelichtte tegenover de ministers van landbouw.

Die zullen zich maandag en dinsdag in Brussel opnieuw over de problematiek buigen maar nu op basis van de door de Commissie goedgekeurde 'blauwdruk' voor een nieuwe EG-landbouwpolitiek.

Van de 17 commissarissen stemde milieucommissaris Carlo Ripa di Meana tegen en onthield Frans Andriessen, die verantwoordelijk is voor buitenlandse betrekkingen, zich van stemming.

Wat er precies in het stuk staat bleef vrijdag een goed bewaard geheim. Feitelijk gaat het alleen om „bespiegelingen"; de echte voorstellen zullen pas later door MacSharry worden gepresenteerd.

punt uit

● Hypotheek

De ministerraad heeft ingestemd met een nieuwe methode van belastingheffing op grensoverschrijdende hypotheekrente tussen Nederland en Duitsland. Het wijzigingsprotocol op het belastingverdrag tussen beide landen zal na advies van de Raad van State ter stilzwijgende goedkeuring worden voorgelegd aan het parlement. Tot dusver mocht het land waar het onroerend goed waarop de hypotheek is gevestigd lag de hypotheekrente belasten. Dat wordt het land waar de ontvanger van de rente woont. Die praktijk is internationaal gebruikelijk.

● Schorsing

Een homeopathisch arts mag zijn beroep een maand lang niet uitoefenen, omdat hij te lang is doorgegaan met het behandelen van een patiënte die een kwaadaardig gezwel in haar hals had. De arts behandelde de vrouw vijf maanden met homeopathische middelen zonder een diagnose te stellen. Uiteindelijk kwam ze bij een keel-, neus- en oorarts terecht en werd ze geopereerd. Daarbij werden uitzaaiingen in haar longen gevonden. De vrouw overleed drie maanden later. De klacht tegen de arts was ingediend door de inspecteur van de volksgezondheid.

● Mishandeld

Een 21-jarige Rotterdammer is afgelopen dinsdag ontvoerd en ernstig mishandeld. Zijn vijf ontvoerders verdachten de man van het achterhouden van drugs en het niet betalen van enkele honderdduizenden guldens. Nadat zij het slachtoffer in een kelder met knuppels hadden afgetuigd en met een vuurwapen bedreigd, lieten zij hem een dag later weer vrij. De Rotterdammer ligt nu in het ziekenhuis met een gebroken oogkas en verwondingen aan zijn armen. Zijn vriendin bracht hem naar het ziekenhuis.

● Zes schoten

Het gerechtshof in Den Haag heeft een 25-jarige Hagenaar veroordeeld tot 7,5 jaar gevangenisstraf voor moord op zijn 23-jarige jeugdvriend E.B. maart vorig jaar. Op grond van een andere bewezenverklaring vernietigde het hof de uitspraak van de rechtbank in Den Haag, die M. juni vorig jaar veroordeelde tot zes jaar cel wegens doodslag. De officier van justitie had hoger beroep tegen die uitspraak aangetekend. De man heeft B. gedood, nadat hij had gehoord dat zijn boezemvriend een relatie met zijn echtgenote had. Hij doodde zijn vriend met zes pistoolschoten.

● Levenslang

Een rechtbank in Jakarta heeft een islamitische geestelijke veroordeeld tot levenslang. De 37-jarige Hoessein Ali Alhabsji werd er van beschuldigd het brein te zijn achter bomaanslagen, waaronder op de uit de 8ste eeuw daterende boeddhistische tempel Borobodoer in 1985. De rechtbank achtte Hoessein ook schuldig aan de bomaanslag op een katholiek seminarie in Malang bij Soerabaja. Verder zou de geestelijke, die tot de fundamentalistische stroming binnen de islam behoort, aanslagen hebben beraamd op een aantal hotels op het eiland Bali. Die mislukten doordat de explosieven vroegtijdig ontploften. Zeven passagiers kwamen daarbij om het leven.

● Roemenië

Roemenië heeft de speciale gaststatus bij de Raad van Europa gekregen, ondanks de bestaande twijfels over de voortgang van het democratisch proces in dat land. Een woordvoerder van de Raad verklaarde dat het politiek bureau had besloten de speciale gaststatus toe te kennen na het bezoek van de Roemeense premier Petre Roman aan Straatsburg deze week. De Raad van Europa, waarvan 24 landen lid zijn, maakt zich sterk voor de promotie van de westerse democratische waarden. Alle Midden- en Oosteuropese landen behalve Albanië hebben een gaststatus bij de Raad.

● Uitgekomen

Kort na de hittegolf van begin augustus 1990 voorspelden medewerkers van het Instituut Maatschappelijke Gezondheidszorg van de Erasmus Universiteit in Rotterdam een aanzienlijke verhoging van de sterfte. Deze veronderstelling is uitgekomen, zo meldt de sociaal-geneeskundige dr P.J. Mackenbach deze week in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. De prognose was gebaseerd op een studie naar het verband tussen weersgesteldheid en sterfte in de periode 1979-1987.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!
In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met een woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND a contant en met legitimatie

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Vermist/Gevonden

ƒ 1000,- Beloning
voor degene die mijn gouden armband terug bezorgt, verloren op 24 november 1990 in Roermond of Elsloo Tel. 01726-14157.

Vermist sinds 19-01-1991 JACK RUSSEL, kleine witte hond met zwarte vlekken. Beloning!. v. Wersch, klimmen. Tel. 04405-1256

Vermist sinds 14-1-'91. Beloning voor terugbezorgen van onze gecastr. KATER Boemel, zwart, donkergrijs, klein wit befje. V.d. Schreurstr. 72. Tel. 045-722076.

Personeel aangeboden

Vrouw met universitaire opleiding en ervaring zoekt
Managment of Kaderfunctie
in horeca, Maastricht of omgeving.
Br.o.nr. B-7043, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

HULP in de huishouding biedt zich aan van ma. t/m vrijd. Tel. 045-218135.

Jonge vrouw biedt zich aan voor HUISH. werkzaamh. en als oppas. Tel. 045-741832.

Student 21 jr. in bezit van rijbew. en auto zoekt BIJVERDIENSTE om studie te kunnen bek. 045-713764.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Communie

Te k. COMMUNIEJURK mt. 134, model Charleston, nw. pr. ƒ 500,- voor ƒ 250,-. Tel. 045-719458

Te k. COMMUNIE-JURKJE mt. 134, ƒ 300,- van Pereboom. Tel. 045-323911.

Personeel gevraagd

Horeca personeel

Gevraagd part-time
Restaurant-kelner M/V
Leeftijd tot 30 jaar.
Restaurant Belge
Rijksweg 20, 6271 AE Gulpen. Tel. 04450-1414.

Serveerster
gevr. voor 6 dgn. per week. Ervaring niet vereist, moet vriendelijk voorkomen en van aanpakken weten. Persoonlijk aanmelden Pizzeria Molise, Rumpenerstraat 77, Brunssum.

Gevr. voor a.s. seizoen Hotel C.R. KELNER of serveerster full-time in wisseldiensten, afwashulp voor enkele uren s'avonds en kamermeisje op partime basis. Hotel Bel Air Houthem, tel. 04406-40415, na 18.00 uur.

Cafetaria de Hartige Hap Heksenberg zoekt part-time MEDEWERKSTER, plm 18-23jr. Tel. 045-213451.

Gevraagd BUFFETHULP voor 1 à 2 avonden in het weekend. Tel. 045-273629 na 19.00 uur, voor 19.00 uur 045-257141.

Zelfstandige MEDEWERKER/STER gevr. plsm.18 jaar met enige ervaring voor snackbar-friture. Dorpstr 2, Ulestraten. Tel. 043-644645

STUDENT(E) plm. 17-18 jr. om te werken in Hamburger familie-restaurant in Heerlen. Zaterdag- of zondagavond. Dhr. Huppertz, tel. 045-711129.

Huish. pers.

HULP in de huish. gevr. v. ma t/m vrij van 8.30-12.30 uur. Leeft. boven 25 jr. Moet zelfstandig kunnen werken. Inl. 045-241776.

Nette dame gevr. uit goed milieu voor HULP i.d. huish. bij alleenst. heer, niet rok., werkt.n.o.t.k. Omg. Brunssum 045-215642.

Vrouwelijke POETSHULP gevr. voor 1 dag per week. Tel. 045-740037

WERKSTER gevr. voor 2 ochtenden in de week. Restaurant De Kroon, Dorpstr. 2, 6235 AD Ulestraten. Tel. 043-644645.

Kantoorpersoneel

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Belasting-consulent (e) M/V
Voor een relatie in Maastricht. U hebt een HEAO- of NIVRA A/B opleiding en ervaring op een (register-) accountantskantoor. U stelt onder meer zelfstandig de jaarrekening op, behandelt belasting-aangiften en adviseert cliënten. Dit kan een interessante full-time baan voor langere tijd zijn.
Voor informatie:
043 - 21 71 37, Sigrid Nijenhuis
MAASTRICHT, HOENDERSTRAAT 3.

Unique Uitzendburo zoekt (m/v)
Goede tekstverwerksters
(minimaal 180 aanslagen p. min.) die nog beter willen worden. Unique biedt dan een goede mogelijkheid om bijgeschoold te cq. omgeschoold te worden op een ander tekstverwerkingspakket. Wij starten 3 maal per week diverse curcussen om zo flexibel mogelijk te zijn.
Ben je geïnteresseerd kom dan maandag 4 februari even langs voor meer informatie.
Emmaplein 2, 6411, JP, Heerlen. Tel. 045-718170.

Winkelpersoneel

SLAGERIJ Bindels Rumpenerstr. 88 Brunssum, vraagt nette winkeljuffr. liefst enige ervaring, plusm. 18 jr. Tel. 045-252366.

GRATIS. Uw verenigingsnieuws op LD-TV. Tel. 045-739296/97.

VERKOOPSTER gevr. voor onze slagerij van Melick in Heerlen voor 32 uur p.w. Bent U geïnteresseerd, kom dan even langs of bel voor een afspraak. Slagerij van Melick, Promenade 52, Heerlen. Tel. 045-710257.

Diederen vlees- en vleeswarenbedrijf
(slagerijen) zoekt met spoed
* Assistent Worstmaker
* Leerling Slagers
* Productie-medewerkers
* Leerling Verkoopsters
* Part-time Verkoopsters
Telef. inlichtingen: 045-453005, vragen naar dhr. Hanssen.

Binnenhuisdecoratie Howa
speciaalzaak in woninginrichting (gordijnen en tapijten) bedden en huishoudtextiel, vraagt:
Part-time verkoopster
(plm. 19 uur per week). Leeftijd 25-45 jaar, verkoopervaring in deze branche en/of knip en naaiervaring is vereist. Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot Mevr. Vromen tel. 045-212900.

Wij zoeken voor onze exclusieve zijdenbloemenzaak te Heerlen een vriendelijke en energieke part-time MEDEWERKSTER, leeftijd 20-25 jaar. Diploma bloembindster/verkoopster vereist. Br.o.nr. B-7034 L.D. Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Super van Oppen vraagt voor direct 2 MEDEWERKERS voor kassa en slagerij 32 per week. Sollicitaties telefonisch 045-422281, vragen naar dhr. Laschet.

VERKOOPSTER gevr. en part-time verkoopster. Slagerij Brouwer en Zn. Akerstr. 33, Heerlen. Tel. 045-725250

Gevr. zelfst. VERKOOPSTER, leeftijd niet belangrijk, ervaring wel. Echte Bakker Jos Driessen, Rdr. Hoenstr. 59, Hoensbroek. Tel. 045-212706

Part-time VERKOOPSTER met ervaring gevr. Slagerij America, St. Pieterstr. 44, Kerkrade. Tel. 045-456435

Full-time VERKOOPSTER gevr. voor onze slagerij van Melik in Heerlen. Liefst met enige verkoopervaring. Bent U geïnteresseerd, kom dan even langs of bel voor een afspraak. Slagerij van Melik, Bautscherweg 31, Heerlen. Tel. 045-412771.

Technisch personeel

ECM Heerlen BV
is werkzaam op het gebied van elektro-, meet- en regeltechniek in de industriële sektor.
Wij zoeken:
Electromonteurs
M&R - monteurs
M&R - technici
Bankwerkers
ECM Heerlen BV, Postbus 520, 6400 AM Heerlen. Tel. 045-718877.

TT TECHNOTIME
heeft direct werk voor
MTS-ers energietechniek
MTS Procestechniek
HTS chef technische dienst
Auto-cad. tekenaars
Erv. WTB tekenaar/constructeur
Bel nu, of kom even langs. Tel. 045-717183.
Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen. 24 uur bereikbaar.
Ook Gouden Gids TV vakaturebank pag. 187.

Metaalwarenbedrijf Gebr. Rinkens B.V. vraagt voor spoedige indiensttreding: ervaren
Bankwerkers-lassers
Aanmelden: schriftelijk of mondeling, Mauritsweg 57, Stein, tel. 046-331619.

Met spoed gevraagd Televisie- en audio MONTEUR met ruime ervaring en goed op de hoogte met dit vak. Br.o.nr. B-6997, L-D, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Diversen personeel

Bouw en constructiebedrijf vraagt met spoed
Ijzervlechters, stijgerbouwers, Lassers, pijpfitters, constructie-bankwerkers, isolatie-monteurs, timmerlieden, metselaars en handlangers
Tijdens kantooruren: 046-520227.

Super van Oppen
Met eigen bakkerij zoekt op korte termijn:
1 chef brood en banketbakker
met ervaring in leiding en organisatie voor onze bakkerij
1 brood/banketbakkersgezel
Voor telefonische inlichtingen of afspraken kunt U zich wenden tot de heer H. of Th. van Oppen. Tel. 045-422281 of 045-461918.

Heavy Metal D.J.
Gevraagd. A gen Kirk Tel. 04450-1610.

Fysiotherapeut M/V
gevraagd voor 20 uur per week in particulieren praktijk (Aken BRD).
Uitgroei tot full-time dienstverband mogelijk.
Vereisten: I.b.v. auto en Duitse Anerkennung.
Inl. tel. 09.49.241501271 van 08.00 tot 18.00 uur.
Tel. 04492-5119 van 19.00 tot 22.00 uur.

Jocutex
fabrikant van modieuze dameskleding.
Lijkt het je leuk om op een ontwerpafdeling te werken?
Dan is dit je kans om aan de slag te gaan.
Ontwerp - Medewerkster
Functie-eisen:
- leeftijd 18 tot 21 jaar
- flexibele instelling
- opleiding Coupeuse - M.D.G.O.
- atelierervaring

Ben je geïnteresseerd, stuur dan een sollicitatiebrief aan: Jocutex B.V., Zwanenstraat 2, 6414 VN Heerlen.

Boekbinderij
zoekt op full-time basis
Medewerker
Enige kennis van moderne talen is vereist.
Schriftelijke reactie's naar Boekbinderij Bontje B.V., Nieuwstadterweg 4, 6136 KN Sittard.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Schoonmaakmedewerkers m/v
voor projecten in de omgeving van Geleen. U werkt van 17.00 tot 20.00 uur. Deze baan is voor langere tijd.
Voor informatie:
046-756156, Marielle Schutgens
GELEEN, RIJKSWEG ZUID 1A

Stichting Jeugd- en Jongerenwerk Schinveld zoekt op korte termijn een vervanger M/V
Sociaal cultureel werk
voor 15 uur per week. Taken: dagelijkse leiding centrum, begeleiding vrijwilligers, adviseren bestuur. Gebonden: enthousiast bestuur, actieve groep vrijwilligers en salaris conform CAO welzijn. Gevraagd: kandidaat tussen 25 en 30 jaar met sociaal-agogische opleiding mbo/hbo-niveau. Sollicitaties tot 9 februari 1991 te richten aan het bestuur: p/a Emmastraat 51, 6451 PL Schinveld. Nadere inlichtingen tel. 045-252760

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt:
Chauffeur m/v
voor een groothandel in bakkerij-produkten. U hebt een grootrijbewijs en een chauffeurs-diploma. U bent representatief en u schuwt niet het zware tilwerk. Wij bieden u een uitstekend salaris en een baan met uitstekende toekomstmogelijkheden. Interesse?
Voor informatie:
045-718366, Ingrid Driessen
HERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Tandarts te Elsloo zoekt met spoed
ervaren tandartsassistente
Voor 1 hele en 3 halve dagen per week. Schriftelijke reacties naar tandarts Devies, D. Verschureplein 22a, 6181 AS Elsloo.

Foto-laborant
Wij zijn op zoek naar een energieke jongeman van ca. 18 tot 20 jaar die, enige ervaring heeft met ontwikkelen en afdrukken van kleurenfoto's en geïnteresseerd is zich hier verder in te bekwamen. Sollicitaties te richten aan: Dhr. F.A. Pieters. COLOR VAK SERVICE. Postbus 267, 6190 AB Beek.

Rompen Transport
Hillershagerweg 33, MECHELEN.
Kaalheiderssteenweg 184, KERKRADE.
Wij zoeken op korte termijn enkele vaste medewerkers wegens uitbreiding van onze activiteiten op het gebied van distributie van bier en frisdranken. Standplaats Maastricht, behoort tot de mogelijkheden.
CHAUFFEURS
** leeftijd tot 35 jaar ** in bezit van chauffeursdiploma ** gevoel voor verantwoordelijkheid ** goede contactuele eigenschappen.
BIJRIJDERS
leeftijd tussen 18 en 23 jaar.
Een medisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.
Geïnteresseerden worden verzocht telefonisch kontakt op te nemen met Dhr. J. Rompen, tel. 04455-1502.

Aankomend herenkapper
gevraagd, tel. solliciteren, salon Karel & Pierre. Tel. 045-452960.

Wie wil er met een investering van ƒ 2.500,- een fijne onderneming starten? Als
regiomanager
ligt hier, aktieve man of vrouw, een gouden kans voor het grijpen.
Inl. C.N.I., Meerpaal 14, 4904 SK Oosterhout.

Ingenieursburo K.H. Gehlen vraagt met spoed voor langdurige grote werken in Duitsland vakbekwame METSELAARS, ijzervlechters en betontimmerlieden (ook colonnes), hoog loon wekelijkse betaling, Duits verzekerd. Soll. tijdens kantooruren 045-229529 Trichterweg 125, 6446 AR Brunssum (Treebeek).

Champignonkwekerij Hevochamp te Vroenhoven (nabij grensovergang) zoekt een TEELTVERZORGER voor een dienstverband van 40 uur per week. Evt. woonruimte beschikbaar. Tel. 09-32.12451204.

Full-time TAXICHAUFFEURS en chauffeurs voor groepsvervoer. Pers. aanm. Hompertsweg 12, Landgraaf

Gevraagd LIJMER plus opperman steigerbouwer. Melden na 19.00 uur: Metselbedrijf Paas, Hoofdstr. 455, Schaesberg. Tel. 045-325622 of 257880.

Gevr. 1e KAPSTER moet zelfst. kunnen werken. Hairstyling Trudy Wiertz, Heiveldstr. 60, Kerkrade. Tel. 045-412010.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/ 230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Hard Rock D.J. gevr. A GEN KIRK, Gulpen.

Gevraagd CHAUFFEURS B/E, m/v, vast dienstverband voor koeriersdiensten in Limburg. Br.o.nr. B-7045 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. Brood- en BANKETBAKKER. Lft. 18-25 jr. met enige ervaring. Liefst banketbakker. Harry De Warme Bakker, Nobelstr. 46, Heerlen. Tel. 045-713951.

Gevraagd: ervaren POMPNAAISTER. EltiMode, Kouvenderstr. 21, Hoensbroek. Tel. 045-210097.

GEVRAAGD: Jongens en meisjes tussen de 16-25 jr. voor de verkoop van Decoratie-artikelen huis aan huis. Hard werken, veel geld verdienen. Bel nu 043-618841 (tussen 10-12 uur).

Jonge energieke VERKOPERS gevr. buitendienst ervaring niet vereist, voor opleiding wordt gezorgd. Hoge verdiensten, prettige werksfeer. Leeft. 17 tot 22 jaar. Promotie bekende media. Rijbewijs geen eerste vereiste. Bel zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur of maandag van 10.00 tot 14.00 uur. 09-3214850329.

HAGO Nederland BV, Heerlerbaan 125 te Heerlen vraagt: Schoonmaakpersoneel M/V in Heerlen, Valkenburg, Hulsberg en Schimmert. Voor de ochtend- en/of vroege avonduren. Interesse? Bel dan naar ons kantoor, 045-426677 en vraag naar Olga Laval.

Gevr. evt. OPPAS voor onze 3 maand. oude dochter gedurende 5 halve dagen p.w. Leeftijd plm 35-55 jr. Oppas adres: Heerlen-Zuid. Br.o.nr. B-7066 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

"La Belle" zkt. BARDAMES ook voor 't weekeinde va. 20 u. 045-416143 60% uitbet.

Gevraagd RIJINSTRUCTEUR/instructrice cat. B voor district Geleen op parttime basis. 046-338034.

Top-40 Band zoekt TOETSENIST. Tel. 045-222301.

Zeer goed lopend en gezellig Privéhuis te Kerkrade zoekt dringend nog 2 leuke MEISJES, ook garantieloon mog. Tel. 045-425100

Champignonkwekerij Hevochamp, Vroenhoven (nabij grensovergang, B) heeft plaats voor enkele CHAMPIGNONPLUKSTERS, dienstverband min. 20 uur p/wk. Tel. 09-32.12451204.

Nette DAME gezocht voor classic-club te Lanaken (B). Vervoer in overleg, zeer goede verdienste. Inl. 045-729239 tot 19 uur, 09-3211718692 v.a. 19 uur.

Club Bubbles vraagt met spoed 3 MEISJES. Werkt. in overleg, gar. loon, enz. Tel. 046-742313. Rijksweg zuid 131, Geleen.

Allr. GITARIST/zanger gevr. voor mod. dansorkest. Ser. br.o.nr. B-7063, Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Hoensbroeks Kamerkoor vraagt z.s.m. Alt en TENOR. Inl. 045-241945 (na 18 uur)

Kamers aangeboden/gevraagd

Kamer te huur voor net persoon, ƒ 325,- all-in te HEERLERHEIDE. Tel. 04492-4741.

Kamers te huur met volpension te HOENSBROEK. Tel. 045-214804

Kamer te h. met en zonder kost in hartje HOENSBROEK, voor ouder persoon. Melden na 12 uur 045-224509

VALKENBURG te huur voor 1 persoon per 1 febr. ruime zit/slpkamer met eigen douche, toilet en keukenblok. Tel. 04406-14828.

Kamers en appartementen te huur te SUSTEREN. Tel. 04499-1615/06-52107978.

Te h. grote GEMEUBILEERDE kamers, eigen ingang. Tel. 045-458329

Te h. KAMER in studentenhuis in Heerlen-C. met gebruik van douche en keuken Tel. 04408-2948, na 19.00 uur 04408-2565.

KAMERS te huur, all-in voor nette personen. Tel. 04492-2899, Spaubeek.

Journalist zoekt per 1 maart 1991 kleine, liefst gemeubileerde kamer in HEERLEN. Tel. 038-657159.

Te huur gr. KAMER, douche en toilet, eigen aanrechtblok, vrije opgang, 1 of 2 pers. Huur ƒ 600,- all-in. Tel. 045-719414.

Man, 45 jr., zkt. kosthuis of kamer in BRUNSSUM/Treebeek. Br.o.nr. B-7079 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Bent u een LEKKERBEK? Bel dan de receptenservice van LD-TV: 045-739300.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122 of autotel. 06.52.-98.13.50.

Koelkast, diepvries defect? Bel de VAKMAN Vroko, 045-441566 na 17 u 461658

Hobby/D.h.z.

METAALDETECTORS. Fa. Alltech uw Tesoro-dealer. Tel. 045-325729.

Te koop div. MODELLEN voor modelbouw. Tel. 045-324049.

Toyota dubbelbeds BREIMACHINE met toebeh. Vaste pr. ƒ 1.000,-. 046-517508

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-739296/97.

Winkel&Kantoor

Legbord en palletstellingen, nieuw en gebruikt, uit voorraad leverbaar. BLOK-INTERREK BV, 010-4378800. Ook vert. in Nrd-Brabant/Limburg.

Uw auto, huis, bankstel enz. VERKOPEN? Met foto op LD-TV. Bel voor info 045-739296/97.

MITA-FAX model 40, speciale aanbieding ƒ 1.198,- excl. BTW. Sokla Bv, Schaesbergerweg 126, Heerlen. Tel. 045-724379

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoormeubilair: stalen schuifdeurkasten; buro's v.a. ƒ 125,-; Directie buro's-kantoorkasten-materiaalkasten-garderobekasten-kluizen-brandkasten-ladenbloks voor hangmappen-kantinestoelen-tafels-hangmappen Atlanta-Bruynzeelstelling-magazijnstelling, div. soorten palletstelling; kolomboormachines industrie 16 mm. ƒ 425,-; Palletwagens-steekwagens-TL-lampen met bakken; vieuwers: Speciale aanbieding nieuwe en gebr. burostoelen met extra hoge kortingen v.a. ƒ 175,-. Brandblussers 6 kg. ƒ 50,-.
Nergens meer keus, nergens goedkoper, alles uit voorraad leverbaar.
Open maandag t/m vrijdag 9.30 tot 18.30 uur. Zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.
ROCKMART Heerlen, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.
ROCKMART Vlodrop, Tussen de Bruggen 6, Vlodrop. 04742-3170/3270.

Geldzaken

Attentie Pendelaar!
Per 1-1-'92 verandert de rente c.q. AOW in Duitsland. U moet tot uw 65e blijven werken. Bij vervroegde uittreding, wordt per maand 0,3% in mindering gebracht. Daarom laat zich vrijblijvend en kostenloos informeren over hoe u er voor staat, zodat u zich evt. kunt bijverzekeren.
Voor 'n zekere toekomst!
Tel. 045-421078, di.-do.avond van 20.00-22.00 uur.
Uw Barmenia agente: Petra Schnitzler, Vredestraat 1, 6418 AJ Heerlen.

Deskundige invulling van Uw BELASTINGFORMULIEREN. Ook voor Uw administratie: Belastingadviesburo Drs. Timmermans, tel. 045-752284.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Je weet niet wat je ziet. Een SPOTJE op LD-TV. Info: 045-739296/97.

Bedrijven/Transacties

Te huur of te koop
druk bezochte A.G.F. Winkel
In zeer druk winkelcentrum, uitstekende ligging en zeer hoge omzet. Br.o.nr. B-7032, L.D., Pb. 2610, 6401DC Heerlen

Te huur of te koop gevr. toplokatie DETAILHANDEL/boutique. Tel. 045-321177.

Te huur of te koop gevr. toplokatie HORECAZAAK/petit restaurant. Tel. 045-321177

Te k. div. partijen gebruikte HORECASTOELEN. Offermans Interieurbouw, Industriestraat 7 B, Nuth. Tel. 045-243333

Te huur FRITURE met woning, in Brunssum. Tel. 045-274227.

Te koop AUTOSPUITCABINE, bwj. '72, t.e.a.b. Tel. 045-413918.

Te k. burmerie, BAKPLAAT, fritesnijder, dispencer. Tel. 045-327105, na 19.00 uur.

Landbouw en Veeteelt

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. gevr. vette VARKENS, zeugen, stieren en koeien. Veehandel Jan Heunen, Puth. Tel. 04493-1843.

Kippenslachterij zoekt zware bruine SLACHTKIPPEN. Betalen bij levering. Pr.n.o.t.k. E. Brands. Tudderen 09-49-2456-722

Ruim halve hectare goede LANDBOUWGROND te koop, zeer gunstig gelegen. Tel. 04499-1937.

Bestel tijdig Uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg Bunde, 043-645365.

Te koop zwart ZADEL voor klein paard, vr.pr. ƒ 200,-. Tel. 045-223769, na 18.00 uur.

Kalkslib, DSM en champignon- drijfmest. P. PUSTJENS, Tel. 04759-3565/auto-tel. 06-52107893.

"KEURING". Keuring van uw veldspuit volgens de S.K.L.-normen, bij mech. bedrijf Frissen B.V. te Valkenburg. U kunt zicht telefonisch aanmelden. Tel. 04406-40338 (W. Lacroix)

Auto's

Alfa

ALFA ROMEO

Alfa Guiletta 2.0 jan '83
Alfa 75 2.0 okt. '85
Alfa 75 1.8 LPG nov. '86
Alfa 33 1.5 z. mooi aug. '86
Alfa 33 1.3 S rood aug. '87
Alfa 33 1.3 S rood okt. '87
Alfa 33 1.3 S rood jan. '88
Alfa 33 1.3 junior mrt. '88
Daihatsu Charade TS wit febr. '87
Daihatsu Charade DX 1.3 inj. k6 febr. '89
Ford Scorpio 2.8 i Ghia aut. zeer mooi jul. '86
Ford Escort (2x) '84
Ford Sierra 2.0 L zeer mooi okt. '86
Ford Sierra 2.0 i spec. prijs jan. '87
Fiat Uno 45 S 6 spec. prijs apr. '88
Fiat Uno Tipo S 6 spec. uitv. jan. '89
Mazda 626 2.0 hatchback spec. prijs aug. '86
Mazda 323 S 1.5 Ensign K 6 mrt. '89
Mini 1000 E S 6 mooie aut. jan. '88
Golf 53 kw k6 groenmet. jan. '87
Golf 66 kw k6 wit jan. '87
Volvo 360 2.0 aug. '87
Auto Coumans Geleen
Rijksweg Zuid 310. 046-756222

ALFA GTV 2.0 m., '82, verlaagd, 15 inch ATS, motor brandschade. 04493-1352.

ALFA 75 2.0, bwj. '86, luxe uitv. roodmetallic. Tel. 045-224885.

Alfa ROMEO 33 S, sept.'87, 65.000 km, veel extra's, ƒ 15.500,-, tel. 045-272896.

ALFA 75 2.0 bwj. '86, kl. roodmetall., extra's, ƒ 14.000,-. Tel. 046-749480

Te k. ALFA 33, bwj. 10-'87, kl. wit, t.e.a.b. weg. verhuizing naar buitenland. Tel. 045-257559.

Alfa Romeo 33, 1300 JR, alfarood, get. glas, 1e eig. '89, ƒ 18.750,-. A.L.S. 046-338474.

Audi

Audi 80
7 Maanden oud
Diverse extra's
Metallic lak
Schuifkanteldak
Stuurbekrachtiging
Getint glas
Centrale vergrendeling
Trekhaak
11.000 km gereden
ƒ 8.000,- beneden nieuwpr.
VOLVO A. KLIJN
DE KOUMEN 7
HOENSBROEK-HEERLEN
Tel. 045-220055.

AUDI 80 1.8 S, bwj., 3-'88, donk. blauwmetalic, Necam LPG install., ƒ 23.900,-. Tel. na 18 uur 045-440544

AUDI 80 GLE bwj. '81; Renault 14 bwj. '79. Tel. 045-416293.

AUDI 80 1.8 S, LPG, antracietmet. get.gl. bwj. 07-'87, ƒ 19.850,-. Kissel 42 Hrl.

Wegens nieuwe auto van de zaak te k. AUDI 80 1.8 i.z.g. st., 2½ jr. oud, blauwmetallic. Met o.a. getint glas, 5 versnel., open dak, 4 rolgordels. Van 1e eigenaar. Moet vóór de carnaval weg. Spoedprijs ƒ 22.500,-. Tel. 046-745218 na 14 uur.

AUDI 100, nw. model, 1984, rechteractherschade, zeer mooi, ƒ 5.900,-. Tel. 045-327789 b.g.g. 324763

AUDI 80, 1988, z.g.a. nw. 80.000 km. ƒ 23.000,- steen grys. Kampstr. 8 Landgraaf.

AUDI 100 cc, 5-cyl., Inj., 3-'88, wit, schuifdak, LPG ƒ 24.950,-. Tel. 04906-1387

AUDI 80 1.8 S, 3-'88, wit, LPG, stuurbekr., ƒ 23.950,-. Tel. 04906-1387.

BMW

Te k. BMW 320i, 6 cyl., bwj. '83, i.z.g.st., tel. 045-750574

Te k. van part. z. mooie BMW 318, bwj. '80, get. glas, sch./kanteldak, 5 l.m.-velg., 2e eig., beslist goede auto, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-425168.(zat. voor 12 uur).

Te k. van BMW monteur. Gar. Kera BMW 316, bwj. '83. Tel. 045-463771.

Te k. BMW 316 rood, APK 11-'91, bwj. '76. Mooi en goed ƒ 975,-. 045-454883.

Te k. BMW 320/6, alle extra's, motor '83, APK, pr. ƒ 2.950,-. Tel. 045-456756.

Te k. BMW 525, bwj.'80, LPG, APK. Koopje! Tel. 045-226445

BMW 316i, met kat., 4-drs., 1988, 40.000 km., pr. ƒ 26.500,-. Tel. 045-752215

BMW 323i model '81, APK 1-'92, heel mooi, verlaagd, veel extra's, ƒ 6.500,-. Koempel 34, Schaesberg.

Te k. BMW 318, bwj. '80, i.z.g.st. APK, met LPG, ƒ 3.500,-. Tel. 04405-1569.

Te k. bijz. mooie BMW 315, bwj., 12-'82, 1600 cc, LPG, APK 12-'92 tel. 045-750338.

Te k. BMW 316 aut. bwj. '85, km.st. 40.000, zeer mooi, div. opties. 045-321814.

Te k. BMW 518i bwj. '86, 50.000 km, antr.grijs, get. glas, sierveigen, radio, vr.pr. ƒ 11.000,-. RAPIE, Locht 70, Kerkrade. 045-423423.

BMW 735 i, met alle opties, '85. Garage Bastings, Grt. Haasdal 6, Schimmert. Tel. 04404-1888.

Te k. BMW 316i, bwj. 10-'90 kl. rood, shadowline, lichtmet. velgen, getint glas, div. access. Tel. 045-271122.

Te koop BMW 316, 4-drs., '86, van part., 69.000 km, vaste pr. ƒ 15.000,-, inr. kl. auto mog. Tel. 045-724071.

BMW 320-6, bwj. '81, APK 12-'91, kl. zwart, i.z.g. st. vr. pr. ƒ 3.950,-. 045-353133.

Uitgeb. BMW 323i, bwj. '80, div. access., APK gek. door Kera, vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 045-459440.

Te k. BMW 316 1800 CC, met LPG, bwj. '82, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 046-527595.

Te k. BMW 318, t. '80, bbs uitbouw, bbs sportv., APK '91, vr.pr. ƒ 1.700,-. i.g.st. Tel. 045-272670 b.g.g. 251081.

Te k. BMW 318, bwj. '79, rood, LPG-benzine, ƒ 2.200,-. Tel. 045-726117 b.g.g. 04454-5874.

Te k. BMW 316, bwj. '85, kl. delphingrijs, veel extra's. Tel. 045-242020 b.g.g. 242261.

Te k. BMW 316, met access. soires, i.z.g.st., pr. ƒ 2.250,-. Tel. 04492-1304.

Te k. BMW 320i kl. goudmet. tal. 100% i.o., bwj. '84, vr.pr. ƒ 14.000,-. Tel. 04493-3535

BMW 318 i, bwj. '82, kl. wit, APK nov. '91, pr. ƒ 3.600,-. Tel. 04408-1341, zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur.

Te k. BMW 323i, bwj. '84, met veel acc. t.e.a.b. 046-580316.

Proficiat!

(o)ma en (o)pa
Hartelijk Gefeliciteerd met jullie 40-jarig Huwelijk van de kinderen en kleinkinderen.

Goedemiddag ??? Peggy !
1 ste op de fohnwedstrijd, proficiat team Salon Marlie.

Hartelijk gefeliciteerd met jullie 40-jarig huwelijk
Hein en Paula van der Weide
Wensen jullie kinderen en kleinkinderen.

Thea en Walter Grenda
vieren morgen hun 40-jarig huwelijksfeest.
Proficiat van jullie 8 kinderen, aangetrouwde kinderen en 7 kleinkinderen.

Hans
Hartelijk gefeliciteerd met je 75e verjaardag
van Sonja

Zef Va Jutte
Buurtvereniging "De Maar"

40 jaar getrouwd
Proficiat
Hub en Mie
van Meeuwis, Resi, Janou en Nicky

Francis W
Proficiat met je verjaardag en nog vele jaren Groetjes Appie, Hub en Peter

Pap (Jan)
wordt 50
Nelly, John, Jacqueline en Petra.

Proficiat
Jenny, met je 26e verjaardag, van Pap en Ton. Vandaag ook op LD-TV.

Proficiat
Frans
40 jaar.

Citroën

Eurocasion
RUIME KEUZE VAN TOP-OCCASIONS
Citroën van Roosmalen
RIJKSWEG 113, GULPEN. TEL. 04450-1450.

Nu 10% inruilactie
Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Tel. 045-223300.

CITROEN BX 16 TRS, '83, APK, goudmet. alle extra's, i.nw.st. vr.pr. ƒ 6.450,-. 046-751234 na 18 u.

Te k. Citroen Axel, bwj.'85, APK dec. '90. In redelijke staat. Tel. 045-465414.

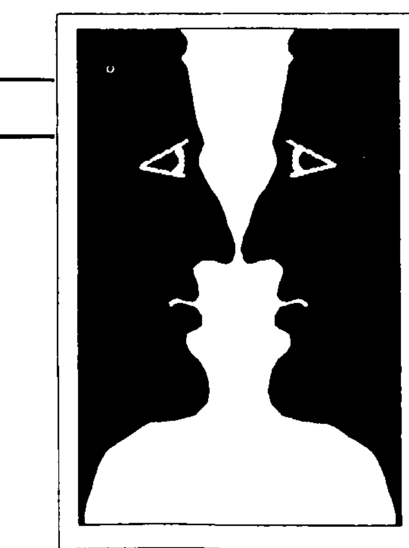
Te k. CITROEN BX 16 TRS, '85, extra's, APK 12-'91, ƒ 7.950,-. Tel. 04406-16312

Te k. Citroën Super VISA E, bwj. '81, defecte nokkenas, carrosserie goed, APK juni '91, vr. pr. ƒ 400,-. Tel. 045-326762.

CITROEN BX 1.9 Diesel, 5/'88, 70.000 km, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387.

CITROEN BX 1.9 TRD, roodmet. nw.st. '87, ƒ 16.750,-; BX 1.9 RD Break, wit open dak enz. m. '87 ƒ 17.500,-; BX 1.9 TRS grysmet. nw.st. m. '87, ƒ 14.500,-; BX 1.6 TRS, zwart, extra's, '85 ƒ 10.750,- CX 20 extra's, '82 ƒ 3.900,-. A.L.S. 046-338474.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

Voor vier grote partijen staat bij Statenverkiezingen veel op het spel

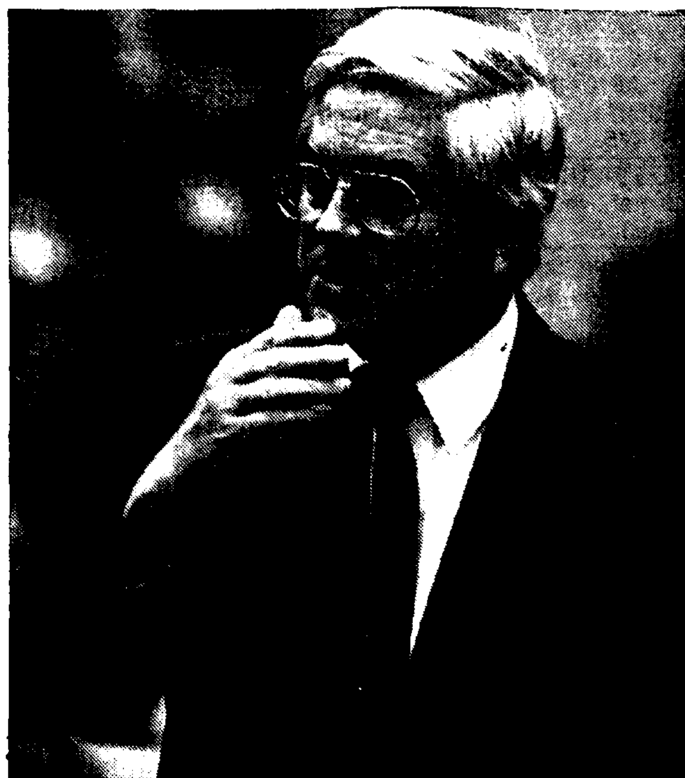
CDA en D66 hebben het relatief 't eenvoudigst

Van onze parlementsredactie

DEN HAAG – Bij het CDA gaan ze het verst in dit soort dingen. Verzekerd van een gerieflijke electorale positie, heeft de grootste regeringspartij met de gedachte gespeeld helemaal geen verkiezingscampagne te voeren voor de nieuwe Provinciale Staten. Het zou de ultieme campagnestunt zijn geworden: CDA-voorlieden die, met het oog op de voortrazende wereldbrand, zeggen dat er geen tijd is voor laag bij de gronds Hollands politiek gekissebis. Het zou de partij alleen maar populairder gemaakt hebben. De gedachte werd snel opgegeven: te bizar, te riskant, en bovendien waren de zaaltjes al afgehuurd. Maar het idee van depolitisering als politiek wapen was weer nieuw leven ingeblazen. Het zal de komende tijd volop gebruikt worden, wanneer gedongen wordt naar de kiezersgunst.

In het doodtij van de Nederlandse politiek komt eindelijk enige beroering. De verkiezingen op 6 maart voor de Provinciale Staten mogen weliswaar een onbeduidende stembusgang lijken, voor de vier grote partijen staat er veel op het spel. Het lot van de zittende regeringscoalitie hangt er van af, maar ook het persoonlijk aanzien van politieke voormannen als Brinkman (CDA), Kok (PvdA) en Bolkestein (VVD) is in het geding.

De campagnes zullen bestaan uit een aantal voorspelbare ingrediënten. De Golfoorlog, de bezuinigingen, de matte stemming in Den Haag en de razendsnel slijtende publieke belangstelling voor de Binnenhofse politiek vormen de belangrijkste uitdagingen in de campagne. Ze zullen door alle partijen verschillend worden aangepakt. Het thema provinciale politiek blijft hier buiten beschouwing; dat is een intermezzo op de partijbijeenkomsten.

FRITS BOLKESTEIN
...fouten vergeven...

ELCO BRINKMAN
...te glad, te rap...

Het CDA heeft het relatief het eenvoudigst. De partij is bescheiden in haar ambitie, namelijk evenaring van het resultaat van 1987, toen ze 33 procent van de stemmen vergaarde. Dat moet, gezien de aanhoudend hogere tussenstanden in de opiniepeilingen, geen kunst zijn. De christendemocraten willen in hun campagne de gevoelige snaar raken van 'Solideit en Identiteit'. Het land is, nu de toestand in de wereld zo ernstig is en Nederland een beetje in de versukkeling lijkt te raken, in goede handen bij haar leiders, en die zijn toevallig van CDA-signatuur. In tijden van nood stromen de kerken vol, en heeft het volk behoefte aan staatslieden. Premier Lubbers zal die rol bescheiden op de planken zetten.

Van de Tussenbalans, de inmiddels wat obscure Haagse bezuinigingsoefening, denkt het CDA geen last te ondervinden. Het CDA heeft een soort electorale immuniteit ontwikkeld voor impopulaire sociaal-economische maatregelen. De partij verdedigt ze, maar het deert haar niet.

De enige ongewisse factor in het campagneboek is Elco Brinkman, de kroonprins. Hij zal vaker optreden dan Ruud Lubbers, om hem aan het volk en het volk aan hem te laten wennen. Aan Brinkmans uitstraling mankeert nogal wat, weet men binnen de partij: hij praat te veel, te snel en te glad. Als de uitslag voor het CDA echt tegenvalt, zal de positie van Brinkman zeker onder vuur komen. Maar niemand rekent op dat scenario.

Ook D66 gaat geen zware campagne tegemoet. De partij hoopt maar winst van vorig jaar vast te houden, maar rekent naar de buitenwacht toe niet op verdere groei. Ook hier wijzen de peilingen uit dat men zich aan die gematigde inzet geen buil zal vallen. De D66-strategie is gebaseerd op de nauwelijks te weerleggen vooronderstelling dat in de ogen van de kiezers de Haagse politici de huidige malaise aan zichzelf te danken hebben. Aangezien diezelfde kiezer daar ook over beslist, hoeven de Democraten weinig meer te doen dan dat vuurtje aan te wakkeren en er voor te zorgen, dat ze zelf niet met die 'Haagse politici' geïdentificeerd worden.

D66 zal zich dan ook profileren als steun en toeverlaat voor een centrum-links beleid, om daar in terloopse tussenzinnetjes aan toe te voegen dat de huidige centrum-linkse coalitie natuurlijk helemaal geen beleid voert. Vervolgens hoeft de partij de sofisticated proteststemmen slechts te verzamelen.

Benard

VVD en PvdA staan voor de uitdaging een naderende nederlaag af te wenden. Omdat Frits Bolkestein zijn debuut maakt als politiek VVD-leider in campagnetijd, zal men hem in eigen kring nog wel wat fouten vergeven. Toch is het geen goed teken dat de VVD al een jaar lang op een aanhoudend klein verlies staat. En het eerste optreden van Bolkestein zou ronduit bedorven worden, wanneer D66 er in slaagt de VVD te kloppen en de derde partij van Nederland te worden. De kans daarop is klein, maar aanwezig.

De start van de VVD-campagne heeft de twijfel over de vraag of Bolkestein de goede toon zal weten te vinden, niet weggenomen. Bolkestein viel hard uit naar het kabinetsbeleid in de Golfcrisis, maar dat lijkt geen goed thema in een tijd van nationale eenstemmige somberheid. Zolang het kabinet nog niet uit de financiële problemen is, zal Bolkestein ook daar weinig electoraal garen bij kunnen spinnen. Dat zal pas veranderen als zich een massale ontevredenheid aftekent over belastingverhogingen en bezuinigingen.

Resteert de Partij van de Arbeid, de partij die in ronduit de benardste situatie zit. Wim Kok heeft nu al drie verkiezingen op rij verloren, en de schade aan de politiek leider begint in het oog te lopen. Nu loert het gevaar dat de achterban het niet eens is met de oorlog en de bezuinigingen. Tegen beide defecten heeft de PvdA-top tot nu toe geen remedie bedacht.

Sinds de Golfoorlog is uitgebroken, valt onder de PvdA-stemmers een opmerkelijke opleving van het vertrouwen in het kabinet te constateren. Dat neemt niet weg dat de Golfoorlog de PvdA vooral op de radicale vleugel stemmen kan kosten. Met de bezuinigingsoperatie Tussenbalans zal Kok zich in eigen kring evenmin populair maken. Alleen door de vice-premier als 'solide, standvastige staatsman' te affficheren, en door te hameren op het feit dat de PvdA de kwaliteit van de collectieve voorzieningen bewaakt, kan de PvdA de Tussenbalans aan de kiezer slijten.

Verklaring

Fractievoorzitter Wöltgens kwam deze week met een verklaring, waarin hij zegt er op te vertrouwen dat de PvdA zich enigszins zal herstellen van het dieptepunt van vorig jaar, toen slechts een kwart van de kiezers op de PvdA stemde. Omdat de peilingen de PvdA slechts een procentje meer geven dan in 1989, voegde Wöltgens er veiligheidshalve met veel bravoure aan toe dat de uitslag niets zal veranderen aan de Haagse politiek. Daar is vooral in Den Haag hartelijk om gelachen, niet in het laatst bij de PvdA zelf. De PvdA-top heeft onderling al afgesproken dat het als een blijk van afkeuring door de kiezers uitgelegd moet worden als men zelfs het lage peil van vorig jaar niet haalt. Dat bij een kabinetscrisis kan horen, hebben de sociaal-democraten elkaar echter nog niet durven vertellen.

peter de vries

---

achtergrond

Cursus als alternatieve straf voor jonge criminelen

'Daders weten niet wat ze een ander aandoen'

● *Diefstal van een auto.... „Door de veroordeelden duidelijk te maken wat een misdrijf voor sociale en psychische gevolgen kan hebben, wordt herhaling wellicht voorkomen.."*

DEN HAAG – Jeugdige criminelen kunnen sinds kort door de rechter worden veroordeeld tot het volgen van een cursus 'Slachtoffer in beeld'. Deze vorm van alternatieve straf heeft tot doel daders te confronteren met de gevolgen die misdrijven en ernstige verkeersongevallen voor slachtoffers hebben. Na twee jaar proefdraaien wordt de cursus nu in elf van de 19 arrondissementen gegeven.

De ontwikkeling en uitvoering van het leerproject 'Slachtoffer in beeld' is in handen van een stichting die op haar beurt weer onder de vlag van de vereniging Landelijke Organisatie Slachtofferhulp (LOS) vaart. Projectleider R. de Waal heeft geen enkele moeite het bestaansrecht van de cursus duidelijk te maken. „Het strafrecht in Nederland is gericht op daders. Daders krijgen alle hulp die ze nodig hebben, de slachtoffers van misdrijven en ernstige verkeersongevallen staan echter nog steeds in de kou. Slachtofferhulp krijgt wel meer gestalte, maar de aandacht voor de getroffen partij is veel kleiner dan die voor de daders."

De cursus is opgezet vanuit de idee dat een slachtoffer recht heeft op meer aandacht en meer hulp. De deelnemers worden indringend geconfronteerd met slachtoffers. Kwesties als een moeilijke jeugd van de dader, schuldgevoelens aan de kant of problemen op school zijn in deze cursus absoluut van ondergeschikt belang. De Waal: „Bij ons staat het slachtoffer centraal. De dader wordt al aan alle kanten geholpen. De cursus heeft hopelijk tot gevolg dat er meer begrip komt voor de angst, onzekerheid en twijfels bij het slachtoffer."

Door de veroordeelden duidelijk te maken wat een misdrijf voor sociale en psychische gevolgen kan hebben, wordt herhaling wellicht voorkomen. De cursus is voor 14- tot 18-jarigen. Voor volwassen daders is een dergelijke cursus er nog niet.

'Opgehitst'

De Waal zet uiteen dat jeugdige delinquenten vaak tot hun misdaad komen doordat ze in een groep worden opgehitst. Ook drugs en alcohol spelen vaak een rol. „De daders weten absoluut niet wat ze een ander aandoen. Keer op keer blijkt dat weer." Jongeren die met een vooropgezet plan een inbraak plegen of iemand mishandelen, komen niet voor de cursus in aanmerking. „Zij kennen de gevolgen van hun daad heel goed. Het zijn vaak jongens met een harde kop. Zij hebben niet zo veel behoefte aan een confrontatie met de slachtoffers hoeft dus geen heilzame werking te worden verwacht," aldus De Waal.

De cursus is een vorm van alternatieve straf en vervangt 25 uur dienstverlening. De jongere moet aan bepaalde criteria voldoen, wil hij (een zij is nog steeds vrij zeldzaam) voor de cursus in aanmerking komen. Hij moet gemotiveerd zijn, moet kunnen lezen en schrijven, moet het verband kunnen leggen tussen delict en slachtoffer en moet in een groep kunnen functioneren.

„Bovendien mag de jeugdige crimineel niet al te grote persoonlijke problemen hebben, omdat hij anders niet voldoende aandacht voor anderen – de slachtoffers dus – kan opbrengen."

In de praktijk wordt ernaar gestreefd groepen van vier tot acht deelnemers samen te stellen, bestaande uit verschillende 'soorten' criminelen, dus tasjesrovers, inbrekers, joy-riders en dergelijke. De cursus bestaat uit vijf dagdelen, elk van tweeëneenhalf uur. Het aanbod aan criminelen bepaalt de plaats waar de cursus wordt gegeven, zij het dat de indeling van Nederland in arrondissementen wel wordt gehanteerd.

Een grove schatting van het Bureau Alternatieve Sancties, die zorgt voor praktische zaken als lesruimte en die de groepen samenstelt, wijst uit dat er landelijk dit jaar 300 jonge delinquenten voor de cursus in aanmerking komen.

Confrontatie

Het thema van de vijf bijeenkomsten van de cursus is steeds de confrontatie met het slachtoffer. Er worden video-banden getoond met interviews met slachtoffers van inbraken en mishandeling. Dat is echter naar de mening van De Waal nog niet indringend genoeg. „We laten de jeugd ook zelf de rol van slachtoffer spelen. Dan pas dringt het besef door wat het betekent om slachtoffer te zijn van een misdrijf."

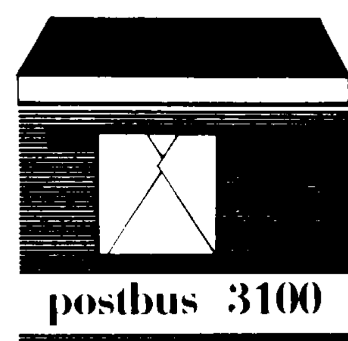
Het 'in de huid van het slachtoffer kruipen' gebeurt enerzijds door ze vragen te laten beantwoorden over hoe zij zich zouden voelen als ze slachtoffer zouden zijn. Anderzijds wordt er een echt rollenspel gespeeld. De situatie in de rechtszaal wordt nagebootst en de delinquent speelt de rol van rechter, advocaat en slachtoffer.

Bovendien worden er tijdens de cursus twee gastsprekers uitgenodigd. Er komt een vertegenwoordiger van de politie, bij voorkeur werkzaam op het bureau Voorkoming Misdrijven, en iemand van Slachtofferhulp een inleiding houden. Beiden weten, doordat ze heel geregeld met slachtoffers worden geconfronteerd, wat een slachtoffer doormaakt. „Bovendien kennen zij de plaatselijke situatie en brengen daarmee het verhaal dichter bij huis."

Dat de cursus niet alleen bestaansrecht heeft, maar bovendien broodnodig is, staat voor De Waal als een paal boven water. „Het overgrote deel van de jeugdige delinquenten geeft toe uit zichzelf niet over de gevolgen voor slachtoffers na te denken. De bewustwording is dus zeker geen overbodige luxe. Als de kinderen weten wat ze doen, laten ze het hopelijk wel na."

---

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Carnaval (4)

Wel oorlog en geen carnaval? Waarom? Oorlog in de wereld: niet de eerste keer. We zijn allemaal 'aangeslagen' en dat is goed voelbaar. Menselijk...

Dat we misschien twijfelen of we 'met goed fatsoen' wel kunnen carnaval vieren, is begrijpelijk. We moeten begrip kunnen opbrengen voor mensen die door hun aard, hun situatie of hun levenservaring nu niet mee willen doen.

Absoluut geen begrip kan ik hebben voor degene, die ANDEREN het carnavalvieren onmogelijk tracht te maken, wie dat ook mogen zijn.

Echt goed carnavalvieren moet een mens gegund zijn, JUIST in tijden van kommer en kwel: een betere en vredelievender uitlaatklep voor ons gemoed is nauwelijks te vinden!

Zolang ik er niemand mee verder kan helpen, peins ik er niet over, mijn carnavalspak in de kast te laten: carnaval is voor mij niet meer of minder dan een verkwikkend bad van vreugde, humor en geluk, ik kan moeilijk zonder, ben ik daarom een egoïst?

Wie ooit vanaf een podium of café-tafel een blije menigte heeft zien carnavalvieren, weet hoe het ons allen goed doet, hoe agressie weg-ebt en plaats maakt voor ontspannen gelaatstrekken, (ook bij niet-drinkers, alcohol is niet noodzakelijk).

Het zijn steeds weer de zieke karakters, die, zielig in hun humorloze streefdrang, de wereld in misère trachten te storten: konden we ze maar helpen: ze zouden welkom zijn bij ons carnaval, dat immers van nature de mensen verbroedert.

We doen onszelf tekort, en anderen er geen goed mee, als we –in plaats van ontspannen en gepast carnaval te vieren– thuis (voor de buis?) kniezend over verloren geluk, op onze wereld-haat gaan zitten broeden!

Gelukkig zijn we vrije mensen, de keus is aan ieder van ons...

Maastricht H.C.G. Haanen.

● Carnaval (5)

Een reactie op de Limburgs Dagblad-enquête over het carnaval. De carnavalsoptochten even buiten beschouwing gelaten: van de 73% die tegen carnaval in café en zaal is, neem ik aan dat er zeker 40% tijdens de carnaval gezellig op vakantie gaat of naar de wintersport vertrekt.

Het Limburgs Dagblad had in zijn enquête niet alleen over carnaval moeten vragen, maar ook over schouwburgbezoek, theaterbezoek, film, vakantie, wintersport, sport, gezellige t.v.-programma's etc. Ik denk dat van die 73% er nog slechts 15% was overgebleven.

Dan begint R.B. in zijn commentaar (zeker een 'Hollander' bij het L.D.) al paniek te zaaien over het O.L.S.

Oorlog is zeker erg, maar de situatie in Afrika waar duizenden kinderen per dag sterven is nog veel erger, om nog niet te spreken van alle andere ellende in de wereld. Moeten wij dan iedere dag met een begrafenisgezicht lopen?

Het resultaat van het opinie-onderzoek van het L.D. noem ik dan ook de misser van de maand.

Landgraaf J. Horsch.

NASCHRIFT REDACTIE: Om praktische redenen is het onderzoek beperkt tot de kernvragen over carnaval. Het onderzoek geeft op wetenschappelijk verantwoorde wijze de mening van onze lezers weer; het is dus moeilijk te zien hoe het resultaat een 'misser' zou kunnen zijn. Men kan het hoogstens oneens zijn met die mening. Hoofdredacteur Ron Brown is overigens geen 'Hollander'.

● Carnaval (6)

In het Limburgs Dagblad van 21 januari jl. maakte u bekend dat Carnavalsvereniging De Tempeleers van Maastricht het niet eens was met de opvatting van de Akense carnavalsprins, die zijn scepter heeft neergelegd. Hij wordt zelfs door de P.R.-man van bovengenoemde vereniging betiteld met het woord 'a-sociaal'.

Hoe men ook denkt over carnaval –ik ben zelf geen voor- of tegenstander van het feest– heb ik toch de behoefte om mijn diepste afschuw en verontwaardiging uit te spreken over deze op zijn zachtst uitgedrukt geheel 'misplaatste' betiteling.

Ook zegt hij dat je moet kunnen relativeren. Wat valt er aan een oorlog te relativeren voor ouders, echtgenotes, kinderen en verdere familieleden die hun geliefde aan het front weten.

De heer Wim Fisher zou zelf eens een bezoek aan het front moeten brengen of zich van de ellende en de angsten moeten gaan overtuigen, die er heersen in de omringende landen. Daarna kan hij –mocht hij er nog behoefte aan hebben– 'Alaaf' gaan schreeuwen en al hossend de carnavalsdagen beleven.

Vaals U.B.M. Greuel-Thoma.

● Naïef

Volgens Mient Jan Faber van het IKV moet de brute tiran Saddam worden verdreven met vreedzame middelen. Het is toch naïef om zo te denken. Met dictators kun je niet onderhandelen, omdat ze zich nooit aan afspraken zullen houden (denk aan Hitler). Boycotten lukt ook niet met buurlanden als Jordanië en Iran. Dat zijn eigen volk eventueel honger moet lijden interesseert Saddam niet. Trouwens, niemand zal zich durven beklagen. Dit soort monsters als Saddam Hoessein kun je helaas alleen met geweld bestrijden (net als Hitler).

GELEEN Jo Frissen

● Chemisch afval

Zuid-Limburg leverde 443 ton chemisch afval in, meldde het Limburgs Dagblad op 17 januari jl. Chemisch afval hoort zeker niet in het milieu en zo veel mogelijk ervan inzamelen, is een prima streven. Toch spannen we het paard achter de wagen. Zo min mogelijk chemische produkten maken, is veel beter. Zeker gezien de problemen die er nu al zijn met het verwerken van o.a. batterijen.

SITTARD H. Musson

● Gasmaskers

We krijgen het oorlogsgebeuren in de Golf live op de buis toegediend en zie wat er gebeurt? Angstige burgers beginnen duizenden kilometers verderop gelijk te hamsteren (eerlijk alles delen jongens?) en, wie schetst mijn verbazing, de handel in gasmaskers begint te floreren. Je weet maar nooit, per slot van rekening.

Die oorlog zal vroeg of laat een keer eindigen en wat dus te doen met die gasmaskers? Ik wil bij deze de gelukkige bezitters ervan adviseren ze in ieder geval goed te bewaren, aangezien de zuurstof die wij allen moeten inademen en de basis van leven is door de verdere toename van het autoverkeer dermate in kwaliteit zal verslechteren, dat het dragen van een gasmasker in de toekomst geen overbodige luxe zal zijn. Zorg er ook voor dat uw kinderen en kleinkinderen een exemplaar krijgen, want hun longen moeten nog langer mee dan de uwe.

Roermond P.J. Diels.

● Joodse afkomst

In uw krant van 20 oktober 1990 (die ik pas onlangs onder ogen kreeg) schrijft u over mij, in een recensie van mijn bundel 'Het huis waarin ik woon': „Veel van haar ervaringen zijn doortrokken van de intens dramatische gebeurtenissen die haar en haar generatie (Sonja Prins is van joodse afkomst) deze eeuw zo getekend hebben". Ik ben het allerminst eens met de veronderstelling dat mijn ervaringen, verwerkt in mijn gedichten, een gevolg van mijn joodse afkomst zouden zijn, om de eenvoudige reden dat deze ver-verwijderde joodse afkomst van mijn vader pas verleden jaar, bij het nakijken van oude archieven aan het licht kwam.

Weliswaar zijn mijn ervaringen doortrokken van de 'intens dramatische gebeurtenissen' die ik aktief heb meegemaakt, doordat ik al in het begin van de 'tegen oorlog en fascisme', die na de oorlog versterkt werd tijdens de burgeroorlog in Spanje (toen mijn man lid van de Internationale Brigade was en mijn derde kind werd geboren) en die in min of meer geleidelijk overging in het verzet tegen de Duitsers, maar ik ben steeds gemotiveerd geweest (dus geen slachtoffer) ook toen ik op grond van dat verzet op transport naar Ravensbruck werd gesteld, na een half jaar 'Scheveningen'.

De door u besproken gedichtenbundel, met een keuze uit gedichten uit de laatste twintig jaar, kon alleen geschreven en gepubliceerd worden doordat ik in 1972 een z.g. 'verzetspensioen' ontving, dat mij vrijstelde van slopend mechanisch typewerk in Amsterdam en het mij mogelijk maakte om buiten te gaan wonen, waar ik in alle rust, na al die dramatische gebeurtenissen, weer kon gaan schrijven.

Baarle-Nassau Sonja Prins.

Auto's

CITROËN BX 1.9 RD Stationcar, 3-'87, 90.000 km, wit, ƒ 17.950,-. 04906-1387

Te k. CITROEN BX 16 TRS, bwj. '84, kl. rood, km.130.000, APK jan. '92, pr. ƒ 6.250,-. 04746-6157.

CITROËN BX 1.9 Diesel Break Stationcar, 3-'88, blauwmet., ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

CITROËN BX 1.9 TRS, stationcar, grijsmet., stuurbekr., 11-'88, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Daihatsu

GARAGE RUUD TIEMS
OFF. DAIHATSU DEALER

DAIHATSU

3 maanden Bovaggarantie, APK-keuring
VVN-milieu/veiligheids keuring, afleveringsbeurt

4 x 4

Isuzu Trooper Turbo Diesel, 11e mnd. 1987
Daihatsu Feroza EL, 9e mnd. 1989
Suzuki 413 Hardtop 1987

Daihatsu's

Charade Shogun, 6e mnd. 1989
Charade Bianco 5e mnd. 1989
Charade TS special 5-speed zwart 7e mnd. 1988
Charade TS special 5e mnd. 1987

Specials

Ford Escort XR3i 1988
Honda Civic 4-drs. GLX stuurbekr. 1988
Suzuki Swift 1.3 GL sportwielen 1987
Peugeot 309 XR 1987
VW Polo Fox 1989
Suzuki Alto autom. 1986
Opel Corsa 1983
Ford Escort Bravo december 1984
Volvo 340 GL, LPG 1984
Toyota Celica 20 ST Lift-back 1981

Geopend van 8.30-18.00 uur en zat. van 10.30-17.00 uur. Inruil, financiering, garantie, onderhoud.
Zaanstr. 18, Geleen (ind.terrein Borrekuil)
Tel. 046-753010.

Diahatsu dealer
Ton Quadvlieg
ANWB-gekeurde auto's

Alfa 33 1.7 QV '89
Austin Metro Surf '89
Ford Orion 1.4 CL '88
Ford Scorpio 2.0i Ghia '86
Siërra 1.6 CL Sedan '88
Siërra 1.6 L 5-drs. '86
Siërra 1.6 L 3-drs. '85
Siërra 1.8 L LPG '85
Escort 1600L '83
Honda Civic 1.3L '87
Honda Integra 1.5L '87
Honda Prelude '80
Mercedes 190 v. acc. '86
Mercedes 190D '89
Mercedes 190D '85
Mercedes 190E v. acc. '86
Mercedes 230E v. acc. '84
Mits. Cordia 1.6 SR '83
Mits. Lancer GLXi '89
Mits. Lancer 12GL '87
Nissan Sunny 1.3 LX '86
Sunny coupé '88
Sunny T.C. coupé GTI '88
Sunny D 4-drs. '86
Corsa 13i '89
Ascona 1.6 S '87
Kadett 13SR 4-drs. '88
Kadett 1.3S 3-drs. '87
Kadett 13S sport. uitv. '85
Manta coupé 18S '84
Suzuki Swift 1.0 '87
Suzuki Alto GL 5-drs. '87
Toyota Cel. coupé '87
Corolla SXL '87
Camry 2.0 XLi '88
Renault 11 GTD '83
Peugeot 505 SR '83
BMW 520i '82
Audi 100 cc '83
VW Golf '87
VW Passat 4-drs. '86
Volvo 340 GL '84
Volvo 340 L '82

Combi's

Omega 2.3D GL '87
Ford Siërra 2.0 CL '88
Toyota Carina D '83
Crysler Voyager 3.0i '90

Terreinauto's

Daihatsu Feroza DX '90
Rocky Hard-Top '86
Nissan K.C. D '87
Diverse Inruilers.
Reeweg 112, Landgraaf.
045-321810.

Te k. Daihatsu CHARADE D VAN, met ruiten, bwj. '85 zeer mooi. Kissel 42, Hrl.

Te k. zeer mooie Daihatsu CHARADE TS, bwj. 10-'83, kl. beige, vaste pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-754007

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

NISSAN
OCCASIONS

Leaseplan looptijd 36 maanden

Nissan Laurel 2.8 diesel	'86 v.a. 220,-
Nissan Micra DX	'88 242,-
Nissan Sunny 1.6 SLX	'88 359,-
Nissan Bluebird 2.0 Sedan	'88 429,-
Nissan Sunny 1.4 HB	'90 360,-
Nissan Sunny Coupé	'90 436,-
Nissan Sunny Trend	'88 321,-
Nissan Sunny 1.3 DX	'88 280,-
Nissan Stanza 1.8 SGL	'85 v.a. 180,-
Ford Escort 1.3 CL	'85 v.a. 170,-
Ford Sierra 1.6 Laser	'86 268,-
BMW 318 I M-style	'87 446,-
Opel Kadett 1.3 S	'87 350,-
Opel Kadett 1.6 GL	'88 321,-
Peugeot 205 1.1 XL	'89 268,-
Toyota Carina II diesel	'87 296,-
Volvo 360 GLi Sedan	'87 341,-
Suzuki Alto, 5-deurs	'89 233,-
Volvo 340 DL, 3-deurs	'88 296,-

Minimum afnameverbintenis, afschrijvingstermijn rente

3-12 maanden BOVAG-garantie

Uw Nissan-dealer voor Heerlen en omgeving

JURGEN HEERLEN
Huisbergerstraat/hoek Schelsberg
Heerlen - 045-723500

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen.... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Fiat

ƒ 3.000,- meer inruilwaarde voor uw huidige auto!!!
dan ANWB inruilkoerslijst aangeeft op alle voorradige

Fiat Tipo DGT
uitvoering.
Financial lease, persoonlijke lening en/of verzekering vlot geregeld!

Autobedrijf Harry Schobben
Tegelstraat 3, Brunssum. Telefoon 045-250675

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's t. 34 en 45 '85/'86
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van '86 t/m '89
Diverse Fiat Uno's 45 van '83 t/m '89
Fiat Uno 60 S 3-drs. '88
Fiat Uno 60 S 3-drs. '89
Tipo 1.4 '88/'89
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '82 t/m '86
Citroën Visa 2 '85
Opel Corsa 1.3 GT '86
Opel Corsa TR 1.2 S '84
Renault 11 TXE '85
VW Polo '86
Golf Diesel 3-drs. '87
BMW 316 '86
Volvo 340 DL '85
Ford Escort 1.3 '86
Suzuki Alto GL 4-drs. '88

Extra aanbieding
Auto's boven ƒ 7.500,-
1 jaar bovaggarantie

FIAT

Fiat Klankstad
Kerkrade
Kastanjelaan/Steenweg 185.
Tel. 045-413918.

Te k. FIAT 127, bwj. '81 APK 2-'92, i.z.g.st. pr. ƒ 1.100,-. Tel. 04746-510646.

Fiat IBIZA 900, bwj. 11-11-'88, kleur wit. Kissel 42, Heerlen.

Fiat RITMO 85 S bwj. '84, 5-bak, 5-drs., metallic, i.z.g.st. ƒ 3.250,-. Lampisteriestr. 2, Hoensbroek.

Te k. FIAT PANDA 45, bwj. 9-'81, APK 10-'91. Kennedylaan 13, Brunssum.

Te k. FIAT Ritmo bwj. '87, 1e eigen., echt nieuw, ƒ 7.900,-. Tel. 04406-41473

FIAT PANDA White '85, APK 10-'91, zeer mooi, ƒ 4.950,-. Tel. 045-319326.

Fiat PANDA 45 S, 5-bak, '83 APK '92, gar. v. Bovagbedr. ƒ 4.500,-. 04404-1317.

Te k. Fiat PANDA, bwj. '83, cabrio, wit. Tel. 045-454416

Te k. Ford ESCORT 2000 RS, bwj. '76, APK mei '91, t.e.a.b. Tel. 046-755285.

Ford ESCORT 1.4 CL, 9-'86 3-drs. wit, 68.000 km. i.uitst. st. ƒ 12.500,-. 046-524413.

Te k. FORD Siërra 2.0 GL, 5-drs. bwj. 10-'82, groenmet sunroof i.z.g.st. 045-216040

Koopje! Ford CAPRI XL, APK 8-'91, vr.pr. ƒ 600,-. Ganzeweide 101, Heerlen.

Te k. Ford CAPRI 2.0 GL, type '80, i.nw.st. Pr. ƒ 3.750,-. Broekstr. 62, Schinveld.

Bovagbedrijf biedt aan: FORD Siërra 1.6, 1e eigen., '86, ƒ 12.950,-. 04404-1317

Te k. Ford FIESTA 1.1, bwj. '80, kleur rood, nwe APK. Kissel 42, Heerlen.

Te k. Ford CAPRI 2.0, bwj. '79, i.g.st. Telefoon: 045-311283.

Te k. Ford GRANADA bwj. '79, APK 9-'91, gas en benzine, vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 043-625373.

Ford ESCORT 1.6 CL 3-drs. '87, nw. type, 5-bak, get. glas, kl. wit, bumpers in kl. Vp. ƒ 13.900,-. 045-220107

Te k. weg. omst. geweldig mooie Ford ESCORT XR3, kl. blauwmet. bwj. '82, vr.pr. ƒ 6.950,-. E. Casimirstr. 2, Landgraaf/Kakert.

Te k. Ford ESCORT, 1987, LPG, kl. wit, 5-drs., NL kent. km.st. 100.000, i.z.g.st. Inl. 09-3212-451204.

Ford SCORPIO, bwj.'86, 2.0 GL, in pr.st., vr.pr. ƒ 18.000,-. Tel. 045-716056

Ford TAUNUS 1.6 L Bravo, bwj. '82, i.z.g.st. Zondag na 18.00 uur, tel. 045-465598.

Ford ESCORT laser, m.'85, APK, 5-bak., bijz. mooi, ƒ 6.950,-. Tel. 045-454087.

Ford ESCORT XR3, rood, m. '82, ƒ 6.500,-, als nw. Tel. 045-721660.

Te k. Ford FIËSTA 1.1L, bwj. '84, i.z.g.st. kl. blauwmet. ƒ 6.500,-. 045-458126.

Ford FIËSTA 1.1 Bravo m. '83, rood, zeer goed, ƒ 4.250,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade-W.

Te k. Ford ESCORT XR3i, verl., vele extra's, vr.pr. ƒ 7.750,-. bwj. 12-'83. 045-728677.

ESCORT type 1.3 L Bravo, '83 div. extra's, 1e lak. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Ford TAUNUS '78, APK 7-'91, LPG, radio, trekhaak, ƒ 600,-. Tel. 046-336118.

Te koop Ford FIËSTA 1.1, bwj. '80, opknapper. 045-741668, 13.00-17.00 uur.

Te k. Ford FIËSTA 1100 Speciaal bwj. '89, Mecurygrey, 20.000 km, 5-bak, 1e eigenaresse. 045-413558.

Te k. Ford ESCORT 13 L, bwj. '80, vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-527521.

Ford SIËRRA 1.8 CL, 3-drs. antraciet, bwj. '87. Gebr. Dominikowski, Kantstr. 48, Landgraaf. Tel. 045-326016

Ford SIËRRA SEDAN 1.8 CL, bwj. 7-'88, 1e eigen., LPG, pr. ƒ 17.500,-, inruil mogelijk Tel. 045-255784.

Te koop ESCORT 1.6i Bravo metallic grijs/blauw, okt. '87, schuifdak en extra's, in perfecte staat! 045-313003.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 Ghia V-6, aut. bwj. '83, alle extra's, zien is kopen. 045-270478.

Te k. Ford SIËRRA 1800 Laser bwj. '86, nw. model, 5-bak, 5-speed centr. vergr. ƒ 10.250,-. 04406-14307.

Te k. van oudere dame Ford ESCORT 1300 L autom. '80, 69.000 km, i.z.g.st., led. keur. toegest., vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 04492-5392.

Ford

Stationcar
Ford Siërra 2.0 CL
wit, juni 1988
perfecte staat
Fiat Creusen
Heerlen
Parallelweg 34
045-742121.

Capri
2.0 4 cil., eind '81, 102.000 km, APK dec. '91, 4 nw. banden, sunroof, zilvermet. 2e eign. zeer goed ƒ 3.500,-. Tel. 045-271331 b.g.g. 045-251369.

Ford SIËRRA stationcar 2.0 Laser, bwj. '85, goudbruinmet., 86.000 km, trekhaak, radio, donkerglas, 5-drs., 1e eigen., schadevrij, beslist in nieuw staat, ƒ 9.750,-. Tel. 045-427827.

Ford ESCORT 1.4 CL Bravo NM-'88, 5-bak, wit, groen glas ƒ 12.750,-. 046-515431

Te k. Ford FIËSTA bwj. '85, kl. blauwmetal., km.st. 43.000. Tel. 045-316419.

Ford CAPRI 2.0 GL, 6-cyl., bwj. '79, in uist. st., ƒ 2.450,-. Vinkerstr. 19, Kerkrade.

Ford TAUNUS 2.3 GL 4-drs. bwj. '81, APK 9-'91, goed onderh. auto, ƒ 2.250,-. 04752-4826.

FORD Scorpio 2.0 CL wit, get. glas A.B.S. '88 ƒ 19.750,-; Siërra 1.8 CL coupé 15' verl. '87 ƒ 16.750,-; Siërra 2.0 Laser 5-drs. staalgrysmet. '87 ƒ 16.750,-; Siërra 2.3 DCL Combi st.bekr. nw. model '87 ƒ 18.750,-; Escort 1.3 Laser d.groenmet. '85 ƒ 10.750,-. ALS 046-338474

Te k. van part. mooie FORD Siërra met LPG, bwj. '86, vr. pr. ƒ 11.000,-. 046-740785.

Te koop Ford FIESTA, bwj. '84, i.z.g.st. Tel.045-258912

Te k. Ford ESCORT 1.6L, kl. wit, bwj. '83, APK tot jan. '92 getint glas, sunroof, weinig km., ƒ 6.500,-. 046-749537.

Te k. v. eerste eig. Ford FIESTA 1.1 weg. wag. v.d. zaak, m. kat. en rad. april '88 km. 68.000, rood, ƒ 11.500,-. Tel. 046-515657.

Ford SIËRRA 1600 Laser, bwj. '85-'86, part., 1e eig., schadevrij, 70.000 km., pr.n. o.t.k. 045-253449.

Ford SCORPIO CL 2.5 diesel, 5-'88, grijsmet., schuifdak ƒ 19.950,-. 04906-1387

Te k. Ford ESCORT 1600 GL, bwj.'81, APK '92, vr.pr. ƒ 3.850,-. Pr. Margrietstr. 28 Kerkrade Tel. 045-458922.

Honda

Voor liefhebber Honda PRELUDE '80, een v.d. mooiste, vr.pr. ƒ 3.750,-. 045-742482. Zien is kopen.

Te k. Honda CIVIC, i.g.st., uiterste prijs ƒ 500,-. Tel. 045-216313.

Te k. Honda CIVIC, bwj. '81, kleur blauw. Tel. 045-421364 na 18.45 uur

Te k. Honda PRELUDE, wit, bwj. '80, i.z.g.st. APK tot nov vr.pr. ƒ 3.500,-. 046-580503

Honda ACCORD 2.0 I EX, 12 valve, ABS, velours, enz. bwj.'87, i.nw.st. 046-529307

HONDA Prelude automaat type '81, APK '92, pr. ƒ 2.650,-. Tel. 045-320457.

AUTOMATIC Honda in nw. st., type '83, ƒ 3.750,-. Broekstr. 62, Schinveld.

Jaguar

Te k. JAGUAR XJ6 4.2, bwj. '81, zeer mooi, 2e eig., evt. inr. mog. Bellen voor 16.00 uur 043-230661.

Te koop JAGUAR XJ6 4.2 series III, bwj. '80. Tel. 04754-87401.

Jeep

Suzuki Jeep
Samurai Cabrio
geel kenteken, 1988
nieuwstaat
Fiat Creusen
Heerlen
Parallelweg 34,
045-742121.

Te koop JEEP Wrangler bwj. '89. Tel. 046-521114.

Lada

Te k. gevr. door part. redelijke LADA type 2105-2107 of GL uitv. Tel. 045-251427.

Lancia

Lancia PRISMA 1600, bwj. '84, i.g.st., APK 11-'91, bordcomp., elektr. ramen, l.m. velgen etc. Vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 045-723163.

LANCIA A112 bwj'83 49.000 km kl. wit. Te bevr. 09-32-11716802 of 02159-16547.

Mazda

MAZDA 323 HB 1.3, bwj. '81 prijs ƒ 1.500,-. 045-425091.

MAZDA 323 '80, APK 5-'91, 5-drs., ƒ 1.400,-. Dahliastr. 1b, Geleen.

Te k. MAZDA 626 GLX, bjw. '84, sedan, bordeauxrood, alu. vign., i.g.st. pr. ƒ 7.000,-, inl. zat. van 9-15 uur en zo. van 9-15 uur. 045-320347.

Te koop MAZDA 929 stationcar m. trekh., bjw. '82, APK 1-'92, vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-452300.

MAZDA 323 Estate 1.3 Station, 10-'83, blauwmet., ƒ 4.950,-. Tel. 04906-1387.

MAZDA 626 coupé 2.0 GLX 12-V, d.blauwmet. sportvign m.'88, ƒ 19.700,-; 626HB 2.0 LX blauwmet. '87; 323 GTX 1.6 in. zeer apart, dig. dashboard, sportvign. enz. enz. '87 ƒ 18.750,-. A.L.S. 046-338474.

MAZDA 323 ES m. '80, APK '92, 5-bak, ƒ 1.250,-, vr.pr., grijsmet., APK 9-'91, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 1.650,-. 045-322619

Mercedes

Te k. gevraagd MERCEDES 240 TD of 300 TD, stationcar type 123, bwj. '82 t/m '85 Aanbiedingen H. Bouwens, Wijnerweg 27, 6301 GA Valkenburg. Tel. 04406-12221.

MERCEDES 190D, 1987, kl. wit, spec. l. blauwe bekl. get. gl. centr. vergr. verlaagd, gelmt. bumpers(spoilers), rond. beplat. electr. ram. en stoelen, alu. velgen, s.e.c. motorkap, a.spoiler, all.inst. rad./cass. Tel. 04493-4373.

Te k. MERCEDES 200 D, bwj.'82, pr. ƒ 7.500,-; Mercedes 200 D, bwj.'83, pr. ƒ 10.000,-. Maastrichterstr. 155, Brunssum

MERCEDES 300 D, dec. '81 vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 045-257244.

Te k. MERCEDES 280S, m. '82, APK, automaat, LPG, ruil-velgen, kuiplijst, zeer nette auto. pr. ƒ 11.950,-. 04756-2012.

MERCEDES 500 SE bwj. '83, alle opties. Tel. 045-254416.

Te koop MERCEDES 190 E, bwj. '87, zeer veel extra's, in st.v.nw. Tel. 045-452064.

Te k. MERCEDES 200 T, stationwagon, uiterste pr. ƒ 15.000,-, bwj. nov. '83. Tel. 04498-57712.

MERC. B 200 bwj. 4-'88 ASD, alarm, sp. velg. etc., ƒ 36.500,-. inr. mog. Tel. 046-529307.

MERCEDES 190 E '86; Mercedes 190 E '83 met ABS, schuifdak en verlaagd Mercedes 280 SE '85 1e eig. Garage Bastings, American Cars Schimmert, Grt. Haasdal 6, Schimmert. Tel. 04404-1888.

Te k. van part. MERCEDES 220E, bwj. '86, nw. mod., 109.000 km, (onderh.boekje aanw.) met lichte schade, Tel. 04492-3824

MERCEDES 230E autom. A.B.S. schuifkanteldak, c.v. diamantzwartmet. 11-'87. A.L.S. 046-338474.

MERCEDES 190 Diesel, 12-'86, maroonrood, 140.000 km, ƒ 27.950,-. Tel. 04906-1387.

MERCEDES 200 bwj. 14-5-'86, 1e eig., veel extra's, onderhoudsboekje, i.nw.st. Tel. 045-270999.

Te k. MERCEDES 190E bwj '85, veel extra's, verl. sec. motorkap enz. 045-725022

Mitsubishi

Te k. Mitsubishi GALANT GLS IX, v. part. maart '88. Nieuw ƒ 52.000,- voor ƒ 28.500,-. 046-523392.

Te k. Mitsubishi GALANT bwj. 10-'80, APK 1-'92, vr. pr. ƒ 2.300,-. 045-753957.

Mitsubishi CELESTE APK 1 jr., i.z.g.st., ƒ 1.400,-. Dahliastr. 1b, Geleen.

Mitsubishi COLT GL bwj. 10-'83, 4-drs., APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.500,-. 045-220665

Te k. MITSUBISHI Pajero, turbo, diesel, bwj. '83 met alle access., i.z.g.st. Tel. 04406-42768.

Mitsubishi PAJERO turbo-D wit, geel kent. '86; Lancer 1.5 GLX 5-bak, '88 ƒ 16.750,-; Galant 1.6 GL, antraciet '85, ƒ 7.750,-. A.L.S. 046-338474.

Mits. SAPORRO 1.6 GLX '83, APK '92, gar. v. autobedr. ƒ 5.900,-. 04404-1317.

Te k. MITSUBISHI Galant 2300 turbo diesel, bwj. '82, i. z.g.st., APK. ƒ 2.750,-. Tel. 043-646133.

Morris

Leuk dames-autootje MINI Cooper 1000 E Metro, nw. model, bwj. '83, APK 9-10-'91, kl. rood, i.st.v.nw., ƒ 3.250,-. Tel. 045-323178.

Nissan/Datsun

Te k. Nissan SUNNY 1.6 SLX coupé, 1988, ferrari rood, two tone, abs. nw.st., ƒ 2.000,- onder ANWB koerslijst, ƒ 16.900,-. Tel. 045-219945

Weg. omst. MICRA 1.0 DX, bwj. '88, t.e.a.b. Tel. 045-462096.

Te k. Datsun CHERRY bwj. nov. '80, APK 2-'92, pr. ƒ 1.500,-. 046-513089.

Datsun SUNNY 1200 deluxe bwj. '80, APK 10-6'91, LPG, vr.pr. ƒ 1.450,-. 045-426416

Te k. NISSAN Micra '83, zeer mooi, 98.000 km, vr.pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-220612.

Nissan MICRA DX bwj. '86, i.z.g.st., APK 1-'92, 4 nw. banden. Bel snel tel. 046-511742.

NISSAN Bluebird 2.0 LX, 5-drs., bwj. 5-'88, 1e eigen., LPG, 88.000 km, ƒ 14.500,-, inr. mog. Tel. 045-255784.

Te k. NISSAN Cherry 1.3, bwj. '85, auto is splinternw., ƒ 6.750,-. Tel. 04406-15719

NISSAN King Cab Diesel, 3-'89, 4x4, 30.000 km, ƒ 28.950,-. Tel. 04906-1387

Nissan SUNNY 1.5 GLS, '84 blauwmet., 4-drs., ƒ 5.950,-. Tel. 04906-1387.

Nissan BLUEBIRD 1.6 LX, st. bekr. grysmet. '88, ƒ 16.900,-. A.L.S. 046-338474.

Oldsmobile

Te k. OLDSMOBILE cuttless coupé V-8, '78, i.z.g.st. APK Inr. mog. t.e.a.b 045-227068

Oldtimers

Te k. PONTIAC Parisienne Cabriolet, bwj. '65; Opel Kaptein bwj. '63. Tel. 04492-3156. Hoofdstr. 25 Amstenrade.

Opel

Te koop OPEL Kadett 16S bwj. 10-'83, 5-versn., trekhaak, met of zonder LPG, APK 1-2-'92, ƒ 4.500,-. Tel. 043-436354.

Te k. Opel ASCONA 16 S, APK 10-'91, zeer mooi, vr.pr ƒ 950,-. Tel. 046-337607.

Te k. Opel KADETT 16i, 4-drs. Sedan, bwj. 8-'88, kl. zwartmetall., in st. v. splinternw. ƒ 14.750,-. Info. 043-254462.

Te k. OPEL diplomaat, APK gek., i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-271033

Göttgens Sittard
Haspelsestr. 20.
Tel. 046-516565
Opel Rekord '80 ƒ 1.950,-
Renault R 18 GTL combi '82 ƒ 3.250,-
opel manta 1.9 '82 ƒ 5.950,-
opel asc. 1.6S '82 ƒ 5.950,-
opel asc. 1.6 S '83 ƒ 6.450,-
opel kad. 5-d. '83 ƒ 6.950,-
Fiat Uno 60 S '86 ƒ 8.250,-
fiat pan. 750L '86 ƒ 8.450,-
Zastava-Yugo 55A '89 ƒ 8.500,-
opel asc. 13 S '85 ƒ 9.450,-
opel Corsa TR GL '85 ƒ 9.950,-
Verder hebben wij een ruime keuze van diverse merken en prijsklassen, eigen financiering mogelijk.

GÖTTGENS SITTARD

GÖTTGENS
BEEK

(bij Makado)

Opel

Corsa 3-drs. '86 ƒ 10.950,-
Kadett 3-drs. '85 ƒ 9.950,-
Kadett 3-drs. '86 ƒ 11.950,-
Kadett 3-drs. '87 ƒ 12.950,-
Opel Omega 1.8i, '88
Opel Manta CC 1.8 '88
Opel Rekord 20S '84
Mits. Lancer diesel '86
Citroën BX 1.6 '89
Volvo 340, 360, '86-'87-'88
VW Golf 3-drs. '87
VW Passat 5-drs. '87
Mazda 626 coupé '84
Ford Siërra station '83
Ford Escort 1.4 '86
Fiat Uno 75 '87
BMW 316/315 '83-'85
Opel Omega 20i '88-'89
Seat Terra bestel '90.
Suzuki Alto '90
Weth. Sangersstr. 1, Beek.

Opel Ascona
1300 S kl. zwart/grijs, zeer sportief en vele extra's, APK '92, bwj. eind '81. Vr.pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-211571.

Zeer mooi CAVELIER APK, type Ascona 1600L, rood, i.z.g.st., bwj. '80 ƒ 1.450,-. Tel. 045-412593.

Weg. auto v.d. zaak te k. Opel REKORD 2.0 S, bwj. '84, LPG, zonnedak, 130.000 km., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-424275.

OPEL Rekord 2.0 S, LPG, '80, APK '92, garantie, ƒ 2.500,-. 04404-1317.

OPEL Kadett 1.3 Berlina, '81, als nw., veel extra's, ƒ 4.500,-, 3 mnd. garantie v. Bovagbedr. 04404-1317.

Te k. Opel KADETT autom., bwj. '79. APK 4-'91, kl. rood. Tel. 045-461621.

AUTOMATIC Opel Kadett 13 N, okt.'83, APK 10-'91, ƒ 4.950,-. 045-322619

Te k. Opel CORSA 1.2, kl. wit, APK gek., bwj. '84. Tel. 045-443272 tot 15.00 u.

Te k. Opel KADETT 1.3 N HB Berlina, bwj. '81, APK '92, bijzonder mooi, ƒ 3.850,-. Tel. 046-522689.

Opel KADETT met nwe. APK, bwj. '78, i.z.g.st. Burg. Slanghenstr. 54, H'broek.

Te k. Opel KADETT 16.D stationcar, grijs kent. met ruiten, '87. Zeer mooi en goed. Kissel 42, Heerlen.

Opel Kadett 4-drs. Sedan Club antracietmet. 1988 ƒ 17.750,-; Opel Kadett 4-drs 1.3 automaat 1982 ƒ 6.750,-; Opel Corsa 1.3 S zilvermet., 5-bak 1983. Alle auto's 6 maanden garantie. Autosport BROUNS BV, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Te k. Opel KADETT HATCHBACK 13S, APK '91, kl. wit, vr.pr. ƒ 3.200,-. Tel. 045-729850.

Te koop Opel COMODORE Berlina, '81, pr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-414793.

Te k. Opel KADETT i.z.g.st. bwj. 10-'82. Vr.pr. ƒ 4.400,-. Tel. 04498-59307.

Te k. Opel KADETT bwj. '85, i.g.st. ƒ 9.750,-. Tel. 045-427402.

Te koop. Opel RECORD LS, type '85 met LPG, APK '92, pr. n.o.t.k. Tel. 04499-2317.

Opel MANTA 2.0 S, bwj. '82, APK jan. '92, kl. zwart, uitb. set en sp.velgen, ƒ 6.950,-. Tel. 045-212504.

Te koop Opel OMEGA, bwj. nov. '87, centr.vergr., schuifdak, metallic, ƒ 16.500,-. Tel. 046-372799

Te k. Opel KADETT, bwj. '79, APK 8-'91, kl. rood, zwart vinyl dak, z.g.ondh., betrouwb. auto. Koopje ƒ 1.450,-. V Ittersonstr 19, Eikske Schaesberg.

Opel KADETT, bwj. '80, zeer mooi, pr. ƒ 1.500,-. 043-618667.

Te k. Opel MANTA 2.0 HB, bwj. '80, APK 2-'92. Tel. 045-213429.

Opel Vectra, 4 drs., 1.8i, 1990; Omega, 4 drs., 2.0 Li, 1987; Kadett, 4 drs., 16 S, 1990; Kadett, 3 drs., 14i, 1990; Kadett 5 drs., 13 N, 1988; Kadett, 5 drs., 1985; Ford Escort 3 drs., 1.6i, 1989; Inr. en fin. mog., 1 jaar gar. Garage J. BUISMAN, Stenenbrug 6, Schaesberg-Landgraaf, tel. 045-323800

Te k. Opel ASCONA SR, bjw. '81, i.z.g.st. ƒ 2.750,-. Tel. 043-633923.

OPEL OMEGA 2.0 i, LPG, div. extra's, zwartmet., bwj. '87. Autobedrijf Dominikowski, Kantstr. 48, Landgraaf. Tel. 045-326016.

OPEL Kadett 1.6 diesel, bwj. '82, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-460445.

Opel MANTA GSi 2.0 in paarlemoer gespoten, bwj. 12-'87. Tel. 045-413918.

Te k. OPEL Kadett coupé met plaatschade, bwj. '79, vr.pr. ƒ 1.750,-; coupé '73 ƒ 700,-. Tel. 04498-54319.

Te k. OPEL KADETT Coupé, in st.v.n.w., bwj.'78, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-327270

Te k. Opel MANTA type A, bwj. '73, i.z.g.st. kl. rood 4-1-'92, vr.pr. ƒ 3.500,-. 043-256912.

Te k. weg. omst. Opel CORSA 1.0 LS 3-drs. '85, rood, 50.000 km, vr.pr. ƒ 9.250,-. i.z.g.st. 046-332492

Te k. Opel KADETT t. '84, kl. blauw, pr. ƒ 4.950,-, APK gek. 045-215329 na 18 u.

Te k. zeer mooie Opel MANTA bwj. '77, tot. uitgeb., kl. parelmoerwit, APK jan. '92, vr.pr. ƒ 2.650,-. Inr. mog. Tel. 045-461475.

Koopje! Opel KADETT 16 D, APK, bwj. '85, i.z.g.st., moet weg. Tel. 04754-85336.

Opel CORSA, bwj. okt.'86, km.st. 48.000, i.z.mooie st. Tel. 045-228469.

Opel KADETT 2.0 GSI, diamantzwartmet. sportvign. 1e eig. 2'89 A.L.S. 046-338474

OPEL KADETT 1.6 D, bwj. '84, 5-drs., APK 10-'91, met extra's, km. 70.000, vr.pr. ƒ 6.850,-. Tel. 045-464607.

OPEL Rekord stationc. 2.0 S, '86, 81.000 km, van part. ƒ 12.500,-. 04498-57584.

Te k. OPEL Kadett coupé, i. z.g.st., sportvign., APK 3-'92, vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-224760.

Opel OMEGA diesel, 4-'87, wit, 90.000 km, ƒ 16.450,-. Tel. 04906-1387.

Opel KADETT Caravan D, 3-'87, blauwmet., 5-drs., ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

Opel OMEGA 1.8 extra's '87/88, v.a. ƒ 21.000,-; Rekord 2.0 S autom. '84 ƒ 7.500,-; Ascona D HB Traveller 5-bak, '86, ƒ 12.750,-; Kadett diesel Sedan en HB '85/'86 v.a. ƒ 11.750,-. ALS 046-338474

Te k. Opel KADETT, car. '89 Tel. 045-218562

Te k. Opel KADETT 1.3 N, bwj. '80, ƒ 2.650,-. i.g.st. Tel. 04498-58084.

Te k. Opel ASCONA B, bwj. '75, APK tot dec.'91, puntgaaf, vr.pr. ƒ 650,-. Tel. 045-216737

Opel ASCONA, bwj. '78, APK, gaaf en goed, ƒ 675,-. Haesenstr. 34, Schaesberg.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 205 1.6 GTI '85, 70.000 km, rood, ƒ 14.250,-. Tel. 043-436354

PEUGEOT 309 Score, bwj. 4-'88, km.st. 41.000, zwart metallic, ƒ 13.500,-. Tel. 045-716577.

PEUGEOT 505 diesel, bwj. '84, APK, trekh. ƒ 4.500,-. Tel. 045-229521.

PEUGEOT 305 SR '82, APK roestvrij, ƒ 2.500,-. Bovenste Puth 34. 04493-4929.

Te koop PEUGEOT 305 TR i.g.st., bwj. '78, APK 12-'91, vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-227143.

PEUGEOT 309 SR 1600, rood, 1e eig. '87 ƒ 14.750,-; 309 GL Profil wit, ƒ 11.900,-. A.L.S. 046-338474.

Te k. PEUGEOT 305 SR, bwj. '82, vaste pr. ƒ 1.000,-. Tel. 046-517508.

PEUGEOT 305 GL m. '80, APK 2-'92, 77.000 km, 2e eig., ƒ 1.450,-. 045-319328.

PEUGEOT 305 GL Break, 6-'86, blauw, 90.000 km, ƒ 7.450,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 505 GR 3-'86, lichte schade, LPG, ƒ 7.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 405 SR 1.9, blauw, 5-'88, blauwmet., 77.000 km, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

Porsche

PORSCHE 944, bwj. '85, Ferrari rood, 46.000 echte km., i.n.st. Tel. 045-213943

Reliant

Te k. RELIANT Robin, bwj. '79, rijbewijs A. Tev. onderdelen motorblok, al. velgen v. Reliant 04498-55773.

Renault

Te k. i.g.st. RENAULT 5 GTL, bwj. '81, APK 3-'92, pr. n.o.t.k. Tel. 045-465135.

Wees er als de kippen bij. Zeer mooie RENAULT 25 GTS te k. wegens verkrijgen zakenauto. 045-230234.

Te koop RENAULT 5 TL bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 04750-23692.

Te k. RENAULT 25 TX inj. bwj. '88, i.z.g.st. APK '92, pr. ƒ 22.000,-. 045-217677.

Te k. RENAULT 21, Nevada GTX donk. blauw, stuurbekr. electr. ramen, centr. deurverg., bwj. juni. '88, volledig onderhouden, 1e eig. Tel. 045-426781

Te koop GOLF diesel puntgaaf, m. '81, ƒ 3.250,-. Tel. 045-721660.

(Renault, continued:)

RENAULT 21 Nevada GTS Stationcar, 7-'87, wit, 70.000 km, ƒ 16.950,-. Tel. 04906-1387.

RENAULT 21 Nevada GTS Stationcar, 11-'88, blauwmet., LPG ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. RENAULT 25 GTS vele extra's, bwj. '86 LPG Weg wegens leaseauto 045-415365 vrijd. na 18.00 u., zat.degeh. dag.

RENAULT 25 TX 2.2 inj. antracietmet. 1e eig. '89; R25 GTS antracietmet. get gl. 1e eig. '85 ƒ 13.750,-; R9 TXE rood, alle opties, 1e eig '87 ƒ 14.900,-; R11 TXE electronic zwart. alle opties, '84, ƒ 10.750,-. A.L.S. 046-338474.

Te k. RENAULT 21 nevada stationcar, wit, lichte lakschade, vr.pr. ƒ 25.000,-. Tel. 045-426781

Rover

ROVER

Legendarische
Mini Cooper
is terug.
Nu bij ons in de showroom
Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-721541

ROVER 820i 16-V antracietmet, schuifd enz. '88, ƒ 24.500,-. A.L.S. 046-338474.

Alfa 33 1300, wit, 5-drs. 1989; Bedford bestelbus CF230; Benz, als nw. 1981; Rover 213 S, 4-drs. 1988; Rover 213 SE automatic, 4-drs. 1988; Metro 1000, 3-drs LS-uitv. 1985; Fiat Uno 45 zeer mooi, 1984; Mini 1000 Mayfair, blauwmet. 1987; Mini 1000 E Rood, 1985; BMW 318 automatic, 1979; Metro 1300, 3-drs. wit 1987; Triumph Acclaim HL, 4-drs. 1983; Rover 820 E, demo-auto, 5-drs. 20.000 km. 1989; Metro 1300 GT, 3-drs. silvermet. 1988. Nu Rover 214 SI en GSI, 3- en 5-drs. uit voorraad leverbaar. Binnenkort in onze showroom de nieuwe Mini Cooper 1300. Rover-dealer HAVÉ, Industriestraat 31, Sittard. Tel. 045-515195.

Wat VERKOPEN? Advertentie via: 045-719966.

Seat

SEAT Autosport Brouns b.v.

Marbella 3-drs. GLX goudmetetallic	1990	ƒ 13.500,-
Ibiza 3-drs. 1.5 GLXi goudmet.	1989	ƒ 17.250,-
Ibiza 3-drs. 1.2 XL Beat zwart	1989	ƒ 16.000,-
Ibiza 3-drs. SXi zwartmet.	1988	ƒ 18.500,-
Ibiza 5-drs. 1.5 GL	1987	ƒ 12.850,-
Terra 4-drs. 1.3 D wit	1990	ƒ 15.000,-
Terra 4-drs. 900 wit	1990	ƒ 11.500,-
Ronda 5-drs. 1.2 GL rood	1985	ƒ 5.750,-

Alle auto's 6 mnd. garantie.
Schelsberg 175, Heerlen. 045-725507.

Te k. weg. omst. SEAT Ibiza 1.5 XLi, 3 mnd oud, km.st. 3.000. Tel. 045-230685.

Je weet niet wat je ziet. Een SPOTJE op LD-TV. Info: 045-739296/97.

Toyota

Te k. TOYOTA Starlet DX, bwj. '85. Asterstr. 4, Valkenburg.

Zw. Toyota COROLLA GT, '81 Dohc motor, APK 10-'91 ƒ 2.650,-. 045-319328

JEEP Toyota Landcruiser 3.5 Diesel Hardtop, long, 8-'87, wit, ƒ 28.950,-. Tel. 04906-1387.

Te koop TOYOTA STARLET, bwj '80, i.g.st., pr. ƒ 1.250,-. Dorpstr. 3, Bingelrade.

Te k. TOYOTA CARINA II 1.6 liftback, GL 5-drs., kl. wit, bwj. '86, 1e eig., geen ƒ 11.500,-, maar ƒ 9.950,-. Tel. 045-718196 na 12.00 uur of 's avonds.

Te k. Toyota LANDCRUISER 2.4 turbo diesel, grys kent., div. extra's, bwj. 6-'87, pr. ƒ 25.000,-. 04499-1991.

Te k. Toyota COROLLA bwj. '80, APK 3-'91, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-228361.

Toyota CELICA 1.6 ST coupé, sportvign. '84 ƒ 12.500,-; Starlet 1.3 S wit, 5-bak, sportvign. '85 ƒ 8.500,-. A.L.S. 046-338474.

TOYOTA Pick-up hi-luxe, D, dub.cab. 4x4, 11-'88, ƒ 28.950. Tel. 04906-1387.

Suzuki

Te k. SUZUKI Mini-carry Bus, bwj. '84, koopje! Unescopints. 9 Vrieheide/Heerlen

Talbot

Talbot HORIZON 1500 '82, 5-drs., ƒ 1.750,-. Dahliastr. 1b, Geleen.

Talbot HORIZON 1300 LS, blauwmetal., bwj. '85, APK 15-11-'91 4-drs, i.z.g.st, ƒ 3.250,-. 045-323178

Volkswagen

VW GOLF, bwj.'86, GTi look kl. wit, km.st. 70.000, sportv. extra's, tel. 045-327863

Te k. VW CAMPER, pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-224676

Te k. VW POLO bwj. '77, 1 jr. APK, ƒ 1.150,-. Goede auto. Tel. 045-312427.

Te k. VW GOLF 1.6 diesel, i. z.g.st, bwj. dec. '82, APK nov. '91, km.st. 118.000, pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-452422

Te k. GOLF 1600 CC nw. mod., '85, kl. wit, uitgeb. m., sportvelgen en 1 jaar garantie, alle keur. toegest., ƒ 12.500,-. 046-525386.

Te koop VW GOLF GTi, bwj. '80, APK gekeurd. Tel. g.st. Te bevr. 045-459151

Volkswagen JETTA diesel, bwj. '81, i.z.g.st. Tel. 04406-41746.

Te k. GOLF D, i.z.g.st. APK, pr. ƒ 1.250,-. Telefoon: 043-633923.

VW JETTA Elan 1.3 kat., bwj. 7-'87, kl. blauw, 1e eig. ƒ 12.500,-. 04492-2850.

VW GOLF 13 CL, 3-drs., GT-uitv., zeer apart, nw. model '86, kl. Ferrari-rood, pas gekeurd. in st. v. splinternw. ƒ 8.950,-. Inl. 043-254462.

VW JETTA 1.6 diesel, 5-speed, nieuw model, APK, bwj. aug. '84, pr. ƒ 8.750,-. Tel. 045-725763.

Te k. van boswachter VW GOLF, nwst. mod. '85, km.st 82.000, radio, 1e eig. schadevry ƒ 8.950,-. 045-326851

VW GOLF 1.6 blauw, 11-'84, ATS velgen, nw. banden, div. extra's, ƒ 9.500,-. 04406-16659, na 18.00 uur.

Te koop GOLF diesel ƒ 1.500,-, APK gek., inruil mogelijk. 04499-4529.

GOLF 1.6 diesel, bwj. 1987, schadevrij ƒ 11.950,-. Tel. 045-751387.

Te k. GOLF diesel Stayer uitv., 5-gang, bwj. '83, APK 2-'92, i.z.g.st. Magrietstr. 3 Merkelbeek.

Wat VERKOPEN? Advertentie via: 045-719966.

VW DERBY, zeer mooi, APK 11-'91, pr. ƒ 775,-. Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Te k. VW golf diesel MOTOR, bwj. '83, p. 5-bak, is lopend te zien, g.st. Te bevr. 045-459151

Zeer zuinige VW DERBY APK '92, mooi en goed, ƒ 1.850,-. Tel. 045-323578

Te k. KEVER cabriolet, '73, donkerblauwmet. Granaatstr. 8, Heerlen.

Te k. GOLF diesel bwj. motor '84, APK tot 11-'91 pr. ƒ 3.250,-. 04454-4083

Te k. GOLF D, div. extra's, bwj. '78, t. '82, vr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-224765

VW PASSAT 1.8 inj. variant, diamantzwartmet. get. gl. roof-rack, 5-bak ƒ 22.750,-; Passat 1.6 sel 5-drs. '87 ƒ 14.750,-; Jetta 1.6 Elan '87 ƒ 14.750,-; Jetta 1.6 5-bak, ƒ 5.900,-; Golf 1.6 diesel ƒ 7.250,-. A.L.S 046-338474

VW-GOLF GL, diesel, '86, APK, vele extra's, ƒ 2.500,-. Belemnietenf 163, H'len.

VW Derby GLS m. '80, 86.000 km rood APK 10-'91, mooi ƒ 1.950,-. 045-319328

Te k. GOLF diesel 1600 puntgaaf, m. '81, ƒ 3.250,-. Tel. 045-721660.

Te k. VW GOLF bwj. '80, LM-vign., APK 2-'91, i.z.g.st. t.e.a.b. Tel. 04406-41661

VW PASSAT diesel, stationcar, 12-'87, blauw, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

VW GOLF diesel, 6-'86, 90.000km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387.

Volvo

Te koop
Volvo 240 DL
Unieke aanbieding, bwj. '86, LPG, trekh., div. acc. i.z.g. st., vr.pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-740802.

VOLVO 460 GL inj., mrt. '90, 9.000 km., grijsmetallic, tel. 045-420055.

VOLVO 66 automaat bwj. '80, APK, i.z.g.st. Tel. 04405-2936.

Te k. VOLVO 440 GLT, bwj '90, kl.rood, met extra's. Pr. ƒ 30.000,-. 045-320025.

VOLVO 343 APK 6-'91, zeer mooi, ƒ 1.950,-. Dahliastr. 1b, Geleen.

Te k. aangeb. VOLVO 244 GL, bwj. '79, i.z.g.st. Heerenweg 240, Heerlen.

Te k. VOLVO 440 GLT, bwj. febr. '90, kl. rood, 8.500 km. Tel. 045-228340.

VOLVO 440 GLT Inj., kl. rood, bwj. 15-1-'90, km.st. 17.000, pr. ƒ 29.500,-. Tel. 045-229508.

VOLVO 440 turbo, zwartmet., bwj. '90, km.st. 15.000. Vr. pr. n.o.t.k. 045-271105.

VOLVO 460 GL zwartmet., bwj. 3-'90, van Volvo-medewerker. Tel. 045-753640.

Te k. VOLVO 360 GLT 2.0i, m.'87, 3-drs. grijsmet., 82.000 km, i.z.g.st. APK 1-'92, pr. ƒ 9.750,-. Tel. 04492-1434.

Te k. VOLVO 740 sept. '84 70.000 km., antracietmetallic, getint glas, elec. sch. dak, ƒ 23.900,-. Tel. 0... 222196/046-751666.

VOLVO 340, '85, 5-versn. LPG, vr.pr. ƒ 6.600,-. 0... 522718.

Weg. omstandigh. te k. VOLVO 340 DL bwj. '87, 4-drs., Sedan, km.st. 56.000 ƒ 13.000,-. Tel. 045-322...

VOLVO 245 GL stationcar benz. '87, i.z.g.st., 80.000 km, trekh., lm-velgen, ... met BTW-bon. 046-7489...

Te koop VOLVO 440 GL inj., bwj. '90, div. extra's, ƒ 32.000,-. Tel. 046-3375...

VOLVO 343 automaat, APK 1-2-'92, pr. ƒ 1.200,-. 046-525602.

VOLVO 360 2.0 GL Sedan fluw. bekl. 5-bak, get. gl. '87, ƒ 9.750,-. 046-52478...

VOLVO 440 DL, kl. zwartmet., 2 mnd. oud, ... ƒ 24.660,-, ƒ 9.000,- onder nieuwpr. Tel. 045-316929 g.g. 045-319396.

VOLVO 66 bwj. '80, goed auto, APK, pr. ƒ 725,-. Tel. 045-422364.

VOLVO 440 DL, bwj. '89, kl. grijs, km.st. 8.500, ƒ 23.000,-. Tel. 045-31759...

Te k. VOLVO 344 DL, '82 nwe. bnd. plus remmen, beurt ƒ 1.750,-. 045-71994...

Diversen

Sportief rijden

Honda Prelude 2.0 EX Coupé	grys	01-1989
Ford Fiësta 1.4 Sport	rood	05-1987
Ford Fiësta 1.1 Sport	rood	04-1987
Ford Escort 1.6 XR3	rood	10-1987
Mazda 626 SXL Coupé 2.0	wit	10-1987
Opel Kadett 1.6i Irmscher	rood	04-1988
Opel Kadett 1.3 GT	rood	04-1985
Porsche 924 coupé 2.0	goud	02-1983

Toyota

Corolla Coupé GT Twin Cam	zilv	01-1981
Corolla 1.6 Hatchback GTi 16 kleppen	rood	02-1989
Corolla 1.6 Hatchback Sport 16 kleppen	zw.	09-1988
Corolla 1.6 XL Liftback 16 kleppen	wit	04-1988
Celica 1.6 ST Liftback	wit	09-1987
Celica 1.6 ST Liftback spoiler	rood	04-1987
Celica 1.6 Coupé GT-look	rood	02-1986

Dit is slechts een gedeelte van onze gebruikte voorraad. Kom kijken en praten in onze showroom.

Mengelers Autobedrijven
Rijksweg Zuid 212, Sittard. 046-521000.

Auto keuren ??
Direct klaar zonder afspraak, bij afkeur geen kosten

COZA APK KEURINGSSTATION

Hagen Top-Start
De Milieu Accu van 1991!!!
- absoluut onderhoudsvrij.
- moderne vormgeving oranje/grys.
- 2 JAAR volledige garantie!!!
- hoog startvermogen en lange levensduur.
Vraag ook bij uw garage naar Hagen top-start.

KERP B.V.

In de Cramer 31, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-716951

Te koop t.e.a.b.
electro-wagen
nieuwwaarde pluswm. ƒ 36.000,-, 5 jr. oud.
Te bevragen tijdens kantooruren:
Woningvereniging Heerlerbaan, Bautscherweg 18, Tel. 045-437575.

INRUILERS van Bovagbedr. met APK '92: Fiat 127, '82, ƒ 2.500,-; Manta B '78, ƒ 1.750,-; Capri 3.0 ƒ 3.000,-; Renault 5 TL '82 ƒ 2.900,-; Escort 1.3 '81 ƒ 3.900,-; Ascona 1.9 '79 ƒ 1.750,-, etc. 04404-1317.

OPGELET! 500,- ... 5.000,- voor alle merken auto's. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 04... 723076 of 045-727742

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Carnaval blijkt soms aftrekbaar

Van onze redactie economie

HEERLEN – De kosten die zijn gemaakt voor een carnavalsvereniging zijn soms aftrekbaar voor de inkomstenbelasting. Het gerechtshof in Den Bosch heeft dat vorig jaar bepaald. Maar wie straks de bloemetjes buiten gaat zetten, moet goed beseffen dat de aftrekmogelijkheid zeer beperkt is.

De belastingdienst is alleen coulant voor de belastingbetaler wanneer die als lid van een carnavalsvereniging bepaalde kosten uit eigen portemonnee betaalt. Het gaat dan om kosten die worden gemaakt wanneer de carnavalsvereniging zich manifesteert als een culturele organisatie.

Dat stempel verkrijgt de vereniging door inzet voor bejaarden, bedlegeringen of zieken, of bijvoorbeeld door het organiseren van evenementen waarmee de baldadige jeugd van straat wordt gehouden. Uit de activiteiten van de carnavalsvereniging moet kortom duidelijk blijken dat de bezigheden niet alleen zijn bedoeld voor het plezier van de eigen leden. De festiviteiten worden voor de hele gemeenschap georganiseerd.

Voorwaarde is uiteraard zoals gezegd, dat de leden de gemaakte onkosten uit vrijgevigheid zelf betalen en niet – zoals gebruikelijk – declareren bij de carnavalsvereniging.

Welke kosten nu wel en welke niet aftrekbaar zijn, maakt de uitspraak van het gerechtshof niet duidelijk. De belastingdiensten in Limburg zijn nog niet vaak met deze kwestie geconfronteerd. Maar drs H. van den Heuvel, teamleider van de wetstechnische afdeling van het belastingkantoor in Heerlen, kan zich wel enkele aftrekposten voorstellen. Meest voor de hand liggend zijn reiskosten. Maar ook het uit eigen zak meebetalen aan een carnavalsdico voor de jeugd of het geven van attenties aan zieke bejaarden komt mogelijk in aanmerking. Zo doorgeredeneerd kan onder dezelfde voorwaarden zelfs het geven van een rondje bier voor het hele bejaardentehuis voor een lagere aanslag zorgen.

Wegens tegenvallende resultaten

Verkoopdirecteur Fokker stapt op

Van onze redactie economie

SCHIPHOL – Mr. C. H. Biersma, directeur Marketing en Verkoop van Fokker, legt zijn functie neer wegens 'zakelijke verschillen van inzicht'. Dat heeft de raad van bestuur van Fokker meegedeeld. Het vertrek van Biersma is een gevolg van de teleurstellende verkoopresultaten van beide nieuwe vliegtuigtypen: de Fokker 50 en 100.

E. J. Nederkoorn, de financiële man in de raad van bestuur, zal voorlopig de taken van Biersma waarnemen. Een woordvoerder van Fokker zegt het vertrek van Biersma 'ten zeerste te betreuren'. Hij wil verder geen commentaar leveren.

Dollar

Bekend is dat de verkoopresultaten van Fokker achterblijven bij de verwachtingen, mede als gevolg van de lage dollar. Belangrijke klanten als American Eagle kozen voor de Frans/Italiaanse ATR 42 in plaats van voor de Fokker 50. De Fransen kampen echter met dezelfde lage dollar. De raad van bestuur heeft daarom ingegrepen met als gevolg het min of meer gedwongen vertrek van Biersma.

Het 'ontslag' van Biersma is kenmerkend voor het falen van de directie van Fokkers grootste werkmaatschappij Fokker Aircraft b.v. Al eerder greep de raad van bestuur in toen de aangekondigde bezuinigingen niet snel genoeg werden ingevoerd.

De commerciële positie van de Fokker 50 is zorgwekkend. Vorig jaar boekte Fokker slechts drie nieuwe orders voor dit vliegtuig. Er is nu nog ruwweg voor een jaar werk op de eindlijn. Andere afdelingen, werkzaam in een eerder stadium van de produktie, bouwen nu al onderdelen van niet verkochte toestellen.

Ook de verkoop van de Fokker 100 blijft achter bij de verwachtingen, hoewel hier nog voor enkele jaren werk is. Zoals bekend heeft Fokker nog een tweede grote order in de Verenigde Staten nodig om het project succesvol te kunnen noemen. Ondanks talloze gesprekken met Northwest Airlines is Biersma er nog altijd niet in geslaagd de Amerikanen voor de Fokker 100 te winnen. Vorig jaar boekte Fokker zes orders en zes opties voor de Fokker 100. De overige 22 orders betroffen omzettingen van opties. Biersma is de tweede verkoopdirecteur van Fokker die sinds de start van de nieuwe vliegtuigprojecten zijn biezen pakt. Al eerder werd bestuurslid Daan Krook opzij gezet na een verschil van inzicht met de toenmalige voorzitter van de raad van bestuur, Frans Swarttouw.

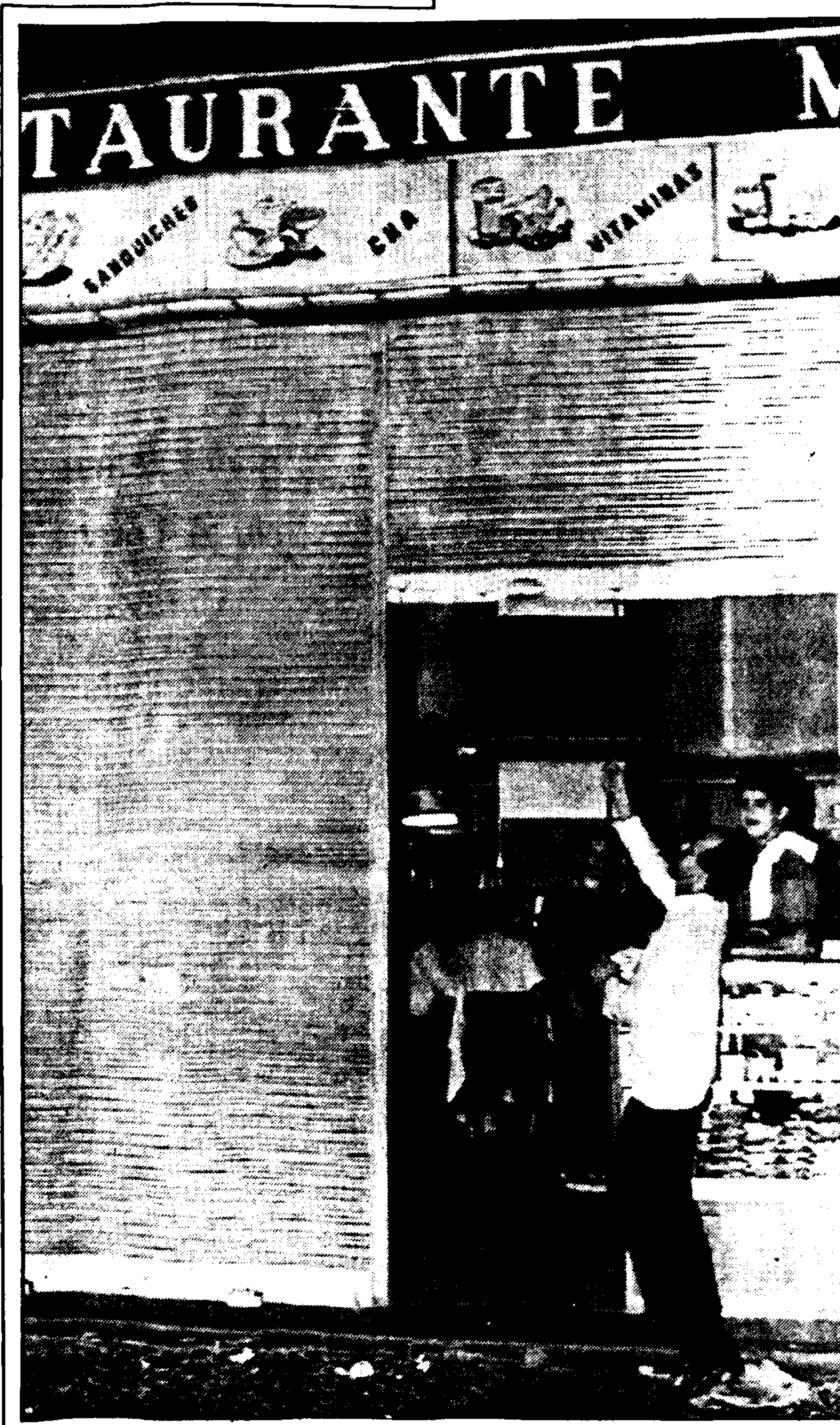
Kok wil aandelen Nationale kwijt

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Minister Kok van Financiën wil „op relatief korte termijn" het staatsbelang in Internationale Nederlanden, de voorziene fusie tussen NMB-Postbank en Nationale-Nederlanden, afstoten. Hij heeft dit de Kamer in een brief laten weten. Uit het stuk blijkt dat Kok ervan uitgaat dat de fusie doorgaat.

Kok zal het belang in Internationale Nederlanden alleen bij een gunstig beursklimaat en in overleg met de onderneming afstoten. Wat hij onder een relatief korte termijn verstaat, zegt Kok niet. De aandeelhouders in beide fusieondernemingen hebben tot 1 maart nog de kans hun aandelen in te leveren. Het belang van de Staat in Internationale Nederlanden zal tussen 6,6 en 7,5 procent uitkomen. In geld gemeten ongeveer 1 miljard gulden.

● *Een restauranteigenaar sluit zijn zaak in Rio de Janeiro, nadat de Braziliaanse regering maatregelen heeft aangekondigd om de inflatie van meer dan twintig procent per maand de kop in te drukken.*
Alle prijzen en lonen zijn bevroren, alleen de brandstofprijzen gaan met 46 procent omhoog en er is een aantal maatregelen getroffen om financiële speculatie tegen te gaan.

Pijn voor huiseigenaren valt nog mee

Hoge rente als prijs voor Europees beleid

Van onze redactie economie

ARNHEM – De rente rijst weer de pan uit. Gisteren ging het tarief van De Nederlandsche Bank voor kortlopende leningen omhoog. En daarmee dus de rente voor het persoonlijke leninkje en het rood staan. Al eerder steeg de hypotheekrente en doorbrak zelfs de magische 10 procentsgrens. Dreigt er opnieuw een debâcle in financieringsland? Dreigen huisbezitters weer slaaf van hun woonlasten te worden?

De Vereniging Eigen Huis (VEH) vindt van niet. De omstandigheden zijn anders dan tien jaar geleden. Het valt wel mee met de hypotheekrente. Anders is het met de consumptieve leningen. Daar moet op de geldmarkt fors voor betaald worden. Te veel, vinden consumentenorganisaties. Nee, zegt op haar beurt de Nederlandsche Bank, dat is gewoon de prijs die je betaalt voor het naar elkaar toegroeien van financieel-economisch beleid in Europa.

De discontoverhoging die De Nederlandsche Bank doorvoerde in navolging van de Bundesbank, kwam als een verrassing voor de financiële wereld. Het was wel een logische stap – Nederland volgt Duitsland financieel op de voet – maar de situatie in Nederland rechtvaardigde de verhoging niet echt. Maar, zo troostte De Nederlandsche Bank, de verhoging heeft voor de consument geen gevolgen. Gistermorgen was er voor de doorsnee geldklant inderdaad nog niets veranderd. Ook niet voor de hypotheeknemers.

„Logisch", vindt mr. J.H.Sarvaas van De Nederlandsche Bank, „de verhoging van de geldmarkttarieven heeft haast nooit direct invloed op de kapitaalmarkttarieven waaraan de hypotheken zijn gekoppeld.

Het was een technische ingreep. De marktrente was met meer dan 1 procent gestegen. Daardoor werd het verschil tussen de officiële tarieven en de marktrentes te groot. Op het moment dat Duitsland de tarieven verhoogden hebben wij de kans aangegrepen om dat verschil te corrigeren. Dat de verhoging samenviel met die van de hypotheekrentes was toevallig".

PROMESSEDISCONTO
12 11 10 9 8 7 6 5 4
vrijdag 1 februari verhoging met 0,5 % naar 9%
De Nederlandse bank volgt de Bundesbank en verhoogt de rente
'80 '81 '82 '83 '84 '85 '86 '87 '88 '89 '90 '91
Bron: Ned. Bank

Toevallig of niet, de afgelopen week ging de effectieve rente op de hypotheekmarkt door de magische grens van 10 procent. En de vrees bestaat dat de opgaande lijn nog wel even zal voortduren.

Voorschot

„De hypotheekbanken hebben een voorschot genomen op de discontoverhoging van gisteren", stelt A. Salverda van de Vereniging Eigen Huis. „En dat terwijl er eerder aanleiding was in de markt voor een tariefsverlaging. Nu was het verschil tussen de rente op de kapitaalmarkt en de tarieven van de hypotheekbanken inderdaad te groot geworden. Dat is door de discontoverhoging rechtgetrokken. Als de situatie op de kapitaalmarkt niet verandert, is er geen enkele reden om opnieuw de hypotheekrentes te verhogen".

Volgens H.J.M. de Been van de Centrale Volksbank werd de rentestijging op de geldmarkt voornamelijk veroorzaakt door het monetaire geweld waarmee de Duitse eenwording gepaard gaat.

Inflatie

Huiseigenaren die dit jaar hun hypotheek moeten oversluiten, zien de rente met lede ogen stijgen. Dreigt nu een herhaling van de situatie in de beginjaren tachtig, toen de huizen fors in prijs daalden en de hypotheekrentes naar ongekende hoogten stegen? „Nee", vindt Salverda. „De omstandigheden zijn nu duidelijk anders. We hebben thans in Nederland een heel laag inflatiepeil. De consumenten zijn voorzichtiger geworden bij de aankoop van huizen, de banken verstrekken niet zo gemakkelijk meer grote kapitalen en de prijs van de huizen is reëel. Daardoor zal de huizenmarkt niet dramatisch inzakken. Toch is door het afgenomen vertrouwen van de consument in de economie de markt wel aan het dalen. De stijgende rente versterkt die ontwikkeling. Er is nu wel degelijk sprake van een stagnatie in de verkoop".

Oversluiten

„Ook bij het oversluiten van hypotheken is de situatie anders dan 10 jaar geleden. Er zijn vijf jaar geleden veel langlopende contracten afgesloten. De groep oversluiters is daardoor dit jaar niet zo verschrikkelijk groot. Natuurlijk kan het gebeuren dat sommigen hun woonlasten bij een rente van 10 procent of meer niet meer op kunnen brengen. Toch kan een oplossing gevonden worden in het opnieuw uitsmeren van de hypotheek over 30 jaar. De situatie zal in ieder geval lang niet zo nijpend zijn als in het begin van de jaren tachtig".

Cao transport lijkt in zicht

UTRECHT – In het wegtransport lijkt een cao-akkoord in zicht. Vakbonden en de werkgeversorganisatie KNV (grote transportbedrijven) zijn elkaar in de nacht van donderdag op vrijdag zo dicht genaderd dat naar verwacht tijdens de volgende onderhandelingsronde voor de circa 12.000 werknemers bij de KNV-bedrijven een akkoord kan worden afgesloten.

Bestuurder J. Wienen van de vervoersbond CNV zei gisteren dat partijen het op het gebied van de lonen bijna helemaal eens zijn. De werkgevers bieden een loonruimte van in totaal 4 procent, een loonsverhoging van 3 procent inclusis, in een cao met een looptijd van 12 maanden. De vakbonden willen een loonruimte van 5 procent (inclusief 4 procent loonsverhoging) maar dan over een periode van 15 maanden.

beurs

Verdeeld

Op een verdeeld gesloten Amsterdamse effectenbeurs is Philips vrijdag in de belangstelling van de beleggers bijven staan. Voor de zevende achtereenvolgende beursdag wist Philips weer dubbeltjes aan de koers toe te voegen, waardoor de totale winst in anderhalve week op ongeveer 10 procent uitkomt. Vrijdag was Philips vier dubbeltjes beter op f 23,80.

De stemmingsindex vrijdag sloot met een verlies van 0,2 punt op 80,4 waarbij met name aan het eind van de handel posities werden afgebouwd.

De koersindex waarin vrijdag lager genoteerde fondsen zwaarder meewogen, daalde met 0,9 punt, tot 166,4. De omzet vrijdag bedroeg f 1,65 miljard waarvan f 526 miljoen aan aandelen en f 1,13 miljard aan obligaties.

De beurs vertoonde vrijdag een verdeeld beeld waarbij de fondsen die sterk afhankelijk zijn van de koers van de dollar tegen het eind van de handel moesten inleveren.

De dollar zakte vrijdag tot even boven het historische dieptepunt na de bekendmaking van de uiterst slechte Amerikaanse werkloosheidscijfers.

Fokker moest daardoor uiteindelijk een gulden prijsgeven op f 27 terwijl bij de internationals Koninklijke Olie f 1,20 lager noteerde op f 123,80 en Unilever f 1,80 op f 143. Overigens had de daarop volgende discontoverlaging weinig of geen invloed op de beurs.

Nu de rente in Nederland en Duitsland net met een half procentpunt verhoogd is, was de beurs van mening dat het groter geworden verschil tussen de Amerikaanse en de Europese rente uiteindelijk nadelig moet uitpakken voor de Europese economie.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	34,50	34,10
AEGON	118,70	117,00
Ahold	64,20	64,30
Akzo	81,20	80,60
Alrenta	165,00	164,80
Amev	50,90	50,80
Amro A. in F.	76,60	76,40
Borsumij W.	72,00	72,50
Bührm.Tet.	50,20	50,50
C.S.M.cert.	81,80	82,10
DAF	18,40	17,80
Dordt.Petr.	118,80	117,50
DSM	96,00	94,50
Elsevier	72,70	72,10
Fokker cert.	28,00	27,00
Gist-Broc. c.	28,30	27,50
HCS Techn.	7,90	7,80
Heineken	132,70	132,20
Hoogovens	42,80	42,10
Hunter Dougl.	57,50	58,00
Int.Muller	72,50	74,50
KLM	20,50	20,60
Kon.Ned.Pap.	40,40	40,20
Kon. Olie	125,00	123,80
Nat. Nederl.	52,40	53,70
NMB Postbank	41,70	42,30
Nedlloyd	39,50	40,00
Oce	41,50	41,00
Pakhoed Hold.	168,20	167,50
Philips	23,40	23,80
Polygram	29,60	29,40
Robeco	88,20	88,10
Rodamco	55,50	55,90
Rolinco	81,80	81,60
Rorento	61,30	61,30
Stork VMF	43,70	43,20
Unilever	144,80	143,00
Ver.Bezit VNU	80,00	80,50
Volmac Softw.	28,30	28,10
VOC	39,50	39,70
Wessanen	66,00	65,10
Wolters-Kluwer	47,10	47,00

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	50,20	51,50
ABN AmroHld.prf.	5,20	5,20
ACF-Holding	33,30	32,80
Ahrend Gr. c	167,00	167,00
Air Holland	11,80	12,10
Asd Opt. Tr.	15,00	15,00
Asd Rubber	3,80	3,80
Ant. Verff.	420,00	400,00
Atag Hold c	109,50	109,80
Aut.Ind.R'dam	76,50	76,50
BAM Groep	70,50	70,50
Batenburg	105,50	105,50
Beers	101,50	102,80
Begemann	130,00	135,00
Belindo	361,00	361,50
Berkel's P.	1,51	1,49
Blydenst.-Will.	34,50	35,00
Bobel	4,20	4,20
Boer De. Kon.	244,00a	242,00
de Boer Winkelbedr.	72,00	72,10
Bols	181,00	181,00
Boskalis W.	12,40	12,40
Boskalis pr	13,60	13,60
Braat Beheer	28,70	28,70
Breevast	10,30	10,30
Burgman-H.	2900,00	2900,00
Calvé-Delft pr	845,00	845,00
Calvé-Delft c	930,00	925,00
CSM	80,70	80,90
Chamotte Unie	1,50	1,50
Cindu-Key	159,00	159,00
Claimindo	357,00	357,00
Content Beheer	23,20	23,30
Cred.LBN	33,80	33,50
Crown v.G.c	117,50	116,50
Delft Instrum.	29,30	29,20
Desseaux	43,10	43,30
Dorp-Groep	40,20	40,20
Econosto	27,30	27,30
EMBA	201,00	201,00
Eriks hold.	86,50	86,50
Flexovit Int.	76,00	76,00
Frans Maas c.	67,00	67,00
Gamma Holding	90,00	90,00
Gamma pref	5,60	5,60
Getronics	30,90	31,00
Geveke	40,00	40,00
Giessen-de N.	117,00	112,00
Goudsmit	44,20	44,20
Grasso's Kon.	95,00	95,00
Grolsch	160,00	159,50
GTI-Holding	216,00	216,00
Hagemeyer	94,00	93,50
HAL Trust B	13,00	12,90
HAL Trust Unit	13,00	13,00
H.B.G.	161,50	161,50
Hein Hold	113,70	113,20
Hoek's Mach.	210,00	211,00
Heineken Hld	113,70	113,20
Holl.Sea S.	0,90	0,85
Holl. Kloos	444,00	444,00
Hoop Eff.bk.	6,40	6,40
Hunter D.pr.	2,80	2,75
ICA Hold. cert.	7,60	7,30
IHC Caland	45,70	46,00
Infotheek	17,60	17,60
Kas-Ass.	41,00	41,00
Kempen Holding	10,80	10,80
kondor wessels	31,60	31,00a
KBB	91,00	90,50
Kon.Sphinx	155,00	155,20
Koppelpoort H.	252,50	252,50
Krasnapolsky	215,00	212,00a
Landré & Gl.	57,50	57,50
Macintosh	34,40	34,20
Maxwell Petr.H.	107,00	106,70
Medicopharma	55,70	56,00
Melia Int.	5,95	5,95
Moeara Enim	1048,00	1047,00
M.Enim OB-cert	13700,00	13700,00
Moolen Hold.	35,00	35,30
Mulder Bosk.	63,80	–
Multihouse	5,80	5,60
Mynbouwk. W.	385,10	385,00
Naeff	380,00	–
NAGRON	42,50	42,50
NIB	538,00	538,00
NBM-Amstelland	8,30	8,25
NEDAP	299,00	298,00
NKF Hold.cert.	222,00	220,00
Ned.Part.Mij	41,40	41,40
Ned.Springst.	12500,00	12500,00
Norit	37,00	36,80
Nutricia gb	106,50	107,50
Nutricia vb	112,20	112,30
Nijv.t.Cate	77,00	77,00
Omnium Europe	12,80	12,80
Orco Bank c.	70,10	70,10
OTRA	219,00	220,00
Palthe	57,00	56,00
Philips div'91	23,00	23,30
Pirelli Tyre	17,80	17,70
Polynorm	109,50	109,50
Porcel. Fles	153,00	153,00
randstad	43,80	43,00
Ravast	40,00	40,00
Reesink	70,30	70,00
Riva	40,00	40,00
Riva (cert.)	38,00	38,00
Samas Groep	62,50	62,70
Sarakreek	17,55	20,40
Schuitema	1680,00	1680,00
Schuttersveld	39,90	39,90
Smit Intern.	39,20	40,30
St.Bankiers c.	13,20	13,20
Stad Rotterdam c	44,50	44,50
Telegraaf De	89,00	89,00
Textielgr Twente	75,00	75,00
Tulip Comp.	25,20	25,20
Tw.Kabel Hold	108,00	108,00
Ubbink	82,00	82,00
Union Fiets.	58,00	58,20
Ver.Glasfabr.	334,00	334,00
Verto	48,50	49,00
Volker Stev.	69,00a	66,00
Vredestein	11,00	10,60
VRG-Groep	60,40	60,50
Wegener Tyl	229,80	229,80
West Invest	24,00	24,00
West Inv. wb.	95,00	95,00
Wolters Kluwer	188,00	186,00
Wyers	32,50	32,50

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen		
Aegon Aand.f.	28,70	29,00
Aegon sav.plus	5,20	5,20
ABN Aand.f.	66,40	65,50
ABN Beleg.f.	52,00	51,90
ABN Amro L.F.	152,30	152,40
ALBEFO	49,80	49,90
Aldollar BF $	23,00	23,00
Alg.Fondsenb.	211,00	211,00
Alliance Fd	9,70	9,70
Amba	42,00	42,00
America Fund	272,50	273,00
Amro Eur.F.	62,90	63,40
Amro Far E.F.	51,50	50,90
Amro Neth.F.	68,20	67,20
Amro N.Am.F.	56,50	56,50
Amro Obl.Gr.	160,70	160,80
Amvabel	62,20	62,20
AsianTigersFd	49,80	48,60d
AsianSelFund	39,50	39,50
Austro Hung.F.	5,50	–
Bemco Austr.	46,30	46,30
Bever Belegg.	3,15	3,15
CLN Obl.Div.Fonds	102,40	102,50
CLN Obl.Waardef.	103,40	103,50
Delta Lloyd	36,40	37,00
DP Am. Gr.F.	26,00	26,00
Dp Energy.Res.	41,00	41,00
Eng-Holl.B.T.1	8,20	8,20
EMF rentefonds	61,40	61,40
Envir.Gr.Fnd	50,60	50,60
Eur.Ass. Tr.	6,10	6,10
EOE DuStInF.	252,00	247,00
EurGrFund	50,70	50.70
Euro Spain Fd	7,25	7,25
Florente Fund	105,20	105,00
Gim Global	48,00	48,50
Groeigarant	1,34	1,34
Hend.Eur.Gr.F.	151,00	152,00
Henderson Spirit	51,20	51,50
Holland Fund	65,80	64,50
Holl.Eur.Fund	40,20	40,20
Holl.Obl.Fonds	119,40	118,60
Holl.Pac.F.	93,00	91,50
Innovest	90,30	90,50
Interbonds	490,00	490,00
Intereffekt500	34,30	33,70
Intereffekt wt	186,00	183,00
Investa part	64,80	64,90
IS Himal. F.$	8,00	–
Jade Fonds	132,00	131,80
Japan Fund	19,40	19,00
Jap.Ind.Alpha Fd	8100,00	–
Japan Rot. Fund yen	6850,00	–
Korea Pac.$	8,00	–
Mal.Cap.F. $	6,60	–
Mees Obl.Div.Fonds	102,00	102,00
Mexico Inc.F.	21,10	–
MK Int.Vent.	21,90	–
Mondibel	68,20	68,20
Nat.Res.Fund	1100,00	1100,00
Nedufo A	119,00	118,00a
Nedufo B	104,00	104,50
NMB Dutch Fund	37,00	36,70
NMB Global F.	39,50	39,40
NMB Oblig.F.	34,40	34,40
NMB Rente F.	106,20	106,20
NMB Vast Goed	38,40	38,40
New Asia Fund	6,00	–
Nomura Warr.Fund	2,90	2,90
Obam. Belegg.	201,00	200,50
OAMF Rentef.	12,30	12,30
Orcur.Ned.p.	47,00	47,00
Pac.Dimens.	83,60	84,10
Pac.Prop.Sec.f.	29,80	30,00
Pierson Rente	105,30	105,40
Postb.Belegg.f.	53,40	53,40
Prosp.Int.High.Inc.	4,00	–
RG Divirente F.	47,70	47,70
Rentalent Bel.	136,10	136,10
Rentotaal NV	32,20	32,20
RG groen	49,50	49,40
RG blauw	46,00	46,30
RG geel	43,00	43,00
Rodin Prop.$	98,00	98,00
Rolinco cum.p	69,40	69,80
Sci/Tech	15,50	15,50
Technology F.	17,50	17,50
Tokyo Pac. H.	207,00	205,00
Trans Eur.F.	69,70	69,80
Transpac.F.	320,00	315,00
Uni-Invest	80,00	80,00
Unico Inv.F.	76,20	76,20
Unifonds	28,70	28,70
VWN	63,30	63,30
Vast Ned	112,70	112,00
Venture F.N.	18,50	18,50
VIB NV	69,10	69,10
VSB Mix Fund	47,20	47,20
VSB Rente F.	101,20	101,20
WBO Int.	62,50	62,50
Wereldhave NV	142,20	142,50
Yen Value Fund	80,40	80,40
ZOM Florida $	46,90	46,90

Parallelmarkt

Parallelmarkt		
Alanheri	24,80	24,80
Berghuizer	49,50	49,50
Besouw Van c.	58,20	59,00
Biogrond Bel.	10,45	10,45
CBI Barin Oce. yen	1520,00	1520,00
Comm.Obl.F.1	99,70	–
Comm.Obl.F.2	99,30	–
Comm.Obl.F.3	99,70	–
De Drie Electr.	18,70	18,70
DeltaLl.dlr	52,90	52,70
DeltaLlEcu	53,10	53,10
DeltaLlMix	52,50	52,60
DeltaLlRente	52,10	52,20
DeltaLlVast	51,60	50,10
Dico Intern.	99,50	99,50
DOCdata	8,80	8,80
Ehco-KLM Kl.	37,00	37,00
E&L Belegg.1	62,50	62,60
E&L Belegg.2	70,00	70,00
E&L Belegg.3	73,80	73,80
Free Rec.Sh.	28,50	28,10
Geld.Pap.c.	73,20	76,00
German City E.	48,00	48,00
Gouda Vuurv c	100,50	101,00
Groenendijk	41,50	41,00
Grontmij c.	219,00	217,00
HCA Holding	49,50	49,50
Helvoet Holding	49,50	49,50
Hes Beheer	40,50	40,50
Highl.Devel.	19,00	19,00
Homburg cert	2,90	2,90
Interview Eur.	4,25	4,35
Kuehne+Heitz	41,50	41,30
LCI Comp.Gr.	11,50	11,80
Melle	288,00	288,00
Nedcon Groep	26,30	26,50
Nedschroef	95,00	95,00
Neways Elec.	6,70	6,60
New Eur.Htls DM	20,00	20,00
Newtron Hold	8,10	–
pan pacific	8,50	9,00
Pie Med.	6,80	6,70
Simac Tech.	11,90	11,50
Sligro Beh.	39,50	39,50
VHS Onr. Goed	5,00	5,85
Weweler	32,00	31,30

Wall Street

Wall Street	31/01	01/02
allied signal	29	28¾
amer.brands	40	40⅛
amer.tel.tel	32¾	31¾
amoco corp	49¾	48⅞
asarco inc.	28¾	28½
bethl. steel	14⅞	14½
boeing co	49¼	49¾
can.pacific	17¾	18
chevron	71	70¾
chiquita	32	31⅞
chrysler	12	11⅞
citicorp	12⅞	13
cons.edison	23½	23
digit.equipm.	71	70⅛
dupont nemours	36¼	35¼
eastman kodak	42	43¼
exxon corp	51¼	50½
ford motor	28	29
gen. electric	64	64
gen. motors	36⅛	36⅛
goodyear	20¼	20½
hewlett-pack.	38⅞	37⅞
int. bus.mach.	126⅞	126⅞
int. tel.tel.	51⅞	52¾
klm airlines	12½	12½
mcdonnell	37¾	39
merck co.	91½	92¼
mobil oil	56¾	56½
penn central	20	20
philips	14	14
primerica	26½	27
royal dutch	75	74¾
sears roebuck	28¾	29¼
sfe-south.pac.	6½	6½
texaco inc.	58⅛	58⅛
united techn.	47½	47⅞
westinghouse	28½	28
whitman corp	20½	20¾
woolworth	31½	31½

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,605	1,725
austr.dollar	1,24	1,36
belg.frank (100)	5,32	5,62
canad.dollar	1,380	1,490
deense kroon (100)	27,70	30,20
duitse mark (100)	110,10	114,10
engelse pond	3,14	3,39
finse mark (100)	45,10	47,60
franse frank (100)	31,65	34,40
griekse dr. (100)	0,92	1,12
ierse pond	2,83	3,08
ital.lire (10.000)	13,90	15,60
jap.yen (10.000)	121,50	127,50
joeg.din.t/m 100	05,00	10,00
noorse kroon (100)	27,25	29,75
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,15	1,33
spaanse pes. (100)	1,70	1,86
turkse pond (100)	0,0400	0,0650
zweedse kr. (100)	28,65	31,15
zwits.fr. (100)	129,75	134,25

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1.66765-1.67015
antill.gulden	0.9175-0.9475
austr.dollar	1.2984-1.3084
belg.frank (100)	5.4770-5.4820
canad.dollar	1.43525-1.43775
deense kroon (100)	29.265-29.315
duitse mark (100)	112.695-112.745
engelse pond	3.2760-3.2810
franse frank (100)	33.140-33.190
griekse dr. (100)	1.0070-1.0170
hongk.dollar (100)	21.2750-21.5250
ierse pond	2.9925-3.0025
ital.lire (10.000)	14.990-15.040
jap.yen (10.000)	126.380-126.480
nwzeel.dollar	0.9952-1.0052
noorse kroon (100)	28.790-28.840
oostenr.sch. (100)	16.0190-16.0290
saudi ar.ryal (100)	44.3750-44.6250
spaanse pes. (100)	1.7955-1.8055
surin.gulden	0.9150-0.9550
zweedse kr. (100)	30.120-30.170
zwits.frank (100)	132.480-132.530
e.c.u.	2.3175-2.3225

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	167,30	166,40
id excl.kon.olie	159,80	159,30
internationals	166,80	165,40
lokale ondernem.	169,70	169,40
id financieel	124,90	125,20
id niet-financ.	213,30	212,50

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	228,70	227,50
id excl.kon olie	207,60	207,00
internationals	236,90	234,90
lokale ondernem.	219,50	219,10
id financieel	174,80	175,20
id niet-financ.	[illegible]	[illegible]

CBS-stemmingsindex (1987=100)	31/01	01/02
algemeen	80,60	80,40
internation	65,90	65,60
lokaal	83,40	83,30
fin.instell	84,30	84,50
verzekering	85,00	85,20
niet-financ	83,20	83,00
industrie	88,80	88,20
transp opsl	75,60	76,00

Goud en zilver

AMSTERDAM – Voorlopige noteringen op 01-02-1991 om 14.00 uur bij de fa. Drijfhout, alles in kg:

GOUD: onbewerkt f 19.460-f 20.060, vorige f 19.460-f 20.060; bewerkt verkoop f 21.660; vorige f 21.660 laten

ZILVER: onbewerkt f 170-f 240 vorige f 165-f 235; bewerkt verkoop f 280 laten, vorige f 280 laten

Optiebeurs

		serie	omzet	v.k.	s.k.
ah	c apr	65,00	453	3,00	2,90
dsm	p apr	90,00	878	2,60	3,30
eoe	c feb	230,00	250	6,70	5,20
eoe	c feb	235,00	1109	3,60	2,50
eoe	c mrt	240,00	345	4,20a	3,80
eoe	c jul	300,00	310	0,20a	0,20
eoe	p feb	210,00	252	0,30	0,30
eoe	p feb	215,00	413	0,40	0,60
eoe	p feb	220,00	305	0,70	0,80
eoe	p feb	225,00	564	1,10	1,30b
eoe	p feb	230,00	621	2,20	2,60
eoe	p feb	235,00	309	4,20b	4,90
eoe	p mrt	230,00	611	4,50	5,40
eoe	p mrt	235,00	535	6,50	7,50b
eoe	p apr	235,00	1148	9,00	9,60
klm	c apr	20,00	514	1,70b	1,90
klm	c apr	22,50	830	0,60	0,60
klm	p apr	20,00	897	1,20	1,30
klm	p apr	22,50	385	2,50	2,70
klm	p jul	20,00	313	2,00	2,10
nif	c aug	100,00	1220	1,50	1,80
nif	p mei	100,00	1000	1,00a	0,70
natn	c apr	50,00	456	4,30	5,30a
natn	c apr	55,00	790	2,00	2,40
natn	c apr	60,00	439	0,80	1,10a
natn	p apr	55,00	495	4,10	3,30
phil	c apr	20,00	650	3,90	4,20
phil	c apr	22,50	1278	1,90	2,40
phil	c apr	25,00	1981	0,80	1,10a
phil	c jul	25,00	867	1,70	2,00
phil	c jul	27,50	612	0,90b	1,00
phil	c o93	30,00	1087	4,20	4,30
phil	c o94	45,00	813	2,00	2,10
phil	c o95	20,00	782	9,50	9,70
phil	p apr	17,50	241	0,20a	0,10
phil	p apr	22,50	465	0,90	0,80
phil	p apr	25,00	357	2,30	1,80
phil	p jul	22,50	564	1,50	1,20
phil	p okt	22,50	508	1,70	1,50
phil	p o95	20,00	425	2,60	2,50
olie	c apr	120,00	845	9,00	8,30a
olie	c apr	125,00	443	5,50	4,60
olie	c apr	140,00	1019	0,80	0,80
olie	c jul	140,00	425	1,50	1,50
olie	c o92	135,00	359	10,50	10,30
olie	p apr	130,00	561	6,10	6,70t
olie	p okt	105,00	400	1,40	1,50
sto	c feb	40,00	250	4,70a	3,40
unil	c apr	145,00	244	6,10	5,50a

a = laten | g = bieden + ex-div.
b = bieden | h = laten + ex-div.
c = ex-claim | k = gedaan + h
d = ex-dividend | l = gedaan + g
e = gedaan + bieden | vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten | sk = slotkoers gisteren

Auto's

Diversen

'e k. Seat Ibiza Crono 1.2, 39, ƒ 14.990,-; Seat Malaga .5 GL, '85, ƒ 7.995,-; Seat Honda 1.5 GLX, '85, 7.495,-; Ronda 1.7 diesel, 37, ƒ 8.995,-; Opel Kadett iesel, '82, ƒ 5.950,-; Seat 'erra Bestel, deci '88, 8.995,-; Toyota Tercel, 4wd '82, ƒ 3.500,-; Fiat Panda, nov.'82, ƒ 3.750,-; Hyundai Stella GLS, '86, 6.995,-; Fiat Ritmo 60 L, 37, ƒ 8.995,-; Horizon GLS, 31, ƒ 1.950,-; Daihatsu Charade automaat, '84, 5.995,-. Inr. en fin. mog. CITY-GARAGE Montfortstr. (nabij station) Hoensbroek. Tel. 045-212152.

Renault 2.5 TX '89 1e eig. 23.500,-; 5 TR, 5 TC '88 e eig. va. ƒ 11.750,-; 1.8 Combi '82 ƒ 3.500,-; Mazda 626 GLX 2.0 12V aut coupé 88 1e eig. ƒ 23.500,-; 626 X hatchback '88 1e eig. 19.000,-; 626 2.0 D '88 1e ig. ƒ 18.500,-; 929 LTD '85 8.750,-; Honda Accord 0i EX '87 1e eig. 18.750,-; Jazz '85 8.500,-; Accord '82 4.500,-; Opel Kadett 2.0 iSi '88 ƒ 26.500,-; Kadett iSi getuned '86 1e eig. 20.000,-; Kadett 1.2, 1.3, .6 D, 1.3, 1.6 D combi '82-37 va. ƒ 3.750,-; Kadett aut. '79 ƒ 2.000,-; Omega 2.3 D combi '88 1e eig. ƒ 23.000,-; Omega 2.3 GLD m'90 1e ig. ƒ 25.000,-; Omega '88 e eig. ƒ 19.000,-; Omega ut. '87 ƒ 17.500; Ascona 3 ƒ 5.500,-; Rekord combi 4 ƒ 7.500,-; Manta 2.0 GT/GTE '83-'84 ƒ 9.900,-; Citroën BX TRD '88 1e eig. 16.250,-; CX 2.5 RD '88 e eig. ƒ 19.500,-; BX 1.9 GT '86 ƒ 10.750,-; BX 1.4 E, .6 TRS '84-'88 va. 5.500,-; CX prestige '86 e eig. ƒ 15.000,-; Peugeot 05 GL 1.6 '88 1e eig. 19.500,-; 505 GR '85-'87 a. ƒ 8.500,-; Audi 80 S, 1.8 '87-'88 va. ƒ 21.500,-; 80 TE coupé '85 ƒ 17.500,-; 0 D '86 ƒ 11.500,-; Volvo 40 GL combi '87 1e eig. 28.750,-; 740 GL '85 14.750,-; 340 GL, GL aut. 2-'88 va. ƒ 3.000,-; 440 iL '88 1e eig. ƒ 19.500,-; 45 D combi '84 ƒ 9.000,-; Mercedes 230 E '84-'87 va. 19.000,-; 190, 190 D '83-'85 va. ƒ 18.000,-; 240 D, 00 D '81-'83 va. ƒ 5.750,-; 80 S aut. '81 ƒ 13.500,-; Alfa Romeo T spark dec.'88 e eig. ƒ 34.000,-; Giulietta .0 sport '85 ƒ 8.500,-; VW Golf CLD 5-drs. '88 1e eig. 17.500,-; Golf aut. '85 1e ig. ƒ 13.500,-; Golf GTI '84 15.000,-; Jetta D '85 11.000,-; Polo coupé '89 e eig. ƒ 15.500,-; Toyota Celica '82-'87 va. ƒ 7.500,-; Carina II '85 ƒ 8.500,-; Camry aut. '84 ƒ 5.750,-; Corolla 1.6 5-drs. '85 7.875,-; Cressida aut. '83 5.750,-; Ford Scorpio 2.0 GL '87 ƒ 16.750,-; Sierra sedan '87-'89 1e eig. va. 14.750,-; Sierra combi '88 1e eig. ƒ 15.500,-; Sierra '83-'88 va. ƒ 5.500,-; Taunus 2.0 '81 ƒ 2.500,-; Escort 1.3, 1.6, '83-'88 va. 5.000,-; Nissan Bleubird -drs. '88 1e eig. ƒ 14.250,-; Sunny Florida '87 1e eig. 11.750,-; BMW 524 TD ut. '84 ƒ 14.750,-; 316, 320 '81-'87 va. ƒ 3.750,-; Saab 00 GL 3-drs. '85 1e eig. 10.000,-; Fiat Panda '86 e eig. ƒ 6.250,-; Lada 2105 L '89 1e eig. ƒ 7.750,-; Jaguar XJ6 4.2 aut. '83 1e ig. ƒ 18.750,-; Hyundai Stellar '85 1e eig. ƒ 5.250,-; Suzuki Jeep '87 1e eig. 13.500,-; Mitsubishi Pajero 2.5 TD '87 1e eig. 27.500,-. Tal van goedkope inruilauto's. Snelle 00% financ. mog. van ST. MAARTENSDIJK. Trichterweg 109, Brunssum. 045-29080.

Bovag Autobedrijf Loek SCHAEPKENS: Aanbiedingen: Ford Sierra 1.6 Laser 17.900,-; Escort 1400 CL PG '86 ƒ 13.500,-; Fiesta 100 zeer mooi '82 4.500,-; Transit laadbak '83 ƒ 6.750,-; VW Golf diesel '86 ƒ 13.900,-; Golf Starr diesel '83 ƒ 8.500,-; Golf diesel 4-drs. '85 ƒ 11.500,-; Golf 1600 CL t.'84 11.900,-; Jetta special '86 13.900,-; Golf aut. '80 3.950,-; Golf 1300 special '83 ƒ 6.950,-; Jetta Sport LP '81 ƒ 3.950,-; Opel Ascona HB 18i '86 ƒ 15.250,-; Ascona 2.0 SR '80 ƒ 3.500,-; Kadett Berlina '81 5-drs. 3.950,-; Kadett LPG zeer mooi ƒ 3.950,-; Kadett '86 zeer mooi ƒ 12.900,-; Manta HB '80 ƒ 3.250,-; Kadett diesel '84 ƒ 7.900,-; Kadett aut. '82 ƒ 6.500,-; Kadett stationcar '83 ƒ 6.500,-; Kadett 80 turbo D '84 9.000,-; Nissan Cherry '82 3.750,-; Mitsubishi Tredia '84 ƒ 8.900,-; Colt GL '83 7.900,-; BMW 316 LPG '82 ƒ 5.250,-; BMW 318 wel extra's ƒ 2.950,-; BMW 318i '80 ƒ 4.950,-; Fiat Ritmo LPG '82 ƒ 4.250,-; Fiat Panda '84 5.000,-; Volvo 360 GL '85 8.500,-; Volvo 244 GL diesel '82 ƒ 5.900,-; Skoda 105 L '83 ƒ 2.500,-; Skoda rapid coupé '85 ƒ 4.500,-; Mazda 323 aut. ƒ 2.500,-; Honda Civic aut. ƒ 3.950,-; Honda Accord aut. '81 2.500,-; Alfetta 2.0 L topconditie '80 ƒ 3.950,-; Seat Honda 5-drs. '84 ƒ 6.250,-; Renault 5 Alpine '80 3.950,-; Renault 20 LS LPG '82 ƒ 2.500,-; Mercedes Truck 1219 S goede laat ruilmotor, 35.000 km. 15.000,-. Inr. ƒ fin.mogelijk. Raat 110, Klimmen. Telefoon: 04405-2896.

Te KOOP goede auto's, cont. Md. Joosten, Scharnerweg Maastricht. 043-634978.

LEIJENAAR'S-autocentrale biedt te koop aan inruilauto's met BOVAG garantiecertificaat en VVN-keuringsrapport: Jeep Wrangler Laredo zwart '88; Toyota Landcruiser Hard Top 2.4 Turbo diesel '87; Omega stationcar 2.0i GL blauwmet '88; Mercedes 190 Diesel staalgrijsmet. '88; Mercedes 190 E div. extra's grijsmet. '86; Volvo 740 GL beigemet. '88; Opel Vectra 1.8S Safierblauwmet. '89; Opel Kadett 1.6i met LPG wit '88; Opel Kadett 1.6 GLS sedan automatiek marineblauw '86; Opel Kadett 1.6 Diesel stationcar LS karmijnrood '88; Opel Kadett 12S sedan zilvergrijsmet. '86; Opel Kadett Hatchback 13N 5-deurs roodmet. '88; Opel Kadett Combo bestel 1.7 Diesel wit '89; Opel Kadett 1.6 Diesel gesloten bestel wit '85; Opel Ascona 1.8 Hatchback LS blauwmet. '87 en Hatchback 1.6 LS '87; Opel Ascona 1.6 Diesel wit '82; Opel Kadett Hatchback LS grijsmet. '87; Opel Ascona 1.6 Diesel wit '82; Opel Kadett Hatchback 13S 5-deurs groenmet. '83; Ford Escort 1300 Laser roodmet. '84; Ford Escort 1.4 CL wit '86; Ford Escort 1.4 CL champagnemet. '86; Ford Escort 1600 CL rood '86; Ford Escort 1600 Bravo mercuryblauw '87; Ford Sierra 2.0 CL sedan wit '87; Ford Taunus 1600 Bravo sedan '82; VW Golf 1100 beige '82; VW Golf 1100 LX wit '83; Mitsubishi Galant 1.6 GL 4-deurs LPG '84; Ford Escort 1300 Bravo sedan '82; Nissan Combi 1300 5-deurs '87; Opel Kadett Combi 1.6 diesel 5-deurs '86. Leijenaar's autocentrale sinds 1959; Bovaggaragebedrijf; APK Keuringsstation; VVN-milieukeuringsstation; Voor compleet autoonderhoud; Taxatie en schadeherstel met gratis vervangende auto; Verkoop van nieuwe en inruil auto's; Ridder Hoenstraat 145 t/m 153 Hoensbroek. Infolijn: 045-212091.

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan 2.0 GLX Diesel '87; Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 Sedan 1.6 GLX '87; Mazda 626 1.6 HB LX 2x '84; Mazda 626 Coupé 1.6 GLX '85; Mazda 626 Coupe 2.0 GLX '87; Mazda 626 Coupé 1.6 LX '83; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX 2x '87; Mazda 323 F Coupé aut. nw. model, '90; Mazda 323 HB 1.3 LX 2x '86 Mazda 323 HB 1.5 LX '88; Mazda 323 HB 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '85 met div. opties; BMW 315 '81; Citroen BX 1.6i TRi '88 met div. opties; Fiat Uno 45 S '85; Fiat Regatta 70 '87; Ford Escort 1.1 Laser '85; Ford Escort 1.3 Laser 5-drs. '86; Ford Escort 1.3 CL '86; Ford Sierra 2.0 GL Laser '86 met LPG-onderbouw; Ford Sierra Sedan 2.0 C '88; Ford Sierra 2.0 Laser '85; Lancia Y10 Touring '86; Nissan Micra 1.0 '90; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Renault 11 GTL '88; Toyota Corolla HB 1.3 special 25-10-'85; Toyota Celica 1.6 ST '86; Seat Ibiza 1.5 GL '86; VW Polo C '86; VW Jetta '87 Diverse goedkope inruilauto's: Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Ford Fiesta '81 ƒ 1.750,-; Mazda 323 HB 1.3 autom. '81 ƒ 5.750,-; Mitsubishi Colt '81 ƒ 2.950,-; Opel Ascona 1.9 '79 ƒ 3.500,-; Renault 18 GTL '79 ƒ 1.500,-; Volvo 343 DL '80 ƒ 2.950,-. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Mazda Driessen Beek

626 HB 2.0 GLX '88
626 Sedan 1.6 plus LPG '87
626 Sedan D 2.0 '86
323 Sedan 1.5 GLX '86
323 Sedan 1.3 LX '87
323 stationwagen '86
323 HB 1.5 '86
323 HB 1.3 '85
323 HB 1.3 LX '88
Nissan Micra '88
Sunny 1.6 aut. '88
Sunny coupé '89
Mits. Galant '83
Mits. Colt '88
Mits. Lancer 1.5 GLX '85
Citroën BX 14 RE '87
Toyota Camry 2.0 '89
Fiat Ritmo '85/'87
Escort '85 '87
Volvo 360 GL '86
Kadett 1.3 LS '86
Manta '82
Maastrichterlaan 26, Beek
Tel. 046-371920.

Citroën

BX 15 RE '88
BX 14 RE '87
BX 16 TRI '86
Toyota Corolla '86
Volvo 340 DL '85
BMW 318 '80

Sondagh BV

de Koumen 34-36
Tel. 045-211240.

Te koop goede gebr. AUTO-BANDEN, met garantie. Passartweg 39, Heerlen. Tel. 045-222675.

Leeuwekeur gebruikte auto's

BMW 315 1.6 2-drs....'82
BMW 316 1.8 4-drs. ......'85
Citroen BX 14 RE S6..'87
Honda Quintet 5-drs....'81
Lada 2104 1.5 Station ...'88
Opel Kadett 1.3 S ....'86
Peugeot 205 Accent '88-'89
Peugeot 205 XR 1.3 ....'87
Peugeot 205 Junior '86-'87
Peugeot 205 GR 1.3...'87
Peugeot 309 Profil ...'87-'88
Peugeot 309XL Magnum '89
Peugeot 309 GR 1.6 ....'87
Peugeot 309 XLD ......'87-'88
Peugeot 305 1.6 SR ....'87
Peugeot 405 GL 1.6...'88-'89
Peugeot 505 GL 1.8 ......'86
Mazda 323 1.3 4 drs....'81
Mazda 626 GLX 2.0 .....'87
Mitsubishi Colt 1.5...'87
Toyota Starlet 1.0 DL '89
Volvo 340 DL 1.4 Sed. '86
VW Golf 1.3 C 3-drs. .'84
Van particulier:
Peugeot 305 Break 1.6 '86
Demonstratieauto:
Peugeot 309 SPORTIF 1.4i sportvelgen, achterspoiler, brede banden, GTI set, donkergrijsmet. ....9-'90

PEUGEOT JANSSEN

Eygelshovenergracht 64, 6464 GB Kerkrade
Tel. 045-460500.

Mazda Auto LEYMBORGH bv: Mazda 626 2.0 LX sedan '89-'88; Mazda 626 2.0 12V GLX sedan '88; Mazda 626 2.0 GLX sedan 12-'85; Mazda 626 1.6 SDX nobless sedan '82; Mazda 626 2.0 LX coupé '83; Mazda 626 1.6 LX HB '85; Mazda 323 1.3 HS LX en GLX sedan en aut. '86-'88; Mazda 323 1.3 HB LX '86,'83,'80; Opel Kadett 1.8 HB GSI rood '85; Opel Kadett 1.6 HB SR LPG '82; Toyota Corolla 1.3 DX HB '87; Toyota Celica 1.6 ST coupé '83; Mits. Lancer sedan abs. nw.st. '86; Mazda Kroon occasions! Bij aankoop van een Mazda 323 HB NB '86-'88 gratis finishpakket (nieuwe sportvelgen en brede banden, achterspoiler, rechterbuitenspiegel en achterspatlappen). Tel. 045-515838 Bornerweg 2-8, Limbricht.

BMW 320i, 4-drs., 5-bak, stuurbekr., aircond., get. glas, elec. ramen, '85 met ANWB rapport, ƒ 19.900,-; Ford Scorpio spec. uitv., '86, ƒ 19.500,-; Opel Kadett LS get. glas. '87, ƒ 15.950,-; Ford Sierra 1.8 Laser, 5-drs. sportvelgen, '85 ƒ 12.950,-; Peugeot 205 GR, 5-drs. '85, ƒ 10.750,-; Peugeot 205 GL '88, ƒ 9.250,-; Suzuki Alto 5-drs., autom. '85, ƒ 8.500,-; VW Jetta 1.6, 4-drs. '86, ƒ 12.500,-. Autobedrijf Chris Geilen het adres voor 1e klas occasions. Erkend Bovagbedr., APK-keuringsst., inr., financ., Bovaggar. Dorpstr. 56-58, Broek-Sittard. Tel. 046-516295.

Peugeot 405 1.9 SR '88 ƒ 21.750,-; Peugeot 405 1.9 GR '87 ƒ 19.500,-; Peugeot 405 1.6 GR '87 ƒ 18.250,-; Ford Sierra 1.6 sedan nw.model '90 ƒ 26.500,-; Ford Sierra 1.6 sedan div. acces. '89 ƒ 24.500,-; Ford Sierra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 18.750,-; Ford Sierra 1.6 CL sedan '87 ƒ 17.500,-; Ford Sierra 2.0 Laser '87 ƒ 13.750,-; Opel Omega 2.0i '88 ƒ 23.500,-; Opel Kadett 1.6i Club '88 ƒ 18.750,-; Opel Ascona 1.3 S '83 ƒ 7.500; Renault 21 TL '87 ƒ 13.500,-; Citroen BX 1.6 TRI '87 ƒ 15.500,-; Citroen BX 14 E '88 ƒ 15.750,-; Austin Maestro Magic 8 '8 ƒ 12.500,-; Volvo 340 3-drs. '87 ƒ 11.250,-; Mazda 626 1.8 HB '89 ƒ 22.750,-; Mazda 323 1.5 GLX 5-drs autom. '87. Inr., finan. en bovaggar.bewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P. v. DIJK & Zn. Hompertsweg 33. Landgraaf Tel. 045-311729.

Te k. pracht. VOLVO 360 GLS, 4-drs., goudmetal., bwj. '84; zeer mooie Ford Sierra 1.6 Laser, 5-drs. sedan, bwj. '83. Tevens nog plm. 15 occasions va. ƒ 2.000,-. Zondag kijkdag. Steeg 33, Stein.

Europcar

Autoverhuur

ook voor Bestel- en verhuisauto's

MAASTRICHT, 043-645430
HEERLEN, 045-725666

Autorijders opgelet! Voor al uw gebruikte onderdelen naar: Gebr. LIMPENS, Voskuilenweg 59 A Heerlen. Al onze onderdelen zijn reeds uitgebouwd. Tev. inkoop van uw sloop- en schadewagens met afg. RDW-vrijwaring. Tel. 045-719136.

Te koop gevraagd AUTO'S vanaf 1982. Ook Lada's. Garage Schaepkens. Tel. 04405-2896.

Auto TRABBANT vrgt. dringend te k. alle merken auto's ook Lada's. 045-414372.

INKOOP alle merken auto's vanaf ƒ 500,- tot ƒ 30.000,-. 045-411572 of 427671.

Te k. Opel KADETT 16 D sedan '87; Fiat Argenta 2000 IE '82 LPG goede motor, loop of sloop; Mazda 323 '83 zijschade; Alfa Guiletta 2.0 Lusso '82 veel extra's, voorschade en onderdelen; Ford Taunus 1.6 L aut. '78; Opel Ascona 2.0 D '79; Crossmotor Honda 500 '84. Autoambulance Ansems, 2700 kg, bwj. '90. Tel. 04762-1562.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Mercedes 190D 2.5, div. extra's '86; BMW 528i in nw. st., '84; Mazda 626 coup é '82; Opel Kadett 12 S Combi '83; Nissan Silvia 180 SX '82; Mitsubishi Saporro GSR t.'82; Opel Ascona 1.9 '81; BMW 320-6 schuifd. '80; BMW 520i autom. schuifd. '82; Renault Fuego GTS i.z. g.st. '82; Renault 4 GTL '84; Opel Ascona C 16S 1 '82; Opel Kadett 12S coupé '79; Citroen Visa 11RE '84; Volvo 343 DLS 2.0 LPG '81; Peugeot 104 GL '82; VW Jetta 4-drs. LPG '81; Datsun Cherry t. '83; Opel Manta 1.9 SR '79; Audi 100 CD diesel '82; VW Scirocco GT voor liefheb. '77; Hyundai Pony 1e eig. '80; BMW 318 autom. '79; Opel Kadett 16S '78; BMW 1502 i.z.g. st. '76. Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425 Geopend van 10.00-19.00 uur. Zaterdag 10.00-17.00u.

Fiat Panda Carrara 1e eig. '87; Opel Kadett 1.2 SC 5-drs. '86; VW Polo shopper '82; Ford Escort 1600 L 5-bak schuifdak '84; Mitsubishi Galant 1600 GL nw. type '84; Opel Ascona 1.6S, LPG '83. Garantie service inruil, financ. DORTANGS Autobedrijf, Altaarstraat 2, Schinnen. Tel. 04493-2211.

Autobedrijf E. CUSTERS, Verl. Lindelaan 23, Oirsbeek Tel. 04492-5261. Wij bieden te koop aan: Golf 1.6 GLi Cabrio '80; BMW 316 '86; Porsche 928 autom. '80; Mitsubishi Galant HB '89; Golf 1300 L, '80; Skoda '82; Mitsubishi Galant '84; Opel Rekord 2.0 S autom. '81; Volvo 343 '80; Opel Corsa 1.2 TR '86; Visa GTi '84; Austin Metro '82; Passat diesel combi, in st.v. nw. '81; Ford Taunus 1.6 L 4-drs. '81; Peugeot 205 diesel '82; Peugeot 305 '82; Mitsubishi Galant turbo-diesel '82; Ford Mustang 6 cyl. automaat '81; Chevrolet Monza '80; Honda Quintet '82; 2x BMW 316 '81; Talbot Solara '82; Volvo 343 automaat '79, '80; Alfa Sud '80; Renault 9 GTS '84; Peugeot 305 GL '84; Suzuki GX 1000 coupe '83; Opel Ascona 16 S LPG '83; Mitsubishi Colt turbo '83 Renault 4 Bestel '83; Hyundai 1.4 GL '83; VW Polo '80; Ford 1.6 '82. Div. goedkope inruilers v.a. ƒ 500,-. Alle auto's met recente APK Geopend ma. t/m vrij. 09.00 tot 19.00 uur. Zat 9-17 u. Inruil fin. en garantie mogelijk.

Te k. VW GOLF CL 1600, bwj. '86, ƒ 12.500,-; Ford Taunus de Luxe, bwj. '80, zeer mooi, pr. ƒ 1.750,-; Volvo 343, bwj. '80, pr. ƒ 1.750,-. Maastrichterstr. 142 Brunssum.

Citroën XM diesel, airco, grijsmet., 4000 km. '90; BX 16 TZI grijsmet., getint glas, stuurbekrachting. '90; BX 19 GTi, rood, '89; BX 19 GTi, wit, schuifdak, '87; BX 19 GTi, rood, schuifdak, '88; BX 1400 inj., wit, '90; BX 1400 wit, '85; BX 16 TRS blauwmet., '86; BX 16 TRS blauwmet., gas, '83; BX 19 TRS break, wit, '86; BX 19 Turbo diesel, schuifdak, bruinmet., '89; BX 19 diesel, rood, '88; AX GT 1400 inj., schuifdak, zwart, '90; AX 1100, wit, 3 drs., '89; AX 1100 inj. rood, '90; 2 CV 6 Club, wit, '88; Axel 1100, wit, '85; CX 25 GTi Turbo, schuifdak, '86; Pontiac Firebird Trans AM T bar, automaat, rood '89; Nissan Micra groenmet., '84; Saab 900 Turbo zwart, '79; Suzuki Samarai, zilver, '87; Hunsstr. 33 UBACHSBERG, tel. 045-752121.

SCHADEAUTO's Audi 100, nw. mod., '84, ƒ 5.900,-; Opel Rekord 2.0, nw. mod '84, LPG, recht. voorsch. ƒ 3.750,-; Honda Accord '84, voorsch., ƒ 3.250,-; Renault Fuego, '81, LPG, spuiter, ƒ 1.950,-; Fiat Mirafori, '84, spuiter, ƒ 1.950,-. Tel. 045-327789 b.g.g. 324763

Kadett 1.3 LS '87; Kadett 1.3 LS '86 '85; Kadett 1.2 LS '86 '85; Kadett 1.2 S '84 '83; Kadett '78 '79 '80 enz. Autobedr. DENNEMAN, Raadhuisstr. 107 Hulsberg.

LUCAR!!! kontant geld voor Uw auto, directe afwikkeling. Tel. 045-456963.

Sloopauto's

Te koop gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. loop-, sloop- en schadeauto's. Wij betalen de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-254049.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Korfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Bedrijfswagens

Te k. kleine bestelwagen RENAULT diesel expresse, bwj. 1988, 1e eig., uitst. st., vr.pr. ƒ 9.500,- incl. BTW. Tel. 043-642668 (tijdens kantooruren).

Citroën HY BEDRIJFSWAGEN te k., bwj. '78, APK gek., techn. 100%, pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-419830.

Weg. omstandigh. te k. Mazda E 2200 BESTELBUS 8 mnd. oud. Vr.pr.ƒ 20.000,-. Tel. 043-619011.

Te k. Ford ESCORT 55 Van bwj. '82, kl. geel, nw APK, gesloten wagen, als nieuw, ƒ 2.750,-. HEerlerweg 96, Voerendaal. 045-752854.

Mercedes 407D; Merc. 508D; Merc. 813D; Merc. 1217D; Merc. 1413D; Merc. 1417D; VW LT45 D. In alle uitvoeringen. W. FEYTS auto's Vaesrade 61, Vaesrade. Tel. 045-243317.

Te k. VW LT 40 met alu. gesl meubelbak, kl. rijbewijs. Bwj '85, ƒ 14.750,- excl. BTW. Tel. 046-581304 alleen tussen 19 en 21 uur.

LEYLAND vrachtwagen, Kipper met kraan, bwj. '78. Tel.045-454708.

FIAT 238 bwj. '81, APK '92, Pck-Up dubb. cabine, techn. 100%, beetje roest, ƒ 1.950,-. Tel. 04404-1317.

SIMCA 1100 bestel '83, APK '92, 70.000 km, ƒ 3.500,-, gar. 04404-1317.

TOYOTA Dyna 2.4 Diesel, 11-'86, cabine, open laadbak, 70.000 km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387

PEUGEOT J5 diesel, 11-'87 lang, hoog, 90.000km, ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

TOYOTA lite-ace diesel, 10-'87, wit, 88.000 km, ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

AUTO LANDGRAAF BIEDT AAN: KIJK EN VERGELIJK

Alfa 75 2.0 m. div. acc., rood 1988; BMW 325 I abs.stuurb., lm.blauw 1986; BMW 316 1.8 div. acc., zwartm. 1986; BMW 528 I aut., alle mog. acc., zilver 1985; Ford Sierra 1.8 CL Laser, m. sportv., kl. rood als nw. 1988; Ford Sierra 2.0 I GL grijsm., m. div. acc. 1987; Ford Sierra 2.0 Laser, zwartm. sportv. enz. 1987; Ford Sierra 1.8 GL, 5-drs., spec. uitv., blauwm. 1985; Ford Sierra 2.3 diesel, zilverm. 1987; Mercedes 190E verl. sportv., v. acc., rood 1986; Opel Omega 1.8 SE LS wit, div. acc. 1988; Opel Kadett SR, m. div. acc. 1982; Peugeot 405 GR 1.9, sportv., stripng, d.blauw 1988; Lancia Prisma 1.6 I, kl. d.blauw in nw.st. 1987; Mitsubishi Galant SL, sportv., rookzilver 1987; Mitsubishi Galant SL turbo diesel, wit nw.st. 1986; Mitsubishi Colt GL, zilver nw.st. 1987; BMW 520 I, blauwm. 1982; VW Golf GT 1.8 I, div. acc. 1987; VW Golf GTI 1981, 1982; Ford Escort RS 2000, wit 1981.

EXCLUSIEF

Nissan 300 ZX turbo, zwartm., nw. st. 1984; Toyota Celica Supra 2.8 I, twin-cam, zwartm. 1983; VW Golf GTI 16 V verl., sportv., rood, enz. 1987; Fiat Abarth 130 TC 2 znkl. v. acc., grijsm. 1984; Fiat Panda Cabrio Top, kl. beige nw.st. 1983; Mercedes 280 SE, autom., v. extra's in excell. cond. 1978; Jaguar XJ6 4.2 schakel, zilver, z. mooi 1979.

CABRIOLETS

Golf cabriolet m.z.v. acc., blauwm. als nw. 1981.

4x4

Nissan Patrol Big Foot V8 aut., geel kent. 1981.

BESTEL

Isuzu bus 2.3 diesel, grijs kent., dubb. kabine 1987.
Tevens keuze uit plm. 20 inruilauto's vanaf ƒ 1000,-

* Erkend Bovag-bedrijf * Inruil mogelijk * Eigen werkplaats * Keuze uit 12-3 mnd. garantie * Financiering zonder aanbet. mog. * VVN-keuringsstation * Alle keuringen toegestaan * Garantie boven ƒ 10.000,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken bij Auto Landgraaf. Het adres voor de betere gebruikte auto. Auto Landgraaf, Heerlerbaan 74-76, Heerlen, tel. 045-424268 - 424231.

Fiat DUCATO chassis-cabine 1.8 ton diesel, 5-versn., 10-'87, ƒ 13.500,-, excl. BTW. Bastiaans Autobedrijf, Spoorsingel 50, Heerlen. Tel. 045-724140.

MITSUBISHI L300 Diesel, 11-'87, nieuw model, wit ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387

NISSAN Urvan Diesel, 8-'86 wit, 90.000 km, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT J5 1400 D Pick-Up, 10-'87, lange kiepbak, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

Ford ESCORT Diesel Bestel 11-'86, wit, verhoogd, grijs kenteken, ƒ 8.450,-. Tel. 04906-1387.

Ford SIERRA diesel, station 1988, grijs kent. ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387.

Onderdelen/acc.

MITSUBISHI-onderdelen nodig? Alles gedemonteerd. Bel E. de Kort 04167-80179.

Te koop 4 Rial VELGEN en banden, in nw. staat, ƒ 1.000,-. Tel. 045-322532.

Te k. ASS AUTOSTOEL kl. zwart, half jaar oud, vr.pr. ƒ 600,-. Neerbraak 27, Landgraaf.

Te koop topklasse AUTO-RADIO, ½ jr. oud, met papieren. Koopje. Evt. inr. mog. Tel. 045-313971.

Te k. div. maten gebruikte AUTOBANDEN t/m 205/50x 15, v.a. ƒ 25,- incl. montage, balanceren en garantie. Garage Abel, Reeweg 143, Landgraaf. Tel. 045-314027.

Te k. LPG-INSTALL. plus 52 liter tank voor de BMW-3 serie, pr.n.o.t.k. 04493-1527

Te koop AUTO-TELEFOON Philips portable, 2 mnd. oud met volledige garantie, pr. o.t.k. Tel. 04405-1339.

Te koop gebruikte BANDEN met garantie o.a. 195-50-15. Tel. 045-317396.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

WESTFALIA auto-ambulance met huif ideaal voor autopoets- of carrosseriebedrijf, vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-716056

Te k. AANHANGER, afm. 2.50x1.25 m., bwj. '90, draagverm. 1000 kg, z.g.a. nw., vr.pr ƒ 1.350,-. Tel. 04492-4534.

Motoren

Weg. omst. YAMAHA FZR 600, 1½ jaar oud, vr.pr. ƒ 13.000,-. Tel.046-337607

Te koop ENDURO Honda CR 250 met kent., bwj. '87, z.g.a.n., pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-427241, evt. te ruil tegen XR.

Te koop CONDOR, bwj. '50, Boxer Twin, 600 cc, met Cardan, compl. en in org. staat. Te bevr. Krekelbergerweg 17, Oirsbeek.

Te k. YAMAHA XT 500, bwj. '79, incl. verzekering, vr.pr. ƒ 1.250,-. Gulperplein 10, Kerkrade.

HONDA XR, bwj. '82, i.g.st., gerev. motor, nw. band., pr. ƒ 3.250,-. Tel. 045-223556.

Te koop CROSSMOTOR Honda 125 CR, bwj. '86, vr. pr. ƒ 1.250,-. 045-465037.

CAPRI 2.0, '81, ƒ 3.500,- ruilen of inruil motor mog. zie adv. Ford. 045-271331.

HONDA Transalp, 2-cyl. toermotor, 1987, event. met kofferset, vr.pr. ƒ 7.850,-. Tel. 045-463285.

Te k. H.D. Electric Glide, bwj '75, 1e eig., 6.000 mijl, z.g.a. nw. ƒ 19.000,-; H.D. Electric Glide, bwj. '79, z.g.a.nw, alle acces., ƒ 18.900,-. 04405-1479, na 14.00 uur.

Opknapper SUZUKI RM 250 cross, bwj. '80, ƒ 350,-. Tel. 045-317396.

HONDA CB 500 Four, bwj. '76. Tel. 045-322650.

Off-road YAMAHA DTLC 125 bwj. '82 met kent., vr.pr. ƒ 1.950,-. Tel. 045-317396.

(Brom)fietsen

Te k. VESPA Ciao en Puch maxi. Groenstr. 202, Landgraaf.

Te k. gevr. gebruikte BROMFIETSEN, alle merken, defect of schade geen bezwaar. Daytona Shop, Maasstr. 3, Beersdal Heerlen, tel. 045-725309.

Opruiming van race- en ATB fietsen, racerames, fietskleding, schoenen, triathlonkleding en sturen. Tubes ƒ 9,-, draadband ƒ 11,50, computer ƒ 55,-, campa groep ƒ 699,-, fietsbrillen v.a. ƒ 59,- ect. ect. Wielersport WIM VAESSEN De Halstr. 17, Stein, 046-334156. Maand. gesl., dond. koopavond tot 20.00 uur.

Te k. HONDA MT 8, 6-gang 115 CC bwj'88 blauw-wit z.g a.n. Stokroosstr 12 Geleen

Te k. Vespa CIAO, met sterw. '88, ƒ 675,-. Mgr. Lemmensstr. 36, Landgraaf/ Nieuwenhagen.

Te k. nieuwe dames- en herenfietsen 28 inch v.a. ƒ 325,-, met terugtraprem, naaf. MOUNTAINBIKES 26 inch. kl. blauw/wit, 10 speed v.a. ƒ 445,-. Mountainbikes 26 inch, groen/wit 10 speed v.a. ƒ 475,-. Tulpenstraat 2, Sittard, bereikb. tot 17 uur.

HONDA MTX 80cc, 6-gang, met pap. en verz., ƒ 1.500,-, na 14 uur 045-252523

Te koop YAMAHA DT, z.g.a. nw., t.e.a.b. Tel. 045-273803.

PUCH Maxi 2 jr. oud, met nieuwe helm en verz., met sterw., i.z.g.st., ƒ 750,-. Nic. Beetsstr. 98, Heerlen-Molenberg.

YAMAHA RD unieke uitv., bwj. '87, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.350,-. 04499-1935.

Te k. Vespa CIAO bwj. '88. Hegge 70, Schinnen.

Te koop 2x VESPA Ciao. Tel. 045-414984.

Te k. weg. aansch. auto ZUNDAPP KS 50 bwj.'85, kl. blauw/wit. Tel. 045-310029.

Te koop SNORFIETS ƒ 600,-, 100% in orde. Tel. 045-326745.

Te k. Dames MOUNTAIN-BIKE neon kleuren 7 mnd oud, merk Enduro, ƒ 475,-. Tel. 045-251002.

Te k. Puch MAXI bwj. '88, kl. zwart is 100% in orde. Pr.n. o.t.k. Tel. 045-420981.

Te k. Puch MAXI bwj. '88, vr. pr. ƒ 575,-. Kasteellaan 2A, Meezenbroek Heerlen.

Te k. gevraagd BROM-SCOOTER, damesbrommer of snorbrommer. Tel. 045-318959.

Derby FDS bwj. '90, 1.100 km, ƒ 1.750,- met gar. Tel. 045-244947.

Damesbrommer merk THOMAS mooi en goed, met verz. ƒ 275,-. 045-214964

Uw VERENIGINGSNIEUWS op LD-TV. Bel voor info 045-739300.

Sport & Spel

Bowling en Partycentrum "HOEVE DE AAR", Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen. 045-714432. Openingstijden feestdagen 1991. Zaterdag 9 feb. 14.00-23.00 uur, zondag 10 febr. 14.00-23.00 uur maand. 11 febr. gesloten. Vanaf dinsdag 12 februari gelden onze normale openingstijden.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,– staat uw huis, auto, enz. met FOTO op LD-TV.

Wintersport

Ski-aanbiedingen en SKI-DAKKOFFERS. Opreij, Kruisberg 50, Meerssen. 043-643500 Open: alle namiddagen.

Te k. SCHAATSEN en sleeën plus schaatsen slijpen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. LANGLAUFSKI'S Atomic, 1.90m. 2.10m. schoenen mt. 40 en 44, ƒ 250,- na 16 uur. Mozartlaan 5, Nuth.

Vakantie en Rekreatie

Noord Holland

EGMOND AAN ZEE, Badhotel 't Zuiderduin, Zeeweg 52, zwembad, whirlpool, sauna, Turks bad etc. Spec. arr. Crosusvak. va. 8-2 weekend of midweek: studio 2-pers. va. ƒ 351,-; 2-kamerapp. 4-pers. va. ƒ 414,-; 3-kamerapp. 6-pers. va. ƒ 493,-; hotelkamer 2-pers. ƒ 60,- p.p. LO, ƒ 75,- p.p. HP per nacht. Meer informatie 02206-5000.

Te huur ZOMERHUIS, Peperstraat 11, Egmond Binnen. Tel. 02206-4280.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,– staat uw huis, auto, enz. met FOTO op LD-TV.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Zeeland

Ruiterplaat recreatiebeheer

Luxe bungalows direct aan Veerse Meer, Oosterschelde en Noordzee. Aantrekkelijke prijzen in voor- en naseizoen. Krokusarrangement v.a. ƒ 425,-. KAMPERLAND, Tel. 01107-1866.

Voorjaarsvacantie dicht bij zee? Motel OASE 2-4-pers. studio's, bel voor info: 01172-1636.

Gratis kan natuurlijk niet, maar voor ƒ 25,– staat uw huis, auto, enz. met FOTO op LD-TV.

Caravans/Tenten

Caravanprimeur voor Limburg

Vandaag, 2 februari en maandag 4 februari toont Kip Caravans bij haar Sterdealer in Sittard het

Prototype van de nieuwe Kip Hy-Line

Een unieke gelegenheid om uitgebreid kennis te maken met deze revolutionaire caravan, die in 1992 op de markt zal komen. Als u echt het laatste nieuws op caravangebied niet wilt missen, kom dan vandaag of a.s. maandag naar:

Kip Sterdealer BECKERS SITTARD B.V.

Showroom: Handelsstraat 31 (handelscentrum "Bergerweg") Sittard. Open: za. 9.00-17.00 uur, maand. 13.00-18.00 uur, di. t/m vr. 9.00-18.00 uur, donderd. koopavond.

André Jamet vouwwagens

v.a. ƒ 4.995,-

Nu met gratis winterpakket

Dealer voor geheel Limburg

Caravan voortenten tot ƒ 500,- korting

Tentenhuis Hans Stassar

Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200.

Kom eens kijken in KONINGSBOSCH bij Camping Cars Ridderhebs, voor caravans en vouwwagens. Tel. 04743-2213.

JAARSTALLING voor caravans, boten e.d. te Sittard, ƒ 180,-. Tel. 04492-2601.

Licht gew. Caravelair en Predom caravans. A.N.W.B. bonds verhuurder van nieuwe toer car. Onderhoud- en schade reg. aan uw caravan Car. onderdelen-gasflessen-gasflesvullingen enz. Car. voortenten o.a. Gerlak-Brand-Walker. Plsm. 50 inruilcaravans en vouwwagens Bartels CARAVANING Hommerterweg 256 Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870

Nieuw in Nederland, de gelaste Levooz VOORTENTEN. Te bezicht. Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

U houdt wel van exclusiviteit? Dan moet u onze L.M. C. MUNSTERLAND caravans zeker komen bekijken! Bovendien maken wij deze caravan bijzonder aantrekkelijk voor u. Breng vrijblijvend eens een bezoek aan ons bedrijf. Echter Caravan Centrale, Rijksweg Zuid 4, Echt, 04754-86097.

Noord- en Zuid-Limburg, te koop gevraagd TOERCARAVANS, 3-4 pers. Tel. 077-515366.

CARAVANSTALLING! in Landgraaf. Overdekt, droog en afgesloten. Bel snel 045-316360 na 17.00 uur.

Te h. 4- en 6 pers. nieuwe KAMPEERAUTO'S va. ƒ 600,- p. wk. all-in. Tel. 045-216476/04492-3311.

Opgelet! Gratis CAMPER info., van A/Z, kl. folder. Bel 03495-72632/72737.

TABBERT Comtesse 540 tandem-asser, i.z.g.st., ook gesch. als stacaravan. Tel. 045-257244.

Te k. Chevrolet GMC CAMPER 8 cyl., autom., '80, i.z.g.st. met alle acces. Tel. 04406-42768.

Te k. i.z.g.st. een CAMPER, merk Dodge, veel extra's, pr. ƒ 4.500,-. 043-633923.

Te k. Tago VOUWWAGEN, bwj. '83, ANWB-gek. z.g.a. nw. pr. ƒ 2.250,-, zeer luxe uitv. Tel. 045-752802.

Te koop 2 STACARAVANS, lengte 7 mtr, br. 2.50 mtr, sanitair aanw. en app. in redelijke st. Pr. p.st. ƒ 950,-. Tel. 04406-16094.

Te k. CAMPER Fiat Daily 30F8, bwj. '81, boiler, douche, watertanks, vuilwatertank, verwarming, koelkast, zonnescherm en bestatingkaart, ƒ 20.000,-. Tel. 045-250170.

CARAVAN merk Cavelier 310, bwj. '76, ijskast, kachel, 3 à 4 pers., ƒ 1.650,-. Tel. 045-320457.

CHATEAU en homecar. Inkoop, verkoop en verhuur. Taxaties en reparaties. Ralon Caravans. Brommelen 58 A Geulle. Tel. 043-645079.

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

SPECIALE aanbieding. Door overname van seizoens caravanvoortenten, Gerjak-Roderick, kl. grijs, geheel uitrits- en afwasbaar. Div. omloopmaten v.a. 700 tot 9.40 m, b.v. mt. C 700-740 van ƒ 1.435,- voor ƒ 895,-. Ook voor aerodyn. caravans. Beperkte voorraad. De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, Sittard, Industr.park Nrd. Tel. 046-513634.

De Olde CARAVAN BV: Voor een Wilk of Beyerland caravan, een Walker vouwwagen, alle onderdelen en acc., service - rep. en vervangende voortenten naar Dr. Nolenslaan 141, Ind.park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Te k. KIP-caravan m. vele acces. bwj. '83 pr. ƒ 8.000,-. Veermanstr. 48, Geleen. Tel. 046-753379.

Te k. KNAUS 3.30 mtr. bwj. '83, met nw. voort. Hofweide 15, Landgraaf.

Spanje

SPANJE DUUR!!!?

10 dagen naar Salou, Hotel Las Vegas of Augustus. Let op: 3 sterren hotels met volpension! Paasvak. ƒ 339,-; 1-5-8-12-15-19-22 april ƒ 229,-; mei v.a. ƒ 325,-; juni ƒ 349,-; juli/aug. v.a. ƒ 499,-; Toeslag Royal Class ƒ 35,-.

Bel Solmar Tours

voor gratis folder. Extra voordelig door verkoop zonder tussenpersonen naar Tossa, Malgrat, Lloret, Blanes, Calella, Benidorm. De nieuwste bussen, vast gereserv. plaatsen dus nooit dringen, roken/niet roken. Lid garantie fonds, enz.

Bel 040-460560.

Duitsland

FERIENWOHNUNGEN 2-5 pers. sowie Gästezimmer mit du, wc., balkon und frühstück. In schöner lage. Nähe Oberstdorf/Oberallgäu zu vermieten. Gätehaus Franz Koros, Kierwang Ortsstr. 26, 8975 Bolsterlang. Tel. 09-498326523

Wat VERKOPEN? Advertéer via: 045-719966.

België

Vakantie-woning te h.in ARDENNEN, krokusvak. vrij gunst. pr. 04166-1631

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Frankrijk

Te h. in ZUID-FRANKRIJK sta-caravans op camping 3 km van zee. Zwembaden, tennisbanen, campeerplaatsen. Ned. beheer. 04406-41118.

Italië

Te huur ITALIE, Lago Magiore 5-6 pers. sunclass bungalow te Luino, prachtig gel. in Nederlands park met zwembad, tennisbanen en restaurant. 05945-14978.

Luxemburg

VAKANTIE in Luxemburg. Ned. familie verhuurt mooie rustig gelegen boerderij als vakantiehuis omgev. Beaufort. Inl. na 19.00 uur tel. 09-352-86191.

ADVERTEER op LD-TV. Uitvoerige info 045-739300.

Diversen

4 **** Hotel op wielen te huur

AutoRent Bastiaans
Spoorsingel 50, Heerlen
Tel. 045-724141

Div. Buitenland

PRAAG: Kamers te h. bij part. nog mog. voor crocusvacantie. Inl. 04746-6157.

(Huis)dieren

Vogels-vissen

Ruim 100 soorten vogels o.a.: roodborstzaadkrakers, maskergoudvinken, zwartborst-grijskap-schamalijsters, vliegenvangers, blauwkroontjes, geelbuikciny's, Grote sortering vissen en planten.
AANBIEDING: Japanse nachtegaal nu ƒ 17,50
Dierenspeciaalzaak Jos Leblanc,
Heisterberg 21, Hoensbroek. Tel. 045-212876.

********* Gradatim *********
GEHOORZAAMHEIDS-CURSUS voor alle honden, start 16 febr. te Terwinselen-Kerkrade. Ervaren en gedipl. instructeurs. Inl. 045-752179 of 214998.

Over lerse, Engelse en Gordon SETTERS kunt U bij ons informatie krijgen. Tel. 04499-2237/09-3216461725/04405-1790

BRIAD-PUPS te koop van gedipl. fokker met schriftel. garantie. Tel. 04752-1885.

Te koop gestroomde BOUVIERPUPS. Tel. 04498-57298.

Te k. zw. ZWANEN, siereenden, ganzen, kippen, krielen, pauwen etc. Tev. groene papegaai, ev. thuisgebracht. 04760-77546.

Te k. YORKSHIRE Terriertjes. Kennel Oos Heim. Tel. 04404-1527.

Kweker biedt te koop aan: GROENVLEUGELARA, -pop en blauw/gele-ara-pop Inr. mog. 043-214305.

Te k. 4 pups NEWFOUNDLANDERS, erg lief voor kinderen, ingeënt en ontw. 6 wkn. oud. Tel. 04750-22201

MASTINO Napolitano-pups te koop zwart en grijs, gecoupeerd, ouders Ital. imp., met schrift. gar. Tel. 09-3213554287.

Te koop gevraagd 1 of 2 BOUVIERS, reu, 10 tot 15 mnd., onberispelijk. Tel. 045-211976/253024.

Wegens omstandigheden goed tehuis gezocht voor DOBBERMAN reu. Tel. 045-219253/213456.

Shetland PONY (Vos) heel lief ƒ 400,-; Haflinger met papier. ƒ 950,-. 045-224676

Te k. perzisch KATERTJE, kl. creme, 6 wkn. oud, vr.pr. ƒ 200,-. Ouders aanwezig. Gulperplein 10, Kerkrade.

Te k. gele KANARIES en 3x 2-delige broedkasten en 2 babyvlucthen. Zwarte Graaf 56, Doenrade.

Te k. jonge duitse DOG, 5½ mnd. oud, kl. zwart. Geinde 14, Itteren/Maastricht.

Te k. jonge PEKINEES, reu, pr.n.o.t.k. Haesenstr. 18, Schaesberg-Landgraaf.

Te k. Siberische HUSKY-PUPS (sledehond) met stamb. Spoorstraat 120, Geleen. 046-751985.

Te koop mooie BOBTAIL-PUPS, ingeënt en ontwormd 04138-76623 b.g.g. 73394.

Te k. BEAGLES met stamboom. Tel. 04959-3424

Te koop nest BOBTAIL-PUPS, ingeënt, ontw. met stamb. Tel. 08852-1836.

Weg. omst. hed. te k. SCHNAUTZER, peper en zout kleur, tel. 045-727913

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Handtamme sprekende en baby Ara's, KAKATOES, grijze Roodstaarten va. ƒ 250,-, met spraak- en gezondheidsgar. Tevens inr. en ink. voor kweek. Tel. 046-375359.

7 witte KIPPEN met haan, 20 bruine kippen, 3 hanen. Alles Pullen. Voskuilenweg 42, Hrl. 045-714659.

VOGELS: geelbuikcini's; zwartkeelgeelstuitedelzangers; Irenebulbuls; drieikleurglansspreeuwen; kutilangs; Jap. nachtegalen nu ƒ 17,50; zilveroornachtegalen nu ƒ 50,- p.p. Handels Beek, tel. 046-375359.

Te k. YORKTERRIERTJES, 3½ mnd., teefje, kleins. Cas. Sprokelstr. 5, Kerkrade

Te k. PUPPIES van Malteizers, West Highland-terriers Chow-Chow's, Spaniels en keeshonden. Tel. 04958-91851, (achter Weert).

Te koop Hollandse Kooiker HONDJES met stamb., ingeënt en ontw.04138-73113

Te k. DOBERMANN-PUPS met stamboom van HD-vrije ouders. Tel. 08866-2483.

VOGELHANDEL Bisschops koopt vandaag zaterdag 2-2 alle soorten kanaries, parkieten, exoten en bastaarden. Mannen lichte kl. ƒ 10,- pop. alle kl. ƒ 5,-; donkere en bonte man. ƒ 7,-rood en zilm. ƒ 14,-; roodpigm. ƒ 11,-; wit ƒ 12,-; glosters kuif ƒ 11,-; gladkop, alle ƒ 7,-; putterbastaarden ƒ 27,50. Vogels brengen van 9.30-11.30 uur, Zaadhandel Limpens Amby en van 13.00-15.00 uur Zaadhandel Sangen Kerkrade-Chevremont.

2 DWERGSCHNAUZERS te k. teven, van 2 jr. oud, zwart en zwartzilver. Pr. ƒ 400,-. Tel. 04929-63176.

Te k. franse BULL-DOG pups met stamb., 6 wkn. oud tel. 045-322619.

YORKSHIRE-TERRIËR te koop, 6 maanden oud, zeer klein. Tel. 045-465234.

Te k. BERNER Sennenpups prima stamb., ontw. en ing. Tel. 04138-72294.

Te koop jonge GOLDEN-RETRIEVERPUPS, ingeënt en ontw. met stamboom. Tel. 04138-72343.

Te k. zeer klein mini PAARDJE, voskleur met witte manen 60 cm hoog. Tel. 04492-3112.

Te k. wolfsgrijze KEES-HONDEN, 12 wkn., kr. Duitse x Mechelse herder, 8 wkn. 09-32-11863809.

Te k. nog enkele BASTAARDHONDJES, zeer kl. soort, kort en langharig, ingeënt en ontw. 045-214258. Heerlerheide.

Te k. MASTINO Napolitano-pup, teefje met stamb. Tel. 046-581245.

Opleidingen

LASTECHNISCH INSTITUUT

LASTRAGA BV

MIG - TIG - lasopleiding volgens NIL

Reeweg 116, 6374 BZ Landgraaf. Tel. 045-326701.

Massage

Voor mannen, cursus voor beginners, 2 weekends in april te Venlo. Folder 020-6624382 (tijdens kantooruren).

examengarantie

Vraag onze voorwaarden.
* Basisk. Boekhouden
* Praktijkdipl. Boekhouden
* M.B.A., SPD en MMA
Voor info en gratis prospectus bel
Limburgse SPD Opleidingen Drs. S. Brouwers
Tel. 04408-2304

ANWB en Bovag erk. auto- en motorrijschool WISCHMANN & Zn, Europaweg-Zuid 340, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen en alle chauffeursopleidingen, vrachtautolessen in DAF 95 of DAF 2800 SpaceCap.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Start cursus CHAUFFEURSDIPLOMA 28-02-'91. Start cursus gevaarlijke stoffen 23-02-'91. Verkeersschool Wischmann en Zn 045-321721.

Hulp/begeleiding/bijles in zes TALEN door ervaren docent. Tel. 045-317161.

Studente geeft BIJLES Engels aan Middelbareschool-leerlingen. 09-3211171258

Rijles

In 8 dagen Uw RIJBEWIJS halen op Sint Eustatius. Examengarantie 04750-32428.

Bovag-rijschool Van Bentum, voor een complete 5/10-daagse of 10 weekse RIJ-OPLEIDING. Tel. 045-217487.

Huw./Kennism.

Man 38 jr. zoekt VROUW tot 35 jr., voor ser. rel., kind geen bezwaar. Br.m. foto o.nr. B-7069 Limb. Dagbl. P'bus 2610, 6401 DC Hrl.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Maastrichtse debuteert met sprookjesachtige roman

De eeuwige strijd tussen hoofd en hart

'De angst jaagt door me heen. Mijn verlangen naar die lichte vlek te gaan komt aanrollen als een vloedgolf, hoger dan ooit. Kolkend en schuimend laat de golf mijn verlammende angst uiteen spatten en brult: spring!'

Hoe lang is de weg wanneer je prima werk hebt als ingenieur bij Philips, een man en twee kinderen en toch ergens voelt dat er een ander leven op je wacht? Lang en moeizaam. De uit Maastricht afkomstige Anna Backerra verhaalt in haar eerste roman op heel persoonlijke wijze hoe ze de sprong in het diepe waagde. Ontevreden met haar bestaan nam ze een aantal drastische besluiten en begon als het ware opnieuw. Die 'wedergeboorte' en haar ervaringen tijdens de zoektocht naar de innerlijke harmonie in haar bestaan heeft ze verwerkt in een droomachtig verhaal, 'Serpentines van licht' getiteld.

'Er is niets anders dan vuur en licht. De vonken trekken door mij heen, door mijn hart; er ontstaat een vlammetje, er groeit een vlam. Dat kleine vuurtje doorbreekt de grenzen van mijn kleine wereld, verslindt de duisternis daarbuiten en laat ineens overal de zon schijnen.'

'Licht is belangrijk in mijn boek. Als symbool voor het goede en warme in een mens. Het licht van de sterren, koud en glanzend, staat voor onze wetenschappelijke, prestatiemaatschappij. Heel aantrekkelijk maar op den duur toch niet bevredigend. Als er een bepaalde onrust in je ontstaat, een verlangen naar een andere situatie, dan moet je de moed hebben alles los te laten. Je moet blijven zoeken, totdat je voelt dat er iets is in je leven dat een centrale plaats kan innemen. Bij mij is dat de viool geworden. Daar heb ik eeuwige trouw aan gezworen," vertelt Anna Backerra.

In het boek leef je mee met een jonge vrouw die door stad en land trekt op zoek naar de volmaakte klanken. Beginnend op een eenvoudige boerenfluit ontdekt ze haar muzikale talent. In de grote stad leert ze de mathematische muziektheorie en perfectioneert ze haar zangkunst. Wanneer ze echter in de stadsopera tijdens een solo de sterren van de hemel zingt, bekruipt haar wederom een gevoel van onbehagen. Er moet meer zijn dan dit voorgekookte perfectionisme. Muziek moet vanuit de ziel ontstaan. En weer gaat ze ervandoor op zoek naar de harmonie tussen verstand en gevoel.

'Elke dag breng ik uren bij de rivier door, in de hoop dat ze me inspiratie zal geven. Gisteravond was ze betoverend mooi in het zachtrose avondlicht; een oranje oplichtende wolk werd in duizenden vlekjes weerspiegeld, die harmonieus met de golven meetrilden. Het beeld kwam in een droom terug.'

Het is een droomverhaal, geschreven in een heldere, ritmische stijl. Zintuiglijke ervaringen spelen een grote rol; de temperatuur van het water, de gladheid van een huid en de glans van een stofje in een zonnestraal. De lezer wordt ondergedompeld in de emotionele gedachtenwereld van de hoofdpersoon. Bij de nuchtere zielen onder ons kan er echter wrevel ontstaan. De hoofdpersoon leeft namelijk in een wereld waar ze alle keuzes heeft. Altijd wordt er gezorgd voor onderdak, geld en eten. Ze wordt niet belemmerd door de triviale zorgen van alledag. Bovendien is ze begenadigd met een aantrekkelijk uiterlijk, gezond verstand en buitengewone muzikale gaven. Er wordt van haar gehouden en ze wordt om haar talenten bewonderd. Ondanks al deze voorrechten en vrijheden, die in de realiteit vrijwel op niemand van toepassing zijn, is daar toch telkens weer die onvrede.

Anna Backerra: „Ik denk dat het helemaal niet makkelijk is om veel talent te hebben. Iemand kan verschrikkelijk capabel zijn en door iedereen aanbeden worden, maar zich toch ongelukkig voelen. Ook al ben je technisch en theoretisch volmaakt bezig, als je hart niet bij de zaak is kun je net zo goed ophouden. Ik heb natuurkunde gestudeerd aan de TU in Eindhoven en ben dus zeer fundamenteel-theoretisch onderlegd. Dat vind je ook terug in het verhaal. Structuur is belangrijk. Improvisatie vanuit het hart wordt alleen maar beter als er toch bepaalde basisregels worden toegepast. Dat geldt voor alles wat je doet. Hoofd en hart moeten één zijn."

'Soms lijkt het alsof het diepst van zijn ziel zich in zware oerklanken uitdrukt; een ogenblik later kan hij een zonnestraaltje vangen in een elfachtig getokkel. Ik kan het niet laten onafgebroken naar regelmaat te zoeken. Enerzijds geniet ik van de fabelachtige directheid van zijn spel, maar anderzijs merk ik dat het ontbreken van een zekere ordening het moeilijk toegankelijk maakt.'.

Bepaald toegankelijk is het boek van de Maastrichtse schrijfster ook niet te noemen. De stijl is uitzonderlijk voor Nederlandse begrippen. Er wordt gespeeld met realiteit, droom en symboliek. Met muziek als metafoor wordt de gedachtengang van de hoofdpersoon duidelijk uitgesponnen. Haar zware gevecht om de disharmonie in zichzelf te overwinnen, is voor de lezer ook een flinke kluif. Gelukkig is deze geestelijke worsteling uitermate prettig vormgegeven door het beeldende taalgebruik. Het einde is verrassend en geeft een gevoel van opluchting. Het doel is bereikt. Er is geen nieuw verlangen meer. Ze heeft gevonden waar ze naar op zoek was. Rust.

A.P.

Serpentines van licht – Anna Backerra; Uitg. Servo ƒ 22,50.

● *Anna Backerra*

BOEKENPAGINA

De boekenpagina van het Limburgs Dagblad verschijnt om de drie weken.

Coördinatie en eindredactie: **jos frusch**

Bijdragen van:

eric bos
frans budé
pieter defesche
emile hollman
angeli poulssen

Een luchtbrug naar wijsheid uit India

De Mahabharata, geschreven in de vierde of mogelijk zelfs vijfde eeuw voor Christus, heeft voor de hindoes dezelfde onschatbare waarde als de Bijbel voor katholieken heeft. De authentieke tekst van het epische gedicht is meer dan honderdduizend strofen lang. Wellicht spreekt de naam Bhagavad Gita, een belangrijk gedeelte uit de Mahabharata, meer tot de verbeelding. Velen zullen dit boekwerk mogelijk zonder het te weten thuis in de kast hebben staan, aangezien de Hare Krishna-beweging prachtige uitgaven van de Bhagavad Gita al jaren lang voor een habbekrats aan de man probeert te brengen.

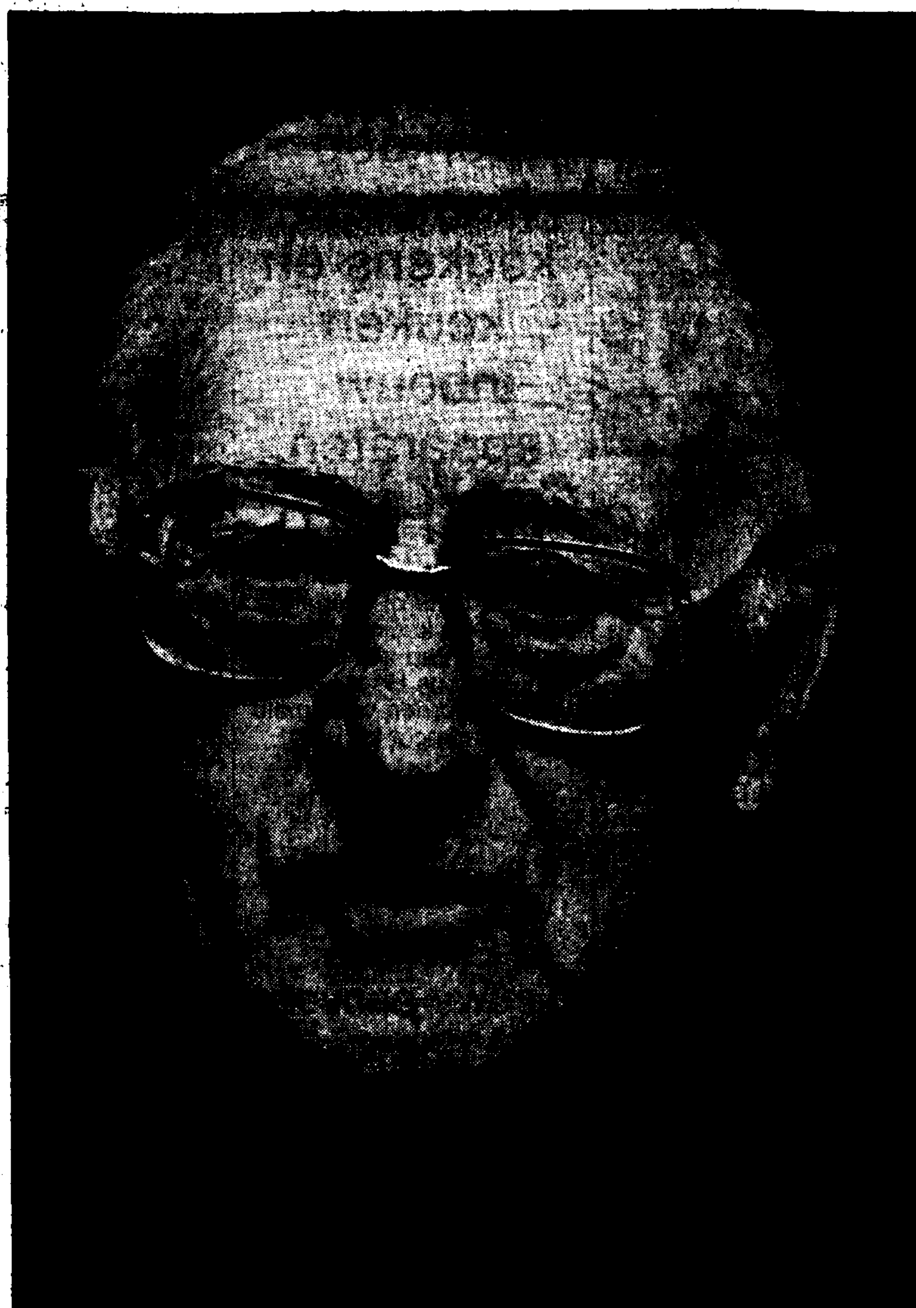
De Fransman Jean-Claude Carrière werkte elf jaar aan een toneelversie van de Mahabharata, op de Nederlandse televisie inmiddels uitgezonden in drie delen van ruim twee uur. Onlangs werd het script (hier en daar aangevuld naar goeddunken van de bewerker) in het Nederlands vertaald. De Mahabharata is een zonduit fenomenaal boek dat al eeuwen door generaties gelezen wordt. En gelezen moet worden en gelezen zal worden. Hier en daar zweemt het boek (overigens niet vertaald in dichtregels) naar de sprookjes uit 10001 nacht. Het bevat veelomvattende wijsheden en fijne legenden met prachtige wonderen. De 220 bladzijden samenvatting van Carriere zijn ook toegankelijk voor hen die minder bekend zijn met begrippen als dharma, karma en reïncarnatie. Al zal menige lezer even moeten wennen aan de in het boek voorkomende namen.

De Mahabharata beschrijft een familievete die beslecht gaat worden. Een totale oorlog is onafwendbaar. Dit verhaal wordt verteld door Vyasa, de verteller die in het boek zelf ook een rol opeist. De God Ganesha tekent het verhaal op, dat als de geschiedenis van het voorgeslacht van een jongetje wordt aangekondigd. Als de jongen vraagt waarom Vyasa het gedicht schrijft, antwoordt deze: „Om het dharma in het hart van de mensen te planten." Het dahrma is kort gezegd de wet waaraan de orde in de wereld onderworpen is.

Vyasa verhaalt van de oorlogzuchtige broers die uiteindelijk een oorlog ontketenen waarbij 18 miljoen doden vallen. Midden in het strijdgewoel ontvouwt de god Krishna aan Arjuna, een schier onoverwinnelijk krijger, zijn goddelijke gedachten over leven en dood. Het is ondoenlijk hier te verklaren of de tekst van het document door Carriere al dan niet dusdanig geredigeerd is dat de volle filosofische en theologische waarde blijft bestaan. Maar feit is dat hij de Mahabharata toegankelijk heeft gemaakt voor een groot publiek. Deze samenvatting is een solide luchtbrug naar de rijke Indiase wereld waar honderdenmiljoenen hindoes dagelijks een bad nemen in de wijsheid van dit boek.

E.H.

De Mahabharata – Jean-Claude Carriere; Uitg. De Boekerij ƒ 129,90.

● *Theun de Vries.*

Brede verhalenstroom van De Vries

'Er dreven ijsschotsen op de Hudson, de baai en alle waterkreken die het oog bestreek, net als bij zijn eerste bezoek in 1907'. Zo begint de recente roman van Theun de Vries – met een beschrijving van de aankomst van Giacomo Puccini, in gezelschap van zijn zoon Tonio en de muziekuitgever Tito Ricordi in New York in 1910, tien dagen voor de wereldpremière in Metropolitan Opera House van zijn opera La Fanciulla del West. De beschrijving van New York in de winter – in een wereld deel dat Theun de Vries nooit heeft bezocht, ofschoon hij veel heeft gereisd – tekent de schrijver ten voeten uit. Hij heeft de gave van uit een jarenlang met fanatisme verzamelde berg documentatie een beeld op de conjureren van een lang vervlogen wereld dat boeit als een ooggetuige-verslag. Misschien had Theun de Vries daar zelf graag gestaan, huiverend in zijn winterjas, de bontkraag op, op het dek van de binnenstomende George Washington.

Na het verschijnen van zijn vorige boek 'Baron', een werk van duizend bladzijden over Molière en het tijdvak van de Zonnekoning, heeft Theun de Vries gezegd, toen het ging over de aanschaf van een tekstverwerker: „Ik weet trouwens niet of ik nog ooit een boek schrijf. Ik voel dat ik de discipline voor veel schrijven niet meer kan opbrengen". Hij was toen tachtig jaar. Van het ontbreken van discipline is drie jaar later, bij het lezen van het boek dat merkwaardigerwijze 'Première' heet, niet veel te bespeuren. De motivatie moet onderminderd zijn geweest. Behalve uit belangstelling voor het werelddeel dat door het kapitalisme gestalte kreeg, zal zij zijn geput uit de neiging tot identificatie met kunstenaars, die uit zijn oeuvre is af te lezen: er zijn romans over Vincent van Gogh, Jeroen Bosch, Haydn, Molière en Guy de Maupassant. En voorts uit de liefde voor muziek, eveneens uit het oeuvre af te lezen: behalve het Hoofd van Haydn is er het Motet voor een Kardinaal. Muziek verschaft hem levensvreugde in een aparte kamer van zijn huis in de Jordaan. Dat er specifieke liefde is voor de hartstochtelijke muziekdramatiek van de volksjongen Giacomo Puccini blijkt nergens uit. Er is zekere kritiek op de mens en de musicus in de beschouwingen van Puccini zelf, die afwisselend in de hij- en in de ik-vorm wordt opgevoerd. Maar zeker is dat zijn leven rijke mogelijkheden biedt aan een schrijver die gewoon is zijn helden op te nemen in een brede verhalenstroom. De eerste decennia van de eeuw leveren dramatische beelden van Amerika, maar zijn ook de tijd van Toscanini en Caruso, wier namen op de affiches staan van Puccinis opera.

Ontknopingen

Die mogelijkheden worden ook rijkelijk benut. Naast die beroemdheden met hun eigenaardigheden komen ontelbare bijfiguren voor het voetlicht: de Italiaanse lobby in New York, het maecenaat met mensen als Otto B. Kahn, de generaties Ascott, Mrs. Vanderbilt, maar ook koetsiers, kamermeisjes en een zwarte dienares van de liefde. Er is veel aandacht voor de technische vooruitgang, voor New Yorks stedebouw, voor spectaculaire automobielen met de Silver Ghost als topper, voor worstelwedstrijden en voor een Italiaanse maaltijd van alle hoofdrolspelers, die bijna een hoofdstuk in beslag neemt.

Verweven met de persoonlijke dramatiek van Puccini, lijdend aan suikerziekte, bekommerd door een mislukt huwelijk, op het toppunt van zijn roem, gaan de verhaallijnen af op meervoudige ontknopingen: de uiterst beeldende weergave van het daverend succes van de première, hartstochtelijk en spectaculair met geschiet, bloed en acht paarden op het podium. En op de opheldering over een familiedrama, verzoening met Tonio, en op een 'onbepaalbaar verdriet' bij het uitkijken op een door de sneeuw geschapen huiverend perspectief – 'de hoge gebouwen een grijs ravijn, waarin de hemel neergevallen was – koud, vervreemd en onherbergzaam'.

'De romanschrijver' zegt Theun de Vries in een nawoord ' geniet het voorrecht geen rekenschap te hoeven afleggen voor de manier waarop hij zijn materiaal vergaart'. In tegenstelling, zal hij bedoelen, tot de historicus. In die laatste hoedanigheid is de Vries geëerd met een ere-doctoraat van de universiteit van Groningen. In de letteren, weliswaar, maar als 'een echte historicus' in de optiek van zijn promotor.

Of hij als schrijver genoeg geëerd is met de prijs van de Maatschappij voor letterkunde in 1932, de Staatsprijs voor verzetsliteratuur in 1945 en de P.C. Hooftprijs in 1963, blijft de vraag. De meeste lezers kennen hem van 'Het meisje met het rode haar', maar ook de lezers die niet in vroeger jaren door politieke overwegingen van aandacht voor zijn oeuvre zijn weerhouden weten op de huidige dag niet dat het oeuvre van De Vries meer dan honderd gedichtenbundels, essays, hoorspelen en romans telt en dat hij met Vestdijk behoort tot de groten. Hij bewijst dat met zijn 'Première' op hoge leeftijd andermaal.

P.D.

Première – Teun de Vries; Uitg. Querido ƒ 39,90.

Toen werden schoot en boezem lekkernij

Parijs! Daar gebeurde het, honderd jaar geleden. Dat was een stad met een buik. De Moulin Rouge, Toulouse Lautrec, De Maupassant, Zola. De animeermeisjes van de 'tingeltangels', de hoertjes uit de bordelen, de bohémiens uit Montparnasse. Nergens, behalve misschien in Londen, bloeide de prostitutie zo uitbundig als daar. Nee, dan dat suffe Nederland. Hier woonden alleen maar keurige heertjes, kunstenaar of niet, die zo nu en dan naar de hoeren gingen of het dienstmeisje zwanger maakten. Kleine zielen. Maar dat ging veranderen. Want daar kwamen de Tachtigers, de revolutionairen van de Literatuur, De Nieuwe Gids, en vooral: de nieuwe zeden. Charles Vergeer schreef een boek over de Tachtigers en de erotiek.

Om de zeden van een tijd te leren kennen moet je de romans lezen, de schilderijen bekijken uit die tijd. Toulouse Lautrec, Zola. Maar in Nederland zie je bijna niks. Breitner schilderde keurige naakten, fotografeerde zijn modellen vanwege het clair-obscur. De Tachtigers, Van Deyssel, Verwey, Van Eeden, Gorter, Kloos, schreven naar hun idee grensverleggende Literatuur, maar alles in het keurige. Een roman over prostitutie van Ary Prins werd in 1886 dan ook geweigerd door de redactie van de Nieuwe Gids (Van Eeden, Kloos en Verwey).

Nee, als we echt willen weten hoe het was in de jaren '80 van de vorige eeuw moeten we de brieven lezen, de dagboeken. En dat werd tot voor kort zelden of hoogst selectief gedaan. We hebben in Nederland keurig de vuile was buiten de deur gehouden. Want in werkelijkheid waren de Tachtigers hoerenlopers, onaangename heertjes met gebrek aan tolerantie en durf. Jongensachtige branie, dat wou nog wel, maar verder... Bang voor vrouwen, bang voor vernieuwing, voor anders zijn. Hoerenlopen was de veiligste en wijdverbreidste manier. Breitner en Van Gogh lagen als syphilislijders tezelfdertijd in hetzelfde Amsterdamse Binnengasthuis.

Vol branie, afschuw en minachting schreven de Tachtigers elkaar over hun ervaringen in de hoerenkasten. Over die minderwaardige schepsels die naar uien en zweet stonken. Waar ze een uurtje of een nachtje doorbrachten om hun mannelijkheid te bewijzen en hun angst voor vrouwen en sexualiteit te lijf te gaan. In 'Toen werden schoot en boezem lekkernij' beschrijft publicist Charles Vergeer het geheime liefdesleven van de Tachtigers, dat in ons land een eeuw lang zorgvuldig buiten beeld werd gehouden. Vergeer las hun brieven, hun correspondentie en hun dagboeken. Het boek is geïllustreerd met tekeningen van tingeltangels en hoertjes op straat, met reproducties van schilderijen en met de vele naaktfoto's die Breitner van zijn modellen maakte.

De zelfkant van de maatschappij was Isaäc Israels overigens beter bekend dan Breitner. Israels was berucht, een echte bohème. Van hem wordt verteld dat hij op een hete zomerdag blote modelletjes in de tuin liet natspuiten. De buurt sprak er schande van. Willem Kloos schreef in 1899 in een nooit gepubliceerd sonnet tegen Israels:

'O smousje met uw onanisten-snuit
Dat laat suceeren u door kleine meisjes,
Die ge opgegrabbeld van de Dam, als buit
Ontbiedt op vuil-mysterieuse wijsjes'

Want zachtzinnig waren de Hollanders in onze eigen Victoriaanse tijd allerminst. Joden en vrouwen werden om het hardst geminacht en bespot, daar was niemand terughoudend in. Romans als Van de koele meren des doods van Van Eeden of Deyssels Een Liefde lijken wel erg realistisch en onthullend, maar de werkelijkheid in hun brieven en dagboeken geeft pas echt weer hoe het was. De componist Alphons Diepenbrock, toch thuis in het kringetje van de Tachtigers, stond met alleen krampachtig tegenover vrouwen en joden, maar geneerde zich ook voor medekunstenaars als Van der Goes, Gorter en Henriëtte Roland-Holst omdat die zich als sociaal-democraten of marxisten 'encanailleerden en zich zo lichtzinnig afgaven met verdachte typen uit het proletariaat.'

Kolenhok

De echtgenotes van al die artistieke heertjes hadden het ook niet makkelijk. Marie, de vrouw van George Breitner kwam regelmatig langs bij het typisch bohème-rommelige atelier van haar man op het Amsterdamse Prinseneiland. Het naaktmodel moest dan 'de kleren haastig bijeenrapen en in het kolenhok worden weggestopt. De boel leek aan kant, maar Marie wist wel beter: „Er zat zeker weer zo'n nakende meid achter de deur", snauwde ze. Zo'n leven, vonden de Tachtigers, met de naakte modellen over de ateliervloer, met de al dan niet gewassen en aan goedkope wijn verslaafde hoertjes langszij, en al die opgeblazen taal over wijven en de eigen viriliteit, is heel bohème, heel Frans, heel erg gedurfd en avant garde. Maar wat zijn ze bang. Van Eeden worstelt met het verschijnsel vrouw, als man en als arts. Zijn eigen Martha van Vloten is een keurig meisje. Die kun je toch niet onder de rokken gluren? Daar kun je toch niet naakt tegenaan liggen, je dierlijke opwinding laten zien? En Frans Coenen legt zijn eerste bezoek aan een bordeel af, vol weerzin en afschuw over het vrouwenlijf waarmee hij in bed ligt. „Ook durfde ik haar niet kussen (had ik een afkeer ervan haar te kussen), uit dégout, een gevoel of ik geen reden had 'dat' te doen, daar men dat voor hoogere wezens bewaart. Maar ook omdat ik wat vies van haar hoofd was."

Coenen gaat naar de hoeren omdat hij van zijn onaneerdwang wil afkomen. En omdat hij hoopt nog eens zo moedig te worden zo'n hoer te kunnen slaan. Vrouwen slaan, dat idee was voor Coenen het toppunt van opwinding. Angst voor sexualiteit, impotentie, onderdrukte homosexualiteit, tragische huwelijken en syphilis teisterden de kunstenaars van de jaren '80. Van de weeromstuit riepen zij zich uit tot de Revolutionairen van de Literatuur, tot de Groten der Kunsten, de Hollandse bohémiens, want alleen dan verwerf je onsterfelijkheid.

Na de jaren '80 verlieten de meesten van hen de met gaslantaarns verlichte hoofdstad en vestigden zich in de villa's in het Gooi. Breitner en Kloos trouwden zelfs. En Isaac Israels, die in Drenthe nog wel eens wegens landloperij werd opgepakt vanwege zijn zwerversklediј, kwam in goeden doen.

E.B.

Toen werden schoot en boezem lekkernij – Charles Vergeer; Uitg. Thomas Rap ƒ 35,-.

boek kort

Vijftien gulden is echt geen prijs voor een collectie dierenpoëzie, zeker niet als die breed en diervriendelijk is opgezet. Henk van Zuiden die de bloemlezing samenstelde is grondig te werk gegaan. Alleen gedichten die het dier in zijn waarde laten zijn opgenomen. Dat leverde juweeltjes van gedichten op. Zowel de mol en de das uit het ondergrondse dierenrijk als de vogels uit het hemelse luchtruim en de bonte stoet die water en aarde bevolkt, hebben in deze bundel een plaats gekregen. Een met zorg samengestelde verzameling met werk van veel bekende dichters om dagelijks mijmerend in te bladeren of 's avonds voor het slapen gaan aan de kinderen voor te lezen.
Het dierbaarst – Henk van Zuiden. Uitg. Kwadraat ƒ 15,00

'In zekere zin', zo heet het tijdschrift dat de Limburgse amateurschrijversvereniging 'Scriptum' vier maal per jaar wil uitgeven. Er spreekt veel plezier en bescheidenheid uit de opgenomen verhalen en gedichten. In het voorwoord van het eerste nummer legt de redactie uit dat het haar er in de eerste plaats om gaat 'ruimte te scheppen en zekere pretenties al bij voorbaat te relativeren'. Het tijdschrift is te verkrijgen via een telefoontje (043-645555) naar Rita Roukens in Geulle of een kaartje naar de coördinator van Scriptum: p/a Olterdissenstraat 15 in Geleen.
In zekere zin – verhalen en gedichten van Scriptum.

'Een waas van eeuwigheid' noemde Wiel Knubben uit Berg & Terblijt zijn bundeltje dichtregels 'over de diepere zin van het leven'.
De dood als 'eindeloos begin/ van een nieuw leven', God als 'een mens/ met mooie ogen en lief gelaat'. Voor wie ervan houdt, van deze met religie doordrenkte gevoelspoëzie waarin 'rozen bloeien in de sneeuw, en 'God een moeder is/ met haar kind op de arm': **Een waas van eeuwigheid – Wiel Knubben; eigen beheer ƒ 9,75.**

Willem Wilmink neemt in de Nederlandse literatuur een aparte plaats in. Als liedjesschrijver en auteur van kinderen wordt hij hooglijk gewaardeerd, als dichter heeft hij zijn sporen in het 'light verse'-genre ruimschoots verdiend. Met zijn jongste bundeltje voor volwassenen probeert Wilmink op te schuiven in de richting van de 'serieuze' poëzie. Het moet gezegd dat hem dat aardig is gelukt, al schrijf je natuurlijk het 'light' niet zomaar in één keer van je af. En waarom ook?
Moet worden gevreesd dat het nooit bestond? – Willem Wilmink; Uitg. Bert Bakker ƒ 19,90.

Huwelijk/Kennismaking

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t.m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Zoek(t) u-jij een vriend(in)? Word(t) lid van de Christelijke KORRESPONDENTIE-KLUB Voor informatie: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en contactavond in de Kelderbar "La Chalet" in Treebeek. DJ. Ed zaterdags dansen vanaf 21.00 uur. DJ Ed zondags dansen vanaf 20.00 uur. Chalet Treebeek, Komeetstr 25a. Tel. 045-211375.

Philippijns meisje 21 jr. zkt. NL. PENVRIEND. Postbus 307, 6430 AH, Hoensbroek

Wedn. 60 jr. zond. kind. zoekt lieve eerlijke gezonde WEDUWE uit goed milieu tussen 55-65 jr. Ik ben een eerlijke gezonde man van 1.78 m. Geen bartype en niet roker. Ben niet plaats gebonden met auto en huis. Houd van huiselijkheid wandelen kaarten uit eten en uit rijden. Wie wil een nieuw leven met mij beginnen, iedereen krijgt bericht terug of tel. Br.o.nr. B-7044. L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN: werkgroep 't Guliks Hoes, hoek Agricolastraat-Ophoven 1, Sittard. Organiseert vandaag 2 febr. Carnavalsbal. Aanvang 20.30 uur. Bewijs verpl. Onze volgende dansavond is zondag 17 febr. Tel. 046-747962.

J. Man 30 jr. zoekt VROUW tussen 25-35 jr., voor vaste relatie. Br. met foto op erew. retour onder Postbus 31290, 6370 AG Landgraaf.

MAN, dertiger, woonachtig in O-mijnstr., sportief, betrouwbaar en houdt van kinderen, zoekt kennism. m. dito vrouw v. vriendschap en bezigheden zoals: theaterbezoek bijwonen en deelnemen aan evenementen, maar vooral ook gezellig samen zijn in huiselijke sfeer. Brief met pasfoto wordt beantw. o.nr. B-7060 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Huwelijks-relatie-bemiddelingsbureau FOREVER. Tel. 045-212755 of 220632. Piet 43 jr zakenman zoekt lieve vrouw die ook wat van het bedrijfsleven afweet. Arno 39 jr. werkt graag wil kennismaken met gezel. nette vrouw. Jo 35 jr. spont. eerlijk en trouw wil kennism. met aardige vrouw met open karakter, kinderen geen bezw. Mia 28 jr. MBO-opl. zoekt goeduitziende man die ook nog wil genieten van het leven. Ben je alleen en wil je nog graag wat maken van het leven, bel ons dan rustig voor een vrijblijvend gesprek

Visueel gehandicapte man, 66 jr. vraagt behulpzame vrouw voor huish. werkzaamh. en gezelligheid, plusm. 55-60 jr. Gratis kost en inwoning. In bezit van rijbewijs. Brieven gaarne met voll. inform. naar Br.o.nr. B-7080, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke attraktieve fascinerende JONGEDAME tot 50 jr. mist aandacht, geluk, warmte en erotiek en wil dit delen met dito jong uitz. moderne weduwn. 50-plus (zakenmilieu) vcoor vriendschap of latrelatie. Hou jij ook van strandvakanties? Alle serieuze brieven met foto worden beslist beantw. Br.o.nr. B-7082, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw (29) m. HBO-opl. en gevoel v. humor zkt PARTNER (30-35 jr.) om samen iets op te bouwen. Heb echter 'n probleem, ik lijd aan 'n erfelijke nierziekte Wie durft het desondanks toch aan? Mijn hobby's zijn o.a. lezen, TV-kijken, uit eten, muziek, bioscoop. Alleen ser. brieven (event. m. pasfoto) krijgen antwoord Br.o.nr. B-7061, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Vlotte WEDUWE, midd. 50, fin. onafh. zkt. leuke vriend, i.b.v. auto uit goed milieu tot 58 jr. Br.o.nr. B-7062 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Nieuw uw relatie via VIDEO. Videopartner Buro Elvira. Ook voor Poolse dames. Zeer aantrekkelijke inschr. voorwaarden. Inl. via Postbus 351, 6400 AJ Heerlen.

Weduwn. 54 jr. fin. onafh., z. k.m. gewone leuke VROUW Br.o.nr. B-7068, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg

en zoekt u een partner? Nederland grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. Wilt u meer weten over de unieke werkwijze? U kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerksters in uw omgeving

Meerssen e.o mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Maastricht mevr. Savelberg: 043-612291
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337

Stichting Date

Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo. Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC

Stichting Mens en Relatie

Postbus 525, 6040 AM Roermond.
Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.

CORRY 52 jr. charm. vrouw, weduwe, lief en gevoelig, houdt van toneel, natuur, handwerken, kaarten, kinderen, zelfstandig zoekt MAN.
INE 48 jr. rustige charm. vrouw, vriendelijk en spontaan, netjes en aktief, zoekt aktieve ondern. MAN voor relatie waarin ruimte voor liefde en warmte over en weer.
MATHIEU 29 jr. vriend. rustige man, serieus, gevoel voor humor, leidingg. functie (MBO), houdt van knutselen en tuinieren, zoekt charmante VROUW.
HARRY 55 jr. nette man, gesch. d.bl.gryzend haar, bruine ogen, 1.62m lang, vriendelijk eerlijk, besch. huiselijk van aard, zoekt dito vrouw.

REACTIES:
HEERLEN e.o.: 045-726539 mevr. Luchtman.
ROERMOND e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro.
Deze en vele andere ingeschrevenen zoeken een partner voor een duurzame relatie. Wilt u meer info over onze werkwijze, bel dan vrijblijvend of de consulente in uw buurt of vraag de GRATIS BROCHURE aan.
STICHTING MENS EN RELATIE is erkend Raad van Toezicht, ingesteld door het Ministerie v. WVC. Persoonlijke bemiddeling: zorgvuldig en doeltreffend.

Bel de Vakman

Problemen aan uw dak

Arndts dakservice

Heerlen 045-728348
Fax 045-729089
Dag en nachtservice

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

Let op! Uw dak is ons vak! Dakdekkersbedrijf Peters, Groenstr. 21, Ubach over Worms. Tel. 045-325793, b.g.g. 045-311334. Tevens ZINKWERK en PVC-dakgootbekleding. Gratis offerte

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

ANTENNEBOUW Kochen. Ook voor Schotel-antennes. Tel. 045-441693

Voor al Uw wand- en VLOERTEGELWERK. Bel 045-227028.

Voor al uw kleine en grote VERBOUWINGEN, timmeren metselwerken. Tel. 045-460764.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Mode Totaal

Te koop BRUIDSJURK maat 38-40. Prijs n.o.t.k. Tel. 04459-2902.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS- massage-ped.-stoelen, beursmod. Tel. 04923-62939 of 66561.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41A. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P. Cortenraad, Riemst (B) 09-3212261156

Grootmoeders SLAAPKAMER en div. meubelst. o.a. Brabantse potkachel. 045-461457.

Zw. eiken SALONTAFEL te k. f 500,-, zw. eiken wandmeubel f 1.500,- en zw. eiken TV-kast f 550,- z.g.a.n. Tel. 045-352671.

Te k. KLEUREN TV. ronde eiken salontafel, prima eiken bankstel met losse kussens, zeer mooie ouderwetse kast 045-214897.

Te k. oud eiken THEEKASTJE met geslepen glas f 400,-. Tel. 045-251002.

BOEREN-SECRETAIRE essenhout met boven buro-vak, ben. kast, pr.n.o.t.k. Tel na 19.00 U. 045-456726.

Te k. 2 br. lederen CLUBS; br. skai tv stoel uitklapbaar. Tel. 045-724761

Te k. INBOEDEL i.v.m. verhuizing naar bejaardenhuis, w.o. 2 slaapkamers, 1 bankstel en veel kleingoed. Wilhelminastr. 76, Hoensbroek zat. van 12-18 uur.

Wegens verh. te k. leder BANKSTEL 3-1-1; eik. tafel, z.g.a.n.; 2-pers. slaapk., compl; tv-tafel; schaatsen Noren mt. 44 (nieuw). Parkstr. 55, Brunssum

Te k. oud Oriënt TAPIJT 3.73x0.74 f 350,-; 2.40x 1.52 zeer fijn geknoopt voor f 1.400,-. Tel. 045-217356.

Te k. v. liefh. zwaar eiken gezandstr KLOOSTERKAST, zeer mooi, vr.pr. f 4.750,-. 045-463655.

Te k. PERZISCH tapijt rood 1.72x2.40 mtr., nieuwprijs f 1.300,- z.g.a.n. f 400,-, tevens Hometrainer Tunturi te k. nieuwpr. f 750,- ook z.g.a.n. f 350,-, tevens port. z.w. T.V. met afst. bed. te k. f 100,-, tevens div. klass. hanglampen. Handvorm 19, Landgraaf, 045-324495.

Te koop WANDMEUBEL; vitrinekast; salontafel; kloostertafel met 6 stoelen, donker-eiken. 045-411467.

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. RJ Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Wegens omstandigheden te koop nieuw leder-look BANKSTEL. 04754-87401.

Te k. z.g.a.n. vuren TIENERBED met spec. lattenbodem, type "trendhopper". Tel. 04459-2732

Te k. Oosters Bidjar TAPIJT, 2.90x1.97 mtr., prijs op aanvraag. Tel. 046-510675.

IJSKAST f 95,-; gasfornuis f 95,-; diepvries f 190,-; wasaut f 250,- 045-725595

Zoekt u 2e hands meubels ook antiek. Kouvenderstraat 208, Hoensbroek.

Zeer mooie Artifort BANK en zw. eiken eethoek, eiken bankstel en eiken salonkast. Zeer goedkoop 043-644172

Te k. WANDMEUBEL, l. 2.50m, kleur eiken, spotgoedk.t.e.a.b. 045-313424.

Te koop 2 en 3 zits bank MANOU, i.g.st. f 300,-. Tel. 045-273170.

Kachels/Verwarming

KACHELS open haarden, moderne schouwen. Reker Kachelspeciaalzaak, Kluis 28, Geleen. 046-740785.

Kachels, inzethaarden, gaskolen-hout. Gratis geplaatst. Nieuw en gebruikt. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

OPENHAARDHOUT f 30,-, f 55,- en f 75,- per m3, gratis bezorgd. 04459-1675.

Te koop BEDRIJFSOLIEKACHEL. Tel. 045-413918.

Te k. INDUSTRIEKACHEL, brand op afgewerkte olie, als nieuw. Heerlerweg 96, Voerendaal. 045-752854.

Te k. GASHAARD huisjesmodel en gevelkachel. Kerkstr. 33 Ubach o.Worms

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels!

10 lamps superbruiner met snelbruinlampen, ventilator, en in hoogte verstelbaar statief, nu f 40,- per maand. Tevens showmodellen met hoge kortingen bij

Van Erp

Sittard, Limbrichterstraat 18. Tel. 046-513531. Kerkrade, Hoofdstraat 12. Tel. 045-456999.

ZONNEHEMELVERHUUR, zonnehemel op luxe kantelstatief, of Philips suncar snelbruiner, huurpr. z.hemel 1 wkn. f 120,-, 4 wkn. f 150,- bezorgk. f 20,-. suncar 2 wkn. f 140,- 3 wkn f 195,-. Inl: Fa. Mezo, 045-312956.

ADVERTEER op LD-TV. Uitvoerige info 045-739300.

Radio e.d.

Opruimingssensatie

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop

Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren tv-video's etc.

Witte Hal Sittard

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting

Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Akai Hifi Midi Set

M 50. losse componenten, 2x50 Watt geen f 1.448,- of f 998,- maar

f 598,-

Sony Compact-disk

10 wisselaar, afstandsbediening, programmeerbaar, type CDP 100 geen f 1.498,- of f 1.148,- maar

f 798,-

Sharp Videorecorder

met sprekende afstandsbediening, type VCTN 312 geen f 1.198,- of f 998,- maar

f 798,-

Kleuren TV

kleinbeeld type met afstandsbediening KT 8238 geen f 748,-of f 598,- maar

f 398,-

Witte Hal

Bergerweg 51--53 Sittard

(Industrieterrein Bergerweg) Tel. 046-518162.

Akai RADIO/VERSTERKER en dubb. cass.-deck, boxen, 1½ jr. oud, nw.pr. f 1.200,- voor f 400,- 045-229498

Je weet niet wat je ziet. Een SPOTJE op LD-TV. Info: 045-739296/97.

Carnaval

CARNAVALSKLEDING en accessoires op 2 verdiepingen bij 't Sjpasshoes, Emmastr. 18, Heerlen. Tel. 045-741960

Te k. FANTASIEPAKKEN maten S/M ook los t.k. en groene en gele kinderpruiken. Tel. 04498-54789

Computers

DCL PC's FDD Aktie!!!!

Nu met 2 disk-drives 1,2/MB en 1,4/MB
PC-'s plus toebehoren, 1 jaar garantie, (incl. BTW)
AT286 16Mhz 1/MB FD1,2/MB HD40/MD, monit. f 2.195,-
AT386SX 19Mhz 1/MB 1,2/MB HD40/MB, monit. f 2.995,-
AT386 25Mhz 1/MB FD 1,2 MB HD40/MB, monit. f 4.095,-
D.C.L. Quadvlieglaan 33, Schaesberg. Tel. 045-322333.

Te k. FLOPPY Disk-Drive 360K, f 150,-, IBM comp. Tel. 045-320843.

Te koop COMMODORE 128 met toebehoren. Tel. 045-316271.

Te k. APPLE 2C plus monitor en printer, incl. boeken en diskettes, vr.pr. f 600,-. Tel. 045-721828.

Te k. AMIGA 500 en NX1000 printer 1 Mb ram 2e drive plm. 40 disks. 5 boeken. T.e.a.b. Tev. games te k. en gevr. voor Lynx en Nintendo. Tel. 045-315062.

Te koop PC 1 met kleurenmonitor plus div. software, pr.n.o.t.k. Tel. 045-312936.

Te k. PC, 2 drives, monitor, muis en veel programma's. Tel. 045-255569.

Te k. MACINTOSH SE, 2 jr. oud, pr.n.o.t.k. Tel. 045-243596.

Te k. COMMODORE 64, diskdrive, printer, spellen. f 675,-. Tel. 045-232028.

IBM comp. XT, 3½ inch. en 5¼ inch disk-drive, 30 MB hardcard, EGA-card en mono-monitor en programma's, f 2.500,-. Tel. 045-428345.

Te k. 24-naalds PRINTER en documentenversnippeeraar. Tel. 045-324049.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf f 75,-; nwe. KTV vanaf f 25,- per maand. Radio TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede KLEUREN-TV's, zeer grote sort. Philips grootb. v.a. f 125,-. Reeds 25 jaar het juiste adres. TV occasions. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV ARISTONA, groot beeld, 100%, f 350,-. Tel. 045-725763.

VIDEO'S gevr. VHS, defect geen bezwaar. Ook kl.tv's en stereo's 04406-12875.

Muziek

Balansopruiming 10-50% korting!

Vanaf f 30,-p.mnd. direct eigenaar van o.a. keyboards, synthesizers, orgels, drumstellen, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Vraag naar onze speciale klantenkaart, altijd aanbiedingen en occasions. Alles van-High-Class. Nergens goedkoper!

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48 stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open, donderdag koopavond.
HET PRIJSBREKENDE MUZIEKPARADIJS.

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

(Bij de Markt) Donderdag koopavond

Muziekliefhebbers opgelet!!

Door speciale inkoop verkregen:
Grote party Roland gitaarversterkers - Aria basversterkers
Kimaxe stratocaster gitaren - Boss tuners -
Novanex 50 Watt keyboardversterkers.
Nu met ECHTE kortingen van 30 tot 70%
Roland RE 3 dig. galm/echo van f 2.030,- voor f 995,-!

Koop bij de man die het ook bedienen kan!!!

Carnavals blaas- en slaginstrumenten

In alle prijsklassen, zowel nieuw als gebruikt! Adams Muziekcentrale Thorn. Tel. 04756-1324.

Te k. Akai SAMPLER X7000 z.g.a.n. Tel. 046-750431.

Te k. D-50 en MT-32 SYNTHESIZER, f 2.600,-. Tarwehof 18, Heerlerbaan.

Te k. electr. ORGEL en keyboard, beide i.z.g.st. orgel: Eminent Solina t. B417 met Lesley 14 ritmes, autobegeleiding, strings, oktaafregelaar enz. keyboard: Yamaha PSR 31 full-size toetsen, 80 ritmes, PCM drumcomputer ingeb., zeer uitgebreid. Pr.n. o.t.k. Koopje, moet weg. 045-312021.

TENORSAX, Toneking, J.K. W. goudlak, 100%, f 1.400,-. Tel. 045-423750.

Te k. Semi professionele CD-SPELER, merk Sony. Tel. 045-724156.

MUSICA Viva, samenwerkingsverband van bevoegde en erv. leraren voor muzieklessen: blokfluit, gitaar (alle stijlen), piano, alt-viool, viool, cursus kleutermuziek, Jazz-combo en ensemblespel onder desk. leiding. Alle leeft. Ook les aan huis. Inl.: 04451-1833.

Te k. electronisch ORGEL Grand Classe, pr. f 800,- met voetpedalen. Tel. 04404-1531.

Hoensbroeks Kamerkoor vraagt z.s.m. Alt en TENOR. Inl. 045-241945 (na 18 uur)

DRUMMER gezocht voor jongerenkoor Le Nouveau Visage. Populaire muziek, repetitie vrijdagavond, gemeenschapshuis Terwinselen, 20 u. 045-454168.

Te k. electr. knopaccordeon, type ELKA 405 met begeleid.autom. ingeb. synthes. en Medi-aansl., vr.pr. f 1.250,-. 0949-240661248.

2 Tango-spiegel BOLLEN omvang 1 mtr., incl. spec. lamp en moter, ideaal voor café of disco, pr. samen f 500,-. Heiveldstraat 74, Kerkrade-West.

Te k. PEVEY P.A. mix 130 W, vr.pr. f 400,-. Tel. 046-517508.

Te k. portable KEYBOARD rhythmic 10, 2jr. oud, vr.pr. f 350,-. Tel. 045-216737.

Te k. PIANO, merk RENN, notenhout vr.pr. f 1.900,-. Tel. 045-412421.

Te koop portable PIANO Yamaha YPR-30; Drumcomputer Boss DR 550; Gitaar (buizen) versterker (60 watt) Framus (voor de liefhebber) Bel: 045-741467.

Huishoudelijke artikelen

SIEMENS

Bosch, Zanker, AEG, Mielewasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 046-513228 of 514862.

Opruimingssensatie

Kom nu profiteren van onze massale magazijn verkoop

Komplete keukens en keuken inbouw-apparaten

Bij Horn

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige keukens en keuken inbouwapparaten van de Horn-keukenwinkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting

Elke dag nieuwe aanvoer elke dag superlage aanbiedingen

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

ATAG inbouw gas-elektro kombinatie OPG 421 - HGF 121

Geen f 2.035,- of f 1.498,- maar nu slechts

f 998,-.

Philips dubbeldeurs inbouw koelkast

Geen f 1.798,- of f 1.379,- maar nu slechts

f 898,-.

Philips inbouw koelkast

Geen f 1.198,- of f 798,- maar nu slechts f 498,-
Kom nu profiteren in Horn Keukensuper

Echt

Loperweg 8

Sittard

Bergerweg 51-53 (naast Witte Hal).

Te k. KTV v.a. f 50,-; video's v.a. f 50,-; koelkasten v.a. f 25,-; wasmachines f 100,-. 045-224676

Te k. BOLLE Koelkast uit 50-er jaren, vr.pr. f 550,-. Tel. 045-719272.

Kunst en Antiek

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 045-272333.

Te k. gevraagd ANTIEKE meubels etc. P. Cortenraad, Riemst (B) 09-3212261156

Zoekt u mooie antieke meubels, klokken, bureau's, kachels etc.!! Zoek dan niet langer, bezoek: WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-centrum. 045-211976. Geopend: dond., vrijd., zaterd.

SLAAPKAMER met kuif en geslepen spiegels, 2 drs. kast commode, medic.kastje en bed. 04498-51685.

Wij kopen uw ant. MEUBELS, klokken, fornuizen enz. 045-224760/259527.

Te k. aangeb. zeer mooie JACHTKAST, niet voor handelaren, tev. opgezet Edelhertkop met groot gewei. Tel. 045-741740.

Te koop antiek eiken SLAAPKAMER, f 1.500,-. Tel. 045-251716.

Te k. PATAFOON, harmonium, tegeltjeskachel en platte buis kachel. 045-319179.

Te k. antiek KLOKJE, gedslamp en bronzen hanglamp, geen handel. 045-741519.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Te koop gevr.

Voor al uw oude METALEN Frans v.d. Loop Recycling/Methaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Hoogste prijs voor GOUD, munten en postzegels. Stamps and Coins, Kasteellaan 102, Heerlen (Meezenbroek). Tel. 045-726789.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

Goede HOUTDRAAIBANK, lintzaag, compressor, alle elec. en handgereedschap houtbewerking. Tel. 045-211976/253024.

Te k. gevr. een draagbare VHS VIDEO-RECORDER. Tel. 04450-2826.

Te koop gevraagd PC met scherm en toetsenbord. Tel. 045-311862.

Te k. gevr. kleine ZODIAC met b.b.m. 3-5 pk. Tel. 045-324495.

Te k. gevr. oude MIJNLAMPEN, ook hele verzamelingen. Tel. 045-315047.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Volgens afspr. komen wij ook bij u aan huis. Akerstr. Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-212371, 's maandag gesloten.

Student vraagt voordelig te koop leren Club of BANK. Tel. 045-271642

Te koop gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '82 (tyepnr. vermelden) en def. VHS video's. Tel. 045-723712.

Gevr. BAROK meubels, witte slaapk. kl.t.v. gasfornuis, antiek. 045-725595.

Braderieën/Markten

Maaslandse Snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen België.
Zondags open van 10-18 uur, a.s. zondag 3 februari Luc Steeno. Nog enige standplaatsen vrij.

Diversen

High-Tech For Humans

DE TECHNISCHE "RUSTGEVER" EN "STIMULATOR VAN DE GEEST"

Focus 101

The mind machine

De opmerkzaamheid wordt beter, men kan beter denken, beter slapen, breaklijgende gebieden in de geest activeren en daardoor een hoger niveau van intelligentie bereiken. Bewustzijnsverruiming zonder schadelijke stimulerende middelen.

Workshop leren kennen en informeren op 16-17 maart '91

Informatie:
JDM Franzstrasse 103,
D-5100 Aachen
Bel 09-49.241.404320.

Te koop OPENHAARDHOUT. Tel. 04405-2565.

Te koop OVEN voor keramiek 1½m3, strangenpersmengmachine-draaischijf-kleine pers-div. mallen. Pr. f 35.000,- excl. BTW. Tel. 09-3211446911 Mevr. Engels.

Thuis f 400,- per maand BIJVERDIENEN? Bel tijdens kant.uren 045-327714.

Te k. goede INDUSTRIENAAIMACHINE, merk Juki, pr. f 600,- 045-315635.

Te k. 3-delig eiken WANDMEUBEL f 1.000,-; tev. BOUVIER 15 mnd. oud, f 150,-. Tel. 045-271204.

4 KEUKENSTOELEN en bank f 300,-; paardenhaam f 200,-; 2 handwaterpompen; schemerlamp f 35,-; groot koeienvel nieuw f 250,-; dekens f 15,-; ca. 400 dakpannen nieuw, tuile du nord f 250,-; ca. 100 stulpaten hout f 300,-; werkbank f 100,-. Tel. 045-441404.

Gebit gebroken? TANDTECHNISCHE praktijk Hoonhout, voor nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstraat Nrd. 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211.

Uitgaanswegwijzer

Gehuwden Bal

Zat. 2 febr. Orkest Royal "Ons Trefcentrum"
Pius XII-plein 38, Hoensbroek. Tel. 045-214265.

Bowling en Partycentrum "HOEVE DE AAR", Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen. Tel. 045-714432. Openingstijden feestdagen 1991. Zaterdag 9 feb. 14.00-23.00 uur, zondag 10 febr. 14.00-23.00 uur maand. 11 febr. gesloten. Vanaf dinsdag 12 februari gelden onze normale openingstijden.

Alle kantoren van het Limburgs Dagblad kunnen uw VERENIGINGSNIEUWS met bestemming LD-TV aannemen.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

06-lijnen

Zoek je een hete meid?

06-320.320.55....Live Afspreeklijn - 50 ct p/m

Pia wil graag thuis gebeld worden voor een gratis

Sexgesprek

Info: 06-340.320.55 - 50 ct p/m

Erotel 06

Erotel dat is 't wel

320.320.20

50 ct. p. min.

Gay voor twee

Limburg. Maak vrienden in je eigen omgeving! 06-320.329.80 50 ct p/m

Lisa.

Maak je broek los en doe je eigen dicht. Lisa doet de rest 06-320.331.02 - 50 ct p/m

Grieks!!

Taboe-Vanachter-Taboe 50 ct p/m 06-320.320.62

Donker meisje

krijgt les van een rijpe vrouw 50 ct p/m 06-320.323.24

ah Top S&M ah

Genot 50 ct p/m
AH 06-320.331.13 AH

Rijpe Claudia traint haar

Buurmeisje

50 ct p/m 06-320.320.37

...Lady Bizar...

Hete schokkende SM-sex 50 ct p/m 06-320.324.68

Nummertje 39
Sexy Honey 50 ct p/m

06-320.325.39

Non/stop harde liveporno!

50 cpm. Boven de 18 jaar!

06-340.340.40

Lesbi hardporno

Cl. Pb. 96014, A'dam. 50 cpm. Nog harder, 06-320.321.99

Griekse Sex

NIEUW Lisa doet 't 50 cpm

06-320.325.55

Bisex Linda

Geniet van 2 kanten 50 c/pm

06-320.320.14

Sexlijn 10

Sonja 06-320.320.10
Evelientje 06-320.321.10
Vriendinnen .. 06-320.323.10
Meisjes 06-320.324.10
Sex Box 06-320.325.30
- 50 ct p/m -

rosie-relatielijn

voor modern sexcontact op 06-320.324.50 (50 ct p/m) voor heren en dames. In Rosie jan. zie je hun naaktfoto's.

Sportkeuring

Het blonde zwemsterije zucht achter het scherm. "Moet het slipje ook uit?" Zeker meisje! 06-320.329.23 - 50 ct p/m

de wip-in-box

heet zo omdat er heel wat ge..wordt op 06-320.324.60. Leuk toch? Trouwens, de Lijf-Sex-Box daar dwarrel ze ook en... jij mag best meedoen op 06-320.324.90 (50 ct p/m)

Ze studeert niet maar ligt naakt te zonnen op het balcon. Als de man belt doet Anky zo de deur open 50 ct p/m

06-320.329.24

Vakantie

Inge lift met een blonde vrouw in een camper. Als ze overnachten komt de lesbische ervaring 06-320.329.25 - 50 ct p/m

De super-contacten-box. De eerlijkste, eenvoudigste en snelste weg naar sexvrienden en vriendinnen. Probeer het maar op 06-320.324.30. Trouwens als je nog andere verlangens hebt dan is er de beste, de heetste box van NL (50 ct p/m)

06-320.328.29

Chantage

Met sexfoto's van de mooie hooghartige vrouw eist hij haar op. Eerst weigert ze, maar dan...Uitkleden!! 06-320.326.90 - 50 ct p/m

2 Knullen voelen bij de worsteltraining een fijne opwinding. Trillend komt het tot meer onder de douche. 50 ct p/m

06-320.326.91

Op de Bisexbox vinden eerlijke mensen elkaar die weten dat er meer is koop is dan manntje-vrouwtje. (50 ct p/m)

06-320.328.38

Winkeldiefstal

Mooie blonde meid is betrapt. 2 Strenge mannen onderzoeken haar diepgaand. Grieks 06-320.326.93 - 50 ct p/m

Trio-bisex-box

voor vrouw vrouw man, of man man vrouw relatie. De enige box, die deze contacten waarmaakt. 06-320.326.88 - 50 ct p/m

Als Ine's man naar het werk is gaat de deur van de logeerkamer open. Ine ontdekt de kracht van haar... (50 ct p/m)

06-320.321.30

Te streng? Bij die mooie blonde meid komt de straf wel erg hard aan door dat kleine strakke slipje - 50cpm

06-320.323.84

Life. Eva's hete wens komt uit. Vastgebonden bij 2 hete knullen, die allebei Grieks bij haar doen!! (50 ct p/m)

06-320.321.32

Ze is naakt en geketend. Een jongen wil haar kopen voor de harem...50 ct p/m

06-320.323.85

De douche kapot. Tommy mag bij de buurman in bad. Kom knul, dan was ik je rug eens lekker..! Homo 50 ct p/m

06-320.321.33

Ron komt met een vreemd echtpaar thuis. Als het laat wordt leert Els van de man, diepe Griekse liefde 50ct pm

06-320.323.86

Sexcontactlijn

meisjes en meiden bel, 06-320.32.33 - 50 ct p/m

Lifesex

wordt pas echt gekmakend als een meisje uit Breda haar blonde kopje buigt om Grieks te verwöhnen. 06-320.330.09 - 50 ct p/m

Voorover over de motorkap is ze één brok sex. Buiten moet hij het op z'n hondjes doen. "Doe het dan" Grieks. (50 ct p/m)

06-320.330.51

Wim doet boodschappen voor het nieuwe buurvrouwtje. Op zijn schoot is ze plots ....naakt 50 ct p/m

06-320.340.75

Zoek je een

sexrelatie

met een lekkere meid?? Bel: 06-320.320.11 - 50 ct p/m

Een koele slanke meid komt in aanraking met een

SM vrouw

Zal ze zich onderwerpen en...knielen??? 06-320.340.77 - 50 ct p/m

Als de vrouw de nylons gladstrijkt aan de benen van die mooie vrouw wordt het heet Lesbisch! (50 ct p/m)

06-320.330.19

Mooie vrouwen zijn op zoek

sexcontacten

Bel nu...
06-320.321.44 - 50 ct p/m

In de spiegel ziet ze zich met alleen lange nylons, 2 mannen en de behandeltafel waarop het zal...gebeuren. (50 ct p/m)

06-320.330.61

Doorkijkbloesje en een strak kort rokje. Mooiste meid in de disco. Laat naar huis en dan plots..2 knullen 50ct p/m

06-320.340.88

NIEUW

Bi-Sex Afspreeklijn
Bel 06-321.325.01 - 50 cpm
Inspr. 01720-45111

Boeiend. Dory bekijkt verbaasd een SM kamer. Waar zijn die katrollen voor? Als ze het voelt is het.... te laat 50 ct p/m

06-320.340.95

Meer dan 100 hete MEISJES zoeken

sexcontact Bel:

06-320.326.66 - 50 ct p/m

Huisbezoek

Uit de tas van de vrouw rolt Porno. De man wil nu dat ze zich ontkleedt... 06-320.340.69 - 50 ct p/m

Nieuw: Direct APART met 'n strenge man en onderdanige man! Bel:

Gay S.M. voor 2

06-320.329.99 - 50 ct p/m

Een blonde vrouw belandt in een S.M. bordeel. Geboeid ziet ze de meiden. Zal ze nu ook zo moeten 50 ct p/m

06-320.329.22

OPGELET! Zoek je 'n vriend of 'n leuke vriendin?

Flirtbox

Doe het dan! Als Judy haar angst overwint wil ze sidderend dat die 2 mannen het zo met haar doen. (Grieks) 50 ct p/m

06-320.340.25

Met enkel een regenjas aan verrast Helen haar jarige vriendin. Pak me uit en geniet maar. Lesbisch 50 ct p/m

06-320.330.52

Als hij het zo streng eist doet een lieve meid zelfs dat kleine turnpakje uit voor een man en dan...(50 ct p/m)

06-320.326.70

Hanny vangt een inbreker. "Op je knieën jij. Laat je tong zien... en nu ga je voor straf op z'n Frans...50 ct p/m

06-320.340.33

In een Algerijns bordeel leert Angela Sahara-Sex. Al die mannen zijn er gek op... maar Angela?? (50 ct p/m)

06-320.326.71

Een jongen verrast zijn blonde vriendin na het bad. Ze is woest, maar als haar badjasje valt ja jaa" 50ct p/m

06-320.340.36

Homo:

Zoek je 'n lekkere boy? Bel 06-320.330.18 - 50 ct p/m Inspr. 01720-22484

Heel haar lijfje is zonnig bruin. De jongen mag alles zien. Als hij de after-sun smeert begint het plots. 50 ct p/m

06-320.340.41

Het stille buurmeisje staat in brand als een getrouwde vrouw haar leert te vrijen. (lesbisch) 50 ct p/m

06-320.340.55

Wil jij een lekkere meid? Bel de HETE

Vrouwenlijn

06-320.326.33 - 50 ct p/m

Pasgetrouwd stel doet Lifesex samen op haar 28. Ze ruilen en dan extra...de vrouwtjes samen. (50 ct p/m)

06-320.326.73

Rijpe Vrouwen

320.325.45

Ervaren tante - 50 ct p/m

Homo:

Het is wel slikken voor die hete jongens, 06-320.330.88 - 50 ct p/m

Nee nee dat doe ik niet! Een knappe knul verzet zich als 2 mannen zo de lift met hem afrekenen.

Homo

06-320.340.45 - 50 ct p/m

Bi-sex voor 2

direct apart met een hete meisje of een lekkere jongen: ook trio!! 06-320.330.91 - 50 ct p/m

Homo

Als de man zo stevig met zijn dijen bezig is houdt Robby het niet meer uit. Te dan ga hoger ja,zo! 50ct p/m

06-320.340.11

Weg met je hand, nee nu doen... Maar als de buurjongen bij die getrouwde dame verder gaat..(50 ct p/m)

06-320.326.72

In haar koordslipje laat Marja een man binnen. Al de deur dichtvalt voelt ze meteen zijn....50 ct p/m

06-320.340.15

Lifesex met een blondje die eerst boos weigert, maar het toch moet gebeuren gaat ze..door het lint 50 ct p/m

06-320.340.01

Direct afspreken met een hete meid!

Tippelcomputer

Bel: 06-320.330.79

Zoek je een lekkere Boy

Homo-Kontakt

computer, bel: 06-320.330.95 - 50 ct p/m

Sexhoorspel. SM. vrouw boeien. Knul chanteert z'n mooie vriendin en ze moet (50 ct p/m)

06-320.340.06

Geen uitstel van betaling. In zijn bizarre bordeel betaalt Mona met die mooie lange benen een hoge rekening 50 ct p/m

06-320.340.22

De mooiste, de heetste dames hoor je bij

Sexkontakt

Bel 06-320.328.02 50 ct p/m

Homo direct

apart, Bel nu snel voor het maken van een geslaagd afspraak, of bel voor 'n lekker gesprek. Niemand kan meeluisteren!! Druk op de nul als je iemand andere wilt spreken. Gay Priv voor Limburg. Bel 06-320.322.75 - 50 ct p/m

Onvoorstelbaar

Triosex samen met Loes en stoute Anita. Bel 06-320.328.88 50 ct p/m

Nieuw

christien contact

Hete meisjes zoeken... Bel nu 06-320.323.44 50 ct p/m

Ondeugende Pascale doet het in de keuken

Keukensex

Bel 06-320.330.98 50 ct p/m

Lenie & Sharon

zoeken hete mannen voor telefoon(sex)relatie Info 06-320.324.97 (50cpm)

Heren opgelet!

Bel nu Babs bij haar thuis Info 06-320.324.98, 50cpm

Teleservice

Heb 't lef: draai eerst 06-3... en dan:

PARTY-LINE
Party-Line-Dating ...... 330...
Party-Line-Boxen ...... 330...
SEXDATING
Versiercentrale ...... 320...
Sexgids-Dating ...... 320...
Sexofoon-Box ...... 329.5...
PORNOLIJNEN
Sexofoon-special ...... 323...
Sex-interviews-3 ...... 323...
Onschuldig? ...... 321...
Vrouwen bellen ...... 321...
Diana de Koning ...... 321...
Plas-Tiks ...... 321...
P.O.B. 5810 A'dam -50 ct...

Roos geeft haar gebruikt

slipje kado

06-320.330.73 - 50 ct p/m

Homosex voor ...

SM Brab./Limb. 06-320.325.18
Jack off Privé 06-320.321.16
Darkroom 06-320.324.1...
Gay Pervers 06-320.329...
Leer 06-320.326.75
Travestie 06-320.325.0...
Transsexueel 06-320.321.36
Bi-Sex 06-320.323.36
jongens-sex 06-320.325...
Studenten-Sex 06-320.327.56 Pb. 7514... A'dam. 50 ct p/m

Buurvrouw Chantal en haar hete buurjongens

Live-sex

Bel 06-320.326.01 50 ct p/m

Kontakten/Klubs

Love-Escort

045-320905
v.a. 12.00 uur.

Diana Escort

045-320323 v.a.12.00 uur

Natasja

af 10 uur, ook zat. en zon... Tel. 045-721759.

New Escort

v.a. f 100,- all-in Tel. 06-52980255.

Gezellige dames

Charmant, discreet, bezoek u thuis of in hotel

045-311895

Voor Piccolo's zie verder pagina 12

Minder zout, meer veiligheid

KNMI verwacht veel van gladheidsverwachting

● *Wordt het glad of niet ? Het KNMI gaat gladheid beter voorspellen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

't Kan vriezen en 't kan dooien. De vraag is alleen wanneer en waar.

Het KNMI en Rijkswaterstaat hebben in samenwerking met hun Engelse collega's een computerprogramma ontwikkeld voor de wegbeheerders en wegenbouwers waarmee met een grote mate van betrouwbaarheid vierentwintiguurs verwachtingen kunnen worden gemaakt per dienstkring.

Het weerbericht, dat als naam Weer en Verkeer door het leven gaat, stelt in de wintermaanden de wegbeheerder in staat alert, economisch en milieubewust op te treden bij gladheid. 's Zomers profiteert vooral de wegenbouwer van het video-tekstsysteem van het metereologisch instituut in De Bilt.

Voor de doorsnee weggebruiker is het voldoende als hij via het weerbericht tijdig wordt gewaarschuwd voor mogelijke gladheid voordat hij of zij op weg gaat. Het bekende 'in verband met bevriezing van natte weggedeelten kan het plaatselijk glad zijn in het hele land' kan hem doen besluiten thuis te blijven dan wel tot extra voorzichtig manen.

Voor de wegbeheerders is het van het grootste belang het eerder te weten, zodat de strooiwagens tijdig de weg op kunnen om de gladheid te bestrijden. Daarom hebben veel wegbeheerders, veelal een van de zogenoemde dienstkringen van Rijkswaterstaat, in de afgelopen jaren een gladheidsmeldsysteem aangeschaft. Een netwerk van op verschillende plaatsen in het wegdek aangebrachte sensoren houdt nauwkeurig de temperatuur van het asfalt in de gaten. De gegevens van de sensoren worden centraal geregistreerd door een computer op het kantoor van de dienstkring. Zodra het kwik in de buurt van het vriespunt komt, kan actie worden ondernomen. Een hele verbetering ten opzichte van vroeger, toen de beheerders volledig aangewezen waren op eigen waarneming. De strooiwagens gingen in die tijd bij wijze van spreken pas op weg als de kantonniers een glijbaantje konden maken.

De meldsystemen hebben echter ook hun beperkingen. Weliswaar informeren ze de wegbeheerder accuraat over het optreden van dan wel de kans op gladheid (vorst leidt lang niet altijd tot gladheid. Bij een droog wegdek is er bijvoorbeeld niet aan de hand.) maar ze geven slechts een momentopname van de situatie. Op de ontwikkelingen in de volgende uren hebben de sensoren geen zicht.

Door verschillende 'detectiesystemen' aan elkaar te koppelen is het KNMI in staat om een betrouwbare lokale weersverwachting voor het komende etmaal te geven. In de wintermaanden, van november tot april, wordt op basis van de beschikbare gegevens twee keer dag, 's middags en 's avonds, een speciaal bulletin opgesteld ten behoeve van de gladheidsbestrijding. 's Zomers wordt vier keer per dag een bulletin opgesteld bedoeld voor de wegenbouwer. Het 'winterse' weerbericht omvat verwachtingen voor de wegdektemperatuur en de neerslag. Met name die twee zaken zijn immers van belang voor de gladheidsbestrijding.

De verwachtingen worden gemaakt aan de hand van verschillende meetsystemen.

Uitgangspunt vormt het gladheidsmeldsysteem van de wegbeheerder. De actuele meetgegevens over de wegdektemperatuur worden via een lijnverbinding met de computer van de dienstkring door De Bilt opgehaald. Daar wordt er, om met projectleider Ir. H.W. Riepma te spreken, 'een verwachting aan toegevoegd.'

Voor dat laatste is in samenwerking met de collega's van het MAT, het Engelse meteorologisch instituut een speciaal computermodel ontwikkeld.

Naast de informatie van de meldsystemen van de wegbeheerders maakt het programma gebruik van de gegevens van het eigen meetnet van het KNMI. Ir. Riepma: „Het gaat daarbij om zaken als de luchttemperatuur, de dauwpunttemperatuur (de temperatuur waarbij het water in de lucht overgaat in vloeibare vorm ofwel condenseerd, red.), de windsnelheid, het wolkendek en dergelijke."

Om aan de hand van de gegevens een nauwkeurige verwachting te kunnen opstellen is naar Engels voorbeeld bovendien een zogenoemde thermische kaart gemaakt van het hele hoofdwegennet. Op de kaart zijn met behulp van infraroodmetingen de thermische eigenschappen, populair de temperatuur, van de verschillende onderdelen van het wegennet aangegeven. Om de gedachten te bepalen:

afhankelijk van allerlei omgevingsfactoren, kan de temperatuur van de bodem en bijgevolg van het wegdek plaatselijk nogal verschillen. De laagste minima treden meestal op boven zandgrond, op laaggelegen plaatsen met een hoge grondwaterstand daarentegen liggen onder gelijke weersomstandigheden de temperaturen wat hoger.

Ook de toegepaste verharding is van invloed op de wegdektemperatuur. Het populaire open asfalt blijkt bijvoorbeeld wat 'kouder' dan het ouderwetse asfalt met een fijnere structuur. Overkappingen zoals bij Ameliswaard houden het wegdek ook 'warm'. De lokale verschillen zijn uiteraard met name van belang als het kwik rond het nulpunt schommelt en wel of net geen gladheid kan optreden. Met behulp van de meetgegevens van de wegdeksensoren en de eigen meetlokaties in het gebied gegevens kan de KNMI de wegbeheerder een vr.j betrouwbare gladsheidsverwachting geven voor het volgende etmaal. De thermische landkaart fungeert daarbij als een soort verdeelsleutel om de op de meetpunten geregistreerde waarden te 'vertalen' naar andere delen van het wegennet.

De uitstaande verwachtingen worden voortdurend geactualiseerd aan de hand van binnenkomende metingen. Het weerbericht wordt als vermeld twee keer per dag (in de zomermaanden vier keer) op het video-tekst-systeem gezet door de meteorologen van het KNMI.

Modemverbinding

Met behulp van een modemverbinding met het KNMI kan de wegbeheerder alle gewenste informatie op het beeldscherm van zijn PC opvragen. Na het intikken van enkele eenvoudige commando's op het toetsenbord van zijn PC verschijnt een grafische weergave van het wegennet van de betrokken dienstkring op het beeldscherm, compleet met de actuele wegdektemperaturen en, indien aan de orde, de gladheidsverwachting voor de volgende 24 uur. De verschillen tussen de verschillende wegdelen zijn met kleuren aangegeven.

Sinds ongeveer een jaar kunnen de gebruikers ook beelden krijgen van de zogenoemde buienradar van het KNMI. De 'film' laat met een interval van een half uur het buienpatroon over de afgelopen uren zien. Aan de hand van de beelden kan de wegbeheerder kan aan de hand van de beelden zien hoe het weer in de dienstkring er in de eerstvolgende uren zal uitzien.

Sinds ongeveer een jaar 'zijn' via video-tekst tevens beelden beschikbaar van de geostationaire weersatelliet 'Meteosat'. De gebruikers hoeven niet te wachten op het bulletin dat twee keer per dag door de metereologen wordt opgesteld. Dankzij de modemverbinding kunnen zij de hele dag op het systeem 'inloggen' om gegevens 'op te halen'. Bij twijfel kan telefonisch aanvullende informatie worden gevraagd. In bepaalde gevallen kan het KNMI ook zelf het initiatief nemen, bijvoorbeeld, zoals enige tijd geleden gebeurde, als zich onverwacht een 'ijzelfront' aandient.

De voordelen van het systeem zijn evident. Dankzij het systeem kan de wegbeheerder sneller en doeltreffender optreden bij gladheid. Doorgaans kan immers de dreigende gladheid al worden onderkend, voordat het werkelijk zover is. De strooiploegen kunnen daardoor tijdig worden opgeroepen of, in bepaalde gevallen, zelfs 'preventief' strooien. Dat laatste kan veel problemen en ongelukken voorkomen, zeker als de gladheid zich tijdens de spits aandient en er voor de strooiwagens geen doorkomen aan is.

Dankzij de verwachting hoeven de kantonniers minder overuren te maken in verband met nachtelijke inspectieronden.

Bij een goed gebruik van Weer en Verkeer kan de wegbeheerder bovendien met minder strooizout toe, aangezien hij alleen hoeft te strooien als het echt nodig is en niet, zoals voorheen, in geval van twijfel het zekere voor het onzekere tal nemen. Dat spaart geld en beperkt ook de schade die door het strooizout wordt toegebracht aan het milieu.

Bewijzen

'Weer en Verkeer' is inmiddels drie jaar operationeel. Na het bescheiden begin begin in het werkgebied van de Dienst Autosnelwegen (DAS) in Utrecht maken inmiddels ook de dienstkringen Gorichem, Den Bosch, Noordelijke wegen, Lelystad, Joure en Bolsward gebruik van het systeem.

Projectleider Riepma gaat ervan uit dat in de toekomst meer wegbeheerders gebruik zullen maken van Weer en Verkeer. „Maar, voegt hij er voor alle duidelijkheid aan toe, Verkeer en Waterstaat schrijft het niet voor. Het systeem moet zichzelf bewijzen."

Wat dat betreft hoopt men bij het KNMI op een strenge winter.

Sinds de invoering van het systeem in de winter van '88 heeft het amper meer gevroren. Veel kans om zich te bewijzen heeft het derhalve nog niet gehad.

Om de kosten hoeven de wegbeheerders het volgens Riepma in elk niet te laten.

„Als door het systeem 'n onnodige strooiwagen kon worden voorkomen, zijn de kosten eruit, verzekert hij. Om van ongelukken niet te spreken."

geert dekker
wim knol

ander-zijds

Kleinschalig

De Golfoorlog is de eerste oorlog in de wereldgeschiedenis die een eigen jingle heeft. Bambam! Bambam! Bambam! En daar verschijnt het eigen logo – deze oorlog heeft ook al een eigen logo, een eigen intro, een eigen videoclip – 'War in the Gulf', waarbij ik onwillekeurig steeds weer denk: de Golf is ook behoorlijk in de war, trouwens.

Na de eerste dagen grondoorlog schrik je je een hoedje: de eigen jingle en het eigen logo hebben niet kunnen verhinderen dat er echte doden vallen. Dat is ook een primeur: de tv-oorlogen die wij tot nu toe kenden zaten vol kwinkslagen, degenen die in de vorige aflevering overleden liepen in de volgende weer vrolijk rond. Een tv-oorlog was tot nu toe vooral soldatenhumor, Mash werd er bijna eentonig van. Tour of Duty was gelukkig ook nog een beetje sentimenteel.

Vandaag dat ons hart van vreugde opsprong in onze borstkas toen generaal Schwartzkopf deze week wel 25 keer de act met de 'gelukkigste man van Irak' opvoerde: de man met zijn auto door het richtdraadkruis van een bommenwerper over een brug rijdt en in zijn achteruitkijkspiegel gezien moet hebben hoe een precisiebom de oeververbinding achter hem de lucht in deed vliegen. Dat is wat we graag zien: een oorlog zonder slachtoffers, maar met hardgekookte soldatengrappen. Bovendien leek het hele filmpje sprekend op een wat primitief soort videospel.

Nog een primeur: door de directe verslaggeving over de strijd speelt de oorlog zich in de voorstelling van veel mensen ook heel dichtbij af. Tijdens de eerste dagen mochten wij reeds vernemen dat een inwoner van Obbicht 'al een paar dagen een brandlucht' had geroken en het heeft nogal wat moeite gekost aan een aantal mensen uiteen te zetten dat het weinig zin had om, met het oog op eventuele gasaanvallen op Israël, in Nederland gasmaskers bij de hand te houden.

De moderne elektronika heeft in menig opzicht de wereld ontstellend klein gemaakt, ongeveer zo groot als een tv-scherm. De televisie schakelt moeiteloos van Dahran naar Riad en vandaar naar Washington, Atlanta en Bagdad. Veel mensen verliezen alle verhoudingen uit het oog. Een collega, die normaal niet gespeend is van werkelijkheidszin, vroeg me deze week: maar als ze die Iraakse vliegtuigen nou zien opstijgen richting Iran, waarom schieten ze die dan niet neer? Hij had kennelijk het gevoel dat dat een kwestie van 'we schakelen nu over naar de Iraaks-Iraanse grens, waar u live getuige kunt zijn van het neerhalen van vluchtende Iraakse MiG's door Amerikaanse F15's'.

Maar dan blijkt dat je aan sommige dingen toch goed kunt zien dat de werkelijke afstanden niet zijn gekrompen, ondanks dat kleine beeldscherm. Irak is en blijft zo groot als Duitsland, en Iran is een keer of vier zo groot. De vertrekkende MiG's worden – doorgaans op honderden kilometers afstand – gezien door Awacs-vliegtuigen die langs de grens tussen Irak en Saoedi-Arabië vliegen. Die MiG's moeten 200 km vliegen om veilig in Iran te zijn – en die F15 zal eerst gestart moeten worden, opstijgen, een eind vliegen, onderweg in de lucht tanken en dan nog een uurtje vliegen om op de plek te komen waar de MiG eventueel uit de lucht gehaald zou kunnen worden. De piloot zit dan al lang achter het eerste kopje thee in zijn hoedanigheid van 'krijgsgevangene'.

Men wil daar slechts met de grootste aarzeling aan. Want die oorlog lijkt veel gemakkelijker te winnen als videospel.

Op de tv is en blijft het van Riad naar Bagdad een kippe-eindje van pakweg dertig centimeter.

sante brun

DE KICK VAN HET HELPEN

Tijdens de Tweede Wereldoorlog viel een Amsterdammer in de Prinsengracht. „Help, help!" schreeuwde hij, „ik kan niet zwemmen." Aan de wal stonden Duitse soldaten lachend toe te kijken zonder een hand uit te steken. Plotseling schreeuwde de man in doodsnood: „Hitler ist ein Scheisshund! Een klerelijer! Afmaken moesten ze dat sekreet!" Onmiddellijk sprong een half dozijn soldaten het water in en nog geen vijf minuten later stond de man druipend op de kant.

denkwijzer

Mensen helpen elkaar alleen als dat in hun eigen kraam te pas komt, uit eigen belang dus, beweerde de beroemde zeventiende-eeuwse filosoof Thomas Hobbes. Iemand die Hobbes ooit geld aan een bedelaar zag geven, kreeg als verklaring dat hij op die manier zijn eigen ellendige gevoel bij het zien van de ellende van de bedelaar probeerde kwijt te raken.

Die verklaring zal bij veel mensen een bel van herkenning doen rinkelen. Inderdaad gaan we ons zelf vaak beter voelen door anderen te helpen. Onlangs verscheen een uitermate interessant rapport van het Instituut voor Gezondheidsbevordering in New York met als titel 'Helper's High', wat zoveel betekent als de kick van het helpen.

Uit de verschillende onderzoeken die in het rapport worden beschreven, blijkt dat het helpen van zieke mensen of mensen in nood voor de helper zelf een stimulerende ervaring kan zijn. Een ervaring die nieuwe energie geeft en het zelfvertrouwen verhoogt.

Helpen blijkt vaak zelfs dezelfde gevoelens innerlijke kalmte en een weldadig gevoel ontspanning op te roepen als flink sporten of joggen. Mensen die zowel geregeld aan joggen als aan het helpen van anderen doen, zeggen dat hun gevoelens zowel tijdens als na beide activiteiten sterk overeenkomen. Er zijn zelfs aanwijzingen dat het helpen van anderen voor de helper verlichting van eigen kwalen kan betekenen. Spanningsklachten als hoofdpijn nemen af en hetzelfde geldt voor stemmingsklachten als depressie. In het rapport wordt een vrouw aangehaald, die geregeld als vrijwilligster in een verpleeghuis werkte om op die manier haar bloeddruk onder controle te houden.

Hersenafscheiding

Hoe moeten we deze effecten verklaren? Het antwoord op die vraag weten we niet precies, maar vermoedelijk is er het volgende aan de hand. Uit onderzoek bij dieren is onder meer komen vast te staan dat helpgedrag waarbij de helper de geholpene aanraakt tot een toename van bepaalde stoffen in de hersenen leidt.

Een aap die bij een andere aap de vacht schoonmaakt of ontvlooit het zogenaamde 'grooming' vertoont een verhoogde afscheiding van endorphines, een opiumachtige stof die de hersenen ook afscheiden bij joggen of duurlopen en die een positieve invloed op onze stemming heeft en pijngevoelens vermindert. Wordt het dier ingespoten met een stof die de afscheiding van endorphines onderdrukt, dan wordt ook het helpgedrag minder of verdwijnt zelfs helemaal.

Het is waarschijnlijk, dat bij zowel mens als dier direct persoonlijk contact noodzakelijk is voor het optreden van deze hersenreactie. Mensen voelen de 'helper's high' namelijk niet of nauwelijks als hun hulp alleen maar bestaat uit het geven van geld, ongeacht hoe belangrijk of hoe goed het doel ook is waarvoor ze geven.

Belangrijk is verder, en dat is natuurlijk niet zo verrassend, dat de hulp vrijwillig wordt gegeven, d.w.z. dat we niet het gevoel moeten hebben er toe gedwongen of verplicht te zijn. Mensen die zich lange tijd gedwongen voelen om bijvoorbeeld hun bejaarde ouder(s) te verzorgen komen vaak onder meer en niet onder minder stress te staan.

Het lijkt dus zo te zijn dat iemand die een ander uit vrije wil helpt, ook zichzelf helpt. Maar betekent dat nou, dat we echt alleen maar uit eigenbelang hulp bieden?

Het zal diegenen die oprecht geloven in de menselijke soort verwonderen, dat het antwoord op die vraag naar alle waarschijnlijkheid 'neen' is. Helpgedrag of de eerste uitingen daarvan ontwikkelen zich al op heel jonge leeftijd. Baby's van 10 maanden oud vertonen al sympathieke (betekent letterlijk 'meelijdende') reacties op anderen die in moeilijkheden verkeren of verdrietig zijn. Vanaf de leeftijd van een jaar gaan kinderen er ook toe over anderen actief te troosten.

Een ontroerende ervaring in dit opzicht had ik op het moment waarop ik vernam dat mijn moeder was overleden. Na mijn eerste reactie van ongeloof barstte ik zittend op een stoel in de huiskamer in huilen uit. Tot op de dag van vandaag is me bij gebleven dat mijn zoontje van nog geen twee jaar oud heel stilletjes naar mij toe kwam gelopen en vervolgens zachtjes onhandig over mijn hoofd begon te aaien terwijl hij steeds herhaalde: 'Pappa drietig, ikke pappa help.'

Tegen de tijd dat kinderen 3 à 4 jaar oud zijn, is behulpzaam en zorgend gedrag (we noemen dat ook wel prosociaal gedrag in tegenstelling tot asociaal gedrag) al betrekkelijk gewoon. Natuurlijk kunnen ze ook heel egoïstisch en gemeen zijn, maar even 'natuurlijk' is het om sociaal en helpend te reageren.

In de volgende jaren leren kinderen steeds beter om zich te verplaatsen in de situatie en gevoelens van anderen 'empathisch' noemen psychologen dat wel zodat ze de pijn van anderen kunnen voelen en kunnen begrijpen hoe de wereld er in de ogen van die anderen uitziet. Een van de bekende psychologen van deze eeuw, Carl Rogers, heeft eens gezegd dat geen eigenschap zo wezenlijk is voor de kwaliteit van onze relaties en daarmee voor onze samenleving in het algemeen als empathie.

Een actueel voorbeeld daarvan is het volgende. Als een soldaat van de ene partij persoonlijke dingen te horen krijgt over een soldaat van de andere partij zoals of deze getrouwd is, kinderen heeft, angst heeft, graag naar huis wil en als hem vervolgens gevraagd wordt zich in zijn vijandcollega in te leven, dan wordt het hem bijna onmogelijk nog tegen die collega ten strijde te trekken. Vandaar dat bevelhebbers er de voorkeur aan geven de vijand zo onpersoonlijk te houden als maar mogelijk is.

Mensen verschillen sterk in de mate waarin ze empathisch en helpend zijn. Uit verschillende studies blijkt dat degenen die met de eigenschap gezegend zijn een paar duidelijke kenmerken hebben: ze hebben een positief beeld van mensen in het algemeen, ze hebben een positief beeld van zichzelf, ze zijn betrekkelijk onafhankelijk van de mening of goedkeuring van anderen, en ze voelen zich persoonlijk verantwoordelijk voor hoe het anderen gaat.

Geen egoïsme

Het zijn ook precies deze kenmerken die verklaren waarom mensen die geneigd zijn te helpen dat niet uitsluitend uit egoïsme doen of om zichzelf beter te voelen. Want de snelste manier om ervoor te zorgen dat je jezelf niet beroerd gaat voelen bij het lijden van iemand anders is natuurlijk dat lijden gewoon te negeren of weg te lopen. Gebleken is nu dat juist de mensen die zich angstig of overstuur voelen als ze met het lijden van iemand anders worden geconfronteerd, geneigd zijn weg te lopen of te doen alsof ze het niet gezien hebben. Dat is een van de redenen waarom sommige mensen snel doorlopen bij iemand die op straat in moeilijkheden verkeert of doorrijden na een ernstig ongeval te hebben veroorzaakt. Mensen die niet doorlopen, ook al zouden ze dat gemakkelijk kunnen doen, maar die ervoor kiezen om te helpen, doen dat dus minder omdat ze zich van binnen rot voelen (en dat willen verminderen door te helpen), en meer uit positieve betrokkenheid en persoonlijk verantwoordelijkheidsgevoel voor de ander.

Het is ook onjuist te veronderstellen dat we vooral helpen uit een soort van schuldgevoel, want vaak is het voor ons al genoeg om te weten dat iemand in nood geholpen wordt. We hoeven niet zo nodig zelf degene te zijn die helpt.

Al met al lijkt het er dus op dat zorgen voor anderen net zozeer een deel is van onze menselijke natuur als zorgen voor onszelf. Naar welke van deze twee zorgen onze aandacht en energie het meeste uitgaat, lijkt vooral een kwestie van opvoeding en persoonlijkheid. In onze 'ik-komeerst' cultuur zouden we misschien wat vaker stil kunnen staan bij het feit dat helpen ook voor onszelf net zo gezond is als hollen en net zo'n 'kick' geeft. En daar heeft een ander dan ook nog wat aan.

rené diekstra
hoogleraar psychologie

Rabobank Hoensbroek

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in haar eigen gemeenschap.
De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van de financiële belangen van leden en cliënten. Het coöperatief bankieren vraagt medewerkers die zich hierbij betrokken voelen.
Wij zoeken een

ervaren kantoorbeheerder (m/v)

voor ons kantoor te Heerlerheide.

Dit kantoor voert een volledig dienstenpakket voor de particuliere relaties inclusief woninghypotheken en beleggingen. Tevens vormt het een aanspreekpunt voor de bedrijfsrelaties.

Tot de taken van de aan te stellen functionaris behoren het leiding geven aan een 5-tal medewerkers, het voeren van een actief relatiebeheer en het planmatig bewerken van de markt in samenwerking met produktspecialisten. Hij of zij is rechtstreeks verantwoording verschuldigd aan het hoofd van de afdeling Particulieren.

Voor deze functie denken wij aan kandidaten vanaf 25 jaar met een opleiding op MBO/HBO-niveau, aangevuld met vakgerichte studies zoals NIBE en Assurantie-B. Een goede kennis van de particuliere bankprodukten is vereist. Kennis ten aanzien van bedrijfsfinancieringen strekt tot aanbeveling. Naast een actieve en flexibele instelling zijn goede commerciële en leidinggevende vaardigheden alsmede representatieve eigenschappen onontbeerlijk.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, waaronder een dertiende maandsalaris en een premievrije pensioenregeling.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer E. Spierts, hoofd Particulieren, telefoon (045) 21 42 42, toestel 229.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling verwacht door de directeur van de bank, Postbus 50, 6430 AB HOENSBROEK.

Rabobank

Reflection
CARDS AND GIFTS

Aan de Paradijsstraat 14 te Sittard zoeken wij een

VERKOOPSTER
van 17 tot 20 jaar

die interesse heeft om zich in te zetten en een leuke gevarieerde baan ambieert voor 24 uur. Opl. MAVO.

Ben je geïnteresseerd? Stuur dan even een briefje met pasfoto naar Reflection, postbus 38289, 6503 AG **Nijmegen.**

Reuma. De stille pijn.
REUMABESTRIJDING MOET DOORGAAN
Statenlaan 128, 2582 GW Den Haag
Bankrek.nr.: 70.70.70.848. Giro: 324.
HET NATIONAAL REUMAFONDS

Boekhouding-Belasting
Adm.kantoor Tilger
Groenstr. 191, Landgraaf
Om u te helpen minder belasting te betalen hebben wij geen schimmige constructie nodig.
Voor particulieren, ondernemers en startende ondernemers.
Tel. 045-311518; Fax 327859.

REZA GELEEN

WIJ GAAN ONZE DEUREN SLUITEN!
DAAROM MET DE GROOTSTE SPOED

TOTALE LIQUIDATIE

VAN ONZE GEHELE VOORRAAD!
6000 KLEDEN UIT
PERZIË, PAKISTAN EN INDIA
GELEEN: RIJKSWEG ZUID 193 TEL. 046-755052
OOSTERSE TAPIJTEN

REZA GELEEN
REZA GELEEN

St. Tropez Bar
Putstr.40, Sittard. led. dag geop. 21.00-5.00 uur. Leuke meisjes gevr. 046-515828 na 21.00 uur. 046-517402.

Club Denise
ontvangt u in een aangename sfeer, er zijn meerdere leuke meisjes. Tevens escort. Industriestr. 13, Spekholzerheide v.a. 18 t/m 3 uur. Tel. 045-413887

Paren en alleenstaanden
Club Liberta.
mooi, fijn, gezellig met erot. shows en cabaret. 1 keer geweest, dan komt u terug. (kleding lingerie) Woe. en vrijdags paren en alleenst. zat. enkele paren. Maaseikerweg 24, Susteren. Tel. 04499-4928.

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-462257

Al eens geprobeerd?
ƒ 50,-. All in
Doen!! Tel. 045-423608.

Club La Ferme
Lemmensstr. 73, Ingber/Gulpen. Tel. 04450-3290. Dag. geop. v. 11.00-2.00 u. Ook Zat. en Zond. Rijksweg Maastr.-Vaals, plusm. 500m. achter de kruising Noorbeek, 1e str. links, na 100m. rechtsaf naar boerderij. Mooie meisjes aanw.

Nieuw-nieuw Escort-service
Löu Löu
U belt en een leuk meisje komt bij u thuis. Tel. 045-728296. Tevens leuk meisje gevraagd.

Sexy meisjes, geopend:
Zat./Zondag
11-24 u. Zondag 15-24 u. Kerkrade 045-425100.

Video-sex-club
Frimousses. Ook met lieve meisjes. Open dag van 11-02 uur. Zond. 14.00-02.00 u. Kl. Gracht 10, Maastricht

Escort Debby
Vanaf 14.00 tot 06.00 uur Tel. 045-452438.

Kontakten/Klubs

Privéhuis Michelle
Weet u het nog???
Tel. 045-228481 / 229680

ATTENTIE!!! BEST SHOP IN TOWN!!!
Club Nirwana. De boetiek!!!
Club Mirabelle. De nieuwe trend!!!
Top-gemotiveerd streven wij naar: de nieuwe maatstaf!!! Wij bieden 'n Top-team met 10 spetters van meiden!!!
Tevens: Escort - Service!!!
Onze meisjes kunt u versieren van 22.00 - plm. 05.00 uur!!! Info: 045 - 46 33 23 of 045 - 42 71 20
Uniek: niet goed? / geld terug

Door 1 of 2 jonge meisjes totale
ONTSPANNINGSMASSAGE
...............045-353489...............

Homo/lesbies
en op zoek naar een relatie? Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Escort Service
voor een leuk meisje bij u thuis of hotel v.a. 18 t/m 3 u. Tel. 045-422685

"La Belle"
Kerkrade, Graverstr. 13. led. dag geopend van 20-04 uur. Regina, Elli, Rosi, Jutta, Ivon. 045-416143.

Gratis sex
Bemiddeling in heel Ned. 030-886283 (24 uur)

TAXATIES
VENDUHUIS DICKHAUT
VEILINGEN

ROEREND GOED
BREDESTRAAT 23/23A - 6211 HA MAASTRICHT - TEL. 043-213095

VEILING van KUNST, KUNSTNIJVERHEID, ANTIEK en DESIGN:
maandag om 16 en 19 uur
Kijkdagen zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur

KWALITEIT - BETROUWBAARHEID - GEGARANDEERD

---

von der Lieck
Estrich- und Bodenbeläge GmbH

Fachlich qualifizierter Estrichleger
oder Kolonne
in Dauerstellung
für sofort oder später
gesucht

Robert-Koch-Straße 6
5130 Heinsberg-Oberbruch
Telefon (0 24 52) 6 10 53

Gemeente Heerlen

De dienst Interne Zaken telt momenteel nog een vijftal afdelingen en heeft als strategische doelstelling: interne dienstverlening ter ondersteuning van het primaire ambtelijk en bestuurlijk proces. Rekening houdend met deze strategische doelstelling en de aanwezige bezetting is gekozen voor een ontwikkelingsmodel naar een nieuwe structuur. De structuur zal uiteindelijk bestaan uit een tweetal afdelingen, te weten de afdeling Informatiebeheer en de afdeling Facilities. De afdeling Facilities is verantwoordelijk voor Middelen, Services en Huishoudelijke Zaken. Het bureau Huishoudelijke Zaken is belast met het technisch en schoonmaakonderhoud van de gemeentelijke panden, de inrichting van en voorzieningen in de panden, inkoop van kantoormaterialen en -inventaris en catering ten behoeve van ambtenaren en bestuur.
Voor dit bureau zoeken wij:

een bureauchef huishoudelijke zaken (m/v)

(voor 38 uur per week)

Uw taken:
U geeft, als meewerkend chef, functioneel leiding aan de medewerkers van het bureau huishoudelijke zaken en leidt diverse projecten.
U bent verder belast met:
advisering inzake het beleid ten aanzien van technisch en schoonmaakonderhoud, inrichting, inkoop en catering;
uitbouw en verdere automatisering van de taken van het bureau;
speciale projecten.

Uw bagage:
U heeft een HBO-niveau, verkregen middels een HBO-opleiding (bijvoorbeeld THW) aangevuld met relevante werkervaring.
Inzicht in de mogelijkheden van automatisering, blijkend uit opleiding en ervaring.
U weet een klantgerichte instelling te combineren met een eigentijdse stijl van leiding geven, waarbij u de medewerkers vanuit uw grondhouding als het belangrijkste kapitaal beschouwt.
Goede contactuele eigenschappen.

Het salaris:
De salariëring van deze functie bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring maximaal ƒ 4.891,-- bruto per maand (c.q. salarisschaal 9).

Nadere informatie over deze functie kan worden verkregen bij het afdelingshoofd Facilities, de heer H.W. de Jager (telefoon 045-7646...).

Overige informatie:
Het beleid van de gemeente is erop gericht het relatieve aandeel vrouwen ... haar functies te verruimen. Vrouwelijke kandidaten worden daarom nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.
De gemeente Heerlen heeft uitstekende voorzieningen voor kinderopvang.
Een medisch en eventueel een psychologisch onderzoek ... deel uit... van de selectie...
In het kader van ... ring van arbeid worden ... algemene dienst...

Sollicitaties kunnen ... onder vermelding ..., zowel op brief als envelopp... gezonden aan de directeur van de dienst Interne Zaken, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

O P R U I M I N G

Onze nieuwe MEUBELEN maken plaats voor nieuwe MEUBELEN

LAATSTE WEEK!!!

kortingen tot

50%

zutendaal
woonkultuur

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 011/61.11.36.
Telefoon vanuit Nederland: 09-3211 611136.
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.
Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Zutendaal
Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

---

academisch ziekenhuis Maastricht
azM

dr. H.J. Carpay
voorzitter raad van bestuur

Aan de bezoekers en patiënten,

Zoals bekend is de verhuizing van het academisch ziekenhuis Maastricht naar Randwijck van start gegaan.
Een omvangrijke onderneming die een enorme voorbereiding heeft gevergd.
Uitgangspunt bij de voorbereiding is geweest, dat patiënten en bezoekers zo weinig mogelijk hinder ondervinden van de verhuizing.
Toch zullen wij ondanks onze inspanningen natuurlijk niet helemaal kunnen voorkomen dat de verhuizing op enkele punten van invloed zal zijn op onze dienstverlening.
Zo zullen de polikliniеken van 4 tot en met 8 februari a.s. slechts voor noodgevallen telefonisch bereikbaar zijn.
Met het oog op de komende patiëntenverhuizing zijn wij genoodzaakt, ... in de verhuizing gedurende een periode het aantal bedpatiënten te beperken. Dit betekent dat in de periode van 15 februari tot 16 maart a.s. slechts de helft van de beschikbare bedden bezet kan zijn.
Gedurende deze periode zullen in het algemeen dan ook geen wachtlijstpatiënten opgenomen kunnen worden. In incidentele spoedgevallen zijn wij mogelijk genoodzaakt een beroep te doen op de andere Limburgse ziekenhuizen.
Wij rekenen graag op uw begrip voor deze noodzakelijke maatregelen.

Wij zijn ervan overtuigd dat wij door de realisatie van de nieuwbouw de kwaliteit van onze dienstverlening aan u hebben aangepast aan de eisen van deze tijd.

H.J. Carpay

dr. H.J. Carpay
voorzitter raad van bestuur

VERHUIZING azM

Geallieerden nog niet klaar voor 'Moeder aller Veldslagen'

Grondoorlog wordt lange, zware strijd

BRUSSEL – De gevechten van woensdag in en om Khafji waren de eerste botsing tussen de grondstrijdkrachten van Irak en die van de 'coalitie'. Kort na de ontruiming van Khafji werd donderdag bekend dat een kilometers lange colonne Iraakse tanks en pantservoertuigen zich naar het zuiden bewoog. Toch is nog te vroeg om nu te zeggen dat 'de Moeder aller Veldslagen' is begonnen. Daarvoor zijn twee partijen nodig en de geallieerden zijn simpelweg nog niet klaar voor een grondoorlog.

Eerst moet vaststaan dat de Iraakse luchtmacht is uitgeschakeld en geen bedreiging voor de geallieerde grondtroepen meer vormt. Voorts moeten de commandostructuur, het verbindingsstelsel, opslagplaatsen en aanvoerwegen zijn vernietigd. Volgens de Amerikaanse bevelhebber generaal Schwarzkopf is dat doel nu goeddeels bereikt. Maar dat is nog niet voldoende.

Garde

De moeizame herovering van het nietige Khafji heeft aangetoond dat de grondoorlog een zware, langdurige klus zal worden. Men weet nog steeds niet hoe de Iraakse Republikeinse Garde na tien dagen vanuit B-52's uitgeworpen bomtapijten er aan toe is. Dit ingegraven elitekorps vormt de zwaarste tegenstander van de geallieerden bij een invasie in Koeweit.

Volgens deskundigen moeten de Gardisten, als ze nog in leven zijn, compleet verdoofd, murw en uitgeput zijn door de aanhoudende explosies.

Maar zeker is dat niet en de geallieerden laten zich daarom niet door de Iraakse acties in Saoedi-Arabië tot een tegenaanval verleiden. Een te vroege invasie kan tot een bloedige slag leiden met een onzeker verloop.

De Garde telt 120.000 man, van wie 40.000 zich hebben ingegraven aan de grens tussen Koeweit en Saoedi-Arabië, de rest in het noorden van Koeweit en bij de Iraakse stad Basrah. Met hun 800 Russische T-72 tanks met een 125mm-kanon, Frog-raketten en Zuidafrikaanse G-5 en Oostenrijkse GH-N45 155mm-kanonnen (die een chemische lading kunnen afvuren) is zij het best uitgerust van alle Iraakse eenheden.

Voordeel Irak

Ruim 500.000 Irakezen staan tegenover 450.000 geallieerden. Uitgaand van de oude stelregel dat een aanvaller om succes te hebben drie maal zo sterk moet zijn dan een verdediger, lijkt Irak in het voordeel. Het heeft bovendien acht jaar ervaring uit de oorlog tegen Iran, terwijl de meeste geallieerde soldaten nog nooit 'echt' geschoten hebben.

Maar dat voordeel moet niet worden overschat. Die eerste Golfoorlog was een ouderwetse loopgravenstrijd, terwijl de komende door de geallieerden gevoerd wordt met de meest geavanceerde wapens en elektronica. Er is al gesproken over een 'elektronische Blitzkrieg'. Ook zijn de meeste Iraakse tanks ingegraven, wat hun beweeglijkheid natuurlijk beperkt.

● *Amerikaanse soldaten zoeken dekking tegen Iraaks vuur in het donderdag hevig omstreden stadje Khafji. De moeizame herovering van Khafji door de geallieerde troepen op de strijdkrachten van Irak heeft duidelijk gemaakt, dat de grondoorlog een zwaar en langdurig gevecht zal worden.*

De andere Iraakse tankeenheden doen het met de oudere Russische T-54, T-55 en T-62's (het cijfer is het jaar van introductie door Moskou). Zij hebben een veel beperktere bepantsering (zijn dus kwetsbaarder) en een kanon met een te kort bereik.

Nacht

Irak heeft ook minder middelen voor een grondoorlog bij nacht. De westerse tanks en kanonnen hebben apparatuur waardoor zij 24 uur kunnen vechten. Maar deze 'hi-tech'-wapens zijn gevoeliger voor storingen dan de eenvoudige Russische spullen.

De geallieerden hebben in de woestijn zo'n 3.470 tanks; Irak heeft er in en om Koeweit 4.500 en nog eens duizend elders (zoals aan de noordgrens met Turkije). Van de geallieerden hebben de VS er 1.800, daarna volgen de 800 tanks van Saoedi-Arabië en de Golfstaten, 400 Egyptische en 270 Syrische, en totaal 200 Franse en Britse tanks.

De Amerikaanse zijn meest van het type Chrysler M-1A1 Abrams, de modernste tank ter wereld, die voor het eerst in het gevecht wordt ingezet. Zij zijn voorzien van een met uranium versterkte stalen bepantsering, die ondoordringbaar zou zijn. Bovendien is de M-1A1 volledig af te schermen tegen nucleaire straling en chemische wapens.

En wat in de woestijn heel belangrijk is: in tegenstelling tot de Russische tanks heeft hij een uitstekende koeling en ventilatie. De Saoedi's, de Golfstaten en Egypte hebben oudere Amerikaanse M-60's, de Fransen hun eigen AMX-90, de Britten hun Challengers, terwijl ook Syrië met de Russische T-62 en T-72 vecht.

Ingegraven

De meeste Iraakse tanks zijn ingegraven aan de grens van Koeweit met Saoedi-Arabië achter een brede rij verdedigingswerken. Dat is eerst een zandwal van vier meter hoog. Een geallieerde tank die daarover wil klimmen moet even zijn zwakke 'onderbuik' tonen, en is dan kwetsbaar voor Iraaks tankgeschut en anti-tankwapens. Nemen de tanks eenmaal de zandwal, dan vinden zij daarachter een tank-gracht, gevuld met duizenden olievaten die in brand gestoken kunnen worden. Bulldozers zullen proberen die grachten te dichten, terwijl gepantserde bruggenleggers ervoor zorgen dat de tanks over de hindernissen snel kunnen oprukken.

Daarna komen mijnenvelden, die moeten worden geruimd door speciale M-60 'Giant Viper'-tanks (reuzenadder), die slangen met explosieven 200 meter ver vooruit werpen om een gang door de mijnen te 'blazen'. Dan komen de makkelijker te nemen prikkeldraadversperringen en tenslotte soldaten met anti-tankwapens. Dan weer een zandwal, waarachter honderden tanks en meer dan 200.000 soldaten zijn gelegerd.

'Tankbusters'

Het oude principe dat het beste anti-tankwapen een tank is, gaat in deze oorlog niet meer op. De beste anti-tankwapens zijn nu raketten, vliegtuigen en helikopters (zg. 'tankbusters') met anti-tankraketten en kanonnen. De aanval op de Iraakse tanks komt dan ook in eerste instantie uit de lucht.

Een gevreesd anti-tankwapen is de Fairchild A-10, ook wel 'de vliegende tank' genoemd, omdat het een lelijk, traag, zwaarbewapend en bepantserd vliegtuig is voor aanvallen op tankformaties. Het heeft een 30 mm kanon, de Avenger (Wreker), waarvan de kogels door dikke bepantsering heenboren. Het kan 2.100 patronen per minuut afvuren.

Dan zijn er de Bell Cobra en Hughes Apache anti-tankhelicopters, die zijn uitgerust met de lasergeleide Hellfire-raketten, die van zes kilometer afstand op tanks afgevuurd kunnen worden. Elke Apache heeft er zestien. De Iraakse tegenhanger hiervan is de Russische Mi-24 Hind, waarvan Irak er veertig zou hebben.

Twee Amerikaanse J-Stars-vliegtuigen, met elektronica volgestouwde Boeing 747's, speuren met hun gevoelige radars – in brede schotels op de rug – van kilometers hoogte de Iraakse tanks en pantserwagens op en sturen de 'tankbusters' naar hun doelen.

Chemisch

De Irakezen op hun beurt hebben vijftig Russische Frog-raketten, 200 Braziliaanse Astros meerloops-lanceerders en Franse Milan- en HOT-anti-tankraketten, die de geallieerden veel schade kunnen berokkenen.

De Iraakse 155mm-kanonnen en de Frog-raketten kunnen ook worden uitgerust met chemische ladingen. Vooral de honderden Frogs worden gevreesd. Zij hebben een bereik van vijftig kilometer en staan ruim achter het front. De geallieerden moeten dus vechten in gasdichte pakken, wat hun acties hindert. Met A-6 en A-10-vliegtuigen zullen de VS proberen de Frogs zoveel mogelijk uit te schakelen.

Vuurdoop

De slag om Koeweit wordt ook de vuurdoop voor het Amerikaanse MLRS-raketsysteem. Dat is een meerloops-raketlanceerder op rupsbanden die binnen een minuut twaalf raketten afvuurt, waarbij de computer na elk schot automatisch opnieuw richt. Ook ons land heeft dit Multiple Launch Rocket System, de moderne versie van de Russische 'Stalinorgels' uit de Tweede Wereldoorlog.

Elke MLRS-raket bevat 644 kleine bommetjes, die laag boven de grond in een verwoestende 'wolk' worden rondgestrooid en door de dikste pantsers kunnen dringen. Daarnaast hebben de Amerikanen en hun bondgenoten nog honderden M-109 155mm en M-110 203mm-kanonnen (bereik 20 tot 30 km), waarmee de Iraakse stellingen zullen worden bestookt.

hans de bruijn

Groen Links toch voor militair ingrijpen

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Groen Links zou in de toekomst toch hebben ingestemd met militair ingrijpen tegen Irak. „Groen Links heeft deze oorlog als middel uitgesloten. Hadden we ooit later in het gehele proces een eventueel gebruik van geweld goed gevonden? Ja, maar dat is dan een militair ingrijpen waartoe besloten wordt door de Verenigde Naties, dat onder commando staat van de VN en uitgevoerd wordt door de VN."

Het Groen Links-kamerlid mevrouw Sipkes heeft dit te kennen gegeven in het maandblad van haar partij. Instemming met het gebruik van geweld was volgens Sipkes pas gevolgd 'na een goede evaluatie van de resultaten van het handelsembargo, na een echt goede afweging van doel en middelen, en van andere wegen om tot een oplossing te komen.'

Sipkes zegt verder dat Groen Links, binnen het militaire scenario dat nu in de oorlog wordt gehanteerd, kan instemmen met het sturen van Patriot-luchtafweerraketten naar Israël. „We hebben er binnen dat scenario begrip voor dat Israël buiten het conflict moet blijven, vanwege de behoefte aan veiligheid en de politieke gevolgen."

Lubbers wijst op verdeeldheid tijdens Golfcrisis:

'Europese samenwerking moeilijker door oorlog'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De politieke samenwerking tussen de twaalf EG-landen zal veel moeilijker worden als gevolg van de verdeeldheid die de EG heeft gedemonstreerd in de Golfcrisis. Premier Lubbers heeft die verwachting gisteren na afloop van het wekelijks kabinetsberaad uitgesproken. Volgens de minister-president moeten de EG-leden zich opnieuw afvragen hoever hun samenwerking op met name het gebied van de buitenlandse politiek moet gaan.

De EG-landen traden de afgelopen maand, met name vlak voor het verstrijken van het VN-ultimatum aan Irak op 15 januari, steeds verdeelder op. Engeland en Nederland schaarden zich achter de VS, Duitsland trachtte zich afzijdig te houden van de crisis, en Frankrijk lanceerde een eigen diplomatiek initiatief. Volgens Lubbers zal die verdeeldheid ook na het beëindigen van de Golfoorlog z'n sporen achterlaten.

De twaalf EG-landen onderhandelden al stroef over hun verdere politieke samenwerking, onder andere op het gebied van defensie en buitenlandse politiek. „We zijn een half jaar moeizaam bezig met de procedurele kant van de zaak. Nu ook de inhoud van het buitenlands beleid aan de orde is, zal het allemaal nog een graadje moeilijker worden", aldus Lubbers.

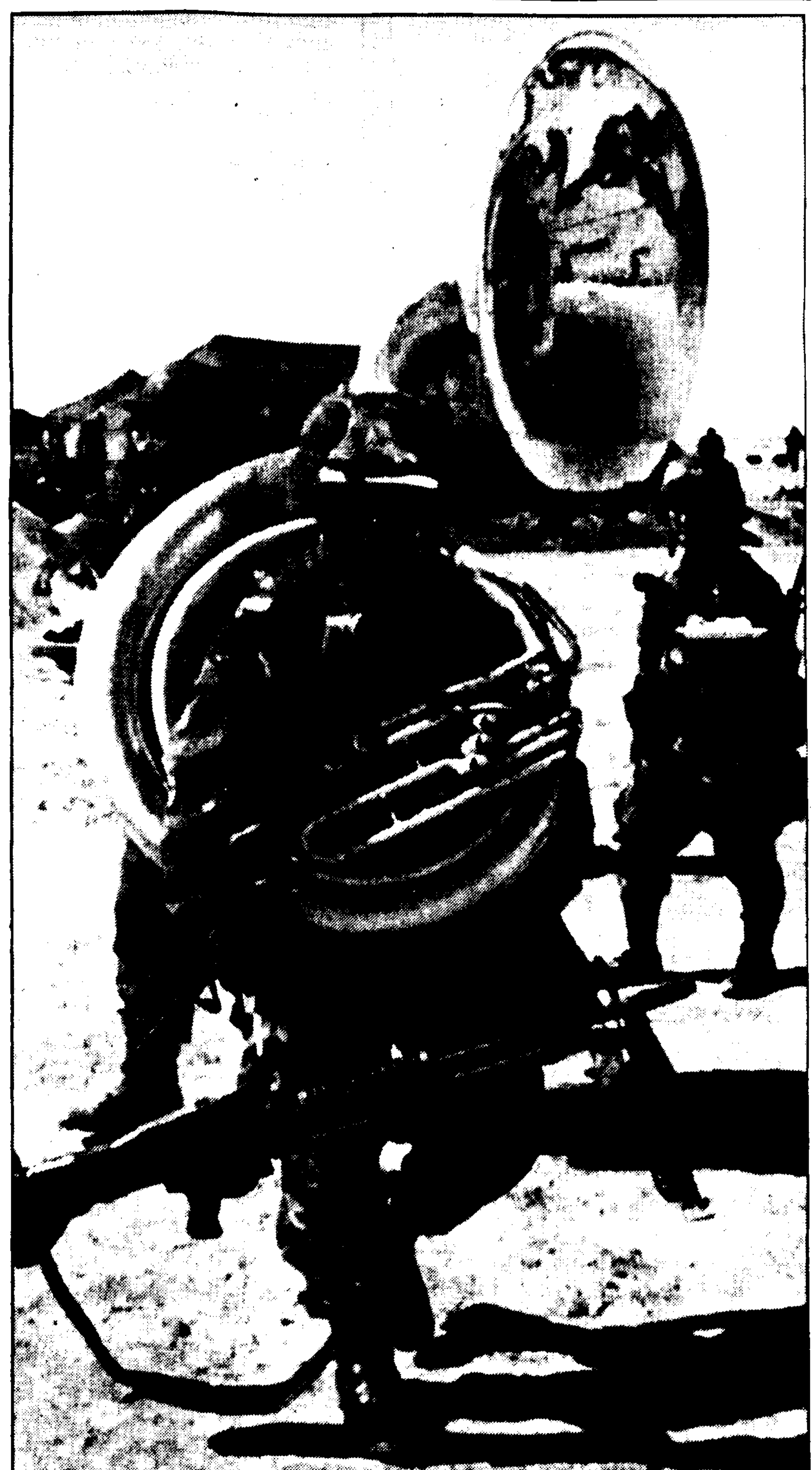
Kernwapens

Premier Lubbers zei vooralsnog niets te voelen voor de optie van de Amerikaanse vice-premier Quayle om de mogelijkheid van gebruik van kernwapens in de Golfoorlog open te houden voor het geval Irak overgaat tot het gebruik van chemische wapens. Lubbers zei in een reactie op de uitlatingen gisteren van Quayle: „Hoezeer ik ook hoop dat er snel resultaat bereikt kan worden, geduld en vasthoudendheid lijken mij een beter antwoord dan kernwapens."

Pronk

Premier Lubbers nam het gisteren overigens op voor PvdA-minister Pronk, die de laatste tijd in verschillende toespraken heeft laten doorklinken 'grote twijfels' te hebben over de juistheid van de oorlog in de Perzische Golf.

Volgens Lubbers doet die publiek geuite twijfel niets af aan het door Pronk mede onderschreven kabinetsbesluit een militaire bijdrage te leveren aan de geallieerde troepenmacht. „We moeten Pronk niet te zwaar vallen; het is een heel moeilijk besluit geweest voor het kabinet", aldus Lubbers gisteren na afloop van het wekelijks kabinetsberaad.

● *Met zijn sousafoon en zijn M-60 machinegeweer 'in de aanslag' gaat Robert Brinkofski van het muziekkorps van het eerste VS-leger, dat voor de Golfoorlog in Duitsland gelegerd was, op weg naar een optreden in het hoofdkwartier van de geallieerde troepen in Saoedi-Arabië. Het optreden maakte deel uit van het normale ontspannings-programma voor de Amerikaanse soldaten.*

Geallieerden verliezen 20 toestellen

Vervolg van pagina 1

WASHINGTON/RIAD – De geallieerden hebben tot dusver 35.000 vluchten boven vijandelijk gebied uitgevoerd, waarvan 2.500 in het afgelopen etmaal. De Amerikanen hebben daarbij dertien vliegtuigen verloren, en hun bondgenoten zeven. In totaal zijn nu elf Amerikaanse militairen gedood en negen gewond geraakt. Acht Amerikanen zijn krijgsgevangen gemaakt en er worden er 25 vermist.

Britse Tornado-vliegtuigen hebben gisteren een lanceerinstallatie voor Scud-raketten uitgeschakeld. Bij de aanval zouden ook een aantal raketten zijn verwoest. De geallieerden vuurden ook kruisraketten af op Bagdad, waarvan er twee in de buurt van een woonwijk terecht kwamen. De havenstad Basra was opnieuw doelwit van bombardementen. Irak heeft gezegd gevangen genomen geallieerde piloten te beschouwen als oorlogsmisdadigers, omdat zij burgerdoelen hebben bestookt.

Irak heeft bij de slag om de Saoedische plaats Khafji veel minder verliezen geleden dan tot nu toe werd aangenomen. De geallieerden zeiden gisteren dat 33 Irakezen zijn gesneuveld, terwijl eerder was gemeld dat tenminste 300 Iraakse militairen waren gedood. Bij de strijd vielen aan Iraakse zijde 33 gewonden. Ruim 400 militairen werden krijgsgevangen gemaakt. Aan Saoedische kant zijn vijftien doden en 31 gewonden gevallen.

De nieuwe cijfers werden bekend gemaakt door het Saoedische leger, dat samen met troepen uit Qatar de herovering van Khafji had bewerkstelligd. Volgens de Britse luchtmachtcommandant Niall Irving, die melding had gemaakt van 300 gesneuvelden, had hij van de Saoedi's een papier gekregen waarop 'een nul teveel stond'. Irak heeft pas gisteren gemeld dat het zijn troepen uit Khafji heeft teruggetrokken.

Chaos

Gisteren werden details bekend gemaakt van de chaotisch verlopen strijd om Khafji, die meer dan dertig uur heeft geduurd. Aanvankelijk zouden alleen Saoedische en Qatarse grondtroepen aan de herovering van Khafji deelnemen, omdat zich slechts een paar honderd Irakezen in de stad zouden bevinden. Amerikaanse mariniers in de buurt zouden alleen in actie komen als dit nodig was. Er werd maar weinig tegenstand verwacht.

Maar de werkelijkheid was anders. Binnen vijf minuten kwamen de Arabische troepen onder hevige artillerie- en granaatbeschietingen te liggen. Ze werden vanuit het noorden, noordwesten en in sommige gevallen zelfs in de rug aangevallen. Volgens een Amerikaanse marine-officier die onbekend wenst te blijven, waren de geallieerden verre van georganiseerd. „Toen ze voor de tweede keer de stad binnentrokken, schoten ze op alles wat bewoog."

Khafji werd uiteindelijk heroverd met steun van de geallieerde luchtmacht. De Saoedische regering heeft gezegd dat de olie-installaties in Khafji vrijwel ongeschonden uit de strijd zijn gekomen.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Moonen's Cars b.v. Wilmi Tours Venlo b.v.

touringcarbedrijf en reisbureau Grendelplein 8, 6301 BS Valkenburg

Moonen's Cars/Wilmi Tours Venlo BV is een gerenommeerd touringcarbedrijf met vestigingen in Valkenburg en Venlo. Wij exploiteren dertig luxe touringcars, waaronder tien dubbeldekkers. Ons bedrijf bezit een goede naam op het gebied van dagtochten in de Benelux en Duitsland, uitstekend verzorgde groepsreizen, meerdaagse reizen en pendelreizen naar Spanje, Oostenrijk en Hongarije. De laatste jaren heeft Moonen's Cars/Wilmi Tours zich ontwikkeld tot een van de grootste pendelspecialisten van Nederland. Momenteel bestaat ons team uit 73 medewerkers waaronder 67 chauffeurs.

Op korte termijn willen wij in contact komen met:

een jonge, enthousiaste Personeel en Organisatie manager met logistieke kwaliteiten M/V

U maakt deel uit van het managementteam en bent als zodanig verantwoordelijk voor personeelszaken en het logistiek en organisatie management. U bent de intermediair tussen de directie en de chauffeurs, de onderhouds- en de schoonmaakdienst. U plant de indeling van de chauffeurs en het wagenpark naar de verschillende bestemmingen in nauw overleg met onze klanten.
Daarnaast bent u verantwoordelijk voor het onderhoud van het wagenpark en de garage.

Wij vragen:
- academisch of HBO werk- en denkniveau (bij voorkeur economie HEAO of NWIT);
- een doortastende, flexibele en praktisch ingestelde organisator tot 35 jaar, die duidelijke lijnen kan uitzetten en een team van gemotiveerde vakmensen kan inspireren en ondersteunen op dienstverlenend gebied;
- representatief optreden en uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- oprechte belangstelling voor de reis-buswereld en de mens die daarin functioneert. Technisch inzicht is een pre.

Wij bieden:
- een verantwoordelijke, leidinggevende functie in een groeiende en internationale organisatie met goede ontplooiingsmogelijkheden;
- zelfstandigheid en ruimte om initiatief te tonen;
- goede materiële voorwaarden, afhankelijk van opleiding en ervaring;
- goede secundaire voorwaarden, waaronder eventueel een zakenauto en bedrijfshuisvesting.

Indien u interesse hebt in deze functie, kunt u binnen tien dagen na verschijnen van deze advertentie, kontakt opnemen met Drs. N.A.H. Ter Beek.

Tevens zoeken wij

JONGE CHAUFFEURS M/V

en ervaren

ALL-ROUND MONTEUR

Geïnteresseerden kunnen kontakt opnemen met Drs. N.A.H. Ter Beek of dhr. W. Zagar, tel. 04406-13661.

187635

Bij een onzer cliënten, een bedrijf gespecialiseerd in metaalconstructies, in de nabijheid van Maastricht, is momenteel door pensionering van de huidige functionaris een vacature van

HOOFD ADMINISTRATIE

Taken en verantwoordelijkheden:
- leiding geven aan de administratieve dienst (4 personen);
- financiële administratie, inclusief projectadministratie;
- samenstellen en analyseren financiële rapportages;
- samenstellen van de budgetten.

Functie-eisen:
- opleiding ten minste niveau MEAO of gelijkwaardig;
- leidinggevende capaciteiten;
- leeftijd tussen 30 en 40 jaar;
- ervaring vereist.

De geschikte kandidaat worden goede arbeidsvoorwaarden geboden in een prettig werkklimaat.

Geïnteresseerde kandidaten kunnen tot uiterlijk 15 februari 1991 hun schriftelijke sollicitaties, vergezeld van hun curriculum vitae, sturen naar TRN Bakker & Verstegh, postbus 217, 6400 AE Heerlen, t.a.v. de heer J.H. Drenen RA.

TRN Bakker & Verstegh

De TRN Groep is een samenwerkingsverband van registeraccountants, belastingadviseurs, accountants-administratieconsulenten en organisatie-adviseurs.

PUBLIC WAREHOUSE EUROPE B.V. SLAAT ZIJN VLEUGELS UIT!

Public Warehouse Europe B.V. te Born, onderdeel van de Louwman Groep, is specialist in de logistieke dienstverlening aan een aantal auto-importeurs.

P.W.E. vormt de laatste schakel in de keten van autofabrikant naar dealer. Naast de opslag van een groot aantal auto's, worden nagenoeg alle behandelingen uitgevoerd die noodzakelijk zijn om de auto kant en klaar aan de dealers te kunnen afleveren.

In dit traject is de schadeafdeling een uitermate belangrijke schakel. In verband met grootschalige uitbreidingsplannen, zoeken wij nu reeds enkele kandidaten van ca. 25 tot 35 jaar om ons schadeteam te versterken en die straks als

all-round autospuiter, tevens voorman

mee zullen helpen de uitbreiding te realiseren.

Bent u een all-round vakman, kunt u een groepje medewerkers instrueren en begeleiden en heeft u een energieke en enthousiaste instelling, dan verzoeken wij u uw sollicitatiebrief te zenden aan:

Public Warehouse Europe B.V.,
afd. personeel & organisatie,
Verloren van Themaatweg 2,
6121 RG BORN.

Voor meer informatie kunt u telefonisch terecht bij de heer R.S. de Vries, car manager, tel. 04498-91515.

Vereniging voor Middelbaar Onderwijs in Limburg
Postbus 143
6130 AC Sittard

De Vereniging voor Middelbaar Onderwijs in Limburg beschikt over een docenten-vervangersbestand ten behoeve van haar scholen. Momenteel staan onder het bestuur van de vereniging 16 scholen/scholengemeenschappen voor lbo, mavo, havo en vwo, verspreid over de provincie Limburg.

Ter actualisering van het bestand roept het bestuur

SOLLICITANTEN m/v

op met een onderwijsbevoegdheid - eerste of tweedegraads (1, 2, 2a) - in een of meer van de vakken die aan de genoemde schooltypes worden gegeven.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij op afroep beschikbaar zijn, met dien verstande dat zij een voorkeur voor bepaalde scholen kunnen uitspreken.

Overigens is het bestuur wettelijk verplicht vacatures bij voorrang aan te bieden aan garantielopers en eigen wachtgelders.

Belangstellenden gelieven vóór 8 februari a.s. een sollicitatiebrief met alle relevante informatie te richten aan het bestuur voornoemd, Postbus 143, 6130 AC Sittard.

187260

Open universiteit

De Open universiteit is een zelfstandige rijksinstelling voor hoger afstandsonderwijs. Zij ontwikkelt binnen produktgroepen schriftelijke cursussen over zeven leerstofgebieden. Deze cursussen kunnen door de studenten worden gecombineerd tot persoonlijke onderwijsprogramma's. Hiervoor kunnen WO-, HBO-, Kort Hoger Onderwijs en dossierdiploma's gehaald worden.

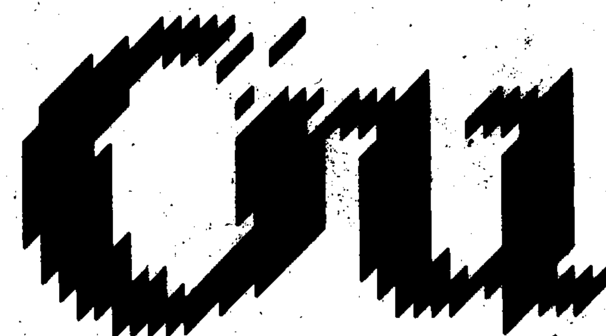
De afdeling Produktie en Uitbesteding is ondermeer belast met de grafische produktie van cursusmateriaal. In deze afdeling wordt nauw samengewerkt tussen de subafdelingen Interne Produktie, Editing, Bedrijfsbureau en de logistiek managers van de Open universiteit. De afdeling Interne Produktie omvat vormgeving, data-entry/tekstverwerking, lithografie, grafische controle, grafische automatisering en bestandsbeheer. De afdeling is belast met het produceren van beelddragers vanaf de toegeleverde manuscripten van cursussen en het vormgeven van het cursusmateriaal. Voorts met de coördinatie van de DTP met ruim 130 Apple Macintosh tekstverwerkers. Bij de afdeling zijn circa 25 medewerkers werkzaam. Tevens wordt veel gewerkt met freelancers.

Voor de afdeling Interne Produktie zoeken wij een

lithograaf m/v

vacaturenummer: LID 91003

Taken: het vervaardigen van lijn- en rasteropnamen van aangeleverde modellen met behulp van een reproduktiecamera ten behoeve van zowel een- als meerkleurendrukwerk; het vervaardigen van litho's ten behoeve van meerkleuren omslag; het retoucheren van negatieven, waarvan positieven moeten worden vervaardigd; het beoordelen van de kwaliteit van de aangeleverde opnamemodellen; het adviseren van ontwerpers en vormgevers in de wijze van aanlevering van de te verwerken opdrachten met betrekking tot de technische mogelijkheden voor efficiënte verdere grafische verwerking en de te behalen gewenste kwaliteit. Het ligt in de bedoeling dat in de toekomst de lithografie op electronische wijze tot stand komt.

Eisen en salaris: middelbare grafische beroepsopleiding of gelijkwaardig niveau; ervaring als lithograaf; bekend met de verschillende facetten van tekstproduktie en vormgeving bij voorkeur in een uitgeverij of grafisch bedrijf; afhankelijk van opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal ƒ 3.393,– bruto per maand (schaal 6 BBRA).
De standplaats is Heerlen.

Arbeidsvoorwaarden en procedure: de rechtspositie is overeenkomstig rijksrichtlijnen. Het personeelsbeleid van de Open universiteit is gericht op gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Ter bevordering van een evenwichtige man-vrouw verhouding in de organisatie wordt vrouwen uitdrukkelijk verzocht te solliciteren.

Schriftelijke reacties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe inzenden voor 23 februari 1991 en richten aan het College van Bestuur van de Open universiteit, ter attentie van de afdeling Personeelszaken, Postbus 2960, 6401 DL Heerlen.

Nadere inlichtingen kunnen desgewenst telefonisch worden ingewonnen bij de heer J. van der Wal, Hoofd Produktie en Uitbesteding, tel. 045-762330.

Stichting Welzijnswerk Beek

Het bestuur roept, wegens vertrek van de huidige coördinator, kandidaten op voor de functie van

COÖRDINATOR M/V

met ingang van 1 april of mogelijk eerder.

Functie-inhoud:
- dagelijkse leiding geven aan een team van 5 personen;
- zorg dragen voor de uitvoering van het beleid;
- adviseren met betrekking tot het door het bestuur vast te stellen beleid;
- opstellen van jaarverslagen en jaarprogramma's;
- onderhouden van contacten met instellingen;
- het vrijwilligerswerk bevorderen;
- personeelsbeleid uitvoeren;
- ontplooien van nieuwe initiatieven.

Functie-eisen:
- opleiding op HBO-niveau of gelijkwaardig;
- ervaring in leiding geven;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- in teamverband kunnen werken.

Arbeidsvoorwaarden:
Salariëring geschiedt conform CAO welzijn en bedraagt maximaal ƒ 3960,– LIIIB-niveau, bij een dienstverband van 32 uur.

Informatie:
Inlichtingen over de functie kunnen verkregen worden bij de plv. secretaris, dhr. M.A. Heykens, 046-372560, of bij de huidige coördinator, dhr. J.M.J. Custers, 046-374736.

Sollicitaties:
Belangstellenden wordt verzocht hun sollicitaties met uitvoerig curriculum vitae binnen 14 dagen na verschijning in dit blad te zenden aan de sollicitatiecommissie van de Stichting Welzijnswerk Beek, Dr. Beckersstraat 11, 6191 DA Beek.

Florie Tandtechniek

microscopische precisie en individuele esthetiek

Kasteel Holtmeulenstraat 9
6222 AV Maastricht
tel. 043 - 685630

Wegens uitbreiding van onze activiteiten als gespecialiseerd kroon- en brugwerklaboratorium zouden wij graag in contact treden van hooggemotiveerde, representatieve

GOUDTECHNICUS (M/V)

die zijn/haar blikveld zou willen verruimen door enerzijds te gaan werken met de stereomiscroscoop en anderzijds met inachtneming van gnathologische aspecten. (N.B. Mogelijk interessant toekomstperspectief en doorgroeimogelijkheden.)

Tevens zoeken wij een

GIPSTECHNIKER (M/V)

met interesse voor doorgroeimogelijkheden; in bezit van rijbewijs BE.

Schriftelijke (met c.v.) of telefonische reacties op bovenstaand adres c.q. tel.nr.

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

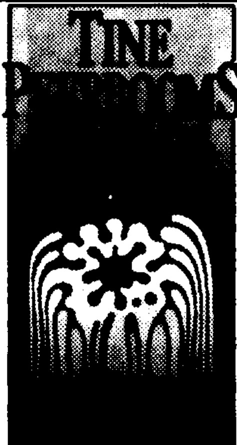
TOMZON

TOMZON BV is een dynamische en expanderende onderneming, met vestigingen in Geleen en Hoensbroek. Om onze serviceverlening uit te breiden zijn wij op zoek naar energieke medewerkers die de volgende functies kunnen invullen.

- **fulltime VERKOOP-MEDEWERKER M/V**
  met ruime ervaring in keukenverkoop
- **BALIE-ASSISTENTE**
  - met ervaring als telefoniste en in tekstverwerking
  - beheersing van de moderne talen (Duits en Engels)
  - goede contactuele eigenschappen
- **ALL-ROUND KEUKEN MONTEUR**
  met ervaring in het plaatsen van luxe keukens en sanitair
- **CHAUFFEUR**
  in het bezit van een BE-rijbewijs voor het uitleveren van keukens en sanitair

TOMZON
KEUKENS
SANITAIR
TEGELS

Sollicitaties, uitsluitend schriftelijk, richten aan:
TOMZON BV
T.a.v. Dhr. Samuëls
Postbus 1014
6160 BA Geleen

Stationsstraat 57-59
6181 AE Elsloo
046-372235

Thermae 2000
Cauberg 27
6300 AD Bad Valkenburg a/d Geul
04406-16060
toestel 227

vraagt een gediplomeerde
schoonheidsspecialiste
(part-time).
Leeftijd vanaf 25 jaar.
Brieven met pasfoto en curriculum vitae binnen 14 dagen te sturen naar bovenstaand adres.

COPPEJANS VERENIGDE BEDRIJVEN B.V.,

een landelijk opererende schoonmaakorganisatie, zoekt voor gerenommeerd 5-sterren hotel te Maastricht:

HUISDAME

die de dagelijkse leiding heeft over de totale hotelhuishouding.

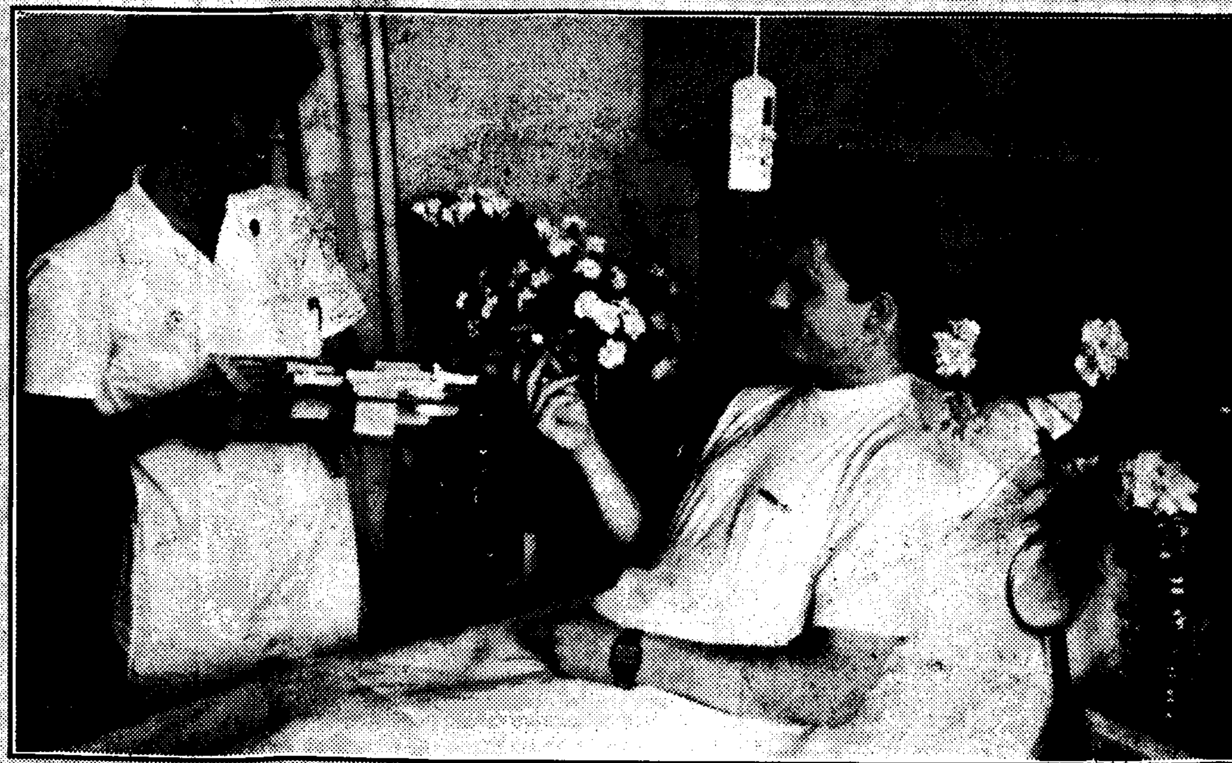
Functie-informatie:
* begeleiding van het uitvoerend personeel;
* regelen van de personeelsinzet;
* onderhouden van de dagelijkse contacten met de contactpersoon van de opdrachtgever;
* het verzorgen van de gastenwas;
* functioneren als gastvrouw;
* bewaken van de schoonmaakkwaliteit;
* verzorgen van lichte administratieve werkzaamheden.

Functie-eisen:
* een opleiding op MBO-niveau;
* leeftijd vanaf 23 jaar;
* affiniteit met de hotelbranche;
* beheersing van de moderne talen;
* enige practische werkervaring.

Indien u geïnteresseerd bent in deze afwisselende en verantwoordelijke baan dan kunt u schriftelijk reageren naar:
Coppejans Verenigde Bedrijven B.V.
Boogschutterstraat 10
5015 BW Tilburg
T.a.v. mevrouw E. Schut-Thijs

187261

"Is het De Wever niet dat grote ziekenhuis met al die faciliteiten en die klinkende naam?"

Liever beroepen wij ons op de kwaliteit, collegialiteit en vriendelijkheid van onze verpleegkundigen!

In een groot ziekenhuis met de nieuwste medische technologie dreigt het gevaar, dat de *mens* in de verdrukking raakt. Daarom zijn wij op zoek naar leerling-verpleegkundigen, die tijdens en na hun inservice-opleiding zorg willen leveren op *menselijke* maat. Een (leerling-)verpleegkundige kan in het De Wever heel wat betekenen voor de mensen die op de zorg zijn aangewezen. Je krijgt bij ons volop kansen dat vak op professioneel niveau uit te oefenen, waarbij niet alleen de patiënt maar ook jijzelf beter wordt. Een boeiend beroep, waarin je kwaliteit levert, accuraat werkt en resultaat ziet. Een afwisselende baan, waarin je niet stil zit, elke dag met andere mensen bezig bent.

Wij bieden werk aan leerling-verpleegkundigen

Wij bieden werk aan leerling-verpleegkundigen, met de zekerheid van een groot ziekenhuis. Boeiend werk in een instelling waar patiëntgerichtheid en kwaliteit worden wáár-gemaakt.
Met mogelijkheden voor specialisatie. Een opleiding waarbij je werkt en leert tegelijk; stap voor stap het vak onder de knie krijgt. In de groep die in september de opleiding tot leerling-verpleegkundige start, hebben wij een plaats voor jou. Mits je aan de voorwaarden voldoet.

Voorwaarden
Op 1 september a.s. ben je: • minimaal 17 en maximaal 35 jaar; • in het bezit van tenminste het MAVO-diploma met 6 vakken op D-niveau danwel een vergelijkbaar diploma; • bereid de opleiding te volgen, die 3 jaar plus 10 maanden duurt. Tijdens de beroepsvoorbereidende periode van 7 maanden in de opleidingsschool 'de Wildenbroeck', ontvang je ƒ 495 'zakgeld' netto per maand. Heb je een uitkering? Neem dan contact op met de uitkeringsinstantie. Na de beroepsvoorbereidende periode word je 1e jaarsleerling met een leer-arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. In het 1e jaar verdien je ƒ 1326 (exclusief eventuele toeslag vanwege minimum (jeugd)loon), in het 2e jaar ƒ 1565 en in het 3e en 4e jaar ƒ 2023.

Geïnteresseerd?
Schriftelijke sollicitaties kunnen tot 18 februari worden gericht aan onze Personeelsdienst. Vermeld in de linkerbovenhoek van je brief MP 001.
Voor meer informatie kun je tijdens kantooruren bellen met onze opleidingscoördinator, de heer M. Feijen, (045) 76 6442.
Sollicitanten worden schriftelijk uitgenodigd voor een informatiemiddag over beroep, opleiding en selectieprocedure.

**Het De Wever-Ziekenhuis is een groot algemeen ziekenhuis dat een belangrijke centrumfunctie vervult in Zuid-Limburg.
Samen met het St. Gregorius-Ziekenhuis en Verpleeghuis Schuttershof maakt het deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.**

**Jaarlijks worden circa 20.000 patiënten opgenomen in de kliniek en 5.000 in de dagverpleging; het aantal polikliniekbezoeken bedraagt ruim 250.000.
Aan het ziekenhuis is een medische staf verbonden van 100 specialisten. Met 2.000 medewerkers is het De Wever een grote werkgever in de regio.**

De Wever-Ziekenhuis
Henri Dunantstraat 5 · Postbus 4446 · 6401 CX Heerlen

Caterrent bedrijfsrestaurants

CaterRent bedrijfsrestaurants is een organisatie met als taak, uitvoering en management van bedrijfsrestauratieve diensten, onder andere ten behoeve van DSM Limburg BV.

Door de groei van onze activiteiten zoeken wij ter uitbreiding van ons huidig team een

staffunctionaris catering m/v

Functie-informatie:
De staffunctionaris heeft een adviserende, management-ondersteunende en coördinerende taak. Er wordt een vakkundig inbreng verwacht op diverse gebieden, bijvoorbeeld:
- keukeninrichting/outillage;
- bijscholing/instructie van medewerkers;
- adviezen ten aanzien van nieuwe projecten.

Functie-eisen:
- HHS/THW of gelijkwaardige opleiding;
- enige jaren ervaring in cateringbranche is een pré;
- goede communicatieve vaardigheden met een serviceverlenende instelling.

Uw sollicitatie met CV en recente pasfoto dient u binnen 2 weken te richten aan:
Stichting Fonds voor Sociale Instellingen
T.a.v. de heer A.P. Schellevis
Postbus 81
6440 AB BRUNSSUM

Een psychologisch onderzoek en medische keuring zullen deel uitmaken van de procedure.

187257

NOVATIO HOLLAND BV

Novatio Holland B.V.
Postbus 36
6040 AA Roermond

"Resultaat in techniek"
Novatio Holland B.V. is een succesvolle, snelgroeiende handelsonderneming gespecialiseerd in een uniek assortiment exclusieve **bevestigings- en onderhoudsartikelen** voor **installateurs, aannemers, projectinrichters, instellingen** en **industrie**, dat rechtstreeks op eindverbruikersniveau verkocht wordt. Teneinde het succes te continueren en Novatio verder uit te bouwen zoeken wij op korte termijn

aktieve, resultaatgerichte

VERTEGENWOORDIGERS

voor rayons gelegen in de provincies Zuid-Holland, Utrecht en Limburg.

Je bent maximaal 30 jaar oud, je opleiding ligt op middelbaar technisch/commercieel niveau en je hebt kennis van installatie- en/of bouwtechniek.
Enkele jaren ervaring in de **directe verkoop** vanuit een buitendienstfunctie is een vereiste.
Je bent een zelfstandige verkoper, een echte doorzetter, en je wilt d.m.v. een goede provisieregeling zelf de hoogte van je inkomen bepalen.
Kandidaten dienen in één der genoemde provincies woonachtig te zijn.

Novatio biedt je een steeds wisselend programma exclusieve produkten, professionele scholing en begeleiding en een interessante job in de prettige werksfeer van een jong en groeiend bedrijf.

Geïnteresseerd in deze uitdaging?
Schrijf dan een korte sollicitatiebrief met vermelding van je motivatie.

Voor telefonische inlichtingen kun je bellen met de heer M. van Velzen, telefoon: 04750-18159 (kantoor) of 033-720767 (privé)

Bij de afdeling Pathologie ontstaat vanwege zwanger- en ouderschapsverlof, op korte termijn een tijdelijke vacature voor een

medisch secretaresse

Gedurende de eerste 5 maanden betreft het een fulltime functie, de volgende 6 maanden parttime.

Functie-informatie
Het verzorgen van de voorkomende secretariaatswerkzaamheden, zoals het typen van medische verslagen en brieven, postverzorging en archivering. Tevens het voorbereiden van de klinisch-pathologisch-anatomische besprekingen.

Functie-eisen
- HAVO-niveau, aangevuld met een secretariële opleiding;
- kennis van de medische terminologie;
- enige jaren ervaring in een vergelijkbare functie strekt tot aanbeveling;
- mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- zelfstandig en accuraat kunnen werken;
- type-diploma en ervaring in het werken met een dictafoon, ervaring met WordPerfect 4.2/5.0.

Arbeidsvoorwaarden
Salariëring conform CAO-Ziekenhuiswezen, FWG-groep 30.

Inlichtingen
Belangstellenden kunnen informatie inwinnen bij mevrouw M. van Kruchten, Hoofd secretariaat Pathologie, tel. (045) 767129.

Schriftelijke sollicitaties kunnen tot uiterlijk 18 februari worden gericht aan de Personeelsdienst. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw sollicitatiebrief FB-91022.

**Het De Wever-Ziekenhuis is een groot algemeen ziekenhuis dat een belangrijke centrumfunctie vervult in Zuid-Limburg.
Samen met het St. Gregorius-Ziekenhuis en Verpleeghuis Schuttershof maakt het deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.**

Jaarlijks worden circa 20.000 patiënten opgenomen in de kliniek en 5.000 in de dagverpleging; het aantal polikliniekbezoeken bedraagt ruim 250.000. Aan het ziekenhuis is een medische staf verbonden van 100 specialisten. Met 2.000 medewerkers is het De Wever een grote werkgever in de regio.

De Wever-Ziekenhuis

EEN HEAO-ER DIE MEE WIL TELLEN IN DE MAATSCHAPPIJ, KIEST VOOR EEN CARRIÈRE BIJ VB ACCOUNTANTS.

Bestond het werk van accountants vroeger voornamelijk uit cijferwerk, tegenwoordig ligt de nadruk op onderzoek en advies. Accountants zijn intensief betrokken bij het werkterrein van hun cliënten, bij de wereld achter de cijfers. Dat geldt zeker voor de accountants die te maken krijgen met de complexe vraagstukken waarmee de overheid en de non-profitsector op dit moment worden geconfronteerd.

HEAO-ERS RA/BE/DI.

Financieringsproblemen, begrotingstekorten, herverdeling van geldstromen; het gaat om veel meer dan economische wetmatigheden. De accountants van VB verdiepen zich in kwesties als stadsvernieuwing, milieuzorg, privatisering en fusies; een boeiende wereld.

De wereld van VB. *VB is met 1.300 medewerkers en 30 vestigingen één van de grote accountantskantoren van het land. Een eigentijdse organisatie met een veelzijdig dienstenpakket en een eigen visie op dienstverlening. VB werkt voornamelijk voor de overheid en de non-profitsector. De cliëntenkring bestaat onder meer uit organisaties als gemeenten, ministeries, nutsbedrijven, ziekenhuizen en theaters. Een dynamische wereld waarin naast economische ook sociale en politieke afwegingen een belangrijke rol spelen. In de cultuur van VB ligt dan ook een sterk accent op maatschappelijke betrokkenheid. Dat is te merken aan de sfeer in het bedrijf, de manier waarop wij georganiseerd zijn, de aandacht voor persoonlijke ontplooiing en de open relaties met collega's en cliënten.*

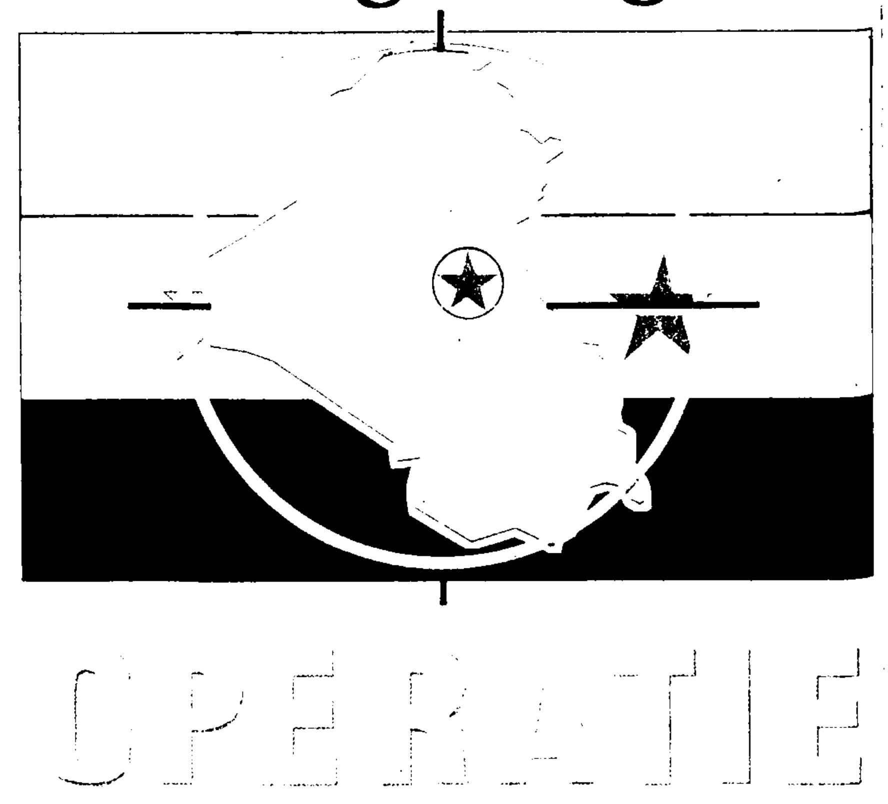
HEAO, een prima basis. *VB biedt HEAO-ers de mogelijkheid hun NIVRA-studie te combineren met het opbouwen van een snelle carrière.*

VB garandeert je een dynamisch en afwisselend bestaan waarbij je bij uiteenlopende cliënten over de vloer komt en met tal van actuele managementvraagstukken te maken krijgt. De accountants van VB werken samen met specialisten uit verschillende disciplines. Deze specialisten werken in adviesgroepen die vanuit Nieuwegein opereren. Teams van bedrijfseconomen, organisatie-adviseurs, belastingdeskundigen en informatici werken voor cliënten aan diverse projecten. Wie weet ontwikkelt je loopbaan zich in deze richting. Collegialiteit en professionaliteit zijn kernbegrippen in onze bedrijfscultuur. Het is dan ook logisch dat VB veel investeert in de opleiding en training van zijn medewerkers. VB biedt een prima salaris, ruime loopbaanmogelijkheden en uitstekende andere voorzieningen die meegroeien met jouw ontwikkeling.

Informatie en sollicitatie. *Wil je meer weten over VB of wil je solliciteren? Schrijf dan een brief naar: VB Accountants, Afdeling personeel en organisatie, Postbus 19331, 2500 CH 's-Gravenhage of bel: 070-3738388.*

VB Accountants Advies Belastingadviseurs

WERKEN BIJ VB IS INVESTEREN IN JEZELF.

anp / krtn

artillerie

■ **Doel**: Aanvallen met zware granaten op doelen die zich op enkele kilometers afstand bevinden (o.a. steden, tanks en infanterie)
■ **Munitie**: 155 mm houwitser
■ **Lengte**: 9 meter (inclusief de loop)
■ **Gewicht**: 27 ton (inclusief lading)
■ **Bereik**: 16 km
■ **Bemanning**: zes

Gevechtstank

■ **Lengte voertuig**: 8 meter
■ **Gewicht**: 67 ton (inclusief lading)
Speciale bescherming: Filters in het interieur beschermen de bemanning tegen biologische, nucleaire en chemische aanvallen.
■ **Munitie**: hoofdloop 120 mm, 3 secundaire wapensystemen
■ **Bemanning**: vier

Apache gevechtshelikopter

■ **Diameter rotor- bladen**: 14 meter
■ **Hoogte**: 4,5 meter
■ **Maximale snelheid**: 297 km/h
■ **Snelheid van verticale beweging**: 750 meter per minuut
■ **Munitie**: Laser-geleide anti-tank raketten, 30 mm kanon; 70 mm luchtraketten
■ **Bemanning**: twee

1. Aanvallen van vijandelijke tanks, defensiepunten, infanterie, commando- en controlebunkers, het leggen van een rookgordijn om vijandelijke tanks het zicht te ontnemen

2. Aanvallen van vijandelijke artillerie, bunkers en radar- of communicatiestations

3. Luchtverdediging: vernietigen van vijandelijk luchtafweergeschut, raket-lanceerinstallaties en radarsystemen

Bevoorradingslinie — 1. 2. 3. Luchtverdedigingslinie — 3 - 5 km — 5 - 10 km — 3 - 5 km — Artillerie linie — Front linie — Tweede verdedingslinie

1. De bevelhebber bepaalt het doel
2. Een laserstraal wordt op het doel gericht. De computer van de M1A1 vertaalt de gegevens die door de laserstraal worden teruggekaatst. Met deze informatie kan nauwkeurig gericht worden.
3. De M1A1 blijft bewegen om tegenvuur te ontwijken. De geschutskoepel kan draaien, de loop kan verticaal bewegen en tijdens het rijden op het doel gericht blijven. De computer controleert of de loop goed gericht is.

1. 2. laserstraal 3. M1A1 vijandelijke tanks

Wig-vormig platoon van 4 tanks

De tanks werken per paar. De ene leidt, de andere geeft dekking.

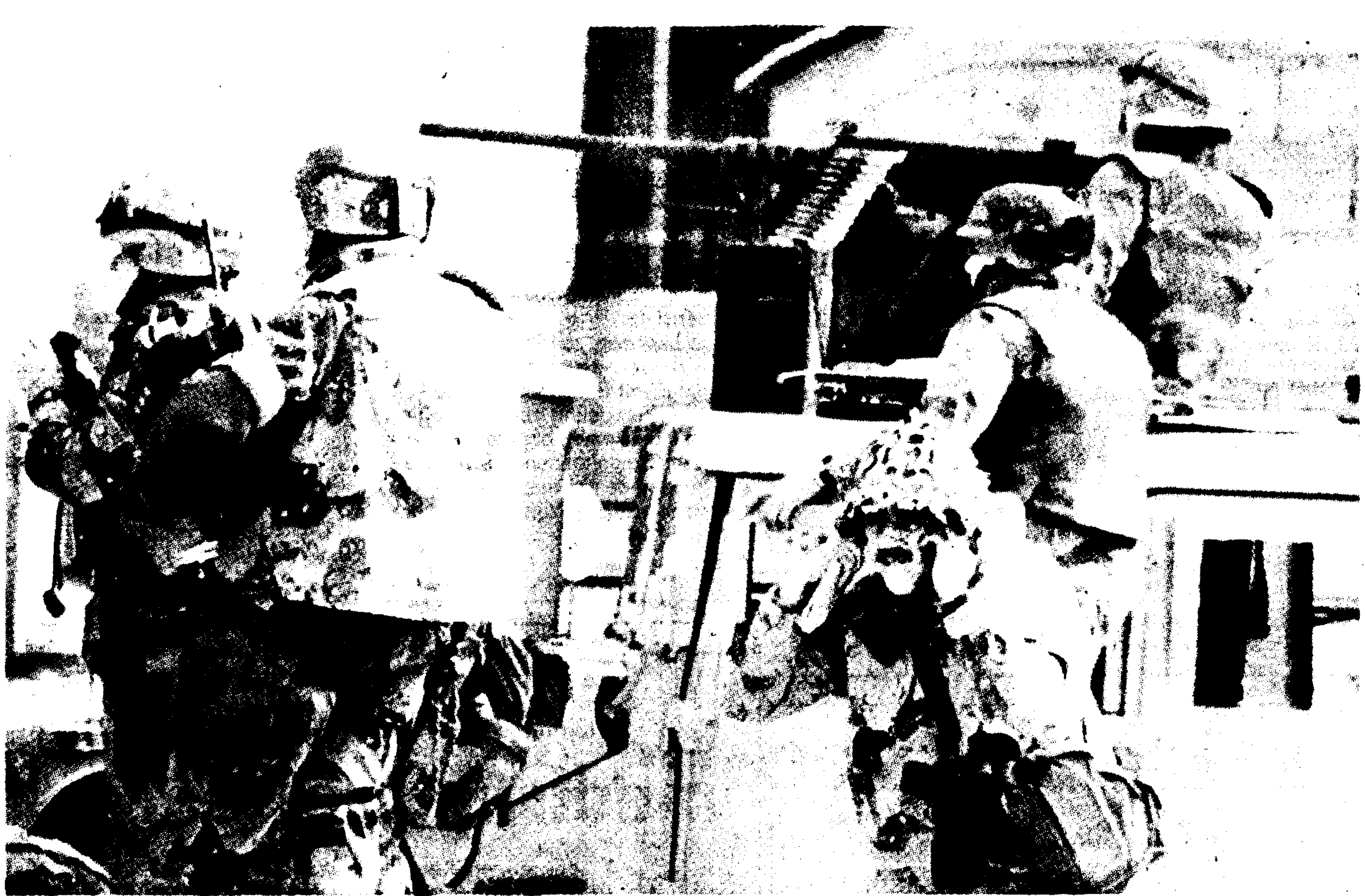
Infanterie gevechtsvoertuigen — Tanks — Tanks — vijandelijke tanks

De helikopter kan deze raket afvuren zonder visueel contact met het doel
1. Andere helikopters richten een laserstraal op het doel; een soldaat richt een laserstraal op een ander doel
2. AH-64 lanceert de raketten
3. De laser-zoeker richt op de doelen en de vijandelijke doelen worden vernietigd

1. laserstraal — vijandelijke tanks — 3. — 2. — soldaat — 1.

motor — geleide systeem — Laser-zoeker
■ **Gewicht**: 50 kg
■ **Lengte**: 1,6 meter
■ **Diameter**: 17 cm

De eerste slag

● *Militairen van de eerste divisie mariniers van de Verenigde Staten openen in Khafji met een 'punt-50 mitrailleur' het vuur op Iraakse posities.*

Een overzicht van de eerste confrontatie tussen de grondtroepen van Irak en die van het multi-nationale leger.

1 In de Sovjetunie gebouwde, 35 jaar oude Iraakse T-55 tanks steken de grens over. Enkele tanks hadden het kanon, ten teken van overgave, naar achteren gericht. Lichtbewapende Mariniers ondersteund door gevechtshelikopters beantwoorden het vuur van de Irakezen.

Verliezen Irak: **10 tanks vernietigd; vier gevangenen.**
Verliezen VS: **twee pantserwagens, 11 doden en 2 vermist.**

Iraakse T-55 tank

Iraakse linies — Koeweit Stad — *Perzische Golf* — Khafji — DETAIL GEBIED — SAOEDI-ARABIË — 50 km

Khafji — KOEWEIT — SAOEDI-ARABIË — 1 — 2 — 3 — 4 — 5

2 Een Iraaks bataljon dringt de verlaten stad Khafji binnen. De geallieerden zetten helikopters in.

Verliezen Irak: **Vier tanks en 13 voertuigen vernietigd.**

3 Iraakse tanks en infanterie vallen Saoedische troepen en vliegtuigen aan. De aanval wordt afgeslagen.

4 Woensdagochtend
Nog veertig Iraakse tanks vallen aan en stuiten op licht bewapende mariniers

Verliezen Irak: **Tien tanks vernietigd, negen krijgsgevangenen.**

5 Donderdag
Door Saoediërs aangevoerde geallieerde strijdkrachten bestormen Khafji. Enkele lichte Saoedische eenheden bereiken het centrum van de stad, maar andere geallieerden moeten terugtrekken. Deze eenheden hergroeperen zich later en na diverse pogingen wordt de stad door de geallieerden weer in bezit genomen.

LD infographic, bronnen: U.S. Department of Defense, Associated Press reports

● *Vol vertrouwen in de overwinning maakt deze Saoedische cavalerist met beide handen het V-teken, vlak voor het begin van de strijd om Khafji.*

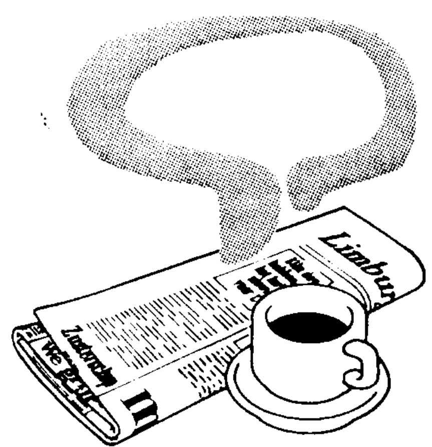

● *Een Saoedische soldaat bij een door coalitietroepen vernietigd Iraaks pantservoertuig in het fel bevochten Khafji.*

Limburgs dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Zaterdag 2 februari 1991 ● Pagina 17

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDACTIE: FRANK SEUNTJENS. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363;

Rijst

● *U leest 't goed... rijst strooien is gevaarlijk. Dat althans deelt de gemeente Heerlen in haar informatiebulletin mee en koppelt daaraan het beleefde verzoek geen rijst meer te strooien in of nabij het stadhuis. Dit van oorsprong Indiaase ritueel dat de vruchtbaarheid van het pas getrouwde bruidspaar moet afroepen, wordt daarmee de grond ingeboord. Een gemeentewoordvoerder gaf als verklaring voor het verzoek dat door dit ingeburgerde gebruik gevaarlijke situaties kunnen óf zijn ontstaan: „Want op de plekken waar rijst gestrooid wordt, kan het door die korrels spekglad worden". Hij voegde eraan toe te hopen dat men nu niet als alternatief met aardappelen of zoiets gaat 'strooien'.*

EHBO

● *De plaatselijke EHBO-afdeling geeft maandag om 20 uur in het Groene-Kruisgebouw in, Jabeek een demonstratie eerste hulphandeling. Ook reanimatie komt aan de orde. Iedereen is welkom op deze gratis 'minicursus'.*

Tarieven

● *Een verbolgen meneer uit Heilust. Boos over de Kerkraadse taxi-ondernemingen die willekeur zouden bedrijven bij het berekenen van hun tarieven. „Kinderen die naar de disco rijden, betalen voor een ritje één bedrag. Als ik naar het ziekenhuis moet en na behandeling bij voorbeeld met drie andere patiënten in de taxi stap, dan berekent de chauffeur ons ieder een apart bedrag! Hoe kan dit?" Een woordvoerder van City-tax brengt uitkomst. „Waarschijnlijk gaat het hier om een taxivergoeding voor een wao'er. Er is een verplichte jaarbijdrage van ongeveer 115 gulden. Wij verdelen dat geld over een aantal ritjes. Vandaar die aparte berekening." Geen willekeur dus in de Kerkraadse vervoerswereld.*

Televisie

● *Burgemeester Hans Coenders, een carnavalsvereniging, een muziekband, de politicus van de maand, en de sportman, -vrouw, en -ploeg van het jaar vormen zondag de ingrediënten van een tv-uitzending van Omroep Landgraaf. Aanvang 16.00 uur.*

Prijsvraag

● *Vijf opeenvolgende generaties in één familie. En wel zo dat de vijfde generatie inmiddels vertegenwoordigd is met drie personen. Maria van Loo-Consten (midden) is met 90 jaar de oudste en kreeg op 26-jarige leeftijd dochter Josefine Geurts-Van Loo (staand rechts). Toen Josefine twintig was, werd Trees Zdrojewski-Geurts (staand links) geboren. Op 19-jarige leeftijd werd Trees moeder van Francine Erkens-Zdrojewski (links) en twee jaar later van Riane Verspaget-Zdrojewski (rechts). Riane kreeg toen ze zeventien jaar was dochter Tatjana (rechts vooraan) die daarmee de vijfde generatie vormde. Een jaar later werd Francine moeder van Rachel (links vooraan). Weer een jaartje later kreeg Riane een tweede dochter, Nadia (midden vooraan). Vraagje van onze kant: wat is het geboortejaar van Nadia? Stuur uw oplossing naar de redactie 'Oost', Postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Voor donderdag 7 februari. Onder de goede inzenders verloot de redactie een boekenbon. Een hint: tel twee jaar erbij voor de onnauwkeurigheid die ontstaat door de jaarwisselingen. De oplossing staat in de koffiekolom van vrijdag 8 februari.*

Beschuldigingen over en weer in Kerkraadse vereniging

Bestuur judoclub ruziet over fraude

door jeanette ackens

KERKRADE – Binnen het bestuur van Judovereniging Nulland in Kerkrade is grote onrust gerezen. De voorzitter en secretaris van de vereniging beschuldigen de penningmeester van fraude. Die verdenkt op zijn beurt weer het bestuur van onrechtmatige handelingen. Beide partijen zeiden gisteren dat ze de recherche wilden inschakelen om hun vermoedens te laten onderzoeken.

Volgens de penningmeester is er eind december een bedrag van bijna 17.000 gulden van een rekening verdwenen die op naam van de judovereniging stond. De voorzitter en secretaris zeggen echter dat het geld niet is verdwenen, maar op een andere rekening werd gezet, die geblokkeerd is voor de penningmeester.

Deze zou van het voornemen om de rekening te blokkeren en over te zetten vooraf zijn ingelicht. Dit laatste wordt echter ten stelligste ontkend door de penningmeester.

Als reden voor de overheveling van het geld geven de beide bestuursleden op dat er aanwijzingen zijn voor fraude van de penningmeester. „De betreffende persoon wil alles alleen regelen. In december heeft het bestuur een motie van wantrouwen tegen de penningmeester aangenomen en veertien dagen later heeft de algemene ledenvergadering die motie gesteund."

De penningmeester zegt niets te weten van de bewuste motie. Hij meent dat juist de secretaris en de voorzitter eigenmachtig optreden en de judovereniging misbruiken.

Stromannen

De kascommissie van de vereniging is nu bezig met een onderzoek. Volgens de secretaris zijn donderdagavond enkele zaken naar voren gekomen die door de beugel kunnen. Ook zou zijn gebleken dat de penningmeester het geld niet correct heeft beheerd. „Daar heeft hij zijn stromannen voor.

De vereniging is benadeeld, doordat er nu een tekort is van ongeveer 2.000 gulden. Met de overheveling van die 17.000 gulden is niets mis. Het bestuur wist ervan."

De secretaris zegt dat hij bewijzen heeft voor valsheid in geschrifte. Ook de penningmeester meent zijn beweringen met bewijzen te kunnen staven. Vrijdagavond werd een spoedvergadering bijeengeroepen om de gerezen problemen te bespreken. De penningmeester kreeg daarvoor te elfder ure nog een uitnodiging.

Regio maakt plannen voor rijkssteun

HEERLEN – De gemeenten van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg gaan alle projecten in kaart brengen, die in aanmerking komen voor de in totaal 60 miljoen gulden steun die het rijk voor de komende vier jaar heeft toegezegd.

De plannen worden gebundeld en vervolgens met GS besproken. Streekgewest en provincie stappen vervolgens met een beleidsplan naar Den Haag en Brussel, want ook de EFRO-subsidie van de Europese Gemeenschap wordt bij de inventarisatie betrokken.

„Het kan zijn dat we voor een project beide subsidiebronnen trachten aan te boren", zegt Streekgewest-voorzitter Piet van Zeil. Omdat de bouw van een aantal EFRO-projecten nog dit jaar voltooid moet zijn en van- de overige een kant-en-klaar plan ingediend, krijgen deze de hoogste prioriteit.

Overval op tankstation opgelost

HEERLEN – Een 31-jarige Duitser heeft bekend op 26 januari een tankstation aan de Kerkraderweg in Heerlen te hebben overvallen. Onder bedreiging van een vuurwapen gaf een pompbediende 700 gulden uit de kas mee aan de overvaller. Van de vluchtauto werd het kenteken genoteerd. De wagen werd later in Nieuwenhagen aangetroffen.

Het voertuig bleek uit Heinsberg afkomstig. Toen de Heerlense politie contact opnam met de collega's van Heinsberg, bleek de vermoedelijke bestuurder ten tijde van de overval al te zijn aangehouden in verband met een andere zaak. De man bekende de overval in Heerlen. Hij zei verslaafd te zijn aan verdovende middelen.

Het door hem gebruikte gasalarmpistool werd in zijn woning aangetroffen. De man moet in Duitsland nog 18 maanden zitten. Het geld van de overval heeft hij helemaal uitgegeven.

Winterperspectief

● *Hoe sterk is de eenzame loper? Temidden van een decor dat complete rust uitstraalt, vormt de jogger het enige 'actieve' element. Ondergaande zon, een knotwilg en een veldkruis. Grijzegrubben in de winter van 1991.*

Foto: DRIES LINSSEN

Jaarconferentie voor raadsleden in Mijnstreek

ONDERBANKEN – Raadslid Pierre Lindner (Democraten Onderbanken) heeft deze week tijdens de raadsvergadering voorgesteld een jaarconferentie op touw te zetten voor alle raadsleden uit de gemeenten van oostelijk Zuid-Limburg.

„Het wordt tijd dat de verschillende raadsleden uit deze regio eens goed aan elkaar ruiken", motiveerde Lindner zijn voorstel. „Er is behoefte aan meer contact en meer samenwerking.

Onderbanken moet zich sterk maken om de eerste jaarconferentie te organiseren. En als het even kan, nog dit jaar."

De democraat deed zijn voorstel tijdens de behandeling van de evaluatienota over het functioneren van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg. Zoals bekend mankeert er nogal wat aan het functioneren van dit overkoepelend bestuursorgaan.

Vooral de samenwerking tussen de acht Mijnstreek-gemeenten en het gewest laat te wensen over.

Veel gemeenten verwijten het gewest een gebrek aan voorlichting en openheid. De bestuursopzet van het streekgewest is dan ook voor meerdere verbeteringen vatbaar. Volgens Lindner zouden de verschillende gemeenten er ook goed aan doen samen over deze problematiek te praten.

Burgemeester Ritzer viel Lindner tijdens de vergadering meteen bij. „Dit is een sympathiek voorstel, dat naar mijn mening ook in de andere gemeenten goed zal vallen. Wellicht is het ook mogelijk om dit jaar nog de eerste conferentie te houden. Maar of dat in Onderbanken kan?"

Ritzer vreest dat het Onderbankse raadhuis te klein is om meer dan 200 raadsleden onder te brengen.

Buren vrezen overlast in Parallelweg Voerendaal

Snel duidelijkheid over dagverblijf gehandicapten

DEN HAAG/VOERENDAAL – De afdeling rechtspraak van de Raad van State maakt maandag bekend of in het pand Parallelweg 4 in Voerendaal een dagverblijf voor geestelijk gehandicapten mag komen. Twee buren hebben zich hiertegen op een gisteren gehouden spoedzitting verzet. Het voornaamste bezwaar van de buren is dat het dagverblijf voor geestelijk gehandicapten tot direct naast hun woning aanzienlijke geluidoverlast zal veroorzaken.

„De eengezinswoningen in de Parallelweg zijn geschikt voor gebruik door twee tot vijf personen. De geluidisolatie is navenant en zelfs zodanig, dat reeds in een gezin van die grootte een behoorlijke geluiddiscipline vereist is opdat geen overlast wordt veroorzaakt", aldus de advocaat van de buren, mr J. Welling.

Volgens de advocaat is het onvermijdelijk dat een dagverblijf met circa veertien personen overlast zal bezorgen, zowel binnen als buiten in de tuin. De gemeente Voerendaal en de Stichting Welzijnszorg Geestelijk Gehandicapten vinden de angst voor geluidoverlast niet gegrond.

Gemeentelijk woordvoerder J. van Laar liet in Den Haag weten dat de maximale groep van veertien personen vaak niet aanwezig zal zijn. Lawaaierige activiteiten als zagen en boren zullen aan de Parallelweg niet voorkomen. Hiervoor zullen de gehandicapten gebruik maken van het reguliere dagverblijf in Voerendaal, 't Veldje.

Om de vestiging van het dagverblijf in de woning mogelijk te maken, is de gemeente vooruitgelopen op een herziening van het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Voerendaal-Kunrade'.

De twee buren willen dat dit besluit wordt geschorst, en dat de gehele bestemmingsplan-procedure wordt doorlopen. Door nu een dagverblijf te beginnen, ontstaat een onomkeerbare situatie, zo vinden zij. Van Laar van de gemeente sprak dit tegen. Hij zei dat er aan het pand vrijwel niets veranderd hoeft te worden, zodat het zonder probleem in de huidige staat kan worden teruggebracht.

● *Ze weten nog goed waar ze elkaar bijna driekwart eeuw geleden hebben leren kennen. Maria Kleijnen-Pommé (91) woonde naast de spoorwegovergang in Heerlen, in het inmiddels afgebroken huisje dat nu nog te zien is op het schilderij aan de muur van het huidige woonadres, de Heerlense Oude Kerkstraat.*

Mathijs Kleijnen (93) moest geregeld wachten voor de gesloten overwegbomen. En toen sloeg de vonk definitief over. Dinsdag is het liefst zeventig jaar geleden dat het huwelijk gesloten werd.

Beiden zeggen 'nooit een moment spijt te hebben gehad'. Het platina huwelijk wordt dinsdag in huiselijke kring gevierd.

Mathijs Kleijnen is bijna zijn hele leven slager geweest. Tot zijn tachtigste jaar. Niet vanwege zijn leeftijd, maar door het besluit van zijn baas sloot de zaak aan de Heerlerbaan definitief, en zo stond Mathijs dus op straat. Als het aan hemzelf had gelegen, was hij nog wat jaartjes doorgegaan. Maar geen enkele werkgever wilde een slager met bijna tachtig jaar ervaring. Maria Kleijnen heeft altijd het huishouden bestierd. Aan de zorg voor haar zes kinderen had zij haar handen vol. Drie kinderen wonen nog thuis, de andere drie zorgden samen voor vijf kleinkinderen.

Foto: DRIES LINSSEN

Wegpiraat aangehouden

HEERLEN – De Heerlense politie heeft woensdagnacht een 33-jarige Hoensbroekenaar aangehouden die ruim 128 kilometer per uur reed binnen de bebouwde kom.

Om half twee zag een patrouille een auto op de Schelsberg met te hoge snelheid rijden. Men wilde hem controleren, maar de bestuurder trachtte te ontsnappen. Hij reed daarbij 78 kilometer harder dan de toegestane snelheid. Met behulp van ingeseinde, andere politiewagens kon de man op de Spoordijkstraat aangehouden worden.

Na overleg met de verkeersschout werd de auto in beslag genomen. De bestuurder wacht een gepeperd proces-verbaal.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Annie Douwes

weduwe van

Toon Schreur

Zij overleed in de leeftijd van 78 jaar.

Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

6373 BG Landgraaf, 31 januari 1991
Oude Landgraaf 168

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 5 februari a.s. om 13.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Nieuwenhagerheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 19.00 tot 19.15 uur.

---

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, voorzien van het h. sacrament der zieken, op de leeftijd van 74 jaar, onze goede en zorgzame moeder, behuwd- en grootmoeder, zuster, behuwdzuster, tante en nicht

Raymonde Alphonse Maria Roosenboom

echtgenote van wijlen

Antoon Jozef Handels

Wij bevelen haar ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Heerlen: **Jos en Kitty**
Kerkrade: **Wim en Annie**
Wily
Kerkrade: **Fons en Ine**
Stephan - Brenda
Kerkrade: **André**
Kerkrade: **Ton**
Familie Roosenboom
Familie Handels

Kerkrade, 1 februari 1991, Theaterpassage 10[illegible]
Corr.-adres: 6461 VN Kerkrade,
Rolduckerstraat 70.

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op woensdag 6 februari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van St.-Lambertus te Kerkrade, waarna aansluitend begrafenis op de [illegible] graafplaats Schifferheide.
Voor vervoer is gezorgd.
Bijeenkomst in voornoemde kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Dinsdag tijdens de avondmis van 19.00 uur wordt moeder bijzonder herdacht in voornoemde kerk.
Moeder is opgebaard in het streekmortuarium, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek te Kerkrade-Chèvremont. Bezoekuren van 18.00 tot 18.30 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor wat hij voor ons geweest is, geven wij met droefheid kennis, dat heden na een kortstondige ziekte van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 80 jaar, mijn schoonbroer, onze oom en neef

René Tijssen

schoonzus:
Genhout: **Antonia Tijssen-Geilssen**

neven en nichten:
Genhout: **Jeanne van der Zander-[illegible]**
Genhout: **Piet en José Tijssen-Buskens en kinderen**
Puth: **René en Bep Tijssen-Hessels en kinderen**
Genhout: **Tiny en Harie Slangen-Tijssen en kinderen**
Houthem: **Miet en Jan Frijns-Tijssen en kind**
Amstelveen: **Helene Lia Tijssen-van den Heuvel en kind**

Genhout, 1 februari 1991
Corr.adres: Grootgenhouterstraat 139,
6191 NS Beek.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 5 februari a.s. om 11.00 uur in de St. Hubertuskerk te Genhout.
Bijeenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
Avondwake maandag a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Prins Mauritslaan 5 te Beek. Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.
Mochten wij nog iemand vergeten zijn, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving beschouwd wordt.

---

†

In groot vertrouwen en in dankbaarheid voor het geen zij voor ons geweest is en blijft, berichten wij u, dat na voorzien van de h. sacramenten der zieken, geheel voorbereid, temidden van haar kinderen en kleinkinderen, één dag voor haar 80ste verjaardag is overgegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder, zuster, [illegible]

Maria Cornelia Meurers

[illegible] weduwe van

Willem Wolders

[illegible]

Na een leven dat werd getekend door goedheid, bezorgdheid en liefde, is, voorzien van het sacrament der zieken, van ons heengegaan, in de leeftijd van 52 jaar, mijn onvergetelijke echtgenoot, onze lieve pappa, schoonzoon, broer, schoonbroer, oom en neef

John J.H.G.M. Heidendal

echtgenoot van

Mieke F.G. Gorissen

Mieke Heidendal-Gorissen
Ronald
† Patrick
Patricia en Ron
Familie Heidendal
Familie Gorissen

6213 CW Maastricht, 31 januari 1991
Castelmorelaan 16

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden dinsdag 5 februari as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht, wijk 13, gevolgd door de begrafenis op de r.-k. begraafplaats aan de Tongerseweg.
Bijeenkomst in de kerk om 10.45 uur, waar gelegenheid is tot condoleren.
De avondmis ter intentie van de overledene, zal worden opgedragen maandag as. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Sassen, Sint-Maartenslaan 44-48, Wyck-Maastricht; bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van onze collega

John J.H.G.M. Heidendal

Zijn integriteit en collegialiteit zullen wij ons altijd blijven herinneren.
Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote en kinderen.

Directie en medewerkers
Lampert Bedrijven
Nederland/België

Met diep leedwezen en grote verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van onze directeur

John J.H.G.M. Heidendal

[illegible]

Directie en medewerkers
Kleine Bedrijven
Nederland/België

[illegible] wij kennis van het overlijden van ons directielid

John J.H.G.M. Heidendal

[illegible] in dankbare herinnering blijven. [illegible]

Diep is de pijn
als ons groot verdriet
[illegible] zullen we haar niet.

[illegible] grote dankbaarheid voor alles wat zij voor ons is geweest en heeft betekend, geven wij u kennis, dat na een liefdevolle verzorging in het bejaardencentrum 'Avé Maria', van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 90 jaar

Til Pijpers

weduwe van

Frits Webers

Oosterend: **Nico Webers**
Geulle: **Frans Webers**
Emely Webers-[illegible]
José, Peter
Geleen: **Alice Schetjen-Webers**
Zef Scheijen
Jacky
Eric en Angèle
Harry en Natascha
Geulle: **Sjef Webers**
Josè Webers-Notten
Richard, Wilfried
Elsloo: **Huy Webers**
Louis Webers-Bovens
[illegible]

Geulle, [illegible]
[illegible]

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

[illegible] heden, nog vrij onverwacht, afscheid nemen van mijn dierbare man, onze zorgzame vader, schoonvader, schoonzoon, lieve opa, broer, schoonbroer en oom

Joseph Papenborg

echtgenoot van

Maria Agnes Zimmermann

Hij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op de leeftijd van 83 jaar, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.
Wij vragen u voor hem te bidden.

Landgraaf: **Agnes Papenborg-Zimmermann**
Landgraaf: **Gerda en Jos Plantaz-Papenborg**
Andrea, Vera en Ralph
Krefeld (D.): **Marlies en Jürgen Nitschmann-Papenborg**
Jennifer en Stephan
Übach (D.): **Gertrud Zimmermann**
Familie Papenborg
Familie Zimmermann

6374 JW Landgraaf, 31 januari 1991
Groenstraat 220

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden gehouden op dinsdag 5 februari as. om 10.30 uur in de St-Jozefkerk te Waubach.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Maandag 4 februari wordt de dierbare overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde kerk; vooraf om 18.40 uur rozenkransgebed.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32; bezoektijd dagelijks tussen 18.00 en 18.15 uur.
[illegible] geen kennisgeving mochten [illegible] deze annonce als zodanig te beschouwen.

[illegible] jarige leeftijd rustig en kalm van [illegible] na een liefdevolle verzorging in de [illegible] te Heerlen, mijn lieve man, onze [illegible]

Henk Uwland

echtgenoot van

Annie Roos

Heerlen: **A.Cl. Uwland-Roos**
[illegible]: **A.S. Claassens-Uwland**
J.P.L. Claassens
Familie Uwland
Familie Roos

1 februari 1991
[illegible] 153, 6417 VW Heerlen

[illegible] tijdens een korte plechtigheid [illegible] crematorium te Imstenrade-Heerlen op dinsdag 5 februari a.s. om 13.30 uur.
[illegible] voornoemd crematorium om 13.15 [illegible]
[illegible] plechtigheid is er gelegenheid tot [illegible] ontvangkamer van het crematorium.

---

†

Na een zorgzaam leven is heden, stil en bescheiden zoals zij was, van ons heengegaan, onze lieve zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Maria Wetzels

Zij overleed op de leeftijd van 79 jaar, begeleid door het h. sacrament der zieken, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

Kinderen Wetzels-Vrösch
Kinderen Wetzels-Odekerken
B. Heindrichs-Wetzels
† J. Heindrichs
kinderen, klein- en achterkleinkinderen
† M. Weerts-Wetzels
† J. Weerts
Hub Wetzels
M. Wetzels-Tillmanns
kinderen en kleinkinderen
† Johan Wetzels
A. Wetzels-Austen
kinderen en kleinkinderen
M.A. Hulscher-Wetzels
A. Hulscher
kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Sjef Wetzels
B. Wetzels-Robbertz
kinderen en kleinkinderen

31 januari 1991
Hoofdstraat 162, 6372 EN Landgraaf
Corr.adres: Brandhofstraat 11, 6372 KA Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 5 februari a.s. om 14.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus, Hoofdstraat te Schaesberg, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Rozenkransgebed maandag 4 februari a.s. om 18.40 uur, aansluitend avondmis, in voornoemde dekenale kerk.
Onze dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra te Nieuwenhagen, Beuteweg 32.
Gelegenheid tot afscheid nemen dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Bedroefd geven wij u kennis van het toch nog vrij onverwachts overlijden, na een langdurige ziekte, voorzien van het h. sacrament der zieken, op 79-jarige leeftijd, van onze lieve opa, schoonvader, mijn dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Piet Frings

weduwnaar van

Maria Lochtman

Hij overleed in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De diepbedroefde familie:
Familie Frings
Familie Lochtman
Familie Pauly

6374 HL Landgraaf, 31 januari 1991
Kerkstraat 30L

De plechtige rouwdienst, gevolgd door de begrafenis, vindt plaats op maandag 4 februari as. om 10.30 uur in de St.-Jozefkerk te Waubach.
Samenkomst in de kerk.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoléance.
Zondag 3 februari wordt onze dierbare overledene herdacht in een eucharistieviering om 17.30 uur in voornoemde kerk; vooraf om 17.10 uur rozenkransgebed.
De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32; bezoektijd dagelijks tussen 18.45 en 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van

Piet Frings

mede-oprichter en 25 jaar (ere)lid van onze kegelvereniging.

N.W.K.C. Landgraaf

Daar het onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor het medeleven ons betoond bij het overlijden van onze dierbare zussen

Anneke en Christina Heijnen

betuigen wij hierbij iedereen onze hartelijke dank.

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 3 februari 1991 om 11.00 uur in de St.-Jozefkerk te Heerlerbaan.

[illegible]

straat 6, Roermond). Corr.adres: Mgr. Buckxstraat 8, 6121 KV Born. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 5 februari om 11.00 uur in de Onze Lieve Vrouwe Munsterkerk te Roermond.

Diep bedroefd, maar dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis van het toch nog vrij onverwacht overlijden van mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer en oom

Jacob Jonges

ridder in de orde van Oranje-Nassau

weduwnaar van

Klara Koperski

levensgezel van

Toos Pals

in de leeftijd van 71 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **T. Jonges-Pals**
kinderen en kleinkinderen
Familie Jonges
Familie Pals

Hoensbroek, 31 januari 1991
Corr.adres: Stuitstraat 5
6431 NM Hoensbroek

De crematie zal plaatsvinden op 5 februari as. in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10, om 10.30 uur.
Bijeenkomst in het crematorium, waar tevens gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Vader is opgebaard in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100 te Hoensbroek; afscheid nemen dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor alles wat hij voor ons gedaan en betekend heeft, geven wij u met droefheid kennis dat heden, toch nog onverwacht, van ons is heengegaan, onze lieve vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Johan Stürtz

weduwnaar van

Els Gorissen

Hij overleed in de leeftijd van 58 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Heerlen: **José en Ruud**
Gracht: **Kitty en Johan**
Michael, † René, Chantal
Heilust: **Leonard**
Heilust: **Johan en Monique**
Familie Stürtz
Familie Gorissen

Kerkrade, 31 januari 1991
Conventuelenstraat 3
Corr.adres: Caeciliagracht 27; 6465 EJ Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 5 februari as. om 11.15 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Kerkrade-Kaalheide, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk. Er is geen condoleren.
Avondmis ter intentie van onze dierbare overledene, maandag 4 februari om 18.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het streekmortuarium, St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chèvremont, gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Voor uw blijken van medeleven na het overlijden en voor uw aanwezigheid bij de crematieplechtigheid van

Huub Reesink

zeggen wij u hartelijk dank. Uw belangstelling, de warme blijken van medeleven waren ons een grote steun en troost.
Wij wisten niet dat hij door zovelen geliefd en gewaardeerd werd.

Familie Reesink

Heerlen, februari 1991

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is iedereen te bedanken voor het medeleven ons betoond tijdens de ziekte, het overlijden en de begrafenis van mijn lieve man en onze lieve vader en opa

Sjaak de Hey

betuigen wij hierbij onze oprechte dank.
Te weten dat hij door zovelen geliefd was, is ons zeer tot steun en troost geweest.

Mia, kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 3 februari 1991 om 11.00 uur in de St.-Barbarakerk te Treebeek-Brunssum.

Extra vragen gesteld aan college van GS

PvdA ongerust over financiering isolatie

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De fractie van de PvdA in Provinciale Staten van Limburg wil van GS meer zekerheid over de financiële consequenties die de aanleg van de Oost-westbaan en het isolatieproject dat daarbij hoort, met zich meebrengen. De fractie heeft nog negen belangrijke vragen gesteld over de kwestie die eind van deze maand in de Staten behandeld zal worden.

De PvdA wil, net als overigens CDA-Statenlid Constant de Waal, een uitgewerkt scenario zien zonder nachtvluchten. De PvdA wil die nachtvluchten namelijk tot een minimum beperken. Verder maakt de PvdA zich ongerust over de financiering van de isolatie.

„Wij accepteren dat het vliegveld een forse motor kan zijn voor de economische ontwikkeling van de regio. Daar geloven we in. Maar we willen het aantal nachtvluchten beperken, zodanig dat het vliegveld toch rendabel is. Als blijkt dat we het ook zonder nachtvluchten kunnen redden, dan liever zonder en als dat niet kan dan zo min mogelijk," aldus Jan Tindemans, fractievoorzitter van de PvdA.

„Nachtvluchten zijn onvermijdelijk," zegt CDA-deputé Sjef Pleumeekers. „Het is niet realistisch uit te gaan van een scenario zonder nachtvluchten. We hanteren de Griefahn-norm voor het vliegveld. Dat is een bijzonder zware norm. In België is van een normering van lawaai rond vliegvelden bijvoorbeeld nog helemaal geen sprake. We nemen daarmee een voorschot op de toekomst. We moeten echter wel realistisch blijven. Het zou mijn inziens onverantwoord zijn nachtvluchten te schrappen."

De financiering van het isolatieprogramma van de Oost-westbaan zit de PvdA ook nog niet lekker. De bijdrage van het rijk is nu gekoppeld aan de indexering, dat betekent dat er jaarlijks een paar procenten bij komen. Volgens de PvdA is daarmee het mogelijke 'gat' dat bij het isoleren van woningen in de aan- en afvliegroutes van de Oost-westbaan optreedt, nog niet gedicht.

Pleumeekers heeft al laten weten dat met de indexering van de rijksbijdrage de financiering van het isolatieprogramma van 200 miljoen gulden rond is. Vijftien miljoen komt van de provincie, 85 miljoen moet de luchthaven zelf op tafel leggen (via heffingen) en 95 miljoen komt van het rijk. De provincie wilde dat geld nu al van het rijk hebben zodat er een fonds gevormd kon worden. De rente van dat fonds zou dan ook nog gebruikt kunnen worden. Dat heeft het rijk niet toegezegd, wel is nu dus het bedrag geïndexeerd hetgeen betekent dat elk jaar de berekende index aan rente wordt toegevoegd tot het moment van uitbetaling.

Antwoorden

De schriftelijke vragen van de PvdA zullen nog voor 15 februari beantwoord worden. Op die dag beraden zich drie commissies van de Staten gezamenlijk op het voorstel om 15 miljoen uit te trekken voor het isolatieprogramma dat bij de aanleg van de Oost-westbaan hoort. Op 22 februari wordt het voorstel in de Staten behandeld.

Rood Testhouse gaat weg uit Eygelshoven

Van onze redactie economie

KERKRADE – Rood Testhouse sluit het bedrijf in Eygelshoven. De directie heeft collectief ontslag aangevraagd voor de 36 personeelsleden. Het testbedrijf voor computerchips verlaat Zuid-Limburg omdat het aantal opdrachten hier afneemt. Het werk wordt steeds meer verplaatst naar concurrerende bedrijven in het Verre Oosten, zodat er geen toekomst meer voor de Limburgse vestiging is.

Rood Testhouse is gespecialiseerd in het testen van geheugenchips. Voor het bedrijf betekent het vertrek uit Eygelshoven dit jaar een omzetreductie van 5 à 6 miljoen ten opzichte van vorig jaar. Het zal de winst nauwelijks aantasten, zegt de directie. Rood Testhouse is nu zelf ook een vestiging in het Verre Oosten te begonnen.

● *De inzet van ME en politie verliep gisteren vrij rustig. Toch voerde de ME een charge uit nadat een steen in de richting van de politie gegooid was.* Foto: PETER ROOZEN

Maastrichtenaren pleiten voor carnavalsoptocht

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De burgemeester en de Tempeleers kunnen afgelasten wat ze willen, het 'Maastrichtse volk' viert carnaval.

Dat was de boodschap die John Geelen, gemeenteraadslid voor groen-links en carnavalist en een aantal andere Maastrichtse volhouders gisteravond in café 't Pruuske wilden uitdragen.

„Laat de mensen maar gewoon komen, zondagmiddag om half drie op het Sterreplein dan hebben we net zo goed als andere jaren een optocht en wie niet wil, blijft gewoon thuis", aldus Geelen.
Ook veel kasteleins hebben deze week de oproep ondertekend tot een 'gewoon' carnaval. Op de vergadering werd geopperd de route van de optocht aan te passen aan de cafés van deze kasteleins.

De enthousiaste Geelen maakte voorts melding van de plannen van studentenverenigingen om de mascotte, Vrouw Wielemösj, te ontvoeren. Deze pop is in bewaring bij de Tempeleers en zal als er niets gebeurt dit jaar in de container blijven.

Decentrale IPR blijft bestaan

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De decentrale Investerings Premie Regeling (IPR) blijft gehandhaafd op 25 procent bij een bedrijfsvestiging en 15 procent bij investeringen. Dat hebben GS van Limburg deze week besloten.

GS vinden dat de IPR voor Zuid-Limburg (beneden Susteren) gehandhaafd moet blijven tot en met 1992. Het gaat om zogenoemde kleine investeringen tussen de 200.000 en vier miljoen gulden.

„Wij hebben hiertoe besloten omdat we vinden dat er een consistent beleid gevoerd moet worden. We hebben als provinciaal bestuur daar enige beleidsvrijheid in als we ons maar bewegen binnen de normen van de Europese Gemeenschap," aldus deputé Michel Lodewijks.

Statenlid Cyril Lebens (CDA) zei zich geen zorgen te maken over wat Limburg voor de bedrijven wil doen, maar wel over de centrale IPR die is omgezet in een zogenoemde 'bedrijfsomgevingsregeling'. „Er komt zo steeds minder geld beschikbaar voor Limburg," aldus het Statenlid.

Zeventig Volvo's voor de Eurotop

Van onze verlaggever

MAASTRICHT – Het Volvo-concern in Born stelt zeventig auto's ter bechikking voor het vervoer van allerhande lieden tijdens de Eurotop die op 9 en 10 december van dit jaar in Maastricht gehouden wordt. Er zijn meer Limburgse bedrijven die een bijdrage leveren, zo zal Océ in het MECC, dat tijdens de top als perscentrum wordt ingericht, kopieerapparaten neerzetten. Chef van het kabinet van de gouverneur L. de Bruyn heeft dat gistermiddag gezegd in de commissie Algemene Zaken en Financien van Provinciale Staten.

De Bruyn lichtte de commissie in over de plannen die bestaan rond de Eurotop waarvoor de provincie ongeveer één miljoen gulden beschikbaar zal stellen. Samen met het Bureau Nederland wil de provincie een grote promotiecampagne opzetten. Op het Vrijthof komt een tent waar diverse landen zich kunnen presenteren, er zal daar ook een soort Euregionale kerstmarkt gehouden worden. Journalisten die voor de top naar Maastricht willen komen, zullen in de provinciehoofdstad warm worden onthaald. Er worden er overigens tussen de 1500 en 2000 tijdens de top zelf verwacht.

„Het gaat niet alleen om promotie van de stad Maastricht, maar om promotie van de provincie Limburg en het Euregio-gebied," aldus De Bruyn. Maastricht betaalt zo'n zeven ton aan de top. Daarvan is vier voor de beveiliging. „Maar daarmee is het totale bedrag aan beveiliging niet betaald. Er moeten zo'n honderd politiemannen uit het land hierheen komen, hier ondergebracht worden etc. Dat kost natuurlijk veel meer," aldus De Bruyn, die ook meedeelde dat er uitzonderlijke aandacht zal worden geschonken aan het kwaliteit van het voedsel dat tijdens de top geserveerd wordt.

De fracties in de Staten gaan er mee akkoord dat de provincie bijna één miljoen gulden uittrekt voor de Eurotop.

Gemeente Sittard voorkomt bouw illegaal chalet

Politie en ME bij actie woonwagenkamp

Van onze verslaggever

SITTARD – Met inzet van politie en Mobiele Eenheid is gistermiddag een illegaal bouwsel op het regionale woonwagenkamp van Sittard onbruikbaar gemaakt. Eén van de woonwagenbewoners wilde er een chalet bouwen, ondanks diverse aanmaningen van de gemeente Sittard met de bouwwerkzaamheden te stoppen. Groot materieel kwam eraan te pas om de reeds gestorte betonnen fundering, waarop het chalet nog geplaatst moest worden, in stukken te hakken.

Terwijl de ME de Tudderenderweg, waaraan het regionale woonwagencentrum ligt, hermetisch afsloot kwamen een graafmachine en dieplader eraan te pas om het karwei te klaren. Het woonwagenkamp, een van de weinige nog resterende grote centra, moet volgens planning in de loop van dit jaar afgebouwd worden. De gemeente Sittard had onlangs nog laten weten dat zeker met het oog daarop geen enkele nieuwe (illegale) bouwactiviteit meer getolereerd zou worden.

Volgens de Sittardse wethouder J. Schrijen had de bouwer al enkele keren een aanmaning gekregen, zowel mondeling als schriftelijk. De laatste keer was hem een ultimatum gesteld, dat deze week afliep. „Men heeft bij voorbaat laten weten niet aan ons verzoek te voldoen. Ook nadien is nog beton bijgestort op een ontoelaatbare plaats. We hebben dat als gemeente ontraden en ook deze actie aangekondigd," aldus Schrijen.

Kabelbranden

Het materieel dat gisteren werd ingezet, is tevens gebruikt om struiken, bomen en dergelijke weg te halen die het woonwagencentrum aan het zicht van buitenaf onttrokken. De graafmachine ging, voordat die weer op de dieplader werd gezet, de omheining langs.

Het is vermoedelijk de bedoeling dat de politie hiermee sneller en beter kan ingrijpen bij het illegaal verbranden van kabels. Volgens inwoners van het grensplaatsje Tudderen, dat op enkele honderden meters oostelijk van het kamp ligt, is het kabelafbranden onverminderd doorgegaan. Ook nadat bleek dat bij het afbranden het gevaarlijke dioxine vrijkomt.
In de praktijk blijkt echter telkens dat de daders van het kabelafbranden moeilijk te betrappen zijn. Verleden jaar is ook de slechte bereikbaarheid op het kamp zelf punt van discussie geweest bij het streekgewest, de beheerder van het centrum.

Ergernis

Nadat een van de bewoners een steen naar de politie had gegooid, voerde de ME een kleine charge uit. Maar verder verliep de inzet van politie en ME vrij rustig. Doordat ME-pelotons de weg volledig afzetten, was de toegang de het kamp eveneens afgesloten en dat leidde tot ergernis bij sommige woonwagenbewoners die met kinderen moesten wachten totdat de actie later in de middag was afgelopen.

Ondertussen had de politie de Tudderenderweg afgezet voor alle verkeer. Dat leidde hier en daar tot opstoppingen. Vooral op vrijdagmiddag wordt de weg intensief gebruikt; de Tudderenderweg is de enige rechtstreekse toegangsweg naar Tudderen, waar veel mensen gaan tanken.

KLM-kantoor luchthaven gaat dicht

Van onze verslaggever

BEEK – De KLM sluit op 1 april haar vrachtkantoor op Maastricht Airport. Hetzelfde gebeurt op de regionale vliegvelden Twente en Eelde. De sluitingen hebben te maken met de noodzaak te bezuinigen vanwege beroerde finaciële situatie waarin de KLM zich bevindt. De commerciële activiteiten op Beek worden overgebracht naar het KLM-kantoor op de luchthaven Eindhoven.

Na de sluiting van het kantoor kan in Maastricht geen boeking meer worden gemaakt. Er blijft wel regelmatig een vrachtwagen rijden tussen Maastricht en Schiphol om goederen te vervoeren.

Vijftien maanden cel geëist tegen Kerkradenaar

Jeugdleider bleek pedofiel

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Officier van justitie mevr mr M. Verbaas heeft gisteren voor de Maastrichtse rechtbank een gevangenisstraf van vijftien maanden geëist tegen een Kerkradenaar. De officier verweet de 45-jarige man van november 1989 tot eind oktober 1990 met vier jongetjes in de leeftijd van negen en tien jaar ontucht te hebben gepleegd.

Ook zou de verdachte Hans H. foto's hebben gemaakt waarop de geslachtsdelen van de jongetjes te zien zijn. Justitie vorderde ook de tenuitvoerlegging van acht maanden gevangenisstraf. Die straf kreeg hij twee jaar geleden voorwaardelijk opgelegd eveneens voor het plegen van zedenmisdrijven.

Hans H. leerde zijn slachtoffertjes kennen in jeugdclub 'Holz' in Kerkrade. Daar werkte hij elke woensdag vrijwillig als activiteitenleider. In die periode zat hij ook in een pedofielenwerkgroep van het RIAGG om over zijn seksuele voorkeur voor kleine jongetjes te praten. De Kerkradenaar begon de kinderen na een tijdje ook in de weekends te zien. Het kwam dan voor dat hij die mee naar huis nam of naar het huis van ene Wim, die hij in de praatgroep had leren kennen. Hans H. gaf de kinderen die hij meenam onder meer speelgoedautootjes en postzegels om te verzamelen.

In zijn huis of dat van Wim zou hij kinderen vervolgens hebben gedwongen naakt naar sexfilms te kijken. Als hij dan foto's van de jongetjes maakte, trok hij ze meisjesjurken of meisjesondergoed aan. Ook zou hij samen met Wim drie jongetjes met vingerverf hebben beschilderd.
De zaak kwam aan het rollen nadat een van de jongetjes zijn moeder vertelde dat hij niet langer wilde dat Hans in hun huis kwam om op te letten. De moeder vermoedde ontucht en deed aangifte bij de politie tegen H.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

st. jozefziekenhuis kerkrade

In de Stichting Z.V.B.M. werken de Stichting St. Jozefziekenhuis, de R.K. Stichting Moederschapszorg en de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade samen. Onder deze laatstgenoemde Stichting ressorteren twee verpleegtehuizen en vier verzorgingstehuizen. Het totale personeelsbestand omvat ca. 1500 medewerkers.

Ten behoeve van de Medische Staf van het St. Jozefziekenhuis bestaat een part-time vacature voor een

secretaresse m/v
voor 20 uur per week

Taak/functie:
- notuleren van vergaderingen van het Stafbestuur en de plenaire Medische Staf;
- uitwerken van concept-brieven, typen van brieven en rapporten, archiveren, postverwerking en afhandelen van telefoongesprekken;
- werkzaamheden t.b.v. de ziekenhuisbibliotheek;
- werktijden zijn 's middags van 12.30-16.30 uur. Incidenteel vinden er vergaderingen 's avonds plaats, die eveneens genotuleerd moeten worden.

Selectie-eisen:
Opleiding: kandidaten dienen in het bezit te zijn van een MEAO-diploma, secretariële richting of een gelijkwaardige opleiding.
Ervaring: ervaring in tekstverwerking en andere eenvoudige computer-toepassingen is wenselijk. Ervaring als notuliste is noodzakelijk.
Persoon: zelfstandig en ondernemend kunnen werken.

Salariëring:
salariëring zal geschieden in functiegroep 35, zijnde in de jeugdschaal minimaal ƒ 1.216,– en maximaal ƒ 2.189,– bruto per maand op full-time basis; in de aanloop/functionele schaal minimaal ƒ 2.366,– en maximaal ƒ 3.345,– bruto per maand op full-time basis.
De overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-Ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer M. Franken, secretaris Medische Staf, telefoon 045-450546.

Solliciteren:
belangstellenden worden uitgenodigd schriftelijk te solliciteren bij mevrouw R. Giero, Personeelsconsulente van de Centrale Personeelsdienst, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade, binnen 10 dagen na plaatsing van deze advertentie.

Selectieprocedure:
bij de selectieprocedure zullen betrokken worden: de voorzitter en de secretaris van de Medische Staf en de Personeelsconsulente.

STICHTING ZVBM
ST. JOZEFZIEKENHUIS
VERPLEEGTEHUIZEN
BEJAARDENZORG EN
MOEDERSCHAPSZORG
KERKRADE

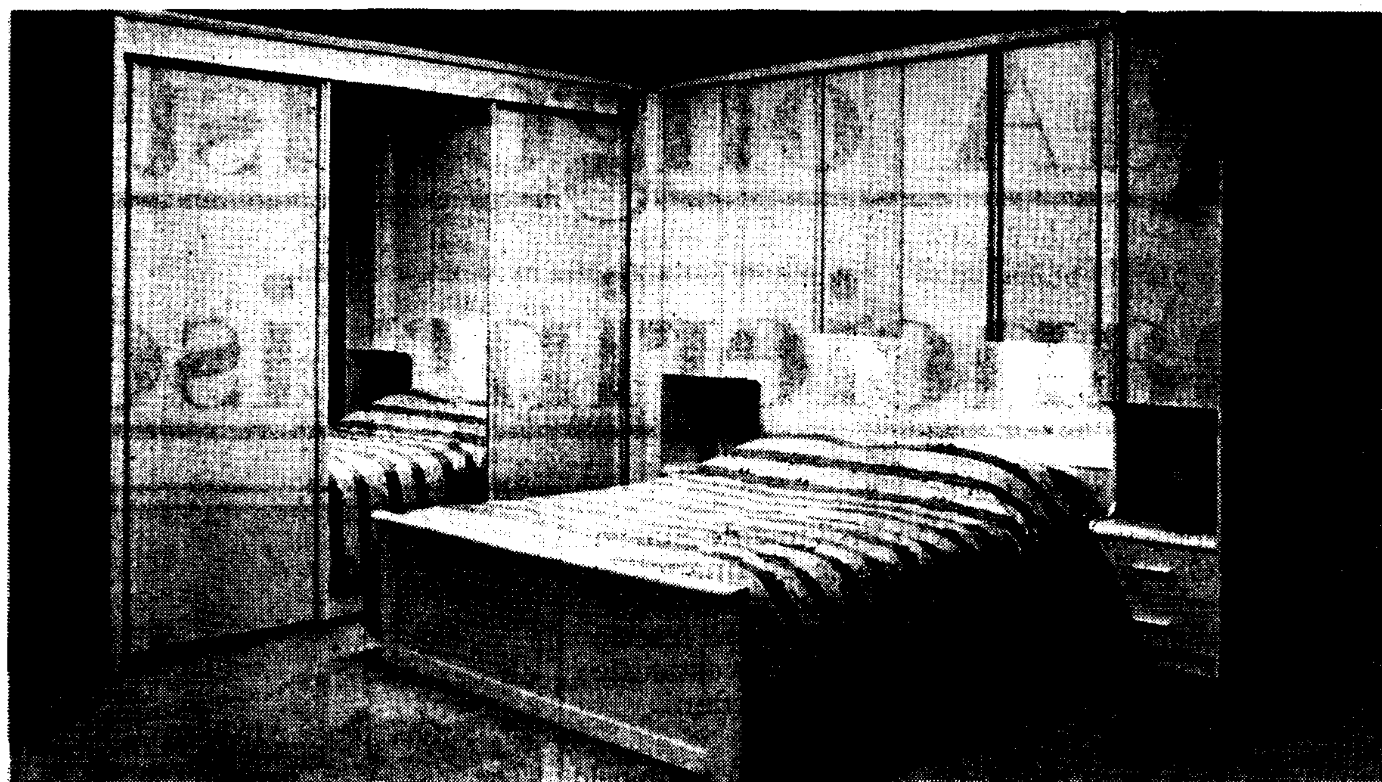
llb
BoerenBond Verzekeringen

WOONIDEEËN OP NIVEAU......

Meubelen
Slaapkamers
Keukens
Woningtextiel

Megroma Meubelen in de Beatrixhaven in Maastricht kombineert een aantal aantrekkelijke pluspunten:
- kompleet assortiment
- uitstekende kwaliteit
- vriendelijke prijsstelling
- uitgebreide garantie
- verregaande pesoonlijke service
- makkelijk bereikbaar
- geen parkeerproblemen
- eigen programma kwaliteitsmeubelen uit eigen fabrieken

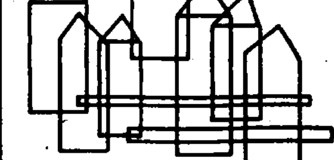
Megroma Meubelen in Maastricht...
Woonideeën op niveau

Openingstijden:
ma t/m vr 9.00-18.00 u.
zat 9.00-16.00 u.
Donderdag koopavond

MEGROMA meubelen

MAASTRICHT
BEATRIXHAVEN
GALJOENWEG 35. TEL. 043-630505
VOLG BORD BEATRIXHAVEN Wijk 22

Woningbouwvereniging **„LAND VAN RODE"**

De woningbouwvereniging „Land van Rode" beheert momenteel 3.650 woningen in de gemeente Kerkrade. De corporatie heeft 26 personeelsleden in dienst.

Voor de afdeling secretariaat/bewonerszaken zijn wij op zoek naar een enthousiaste medewerker voor de functie van

plv. hoofd secretariaat/bewonerszaken m/v

Bij „Land van Rode" staan de begrippen bedrijfsmatig en klantgericht werken centraal. Er wordt naar gestreefd het activiteitengebied Bewonerszaken meer vorm en inhoud te geven. De aan te trekken kandidaat zal een voortrekkende rol dienen te spelen bij de verdere uitwerking van de begrippen bedrijfsmatig en klantgericht werken op de afdeling Bewonerszaken.

Functie-inhoud:
- vervangt het hoofd van de afdeling bij diens afwezigheid;
- levert een actieve bijdrage in de huurdersparticipatie;
- zorgt mede voor de sociale inbreng bij nieuwbouw- en renovatieprojecten;
- is mede belast met de beleidsvoorbereiding met betrekking tot bewonerszaken;
- bemiddelt bij conflicten tussen huurders;
- is contactpersoon voor de huismeesters;
- verzamelt gegevens over de woningmarkt en bewerkt en analyseert deze;
- draagt mede zorg voor de voorlichting aan bewoners en woningzoekenden.

Functie-eisen:
- passende HBO-opleiding (HBO-MW/THW);
- leeftijd vanaf 30 jaar;
- ervaring met bewonersparticipatie;
- leidinggevende capaciteiten;
- bereidheid om in de avonduren te werken;
- kreatief, klantgericht en bedrijfsmatig kunnen werken;
- affiniteit met automatisering;
- bereidheid om binnen redelijke afstand van Kerkrade te komen wonen.

Arbeidsvoorwaarden
Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring en wordt evenals de secundaire arbeidsvoorwaarden vastgesteld op basis van de CAO voor woningcorporaties.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na verschijning van dit blad richten aan woningbouwvereniging „Land van Rode", postbus 135, 6460 AC Kerkrade (onder vermelding van "sollicitatie" op de enveloppe).
Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer G. Logister, hoofd secretariaat/bewonerszaken, telefoonnummer tijdens kantooruren 045-466466.

SUPER

... DAAR IS HET FIJN WERKEN!

Binnenkort opent Super in het winkelcentrum Stein zijn allernieuwste hypermoderne supermarkt.

Super-supermarkten zijn in korte tijd een begrip geworden in heel Nederland en Belgie vanwege de ruime, overzichtelijke en gezellige inrichting van de winkels, het hoge kwaliteitsnivo, de perfekte versafdelingen en het komplete assortiment.

Deze nieuwste "Super" wordt een prima zaak om in te winkelen en te werken.

In deze winkel willen wij een enthousiast team van jonge mannen en vrouwen aanstellen in diverse aantrekkelijke funkties, waarbij het op uiterst korrekte en vriendelijke wijze helpen van onze klanten centraal staat.

Voor onze ambachtelijke slagerij, waar met een hoogwaardige kwaliteit vers vlees gewerkt wordt, zoeken wij kontakt met een

chef-slager (m/v)

die deze belangrijke afdeling zelfstandig kan leiden.
Het S.V.O.-vakdiploma is een vereiste.

Voor de A.G.F.-afdeling zoeken wij een

A.G.F.-chef (m/v)

die in het bezit is van alle vakdiploma's en zelfstandig en kreatief kan werken.

verkoopmedewerkers (m/v)

Zij kunnen worden aangesteld op één van de volgende afdelingen:

- slagerij;
- vleeswaren/delicatessen;
- groente en fruit;
- brood en gebak;
- kaas;
- traiteur;
- kassa (scanning);
- kruidenierswaren.

Zij die verkoopervaring hebben op één der genoemde afdelingen, hebben voorkeur.

part-time medewerkers en vulploegmedewerkers (m/v)

Zij kunnen worden ingezet als verkoper/ster op diverse afdelingen, zowel op koopavond als op zaterdagen, als kassahulp of voor het bijvullen van de winkel in de avonduren.

Voor alle functies geldt:
- beschaafde omgangsvormen;
- bereidheid om in teamverband samen te werken.

Hebt u interesse in één van de functies, gelieve dan binnen 10 dagen schriftelijk te solliciteren bij:

Unigro N.V.,
Soerendonck 2,
6086 BW NEER,

t.a.v. de heer
M. Westerkamp.

SUPER **NEEM MAAR VAN MIJ AAN, DAT 'T ER FIJN WERKEN IS.**

llb V.O.F. **Swentibold**
Boerenbond

V.O.F. SWENTIBOLD is een agrarische coöperatie voor veehouders, akkerbouwers en tuinders in de regio Midden-/Zuid-Limburg. Tot het produktenpakket behoren meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, veevoer en bedrijfsgoederen.
Tevens verzorgt de coöperatie verzekeringen.

V.O.F. SWENTIBOLD zoekt op korte termijn een

WINKELCHEF

welke direct onder de zaakvoerder verantwoordelijk zal zijn voor het totale resultaat van de winkels en magazijnen (excl. verzekeringen).

Tot de taken van de winkelchef behoren onder meer:
- coördineren van de activiteiten van de drie vestigingen;
- bewaking van het produktassortiment binnen de beleidslijnen;
- optimalisering van de organisatie en logistiek van de drie winkels;
- adviseren van klanten.

Om voor deze zware functie in aanmerking te komen, is minimaal nodig:
- kennis en inzicht in de detail- en groothandel;
- aantoonbare leidinggevende capaciteiten;
- commerciële ervaring met aantoonbaar succes.

Kennis van de agrarische sector is een voordeel, maar geen vereiste.

Bij deze functie behoort een passende beloning, mede afhankelijk van de prestaties. Gedurende de inwerkperiode zal intensieve begeleiding worden gegeven.

Sollicitatiebrieven waaruit blijkt dat u aan bovenstaande vereisten voldoent, dient u op te sturen naar:

V.O.F. SWENTIBOLD, t.a.v. de heer P. Simons,
Veeweg 15, 6142 AW Einighausen.

187410

OPEN DAG NIEUWBOUW

...demisch ziekenhuis
...astricht
azM

...genheid te stellen een kijkje te
...nisch ziekenhuis Maastricht,
...i en zondag 17 februari 1991

Toegangskaarten gratis verkrijgbaar bij:

...nder vallen Eijsden, Gulpen,
...pothekers in het Belgisch
...6211 ED Maastricht;
...informati... (bezoekershal oudbouw zieken...
...butiepunten g... zolang de voorraad strekt.

Toegang

... open dagen is alleen mogelijk met een toegangskaart.
...aakt uit de volgende toegangstijden:
09.30 ... 00 - 14.00 uur of van 14.30 - 16.30 uur.
...over een toegangskaart te beschikken die bij de ingang moet...

Gratis Stadsbus

...met de Stadsbus Maastricht is gezorgd voor gratis vervoer. Door
...pen-Dagtoegangskaart kan van elke halteplaats gratis gebruik gemaak...
...tadsbus.
... Maastricht rijden iedere vijf minuten pendelbussen naar het nieuwe

Parkeren

...elijkheden op Randwijck zijn beperkt, zeker bij grote aantallen bezoe-
...ken iedereen daarom zoveel mogelijk gebruik te maken van het
...er. Bij eigen vervoer dient de Parkeerroute gevolgd te worden.

academisch ziekenhuis Maastricht
...M
...ebyelaan 25
...ik 29
...us 5800
...Maastricht
...-87 65 43

Voorstel nieuwe voorzitter Frans Stollman

Kvk wil basis De Peel als burgerluchthaven

Van onze redactie economie

VENLO – De 'slapende' militaire vliegbasis De Peel in Noord-Limburg kan prima worden veranderd in een luchthaven voor goederentransport. Dat zei de nieuwe voorzitter van de Kamer van Koophandel voor Noord-Limburg ing. Frans Stollman gisteren in zijn nieuwjaarstoespraak.

De Kamer wil de komende maanden de haalbaarheid van het project nagaan. De militaire vliegbasis wordt nu slechts enkele keren per jaar gebruikt. Met de nieuwe bestemming zou de logistieke positie van Noord-Limburg een aardig duwtje in de rug krijgen en het zou het gewest economisch flink kunnen helpen.

Volgens Stollman zou De Peel een kleine, gespecialiseerde luchthaven voor pakket- en expressediensten kunnen worden. Omdat er nauwelijks mensen in de directe omgeving wonen, is de geluidsoverlast beperkt. Stollman heeft onthouden dat het kabinet in de Algemene Beschouwingen liet weten dat het bestemmen van militaire vliegvelden voor burgergoederentransport mogelijk moet zijn. Snel handelen is noodzakelijk, aldus Stollman, omdat het niet uitgesloten is dat De Peel niet langer een 'slapende' basis blijft, maar misschien een operationele militaire basis wordt als defensie zich van militaire vliegvelden elders in het land terugtrekt.

Stollman, in het dagelijks leven directeur van Rank Xerox in Venray, wees verder op de gevaarlijke aspecten van de 'ondernemingshuis'-gedachte. Dat is de tendens om bij de Kamer zoveel diensten en instellingen te verzamelen dat ondernemers er op iedere vraag een antwoord kunnen krijgen. Volgens Stollman moeten de Kamers voorkomen dat taken die nu door het ministerie van Economische Zaken worden betaald, in de toekomst voor rekening van de Kamers komen.

Bovendien moeten de Kamers zich niet door de overheid laten inpakken. De Kamer moet altijd de vrijheid blijven behouden de overheid op de vingers te tikken.

Enorme medewerking aan onderzoek

Dader kende slachtoffer

Vervolg van pagina 1

AKEN – Sinds twee weken was de jongen aan het zwerven. Na het verlies van zijn werk, had hij ruzie gekregen met zijn moeder. De afgelopen dagen bracht hij door bij familie in Heinsberg.

De dader kende Jessica Rippegather, ze hadden in het verleden enige tijd bij elkaar in de straat gewoond.

K. heeft verteld dat hij het meisje dinsdagmiddag rond een uur of twee meevoerde naar de bewuste kelder. Hij heeft haar tegen de grond gewerkt en haar vervolgens gewurgd. Daarna heeft hij zich seksueel vergrepen aan het lichaam.

De politie van Heinsberg en Aken sprak gisteren haar dank uit voor de medewerking die de bevolking van Heinsberg heeft verleend aan het grootschalige onderzoek dat is verricht. Afschuw over het gebeuren lag volgens de woordvoerder ook ten grondslag aan de extra motivatie waarmee de recherche gewerkt heeft. Het team was uitgebreid met een 14 leden tellende 'Mordkommission' uit Aken.

Het was deze week de derde keer in drie maanden dat Heinsberg opgeschrikt wordt door een moord. In november werd een bejaarde rentenier in zijn woning beroofd en vermoord en in december was een 32-jarige man het slachtoffer.

„Toeval," aldus de Akense officier van justitie gisteren. Er is geen enkel verband tussen de zaken.

Hans Koenen hoofdredacteur De Limburger

MAASTRICHT – De 58-jarige Hans Koenen is benoemd tot hoofdredacteur van De Limburger. Hij was reeds vanaf 1978 adjunct-hoofdredacteur. De benoeming is gisteren ingegaan.

Koenen is al ruim 35 jaar werkzaam in de journalistiek. Hij was aan het begin van de jaren '60 ook enige tijd verbonden aan het Limburgs Dagblad.

Van onze verslaggever

Deel Annadal naar belegger

MAASTRICHT – Beleggingsfirma Muermans heeft het voorste gedeelte van het Anndal-complex gekocht van Teikyo Europe BV. Muermans zal daar voorzieningen maken voor de Maastrichtse rechtbank.

Teikyo Europe BV kocht onlangs het Annadal van het Academisch Ziekenhuis Maastricht dat momenteel verhuist naar nieuwbouw te Randwijck. Met de Rijksgebouwendienst werd overleg gevoerd over de samenwerking met eventuele projectontwikkelaars die het complex onder handen zullen nemen.

Aanvankelijk werd er van uit gegaan dat de Rijksgebouwendienst het voorste deel van het Annadal wilde kopen om er de rechtbank te huisvesten. Maar dat wordt nu overgelaten aan Muermans.

Beleggingsfirma zal nu het totale Annadal integraal gaan ontwikkelen. In het voorste gedeelte wordt ruimte gemaakt voor de rechtbank en de 13 hectare die overblijft is bedoeld voor Teikyo. Er wordt daar een school gevestigd voor 300 Japanse meisjes en een universiteit voor 800 studenten uit Boston in de USA, waar Teikyo ook een van haar vestigingen heeft. Daarnaast wordt er een kliniek gevestigd voor medische controle van in Noord-west Europa verblijvende Japanners en een bio-medisch onderzoeks instituut.

Overval na overval

● *Enige tijd na de overval nemen personeelsleden van de AMRO-vestiging in Caberg de 'schade' op.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Maar liefst drie gewapende overvallen hebben er de afgelopen twee dagen in Maastricht plaatsgevonden. Rond 11.15 uur drong gisteren een gewapende overvaller het bijkantoor van de AMRO-bank in de wijk Caberg binnen. Hij bedreigde een daar aanwezige man en vrouw en de twee vrouwelijke bankbedienden met een pistool. De ongeveer 25-jarige man was ongeveer 1.90 meter lang, sprak Nederlands en droeg een zwarte integraal helm, een blauw jack van tentstof en een blauwe spijkerbroek.

Het bankpersoneel en een echtpaar werd bedreigd met het vuurwapen. De overvaller stopte het geld dat hij geëist had in een witte palstic zak en vluchtte naar buiten. Voor de deur stond een handlanger op een blauwe crossmoter te wachten. Het tweetal reed weg via de Tambooerijstraat. De motor is 's middags terug gevonden in de Bazuinstraat in Maastricht. Hij bleek het bezit van een uit Arnhem afkomstige man, die de motor niet als gestolen heeft opgegeven. Mogelijk is het kenteken vals.

Een andere gewapende over overval vond eergisteravond plaats op twee geldlopers van een taknkstation, terwijl ze trachtten de dagopbrengst te storten in de nachtkluis van een bank aan de Eindestraat te Maastricht. Twee gemaskerde en met vuurwapens bewapende mannen sprongen uit de struiken en pakten de cassettes van de geldlopers af. Te voet vluchtten ze toen verder in de richting van de Akersteenweg.

Ook gistermiddag werden twee geldlopers overvallen. Rond 14.40 uur brachten twee vrouwelijke personeelsleden van een winkelbedrijf uit Maastricht de dagopbrengst naar de Rabobank aan de Tongerseweg. Toen zij uit de auto stapten, kwamen er twee mannen op hen afgelopen. De ene spoot vermoedelijk traangas in het gezicht van de jonge vrouw en rukte aan de geldtas. De vrouw hield deze echter zo stevig vast dat zij enkele meters over de grond werd getrokken. Toch moest zij de tas prijsgeven. De dieven sprongen in een personenauto en het meisje maakte met geschaafde knieën melding van de overval.

Misdaden om geld in Midden- en Zuid-Limburg

Januari bijna elke dag raak

Van onze verslaggever

HEERLEN – In Midden- en Zuid-Limburg is het ondertussen bijna elke dag raak: vermogensdelicten met geweldpleging, zoals de juristen het netjes omschrijven. Beroving van een friture, een overval op straat, bedreiging en beroving van taxichauffeurs, tasjesroof, bejaarden in hun woning mishandeld.

Januari 1991 is wat dit betreft geen uitzonderlijke maand, benadrukken politiewoordvoerders desgevraagd. Criminaliteit neemt toe en het neemt ook nog snel toe. Maar dat er sprake is van een bijzondere situatie de laatste weken in Limburg wordt ontkend. Het is de alledaagse gang van zaken. De maand januari 1991 is zomaar een maand.

„De moord op die bejaarde vrouw in Amstenrade is misschien reden tot ongerustheid en dat mag ook wel, maar in aantallen gesproken is daar geen reden toe," verzekert woordvoerder Hay Clabbers van de Rijkspolitie Limburg over het beroven van minder valide mensen.

Overigens heeft de hoofdofficier van justitie te Maastricht een beloning uitgeloofd van 25.000 gulden voor diegene die de gouden tip in dit onderzoek kan aandragen. De politie weet namelijk nog steeds niet wie de moord op Anna Beckers op zijn geweten heeft. Ze werd donderdag 17 januari dood in haar woning aangetroffen.

Een misdaad van enigszins ande[re] kaliber, maar ook onrust veroorza[kend], is de tasjesroof. Ondertuss[en] is deze alledaagse misdaad zelf doorgedrongen tot in dorpjes al[s] Roggel. De politie aldaar laat wete[n] dat de aangifte van 24 januari als inci[dent] dient te beschouwen.

Begin januari melden enkele lande[lijke] verenigingen van middenstan[ders] een onrustbarende toename van het aantal overvallen op kleine ondernemers. Frituren en tanksta[tions] zijn populair. Onlangs werd i[n] het blad Ondernemersvisie gesug[gereerd] dat de georganiseerde mis[daad] zich de nu gericht op de middenstand, omdat de banken on[]dertussen te goed beveiligd worden. De zelfstandige ondernemers willen nu geld van de rijksoverheid om meer veiligheidsmaatregelen te kunnen nemen.

De Limburgse Organisatie van Zelf[]standige Ondernemers (LOZO) zeg[t] niet over aanwijzingen te beschik[]ken dat in Limburg de middenstan[]ders in toenemende mate doelwi[t] zijn. Zegsman Rooskens: „Dit soor[t] opmerkingen hebben meer betrek[]king op de situatie in de Randstad."

Eén maand criminaliteit...

HEERLEN – Hieronder een overzicht van het aantal misdrijven met geweldpleging in de eerste maand van dit jaar.

2 januari: overval op shoarmazaak in Schinveld. Dagopbrengst ontfutseld aan vrouw. Dader spoorloos. Invalide man in Roermond door twee 13-jarige jongens beroofd. Jongens aangehouden.

5 januari: taxichauffeur in Maastricht bedreigd door gewapende man. Overvaller nog altijd spoorloos.

8 januari: overval op sigarenzaak in Geleen. Enkele dagen later dader aangehouden. Bleek verslaafd aan drugs.

9 januari: tasjesroof in Geleen.

10 januari: vijf jongens beroven fietser in Maastricht van haar geld. Daders spoorloos. Tasjesroof in Heerlen. Dader achtervolgd door voorbijgangers en aangehouden. Die dag werd er ook een tasjesrover aangehouden in Hoensbroek.

11 januari: gewapende overval op bar in Hasselt. Dader gaat er met de kas vandoor en laat een serveerster zwaargewond achter.

12 januari: drie gewapende overvallers mishandelen en beroven bejaard echtpaar in Landgraaf. Elk spoor van de daders ontbreekt.

13 januari: in Geleen gewapende overval op een friture.

14 januari: taxichauffeuse wordt in Maastricht aangevallen met traangas. Twee dagen later wordt de dader gearresteerd.

15 januari: in Maastricht overval op sigarenzaak door twee met pistolen gewapende mannen. Spoorloos. Poging tot overval op Rabobank in Koningsbosch. Dader raakt gewond door eigen wapen en wordt overmeesterd.

16 januari: de 78-jarige Anna Beckers wordt in haar woning in Amstenrade door messteken om het leven gebracht. De politie denkt aan beroving als motief.

17 januari: tankstation in Sittard overvallen. Dader wordt aangehouden. In Maastricht wordt een man op straat overvallen. Dader spoorloos. En in Herkenbosch wordt, onder bedreiging met een pistool, een tankstation overvallen. Geen spoor van de dader.

18 januari: supermarkt in Bree (B) overvallen. Dader vlucht voor in paniek rakende cassière.

21 januari: twee mannen overvallen bejaarde in zijn woning in Beringen (B). Ze kwamen zogenaamd de meterstand opnemen. Spoorloos.

22 januari: tasjesroof in Heerlen. Geen spoor van de twee daders.

24 januari: in Roggel ontfutselen twee mannen een bejaarde vrouw haar tasje. Van hen ontbreekt elk spoor.

29 januari: postagentschap in Puth wordt (voor de zevende keer) overvallen. De gewapende rover maakt zich met een paar honderd gulden uit de voeten. Na twee dagen wordt hij gegrepen.

31 januari: grenswisselkantoor in Venlo overvallen. Buit van tienduizenden guldens. Daders spoorloos.

Uitslag van Oudejaarsquiz 1990

Hoofdprijs naar Nuth

Niettegenstaande ook nummer 20 in de serie geen gemakkelijke opgave was, blijft de traditionele LD-Oudejaarsquiz grote aantrekkingskracht op onze lezers uitoefenen.

Honderden oplossingen kreeg de puzzelredactie te verwerken. Het resultaat mag gezien worden. Ruim honderd inzendingen waren foutloos en tientallen puzzelaars zaten er maar één keer of hooguit tweemaal naast.

De vragen over de beginfase van het conflict aan de Perzische Golf, dat inmiddels in een openlijke oorlog is uitgemond, zijn door vrijwel alle puzzelaars goed beantwoord. Uit onderzoeken en opiniepeilingen in binnen- en buitenland is gebleken dat de krachtmeting in het Midden-Oosten niemand onberoerd laat. Voor miljoenen mensen blijft de grote confrontatie 'Saddam-Bush' met een veelheid van daaraan verbonden aspecten het gesprek van de dag; thuis, op het werk en overal elders. De uitvoerige berichtgeving via radio, televisie en in de kranten over het ontstaan van het conflict en het inferno dat nu gaande is, werkt die betrokkenheid met de dramatische ontwikkelingen in de Golfregio vanzelfsprekend nog in de hand.

Enkele puzzelaars hadden moeilijkheden met vraag 63. De Hongaarse ex-minister van Buitenlandse Zaken Gyula Horn kreeg in Aken de Internationale Karel-de-Grote-Prijs 1990. Niet het Tsjechoslowaakse staatshoofd Vaclav Havel, zoals menigeen dacht. Havel is de eerstvolgende aan wie de 'Karlspreis ('91) wordt uitgereikt. Dat gebeurt op Hemelvaartsdag (9 mei) in Aken.

Aangezien het aantal goede inzendingen de hoeveelheid beschikbare prijzen verre overtreft, moesten de winnaars door loting worden aangewezen. Die loting had het navolgende resultaat:

HOOFDPRIJS (*f* 500): H. Vonken, Nuth.
Tweede prijs (*f* 250): Dhr. Harmens, Sittard.
Derde prijs (*f* 125): N. Hendriks, Brunssum.
Vierde prijs (*f* 100): M. Klinkers, Geverik-Beek
Vijfde prijs (*f* 75): H. Silvertand, Landgraaf

Acht prijzen van elk *f* 50, gewonnen door:

J. Erkens, Voerendaal; H. Ingenbleek, Brunssum; D. Verjans-Fiddelaers, Born; familie W. Bulkens, Kerkrade; mevr. G. Knooren, Hoensbroek; R. Suylen, Landgraaf; R. van Sloun, Born; Erik Dieteren, Landgraaf.

Twaalf prijzen van elk *f* 25, gewonnen door:

H. Keizers, Geleen; mevr. R. Femer, Oirsbeek; C. Schonewille, Heerlen; mevr. L. Hoes-Hornman, Kerkrade; A. Boerenkamps, Geleen; J. Daemen, Landgraaf; R.v.d. Veer, Heerlen; M. J. Klippert, Eijsden; Diana Voots, Munstergeleen; P. F. Kleikers, Landgraaf; M. Raijmakers-Baggen, Vaals; F. Keulen, Brunssum.

Zo had U 't moeten doen
1-a; 2-a; 3-a; 4-b; 5-b; 6-a; 7-c; 8-c; 9-c; 10-c; 11-b; 12-b; 13-b; 14-a; 15-a; 16-c; 17-c; 18-b; 19-b; 20-c; 21-a; 22-a; 23-a; 24-b; 25-b; 26-a; 27-c; 28-c; 29-a; 30-a; 31-c; 32-a; 33-b; 34-b; 35-a; 36-c; 37-c; 38-a; 39-b; 40-a; 41-a; 42-a; 43-b; 44-b; 45-a; 46-a; 47-c; 48-c; 49-a; 50-c; 51-a; 52-b; 53-a; 54-b; 55-a; 56-c; 57-b; 58-b; 59-b; 60-b; 61-a; 62-b; 63-c; 64-c; 65-b; 66-b; 67-a; 68-a; 69-c; 70-a; 71-b; 72-b; 73-a; 74-a; 75-a; 76-c; 77-c; 78-a; 79-a; 80-c; 81-b; 82-b; 83-a; 84-a; 85-c; 86-a; 87-b; 88-a- 89-a

Vraag 90:
3 - 34 - 9 - 8 - 1 - 12 - 11 - 36
23 - 30 - 7 - 14 - 17 - 16 - 39 - 38
29 - 40 - 15 - 2 - 37 - 28 - 5 - 10
19 - 6 - 35 - 4 - 27 - 32 - 25 - 20
33 - 18 - 13 - 24 - 31 - 26 - 21 - 22

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

● Jacob Keppels voor een schilderij van Cor Driessen. Het kunstwerk bestaat uit symbolische kleuren: het groen van het nieuwe leven, rood van de kampen en blauw van de zee die de joden overstaken om hun thuishaven Israël te bereiken. Foto: CHRISTA HALBESMA

Jacob Keppels: marktkoopman, jood en een beetje filosoof

'Israël bijt op z'n tanden'

door jeanette ackens

HEERLEN – *Dagboeknotitie van donderdag 17 januari:* „De US hebben vannacht toegeslagen. George Bush is over zijn eigen schaduw gestapt. Is dit de klap waardoor Saddam Hoessein ineens knock out zal gaan? Zal Israël toch gespaard kunnen blijven? Het heeft al zo veel oorlogen overleefd, zal het ook deze ongeschonden doorstaan? Het is nog te vroeg om Hosannah te roepen."

Deze aantekeningen maakte de Heerlense marktkoopman Jacob Keppels, sinds 50 jaar een zeer bekend gezicht op en om de Bongerd. Waarschijnlijk zoekt niemand een filosoof achter deze man met de grote kisten Jaffa-sinaasappels. Vermoeden slechts weinigen dat bij hem thuis op de tafel boeken liggen over Ben Gurion en George Bush.

Wie kan ook weten dat Jacob de Kristallnacht heeft meegemaakt en in 1939 nog net het vege lijf wist te redden door met zijn moeder over de grens bij Vaals naar Nederland te vluchten?

Over zijn joodse identiteit:
Keppels had in de jaren die volgden alle reden om niet te koop te lopen met zijn joodse achtergrond. „Maar naarmate ik ouder word, begin ik de banden met mijn jeugd weer strakker aan te halen. Ik doe een poging mijn joodse identiteit, die ik jarenlang heb verstopt, naar voren te schuiven. Ik voel me echter niet gebonden aan al de 613 wetten zoals de orthodoxen die eren."

Jacob Keppels voelt wel een heel sterke verbondenheid met Israël, de staat waarop nu de ogen van de hele wereld zijn gericht. Hij is er twee keer geweest, heeft samen met zijn echtgenote een rozestruik geplant in een plantsoen bij het hotel waar ze logeerden.

Als zoon van het volk van David heeft Keppels een heel eigen mening over de oorlog die zich in het Midden-Oosten afspeelt.

Over de zo onzekere toekomst:
„Israel bijt op z'n tanden. Het is een moderne staat geworden die gewend is ook een slag uit te delen. Dat is nodig om als enige democratische staat met slechts 5 miljoen inwoners te kunnen overleven in een gebied dat bevolkt wordt door zo'n 100 miljoen Arabieren. De Amerikanen kunnen wel proberen de kastanjes voor Israël uit het vuur te halen, maar dat druist in tegen de mentaliteit van dit volk. Hoe lang de Israëli's het volhouden om geduld te oefenen is afhankelijk van wat de Amerikanen hen bieden. Daar ben ik heel pragmatisch in. Maar ik heb wel het vertrouwen dat Israël de juiste beslissingen neemt."

Over de staat Israel:
„Op dit moment is de wereldopinie pro-Israëlisch. Over het algemeen is echter te merken dat de meeste berichten niet door joodse journalisten worden gemaakt. Als de mensen de informatie niet kunnen afzetten tegen een stukje historie, lijkt het me moeilijk om te onderscheiden wat waar is en wat niet. Men staat elkaar momenteel op de tenen om iets nieuws over Israël aan de weet te komen. Maar waar het om gaat, is het vinden van een oplossing, er moet rust komen in het Midden-Oosten."

„De Amerikanen zijn oh zo bang dat het tij keert en Israël Irak zal aanvallen. Wat gebeurt er met de minstens 500.000 Amerikaanse soldaten als de Arabieren zich op hen zouden storten? We hebben het over een tijdbom, een kruitvat vol ontevreden mensen."

Over de oorlog en Europa:
„Ik veroordeel die oorlog, ben eigenlijk helemaal tegen oorlog. Ik heb genoeg geweld meegemaakt voor mijn hele leven. Al die miljarden guldens die in de oorlogsindustrie en de Intifada zijn gestopt, hadden beter aan huisvesting, educatie en gezondheidszorg voor de Arabieren besteed kunnen worden."

„Maar er moet wel een halt toegeroepen worden aan dergelijke personen, of dat nu Saddam Hoessein is of morgen weer een ander. Het is ook wel hypocriet dat er eerst allerlei eisen werden gesteld aan de toetreding van Israël tot de EG. Maar nu het joodse volk in angst zit en van vergelding afziet, gaat de EG opeens open en Arafat in de ijskast."

„Dat er zo veel doden vallen, vindt iedereen erg, zonder meer. Maar het gaat ook om het overleven van Israël. Het is een staat waar joodse mensen die eeuwenlang vervolgd werden zich eindelijk thuisvoelen."

Zaterdag 26 januari, bij het bezoek van de Duitse ministers Genscher en Vogel aan Israël, zette Jacob die tweeslachtigheid van Europa op papier.
„Genscher en Vogel hebben de volle laag gekregen. Ze hebben alle frustraties, angst en toorn moeten oplepelen. Nee, wij joden zijn het niet vergeten. Nu de vernietiging dreigt met het Duitse gas, franco in huis geleverd bij Saddam Hoessein, nu de Duitse multinationals Irak met moordend speeltuig hebben overladen, dreigt Israël voor de tweede keer het kind van de rekening te worden."

En dan de laatste aantekening in het dagboek van Jacob Keppels:
„Wanneer Israël en Duitsland elkaar ontmoeten, is er gas."

ontmoeting op zaterdag

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Tentoonstelling met tekeningen van Aad de Haas. T/m 10/3, open di t/m vr van 11-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie Signe,** Akerstraat 82a. Tekeningen van Joseph Kerff en objecten en schilderijen van Frans Savelsbergh. Van 14/2 t/m 17/3, open do t/m zo van 14-17 uur. **De Wever Ziekenhuis,** galerie 't Wevertje. Olieverfschilderijen van Ton Luyten. T/m 15/2. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. De expositie 'De Oudheid versierd. Sieraden uit de Oudheid'. T/m 10/3, open ma t/m vr van 10-17 uur, za en zo van 14-17 uur. **Galerie de Konfrontatie,** Putgraaf 5 (naast de Luciushof). Expositie van Ron Bernstein, Sil Crefcoeur, Jo Schoenmakers en marjo de Vries. Van 2/2 t/m 3/3, geopend za en zo 14-17 uur. **Galerie 't Vinkentouw,** Bokstraat 63. Papier-collages van Mariet Giesbertz en foto's over carnaval van Nol Pepermans. T/m 12/2, open di t/m vr van 13-17 uur en za van 10-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Bronzen sculpturen en werken op papier van de kunstenares Avis Turner. T/m 10/2, open do t/m zo van 13-17 uur.

● WEUSTENRADE–VOERENDAAL

Galerie Schiltaere, Jan Peukensweg 13. Expositie van 19 en 20 eeuwse schilderijen, open op zondag van 14-17 uur.

● HOENSBROEK

Kasteel Hoensbroek, Expositie 'De mijnen en de kunsten'. T/m 3/3, geopend dag. van 10-12 uur en van 13.30-17 uur.

● BRUNSSUM

Bestuurscentrum, Zeefdrukken en aquarellen van de Franse kunstenares Laurence Carabeuf. T/m 15/2, open ma t/m vr van 9-12.30 uur en 13.30-17 uur.

● SCHINVELD

Galerie Wunnik, Eindstraat 58. Expositie van Ger Stallenberg en Jos van Wunnik. T/m 17/2, open iedere zondag van 14-18 uur. **Gemeentehuis,** Kloosterlaan 7. Expositie van Silvia Rijswijk-Dolmans. T/m 15/2, open tijdens kantooruren.

● UBACHSBERG

Atelier Ben Bonke, Hunsstraat 58. Expositie met wisselende selectie van oa objecten, schilderijen en sieraden van Ben Bonke. Iedere derde zondag van de maand. Geopend van 14-18 uur.

● MEERSSEN

Bestuurscentrum en Synagoge, Expositie met schilderijen, aquarellen en tekeningen van Nettie Bromberg. T/m 24/2. Het Bestuurscentrum is open op werkdagen 9-12.30 uur en 13.30-17.00 uur. De Synagoge is geopend wo en zo van 14-17 uur.

● VALKENBURG A/D GEUL

Instituut Driekant, Geerlingshof, Broekhem 114. Permanente expositie, hommage aan Jan Hanlo.

● VAALS

Kopermolen, Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische vondsten. Permanente expositie. Geopend van di t/m zo van 14-17 uur. Expositie fotografie van Gonnie Goossens. T/m 17/2, open di t/m zo van 14-17 uur.

● GELEEN

Liassgebouw. Elisabethstraat 9. Tentoonstelling van Marjo Voncken. T/m 28/2, geopend tijdens kantooruren. **NMB bank,** Markt. Aquarellen van Marlou van der Zalm-Philippens. Open tijdens kantooruren.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel. Haagstraat 5. Expositie van Sjef Hutschemakers, Lydia Bronnenberg-Creyghton en Paul de Win. T/m 3/3, geopend do t/m zo van 14-17 uur.

● STEIN

Gemeentehuis. Raadhuisplein 2. Expositie van beeldhouwer Kees Verhoeve. T/m 3/2, open ma t/m vr van 13-17 uur, za en zo van 15-17 uur.

● BEEK

Galerie Artique, Prins Mauritslaan 105. Expositie van M. van Tuyl. Open wo 14-17 uur, do en vr 14-21 uur, za en zo 11-17 uur.

De Wever wil Pools medisch personeel

● Antoon Speck ontvangt uit handen van burgemeester Van Zeil de eremedaille in goud. Foto: WIDDERSHOVEN

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het Heerlense De Weverziekenhuis wil in de toekomst gebruik gaan maken van artsen en verpleegkundigen uit Polen. In ruil daarvoor stuurt De Wever medische apparatuur naar Poolse ziekenhuizen.

Directeur J. Goosen over de nauwe samenwerking met de Poolse ziekenhuizen: „Tijdens een onlangs gebracht werkbezoek in Polen is ons gebleken dat de medische kennis van de Poolse artsen van een vrij hoog niveau is. Alleen hebben ze daar een chronisch gebrek aan geld om goede medische apparatuur te kopen en hun kennis in praktijk te brengen."

De basis voor de samenwerking is de afgelopen week gelegd. Een ploeg van negen medici en technici van Poolse ziekenhuizen was een week lang te gast in het De Weverziekenhuis. Twee artsen opereerden een dag samen met hun Nederlandse collega's. Volgens directeur Goosen verbaasden de Polen zich daarbij over de beschikbare apparatuur in de operatiekamer, maar stonden de Nederlanders te kijken van de grondige medische kennis van de Poolse artsen.

● De Poolse artsen brachten deze week ook een bezoek aan de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD). Een ambulance-chauffeur legt uit hoe met poppen eerste hulp-instructies worden gegeven. Foto: FRANS RADE

Antoon Speck ontving gouden eremedaille

WITTEM/HEERLEN – In Kasteel Wittem ontving Heerlenaar **Antoon Speck** gistermiddag de eremedaille in goud uit handen van burgemeester Van Zeil. De 59-jarige heer Speck kreeg de koninklijke onderscheiding tijdens de viering van zijn 40-jarig dienstjubileum bij DMV Campina.
Op 1 februari 1951 trad Antoon Speck als administratief medewerker in dienst van de toenmalige coöperatieve melkinrichting 'De Mijnstreek en omgeving' in Heerlen. In '58 volgde zijn benoeming tot hoofdadministrateur. Twaalf jaar later vond een fusie plaats tussen Campina, Sibema en de Mijnstreek. Speck verzorgde toen de loonadministratie van de 'Campina Zuid-Limburg'. Vijf nieuwe centralisaties en fusies hebben er toe geleid dat de heer Speck momenteel met twee assistenten de loonadministratie verzorgd voor plm. 900 medewerkers. Antoon Speck is daarnaast jarenlang secretaris van zowel de ondernemingsraad als de personeelsvereniging geweest. Ook maatschappelijk maakte hij zich verdienstelijk: sinds 1974 is de heer Speck bestuurslid van de woningcoöperatie Heerlerbaan, die op dit moment 2400 woningen in beheer heeft.

Raad Simpelveld wil CNN van de kabel

Van onze verslaggever

SIMPELVELD – In tegenstelling tot een aantal buurgemeenten stelt Simpelveld geen prijs meer op ontvangst van het Amerikaanse televisiestation CNN op de kabel.
Simpelveld, dat is aangesloten op het kopstation in Hulsberg, heeft de stichting CAI Geleen duidelijk gemaakt dat men de oorspronkelijke zender (WDR) terug wil op de kabel. Maandag komt de stichting CAI Geleen in vergadering bijeen.

Raadslid Van Hommerig-Bloem merkte afgelopen donderdagavond tijdens de vergadering op: „Bij het uitbreken van de oorlog in de Perzische Golf keken veel mensen naar CNN. Nu we twee weken verder zijn, neemt die interesse af. Bovendien kunnen veel Simpelveldenaren het Engelstalige tv-station niet verstaan. CNN moet plaatsmaken voor WDR."
In de gemeente Brunssum zit CNN sinds deze week op de kabel. Maar de Amerikaanse nieuwszender moet stuivertje wisselen met de RTBF. In ieder geval is het mogelijk CNN 's morgens en 's avonds laat te ontvangen, omdat de RTBF dan geen programma's uitstraalt.
Raadslid Starmans wil naast WDR ook SWF op de kabel: „Een prima zender met veel culturele, informatieve programma's en goede speelfilms." Wethouder Frijns: „SWF op de kabel kost de gemeente ruim 28.000 gulden. Maar als de meerderheid van de abonnees die zender wil, komt SWF op de kabel. Zo eenvoudig is dat."

Vrouw rijdt met auto tegen boom

NUTH – Een 49-jarige vrouw uit Nuth is donderdagavond om negen uur op de Uitleggersweg in Hellebroek-Nuth met haar auto tegen een boom gereden. De automobiliste liep bij het ongeluk meerdere snijwonden op. Zij werd overgebracht naar het ziekenhuis in Heerlen. De auto werd zwaar beschadigd. De oorzaak van de frontale botsing is niet bekend.

SP boos over plan Strijthagen

LANDGRAAF – De Socialistiese Partij (SP) in Landgraaf zegt met verbazing kennis te hebben genomen van wat zij noemt 'de brutaliteit' van de gemeente om met nieuwe plannen voor het natuurgebied Strijthagen te komen.
Landgraaf heeft een extern bureau een rapport laten opstellen, waarin geconcludeerd wordt dat er kleine toeristische voorzieningen moeten komen om grote investeerders te trekken voor een bungalowpark en een grote sporthal. Er zou daarom nog dit jaar een klimmuur, een camping en een kleine kabelbaan moeten komen.
De SP spreekt van 'pretparkachtige' plannen, die een minachting van de bevolking vormen, die zich bij de Raad van State met succes verzette tegen plannen voor een bungalowpark.

Kerkradenaar promoveert

KERKRADE – Kerkradenaar **L. Soethout** promoveert donderdag 7 februari aan de Katholieke Universiteit Nijmegen bij de faculteit Natuurwetenschappen. De titel van zijn proefschrift luidt: 'Scanning tunneling microscopy: review and application in layered materials.' Het betreft een onderzoek naar de atomaire opbouw van gelaagde materialen met behulp van een nieuw soort microscoop, die niet gebaseerd is op licht en lenzen. Deze zogenaamde tunnelmicroscoop kan veel beter vergroten dan gangbare microscopen.

Soethout zat op gymnasium Rolduc en startte in 1979 met de studie natuurwetenschappen. In 1984 behaalde hij zijn doctoraalexamen. Hij woont in Nijmegen.

● Ed Wubbe geeft twee dansers van het Scapino Ballet les. Foto: CHRISTA HALBESMA

Masterclass Scapino Ballet in Heerlen

HEERLEN — Het Rotterdamse Scapino Ballet gaf gisteren in de stadsschouwburg Heerlen een masterclass in het kader van het derde Dansfestival dat afgelopen zondag plaatsvond. Tijdens deze openbare repetitie gaven de dansers voor circa 100 toeschouwers uitleg over hun voorstelling.
Artistiek leider Nils Christe was door ziekte afwezig en werd vervangen huis-choreograaf Ed Wubbe en repetitor Annegien Sneep. Wubbe werkte gisteren met twee dansers aan een duet uit de nieuwe dans 'Parts' op muziek van J.S. Bach. Tijdens de masterclass werden een aantal elementen uitgetest en bijgesteld voor het ballet.
Na de pauze werkte Sneep met de dansers aan het stuk 'Before Nightfall', een voor de dansers geheel nieuwe choreografie van Nils Christen. 'Parts' gaat over twee weken in Rotterdam in première en is op 27 februari te zien in Heerlen. 'Before Nightfall' komt pas het volgende seizoen op de planken.

'Veiligheid en ouderen' in Hoensbroek

HOENSBROEK – In Hoensbroek worden binnenkort drie voorlichtingsbijeenkomsten over verkeersveiligheid gehouden voor ouderen. Op dinsdag 19 februari wordt met behulp van dia's naar verkeerssituaties in Heerlen gekeken. Een week later, op 26 februari, luidt het onderwerp: angst op bepaalde plaatsen in de stad. Op 5 maart tenslotte wordt gesproken over veiligheid in en om de eigen woning.
De bijeenkomsten zijn op deze dinsdagen steeds van 10 tot 12 uur in dienstencentrum de Koffiepot aan de Kasteellaan in Hoensbroek. Toegang is gratis.
Het project wordt georganiseerd door de Federatie Welzijnswerk Ouderen samen met onder meer de gemeentepolitie en de gemeente Heerlen. Opgeven kan tot 18 februari bij het Dienstencentrum. In de ochtenduren bellen: ☎ 045-715530.

Limburgs Dagblad

sport

Göhner: „Theunisse heeft genomen'

PATERSWOLDE – „Voor mij staat vast dat er gemanipuleerd is en dat Theunisse iets genomen heeft. Anders had ik het rapport toch niet ondertekend. De bewering van de advocaat dat we alleen de juridische argumenten hebben gebruikt om tot een oordeel te komen is onjuist, zegt dr. Werner Göhner, voorzitter van de arbitragecommissie van de UCI (Internationale wielrenunie).
Volgens hem is niet louter op juridische gronden geoordeeld. De medische aspecten zijn wel betrokken bij de uitspraak in de zaak Gert-Jan Theunisse.„We hebben er veel aandacht aan besteed. Het dossier grondig nagelezen en ook de resultaten van het onderzoek van prof. Thijssen hebben we uitvoerig bestudeerd", aldus Göhner gisteren in Paterswolde.
Zoals bekend heeft TVM de UCI (Internationale Wielrenunie) officieel gratie gevraagd voor Gert-Jan Theunisse. De UCI-officials zullen vandaag het verzoek van de Nederlandse ploeg behandelen. Directeur Bos en ploegleider Priem hebben gevraagd de tot 13 juni geschorste renner vanaf 1 april in actie te laten komen.

Edberg faalt voor Zweden

DORTMUND – Het thuisvoordeel woog zwaar op de openingsdag van de mondiale Daviscuptennisstrijd. Australië en Joegoslavië namen een voorsprong van 2-0 tegen respectievelijk België en Zweden.

Zagreb: Joegoslavië - Zweden 2-0. Ivanisevic - Svensson 6-2 4-6 6-3 6-4, Prpic - Edberg 6-4 6-3 6-2. Dortmund: Duitsland - Italië 1-1. Becker - Cane 3-6 6-1 6-4 6-4, Stich - Camporese 6-7 1-6 3-6. Praag: Tsjechoslowakije - Oostenrijk 1-0. Korda - Skoff 6-3 3-6 6-7 6-1 6-3. La Manga: Spanje - Canada 1-0. Bruguera - Zsnajder 6-4 5-2 1-6 6-1, Emilio Sanchez - Wostenholme 2-1 afgebroken wegens regen. Euro-Afrikaanse zone, groep 1: Boedapest: Hongarije - Sovjetunie 0-2 Lanyi - Sjerkasov 3-6 3-6 3-6, Markovits - Volkov 3-6 4-6 4-6. Oporto: Portugal - Ierland 2-0. Cunha e Silva - Casey 5-7 6-1 6-2 6-3, Marquez - Wright 6-3 7-5 6-2.

Belangrijke winst Eaters

ROTTERDAM – Opnieuw leed Rotterdam tegen de Eaters een thuisnederlaag. Gisteravond werd de titelverdediger met 7-5 (2-0, 1-4, 4-1) de derde nederlaag in de play-offs toegebracht. Door dit succes staan de Eaters nog een punt achter op Tilburg en Rotterdam. De eerste plaats is voor de Geleendenaren zelfs binnen handbereik.

Hennie Grift in winningmood

SCHAESBERG – Eén rijder was gisteravond uitzonderlijk in vorm op de draf- en renbaan in Schaesberg. Hennie Grift won op zijn thuisbaan vier van de acht koersen

Alpen-Prijs: 1. Charismatic (H. Grift) km.tijd 1.22.8; 2. Euridiki; 3. Dirano. Winn. 1,20; pl. 1,10, 2,40; koppel 26,10; trio 174,30.**Balkan-Prijs:** 1. Diederik (A. Diels) km.tijd 1.22.3; 2. Delfi Ruimzicht; 3. Daniel Hanover. Niet gestart: Eef Hazelaar en Dol. Winn. 69,90; pl. 13,60, 6,70; koppel 15,50; trio 950,00. **Ardennen-Prijs:** 1. Count Ken (C. Imming) km.tijd 1.20.1; 2. Tregaro; 3. Cyrus Volo; 4. Devona Drogenhof. Winn. 11,50; pl. 3,20, 2,80; koppel 79,10; trio 1.479,80; kwartet niet gespeeld. **Atlas-Prijs:** 1. Frakee du Bois (W. Velis) km.tijd 1.21.1; 2. Florida Gesture; 3. Duc Smoking. Winn. 2,20; pl. 1,50, 2,20; koppel 5,50; trio 442,00. **Atlas-Prijs:** 1. Fantail (H. Grift) km.tijd 1.19.9; 2. Ceres van Troje; 3. Delius van Troje; 4. Dean Boszorg. Winn. 2,20; pl. 1,20, 2,00; koppel 16,90; trio 258,10; kwartet 2.119,20. **Dolomieten-Prijs:** 1. Dream 's Crown (H. Grift) km.tijd 1.18.7; 2. Duke Ruimzicht; 3. Digger Gebroek. Winn. 1,60; pl. 1,20, 2,10; koppel 10,50; trio 103,40. **Rocky Mountains-Prijs:** 1. Charlotte Hanover (H. Grift) km.tijd 1.18.0; 2. Abbado; 3. Anne Shoeing; 4. Carmenta Decora. Niet gestart: Cann De Bloomerd. Winn. 1,90; pl. 1,60, 1,40; koppel 2,60; trio 14,00; kwartet 137,00. **Jura-Prijs:** 1. Doris Vryennesse (C. Imming) km.tijd 1.18.8; 2. Delgadotranss; 3. Bep De Bloomerd. Niet gestart: Ebony Queen en Neptun. Winn. 1,80; pl. 1,20, 2,10; koppel 12,80; trio 94,70; W-5 500,40 (7-2-8-7-4).

De totalisatoromzet bedroeg f 107.464,00.

● BORDEAUX – In de Franse voetbalcompetitie heeft Bordeaux gisteravond op eigen terrein gelijk gespeeld, 1-1, tegen Olympique Marseille. De stand aan kop: Marseille 25-36, Monaco 24-30, Auxerre 24-29, Lyon 24-27.

● HEERLEN – De Limburgse zaalvoetbalteams in de eerste divisie C kenden een zeer magere oogst bij de visites in Brabant. Alleen ZVV Roermond sleepte er in het degradatieduel tegen Normakoestiek uit Tilburg een puntje uit. Roermond liet de Tilburgse ploeg twee minuten voor tijd nog onnodig langszij komen, 2-2. De Roermondse ploeg is Brunssum nu tot op een punt genaderd. Stap Inn Entree verloor met 3-1 bij Tongelreep terwijl FC Wierts met 9-4 het onderspit dolf bij Schoenenreus.

Vandaag beslist UCI over WK-start Danny de Bie

Belgische wielerbond wil dopingcontroles afschaffen

door bennie ceulen

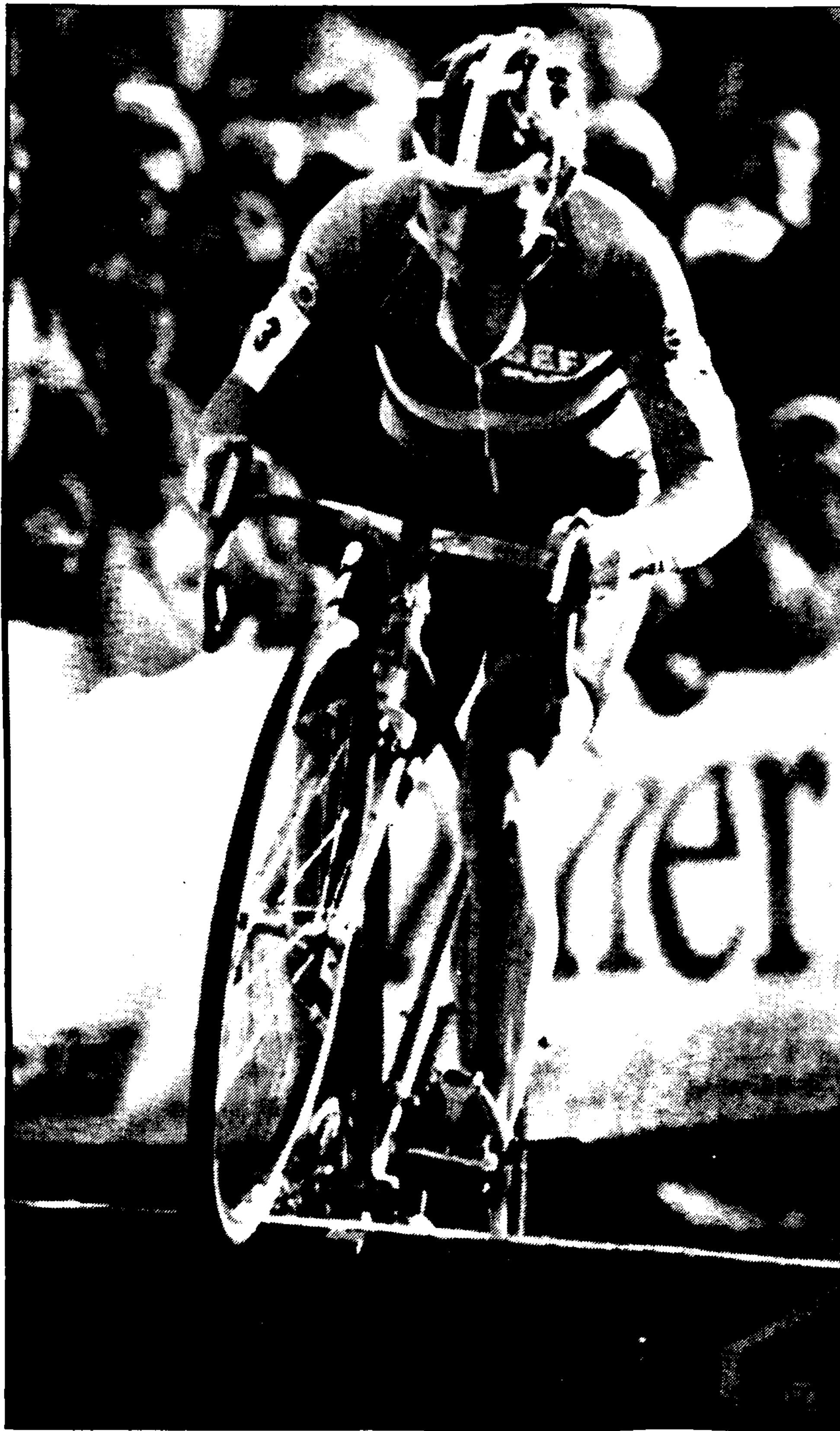
HEERLEN/PATERSWOLDE – Als gevolg van de affaire Danny de Bie wil de Belgische Wielrijders Bond (BWB) de dopingcontroles gaan afschaffen. Voorzitter Ernest de Vuyst is de onophoudelijke problemen met de op verboden middelen betrapte renners beu. Het feit dat de rechtbank begin deze week oud-wereldkampioen veldrijden Danny de Bie in kort geding vrijspraak omdat hij zich niet had kunnen verweren toen hij bij de dopingcontrole in Zillebeke betrapt werd met een condoom onder zijn trui, was de druppel die de emmer deed overlopen. Ernest de Vuyst vindt dopingcontroles een zaak voor de overheid en is niet van plan dat zijn bond nog langer veel geld en tijd in de strijd tegen doping gaat steken.

Als het aan hem ligt zal de bond met onmiddellijke ingang geen enkele dopingcontrole meer houden. De Vuyst, die erop wijst dat bijna geen enkele andere sportbond in zijn land zelf dopingcontroles houdt,is serieus van plan zijn revolutionaire ideeën bij het hoofdbestuur van de Belgische Wielrijders Bond erdoor te drukken. Indien De Vuyst, die overigens steun zoekt bij andere wielerbonden, zijn zin krijgt, zal voortaan alleen in Belgische topklassiekers als de Ronde van Vlaanderen, Parijs-Brussel, Gent-Wevelgem, Waalse Pijl en Luik-Bastenaken-Luik op doping gecontroleerd worden. Maar niet meer door de BWB; wel door de UCI, de internationale wielerfederatie, omdat deze dat reglementair verplicht is.

Zware klus

De UCI heeft overigens gisteren nog niet besloten of Danny de Bie morgen aan het wereldkampioenschap veldrijden voor profs in Gieten mag deelnemen. Vandaag zullen de officials zich opnieuw over de ophefmakende zaak buigen. Volgens Hein Verbruggen, vice-voorzitter van de UCI, is het een zware juridische klus. Moreel gesproken vindt de internationale wielrenunie het moeilijk De Bie te laten starten. Maar evenals de Belgische Wielerbond is de UCI gebonden aan de uitspraak van de Brusselse rechter. Deze gelaste maandag de BWB alle sancties in te trekken op straffe van een dwangsom van ongeveer 1,4 miljoen gulden. Tegen die uitspraak gaat de bond op 19 februari in beroep.

De afgelopen dagen is door de advocaten van de UCI intensief gespeurd naar de mogelijkheden De Bie een startverbod op te leggen. De UCI had gisteren De Bie willen horen, maar de Belg gaf geen gehoor aan die oproep. Volgens Verbruggen is niet alleen deelneming van De Bie het knelpunt, maar ook de juridische consequenties van de zaak. Het oordeel van de Belgische rechter heeft immers een precedent geschapen inzake de rechtspraak in de sport. Het is niet ondenkbeeldig, dat als gevolg hiervan de UCI in navolging van de plannen van BWB-voorzitter Ernest de Vuys in de toekomst de handen gaat aftrekken van de dopingcontroles.

● *Danny de Bie heeft de wielerbonzen van de UCI voor grote problemen geplaatst. Vandaag wordt beslist of de man van de condoomaffaire morgen in het WK mag starten.* Foto: DRIES LINSSEN

Twintig mille in prijzenpot WK-veldrijden

Van onze sportredactie

ZEEGSE – Als een Nederlandse prof wereldkampioen veldrijden wordt, kunnen zijn vijf ploegmakkers elk 4000 gulden beuren. KNWU-sponsor Houtland stopt 10.000 gulden in de pot en de winnaar van de regenboogtrui doet er hetzelfde bedrag bij. Die afspraak hebben de Nederlanders gisteren gemaakt in Zeegse (Drenthe), waar de profcrossers verblijven.

Ploegleider Hennie Stamsnijder: „De wereldkampioen deelt niet mee uit de pot, de reserve - Huub Kools - wel. Daarmee willen we benadrukken dat wij als ploeg opereren".

De nationale profs hebben morgen geen echte kopman. Stamsnijder: „Er is afgesproken dat wij niet tegen elkaar rijden en dat is op zich een cruciale beslissing. Er liggen namelijk conflictueuze situaties". De oud-crosser doelt op het feit dat het ploegenbelang - Frank van Bakel rijdt bijvoorbeeld voor dezelfde ploeg als de Belgen Danny de Bie en Paul de Brauwer - geen rol zal spelen.

Iedereen mag dus voor zijn eigen kans rijden. „De jongens zijn professioneel genoeg om te zien hoe ze er na een half uur koers voorstaan. Dan weet iedereen wel of ze zich goed genoeg voelen voor de finale en daar de koers op afstemmen. Je hebt zo de meest eerlijke situatie", aldus Stamsnijder.

Duitse grote favoriete WK schaatsen

Kleemann kan alleen van zichzelf verliezen

HAMAR – Al drie jaar is Gunda Kleemann 's werelds beste schaatsenrijdster. Ziekte en een verkeerde wissel verhinderden dat die overmacht ook in wereldtitels werd uitgedrukt. De Duitse heeft inmiddels zo'n grote afstand genomen van de concurrentie, dat de derde poging wel raak moet zijn.

Met diep respect volgen de overige deelneemsters de krachtige slagen die Kleemann in het ijs van Hamar krast. Een dag voor het toernooi om het wereldkampioenschap weten zij zich reeds verslagen. De tweede plaats is voor hen normaal gesproken de hoogst haalbare klassering. Kleemann kan alleen van zichzelf verliezen.

„Iemand die zo veel sterker is dan de rest zou wel wat zelfverzekerder mogen zijn", vindt Karin Kania. Nooit eerder deklasseerde een schaatsster de 'concurrentie' zo nadrukkelijk als Kleemann twee weken geleden. Met een voorsprong van 3,255 punten (ofwel 32,55 seconden op de vijf kilometer) werd zij in Sarajevo Europees kampioene. Kania beheerste in de jaren tachtig het vrouwenschaatsen, totdat Yvonne van Gennip haar met luttele troostprijzen uit Olympisch Calgary wegstuurde.

Kleemann beweert voor WK-toernooien altijd veel nerveuzer te zijn dan voor andere evenementen. Dat zo merkwaardige vergissingen in het verleden moeten verklaren. Zo vergat ze vorig jaar nota bene de schaatsen in haar baggage naar Calgary te stoppen. De titel ging naar haar landgenote Jacqueline Borner, die momenteel herstelt van een ongeval.

Kania, die na 1988 afscheid nam en sindsdien slechts enige keren als toeschouwer bij grote toernooien aanwezig was, herinnert zich de blonde zenuwpees. In Kania's laatste seizoen op de ijsbaan debuteerde Kleemann. Tijdens het Europese toernooi werd ze achter Andrea Ehrig tweede. „Ze maakte haar slag niet goed af. Bij de enige wedstrijd van het Olympisch toernooi die ik in min of meer rustig kon volgen, viel ze." Op die vijf kilometer finishte Kleemann toch nog als zesde.

De elfvoudige wereldkampioene gelooft er niets van dat Kleemann door haar weinig gepolijste stijl een grotere valkans zou hebben dan een stiliste als Van Gennip. „Ze staat net zo stevig op het ijs als Yvonne." Kania's vroegere coach Rainer Mund en zijn opvolger Gaby Fuss zien de afzet als de basis voor de schaatsbeweging. Een esthetisch begrip als stijl is daaraan ondergeschikt gemaakt.

„Als het om mooischaatsen was gegaan, hadden wij niet al die titels gewonnen", erkent Kania. „Dat neemt niet weg dat ik in de loop der jaren technisch beter ben gaan rijden." Toen Kania (onder haar meisjesnaam Enke) in 1980 wereldkampioene op de sprint werd, schaatste ze rechtop. „Diepzitten", waardoor een maximale afzet kan worden verwezenlijkt, bleek later niet zo'n probleem.

● *Gunda Kleemann doet een gooi naar haar eerste wereldtitel.*

Wellicht weer Zesdaagse Maastricht

MAASTRICHT – De kans is groot dat de Zesdaagse van Maastricht vanaf volgende winter terugkeert op de wielerkalender. Het Limburgse baanevenement ging evenals de Zesdaagse van Rotterdam enkele jaren geleden ter ziele. Peter Post was van beide organisaties wedstrijdleider. Naar verluidt werd onlangs een nieuw comité gevormd om de Maastrichtse 'six-days' nieuw leven in te blazen. De eerste oriënterende gesprekken hebben reeds plaatsgevonden. Indien het wielerspektakel weer van de grond komt, is het de bedoeling om een demontabele piste in het MECC-complex te bouwen.

Transfer Fondriest goedgekeurd

PATERSWOLDE – De FICP heeft de transfer van Maurizio Fondriest van Del Tongo naar Panasonic goedgekeurd. Op voorwaarde dat de afkoopsom van 200.000 gulden is overgemaakt. Dat laatste is volgens de CBN (Continuiteit Beroepswielersport Nederland) twee weken geleden gebeurd.

Fortuna-Den Haag afgelast

HEERLEN – De voor gisteravond vastgestelde eredivisiewedstrijd Fortuna Sittard - FC Den Haag ging wegens de slechte gesteldheid van het terrein niet door. Tevens werd de voor gister vastgestelde eerstedivisiewedstrijd FC Zwolle - Telstar afgelast.
In de eerste divisie zijn twee wedstrijden, die voor vandaag op het programma stonden, afgelast: Cambuur - BVV Den Bosch en AZ - Heracles. De wedstrijden zullen ook morgen niet worden gespeeld.
De KNVB is niet van plan over te gaan tot een gehele afgelasting van het betaalde voetbal. Op de velden waar gespeeld kan worden, hard mits egaal is geen probleem, zullen dit weekeinde wedstrijden kunnen doorgaan.

Geen voetbal in Limburg

HEERLEN – Er wordt dit weekeinde niet gevoetbald in Limburg. De KNVB in Zeist heeft alle wedstrijden in de amateurcompetitie van vandaag en morgen afgelast. Competitieleider Verkooijen was eerder al tot een afgelasting overgegaan in Zuid II en de Afdeling Limburg. Ook de duels in de landelijke jeugdcompetitie gaan niet door.

sport kort

● CHEB – Ten koste van Joegoslavië heeft het Nederlandse vrouwen handbalteam de eerste overwinning bij het zeslandentoernooi in Tsjechoslowakije behaald, 23-17 (11-8). Een verrassing. Oranje blonk vooral in verdedigend opzicht uit.

opstelling

Ongeloofwaardig

Peter Post treedt terug. Hij is ploegleider af en heeft in een periode waarin hij voortdurend onder vuur wordt genomen de functie die hem het meest aan het hart ligt overgedragen aan zijn discipelen Planckaert en De Rooy. Post gaat als 'n directeur-manager de Panasonicploeg runnen. De Tour gaat hij hooguit enkele dagen als gast bezoeken. Klinkt ongeloofwaardig.
Eigenlijk niet uit de mond van Peter Post, want hij heeft al vaker uitspraken gedaan, waarvan hij later het tegendeel bewees. Bijvoorbeeld, dat hij nóóit aan prijsopdrijving mee zou doen. Het tegenovergestelde geschiedde. Erger zelfs, als je een aantal van z'n collega's mag geloven. De gigantische bedragen, die zij de coryfeeën bruto willen betalen, legt Post netto op tafel. Daarom keerde Theunisse terug naar Post. Ook Rooks koos voor het geld. Post begon het seizoen 1990 met grootse plannen, met als doel de Tourzege. En wat kwam ervan terecht? Helemaal niets. Ja, een hoop ellende, waarvan het einde begin 1991 nog steeds niet in zicht is.
Het aantrekken van het tandem Rooks-Theunisse, waarvoor hij zelfs Breukink opofferde, was zijn zoveelste miskleun. Tussendoor verloor sprintkanon Van Poppel al zijn glans. Ook al een verkeerde investering. En Post maar roepen dat de renners hun rechten goed kennen, maar niet hun plichten. Natuurlijk mag hem niet alle schuld in de schoenen geschoven worden, want de renners moeten fietsen, niet Post. Het is wel frappant, dat die coureurs bij hun vorige ploegen wel de sterren van de hemel reden. Bij Post plots niet meer. Waar ligt dat dan aan? Aan de persoonlijke 'benadering? Door de betrokken coureurs wordt hij als een soort onmens afgeschilderd. Post beweert het tegendeel. Natuurlijk, daar staat hij in wielerkringen ook om bekend. Als je Post mag geloven, gaat hij altijd vrijuit.
Hij heeft blijkbaar nog niet van het verleden geleerd, want wederom heeft hij peperdure coureurs gekocht. Wereldkampioen Dhaenens. En Maurizio Fondriest. Benieuwd, of dit tweetal het wel gaat maken bij Post. Voor het geld dat ze bij Panasonic verdienen, moeten ze navenant presteren. Maar in de wielersport speelt de menselijke aanpak ook een heel voorname rol. Vooral wat dat betreft heeft Post gefaald. Hij wil zijn renners met een en voortdurend zien presteren. Hoe langer resultaten uitblijven, hoe meer hij zijn coureurs onder druk zet. Daarom botst het steeds tussen Post en zijn kopmannen.
Daarbij kan hij ook gemeen zijn. Vraag dat maar eens aan Jo Maas. Toen de Limburger ooit met de Fransman Duclos-Lasalle in kansrijke positie de finale van de Amstel Gold Race inging, dreigde Post Maas, nota bene bij de passage van z'n woonplaats Amby, van de weg te rijden als hij niet meteen de pedalen stil zou houden. Dat is Peter Post.
Toen Jo Maas vorig jaar in deze krant onthulde hoe hij in zijn Raleighperiode als winnaar van de Ronde van België onwetend was gedrogeerd en daardoor bij de dopingcontrole door de mand was gevallen, brieste Post dat Limburgers altijd onbetrouwbaar zijn geweest. Soigneur Fons van Heel, die ook zijn boekje opendeed m.b.t. de manier van prepareren in de ploeg Post, werd door zijn ex-baas zelfs gekenmerkt als 'iemand die alleen kinderen dood kan rijden'. Van Heel had ooit in de Tour de pech dat hij een onoplettend kind overreed. De brave man uit Grevenbicht ging bij dat drama geheel vrijuit. Maar Post verstaat de kunst om iemand op deze manier van repliek te dienen. Onmenselijk. Het maakt wellicht zijn aanpak duidelijker.
De 57-jarige Post is niet met de tijd meegegaan. In het moderne cyclisme gelden andere normen dan vroeger. In de periode dat hijzelf koerste, kon nog alles. Ook het nemen van doping. Niettemin, doet dat niets af aan het feit dat hij als renner een grote was. Op weg en baan.
Na zijn actieve loopbaan verrijkte hij het peloton met de onvergetelijke Raleighploeg. De breuk met Raas en de komst van meerdere Nederlandse ploegen heeft hij blijkbaar nooit kunnen verteren. Er bleef niet veel meer over van z'n onaantastbare positie. Uitgerekend hij werd speelbal van de renners. In die periode is hij zijn hoofd kwijtgeraakt. Post dacht met het grote geld topsuccessen te kunnen kopen. Zijn miskleunen gingen gepaard met een golf van kritiek. Teun van Vliet en zijn mentor Boskamp voegden daar als wraak een dopingschandaal aan toe.
Het valt op dat de schandalen zich steeds rond de ploeg Post afspelen. Zijn imago, geloofwaardigheid en vakmanschap hebben zwaar te verduren gehad. Post beweert het anders te gaan aanpakken. Moeilijk te geloven. Maar aan de vooravond van het nieuwe wielerseizoen geven we hem het voordeel van de twijfel. Voor de laatste keer.

bennie ceulen

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Rabobank Voerendaal

is een zelfstandige bank en maakt deel uit van de Rabobank-organisatie. Iedere Rabobank werkt voor de bedrijven en particulieren in haar eigen gemeenschap. De Rabobank is een coöperatieve bank, gericht op het behartigen van de financiële belangen van leden en cliënten. Het coöperatief bankieren vraagt medewerkers die zich hierbij betrokken voelen. Wij zoeken een

ervaren relatiebeheerder particulieren (m/v)

tevens plaatsvervangend afdelingshoofd.

De gevraagde functionaris maakt deel uit van de afdeling Particulieren en is rechtstreeks verantwoording verschuldigd aan het afdelingshoofd. Hij of zij zal op enthousiaste wijze dienen te werken aan de verbreding en verdieping van het relatiebestand, door een planmatige aanpak en advisering aan particuliere relaties op het gebied van financieringen, beleggingen en verzekeringen.

Voor deze functie denken wij aan kandidaten met een opleiding op MBO/HBO-niveau, aangevuld met vakgerichte studies. De bereidheid tot het volgen van verdere vakgerichte studies dient aanwezig te zijn. Een servicegerichte en flexibele instelling alsmede een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid zijn van wezenlijk belang. Goede contactuele, commerciële en representatieve eigenschappen zijn onontbeerlijk voor een goede uitoefening van deze functie.

De Rabobank biedt een goede honorering en uitstekende secundaire voorwaarden, waaronder een dertiende maandsalaris en interessante studiefaciliteiten.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Wilt u meer weten over aard en inhoud van deze functie, dan kunt u bellen met de heer W.G.A. Maassen, directeur, telefoon (045) 75 00 32, toestel 21.

Uw schriftelijke sollicitatie wordt met belangstelling verwacht door de directeur van de bank, de heer W.G.A. Maassen, Postbus 23000, 6367 ZG VOERENDAAL.

Rabobank

Welke enthousiaste collega (m/v) ontwikkelt zich snel tot een onmisbare 'controlepost' binnen onze interne accountantsdienst?

Een toenemend aantal ondernemingen, bedrijfstakken, beroepsbeoefenaars en particulieren doet een beroep op AZL Beheer voor een specialistische en individuele begeleiding op pensioengebied.
De interne accountantsdienst telt momenteel zes medewerkers en staat onder leiding van de interne accountant. De werkzaamheden bestaan ondermeer uit het opstellen en toetsen van controleprogramma's, het controleren van de jaarrekening van AZL Beheer en haar opdrachtgevers, de behandeling van fiscale vraagstukken en het onderhouden van contacten met externe accountants.
Ter versterking van deze dienst zoeken wij een enthousiaste collega die na een korte inwerkperiode zelfstandig:
- controlewerkzaamheden uitvoert met betrekking tot de vaststelling van pensioenaanspraken van onze diverse opdrachtgevende pensioenfondsen;
- de jaarrekeningen van die pensioenfondsen controleert;
- de verschillende controleprogramma's kritisch bekijkt en deze eventueel bijstelt of vernieuwt.

U heeft uw HBO-opleiding, bij voorkeur HEAO-accountancy, voltooid en bent studerend voor NIVRA. Daarnaast beschikt u over ruime kennis van en ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking.
Wij stellen hoge eisen aan accuratesse, gevoel voor efficiency en communicatieve vaardigheden. Uw leeftijd is 25 à 30 jaar.

Een psychologisch en medisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Als u geïnteresseerd bent in deze functie kunt u uw schriftelijke sollicitatie richten aan AZL Beheer, [illegible] Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen.
Voor nadere inlichtingen is de heer Laeven, Hoofd Algemene Zaken, telefonisch bereikbaar op nummer 045-763272.

AZL Beheer is een moderne, dienstverlenende onderneming met circa [illegible] medewerkers, gevestigd in Heerlen. De collectieve pensioenvoorziening is haar voornaamste [illegible]. Op grond van jarenlange ervaring is een grote expertise opgebouwd in alle adviserende en uitvoerende disciplines van dit specifieke vakgebied. De onderneming verricht haar werkzaamheden vanuit vier sectoren: AZL Pensioenfondsen, AZL Vermogensbeheer, AZL Actuarieel Bureau b.v., AZL [illegible]. De sectoren worden ondersteund door een interne accountantsdienst, fiscale en juridische specialisten, een automatiseringsafdeling en een financieel-administratieve afdeling.

AZL Beheer

Waterschap Zuiveringschap Limburg

Het Waterschap Zuiveringschap Limburg bewaakt en verbetert de kwaliteit van het oppervlaktewater in de provincie Limburg. Het Zuiveringschap tracht dit doel onder meer te bereiken door het uitvoeren van een meerjarenplan: het bouwen en exploiteren van rioolwaterzuiveringsinstallaties; het onderzoeken van de waterkwaliteit; het afgeven en controleren van vergunningen en het geven van voorlichting. De jaarlijkse exploitatiebegroting beloopt ongeveer honderd miljoen gulden. Het hoofdkantoor van het Zuiveringschap is gevestigd in Roermond.

In de loop van 1990 is een aanvang gemaakt met een optimalisering van de organisatiestructuur. Dit proces bevindt zich thans in de fase waarin daadwerkelijk vorm wordt gegeven aan de nieuwe structuur.

Binnen de secretarie is de afdeling Heffingen gevormd die in hoofdlijnen tot taak heeft:
- *voorbereidingen voor aanslagregeling en invordering van de verontreinigingsheffing oppervlaktewateren in de Provincie Limburg (jaarlijks circa 550.000 aanslagen);*
- *onderzoek naar en bewaken van juiste en volledige bestanden van heffingsplichtigen (momenteel ruim 440.000);*
- *behartigen van fiscaal-juridische aangelegenheden;*
- *hiërarchisch systeembeheer van de databank Heffing en Invordering.*

De afdeling Heffingen (huidige bezetting circa 40 personeelsleden) bestaat uit een 4-tal bureaus t.w. Aanslagregeling, Invordering, Gegevensbeheer, Procesbeheer en de secties Fiscaal-Juridische zaken en Administratie/secretariaat.

Voor het bureau Invordering is de functie vacant van

CHEF BUREAU INVORDERING (M/V)

(vac.nr. Heff.1)

Functie-informatie
De bureauchef is belast met de leiding van dit bureau (momenteel 9 formatieplaatsen). Het bureau is verantwoordelijk voor juistheid, volledigheid en tijdigheid van de invordering der verontreinigingsheffing. Daartoe behoort onder meer:
- *het voeren van de debiteurenadministratie (all-in);*
- *toepassen dwanginvordering betreffende vervallen posten;*
- *adviseren over en toepassen van betalingsregelingen;*
- *toepassen van invorderingsrente;*
- *behandelen van verzoeken om kwijtschelding.*

De bureauchef adviseert en signaleert aan het afdelingshoofd aangaande het taakveld van het bureau.

Functie-eisen
- *HEAO-BE of gelijkwaardig werk- en denkniveau op financieel administratief gebied;*
- *ervaring met het voeren van een omvangrijke debiteuren- administratie;*
- *kennis op het gebied van invordering van belastingen;*
- *kennis van en ervaring met automatisering;*
- *leidinggevende ervaring;*
- *goede redactionele en communicatieve vaardigheden.*

Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring, doch maximaal f 5.442,- bruto per maand (schaal 10).

De nieuwe afdeling Financiën is onderverdeeld in twee bureaus:
- *bureau Financieel Beleid;*
- *bureau Financieel Beheer.*

Het bureau Financieel Beheer heeft als taakgebieden:
- *het verzorgen van de gehele financiële administratie;*
- *het samenstellen van de jaarrekening;*
- *budget- en kredietbewaking;*
- *eigendommenadministratie.*

Binnen het bureau Financieel Beheer is een plaatsingsmogelijkheid voor een

CHEF BUREAU FINANCIEEL BEHEER M/V

(vac.nr. FIN-26)

Functie-informatie
De chef van het bureau Financieel Beheer is verantwoordelijk voor de uitvoering van de bureautaken. Hij geeft daarbij leiding aan een 7-tal medewerkers.

Functie-eisen
- *een relevante opleiding op HBO-niveau, b.v. HEAO-Bedrijfsadministratie;*
- *relevante werkervaring in een soortgelijke functie;*
- *moderne managementopvattingen en aantoonbare leidinggevende capaciteiten;*
- *kennis van en bekendheid met automatiseringssystemen.*

Salaris
Het salaris is afhankelijk van opleiding en ervaring, doch maximaal f 5.442,- (schaal 10). Na de formele afhandeling van de functie-[illegible] die binnen afzienbare tijd te verwachten is, zal het maximum salaris f 6.376,- zijn (schaal 11).

Voor beide functies geldt dat:
- *[illegible] rechtsposities van toepassing zijn;*
- *[illegible] ziektekostenverzekering is aangesloten bij het I.Z.A. Limburg;*
- *de standplaats Roermond is;*
- *een psychologisch onderzoek deel kan uitmaken van de selectieprocedure.*

Sollicitatie
Belangstellenden wordt verzocht hun sollicitatie binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan het *Dagelijks Bestuur van het Waterschap Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH Roermond*, onder vermelding van het vacaturenummer in de [illegible] van zowel brief als envelop.

Provincie Limburg

[illegible]

Voor het realiseren van het automatiseringsbeleid beschikt de provincie over een moderne technische infrastructuur. Centraal is gekozen voor VAX/VMS-apparatuur en Oracle, decentraal voor MS-DOS, pc's en D-Base.
Het bureau organisatie van de Stafgroep Personeel en Organisatie is o.a. belast met [illegible] uitvoering van [illegible]
In [illegible] met de uitbreiding van de [illegible] is de functie vacant van:

Medewerker P[illegible]bruik v/m

[illegible]ctie-informatie: in deze functie [illegible] primaire taken het [illegible] informatiebehoeften en het [illegible] daarvan in functionele [illegible] over de aanschaf van [illegible], alsmede het [illegible] van maatwerk-[illegible] geeft u voorlich-[illegible] over het gebruik [illegible] gebruikers bij de [illegible] en verzorgt u [illegible] onderhoud van [illegible].

Functie-eisen: voor het [illegible] functie is een voltooide HBO-[illegible] studierichting HEAO-BI, HIO of [illegible]matica vereist. U heeft ervaring [illegible]werken in D-Base III. [illegible] verwacht dat u over analy-[illegible] vermogen en goede communicatieve eigenschappen beschikt.

Salaris: het salaris bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, maximaal f 4.891,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: als u geïnteresseerd bent in deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten t.a.v. de Directeur van Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer P.91.01 op brief en enveloppe.
Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer drs. J.P.H. Jongen, hoofd van het bureau organisatie, tel. 043-897155, of de heer ing. R.J.C. Görtz, informatie-adviseur, tel. 043-897207.

Vrouwen, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk uitgenodigd om te solliciteren.
De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig.
Deze functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.
In de laatste fase van de selectieprocedure zal een vertegenwoordiging van de stafgroep worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

VZ2/05-91

Piket kan hoofdprijs vergeten

WIJK AAN ZEE – De stemming was gisteren bedrukt in Wijk aan Zee. De vele schaakliefhebbers, die naar Dorpshuis De Moriaan waren gekomen voor Piket zagen tot hun droefenis, dat hun held mat werd gezet door een in de sloppen van de Bronx opgegroeide Amerikaan. John Fedorowicz fungeerde als beul, waardoor Piket meteen was uitgeschakeld voor de hoofdprijs in het 53ste Hoogovens toernooi, die iedereen hem twee dagen eerder nog toedacht.
De kans, dat John Nunn nu voor de derde keer in totaal en de tweede maal in successie (gedeeld of niet) winnaar wordt, is bijzonder groot. De Brit won zoals hij wilde van de onderaanstaande IJslander Helgi Olafsson en kwam op acht punten, overigens het totaal, waarmee hij vorig jaar eerste werd. In de laatste ronde, die morgen wordt gespeeld, treft Nunn met wit uitgerekend zijn 19-jarige landgenoot Michael Adams, die zijn afgebroken partij tegen de Sovjetrus Valeri Salov ongetwijfeld gaat winnen en dan slechts een half punt achterstand heeft. Alle insiders verwachten een snel beklonken remise. Ook de Deen Curt Hansen, die van de Joegoslaaf Sokolov won, heeft nog uitzicht op de eerste plaats. Hij treft op de slotdag Piket.
De Nederlander maakte na afloop een bijzonder aangeslagen indruk. Dat was ook geen wonder. Woensdag had hij nog alleen de leiding en zijn resterende programma leek gunstig af te steken bij dat van de concurrentie. Een dag later liet de Leiderdorper echter tegen Kozul een winnende voortzetting liggen om zelfs nog te verliezen.

Boris Becker attractie Ede

EDE – Boris Becker neemt van 20 tot 25 mei deel aan het invitatietoernooi in Ede. De winnaar van de open Australische kampioenschappen en nummer één van de wereld is de grootste publiekstrekker van het toernooi. Organisator Langendijk verzekerde zich eerder van de komst van de Amerikaan Peter Sampras, vorig jaar winnaar van de open Amerikaanse titelstrijd. Verder zijn contracten met de Fransen Yannick Noah en Guy Forget afgesloten. Langendijk hoopt binnen een week de onderhandelingen met de Amerikaan Andre Agassi af te ronden.

Trainingsrit in Maastricht

MAASTRICHT – Met start en finish aan de camping Dousberg in Maastricht wordt morgen, zondag, de eerste van de vier trainingsritten van de gezamenlijke Limburgse wielerclubs verreden. Het parcours heeft een lengte van 2,2 kilometer. De permanence is gevestigd in de hal van het Sportel. Het programma: 10.00 uur: junioren, 40 kilometer; 10.01 uur: nieuwelingen, 25 kilometer; 11.00 uur: amateurs B en veteranen, 45 kilometer; 12.15 uur: profs en amateurs, 80 kilometer.

MVV-talent in Oranje-jeugd

MAASTRICHT – Het MVV-talent Milou van Essen heeft als enige Limburgse jeugdspeler een uitnodiging gekregen voor het Nederlands elftal onder 15 jaar. De eerste selectiewedstrijd van dit team, dat voornamelijk uit Ajax- en PSV-spelers bestaat, wordt dinsdag om 15.00 uur in Zeist gespeeld.

Einde sportboycot

DEN HAAG – De sportwereld heeft verheugd gereageerd op het afschaffen van de laatste apartheidsregels in Zuid-Afrika. Met het wegnemen van de laatste discriminerende wetten, komt vermoedelijk op korte termijn een einde aan de sportboycot van Zuid-Afrika. De kans is groot dat het land mag deelnemen aan de Olympische Spelen, volgend jaar in Barcelona. Het besluit daarover wordt waarschijnlijk al genomen tijdens het eerstkomende congres van het Internationaal Olympisch Comité (IOC), in april van dit jaar in Birmingham.

Sabatini brengt Graf ten val

TOKIO – Voor de tweede keer in tien dagen heeft de beste tennisster van de wereld een wedstrijd verloren. In de kwartfinale van het toernooi in Tokio was Gabriela Sabatini iets te sterk voor Steffi Graf: 4-6 6-4 en 7-6, na 8-6 in de tiebreak. De wedstrijd duurde bijna tweeëneenhalf uur. De nederlaag van de Duitse kwam tien dagen na haar uitschakeling in de kwartfinales van de open Australische kampioenschappen tegen Novotna. Graf heeft nog geluk, dat Monica Seles door een blessure niet kon spelen in Tokio. Op de wereldranglijst zag de nummer een haar voorsprong op de Joegoslavische slinken van 39 naar 24,4 punten.

● *Huub Driessen, rentree bij MVV.* Foto: ANP

Jan Reker verwacht afgelasting

MVV: puntenwinst tegen NEC noodzaak

Van onze sportredactie

MAASTRICHT – Als de weergoden het toelaten, zal MVV vanavond in Nijmegen moeten aantreden tegen mede-degradatiekandidaat NEC. De Maastrichtenaren, die maar een puntje minder hebben dan de Nijmegenaren, hebben na de miserabele vertoning tegen FC Utrecht de zaken nog eens goed doorgepraat en zijn tot de conclusie gekomen dat er tegen NEC uit een ánder vaatje getapt dient te worden.

Om de aansluiting te behouden is puntenwinst gewoon noodzakelijk, want bij verlies wordt de kloof al drie punten. In ieder geval kan MVV-trainer Sef Vergoossen vanavond in stadion De Goffert weer een beroep doen op een volledige fitte selectiegroep. „Ik ben blij dat Reginald Thal, Hub Driessen en Hans Vincent er weer bij zijn. Als diverse spelers bij mij komen informeren hoe het met de blessure van Vincent is, geeft dat alleen maar aan hoe belangrijk hij is voor de groep", merkte Vergoossen op.

In het Maastrichtse kamp heerst vanwege de vorst wel enige onzekerheid over het wel of niet doorgaan van het duel. „Je kunt in deze omstandigheden niet spreken van een normale wedstrijd op een hard speelveld. De geluksfactor speelt nu een belangrijke rol. Voor ons mag de wedstrijd gewoon doorgaan, want ik proef gewoon aan de groep dat ze er klaar voor is," aldus Vergoossen.

Roda JC zou oorspronkelijk gisteren naar Enschede reizen voor de wedstrijd tegen FC Twente, maar heeft daar op het laatste moment van afgezien. „De velden in met name het zuiden en het oosten van het land zijn op dit ogenblik nauwelijks bespeelbaar. Daarom verwacht ik eerlijk gezegd dat de partij niet doorgaat". Roda-trainer Jan Reker ziet de bui al hangen en wacht daarom vandaag op een telefoontje vanuit Enschede. „Het veld in het Diekman-stadion wordt om negen uur gekeurd. Daarom hebben we de reis alvast uitgesteld tot half tien".
Mocht het duel met Twente vanavond toch doorgang vinden, dan zal Reker in elk geval weer kunnen beschikken over Diliberto. Bovendien is doelman Bolesta weer trainingsfit. De enige die niet van de partij zal kunnen zijn is de geblesseerde Eric van der Luer. „In principe moet je uitspelend tegen ploegen als Twente uitgaan van één puntje. Maar dat wil niet zeggen dat we niet voor twee punten zullen spelen", aldus Reker.

'Het wordt op de reuzenslalom alles of niets'

Tomba staat op scherp

● *Alberto Tomba heeft zich geheel op de dag van morgen gefixeerd.*

door frans dreissen

HEERLEN/SAALBACH – Verbitterd en teleurgesteld droop hij verleden week af. Alberto Tomba had nauwelijks iets toe te voegen aan zijn verrichting op de WK slalom. „Ik ben eindelijk weer eens gefinished in een grote wedstrijd", sprak het Italiaanse publieksidool na de deceptie. „Maar achteraf was ik veel liever uitgestapt dan als vierde geëindigd". Tomba pakte zijn spulletjes en vloog even later met zijn trainer Gustav Thöni per helikopter naar het Fassatal in Italië. Daar, in de uitgestrekte witte wildernis, heeft hij voor het eerst in zijn leven echt afgezien, geleefd als een kluizenaar en getraind als een bezetene. Morgen wil hij op de reuzenslalom, die ter afsluiting op het WK-programma staat, immers laten zien hoe explosief 'La Bomba' nog is. „Ik neem geen genoegen met zilver of brons. Het wordt alles of niets".

Alberto Tomba is super-gemotiveerd. Het naar corpulentie neigend bewegingsgenie uit Lazzaro di Savenna wil persé een wereldtitel. Simpelweg omdat die nog in zijn inmiddels omvangrijke verzameling ontbreekt. Tomba, die in het verleden regelmatig ongeschreven skiwetten met voeten heeft getreden, was de afgelopen dagen onherkenbaar. „Hij is serieuzer met zijn vak bezig dan ooit", vertelde trainer Thöni. „Hij weet dat hij zondag veel te verliezen, maar vermoedelijk nog meer te winnen heeft".

Drie jaar geleden maakte Alberto Tomba zich tijdens de Spelen in Canada onsterfelijk. Hij veroverde olympisch goud op zowel de slalom als de reuzenslalom, waarna vader Franco, de katoenkoning uit de Po-vlakte, in de rijk gevulde buidel moest tasten om zoonlief de beloofde Ferrari cadeau te doen. Daarna ging het prestatief echter snel bergafwaarts. Tijdens de WK in Vail (1989) was niets meer van die schier onoverwinnelijke Tomba te zien. Hij vergaloppeerde zich op de slalom en finishte teleurstellend als zevende op de reuzenslalom. „Hij eet zich dik aan pasta, loopt te veel achter de meiden aan en geniet te veel van het leven", luidde de kritiek in de populaire media, die de flamboyante levenswandel van Tomba onder de loep namen.

Dieptepunt

Vorig jaar beleefde Tomba zijn dieptepunt, toen hij tijdens een Super G (superreuzenslalom) zwaar ten val kwam. Het herstel duurde lang, maar aan het eind van het seizoen stond de inmiddels afgeslankte playboy en lachebek weer met succes op de gestroomlijnde latten. In Geilo en Sälen kleineerde hij de concurrentie tijdens twee world-cup-slaloms. In de huidige winterjaargang fleurde Tomba, die ook nu nog regelmatig vlak voor een wedstrijd een glas rode wijn pleegt te nuttigen, zijn terugkeer aan de wereldtop op met overwinningen in Sestrières (slalom), Alta Badia (reuzenslalom) en Kranjska Gora (reuzenslalom).
„De slalom in Sestrières was de beste race uit mijn loopbaan. Daarvoor heb ik veel kritiek moeten slikken. Ik zou niet voldoende trainen en zijn een verwend rijkeluiszoontje zijn. In Sestrières heb ik echter laten zien dat die opmerkingen misplaatst zijn. Ik heb in de zomer keihard getraind om te bewijzen dat ik het minnen nog niet verleerd ben".
Tomba was echter nog meer in zijn nopjes met de winst in Alta Badia. „Die was driemaal meer waard dan een zege op de slalom. Per slot van rekening heb ik drie jaar moeten wachten op een overwinning op een reuzenslalom", stelde Tomba.

Fans

Het grote doel van dit jaar is echter een wereldtitel. De 1.82 meter lange en 90 kg zware Tomba, die zich steevast weet omringd door talloze paparazzi en fans, heeft zich na zijn mislukte slalom daarom geheel op de dag van morgen gefixeerd. Dat de spontane 24-jarige Italiaan tot een geweldige 'eruptie' in staat is, weet ook zijn voornaamste tegenstrever Marc Girardelli. „Het zal moeilijk worden om hem te kloppen. Tomba heeft zich namelijk bijna twee weken lang op de reuzenslalom kunnen toeleggen, terwijl anderen zich nog moesten concentreren op een super-G of afdaling".

Wie morgen de dans rond de poortjes wil winnen, moet in elk geval beschikken over stalen zenuwen. „De reuzenslalom is een spel. Het gaat om tienden van seconden en elk foutje is fataal". Vandaag dat het grote gevecht zich om 10.00 (eerste manche) en 13.00 uur (tweede manche) zich vermoedelijk zal toespitsen op de onverstoorbare Girardelli en de herboren Tomba, die in Saalbach (hij verloor daar in 1988 de wereldcupfinale) nog iets heeft recht te zetten.

Vreni Schneider terug aan de top

SAALBACH – Vreni Schneider is terug aan de top. De tweevoudig Olympisch kampioene van Calgary heeft tijdens de wereldtitelstrijd in Saalbach, na haar bronzen medaille in de combinatie, de hoofdprijs van de slalom binnengehaald. Met snelheid uiteraard, maar vooral met rust en zekerheid plus zelfvertrouwen.

De 26-jarige Zwitserse zette haar gouden weg tussen de 52 poortjes uit in de eerste manche, die zij verre het snelst aflegde. „Ik had donderdag het vertrouwen herkregen met mijn derde plaats in de combinatie, dat is tenminste voor een groot deel mijn derde plaats in de combinatie, die het keer moest het gebeuren."
Die derde plaats, voornamelijk afgedwongen door haar sterke slalom op hetzelfde parkoers, was het nieuwe begin voor de skister, die twee jaar geleden niet te verslaan was. Dit seizoen haalde ze pas één overwinning, op de reuzenslalom, in een seizoen dat een onderbreking door een griep-aanval en een aantal ongelukjes kende. Vrijdagmiddag troutwens ook. Onmiddellijk na de start van de tweede manche drukte Schneider haar gezicht flink hard in de skistok, wat haar een dikke lip bezorgde.
Vreni Schneider was Bianca Fernandez-Ochoa (Spa) kwijt als concurrente, maar ook Christine von GrÜnigen (Zwi), Monika Maierhofer (Oos) en de Joegoslavische Veronika Sarec. De concurrentie immers moest risico nemen om Schneider te verdringen. Alleen debutante Natasa Bokal durfde het. De 23-jarige Joegoslavische wervelde omlaag, won bijna een volle seconde op Schneider, maar kwam toch zestien honderdste tekort voor de greep naar de macht. Haar perfecte en gedurfde slalom was echter wel goed voor de tweede plaats die de voorzichtige Ingrid Salvenmoser uit handen werd geslagen.

Silvio Mezzenga trekpleister in Munstergeleen

MUNSTERGELEEN – Bij de halve finales van de Zuidnederlandse bokskampioenschappen, die vanavond in Munstergeleen plaatsvinden, komt de hoofdpartij van de avond voor rekening van De Amateur-bokser Silvio Mezzenga. In het licht-weltergewicht verschijnt de Limburger in de ringtegen Brabander Carels. Het is meteen een reprise van het finaleduel van de Zuidnederlandse kampioenschappen van een jaar geleden. Toen won Mezzenga op het nippertje met 2–1.
„Toch denk ik dat ik er dit jaar beter voor sta", meent Mezzenga. „Verleden jaar was dat weer mijn eerste partij na een tussenstop van negen maanden. Je komt dan ritme tekort. Dit jaar heb ik al enkele sterke partijen voor Hückelhoven in de tweede Duitse Bundesliga gebokst. Maar Carels mag absoluut niet onderschat worden. Hij maakt nog steeds stevige vorderingen. Hij is een naar voren boksende pugilist en dat ligt mij wel. Belangrijk is natuurlijk ook dat ik voor eigen publiek kan boksen".
Naast Mezzenga komt nog een aantal Limburgse boksers in de ring: Hennie Mommers (MTS) tegen de snelle en goed boksende Roosendaler Jah-Jah, M. Rademakers (Olympia Hoensbroek) versus Snoek (GBC), E. Werres (Landgraaf) contra Van Alebeek (De Counter) en Evers (Limburgia) tegen Deckers. De wedstrijden vinden in het gemeenschapshuis van Munstergeleen beginnen om 20.00 uur.

Volleyballers naar Rio

DEN HAAG – De Nederlandse volleybalploeg keert terug naar Rio de Janeiro. De stad, waar tijdens het WK van oktober de zevende plaats werd bereikt, is op de agenda van de wereldbond FIVB gezet voor het duel in de World League tussen Brazilië en Nederland op 14 juni.
De speelplaatsen van de uitwedstrijden werden gisteren bekend. Het tweede duel in Brazilië is op 16 juni in Belo Horizonte. De ploeg van trainer Harry Brokking is in groep A van de World League ingedeeld bij Cuba, Canada, Brazilië en Frankrijk.
Het toernooi wordt gehouden in de periode van 17 mei tot de finale op 29 juli. Het prijzengeld bedraagt 3,4 miljoen gulden. Groep B bestaat uit Italië, de Verenigde Staten, Zuid-Korea, Japan en de Sovjetunie.

sport in cijfers

TENNIS

Davis Cup, wereldgroep, eerste ronde, tussenstanden: Christchurch (NZe): Argentinië - Nieuw-Zeeland 2-0 (Jaite-Steven 7-5 6-2 6-2; Frana - Evernden 7-6 6-4 6-3). Perth (Aus): Australië - België 2-0 (Fromberg-DeWulf 6-4 6-3 1-6 6-4; Masur - Masso 6-3 6-3 6-1). Tokio, 600.000 gulden. Vrouwen, kwartfinales: Sabatini (Arg) - Graf (Dui) 4-6 6-4 7-6.
Tokio, 600.000 gulden. Vrouwen, kwartfinales: Sabatini - Graf 4-6 6-4 7-6, Mary Joe Fernandez - Miyagi 6-2 6-0, Navratilova - White 6-2 6-3, Gildemeister - Rinaldi 5-7 6-4 6-3.
Auckland, 170.000 gulden vrouwen, kwartfinales: Sviglerova - Hack 6-7 7-5 6-1, Strnadova - Savtsjenko 6-4 6-1, Tessi - Faber 6-4 7-5, Paz - Kamstra 4-3, Kamstra geeft op.

GOLF

Singapore kwalificatieronde wereldbeker landenteams, stand na tweede dag: 1. Italië 279 (Rocca 69-72, Cali 68-74, Grappasonni 76-70), 2. Thailand 282 (Ruangkit 68-69, Oncham 76-73, Wiratchant 73-72), Paraguay 282 (Carlos Franco 72-72, Angel Franco 72-68, Martinez 73-70), Argentinië (Carbonetti 73-70, Guzman 75-67, Alvarez 72-73), Zweden 282 (Lanner 68-70, Sellberg 72-72, Försbrand 73-73), 6. Canada 283 (Barr 71-68, Zokol 73-71, Stewart 73-74), 22. Nederland 302 (Steenkamer 76-75, Swart 79-77, Van der Velde 74-78).

SKI

Saalbach WK slalom vrouwen: 1. Schneider 1.25,90 (41,97 + 43,93), 2. Bokal 1.26,06 (43,00 + 43,06), 3. Salvenmoser 1.26,56 (42,35 + 44,21), 4. Masnada 1.27,30 (42,53 + 44,77), 5. Pusnik 1.27,53 (43,09 + 44,44), 6. Wiberg 1.27,55 (43,63 + 43,92), 7. Chauvet 1.27,60 (42,61 + 44,99), 8. Drexl 1.27,73 (43,56 + 44,17) en Volker 1.27,73 (43,52 + 44,21), 10. Andersson 1.27,90 (43,54 + 44,36).

TAFELTENNIS

Den Bosch. Top 12, eerste ronde Vrouwen Groep A: Hooman - Tu 21-13 21-17 20-22 21-18, Wirth - Safarova 17-21 17-21 21-14 21-10 21-12, Popova - Wang 21-15 21-19 21-18. B: Batorfi - Fazlic 21-19 21-13 13-21 21-15, Vriesekoop - Nemes 21-14 16-21 21-17 19-21 22-20, Hrachova - Badescu 21-16 14-21 21-19 21-18. Mannen Groep A: Persson - Haldan 21-15 21-19 21-18, Lupulescu - Gatien 21-17 21-14 21-18, Saive - Andrei Mazoenov 15-21 21-16 21-11 21-17. B: Waldner - Lindh 21-18 21-14 21-18, Rosskopf - Kucharski 21-17 21-15 21-19, Primorac - Dimitri Mazoenov 21-13 17-21 21-19 21-23 21-17. Tweede ronde vrouwen. Groep A: Hooman - Wang 21-17 20-22 21-15 21-15. Tweede ronde. Mannen. Groep A: Saive - Haldan 21-11 9-21 15-21 21-19 21-18.

SCHAKEN

Wijk aan Zee. Hoogovens toernooi. Grootmeestergroep A, twaalfde en voorlaatste ronde: Hansen - Sokolov 1-0, Tsjernin - Lautier 1/2-1/2, Seirawan - Van der Wiel 1/2-1/2, Olafsson - Nunn 0-1, Adams - Salov afgebroken, Kozul - Khalifman 1/2-1/2, Fedorowicz - Piket 1-0. Stand na twaalf ronden: 1. Nunn 8 punten, 2. Hansen 7 en 1 afg., 3. Piket, Tsjernin en Khalifman 7, 6. Adams en Salov 6 1/2 en 1 afg., 8. Seirawan 6 1/2, 9. Fedorowicz en Lautier 5, 11. Kozul 4 1/2 en 1 afg., 12. Sokolov en Van der Wiel 4 1/2, 14. Olafsson 3.
Grootmeestergroep B, tiende en voorlaatste ronde: Romero - Winants 1/2-1/2, Finegold - Toekmakov 1/2-1/2, Martens - Van der Sterren 1/2-1/2, Bosboom - Barbero afg., Frias - Cifuentes 0-1, Nijboer - Kuijf 0-1. Stand na tien ronden: 1. Romero 7 punten, 2. Cifuentes 6 1/2 en 1 afg., 3. Nijboer 6 1/2, 4. Van der Sterren 5 1/2, 5. Finegold en Toekmakov 5, 7. Kuijf 4 1/2 en 1 afg., 8. Bosboom 4 en 2 afg., 9. Winants 4 en 1 afg., 10. Barbero 3 1/2 en 2 afg., 11. Frias 2 1/2, 12. Martens 2 en 1 afg.
Tweekampen kandidatentoernooi, zevende partij: Kortsjnoi - Sax 1/2-1/2 (stand: 3 1/2 - 3 1/2), Dolmatov - Joesoepov 1/2-1/2 (stand: 4-3 voor Dolmatov). Achtste partij morgen.

oefenvoetbal

Morgen:
RKONS-Vaesrade 11.30 uur
Groene Ster-Schuttersveld 11.30 uur
RKDFC-SV Heerlen 12.00 uur
Limburgia-RVM 14.30 uur
Voerendaal-Heksenberg 14.30 uur

trainerscarrousel

● EINIGHAUSEN – Jac Michiels en SVE hebben hun overeenkomst met een jaar verlengd. Het wordt zijn tweede seizoen bij de vierdeklasser.

Program... betaald voetbal

Fortuna S - Den Haag

Vandaag, 19.30 uur
Twente - Roda JC
NEC - MVV
Morgen, 14.30 uur
Feyenoord - SVV
Vitesse - Sparta
Willem II - Ajax
Groningen - RKC
Volendam - ...
Utrecht - PSV

PSV
Ajax
Groningen
Roda JC
Den Haag
FC Utrecht
Fortuna S
Vitesse
Willem II
RKC
Feyenoord
SVV
Sparta
FC Twente
Volendam
NEC
MVV
Heerenveen

Zwolle - Telstar

Vandaag, 19.30 uur
Vlissingen - ...
Helmond Sp - RBC
Eindhoven - ...
Cambuur - Den Bosch
Haarlem - VVV
Emmen - Veendam
AZ - Heracles afg
NAC - GA Eagles
Graafschap - ...

Graafschap
NAC
VVV
Eindhoven
AZ
Helmond Sport
GA Eagles
Haarlem
Heracles
RBC
Dordrecht '90
Emmen
Cambuur L
Den Bosch
Telstar
Veendam
Excelsior
Vlissingen
Wageningen
FC Zwolle

De Graafschap, ... dekampioen

BELGIE

Vandaag 20.00 uur
KV Mechelen-Beerschot
Club Luik-...
St. Truiden-Lierse SK
Morgen 15.00 uur
Lokeren-...
AA Gent-...
RWD Molenbeek-...
FC Antwerp-...
Cercle Brugge-...
Kortrijk-Rac Genk

Vandaag 19.30 uur

NEC (opstelling: ... der Linden, ... bers, Van ...

MVV (selectie: ... Driessen, Quaden, ... Hoffman, Vincent, ... Van de Boogaard ... wen, A. Benneker ... Nollgen.

Vandaag 19.30 uur

FC Twente (opstelling: ... nenberg, Rutten, ... beek, Van Halst, ... mic, Mrkela.

Roda JC (opstelling: ... hagen, Boerebach, ... Luypers, Hofman, ... bank: Diliberto, ... Haan, Vanderbroeck ...

Vandaag 19.30 uur

Haarlem (opstelling: ... fleu, Baas, De J... Dettmer, Van Bas, ...

VVV (opstelling: ... Rayer, Derix, ... Janssen, Boete, ...

Pony's ... bij NK ...

WANROY – In ... 'De Bergen' ... morgen de NK ... pen individuele ... nyruiters gehouden ... te aantal deelnemers ... zich ook een Limburgse ... ging, aangevoerd ... terhof. Zij is de voornaamste ... date voor het kampioenschap ... telstrijd in Wanroy ... dagen om 10.00 uur ... Morgen vindt in het ... trum van Dressuur ... IJzeren Man in Weert ... lektiewedstrijd voor ... Zuid plaats.
Voor de Prix St ... zullen Jeanette Haazen ... Katinka Vliegen, ... en Bernadette Geisse ... suurring verschijnen ... ste niveau, de Grand ... vanuit Limburg ... Bert Rutten en ... met twee paarden ... strijd met de concurrentie ... den.
De selektiewedstrijd in W... gint om 09.00 u en de ... tis.
In ruitersportcentrum ... de LRV Bocholtz ... door spring concours ...

Geen geld, geen evenementen en geen toprijders

Rallysport in Limburg op dood spoor

Kalender

15-17 maart, Circuit des Ardennes-Dinant(B)
6-7 april, AMAC Tulpenrally-Barneveld*
25-26 mei, ELE Rally-Eindhoven*
31 mei-2 juni, Hessenrally-Bad Hersfeld(D)
16 juni, Rally Brain-le-Compt(B)*
4-7 juli, Hunsrückrally-Trier(D)
6-8 september, Omloop van Vlaanderen-Roeselaere(B)
5-6 oktober, Rally Nacht van Achtmaal-Breda*
2-3 november, Zuiderzeerally-TT Circuit Assen*
22-24 november, Holland Hellendoornrally*

**=data welke meetellen voor nationaal Nederlands rallykampioenschap. ELE Rally telt alleen nationaal en rally Brain-le-Compt is onder voorbehoud.*

Van onze medewerker FLOR SCHILTE

HEERLEN – De rallysport staat onder druk. Wedstrijden waar de dienst door slechts twee teams wordt uitgemaakt zijn schering en inslag. Tijdens de rallly „Boucles de Spa", die gedurende dit weekend in de Ardennen wordt verreden, staan Ford en Toyota tegenover elkaar. Aan de eindmeet heet de winnaar dus Patrick Snijers of Marc Duez. De afgelopen jaren was de situatie in het Internationaal Open Nederlands Rallykampioenschap identiek. In 1989 lag de strijd open tussen de Ford Sierra van Erwin Doctor en de BMW M3 van John Bosch. In 1990 moest Ford, ondanks dat John Bosch met de BMW M3 aan het Europees Rallykampioenschap deelnam, alle zeilen bijzetten om met Erwin Doctor de titel binnen te halen. De Fin Juha Mittinen aasde met zijn Ford Sierra op de titel maar moest in de „Nacht van Achtmaal", in oktober vorig jaar, toch in Erwin Doctor zijn meerdere erkennen. Doctor volgde John Bosch als kampioen op.

● *Henk Vossen 'duikt' rallyseizoen 1991 in.*

Maar waar zijn de tijden dat Limburg een rol van betekenis speelde in de rallysport. De Limburgiarally die elk jaar als een zinderend evenement door Nederlands en Belgisch Limburg trok. Een Nederlands Rallykampioenschap voor Man Bergsteyn met een Opel Ascona in 1974. Henk Vossen die in 1983 vuurwerk liet zien met een Ford RS 1800 en de Nederlandse titel binnenhaalde.

In 1980 en 1981 werd ook op het nationale vlak een behoorlijke deun meegeblazen. In het Nationaal Nederlands rallykampioenschap streden Rob van Bergen, aan de zijde van Egbert van Schaik in een Opel Ascona, en John Vermeeren samen met Paul Boesten in een Ford RS 2000, om de titel. Ook Leo Mengelers mengde zich in de strijd met zijn Toyota Celica. Johnny Hoes jr. reed met René Smeets in die jaren met een Opel Kadett GTE. Rond 1980 werden er buitenlandse avonturen naar Finland op touw gezet. Man Bergsteyn in zijn Opel en vader en zoon Simons uit Rothem in de Mazda gingen het op sneeuw en ijs proberen in de rallyreizen naar Finland van Bob de Jong.

De presentator van Veronica-sport was toen als navigator in dienst bij het Opel Dealer Team Holland.

Vorige week werd de Rally van Monte Carlo verreden. De Monegaske organisatie moest Limburgse rallyteams ontberen. Het is al weer ruim 7 jaar geleden dat Henk Vossen met de zwarte Ford Escort, bij nacht en ontij, over een spekgladde Col de Turini reed. De deelname van Man Bergsteyn in de Opel Kadett is nog langer geleden. Vossen en Bergsteyn streden ooit in Spa, ook dit jaar zijn de Limburgse rallyrijders daar zoek

Op het internationale vlak werd Henk Vossen, als beste Limburger, afgelopen seizoen zevende. Maurice Bergsteyn lijkt de carrière van zijn vader te prolongeren. Vader Bergsteyn start nog maar zeer incidenteel in rally's. Met een zege in de merkencup van de Opel-importeur en een derde plaats in het Nationaal Nederlands rallykampioenschap lijkt het er op dat Limburg een nieuw talent heeft aan het rallyfront. Met zijn Opel Kadett GSI 16V rijdt hij op dit moment de Finnskog Vinterrally in Noorwegen, die meetelt voor de West Euro Cup.

De financiële faktor speelt een grote rol in de rallysport. De investeringen in materieel zijn enorm. Een rallywagen als een Lancia Delta HF Integrale, Ford Sierra Cosworth 4 x 4, Mitsubishi Galant Four of Toyota Celica GT4 staat voor vele honderdduizenden guldens in de prijslijst. Voor vele privé-rijders zijn deze auto in groep A uitvoering (verbeterde toerwagens) geen haalbare zaak. Zonder turbo en vierwielaandrijving is een plaats aan de top onmogelijk als sponsoring ontbreekt.

Afgelopen dinsdag mochten de heren rallyrijders hun felbegeerde licentie in Weert de KNAF Nationale Autosport Federatie ophalen. Een ideale avond om bij de Limburgse rallyrijders een oor te luisteren te leggen over hun plannen voor rallyseizoen 1991. Maurice Bergsteyn kwam haastig binnenhollen aangezien de dag erna de rallywagen op de boot naar Noorwegen moest. De jonge Bergsteyn: „We rijden allereerst de Finnskog Vinterrally in Noorwegen. Dit in afwachting wat er verder geregeld wordt. De Opel Kadett GSI 16V is goed genoeg voor deze deelname. We zijn bezig met sponsors maar het is moeilijk een budget bijelkaar te krijgen. Als alle plannen doorgaan rijden we dit seizoen de West Euro Cup. Er worden wedstrijden in Nederland, België, Zweden, Duitsland, Noorwegen en op het eiland Man verreden. Voor ons is dit internationaal gezien de beste keus".

Paul Boesten vertelde glunderend dat eindelijk de langverwachte 16-kleppen motor gebruikt kan worden. Met de Peugeot 309 GTI 16V heeft Theo nu de beschikking over ruim 230 pk. Met steun van de importeur wordt aan het Internationaal Open Nederlands Rallykampioenschap deelgenomen.

Henk Vossen had ook nieuws te melden. „Na veel problemen tijdens het vorige seizoen staat nu de BMW M3 helemaal op punten. Ruud Oosterbaan heeft afscheid genomen van de rallysport. In Bilthoven vond ik een nieuwe navigator. De 45-jarige Arie Lekkerkerker stapt in de hete stoel. Vroeger heeft hij als navigator aan rally's deelgenomen, de laatste jaren maakte hij deel uit van het serviceteam van Jan van der Marel en startte incidenteel als bestuurder van een Opel Ascona 400 in rallysprints. Ongetwijfeld kan ik mijn voordeel doen met de ervaring van Arie. Dit seizoen wordt gestart in alle Nederlandse rally's voor het kampioenschap, alsmede enkele rallysprints. De Eindhoven Rallysprint op 3 maart is onze eerste wedstrijd. Als we deelnemen aan de West Euro Cup staat ook de rally „24 Uren van Ieper" op het programma.

Veel Limburgse rallyrijders waren present in Weert. Fred Vojacek uit Brunssum start in Nederlandse rally's-en sprints met zijn Opel Manta, net zoals Willy Vaessens uit Voerendaal. Piet Pöttgens en Richard Lemmens volgen ook een programma van rally's en sprints met hun Toyota Corolla. De gebroeders Seitz uit Swalmen nemen deel aan het rallysprintkampioenschap met een Toyota Corolla. Jo Arndts uit Geleen wil met zijn opel Kadett GTE starten in Belgische rally's in de grensstreek, de Sezoensrally en de Rally Hautes Fagnes zijn favoriet. Roger Ubaghs en Rob In de Braekt uit Berg en Terblijt rijden in Nederland dit seizoen met een Opel Corsa. Genoeg Limburgse intresse voor de rallysport, alleen ontbreekt een Limburgs evenement op de rallykalender

---

'Slecht rijden in de regenboogtrui, dat is een ramp'

Henk Baars zwaait af als wereldkampioencyclocross

„Ik dacht, het kan toch niet waar zijn? Gaat Henkie Baars uit Diessen nu zo maar wereldkampioen worden?" Stamelend en nog overmand door levensgrote emoties waren dat vorig jaar om deze tijd de eerste woorden van Henk Baars nadat de veldrijder in het Spaanse Getxo tot ieders verrassing en niet in de minste plaats tot zijn eigen verbazing wereldkampioen bij de professionals was geworden. Henk Baars in plaats van Adrie van der Poel, in wiens dienst hij een groot deel van de race had gereden.

In Gieten, morgen, zal Baars zo goed als zeker zijn regenboogtrui verliezen. Het zware parcours in Drenteis in geen enkel opzicht te vergelijken met het snelle circuit van Getxo. Het nationaal kampioenschap in Gieten heeft bovendien de krachtsverhoudingen al aardig bloot gelegd. Toen was Adrie van der Poel superieur, morgen zal hij waarschijnlijk ook de beste Nederlander zijn.

Toch zegt Henk Baars van start te gaan met de wil om te winnen. Want: „het is mooi om wereldkampioen te worden, maar nog mooier om het te blijven. Dat is voor geen geld te koop".

Henk Baars over een jaar op de troon, over een jaar 'Diessen heeft het: een wereldkampioen veldrijden'. „De volgende keer doe ik het anders, misschien ben ik wel te aardig geweest voor de mensen".

Van onze verslaggever

DIESSEN/GIETEN – 'Kunnen veldrijden is een gunst. Wereldkampioen veldrijden worden en zijn een grote kunst'. Sjan Baars heeft de spreuk er speciaal voor van de wand in de gang gehaald. Want: „Het is precies zoals het hier geschreven staat".

Ze kan het weten, na een jaar in de schaduw van de regenboogtrui. Als de resolute Sjan wat eerder het heft in handen had genomen, was er wellicht wat minder gesjoemeld met de belangen van haar man Henk. De wereldkampioen zelf: „Ik kan nooit nee zeggen, dat is me het afgelopen jaar misschien opgebroken, ja".

In de week vooraf aan het wereldkampioenschap, is Henk Baars de dagen dat hij de regenboogtrui nog in het openbaar mag aantrekken, niet aan het aftellen. „Zo erg is het nu ook weer niet. Je moet bovendien vooruit kijken en ervan uitgaan dat er nog kansen komen om die regenboogtrui opnieuw te pakken. Waarom niet"?

Omdat de overwinning in Getxo natuurlijk een toevalstreffer was, daar is iedereen het wel over eens. De omstandigheden waren die dag in Spanje precies in het voordeel van de Brabander. Daarna won hij nauwelijks een koers meer of zat hij bij de eerste drie. Meest opvallend reed Henk Baars eigenlijk nog op het Nederlands kampioenschap, waarin hij door een sterke finale tweede werd achter Adrie van der Poel.

De slechte prestaties die hij leverde hebben volgens Henk Baars zelf alles te maken met de naweeën van de wereldtitel. „Nu heeft Sjan de zaak aardig in handen en houdt ze een strenge controle op m'n agenda. Maar toen ik het zelf nog regelde... Ik ging op alles in, omdat ik dacht dat het erbij hoorde en omdat ik vriendelijk voor de mensen wilde zijn, als wereldkampioen. Ik ben tenslotte een gewone jongen, geen kapsones. Maar toch... het heeft me opgebroken. De trainingen waren niet meer regelmatig en geconcentreerd, dat had zijn uitwerking in de wedstrijden. En laat ik je één ding vertellen: in de regenboogtrui slecht rijden, dat is een ramp".

Toch zijn er genoeg mensen, die vinden dat Baars zijn regenboogtrui niet genoeg op de voorgrond is getreden, niet genoeg heeft uitgestraald en dat het Nederlandse veldrijden met de wereldtitel eigenlijk niks is opgeschoten. Prominente aanhanger van deze stelling: Hennie Stamsnijder, ooit in een zelfde positie en nu door de sectie beroepswielrennen ingehuurd als adviseur van de kleine groep professionele Nederlandse veldrijders.

● *Henk Baars in actie. Hier nog zonder regenboogtrui, die hij morgen in Gieten verdedigt.*

Baars: „Hij werd wereldkampioen in een andere tijd. Zijn overwinning betekende een overwinning voor het hele Nederlandse wielrennen. Mijn triomf slechts een triomf voor het nationale veldrijden. Want intussen zijn de mensen aan meer wielersuccessen gewend geraakt. Overigens weet ik zeker dat ik met m'n regenboogtrui meer op tv geweest ben dan hij toentertijd".

Van Moorsel

Het is interessant om, in dit kader, een vergelijking te maken met die andere fietsende Nederlandse wereldkampioen, Leontien van Moorsel. Haar ster straalde de afgelopen maanden op alle tv-netten. Baars: „Maar dat is een vrouw, met een leuk smoeltje en een leuk praatje. Toch anders.."

De winst van een wereldtitel veldrijden: een vijfjarig sponsorcontract bij bouwmachinemaatschappij Hek en 32 contracten a vijf mille per wedstrijd. Anderhalve ton bruto dus. „Daar hou je nog niet de helft van over", aldus Baars.

„Ik draag tien procent af aan de Stichting Bevordering Beroepswielrennen en bij koersen in België betaal ik 37 procent bedrijfsvoorheffing. Rij ik in Zwitserland of Spanje, dan kost me dat eerder geld dan dat ik er wat aan verdien, want ik vind wel dat je als wereldkampioen goed betalen ten ijs moet komen. De mensen betalen me vijf mille en dan moet het niet zo zijn dat, als ik pech heb, ik eruit moet stappen, omdat ik maar één fiets bij me heb. Drie begeleiders heb je al gauw nodig. Het zijn doorgaans weliswaar familieleden, maar je moet toch hun ticket en verblijf betalen. Reken dus maar uit".

En wat dat sponsorcontract betreft: Hek garandeert nu nog vier jaar een vast inkomen en biedt Baars daarna de mogelijkheid bij het bedrijf in dienst te komen. „Ik voel me helemaal niet te goed om dan de werkvloer op te gaan", beweert de renner, die in een grijs verleden leerde voor het vak machine-bankwerker.

Tien mille

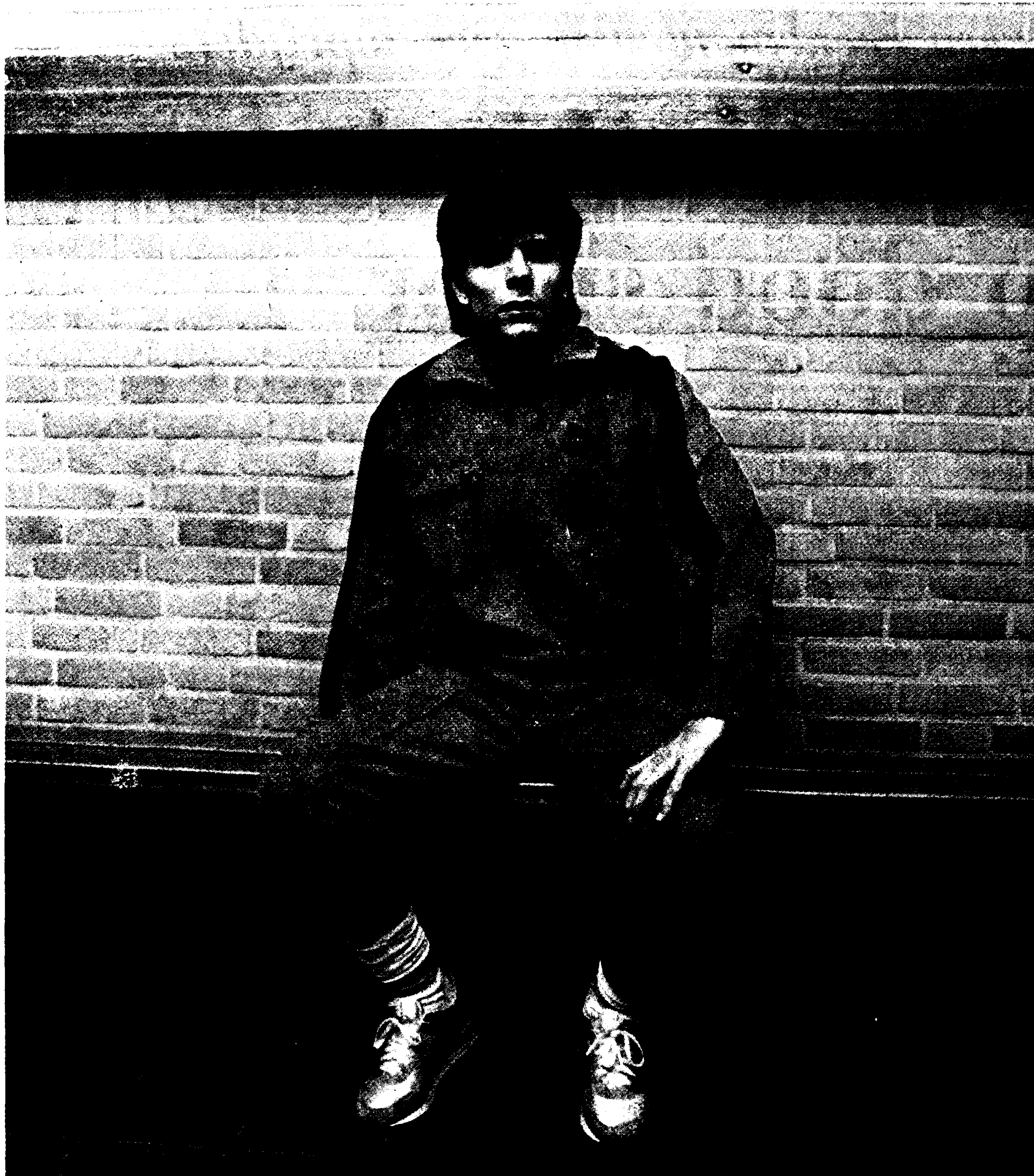
Van zijn inkomsten afgelopen jaar, kon direct al een bedrag van tien mille worden afgetrokken. Dat ging naar Adrie van der Poel, omdat deze in de finale in Getxo 'in de remmen kneep' toen Baars op weg ging naar de wereldtitel. De andere leden van de Nederlandse ploeg ontvingen vijftienhonderd gulden elk uit een extra sponsorpotje. Zo was dat toen aan de vooravond van het kampioenschap afgesproken. Een dergelijke afspraak zal ook nu voor Gieten worden gemaakt.

Henk Baars vindt dat de afspraken wat dienen te worden bijgesteld. „Het is onzin om alleen degene te honoreren die in de finale in de remmen knijpt als iemand anders uit het team weg rijdt. De renner die halverwege de wedstrijd een gat dicht rijdt, die is net zo waardevol. Dus ben ik van mening dat alle ploeggenoten hetzelfde gehonoreerd moeten worden als een Nederlander wereldkampioen wordt. Gelijke monniken, gelijke kappen".

Baars ziet, evenals de meeste andere volgers van het internationale veldrijden, na de opvallende overwinning van Danny de Bie in het kort geding, drie kanshebbers op de wereldtitel: De Bie zelf als de UCI niet alsnog een stokje voor diens startbewijs steekt, diens tegenstrever in het Super Prestige-circuit Simunek, en natuurlijk Adrie van der Poel. De Nederlands kampioen heeft zich de laatste weken gedeisd gehouden en is in twee wedstrijden in Frankrijk niet tot het uiterste gegaan om goed uitgerust aan de start van een wedstrijd over het loodzware Noord-drentse parcours te komen.

„Er zijn nogal wat afwezigen in Gieten", aldus Baars. „Beat Breu is er niet, Pascal Richard is geblesseerd, Christophe Lavainne rijdt niet geweldig... Het deelnemersveld is beperkt. Drie topfavorieten en de rest is outsider. Daartoe reken ik ook mezelf. Ik geef me niet bij voorbaat gewonnen, want één ding heb ik in het profwielrennen wel geleerd: zeg nooit nooit".

Hij heet Andreas. Ze noemen hem Andy, net als het schoonmaakmiddel. 'Reinigt alles snel en grondig'. Bij verkeerd gebruik reageert het spul bijtend. „Was, ein Fotograf auch noch?" Een fotograaf, ook dat nog. Andy Möller heeft iets van Raymond Ceulemans. Licht gepikeerd als de ballen verkeerd rollen. De benen zijn verzekerd voor tien miljoen mark, een Bundesligarecord. In de Munstergeleense sporthal laat hij die creatieve, thans onthutsend werkeloze extremiteiten behoedzaam van de bank bungelen. Hij staart ernaar en fluistert bedeesd: „De blessure geneest. Zal nog twee tot drie weken duren." Ziet er 'heel goed uit' vult hij aan. Maar dat doet het niet. Het is verdrietig mis met de 23-jarige supervoetballer die voorbestemd was om uit te groeien tot de nieuwe 'Spielmacher' van het Duitse elftal. 'Was' in de verleden tijd, want even snel als Berti Vogts hem uitverkoos, liet hij hem ook weer vallen. In de hoop op beterschap.

● *Supervoetballer op de bank. Andy Möller moederziel alleen in de sporthal van Munstergeleen.*

Foto: PETER ROOZEN

Wonderkind in wespennest

Andy Möller – Duitslands mooiste voetballer op zoek naar evenwicht

door

oederziel alleen zit hij in de kleedkamer. Het partijtje voet-volleybal van Uli Stein en consorten ontgaat hem. Zo moet Ruud Gullit zich hebben gevoeld. De rug tegen de kale bakstenen muur, de handen gevouwen tussen de gespreide benen alsof hij vijf weesgegroetjes penitentie doet. Andy Möller, in het Aktuelle Sportstudio van het ZDF normaal de zoetgevooisde en on-Duitse tegenpool van pak-weg Rudi Völler (en dat niet alleen wegens zijn ontwapenende glimlachjes), is tot aan zijn nek verwikkeld in schandalen, conflicten en ruzies. Dat heb je vaak met wonderkinderen. Als ze de baard in de keel krijgen, gaat plotseling alles fout. Daar komt die knie nog bovenop.

Botsing

Over tweeëneenhalve week hervat Eintracht Frankfurt de echte schermutselingen met het bekerduel tegen FC Saarbrücken. Daarna de uitwedstrijd voor de competitie tegen Karlsruher SC. Met of zonder Möller. „Afwachten hoe het zich ontwikkelt." De recente artroscopie heeft uitgewezen dat de kniebanden niet zijn gescheurd bij de botsing met nota bene ploegmakker Manfred Binz. „Het kopje van het kuitbeen is beschadigd." Chirurgische ingreep niet nodig. „Het gewricht is stabiel." Kwestie van goed laten 'auskurieren', ook mentaal.

Een half uur later in Sittard beklimt hij de trap naar de eerste verdieping van het Nationaal Sportcentrum met twee treden tegelijk. Demonstratief soepel en vederlicht. Kan ook zijn dat hij alleen maar vlucht voor Bild en RTL-Plus, die zich tot in Limburg als pitbull-terriërs hebben vastgebeten in zijn verleidelijke benen. Onder de buitenkant van de rechterknie kleeft nog het verbandgaasje met gestold bloed.

Pingpong

Eintracht Frankfurt is met MSV Duisburg en Carl-Zeiss Jena in Sittard geland onder het motto oost, west, thuis best. „Een trainingskamp in Portugal hebben we afgezegd wegens de Golfcrisis." Het sportcentrum in de achtertuin van Fortuna lijkt hem een prima alternatief. „Verdammt gut hier. We spelen pingpong." Of dat de juiste tactiek is om de eigen crisis te bezweren? 'Eendracht' Frankfurt blinkt uit in tweedracht. Er moet een hoop olie op de golven. „Zo'n week samen is goed voor de kameraadschap en persoonlijke contacten." Die hebben meer weg van los woestijnzand. Om te bulderen. Hij volstaat met een benepen lachje.

'Die Eintracht' is een komische opera in x-bedrijven met trainer Jörg Berger in een tragische bijrol. Breek hem de bek niet open – het is een kwartier voor etenstijd – maar bij de exotische plantenbak in de lounge lukt het toch. „Frankfurt is een onrustige ploeg. Altijd zo geweest. Dit seizoen is het helemaal prijs." Hij hééft 'ze gewaarschuwd'. Ha, eindelijk een trainer die durft te zeggen waar het op staat. „Sorry, ik moet me nu even gaan verschonen." De trap neemt hij heel anders dan Andy Möller, stap voor stap.

Vorig jaar sloeg Frankfurt het voetbal in de bol. Onder aanvoering van vice-voorzitter en ex-international Bernd Hölzenbein begon de club met een geleende zaag fors aan de poten onder de troon van Bayern München te zagen. Er werden kapitalen uitgegeven aan nieuwe spelers met als driedubbele uitsmijter de terugkeer van Andy Möller van Borussia Dortmund. Afkoopsom 3,8 miljoen, een bedrag dat halsoverkop bijeen werd geschraapt om de Italianen uit de markt te prijzen. Voorzitter Matthias Ohms lapte hoogstpersoonlijk een half miljoen bij. Een bevriende beursmakelaar – Frankfurt is niet voor niets de monetaire navel van Duitsland – deed eveneens 'zomaar' vijf ton in het zakje.

● *Andy Möller (rechts) goochelt met ex-ploeggenoot Flemming Povlsen van Borussia Dortmund.*

Foto: KICKER SPORTMAGAZIN/HERBERT LIEDEL

Andy Möller verdient 1,3 miljoen per jaar. Alles in DM-valuta, dat spreekt. Vijf seizoenen lang, althans op papier. Naar verluidt heeft hij per 1993 een voorlopig contract achter de hand bij Juventus, dat genegen is elf miljoen vrij te maken. Begint dus ergens op te lijken, elf miljoen. De Turijnse club heeft haast. Ook Lazio Roma fietst door de lobby. Om beslag te leggen op Möller moest Hölzenbein een aantal, naar thans blijkt, riskante concessies doen. Eintracht voetbalt op Puma, Andy Möller zweert bij Nike. Oké, onderscheid geeft kleur. Maar het kan nog bonter.

Andy Möller bracht zijn eigen manager mee naar Frankfurt, Klaus Gerster, vriend en zaakwaarnemer. Een soort Ger Lagendijk die als manager bij Borussia een dikke vinger in de pap van de pijlsnel stijgende Möller-Dow Jones had. Gerster, bijgenaamd De Zwarte Abt, moest en zou mee in de slipstream. Anders ging het feest niet door. Eintracht zwichtte en stelde hem aan als hoofdmanager. Voor 320.000 mark per jaar wilde hij het wel doen. Nog altijd niets aan de hand, want in de kleine lettertjes van het contract stond dat de club zou meedelen in de lucratieve neveninkomsten van de tandem Möller-Gerster. Wie gelooft wordt zalig.

Bom

De aap kwam dra uit de mouw. Eintracht Frankfurt had er al een bruin vermoeden van dat Gerster in het geniep zaken deed voor zijn pupil, totdat half januari de bom insloeg. Kicker Sportmagazin publiceerde geheime briefwisselingen waaruit zonneklaar bleek dat De Zwarte Abt het wijwater uitsluitend over zijn eenmansparochie placht te sprenkelen. Vijftig mille voor een reclame-akkefietje exclusief btw is een schijntje, maar het tikt aan als je vaak genoeg met de collecteschaal rondgaat.

Klaus Gerster is op slag verbannen naar de jeugd- en amateurafdeling, wegens verstrengeling van persoonlijke en clubbelangen. Hij is ook niet van de partij in Sittard. Wel Jörg Berger, kiplekker, al heeft hij kennelijk geen tijd gehad om zich te scheren. Terug bij de plantenbak: „Dat een speler zijn eigen manager meebrengt, is niet goed. Mijn voorspelling is uitgekomen." Wrijvend over de baardstoppels: „Frankfurt verkoopt zich slecht. En Möller moet leren op eigen benen te staan." Een deur verder houdt die zich wijselijk op de vlakte. „Alle voetballers hebben toch iemand die hun zaken regelt?"

Het is ook zo al moeilijk zat. De hemel in geprezen bij Borussia als Duitslands mooiste voetballer, vervolgens vier weken duimendraaien tijdens het WK en nu het wespennest in Frankfurt. „De aanpassing verliep stroef. Had ik me anders voorgesteld." Goed salaris, maar weinig krediet.

Solist

Meer wil hij er niet over kwijt, ook niet over de wrijving met Uwe Bein, die schele ogen maakte tegen de nieuwe offensieve en bovendien produktievere middenvelder. Gehakketak over de rolverdeling, te vergelijken met de schaakpartij Van Basten-Michels. De voetballer eist vrijheid, de trainer vindt het te link. „Möller was in Dortmund de solist, met alle respect. Maar bij ons lopen grote spelers rond, Falkenmayer, Gründel, Körbl, Bein. Hij heeft moeite om dat te aanvaarden."

Berger zegt het graag ongeschoren. „Andy zal zich ondergeschikt moeten maken aan het team." Dat versplinterd is door kliekjesvorming. Möller en Binz in de slag met Gerster, Bein die zijn gelijk haalt bij de vice-voorzitter, die op zijn beurt vindt dat 'Berger blij mag zijn dat ik hem heb gehaald. Anders had hij nu nog bij zijn koekoeksklokken in Freiburg gezeten'. De Kopenhaagse 5-0 dreun in de Uefacup deed de deur dicht. Doelman Stein, zich opwindend over de privileges van Möller, haalde de boulevardpagina's met de gespierde opmerking: „Ik begrijp niet dat een speler die meer verdient dan ik, alles kapot mag maken wat wij hebben opgebouwd." De supporters zitten met de gebakken peren. In het Frankfurter Waldstadion zien zij door de bomen het bos niet meer.

Klimaat

Het ziet ernaar uit dat de club het pokerspel gaat verliezen. Jörg Berger: „Er zijn overdreven verwachtingen gewekt. Zelf heb ik de titelaspiraties goed-deels begraven, voor zover ik z[illegible] al heb gehad. Als je kampioen wilt worden, heb je achtenveer-tig punten nodig." Frankfurt staat nu op twintig. „Ik heb al-tijd beweerd dat we moeten uit-gaan van een Uefacupplaats." Möller zit nog midden het r[illegible]-pingsproces. Hij werd bover-dien als indringer beschouwd. Moeilijk om in zo'n klimaat t[illegible] wennen. Ik hoop dat het nu w[illegible] rustiger wordt." Al is het hem i[illegible] Sittard wat al te stil.

De oefenwedstrijden tegen SV[illegible] en Duisburg worden afgelas[illegible] Roda-Ajax gaat ook niet doo[illegible] Dat komt tenminste één be-stuurder goed uit, de chauffeur van de spelersbus. Hij lee[illegible] Friedrich Dürrenmatt, niet om dat de geest van de Zwitserse f[illegible]-losoof een remmend effect zo[illegible] kunnen hebben op de hoof[illegible] moedswaanzin van de club maar gewoon omdat hij wer[illegible] student is. Misschien bevat d[illegible] literatuur ook een passage ove[illegible] de mens als speelbal van de sp[illegible] zucht, het winstbejag en de ve[illegible]-kwisting. Want dat lot lijkt And[illegible] Möller toebedeeld, platgewal[illegible] door commercie en media.

Het potje tafeltennis loopt goe[illegible] af. De grote coup baart hem zo[illegible]-gen. „Vier punten achter [illegible] Bayern München. Ik heb [illegible] hoop nog niet opgegeven. Bij [illegible] start van de tweede competiti[illegible]-helft sta ik er weer, bij Frankfu[illegible] en in de nationale selectie. Ve[illegible]-der nog iets?" Want de so[illegible] dreigt koud te worden. Hij sta[illegible] naar de Panoramazaal, waar [illegible] rest van de groep inmiddels g[illegible] niet van het brede overzicht keert terug op zijn schreden [illegible] lucht zijn hart.

Bijzonder

„Leren leven met de druk, [illegible] belasting. Iedere jonge spel[illegible] die naam wil maken, moet da[illegible] doorheen. Niet eenvoudig, ma[illegible] het gaat voorbij." Het WK w[illegible] een enorme tegenvaller. „Be-kenbauer had niet op mij ge[illegible]-kend met mijn speelwijze. [illegible] was er in een keer, maar hij h[illegible] al gekozen voor de defensie. H[illegible] succes heeft hem achteraf geli[illegible] gegeven." De rest is bombar[illegible] „Ze kloppen het maar op. D[illegible] gebeurt nu eenmaal met bijzo[illegible]-dere voetballers. Ik probeer h[illegible] zo goed mogelijk in evenwic[illegible] te houden."

Andy Möller geen persoonlij[illegible]-heid? Want dat is het verwi[illegible] „Ik zou ook zonder geld voet[illegible] spelen. Hoofdzaak is dat ik [illegible] met plezier blijf doen." In Dui[illegible] land of straks in Italië. „Dat th[illegible]-ma is nog lang niet aan de or[illegible] Ik mag blij zijn als ik binnenk[illegible] de baltraining kan hervatte[illegible] In Sittard heeft hij alvast [illegible] puntjes op de o gezet.

ONDERWIJS '91
Limburgs Dagblad

● *Met zijn alleen tegen één, steeds weer die ene, een heel gewoon tafereel op de basisschool.*

Foto geensceneerd door FRANS RADE

Pestkoppen, wie kent ze niet. Op iedere school zitten er wel een paar. Heb je een paarse kuif of rood haar, ben je bruin of doe je té veel je best? Dat mag niet. Dan ben je in de ogen van 'normalen' een 'kaaskop, brillenjood, roetmop, bleekscheet en vuurtoren'. In groep zeven en acht is één op de twintig kinderen slachtoffer van pesterijen. Uit enquêtes en steekproeven blijkt dat de tirannie in onderwijsland steeds zorgwekkender vormen aan neemt. Schoppen, slaan, bijten en aframmelen zijn prima middelen. Ontspringt het zwarte schaap de dans dan biedt opwachten voor of na schooltijd ook een goed alternatief...

Peter Vereijken in Venray ontwierp een programma waarmee de uitwassen van pesten op school kunnen worden tegengegaan.

Reportage op pagina 32

De roes van het spijbelen

Alleen consequente controle kan iets aan probleem doen

Spijbelen. Wie heeft het niet gedaan? Iedereen heeft in de jaren dat hij of zij op school zat toch wel eens een uurtje verzuimd omdat er 'iets beters' te doen viel. Het vertier van de stad lokt. De spanning die schoolverzuim – spijbelen dus – met zich meebrengt is als een roes, een feest. Met vriendinnen of vrienden winkelen of naar het café terwijl je eigenlijk op school moet zitten luisteren naar een saaie leraar die vindt dat je per se moet weten welke Duitse voorzetsels de vierde danwel de derde naamval 'regeren'.

● *Mevrouw M. Mutsaers van het ministerie van Justitie komt tot een aanmerkelijk hoger spijbel-percentage in Nederland, dan andere onderzoekers.*

Foto: BENELUX-PRESS

'Wel eens spijbelen' is heel iets anders dan 'structureel spijbelen. Er zijn in het voortgezet onderwijs leerlingen die categorisch wegblijven en meer langs de straat slenteren dan in de banken zitten. Die groepjes leerlingen die van de vrijheid genieten, halen kattekwaad uit en dat leidt in veel gevallen tot vormen van veel voorkomende criminaliteit. Boompjes, grasperken, en telefooncellen moeten er aan geloven.

Uit onderzoek blijkt dat het spijbelen een geweldige omvang heeft aangenomen. Midden december staken deskundigen in het provinciehuis te Maastricht de hoofden bij elkaar steken om te zien wat er aan gedaan kan worden.Dat werd duidelijk tijdens het al genoemde symposium van het Instituut voor Kategoriaal Overleg in Limburg (IKOL) in het provinciehuis.

Cijfers over de omvang van het spijbelgedrag van leerlingen lopen nogal uiteen. F. van der Linden van het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen in Nijmegen schat dat één op de vier leerlingen (24%) in het voortgezet onderwijs wel eens spijbelt. Mevrouw M. Mutsaers van het Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum van het ministerie van Justitie heeft een onderzoek gehouden waaruit blijkt dat 90% van de leerlingen af en toe wegblijft.

Controle

Mevrouw Mutsaers beweert dus dat praktisch elke leerlingen wel eens spijbelt. Dit onthutsende gegeven is het resultaat van haar onderzoek gehouden op twee Lbo-scholen met in totaal 600 leerlingen. „Alle onderzoeken die tot nu toe zijn gedaan op dit gebied, zijn gebaseerd op uitspraken van leerlingen zelf. Het onderzoek dat ten grondslag ligt aan dit cijfer is gebaseerd op controle in de klassen. Ik denk dat het verzuimcijfer in het algemeen veel hoger ligt dan tot nu toe werd aangenomen. Voor het Lbo kom ik uit op 90 procent. Alleen een heel consequente en onmiddellijke absentie-controle kan ervoor zorgen dat dit cijfer wordt teruggebracht," aldus mevrouw Mutsaers tijdens haar presentatie in Maastricht.

Wat deed zij nu precies? Op de twee scholen werd de absentie van leerlingen via de computer tweemaal daags geregistreerd. In de klassen werd via de absentielijsten aangegeven wie er was en wie 'verzuimde', daarna werden de gegevens door medewerkers in de computer ingevoerd. Voordeel daarvan was dat meteen gezien kon worden wanneer de leerling al eerder afwezig was geweest en hoe vaak. Vervolgens werd onmiddellijk telefonisch contact opgenomen met de ouders van de afwezige leerlingen om de absentie te melden.

Mutsaers: „Op die manier werden ook de ouders opgevoed, want ziekte en andere legale afwezigheid werd na het experiment correct gemeld. Voorheen gebeurde dat minder." Het bel-experiment zorgde er volgens Mutsaers voor dat het aantal spijbelaars afnam met 34,3 procentpunt tot ongeveer 55 procent van de leerlingen. De overblijvende spijbelaars reduceerden hun 'vrijgenomen uurtjes' tot de helft. Het totale spijbelgedrag werd met 66 procent terug gebracht.

Kwart

„Tien procent van de leerlingen volhardde in het spijbelen, dat was een aanwijzing dat er meer aan de hand moest zijn en daarom werd daar een contactfunctionaris voor ingeschakeld." Mutsaers adviseert dan ook heel gerichte en directe controle, eventueel met behulp van de computer, om het spijbelen tegen te gaan.

F. van der Linden komt dus met heel andere cijfers. Uit een enquête onder 500 jongeren tussen 12 en 21 jaar blijkt dat 24 procent van de schoolbevolking wel eens spijbelt. De ene helft daarvan krijgt het predicaat 'incidentele spijbelaar', de andere 12 procent 'structurele spijbelaar'. In concrete getallen noemde hij zo'n 250.000 jongeren in Nederland die spijbelen.

Volgens een onderzoek van de provincie Limburg begin 1990 spijbelen 1100 jongeren in Limburg wel eens. Van der Linden noemde dat cijfer echter veel te laag en gerelateerd aan de onderzoeksgegevens van Mutsaers lijkt het helemaal nauwelijks de werkelijkheid te benaderen.

Moeilijk

Spijbelen leidt tot vroegtijdig verlaten van de school, daarnaast brengt het verschijnsel een groep jongeren op de arbeidsmarkt die heel moeilijk werk kan vinden. Volgens A. van der Hulst, voorzitter van de Landelijke Vereniging van Leerplichtambtenaren, moet er een goede samenwerking komen tussen leerplichtambtenaren, scholen en jeugdorganisaties.

„De leerplichtambtenaar mag niet volstaan met het voeren van de administratie en de scholen mogen geen vier maanden wachten voor ze de naam van de afwezige leerling doorgeven aan de gemeente. Er moet vroeger ingegrepen worden en het beleid van de leerplichtambtenaar moet ook gericht zijn op preventie, hulpverlening en zorg." Van der Hulst noemde het een slechte zaak dat in de kleinere gemeenten de Wet op de Leerplicht als een 'bijbaantje' door ambtenaren uitgevoerd moet worden.

wim dragstra

Sfeer op school bepaalt hoeveel er gepest wordt

Vervolg van pagina 31

Martin was veertien. Hij woonde aan de andere kant van de Maas. Elke dag moest hij met zijn fiets de brug over, anderhalve kilometer lang. Twee klasgenoten wachtten hem daar op. Martin moest onder dreigementen de twee jongens de brug over trekken, dan hoefden ze zelf niet te trappen. Eerst de één. Snel terugfietsen, en dan de ander. Hij durfde niet te weigeren. Op een dag nam hij een stalen buis mee naar school en ging zijn pestkoppen daarmee te lijf. Martin werd 'niet toerekeningsvatbaar' verklaard. Hij zit nu in een inrichting.

Voorbeelden van kleine pesterijen tot treiterige voorvallen met verstrekkende gevolgen zijn er te over. Peter Vereijken uit Venray kreeg als schoolmaatschappelijk werker al vroeg met dergelijke slachtoffertjes te maken. „Ik had niet gedacht dat zoveel kinderen op scholen de dupe waren van pestgedrag. De gevolgen zijn soms ingrijpend. En het leek steeds meer voor te komen."

Taptoe, tijdschrift voor kinderen van acht tot en met twaalf jaar, wilde weleens weten hoe het nu eigenlijk met pesten zit. Het Taptoe kinderkabinet hield een onderzoek op vijf scholen. Honderden brieven van kinderen stroomden binnen. Daaruit bleek het uiterlijk een belangrijke reden tot pestgedrag. Iemand die er niet leuk uitziet, sproeten heeft, bruin is, een bril draagt of dik en lelijk is, is vaak het slachtoffer. Een tweede reden heeft met het gedrag te maken: je komt uit een ander land en praat met een accent. Dat vinden pesters leuk. En als je boer wilt worden vrààag je toch zeker om gepest te worden? Pesters zijn dappere kinderen. Ze doen het altijd in een groepje. Vaak om 'erbij' te horen, uit verveling of omdat het leuk is, aldus het onderzoek in Taptoe.

Project

Vijf jaar geleden besloot Vereijken een regionaal project op te starten om het pesten op school tegen te gaan. De werkzaamheden breidden zich gestaag uit. Inmiddels is de regionale vereniging uitgegroeid tot het landelijk orgaan Stichting Realisatie en Innovatieve Projecten (STRIP). Daar worden videofilms, projecten en folders ontwikkeld ter bestrijding van het fenomeen pesten. Inmiddels werken 300 scholen en instellingen mee. „Maar als je weet dat er 9000 scholen in Nederland zijn, is het een druppel op een gloeiende plaat."

Pesten is een eeuwenoud verschijnsel. Vereijken: „Vroeger mepte je maar gewoon terug, dan kwam het vanzelf wel goed. De laatste jaren is men daar anders over gaan denken. Niet iedereen is even weerbaar." Bovendien brengen steeds mondiger leerlingen alle problemen de school in. De docent kan die ònmogelijk alleen aan. De meeste juffen en meesters proberen er wel iets aan te doen, zo blijkt uit reacties van kinderen. Soms door te praten, een andere keer door het geven van strafwerk aan de pesters. Er zijn echter ook nogal wat meesters die weten dat er gepest wordt maar er niets aan doen.

Het ministerie van onderwijs houdt oren en ogen angstvallig gesloten voor de groeiende intolerantie. „Er is geen geld voor onderzoek," luidt het laconieke commentaar. „Bovendien," zegt men, „gaat het in feite om de geestelijke gezondheid van kinderen. Die valt vallen onder het ministerie van WVC." Uiteindelijk heeft STRIP 450.000 gulden kunnen lospeuteren bij het preventiefonds van WVC. „Daar hebben we ons projectmateriaal van gerealiseerd," zegt coördinator Verheijen van STRIP. „De basisscholen moeten zelf betalen voor trainingen op school en de aanschaf van het project."

Een slechte zaak vindt Jolanda Liebrechts, onderzoekster aan de Katholieke Universiteit in Nijmegen. De vakgroep ontwikkelingspsychologie vindt het de hoogste tijd voor wetenschappelijk onderzoek. Het ministerie van onderwijs loopt achter de zaken aan. De vakgroep heeft daarom zelf de koe bij de horens gevat en is bezig met een grootscheeps onderzoek. Volgens hen is de pest-tendens is zo hevig dat de laconieke opstelling doorbroken moet worden. „Kinderen worden gestoord in hun maatschappelijke ontwikkeling. Dat gaat het ministerie aan."

De afdeling van Vereijken – drie maatschappelijk werkers – heeft ondertussen niet stil gezeten. Het team ontwikkelde een 'viersporenaanpak', om zowel het slachtoffer, de 'pester', als docenten en ouders bij het probleem te betrekken. „We hebben een videofilm opgenomen in een klas met kinderen waarin je alle rollen terugvindt: het slachtoffer, de daders, de meelopers. De discussie moet in de klas zelf gevoerd worden."

Betrapt

Scholengemeenschap Marianum in Venray is één van de eerste scholen waar het project als proef werd gedraaid in de tweede klas. Gedurende tien weken werden twee lesuren per week besteed aan het onderwerp. De lessen werden verzorgd door een medewerker van het jeugd-maatschappelijk werk en een docent maatschappijleer. Aan de hand van de videofilm en een volledig projectboek werd geprobeerd om leerlingen duidelijk te maken hoe je beter met elkaar kunt leren omgaan. „Met de leerlingen die zich zwak voelden, werden zeer positieve resultaten behaald," aldus conrector H. Francken. „De pesters voelden zich nogal betrapt. En doordat men erover durfde te praten, werd de sfeer opener."

Scholengemeenschap Marianum startte het project, omdat men merkte dat vriendschappen in klas twee sterk wisselden en groepsvorming optrad. Francken: „In de puberteit zijn kinderen veel met zichzelf bezig en proberen hun plaats in de groep te bepalen. Er wordt gekozen voor Rock of Disco. Als een leerling daarbuiten valt, is hij of zij al gauw de zondebok."

„Slachtoffers worden voor de gek gehouden, gediscrimineerd of opgesloten in het toilet," vertelt Verheijen. „Soms pesten leerkrachten actief mee. Uit brieven blijkt dat al te vaak. Het is een verdeel- en heers-techniek die een docent hanteert als middel om de orde te bewaren."

Scholengemeenschap Marianum koos voor een preventieve aanpak. Conrector Francken: „Vervelende voorvallen moet je trachten uit te bannen. Gezien de goede resultaten van het proefproject hebben we besloten om dit jaar al in de eerste klas met het inmiddels herziene project te beginnen. Naast de theorielessen besteden we tijdens de gymles aandacht aan de praktische invulling, zoals: ademhaling, lichaamstaal, luisteren en bewegingsoefeningen. Gezien de positieve resultaten ben ik ervan overtuigd dat elke school nu kan hebben van een dergelijk project. Groepsruzies en hun effecten worden onderschat. Pak je die aan, dan verdwijnt meteen een belangrijk deel van het ordeprobleem. Is de sfeer in de groep goed, dan zullen de leerlingen er samen wel uit kunnen komen."

lisette meijrink

Emerson College knipoogt vanuit Maastricht naar Europese onderwijsmarkt

Eerst terug naar mei vorig jaar. Maastricht klopt zich op borst. Want Emerson College komt eraan.
Het provinciebestuur van Limburg en de raad van Maastricht leggen samen zeven ton klaar om dit uit Boston afkomstige onderwijsinstituut te helpen met zijn vestiging in de Maasstad.
Daags daarop staat er op de voorgevel van het vroegere gebouw van de Raad van Arbeid aan de Brusselsestraat in gouden letters te lezen: European Institute for International Communication (EIIC).
Kranten roeren de trom over Emersons Europese dochter, die voor een vergoeding van 17.500 gulden per jaar studenten uit Nederland, België en Duitsland wegwijs maakt in de wereld van de massacommunicatie.
Niet niks, zo'n bedrag. Maar daarvoor studeer je ook aan een *all American university*, kraait hier en daar een krant.
Toets van een Amerikaans college in Limburg.

BEETJE 'BOSTON' AAN DE MAAS

John Lawrence Barbetta, vlijtige vijftiger en Amerikaans kasteelheer in Well, probeert er eerst omheen te draaien.

Best begrijpelijk.

Vooral als je, ondanks veel tegenwind, bestuurlijk Limburg toch hebt weten te overtuigen van de solide uitstraling van Emerson College.

Dan ervaar je de vraag waarom de aanduiding *college* is weggelaten op de voorgevel van de nieuwe vestiging in Maastricht, als knijpen in je geesteskind.

Want zo beschouwt John L. Barbetta het EIIC, dat in september zijn deuren opent voor jongeren die vooruit willen in de wereld van Marlboro en Paramount. Vanuit kasteel Well in Noord-Limburg, waar Barbetta sinds 1985 leiding geeft aan de voorpost van Emerson College in Boston, heeft hij de barensweeën van EIIC in Maastricht gevoeld. En afgeteld.

„Blijkbaar schept het begrip 'college' nog altijd veel verwarring. Menigeen denkt dan aan bijvoorbeeld het Trichter College of een andere middelbare school. Terwijl een Amerikaans college eigenlijk een universiteit is. In ieder geval heeft het dezelfde status."

Zonder iets af te knabbelen van de onderwijskwaliteit van Emerson College, is Barbetta's uitleg de halve waarheid. Pas wanneer je twee faculteiten telt, is er sprake van een erkende universiteit. De 2300 'Emersonians' in Boston, van wie er 120 afkomstig zijn uit het buitenland, kunnen uitsluitend een *bachelor* of *master degree* halen in massacommunicatie, onder te verdelen in zeven hoofdvakken zoals film, public relations, doofstommentaal en het zogeheten *creative writing*.

Scheiding

Petra de Boer, vers hoofd van de afdeling toelating van EIIC, vergelijkt haar in Boston behaalde *Master of Arts* met de titel van doctorandus.

Ook bij haar is de wens de vader van de gedachte. Nederland erkent de Amerikaanse titel niet. „Nog niet," werpt de uit Zevenaar afkomstige Petra de Boer tegen. „Momenteel wordt er hard aan getrokken om deze internationale titel ook in Nederland officieel erkend te krijgen. Inderdaad, beter is om mijn *master's degree* te spiegelen aan een HTS-er die ing. voor zijn naam mag zetten."

„*What's in a name?*" schokschoudert Jim Vanderpol.

Deze oud-Amsterdammer van 66 die al bijna een halve eeuw in Amerika woont, tilt niet zo zwaar aan de academische waterscheiding tussen college en universiteit. Als financieel directeur van Emerson College hecht hij meer waarde aan de binnenkant van deze, nu naar Maastricht overgepote tak van commercieel onderwijs. „In de staat Massachusetts, waarin Emerson College gevestigd is, ligt die scheidslijn niet zo scherp. Maar *what the heck*: onze studenten kiezen heel bewust voor Emerson. Omdat wij het oudste college in Amerika zijn dat massacommunicatie doceert en daarmee een uitstekende reputatie heeft opgebouwd. Verder verkiezen ze een meer individuele aanpak boven de massaliteit die zo eigen is aan een Amerikaanse universiteit."

door **hans toonen**

Stokoud

Voor Amerikaanse begrippen is Emerson College stokoud. Gesticht in 1880 door Charles Wesley Emerson, een welbespraakt leraar en prediker.

Verdeeld over meer dan twintig gebouwen, hoofdzakelijk te vinden in de Bostonse wijk Back Bay, leren momenteel 2300 jongelui door in communicatiewetenschappen. De campus is cosmopolitisch. Van Argentinië tot Singapore laten studenten zich lokken voor een vierjarige opleiding aan Emerson College. Samen met de Amerikaanse studenten zorgen ze voor een jaaromzet van zeker 70 miljoen dollar die, zo verzekert Jim Vanderpol, via het *not for profit*-systeem meteen aan het instandhouden en verbeteren van Emerson worden besteed.

Het collegegeld komt kaal neer op $ 12.096, of vlot 20 mille. Tel je kost & inwoning – bijna alle studenten zijn intern – boekengeld, ziektekosten en zakgeld ook mee, dan moet je rekenen op jaarlijks ƒ 37.000.

Een pittige prijs voor een hogere beroepsopleiding. Maar die toch alleszins redelijk is in Amerika, waar onderwijs ook en vooral business is.

Wie in Maastricht aan het EIIC wil gaan studeren, hoeft niet zo diep in de beurs te tasten. Op de $ 12.096, nodig voor Boston, is een korting van 25% gezet. Het oorspronkelijke bedrag van ƒ 17.500 is losgelaten. Met 9600 dollar is men nu 'Emersoninan' aan de Maas.

John Barbetta: „Met deze korting doen wij de eerste duit in het zakje. Omdat wij menen dat aankomende 'Emersonians' in Maastricht niet gestraft hoeven te worden voor het feit dat particulier onderwijs in Nederland nog altijd niet hoeft te rekenen op financiële steun van de overheid."

Los praten

Jim Vanderpol is in stelling gebracht om geld los te praten bij particulieren in Nederland. Een kolfje naar Vanderpols hand, die de boekhouding heeft bijgehouden voor schatrijke wolimporteurs en een kruideniersfamilie met een eigen vermogen van een miljard dollar. Bovendien heeft hij in het begin van de jaren tachtig Amerika's meest exclusieve Bennington College (collegegeld kaal $ 20.000) in Boston van een bankroet gered.

Een Amsterdamse Yankee die houdt van uitdagingen. Studiefondsen opsporen en aanspreken is zijn jongste uitdaging. Die ochtend, vlak voordat hij de Rotary Club van Maastricht 'opwarmt', toont hij zich uitermate optimistisch over het binnenhalen van geldelijke steun bij particulieren en het bedrijfsleven. Voor het noemen van 'rugnummers' vindt hij het nog te vroeg.

Petra de Boer is minder wazig. „Studenten uit Limburg kunnen een aanspraak doen op het provinciaal studiefonds, zo is afgesproken. Daarnaast houden twee inspecteurs van het hoger beroepsonderwijs momenteel ons EIIC tegen het licht om te kijken of wij eventueel in aanmerking komen voor een officiële erkenning." Aan optimisme geen gebrek.

Wel aan *freshmen* ofwel eerstejaars studenten.
Werd mei vorig jaar bij de presentatie van Emerson College in Maastricht zonder dralen gerekend op een start met zeker honderd studenten uit Nederland, België, Duitsland, Engeland en zelfs uit Frankrijk, nu knijpt Petra de Boer de handen dicht bij veertig, hooguit vijftig Emersonians.

„Misschien dat het collegegeld menigeen nog afschrikt. Toch rekenen we erop dat EIIC binnen drie tot vier jaar zal uitgroeien tot zeker driehonderd studenten," meent De Boer.

De wervingscampagne zit nog verpakt in prachtige folders, waaraan Emerson College graag zijn rug schurkt. Samen met het Haagse pradviesbureau Boetes worden binnenkort de onderwijsweilanden in de Benelux afgegraasd. In Duitsland richt de campagne zich op zonen en dochters van aldaar gelegerde Amerikaanse en Britse militairen.

Zodra de ruime lokalen van het voormalige gebouw van de Raad van Arbeid in Maastricht van plint tot plint zijn 'betegeld', houdt EIIC open dag.

Knokken

Wat zoekt Emerson College aan de Maas in Limburg?

Toekomst, liefst goudgerand.

Limburg als lokatie is niet meer dan een aangenaam toeval.
Omdat hoger en universitair onderwijs in Amerika big business is, wordt om elke student geknokt. Nu de *baby boom* voorbij is, duwen dekanen elkaar opzij om vooral hun deel op de onderwijsmarkt te beschermen. In de veldslag om de gunst van de student poetsen zij hun imago's op. Stouwen ze hun folders vol mooie beloftes.

Begin jaren tachtig krijgt Emerson College in Boston een parel in de schoot geworpen. Kasteel Well, dan nog eigendom van de Stichting Limburgse Kastelen, is te huur voor zomercursussen aan 'Emersonians'.

● *Jim Vanderpol en Petra de Boer in de nog kale bibliotheek van het EIIC in Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

● *John L. Barbetta, heer van Kasteel Well. Nu Emerson College zich nestelt in Maastricht blijft deze voorpost bestemd voor seminars.* Foto: PAUL KUIT

Een Amerikaans *college* met een kasteel, dat ouder is dan Amerika zelf. En dat niet in Disneyland, maar in Europa staat. Daar heeft de concurrentie niet van terug.

Studeren in Boston en drie maanden snuffelen aan de cultuuurschatten van Europa is een combinatie die aanslaat. Honderden studenten hebben inmiddels onder leiding van 'kasteelheer'/directeur/dramaturg John L. Barbetta de Oude Wereld bekeken van Parijs tot Venetië. En voelen zich *so well* in Well dat het bestuur van Emerson College in 1988 besluit tot aankoop en opknappen van het verslonsde kasteel.

Langzaam

Intussen zoekt Barbetta naar mogelijkheden om ergens in West-Europa Emerson voet aan de grond te geven. Dat 'Maastricht' (lees provinciebestuur) nauwelijks omkijkt naar de Amerikaanse nederzetting in Well is niet de enige reden waarom een Emerson-vestiging aldaar niet Barbetta's eerste keuze is.

„Klopt, de belangstelling vanuit Maastricht voor ons hier in Well was marginaal. Dat we uiteindelijk toch nader tot elkaar zijn gekomen, vind ik belangrijker dan *hard feelings* die ik overigens niet koester over de onverschilligheid. Inderdaad hebben wij eerst gekeken naar universiteitssteden als Parijs en Amsterdam. Maar daar maalden de molens zo langzaam, dat wij toch voor Maastricht hebben gekozen."

Met EIIC hoopt Emerson College Europese studenten te lokken die gevoelig zijn voor de omgekeerde uitstraling: drie à vier jaar studeren in Maastricht, gekoppeld aan een jaar Boston. Of Los Angeles, het klatergouden knooppunt van massacommunicatie.

Uitgekiend commercieel? Jim Vanderpol: „Ja en nee. Waar is, dat wij met het kasteel een sterke troef in handen hebben op de Amerikaanse onderwijsmarkt. De beslissing om ons in Maastricht te vestigen berust op een niet onbelangrijke academische reden. Kijk, Emerson College beweert op te leiden in communicatie, een industrie die *worldwide* is. We beweren zelfs dat we daarin voorop lopen. Toch is het lesprogramma op Amerikaanse leest geschoeid en gericht op de thuismarkt. Je maakt dus niet waar wat je beweert. Gelukkig heeft het college van toezicht ingezien dat de overstap naar Europa, waar straks de grenzen opengaan, onontbeerlijk is voor de toekomst van Emerson College."

Middenmoter

Mooi, deze peptalk van een gedreven zestiger. Maar zo buitengewoon is Emerson College niet.
Als onderwijsinstelling bezit het een *'regional accreditation'*, wat overeenkomt met redelijk goed. Het neusje van de zalm zijn instellingen met het predikaat *professional accreditation.*

Bel anders maar met Edith Petersen, als voorlichter over Amerikaanse studiebeurzen verbonden aan NACEE in Den Haag, wat staat voor 'Netherland-American Committee for Educational Exchange'. Deze door zowel het Nederlandse als Amerikaanse ministerie van onderwijs gefinancierde vraagbaak weet kaf en koren te scheiden.

„Emerson College hoort allesbehalve tot het kaf op de Amerikaanse onderwijsmarkt. Maar steekt daar ook niet boven uit. Zeker geen UCLA. Dat ze sinds 1950 *nationwide* erkend zijn, bevestigt mijn stelling dat Emerson een gedegen middenmoter is. Maar zijn EIIC in Maastricht is, voor zover ik weet, niet erkend door de New England Association of Schools and Colleges."

Jim Vanderpol: „Deze instelling, die overigens de onderwijskwaliteit controleert, zal in de loop van ons eerste collegejaar in Maastricht, EIIC komen toetsen. Aangezien wij niet alleen hetzelfde menu geven, maar tevens onze beste docenten naar Maastricht sturen, zie ik geen vuiltje aan de lucht."

Royaal

Even door naar het provinciehuis, dat mei vorig jaar royaal ƒ 350.000 opzij legde voor een gedegen middenmoter, gevolgd door nog eens 3,5 ton van de stad Maastricht.

Zeven ton. Dat is meer dan de 400.000 dollar die Emerson in Boston heeft vrijgemaakt voor het in de steigers zetten van EIIC aan de Maas.

Beleidscoördinator dr J. Soeters vindt het niks te veel. „Emerson een middenmoter? Klopt niet helemaal, omdat ze op de nationale ranglijst temidden staat van alle vakgebieden. Van sociologie tot rechten. Zet je dit college in de rij waarin het thuishoort, namelijk massacommunicatie, dan scoort hij hoger."

Voorafgaand aan de financiële steun heeft een werkgroep, geformeerd uit de provincie, het Centrum voor Europese Studies, de Rijks Hogeschool en Emerson zelf, haar licht opgestoken bij sleutelfiguren in het voortgezet en hoger beroepsonderwijs in Nederland en wijde omgeving. Soeters: „Onze conclusie is, dat EIIC best kans van slagen heeft, omdat men slechts een klein gedeelte van een bijzonder grote onderwijsmarkt bestrijkt. Afgaand op het niet geringe collegegeld is het geen opleiding voor gewone mensen. Maar een paar honderd studenten zullen ze toch altijd kunnen aantrekken."

Soeters geeft toe dat Maastricht graag koketteert met deze 'Amerikaan'. „EIIC past in de internationalisering van Maastricht. Wij willen de vierde 'Europese stad' zijn. Eerst Brussel, Straatsburg, Luxemburg en dan Maastricht. En verder leveren de honderden studenten extra koopkracht aan de stadseconomie."

Even een rotvraag: of hij zijn zoon/dochter straks naar EIIC stuurt, of toch naar de HEAO en dan een jaartje studeren naar eigen keuze in Amerika?

Soeters steunt: „...Dat hangt er vanaf of ik wel 17.500 gulden – oh, is het nu 9600 dollar – kan opbrengen..." En haast zich dan eraan toe te voegen dat er naarstig gewerkt wordt aan het ontwikkelen van een beurssysteem, waarin het bedrijfsleven ook actief is.

Dat de opleiding van het EIIC buitengewoon praktisch van aard is, staat buiten kijf. Net als in Boston, waar men beschikt over twee radiozenders, drie tv-stations en vier theaters, worden de studenten in Maastricht meteen achter de knoppen gezet.

En de bibliotheek telt beduidend meer dan zes boeken.

Wat je niet van elk Amerikaans college kunt zeggen.

ONDERWIJS & OPLEIDING

De superfrik van Nederland

Geen twee mensen lijken zo verschillend als Jo Ritzen en Jaques Wallage. Naast zijn blozende staatssecretaris wordt minister Ritzen nog breekbaarder en bleker dan hij gewoonlijk al is. Met een gehaaide politicus als Wallage aan zijn zijde, maakt Ritzen al snel een onhandige indruk. Het aplomb waarmee Wallage zijn aanwezigheid beklemtoont, steekt schril af bij de haast bedeesde toonzetting van Ritzen. En waar de drijfveer bij Wallage ambitie is, vermoedt men bij Ritzen edele en onbaatzuchtige motieven.

Maar één ding hebben ze gemeen. Ze zijn dol op doceren. Het zijn ras-onderwijzers. Op dat punt is het Ritzen die de staatssecretaris overtreft en steekt hij met kop en schouders uit boven al zijn voorgangers op het ministerie van Onderwijs. Hij corrigeert de stukken van ambtenaren op taalfouten. Kent geen groter genot dan college geven. Doet niets liever dan het allemaal nog eens haarfijn uitleggen. Vaak en langdurig. „Maar in de politiek willen ze je niet altijd begrijpen," verzucht een partijgenoot. Portret van de superfrik van Nederland.

● *Minister Jo Ritzen: een echte professor.* Foto: DRIES LINSSEN

„Een hele doodaardige man," zegt Roelofsen van het CNV. „Zo iemand die je geheid gedag zegt als je 'm op straat tegen komt. Een eenvoudig mens." Niet alleen Roelofsen, maar bijna iedereen die de minister beroepshalve wel eens tegenkomt, vindt de man aardig. En niet zomaar aardig, maar 'buitengewoon sympathiek' (FNV), 'een uiterst aimabel mens, laat ik dat voorop stellen' (VVD), 'zeer innemend' (GPV), 'iemand die zichzelf is gebleven, en dat is een goed teken' (Groen Links).

Alleen de studentenvakbond (LSVB) laat zich niet vermurwen. „Hij is vast en zeker sympathiek," bromt de voorzitter. „Maar wij moeten zaken met hem doen en dan is hij voor ons het zoveelste instituut in driedelig grijs."

Geen ruzie

Waarom vindt bijna iedereen Ritzen aardig? In een recent interview met Vrij Nederland geeft Ritzen zelf een deel van het antwoord: „Ik probeer knopen door te hakken zonder onmiddellijk een x-aantal mensen een draai om de oren te geven. Dat vloeit voort uit mijn persoonlijkheid. Maar het heeft ook te maken met mijn overtuiging dat je nooit ongestraft conflicten kunt aangaan. Zodra je een conflict hebt, wreekt zich dat." Kortom, Ritzen wordt niet kwaad. Maakt geen ruzie. „Hooguit raakt hij op den duur getergd, maar zijn emoties toont hij niet," aldus de LSVB.

Daar komt bij dat Ritzen - in tegenstelling tot de meeste politici - bekend staat als iemand die gevoelig is voor de kracht van argumenten. Ritzen is tamelijk onbevangen, heeft een open oor, weet interesse te tonen voor de tegenpartij. Kortom, men vindt dat er met Ritzen valt te praten. Het toenmalige Tweede Kamerlid Wallage formuleerde het in 1983 in het tijdschrift Intermediair als volgt: „Hij is niet vastgeroest in welk dogma dan ook."

De studentenvakbond gelooft er niet in. „Hij wekt slechts de indruk naar je te luisteren en interesse te tonen," analyseert de studentenleider. „Maar in werkelijkheid is het niet iemand die zich in zijn tegenstander verdiept om het speelveld eens vanuit een andere hoek te overzien."

Naïeveteit

Wie heeft er gelijk? Voor beide redeneringen is veel te zeggen. Ritzen gelooft inderdaad heilig in de kracht van argumenten. Probleem is dat je daarmee in de politiek niet altijd uit de voeten kunt. Het PvdA-Kamerlid Netelenbos: „In de politiek wil men zich niet altijd door de argumenten van een ander laten overtuigen." Ritzen kan praten als Brugman, maar hij zal de studentenvakbond nooit kunnen overtuigen van de noodzaak om te bezuinigen op de studiefinanciering. En dat gaat er bij Ritzen niet in.

Anders gezegd, Ritzen laat zich weinig gelegen liggen aan vaststaande maatschappelijke verhoudingen. „Die kan je leuk vinden of niet, maar je moet er wel rekening mee houden," aldus een onderwijsspecialist van een grote vakbond. „Hij heeft te weinig zicht op welke drempels in Nederland onneembaar zijn." aldus Jan Schouten van de Algemene Vereniging van Schoolleiders.

Blije roomse jeugd

Dat verklaart hoe Ritzen soms iedereen in de gordijnen kan jagen. In weerwil van alle (ambtelijke) adviezen presteerde Ritzen het om, zonder enige waarschuwing vooraf, het bedrijfsleven in de begroting 1991 de rekening te presenteren voor een deel van de kosten van het beroepsonderwijs. „Ritzen heeft echt gedacht 'dat pikt het bedrijfsleven wel'. Dat noem ik naïeveteit in optima forma," aldus Roelofsen (CNV).

Het Tweede Kamerlid Netelenbos bevestigt deze analyse, weliswaar ongewild. „Ritzen was enorm verontwaardigd toen de gevraagde bijdrage van het bedrijfsleven uitbleef. Hij begrijpt het niet als mensen niet instappen op constructieve ideeën die hij lanceert. Want Ritzen is een typische harmoniemodel-denker. Hij is stomverbaasd als niet iedereen dezelfde harmonie nastreeft als hijzelf." Lankhorst noemt dat 'een katholiek trekje'. „Tuurlijk komt dat voort uit zijn blije Roomse jeugd," vindt ook Netelenbos.

Ritzen wordt gezien als het prototype van een professor. Iemand die in de studeerkamer creatieve en slimme oplossingen bedenkt, maar te weinig rekening houdt met de obstakels die hij op zijn weg zal vinden. „Net zoals de briljante leerling van destijds weinig obstakels op zijn pad heeft aangetroffen," aldus iemand die Ritzen goed kent.

Geen wonder dat Ritzen vooral in sectoren waar de klappen vallen onnoemelijk eigenwijs en arrogant wordt gevonden. „En hardvochtig," voegt de LSVB er aan toe. Cees den Ouden van het Centraal Orgaan Leerlingwezen: „Als je maar overtuigd bent van je eigen gelijk dan krijg je het ook, zo schijnt Ritzen te denken." Ritzen zelf vindt dat hij met dit hinderlijk trekje heeft afgerekend. „Een aantal jaren geleden (...) had ik de neiging om te zeggen: 'Zo zit dat volgens mij. Dàt moeten we doen. Dank U wel. Einde bericht'," aldus Ritzen vlak na zijn aantreden tegenover dagblad Het Binnenhof.

Geen politicus

Ritzen is te weinig politicus. Daarover bestaat grote eensgezindheid. „Hij kan het nog worden," twijfelt Voogelaar van de ABOP. Ginjaar-Maas (VVD), ex-staatssecretaris van Onderwijs, vindt Ritzen in politiek opzicht 'echt onnozel, hoewel ik dat woord liever niet gebruik'. „Je kunt het grootste gelijk van de wereld hebben, maar dat betekent in de politiek niet dat je je gelijk ook krijgt." Bij de FNV zegt Ineke Overdiep: „In de politiek moet je je eigen gelijk organiseren, tactisch manoeuvreren, strategieën uitwerken, onderhandelen, compromissen sluiten en in de meeste gevallen genoegen nemen met het best haalbare resultaat." Allemaal dingen waar Ritzen niet sterk in is.

Dat wil Ritzen trouwens graag zo houden, zo blijkt uit een interview uit december 1989. „Politici manoeuvreren voorzichtig. Ze steken te weinig hun nek uit. Ze hanteren verhullend woordgebruik. (..) Ik wil daar zelf niet aan meedoen. Ik vind het maatschappelijk verkeerd."

Geheel in overeenstemming met deze uitspraken legde Ritzen nog voor zijn beëdiging tot minister 'het hoofd op het blok' waar het ging om het op orde brengen van de onderwijsbegroting. De 'rekenmeester Ritzen' was geboren. Maar het zou insiders niet verbazen als Ritzen niet als 'rekenmeester' maar als 'moralist' de geschiedenis ingaat.

Nieuw Flinks

Het heilige vuur flikkert pas echt op in zijn ogen als hij de sociale zekerheid onder de loep neemt. Ritzen was al 'Nieuw Flinks' toen die stroming binnen de PvdA nog uitgevonden moest worden. De mens is niet van nature goed, hield 'stoorzender' Ritzen zijn partijgenoten al medio jaren zeventig voor. Prikkels zijn nodig om de mens op het rechte pad te houden. In concreto: verruiming van het begrip passende arbeid en strafkortingen op uitkeringen.

Bosma (ABOP) bevestigt het beeld van Ritzen als moralist. „Het is iemand die voortdurend uitdraagt dat je je leven goed moet gebruiken, dat je geen tijd mag vermorsen. Het is iemand die hard werkt en studeert en aan de maatschappij wil timmeren." Zijn hang naar harmonie mag dan katholiek zijn, geworteld in het diepe zuiden, een bourgondische levenshouding is hem volstrekt vreemd. „Dat zuinige mondje zegt al voldoende," merkt iemand op. En wat te denken van de frikkerige titels van de nota's die Ritzen de wereld instuurt. 'Iedereen bij de les', 'Weer samen naar school' en 'Zo hard gelopen en toch nog zo ver te gaan'.

Dat juist deze 'degelijke, wat ouderwetse' (Bosma-ABOP) en 'brave professor' (Mol-Nederlands Genootschap van Leraren) een warm pleidooi houdt voor meer aandacht voor de overdracht van normen en waarden in het onderwijs, hoeft niemand te verbazen. „Dat meent hij echt vanuit zijn tenen," is de overtuiging van zijn partijgenoot Netelenbos. „Dat is de schoolmeester Ritzen ten voeten uit. Want, volgens mij ziet hij dat normen en waarden-verhaal als zijn Grote Opdracht."

margreet vermeulen

Tussen krijt en overhead-projector

Er gaapt een generatiekloof tussen leerling (m/v) en leraar (m/v). Een tiener leeft nu eenmaal in een andere wereld dan een twintig-plusser. Jongeren zien tijdens hun schoolgaande jaren heel wat leraren voorbij trekken. In leeftijd variërend van nog in de twintig tot nog net geen vutter. Maakt het beroep de heren en dames van het docentenkorps tot tijdgenoten of is er sprake van een tweede generatiekloof op school: de scheiding der 'leraren van de oude stempel' en de 'nieuwlichters'. Een gesprek met twee leraren (m) van twintig-plus.

● *De wiskundeleraar slijt een krijtje per dag, terwijl zijn jongere collega zijn lessen liever voorbereid met 'sheets' en viltstift.* Foto: PETER ROOZEN

„De leerlingen hebben een ander taalgebruik. Ze verstaan mijn taal niet meer. Als ik Nederlands spreek, hebben ze soms moeite dat te begrijpen." Jo Salden, wiskundeleraar aan de scholengemeenschap Serviam in Sittard, 53 jaar. Meer dan dertig jaar leraar. Jaren waarin 'zij' dezelfde leeftijd behielden en hij steeds ouder werd.

„Ik ervaar dat mijn afstand tot de leerlingen steeds groter wordt. Je staat er niet meer tussen, maar ernaast. De gedragscodes zijn veranderd. De leerlingen zijn vrijer in de omgang. Hun houding is anders."

Norbert Bollen (36), leraar geschiedenis en maatschappijleraar en collega van Jo Salden, glimlacht even. „Zodra je boven de 25 bent, ben je oud voor een leerling. Dan sta je er niet meer echt tussen." Bollen heeft echter wel het idee dat hij zijn leerlingen 'op ooghoogte' ontmoet. „Ik kom zelf ook uit een generatie met een jeugdcultuur. We hebben dezelfde culturele trek - de popmuziek bijvoorbeeld - gemeen. Er zijn dus aanknopingspunten."

Stilte

Zeventien jaar gapen er tussen de wiskundeleraar en de docent geschiedenis. Een leeftijdsverschil dat niet ongemerkt blijft in een open gesprek tussen de twee. Zo vindt Bollen de openheid die de tegenwoordige generatie kenmerkt aantrekkelijk. „Ze zeggen wat ze denken. Ze hebben die filters nog niet." Salden, daarentegen, vindt hun openheid soms minder prettig. „Het kan ontaarden in brutaliteit, omdat ze zelf hun gedrag niet met andermans ogen kunnen zien."

Met een stem waarin een spoortje nostalgie doorklinkt, refereert Jo Salden aan de jaren waarin leerlingen gedisciplineerd waren en netjes in het gareel liepen. De jaren waarin een klas homogeen was samengesteld, waarin het lesprogramma voor iederen gelijk was. De jaren waarin het stil was in de klas. Die stilte is er nu niet meer, constateert hij spijtig.

Aangepast

Want de wiskundeleraar heeft zich aangepast aan de eisen die het tegenwoordige onderwijs stelt. „Je moet rekening houden met de individuen. De leerlingen kunnen de discipline niet meer opbrengen te luisteren als je aan een ander wat uitlegt. Dat betekent dat je de groep splitst in groepjes en hen aangepast onderwijs geeft. Dat is heel onrustig voor mij, maar voor hen heel rustig."

Bollen beaamt de noodzaak tot individueel onderwijs. „Met name in de brugklas moet je naar die heterogeniteit toewerken." Naarmate de keuzerichtingen zijn bepaald, kun je meer klassikaal onderwijs geven, meent de geschiedenisleraar. „Maar ook in homogene klassen nijgen we er naar toe de leerlingen meer actief bij de lesstof te betrekken."

Soms verlangt Salden nog wel eens terug naar de gedisciplineerdheid kinderen van toen. Bollen vindt het juist leuk als ze 'stuiterend' binnenkomen. Salden: „Dat vind ik niet leuk, ze moeten zich voorbereiden op wat gaat komen in de klas."

Is het voor een 'oudere jongere' zoals Bollen gemakkelijker een band, persoonlijk contact met leerlingen te krijgen? Bollen meent dat de vertrouwelijkheid afhankelijk is van de persoon, niet de leeftijd. Zelf staat hij vaker versteld over de dingen waarmee scholieren naar hem toekomen. Hij denkt dat het feit dat hij zowel als leraar als buiten school als begeleider van de filmclub actief is meespeelt in zijn toegankelijkheid als vertrouwenspersoon.

Wiskundeleraar Salden vindt dat het vroeger gemakkelijker was een vertrouwensband met leerlingen te krijgen dan nu, omdat „je de kinderen meenam van de eerste naar de laatste klas." Nu dat niet meer het geval is, is het vertrouwde ook anders geworden. „Ik ken de moeders, die hun kinderen hier komen aanmelden." Maar de persoonlijkheid van de leraar is belangrijker dan de leeftijd, meent ook hij.

Toekomst

Over de schaalvergroting in het onderwijs zijn de meningen verdeeld. „De nieuwe jeugd heeft behoefte aan iets intiems, knus. Als zo'n school te groot wordt, verdwijnt dat," zegt Salden. Bollen meent echter dat een grote school geen 'bioboerderij-effecten' hoeft op te leveren. „Ook in een grote school moet je met een goede organisatie de betrokkenheid kunnen bewaren." En het voordeel van een grote school is, dat je meer mogelijkheden kunt bieden, vult Bollen aan.

De behoudende Jo Salden en de progressieve Norbert Bollen zijn het af en toe roerend met elkaar eens. Over het inspelen op de beeldcultuur, bijvoorbeeld. De maatschappij ontwikkelt zich nu eenmaal van een schriftcultuur naar een beeldcultuur. Bollen: „Je ziet het aan de sterk toegenomen visuele middelen. Ik denk dat de leerlingen dat ook nodig hebben. Ze moeten iets hebben dat hen pakt." Salden: „De boeken zijn nu in kleur. De layout is prettiger, overzichtelijker geworden. Dat heeft te maken met een andere visie op wiskundeonderwijs. Je moet je aanpassen aan wat men vraagt."

Lesgeven moet de snelheid krijgen van een video-clip, zegt de een. Ze willen dat je flitsend lesgeeft, vult de ander aan. Want je moet met je tijd mee. Als leraar moet je ruimte, tijd en gelegenheid voor je leerlingen creëren. Ook buiten school betrokken zijn. Maar als leraar moet je wel de juiste faciliteiten ter beschikking krijgen. 'Zoetermeer' (het ministerie) moet de leraren wel positief tegemoet treden en wat wisselgeld te bieden hebben. En het nieuwste adagio 'basisvorming', tja, dat heeft zo zijn mogelijkheden, knikken ze alletwee.

Want hoe verschillend ze beiden ook in het leven staan, wat hun vak betreft hebben ze veel gemeen. Het zijn onderwijsmensen in hart en nieren: gedreven, betrokken en enthousiast. Er rest slechts een ding, waarover ze hardgrondig van mening verschillen: de overhead-projector. Voor Bollen 'de ladder waarmee hij het gebouw van de kennis bestijgt'. Voor Salden een onding, waarvoor hij het krijt nog lang niet wil inruilen.

ans bouwmans

ONDERWIJS & OPLEIDING

MTS HEERLEN

Met ruim 1400 leerlingen en 110 medewerkers is de MTS Heerlen de grootste instelling voor middelbaar technisch onderwijs in Limburg. De MTS Heerlen verzorgt onderwijs in tien studierichtingen.
Naast de 2- en 4-jarige beroepsopleidingen wordt een breed scala aan cursussen aangeboden, zowel overdag als in de avonduren. Hiertoe behoren ook cursussen die worden gegeven op verzoek van bedrijven en instellingen.
Het beleid van de MTS Heerlen is in sterke mate gericht op het afstemmen van het technisch onderwijs op de arbeidsmarkt door het introduceren van nieuwe technologieën.

MTS HEERLEN BIEDT PERSPEKTIEF OP EEN UITSTEKENDE BAAN!

Je kunt kiezen uit 'n korte of lange opleiding:

2-jarige opleidingen
- Bouw en Houtbewerken
- Elektrotechniek
- Procestechniek
- Metaalbewerken
- Motorvoertuigentechniek

Oriënterende- en Schakelprogramma's.

4-jarige opleidingen
- Bouwkunde
- Weg- en Waterbouwkunde
- Energietechniek
- Meet- en Regeltechniek
- Elektronica
- Proces- en Milieutechniek
- Besturingstechniek
- Werktuigbouwkunde
- Onderhoudstechniek
- Motorvoertuigentechniek

Aanmelden is mogelijk tot 1 maart 1991.

Inlichtingen, brochures en aanmeldingsformulieren zijn op school verkrijgbaar.

Je kunt je ook uitvoerig laten voorlichten in onze stand op de

BEROEPENMANIFESTATIE IN DE RODAHAL TE KERKRADE
van 20 t/m 23 februari a.s.

MTS HEERLEN
Schimmelpenninckstraat 1, 6415 GH Heerlen. Telefoon 045-720440.

Zaterdag 2 maart
van 10.00 tot 12.00 uur

OPEN DAG
mavo „op de bies"

Een schoolgemeenschap die overzichtelijk en herkenbaar is voor leerlingen, docenten en ouders

Op de Bies 66, Schimmert
Tel. 04404 - 1528
Directeur A. Lenoir

Directie, leraren, leerlingen en oudercommissie heten u allen van harte welkom.

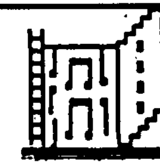

[illegible]TUUT "DE THERMEN"

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Eind maart starten de cursussen:
- **Notuleren,** avondcursus, duur 10 weken
- **Tekstverwerking Word Perfect,** dag- of avondcursus, duur 10 weken
- **Basiskennis informatica**
- **Lotus 1-2-3**
- **d Base III+**

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15-16
6411 HK Heerlen
Tel. 045-713717

OPLEIDINGSINSTITUUT "HEERLEN"

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

In februari starten wij in HEERLEN met onze mondelinge avondopleidingen voor
B.K.B. (basiskennis boekhouden)
P.D.B. (praktijkdiploma boekhouden)
M.B.A. (moderne bedrijfsadminstratie)
S.P.D. (staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie)

Ook zijn HERHALINGSOPLEIDINGEN mogelijk.
Het instituut in Limburg dat voor deze opleidingen is erkend.

Inlichtingen, prospectussen en aanmeldingen bij:
VAN MIERLO: Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen, tel. 04459-1782
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen, tel. 045-715248

Beroepen Informatiecentrum Limburg
organiseert

5e BEROEPEN-MANIFESTATIE

Alles over opleidingen en beroepen

woensdag	20 febr. van 13.00-17.00 uur
donderdag	21 febr. van 10.00-17.00/18.30-21.30 uur
vrijdag	22 febr. van 10.00-17.00 uur
zaterdag	23 febr. van 10.00-17.00 uur

toegang: ƒ 4,00

RODAHAL KERKRADE
EUROPAPLEIN 1

U ZOEKT EEN SCHOOL MET:

2 BRUGJAREN: *definitieve keuze pas na de tweede klas* — 1e klas, 2e klas

MAVO — **LBO** — 3e klas, 4e klas

en verder o.a.:
- *met intensieve begeleiding: o.a. studielessen, faalangst, dyslexie, studeren op school;*
- *met juiste keuzebegeleiding: o.a. stages en workshadowing;*
- *met 5× rapportage en ouderavonden;*
- met een boekenfonds en ruime pakketkeuze.

OPEN DAG: zondag 10 maart as. van 13.30 tot 16.30 uur

Laat u informeren! Neem contact op!

Scholengemeenschap voor MAVO en LBO
DE RAVENSBERG

Roevoetstraat 1a
6301 XV Valkenburg Lb.
tel. 04406-15051

Techniek studeren aan de Hogeschool Heerlen

Studiemogelijkheden:

BOUWKUNDE EN CIVIELE TECHNIEK - MILIEUTECHNIEK

CHEMISCHE TECHNOLOGIE

ELEKTROTECHNIEK
energietechniek; technische computerkunde; informatietechniek

TECHNISCHE NATUURKUNDE

WERKTUIGBOUWKUNDE

INFORMATICA

KORT HBO-INFORMATICA

BEDRIJFSKUNDE

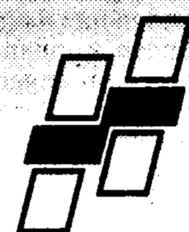
Hoger Technisch Onderwijs

CHEMIE (voltijd)

CHEMIE (deeltijd)

MEDISCHE CHEMIE

Hoger Laboratorium Onderwijs

hogeschool heerlen — Sector Techniek

Meisjes die hun fantasie gebruiken kiezen voor techniek.

Als je nog niet weet wat je later precies wilt worden, kun je het beste voor techniek kiezen. Want als je kiest voor een technische school, kun je later nog alle kanten op.

Of je nu auto's wilt maken. Huizen wilt ontwerpen. Nieuwe uitvindingen wilt doen. Machines van een fabriek wilt onderhouden. Computers wilt programmeren. In een doe-het-zelf-zaak wilt werken. Bij mensen thuis gootstenen wilt repareren. Of noem maar op. Met een technische opleiding heb je mogelijkheden genoeg om iets leuks te gaan doen.

Bij DSM hebben we bijvoorbeeld ook altijd nieuwe technische mensen nodig. Voor allerlei leuke banen. Wil je meer weten over je mogelijkheden, ga dan eens kijken op open dagen van technische scholen. Daar word je zeker wijzer.

WE PUT FANTASY TO WORK

Praktijkdiploma informatica

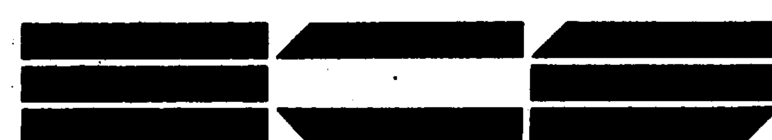

PraktijkDiploma INFORMATICA

rijkserkende AMBI 88 examens

Avondopleidingen voor carriere in de automatisering.
Collegeplaatsen Breda-Den Bosch-Tilburg-Eindhoven-Venlo-Heerlen.

Informatie aanvragen door deze coupon ongefrankeerd op te sturen naar ECS, antwoordnummer 142, 6400 AA Heerlen.

European Computer School
Passage 4-6 6411 JT Heerlen
Postbus 2, 6400 AA Heerlen, tel. 045-710446 L.D.

Naam: ....
Adres: ....
Woonplaats: ....
Tel.: .... Leeft.: ....
Opl.: ....

lerend werken aan je toekomst

Je kunt je nu... aanmelden voor de praktijkopleiding

HOMED-administratie

LEREND WERKEN

„Lerend werken aan je toekomst", dat kun je in ons oefenbedrijf HOMED. Wij bieden ...chte praktische vorming, training en scholing en het opdoen van ...ng. Onze praktijkopleiding richt zich op de administratieve dienstverlening. ...t bieden wij een bedrijfsgericht trainingsprogramma aan.

HOMED-ADMINISTRATIE

...MED vind je een natuurgetrouwe nabootsing van een administratie, zoals die ook ...t echte bedrijfsleven wordt gevoerd. „Kursisten" zijn bij ons medewerkers, die ...tijkervaring combineren met het leggen van een goede theoretische basis. Als je ...edoet worden je kansen om werk te krijgen op een kantoor groter, werkgevers ...agen meestal personeel met praktijkervaring!

Door zelf op diverse afdelingen te werken ervaar je hoe een bedrijf in de praktijk werkt. Bij Homed doe je praktijkervaring op bij de afdelingen inkoop en verkoop, magazijn, boekhouding, personeelsadministratie, receptie enz. Door deze wisselende werkzaamheden kun je bepalen welke administratieve richting je uit wil.

INTERNATIONALE UITWISSELING

Homed heeft nog iets verrassends in petto. Ook in Spanje en Engeland zijn namelijk Homed-projekten opgezet. Dat biedt ons de mogelijkheid om regelmatig uitwisselingen van kursisten te organiseren. De medewerkers van Homed komen zo in aanraking met het internationale handelsverkeer.

BEDRIJFSGERICHT TRAININGSPROGRAMMA

SCAS biedt ook een bedrijfsgericht theorie-programma aan. Hierin zitten vakken als informatica, bedrijfscorrespondentie, typen, boekhouden, handelsrekenen, economie, archiveren en communicatie.

In de Heerlense vestiging kan deze training in de vorm van een programma van 20 weken gevolgd worden. In onze Sittardse Homed-vestiging is het theorie-programma ondergebracht in de Homed-praktijktraining.

TOELATING/AANMELDING

Heb je een uitkering en/of sta je ingeschreven bij het GAB, dan kan je gratis deelnemen. Je uitkering komt daarbij niet in gevaar. Starten met de praktijkopleiding kun je op elk moment. Wat ons betreft morgen al!

INFORMATIE

Voor meer informatie over Homed-administratie kun je bellen met:
- mevrouw J. Gelissen, tel. 045-731602 - Homed-Heerlen.
- de heer J. Brouns, tel. 04490-80500 - Homed-Sittard.

Voor informatie over de Bedrijfsgerichte Training (BGT), de heer H. Pijnenburg, tel. 045-731652. Je kunt natuurlijk ook de onderstaande bon insturen.

Bon — LD 0202

Ik wil graag meer informatie over Homed/BGT Heerlen ☐ Homed Sittard ☐
Naam: ....
Adres: ....
PC/Woonplaats: ....
Telefoon: ....

Bon zenden aan: SCAS, Passage 22, 6411 JT Heerlen

Met turbo-kracht twee keer zo snel docent

Rappe omscholing voor grotere kans op werk

De arbeidsmarkt krijgt steeds meer grip op het onderwijs. Bestond vroeger nogal eens de indruk dat eigenlijk helemaal niet gekeken werd naar de werkelijke behoefte aan afgestudeerden van bepaalde scholen - tegenwoordig probeert elke zichzelf respecterende onderwijsinstelling het cursusaanbod aan te passen bij de te verwachten vraag.

De opkomst van de versnelde opleidingen voor docenten in met name de exacte vakken is daar een voorbeeld van. De Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard, kortweg HKLS, heeft er inmiddels drie in de aanbieding. Om dreigende tekorten van docenten in bepaalde studierichtingen af te wenden, of om docenten om te scholen naar een vak dat (weer) perspectieven op vast werk biedt.

De HKLS kent inmiddels drie van die versnelde opleidingen. Met nadruk wordt gesteld: versneld. Het zijn opleidingen waaraan je niet zomaar kunt meedoen. De kandidaten worden zorgvuldig geselecteerd, na een *intake*-gesprek. Immers, in de helft van de tijd die uitgetrokken is voor de 'normale' opleiding moeten de studenten voldoen aan exact dezelfde eisen.

De gebruikelijke duur van een docentenstudie is vier jaar. Dat geldt ook voor de *voltijds*studies aan de HKLS, een tweede graads lerarenopleiding (lesbevoegdheid voor mavo, mbo en onderbouw havo, vwo).

In de jaren negentig worden echter tekorten aan docenten voorzien, overigens ook voor afgestudeerden van de eerste graadslerarenopleidingen. Althans voor een aantal vakken. Zoals wiskunde.

Twee jaar geleden startte de HKLS om meer dan een reden met een versnelde opleiding: de studieduur werd drastisch teruggebracht van vier naar twee jaar. Afgezien van de prognose dat de vraag naar tweede graadsdocenten wiskunde boven het aanbod zou komen te liggen, waren nog andere redenen om de spoedcursus te beginnen.

Zo bleek in de praktijk dat nogal wat afgestudeerden naar het bedrijfsleven trokken. Vooral de informatica-sector kon, door de betere (aanvangs)salarissen, de gedoodverfde docenten wegkapen, nog voordat zij een stap in het klaslokaal zouden zetten.

Volgens Chrit Leenders, vakgroepleider wiskunde aan de HKLS, is in de prognose van het ministerie niet eens rekening gehouden met deze aantrekkingskracht van bedrijven. Het tekort aan wiskundeleraren, waarvan al sprake is, vindt volgens hem zijn oorsprong in het *ontmoedigingsbeleid* dat van bovenaf werd gevoerd. Leenders: „Er werd met nadruk gesteld dat het kiezen van de lerarenopleiding zinloos was, omdat er geen perspectief was op werk."

Het mag duidelijk zijn dat het tij is gekeerd. De versnelde wiskundestudie is daarvan het bewijs. De werving werd samen met de gewestelijke arbeidsbureaus ter hand genomen. Leenders beschouwt de versnelde opleiding ook als een omscholingsmogelijkheid. Voor reeds werkloze docenten (in andere vakken) of voor docenten die hun huidige baan dreigen te verliezen.

In 1989 werd gestart met zestien studenten, van wie er nog tien over zijn. Drie zagen het, aldus Leenders, niet zitten omdat de overstap te groot was en de anderen vonden een baan in hun eigen vakgebied.

Met trots spreekt Leenders over zijn *turbo-groep* als hij de deelnemers aan de versnelde opleiding bedoelt. „Ja, we hebben er flink de stoom op moeten zetten, om de zaken op het spoor te krijgen."

Kort geleden heeft het ministerie van onderwijs een nieuw overzicht rondgestuurd van de zogeheten tekortvakken. Wiskunde blijkt (bij de tweede graadslerarenopleiding) slechts een van de twaalf te zijn. Veel nijpender is de situatie echter voor de studierichting natuurkunde. De voorspellingen van het ministerie wezen dat twee jaar geleden al uit: toen was de verwachting dat volgend jaar, in 1992, landelijk honderd natuurkunde-docenten afgeleverd zouden worden, terwijl voor dat jaar de geschatte behoefte op meer dan 300 ligt.

Bedroevend

Jos Smits, vakgroepleider natuur en techniek aan de HKLS, zegt dat de zaken er nog bedroevender voor staan. Na een open dag in Sittard, waarop enkele tientallen serieuze gegadigden waren voor de natuurkunde-richting, schreven zich zegge en schrijve twee studenten voor dat vak in. „En die hadden zich ook wel zonder de open dag aangemeld," voegt Smits eraan toe.

Hij schat het landelijk aantal studenten voor de opleiding natuurkunde-docent op zo'n dertig. Het tekort zal waarschijnlijk nog pijnlijker zijn dan twee jaar geleden al werd gevreesd.

De HKLS is, aldus Smits, in afwachting van ingrijpen van het ministerie doorgegaan met de opleiding en heeft in het eerste studiejaar dus maar twee natuurkundestudenten. De belangstelling voor het vak is zo gering, dat het niet eens de moeite loont om een versnelde opleiding op poten te zetten – in weerwil van het veel grotere tekort en dus ook de beste kansen op een vaste baan.

Techniek

Anders is het met de belangstelling voor de (nieuwe) richting techniek, waarvoor wel een versnelde opleiding bestaat. Hoewel het wetsvoorstel voor de invoering van het vak techniek (beter gezegd: het voorstel voor de basisvorming) nog bij de Tweede Kamer ligt, zal het er binnen afzienbare tijd van komen. Sommige scholen, waaronder een tweetal in Limburg, zijn al vrijwillig tot invoering overgegaan.

Het nieuwe vak moet de scholier in een vroeg stadium vertrouwd maken met techniek, in de ruimste zin van het woord. Tal van elementen, die de scholier dagelijks in de wereld van techniek om zich heen ziet, komen daarin aan bod; het vak is gericht op het verbreden van technisch inzicht, het verstandig omgaan met techniek: elektriciteit, informatica, robotica, communicatie etc.

Hoewel de discussie over de basisvorming (voortgekomen uit het mislukte plan voor een middenschool) nog niet is afgesloten, is Smits ervan overtuigd dat het vak techniek en de opleiding ervoor een goede en korte termijn komt. En dan zullen er dus ook snel docenten moeten komen, die het vak kunnen geven.

Op de tekortlijst van 'Onderwijs' komen al verschillende techniekvakken voor: consumptieve-, mechanische- elektro-, grafische, installatie-, bouw- en motorvoertuigentechniek.

In het schooljaar '89/'90 is de HKLS begonnen met twee groepen voor de deeltijdopleiding techniek. Van de 48 deelnemers zijn er nog 45 in de race.

De belangstelling van vrouwen voor techniek laat trouwens nog steeds veel te wensen over. Er zijn er maar zeven bij, voor de deeltijdopleiding. De belangstelling valt dus vies tegen. Smits: „Je ziet dat vrouwen toch in een vrij vroeg stadium afhaken. De invoering van het vak heeft ook een emancipatorisch doel, zodat de leerlingen ook een voorbeeld zien. Maar de vrouwen die zich aanmelden zijn toch gauw onzeker. Ze zijn sneller geneigd zich als onhandig te beschouwen."

De pabo in Sittard sluit de rij van huidige, versnelde docentenopleidingen. Hoewel lange tijd wisselende visies de ronde deden, is ook hier sprake van een tekort – de (deeltijd)opleiding pabo komt dus eveneens voor op de tekortlijst.

Volgens Jan Demandt, directeur van de pabo in Sittard, valt het tekort aan leerkrachten voor het basisonderwijs in Limburg nog mee. Wekelijks krijgt hij wel telefoontjes van scholen uit de Randstad, die om een naam van een aankomende afgestudeerde smeken.

Besef

Ook Demandt schrijft de oorsprong van de tekortsituatie toe aan het imago uit de jaren '80. „Het imago van leraar basisonderwijs heeft in de tweede helft van de jaren '80 deuken opgelopen. Het waren de jaren van Deetman, de jaren van bezuinigingen. Wat dat betreft doet Ritzen aan imageverbetering, onder andere door de aanvangssalarissen op te trekken. En ik denk ook dat het maatschappelijk besef toeneemt dat alle kinderen per slot van rekening door de molen van het basisonderwijs gaan."

Het aanzien van de pabo neemt ondertussen toe, meent Demandt. Een 'Pedagogische Hochschule' klinkt toch even anders dan pabo. Kortom, het feit dat strenge kwaliteitseisen worden gehanteerd, mag best blijken. De visitatiecommissie, die voor het eerst haar opwachting gaat maken bij de pabo's, zal volgend jaar in Sittard met open armen worden ontvangen. Ook wat betreft de versnelde opleiding.

han brinkman

● *Kwaliteitseisen versnelde docentenopleiding blijven hoog. Vlnr: Jos Smits, Jan Demandt en Chrit Leenders van de HKL Sittard.*

Foto: PETER ROOZEN

'Om huismannen wordt nog steeds gelachen'

Vrouwengeschiedenis voor tweede jaar eindexamenonderwerp

De rol van de vrouw in de geschiedenis is altijd zwaar onderbelicht geweest, zeker in het geschiedenisonderwijs. In de geschiedenisboekjes moesten de vrouwen het met een enkel zinnetje in een verdwaalde paragraaf doen. De emancipatiestrijd op dat gebied lijkt echter de laatste jaren wat vruchten af te werpen. Zo prijkt dit jaar voor de tweede achtereenvolgende keer een onderwerp uit de vrouwengeschiedenis – Continuïteit en Verandering: de positie van de vrouw in Nederland en de Verenigde Staten 1929-1969 – op het lijstje met verplichte leerstof voor het eindexamen op middelbare scholen.

De examencommissie heeft voor een periode gekozen waarin de mannenwereld in beide landen opgeschrikt werd door vrouwen wier horizon verder reikte dan het aanrecht en die zich niet zonder slag of stoot neerlegden bij de tweede plaats op de ranglijst der seksen. Hoe is de 'geconcentreerde aandacht' voor de emancipatie van de vrouw nu bij de leerlingen overgekomen en in hoeverre heeft die hun denken over de positie van de vrouw en de rolverdeling tussen man en vrouw beïnvloed?

Vijftien leerlingen van 5 Havo (tien meisjes en vijf jongens) van de Geleense scholengemeenschap Sint Michiel later hierover hun licht schijnen.

Dat meisjes zich beter in het onderwerp kunnen inleven, lijkt voor de mannelijke minderheid van de klas vast te staan, hoewel de heren er geen moeite mee lijken te hebben dat de rol van de vrouw nu eens extra belicht wordt. „De meisjes hebben het normaal toch ook moeilijker om zich in te leven, als het over oorlogen en politiek hebben," meent Eric grootmoedig. Voor de meiden ligt dat inleven echter niet zo vanzelfsprekend, als de jongens veronderstellen. „Het is toch zo gemakkelijk is om je in te leven in vrouwen van begin deze eeuw. Ik vind het gewoon belachelijk dat één woord van hun man genoeg was", werpt één van hen tegen.

De meiden van 5 Havo hebben de geschiedenisles echt niet nodig om erachter te komen dat emancipatie van man en vrouw een normale zaak moet zijn, zo laten ze eensgezind weten. Wel leeft bij enkelen het besef dat ze door de lessen meer inzicht hebben in de strijd die vrouwen hebben moeten leveren. Bewondering ook voor de moeite die de pioniers van de vrouwenemancipatie zich hebben moeten getroosten.

Joyce geeft te kennen dat zij toch wel feller is geworden in de verdediging van haar gelijke rechten als bijvoorbeeld een opmerking als 'dat is toch niets voor meisjes' valt. Voor sommige van haar klasgenotes is die toegenomen felheid echter een vreemde zaak. „Als je voor gelijkheid bent, verdedig je die toch al fel. Daar brengen die lessen toch geen verandering in." Joyce houdt echter vol. Het eindexamenonderwerp heeft haar toch een hoeveelheid argumenten in handen gegeven om de discussie met andersdenkenden beter te kunnen voeren, meent zij. „Je weet nu toch wat voor moeite het heeft gekost om te bereiken wat er nu is. En dan te bedenken dat de situatie nog niet ideaal is. Om huismannen wordt toch nog steeds gelachen", zo snijdt zij het traditionele rollenpatroon aan van 'de man werkt en de vrouw doet het huishouden en zorgt voor de kinderen'.

Zij wil eens van de vijf mannen in haar klas weten wie van hen nu daadwerkelijk zou willen opdraaien voor huishouden en kinderen.

Huishouden

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: Wie denkt dat het mannelijke gedeelte van de klas na de geschiedenislessen waarin de positie van de vrouw centraal stond, bereid is om huishouden en opvoeding van de blagen op een fifty-fifty-basis te verrichten, om zo ook hun echtgenotes de gelegenheid te geven hun recht op arbeid in de praktijk te brengen, komt bedrogen uit.

Slechts één van hen is zo nobel'. Noël zegt er geen enkele moeite mee te hebben om straks het gehele huishouden voor zijn rekening te nemen als de carrière van zijn vrouw voorspoediger zou verlopen dan de zijne.

Eric schudt resoluut nee: over een gelijke verdeling van stofzuigen, afwassen en kinderen naar school brengen valt bij hem zelfs niet te onderhandelen. Ook Bas is niet te vermurwen, zelfs als hem een conservatieve en ouderwetse opstelling wordt verweten. En als zijn vrouw dan toch carrière wil maken? „Dan maar geen kinderen." Waarbij hij het huishouden gemakshalve maar vergeet.

De overige twee willen wel een of twee vingers afgeven, maar zeker geen hele hand. Roy wil in het alleruiterste geval denken aan een verdeling op tachtig-twintig basis, maar daar houdt het dan ook op. Eef gaat verder en zou zelfs een deeltijdbaantje overwegen mits zijn carrière er niet onder zou lijden. Na de tegenwerping van docent Karl Hartoghs dat een parttime baan en carrière niet samengaan, kiest hij eieren voor zijn geld, waarbij hij genegen is om zijn toekomstige echtgenote een kwart van de huishoudelijke karweitjes uit handen te nemen.

Radicale trutten

Gezien de uitlatingen van de mannen in een eerdere fase van de discussie, komt de harde opstelling in de huishoudkwestie toch enigszins vreemd over. Uit geen enkele opmerking bleek immers dat de jongens twijfelen aan de gelijkheid van beide seksen. En was het niet Eef die erkende dat zijn mening over feminisme en emancipatie door de geschiedenislessen toch enigszins was bijgesteld. „Vroeger dacht ik: Gatverdamme emancipatie. Vrouwen willen alleen die gelijke rechten die positief voor hen uitpakken. Feministen zag ik als radicale trutten, maar dat zie ik nu toch anders." En diezelfde Eef gaf toe dat zijn ruimdenkendheid toch niet zo groot was als hij had gedacht en dat hij bewuster was van een aantal vanzelfsprekendheden in de verhouding man-vrouw die niet zo vanzelfsprekend zouden moeten zijn? De vertaling naar de praktijk blijft echter (voorlopig) uit.

Babysit

Wie nu tot de conclusie komt dat de weigerachtige huishouders onder de jongens straks harde noten te kraken krijgen met strijdbare meiden, die onder geen enkel beding hun recht op arbeid zullen afgeven, zou ook wel eens bedrogen uit kunnen komen. Natuurlijk vinden de tien dat het de gewoonste zaak van de wereld zou moeten zijn dat man en vrouw beide werken en dat het huishouden verdeeld moet worden. Maar of dat er ooit van komt? Anouk heeft zo haar twijfels en geeft aan dat zij, eenmaal voor de keuze gesteld, voor kinderen en huishouden zou kiezen. Sandra drukt het nog duidelijker uit. Zij lijkt nu al moeite te hebben met de gedachte dat een combinatie van werk en kind inhoudt dat de opvoeding van het nageslacht gedeeltelijk uit handen moet worden gegeven. „Het lijkt me verschrikkelijk als ik thuis kom van mijn werk en de babysit vertelt me dat mijn kindje voor het eerst heeft gelachen."

Deze laatste opmerking leidt Eef tot de conclusie dat een algehele doorbreking van het rollenpatroon toch altijd tot de onmogelijkheden blijft behoren. „Als ik die meiden over baby's hoor... Ik durf trouwens te wedden dat de meisjes hier hun dochters later poppen geven."

hans goossen

● *De leerlingen van 5 Havo op Michiel, Geleen: rollenpatroon blijkt hardnekkig.*

Foto: PETER ROOZEN

ONDERWIJS & OPLEIDING

ROMBOUTSCOLLEGE

ATHENEUM-HAVO-MAVO
Schoolstraat 16, Brunssum
Tel. 045-258616

Er zijn de volgende mogelijkheden:

1. BRUGKLAS (= 1e klas)

2. ONGEDEELD ATHENEUM klas 2, 3, 4, 5 en 6
Op atheneum is het mogelijk latijn, muziek, tekenen en handenarbeid als eindexamenvak te kiezen. Tevens kan er in een achtste vak eindexamen worden gedaan.

3. Havo klas 2, 3, 4 en 5
Op havo is het mogelijk muziek, tekenen en handenarbeid als eindexamenvak te kiezen.

4. Mavo klas 2, 3 en 4
Op mavo is het mogelijk handenarbeid als eindexamenvak te kiezen.

Doorstroming van 4 mavo naar 4 havo naar 5 atheneum is mogelijk. Door het ongedeelde atheneum wordt de doorstroming van 5 havo naar 5 atheneum vergemakkelijkt.

KENNISMAKING met de school kan op de
OPEN DAG
op zaterdag 23 februari 1991 van 10.00 - 13.00 uur

AANMELDING:
Bij de meeste directeuren van basisscholen in de directe omgeving zijn aanmeldingsformulieren verkrijgbaar.
Op schriftelijke of telefonische aanvrage kan eveneens een aanmeldingsformulier worden toegezonden.

INLICHTINGEN:
Voor nadere informatie kunt u telefonisch een afspraak maken met de rector.

Kapper/ster worden?

Dan biedt de Kappersacademie je erkende, bedrijfsgerichte opleidingen van hoge kwaliteit.
• Veel praktijk, • intensieve begeleiding, • veel aandacht voor mode, • topmaterialen en... uiteindelijk een diploma dat hoog aangeschreven staat.

- Bediende dames-/herenkappen • 2-jarige dagopleiding
- Vakbekwaamheid dameskappen • 1-jarige dagopleiding
- Vakbekwaamheid herenkappen • 1-jarige avondopleiding
- Avondcursus dameskappen •
- Avondcursus bediende herenkappen •

Weert 04950-41042
Beekstraat 37
6001 GG Weert

Heerlen 045-714031
Promenade, Honigmanstr. 4A
6411 LL Heerlen

Roermond 04750-15212
Hendriklaan 54
6043 BT Roermond

Bel snel voor onze brochure! Of kom langs: wij hebben iedere schooldag open dag.

kappersacademie
De school waar je slaagt.

BEN JIJ DE

SCHOLIER/STUDENT

DIE DE STUDIEFINANCIERING BEST WAT RUIMER ZOU WILLEN ZIEN? JE KUNT NATUURLIJK WACHTEN OP DE MAATREGELEN VAN HET KABINET, MAAR DAT KAN NOG WEL EEN TIJD DUREN. EEN SNELLERE AANPAK IS JE TE MELDEN VOOR EEN KRANTENWIJK VAN HET

Limburgs Dagblad

WIJ VERWACHTEN VAN EEN GOEDE BEZORGER DAT HIJ/ZIJ:

- een minimumleeftijd van 15 jaar heeft.
- tussen 6.00 en 7.00 uur de krant zonder overlast bezorgt.
- correct de krant in de brievenbus stopt bij de abonnees die hem/haar worden opgegeven.
- bereid is af en toe een extra uitgave mee te nemen

WAT MAG JE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VERWACHTEN?

- Een bezorgwijk die kort bij jou in de buurt ligt.
- Een goede beloning voor de te werken bezorgtijd.
- Een vergoeding voor gebruik van fiets of bromfiets.
- Goede inwerking en begeleiding door onze buitendienst.
- Een extra vergoeding bij verspreiding van folders e.d.
- Wekelijkse betaling via bank of giro.
- 2x per jaar een extra toeslag.

OVERIGENS HEEFT DEZE BIJVERDIENSTE ONDER NORMALE OMSTANDIGHEDEN GEEN INVLOED OP DE STUDIEFINANCIERING OF KINDERBIJSLAG.

Als je meer informatie wenst of meteen wilt beginnen, geef dan je naam en adres door aan:

LIMBURGS DAGBLAD
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen
TELEFOON 045 - 73 98 81

OF LOOP BINNEN OP EEN VAN ONZE REGIOKANTOREN

HEERLEN, Geerstraat 5, Telefoon 045 - 717719. BRUNSSUM, Rumpenerstraat 81, Telefoon 045 - 256363. **GELEEN**, Markt 3, Telefoon 04490 - 46868. KERKRADE, Markt 42, Telefoon 045 - 452932. MAASTRICHT, Stationsstraat 27. Telefoon 043 - 254477. ROERMOND, Pr. Bernhardstraat 44, Telefoon 04750 - 18484. **SITTARD**, Baandert 16, Telefoon 04490 - 15577. VALKENBURG, Reinaldstraat 40. Telefoon 04406 - 15045.

BEVEILIGINGSBEAMBTE?

Binnenkort start het rijkserkende opleidingsinstituut O.P.B. in uw omgeving met de volgende mondelinge opleidingen:

BEVEILIGINGSBEAMBTE:
Basisdiploma: medio februari-maart 1991
Vakdiploma: medio februari-maart 1991
Kaderdiploma: bij voldoende aanmeldingen
evenals de

BASIS MILIEUCURSUS:
bij voldoende aanmeldingen

OPLEIDINGSINSTITUUT OPB

Bel of schrijf voor informatie en aanmelding naar
OPLEIDINGSINSTITUUT O.P.B., Postbus 609, 6130 AP Sittard
Tel. 046-580578

187209

Dag-/Avondcollege voor MEAO

Eenjarige dagopleidingen • *Tweejarige dag- en avondopleidingen* • Avondopleidingen • *Beroepsopleidingen voor vrouwen* • Directiesecretaresse

Zuidlimburgs Avondcollege

Talen • Informatica • *Exacte vakken* • Mens- en maatschappijvakken

Volksuniversiteit

Japan-cyclus • Kunst en cultuur • *Ontspanning, sport en spel* • Techniek en vaardigheden • *Koken* • Huis en tuin • *Excursies*

Bedrijfsopleidingen

Basiskennis boekhouden • *Praktijkdiploma boekhouden* • Machineschrijven • *Computerboekhouden* • Directiesecretaresse • *Management* • Informatica • *Bedrijfsopleidingen op maat* • Intensieve taalcursussen

Basiseducatie

Algemene vorming • Taal en rekenen • *Nederlands voor anderstaligen* • Beroepsoriëntatie • *Cursussen voor specifieke doelgroepen*

Voor informatie en aanmelding:
(045)712106

aens
Advies- *en* Studiecentrum

ST.-JANSCOLLEGE SCHOLENGEMEENSCHAP

Patersweg 40, telefoon 218666
Postbus 178, 6430 AD Hoensbroek

Gymnasium
Atheneum
Havo
Mavo

St. Janscollege

Open dag
zaterdag 2 maart 10.00-13.00 uur

Om 10.30 uur, 11.30 uur en 12.30 uur informatie over:
- **het (vernieuwde) brugklassysteem**
- **de studie- en huiswerkbegeleiding**
- **studietoelagen en kosten**

ERKENDE LICHAAMS-VERZORGENDE OPLEIDINGEN:

SCHOONHEIDS-SPECIALIST M/V
Inclusief manicuren.
Dag- en avondopleiding.
Normale leerperiode 2 jaar. Spoedopleiding 1 jaar.
Lid van de VAKOS.
Diploma STIVAS.

PEDICUREN M/V
Voet- en schoenkundige opleiding voor het enige erkende SEPVO-diploma. Dag- en avondopleiding.
Leerperiode 18 mnd.
Aantal lesuren: 250.
Lid V.OV.

SPORTMASSAGE M/V
Voor het enige erkende N.G.S.-diploma.
Lesdag: zaterdag van 9.00 - 13.00 uur.
Leerperiode 9 mnd.

MANICUREN

GRIMEREN

KLASSIEKE MASSAGE

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappop grond van de Wet op de Erkende Onderwijsinstellingen, voor zover het onderwijs binnen de reikwijdte van de Wet betreft.

VOET -REFLEXOLOGIE

• AANMELDEN DAGELIJKS

LALB
LIMBURGSE
AKADEMIE VOOR
LICHAAMSVERZORGENDE
BEROEPEN

33179

OPLEIDINGSINSTITUUT

STATIONSPLEIN 7 - 8, SITTARD, TEL. 04490-12510

Jij hebt de motivatie. Wij geven je de opleiding

(en daar hoeft 't niet bij te blijven!)

opleiding ziekenverzorging

vacaturenr. HvB 82

Wie zijn wij?
Met totaal circa 3.000 medewerkers behoort de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek tot één van de grotere werkgevers in Nederland op het gebied van intramurale gezondheidszorg.

Voor de verpleeghuizen St. Jansgeleen, St. Odilia, Invia en St. Agnetenberg Geleen/Sittard leiden we leerlingen op tot ziekenverzorgenden.

De Centrale Opleiding heeft nog plaatsingsmogelijkheden voor de kursus die in september 1991 van start gaat.

Struktuur van de opleiding.
Je krijgt een (vernieuwde) 'inservice-opleiding' hetgeen wil zeggen dat leren en werken samen gaan. De theorielessen van deze opleiding worden op de lokatie Geleen gegeven. De praktijkstages vinden plaats in de verpleeghuizen in Geleen ofwel in Sittard

De duur van de opleiding is 2½ jaar, onderverdeeld in 30 weken beroepsvoorbereidende periode en 23 maanden werk-/leerperioden.

Theorie en praktijk.
Het leerplan van de opleiding omvat ondermeer de volgende leergebieden: verpleegkunde, omgangskunde, gezondheidskunde, ziektenkunde en een aantal algemeen beroepsondersteunende vakken.

Het praktisch gedeelte omvat o.a. het leren verplegen van merendeels oudere bewoners op verschillende afdelingen van een verpleeghuis, waaronder een afdeling voor somatisch zieken en een voor psychogeriatrische bewoners. Bovendien een oriëntatieperiode op de paramedische afdeling en de aktiviteitenbegeleiding.

Aanbod vast dienstverband.
Voor leerlingen die hun beroepsvoorbereidende periode met goed gevolg beëindigen is de kans op een vaste baan aanwezig.

Hoe kan je loopbaan er in de toekomst verder uitzien?
Heb je de opleiding tot leerling-ziekenverzorgende met goed resultaat voltooid dan hoeft het daar vanzelfsprekend niet bij te blijven!

Na het behalen van je diploma kun je binnen onze Stichting zelf verder werken aan je carrière, waarbij er diverse interne vervolgopleidingen mogelijk zijn zoals bijvoorbeeld A-verpleegkundige.

Toelatingsvoorwaarden.
Je kunt solliciteren als je bij de aanvang van de opleiding minimaal 16 jaar en 8 maanden bent en tenminste in het bezit van het diploma MAVO en/of INTAS of LBO met minimaal twee vakken op C-nivo.

Het spreekt vanzelf dat de opleiding ziekenverzorging open staat voor zowel mannen als vrouwen.

Salaris.
Tijdens de eerste 30 weken van de opleiding ontvang je *f* 495,- netto zakgeld per maand. Daarna start je met en salaris van *f* 1.326,- bruto per maand. Tijdens het 2e werk-leerjaar ontvang je *f* 1.565,- bruto per maand. De salarisbedragen zijn exclusief de vergoeding voor onregelmatige diensten.
Alle overige arbeidsvoorwaarden zijn geregeld in de CAO-Ziekenhuiswezen.

Intern wonen.
Zowel op de lokatie Sittard als Geleen is interne huisvesting mogelijk.

Heb je belangstelling?
Als je geïnteresseerd bent in de opleiding, vul dan onderstaande bon in en stuur deze aan: Dienst Personeel en Organisatie van de Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek, Barbarastraat 1, 6164 HK Geleen.

Vermeld in de linkerbovenhoek van de enveloppe: vakaturenr. HvB 82

Voor inlichtingen kun je bellen met de heer H. P. van Bijnen, personeelsfunktionaris, tel. 046-597869.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze dynamische stichting beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis, Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen, Geleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden)

HvB 82

Ja, u heeft mij enthousiast gemaakt voor de opleiding ziekenverzorging.

Ik heb de motivatie en wil graag een sollicitatieformulier ontvangen.

Naam: .... m/v

Adres: ....

Postcode: ....

LD

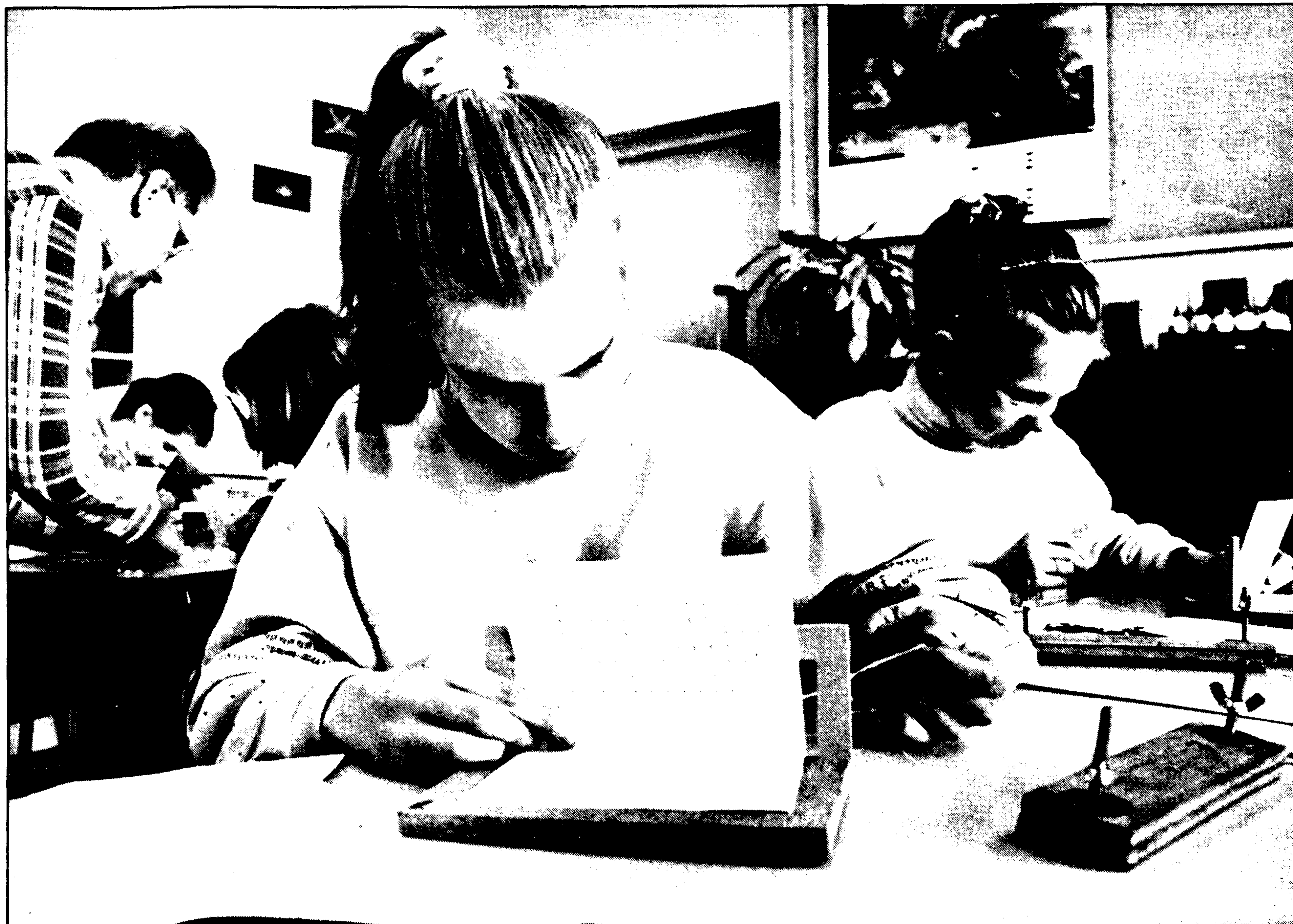
Woonplaats: ....

Basisschool weet niets van techniek

We gebruiken dagelijks tientallen keren de telefoon. Maar hoe werkt dat apparaat? Ja, op elektriciteit, zover komen we ook nog wel. Maar wie weet wat er precies gebeurt in die hoorn? Hoe wordt ons stemgeluid omgezet in elektrische impulsen en hoe gaat dat de kabel in?

Iets anders: We kijken dagelijks urenlang televisie. Hoe werkt dat apparaat eigenlijk? Wat gebeurt er achter dat glazen scherm waardoor wij een goed beeld krijgen? Dagelijks stappen we in de auto, draaien de contactsleutel om en... rijden maar. Hoe wordt de kracht die vrijkomt bij de explosie in de zuiger overgebracht op de aandrijf-as van de auto en wat komt daar zoal bij kijken?

● *Op de St. Franciscusschool in Bunde wordt al 'geëxperimenteerd' met techniek. Onder andere leren de scholieren de techniek van het boekbinden.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Allemaal technische aspecten van ons leven. We gebruiken legio apparaten en toestellen, maar als ze kapot gaan moeten we specialistische hulp inroepen, want we zijn zelf niet in staat ze te repareren. We weten niet eens hoe het werkt, onze technische kennis schiet tekort. Dat geldt natuurlijk niet voor iedereen, maar een algemene tendens is wel merkbaar. De laatste decennia zijn generaties opgegroeid die wel met de pen kunnen omgaan, die weten wat er in de boeken staat, maar niet fatsoenlijk een plank kunnen doorzagen, laat staan een boekenkast maken.

Oorzaak is de negatieve beeldvorming van het technisch onderwijs. Wie wilde nog schilder, bakker, timmerman, electromonteur, automonteur worden? Nee, je moest naar de havo of de mavo, liefst naar het atheneum. Meester worden, dokter, boekhouder. De belangstelling voor de technische vakken en beroepen bleef achterwege en de technische scholen schreeuwden en schreeuwen nog steeds om leerlingen.

Status

Nog altijd is de maatschappelijke status van een technicus minder dan die van iemand die een administratief beroep heeft. En hoewel er hele volksstammen doctorandussen in de geschiedenis werkloos rondlopen is de waardering voor dat beroep toch hoger dan voor een metselaar, bankwerker of electricien.

Daarbij komt dat veelal gedacht wordt dat alleen in de administratieve beroepen een goede carrière mogelijk is. Maar steeds vaker blijkt dat je met een technische opleiding aanzienlijk betere kansen hebt op een goed betaalde loopbaan.

„In het verleden en ook nu nog wel heerst een negatief beeld van het technisch onderwijs. Wij concludeerden enige tijd geleden al dat als je daar iets aan wilt doen, je bij de basisschool moet beginnen. Het jonge kind moet al in aanraking komen met techniek. Die techniek zou eigenlijk in het hele basisonderwijs geïntegreerd moeten worden, vandaar dat wij zo'n anderhalf jaar geleden een project zijn gestart met de titel 'Techniek in de basisschool', zegt directeur drs J. Simons van de faculteit onderwijs van de Rijkshogeschool Maastricht (voorheen Pabo).

Herman Veugelers uit Limbricht, docent aan de Pabo, nam de taak op zich het project, gesubsidieerd door overheid en andere instanties, vorm te geven. In de opzet van het project komt Veugelers tot de conclusie dat de wereld van het kind vol techniek zit en dat het kwetsbaar wordt naarmate het minder van die techniek weet. Hij stelt ook dat onderwaardering voor techniek de mens tot technische analfabeten maakt, die steeds meer afhankelijk worden van en minder weerbaar tegen die techniek. In het basisonderwijs zou al meer aan techniek gedaan moeten worden zodat leerlingen in een technische ontwikkeling gestimuleerd worden. „Maar het huidige basisonderwijs is van dien aard dat het nauwelijks iets kan zeggen over technische belangstelling, technische aanleg laat staan van de ontwikkeling daarvan bij leerlingen," aldus Veugelers.

Triest

Eigenlijk is dat een heel trieste constatering, gezien het feit dat onze wereld van techniek aan elkaar hangt. Wat te doen? Docenten en studenten begonnen aan onderwijsmodellen en methoden waarmee techniek op de basisschool aan de orde gesteld zou kunnen worden. „Niet als een apart vak, na geschiedenis en biologie een uurtje techniek, nee techniek moet geïntegreerd in alle vakken terug te vinden zijn," meent Veugelers. „Je neemt iets uit de leefwereld van het kind, de fiets bijvoorbeeld. Hoe zit die in elkaar, de dynamo, de trappers, de ketting. In de biologieles kunnen vogelhuisjes gemaakt worden. In de geschiedenisles moet niet gepraat worden over de industriële revolutie, maar moet een heuse stoommachine bekeken kunnen worden."

Er is al heel wat technisch speelgoed voor kinderen op de markt. Zelfs de kleinsten kunnen met blokken, lego etc. spelenderwijs leren hoe je iets kunt bouwen. Maar ook de al wat oudere kinderen kunnen leren door te 'spelen' met blokken. Hoe is de constructie van een raam in een gevel? Hoe wordt in verband gemetseld? En met een meccano bouwdoos kun je bij wat oudere kinderen ook veel doen in de richting van een technische ontwikkeling. Een brug bouwen bijvoorbeeld. Als de meester of de juffrouw in de klas kan uitleggen hoe je zo'n constructie het beste kunt maken en wat je moet doen om een stevige brugverbinding te krijgen, dan is men op een goede manier met techniek bezig.

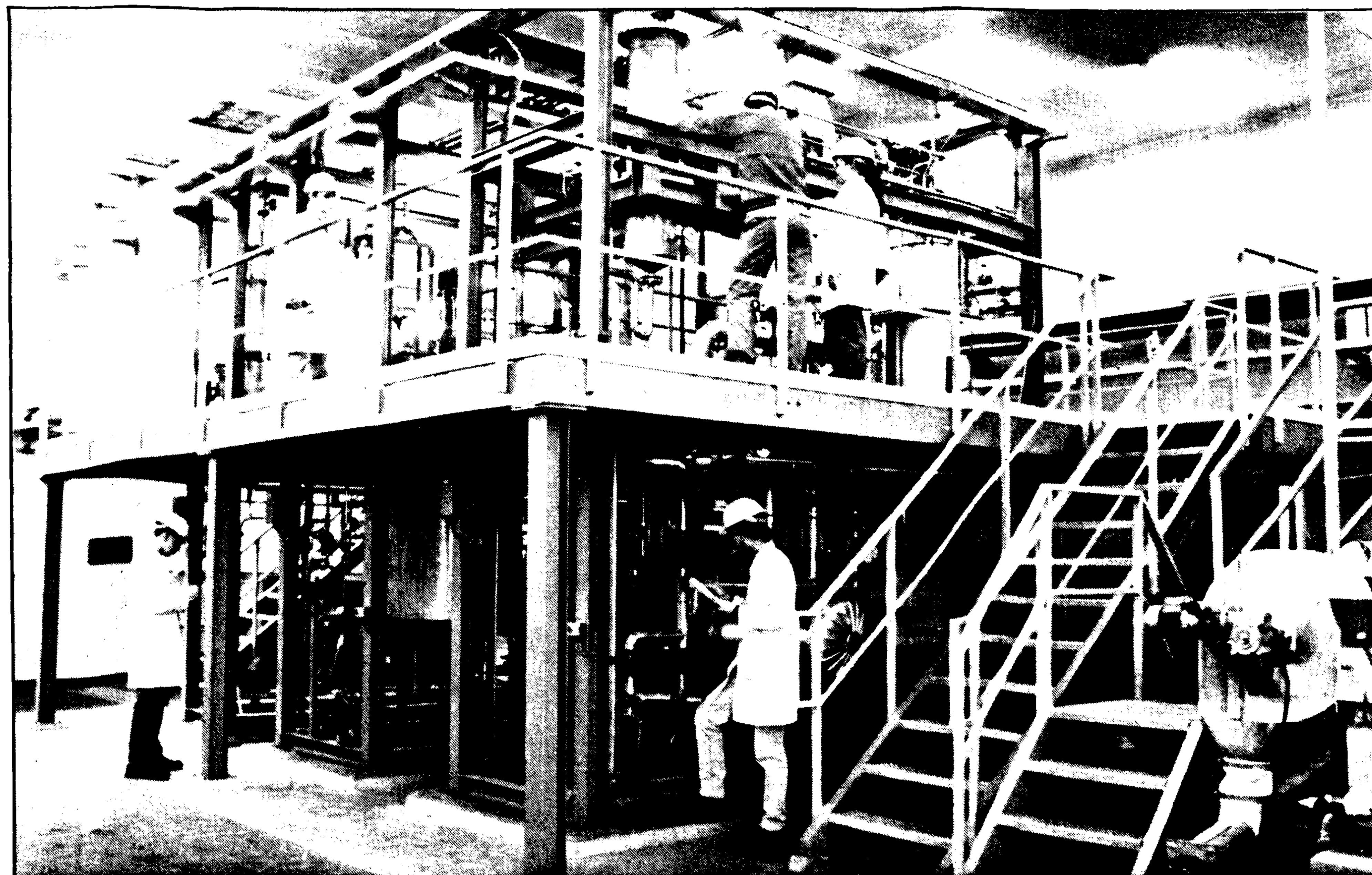
De komende 2½ jaar komt het erop aan de basisscholen bewust te maken van de noodzaak om aandacht te geven aan techniek. Alle basisscholen in de regio Maastricht (en dat zijn er zo'n 80) hebben van de Pabo bericht gehad dat het project 'Techniek in de basisschool' van start is gegaan en dat er graag informatie en advies gegeven wordt. Daarnaast dragen ook de studenten van de Pabo de 'techniek-gedachte' uit tijdens hun stages.

Dat 85 procent van de populatie van de Pabo momenteel uit vrouwen bestaat baart de projectleider wel enige zorg. Vrouwen zijn nu eenmaal - door de bank genomen - minder technisch dan mannen. Dat is geen vooroordeel maar een proefondervindelijk bewezen feit. Juist door de aankomende onderwijzeressen te wijzen op het belang van techniek in het basisonderwijs en door methoden aan te dragen om technische aspecten in het onderwijs op te nemen, denken de Pabo-docenten te voorkomen dat ook in de toekomst techniek te weinig of zelfs helemaal geen aandacht krijgt.

wim dragstra

Leren met een helm op

Een complete kunstmestfabriek in hartje Heerlen. Dat is sinds een paar maanden de harde werkelijkheid. Getooid met grote helmen bedienen leerlingen van de Mts-en en de Hts in Zuid-Limburg de afsluiters en houden de metertjes in de gaten. Het is een oefenfabriek, die de werkelijkheid zeer dicht benadert. 25 februari wordt het ding officieel geopend.

● *Studenten van de Heerlense Mts aan het werk in de gloednieuwe oefen-fabriek.*
Foto: FRANS RADE

De kleine fabriek staat in de oude Mijnschool aan de Benzenraderweg. Er is een vracht aan vergunningen ingevuld en verleend, voordat de fabriek in de stad mocht worden gevestigd. Nu voldoet zij volgens de directie aan alle mogelijke milieu-eisen. De Mts- en Hts-leerlingen kunnen er praktijkervaring opdoen met procesbesturing. Het is het eerste voltooide project van de Stichting Technologiecentrum Limburg (STCL) en de enige echte fabriek voor onderwijsdoeleinden in Nederland.

Anders

Tegelijk is dit Centrum voor Procestechnologie een van de schaarse bewijzen dat vertegenwoordigers van scholen en bedrijven wel degelijk in staat zijn de handen ineen te slaan als de nood aan de man komt. Want bedrijven schreeuwen om goed opgeleid personeel en scholen hebben meestal geen middelen om daaraan te voldoen. Altijd hetzelfde liedje, maar dat gaat dit keer niet op.

De 1,6 miljoen gulden kostende kunstmestfabriek is grotendeels gebouwd en geleverd door DSM en een deel van de bedieningsapparatuur is van het computerbedrijf Foxboro. Een en ander is betaald met subsidies van diverse ministeries, de EFRO en uit de PNL-pot.

Lekkages

De leerlingen van Limburgse technische beroepsopleidingen kunnen in de proeffabriek voor het eerst aan de praktijk ruiken. Tot nog toe moesten ze zich behelpen met het nabootsen van produktieprocessen op de computer. Daar is STCL drieëneenhalf jaar geleden mee begonnen.

Maar het blijkt dat het daadwerkelijk bedienen van de fabrieksinstallaties veel meer indruk maakt op de studenten. Vooral als ze ter oefening te maken krijgen met lekkende afsluiters of kapotte leidingen. Zoiets is op de computer niet zo goed na te 'spelen', zegt Maria van der Hoeven, directeur van STCL. Procestechnologie houdt namelijk meer in dan het in de gaten houden van de metertjes. Het is de bedoeling te leren een produkt te maken met een minimum aan storingen en energieverbruik.

Voor de leerlingen biedt het Centrum voor Procestechnologie veel perspectief. Het bedrijfsleven staat namelijk te springen om werknemers die al wat ervaring in de procestechnologie hebben. Werk is dus na de opleiding welhaast verzekerd.

Contractonderwijs

Tot nu toe wordt het Centrum vooral door de Limburgse Mts-en en de Hts gebruikt. Waarschijnlijk zullen ook de arbeidsbureaus voor opleidingen tot procesoperator gebruik gaan maken van het complex. Maar er is nog plaats genoeg, bijvoorbeeld voor bedrijven die hun personeel door middel van contractonderwijs bij willen laten scholen. Dat kan dan meteen geld in het laatje brengen van de Mts-en, die hun deskundige leraar tegen een aardige vergoeding de cursus kunnen laten geven.

Van het project Procesbesturing alleen kan STCL niet leven. Om de basis te verbreden worden nu enkele andere opleidingsplannen uitgewerkt. Een van de nieuwe projecten heet: Flexibele Produktiesystemen (FPS). Autofabrikant Volvo is hier nauw bij betrokken.

De achterliggende gedachte is dezelfde; In een fabriek op schaal kan worden geoefend in het werken met moderne machines en fabrieksrobots. Opnieuw wordt er eerst door diverse instanties en bedrijven geld en kennis bij elkaar gebracht om het praktijkproject op poten te zetten. En later worden de docenten van deelnemende scholen opgeleid, zodat ze hun leerlingen kunnen begeleiden. Later dit jaar wordt begonnen met PAL, een project voor telematica en kantoorautomatisering. Daar zijn enkele Meao's bij betrokken.

De activiteiten van de Stichting Technologiecentrum Limburg worden luid aangemoedigd door Evert Rongen, de directeur van DSM Limburg BV. „Dat is prima, dat scholen samen gebruik kunnen maken van bepaalde voorzieningen zoals specialistische kennis en apparatuur. Scholen hoeven niet alles zelf aan te schaffen." De inbreng van DSM is een gevolg van zijn opvattingen over de noodzakelijke samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs.

Afspraak

Als uitvloeisel van diezelfde opvattingen sloot DSM twee jaar geleden een overeenkomst met het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. DSM helpt Mts-en verder met het opzetten van opleidingen materiaaltechnologie, moderne onderhoudstechniek en meet- en regeltechniek. Het bedrijf levert soms de gebouwen, leraren en apparatuur en biedt stage-plaatsen aan.

DSM krijgt zo rechtstreeks invloed op het beroepsonderwijs en hoopt op die manier meteen toekomstige werknemers te werven. Volgens Rongen is dat de formule voor succes. „We hebben jaren geroepen dat er opleidingen voor meet- en regeltechniek, materiaaltechnologie en moderne onderhoudstechniek moesten komen, maar het hielp niets. Toen hebben we uit puur eigenbelang besloten zelf de hand aan de ploeg te slaan," vertelde hij in een interview in het blad De Werkgever.

Inmiddels werken de Mts-en in Limburg en DSM al bijna twee jaar samen, volgens Rongen naar volle tevredenheid. Hij vindt dat meer bedrijven zijn voorbeeld zouden moeten volgen.

Volgens Rongen moeten er ook regionale besturen voor het beroepsonderwijs worden opgezet, waarin de overheid, werknemers en werkgevers samen een bepaald beleid uitzetten en kwaliteitsnormen bepalen. „De scholen en de overheid kunnen zich dan bezighouden met de theorie en het bedrijfsleven met de praktische vorming." Zo'n ingreep is volgens Rongen noodzakelijk, willen er ook in de toekomst nog voldoende vakmensen beschikbaar zijn. Teveel mensen denken nog dat de op winst beluste ondernemers zich niet mogen bemoeien met het onderwijs, zegt hij. „Maar zo'n inmenging is nu wel noodzakelijk want het beroepsonderwijs is te ver af komen staan van de arbeidsmarkt."

peter bruijns

ONDERWIJS & OPLEIDING

de Wildenbroeck

Centrale school gezondheidszorg oostelijk Zuid-Limburg

Wij starten 2 maal per jaar (in maart en in september) met de inservice opleiding (leren en werken) voor het diploma;

A-verpleegkundige
duur: 3 jaar en 10 maanden
minimum leeftijd: 17 jaar
vooropl.: diploma MAVO-D
overg. v. 4 naar 5 HAVO/VWO
diploma MBO

Ziekenverzorgende
duur: 2 jaar en 6 maanden
minimum leeftijd: 16 jaar en 8 mnd.
vooropl.: diploma LBO (2vk. C-niv.)
overg. v. 3 naar 4 HAVO/VWO
diploma MAVO

Je begint met een voorbereidende periode van 7 maanden in de school, waarin je ƒ 495,- netto per maand zakgeld ontvangt. Heb je een uitkering? Neem dan contact op met je uitkeringsinstantie. Na het afsluiten van de voorbereidende periode word je 1e jaars-leerling met een leer-arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. In het eerste jaar verdien je ƒ 1.326,- (exclusief eventuele toeslag vanwege minimum jeugdloon of onregelmatige diensten), in het 2e jaar ƒ 1.565,- en in het 3e en 4e jaar ƒ 2.023,-. Studieboeken zijn voor rekening van de instellingen. Voor nadere informatie kun je bellen met de afdeling Personeelszaken van de ziekenhuizen of verpleeghuizen in Brunssum, Heerlen of Kerkrade. Heb je interesse voor de opleiding schrijf dan een sollicitatiebrief naar de afdeling Personeelszaken van de instellingen.

Voor de opleiding A-verpleegkundige:

- **St.Gregorius-Ziekenhuis**
  postbus 255, 6440 AG Brunssum
  tel. 045 - 76 6111
- **De Wever-Ziekenhuis**
  Postbus 4446, 6401 CX Heerlen
  tel. 045 - 76 6111
- **St. Jozefziekenhuis**
  Postbus 640, 6460 AP Kerkrade
  tel. 045 - 45 0646.

Voor de opleiding Ziekenverzorgende:

- **Verpleeghuis Schuttershof**
  Postbus 225, 6440AG Brunssum
  tel. 045 - 27 9305
- **Verpleegklinieken Heerlen Centrum voor reactivering en verpleging** Postbus 4441, 6401 CX Heerlen, tel. 045-718418
- **Hamboa-Lückerheidekliniek**
  Postbus 640, 6460 AP Kerkrade
  tel. 045 - 45 0647

Wij zijn ook aanwezig op de Banenmarkt in de Rodahal te Kerkrade van 20 t/m 23 februari, stand 19.

De Wildenbroeck, Henri Dunantstraat 5, Postbus 4446, 6401 CX Heerlen

---

HEAO

Waarom kiezen voor de HEAO Limburg in Sittard?

1 **Om de aanwezige studierichtingen:**
- accountancy;
- bedrijfseconomie;
- bedrijfskundige informatica;
- commerciële economie;
- economisch-juridisch;
- economisch-linguïstisch (NIEUW!).

2 **De internationalisering van het onderwijs:**
- een specifieke opleiding International Business Administration;
- buitenlandse stages;
- buitenlandse gastdocenten;
- voor alle derdejaars: het vak European Business Studies.

De hogeschool werkt intensief samen met het Anglia Higher Education College te Cambridge en Chelmsford en de Fachhochschule Köln.

3 **Om de kwaliteit van het onderwijs en de marktgerichtheid van het diploma.**

Inlichtingen en aanmelding:

H.E.A.O. LIMBURG
Postbus 5268
6130 PG Sittard
Telefoon 046-510641

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN"

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen voor zover het onderwijs binnen de reikwijdte van de wet valt.

NU MET DE MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING

EENJARIGE DAG-OPLEIDINGEN en TWEEJARIGE AVOND-OPLEIDINGEN

- ★ directie-secretaresse
- ★ medisch secretaresse
- ★ afdelings-secretaresse
- ★ informatrice/receptioniste
- ★ receptioniste
- ★ medewerkster uitgaand reisverkeer en toerisme

OPEN DAGEN: 1 en 22 maart en 3 mei 1991 van 14.00-17.00 uur.

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15, Heerlen Telefoon 045-713717

VRIJE SCHOOL OOST. Z.-LIMBURG

In Heerlen is sinds 5 jaar de Vrije School Zuidoost-Limburg gevestigd voor onderwijs aan 4- tot 12-jarigen. Momenteel heeft de school 2 kleuterklassen en 3 klassen lagere school. Naast de school is er een peutergroep voor 3-jarigen.

De Vrije Schoolpedagogie wil het kind naar intellect, gevoel en wil aanspreken. De verantwoordelijkheid daarvoor berust in eerste instantie bij de leerkracht en het onderwijsteam zelf. Het onderwijs is daarom 'vrij', dat wil zeggen: vrij van alle staatsbemoeienis.

Ovidiusstr. 135 - Heerlen - tel. 045-741840

Hommerterweg 224
Hoensbroek

driessen
INFORMATICA INSTITUUT

Erkend door Ministerie O&W, rijkserkende diploma's

Wordperfect 4.2 en 5.1
dBase III+ en IV
Lotus en Planperfect
Startcursus MS-DOS
MS-DOS voor gevorderden
Typen en notuleren
DTP met Ventura
Praktijk Dipl. Boekh. I en II

Ook voor spoed-, privé- en bedrijfscursussen in en uit huis. Elke cursist werkt alleen op een PC met hard-disk.
Vraag de gratis brochure aan.

Bel (045) 21 17 33
Opleiding - advies - begeleiding

Erkend door de minister van onderwijs en wetenschappen op grond van de wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Begin maart starten de volgende cursussen:

- **middenstand**
- **praktijkdiploma boekhouden**
- **moderne bedrijfsadministratie**

Informatie en aanmelding:
de heer Verstappen
tel. 045-312566

STICHTING „SITTARDSE OPLEIDINGEN VOOR TECHNIEK EN DIENSTVERLENING"
p/a r.-k. technische school Pastoor Jacobs

Cursusaanbod
Stichting Sittardse Opleidingen voor Techniek en Dienstverlening 1991

Personal computer

[illegible]	8 weken/avond	ƒ 178,–
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Wordperfect	[illegible]	ƒ 2[illegible],–
[illegible]	[illegible]	[illegible]
Van brood tot vlaai excl. ingrediënten	6 weken/avond	ƒ [illegible],–
Indische keuken excl. ingrediënten	8 weken/avond	ƒ 2[illegible],–

Nieuw in Sittard

Autogeen/elektrisch lassen	10 weken/avond	ƒ 650,–
A. Booglassen met beklede elektroden	Startcurs. 120 les.	ƒ 2220,–
1A	120 les.	ƒ 2520,–
2A	120 les.	ƒ 2700,–
B. Booglassen in beschermgas	Startcurs. 120 les.	ƒ 2220,–
1 B	120 les.	ƒ 2520,–
2B	120 les.	ƒ 2700,–*
Kunststofspuiten	8 weken/avond	op aanvraag

*cursus A en B zijn dagcursussen

Stg. Sittardse Opleidingen voor Techniek en Dienstverlening

Dhr./mevr. ....
Adres: ....
Postcode: ....
Woonplaats ....
Telefoon: ....
verzoekt om toezending van een inschrijfformulier voor de cursus ....

Coupon opsturen naar Stg. Sittardse Opleidingen voor Techniek en Dienstverlening, antwoordnummer 1514, 6130 WB Sittard. Info tel. 046-523680, H. van Weert, tussen 9.00 en 12.00 uur op werkdagen.

Stg. Sittardse Opleidingen voor Techniek en Dienstverlening

Certificaat of diploma

MAVO-HAVO-ATHENEUM-MEAO

Alle studiemogelijkheden op uw eigen manier en in uw eigen tempo.

MAVO

Bij ons kunt u na een studie van 2 jaar (of nóg korter) het Mavo-diploma halen. De eindexamens, de vakken en de normen zijn gelijk aan die van een dagschool. De meeste lessen worden 's avonds gegeven en (bij voldoende belangstelling) ook overdag. Kandidaten die aan een dagschool gezakt zijn voor het Mavo-diploma, hoeven bij ons alleen de onvoldoende vakken over te doen. Er is geen toelatingsexamen; er is geen speciale vooropleiding vereist. Een langere studieduur dan 2 jaar is uiteraard ook mogelijk. U kunt ook een deelopleiding volgen in één vak of enkele vakken. Ook dan is deelname aan het eindexamen mogelijk.
Heeft u al een Mavo-diploma? Dán kunt u uw pakket met een of meerdere vakken uitbreiden.

HAVO-ATHENEUM

De Havo geeft u in een 2-jarige opleiding een brede algemene ontwikkeling en brengt u op een niveau dat u in staat stelt tot het volgen van hoger beroepsonderwijs. Dit diploma kunt u ook zien als een overstap naar het Atheneum. Na het Havo-diploma kunt u bij ons al na één jaar het diploma Atheneum behalen en daarmee heeft u het recht uw studie voort te zetten aan een universiteit of HBO-opleiding.
Als u aan een gewone dagschool afgewezen bent voor het Havo- of Atheneum-diploma, dan hoeft u bij ons alleen de onvoldoende vakken over te doen om alsnog het diploma te verwerven. De Havo en het Atheneum kunnen 's avonds en (bij voldoende belangstelling) ook overdag gevolgd worden.
Als u een langere studieduur dan 2 of 3 jaar zou verkiezen, is dat natuurlijk ook mogelijk. U kunt immers ook een deelopleiding volgen in één of enkele vakken.
Heeft u reeds een Havo- of Atheneum-diploma? Dán kunt u uw pakket met één of meerdere vakken uitbreiden.

MEAO

De MEAO-opleiding heeft een geheel eigen karakter. Als afgestudeerde met een volledig MEAO-diploma bent u niet in één vak gespecialiseerd, maar bent u breed inzetbaar.
Door de invoering van de studie per vak kunt u het diploma ook in etappen behalen. Om tot het MEAO toegelaten te worden moet u een Mavo- of gelijkwaardige opleiding gevolgd hebben.
Als u denkt dat het volgen van zes vakken een nogal zware belasting voor u vormt, kunt u zich beperken tot een studie voor één of meer vakken. Na het behalen van zes certificaten ontvangt u een volledig diploma.
Deze mogelijkheid is vooral van belang voor diegenen die aan een gewone dagschool zijn afgewezen voor het MEAO-diploma (bij ons hoeft u immers alleen de onvoldoende vakken over te doen, want voor de overige krijgt u vrijstelling.)

Het cursusaanbod voor het komende studiejaar is groter dan ooit. Een breed allesomvattend pakket van mogelijkheden. Aan iedereen, ongeacht leeftijd en vooropleiding, kunnen wij die specifieke studie bieden, waarnaar de belangstelling uitgaat. Variërend van een kortlopende cursus tot een meerjarige opleiding. Voor elke cursist is de leersituatie anders. Daarom kan het aan te bevelen zijn om in een gesprek tussen u en onze studie-adviseur uw eigen mogelijkheden te bespreken.

Vraag geheel vrijblijvend informatie: tel. 046-590477 (elke werkdag van 9.00 tot 21.30 uur. vrijdags tot 16.00 uur). Natuurlijk kunt u ook de gratis Studie-Gids aanvragen met alle verdere informatie.

De nieuwe opleidingen starten begin september a.s., u kunt zich nú reeds inschrijven;

VERSNELDE OPLEIDINGEN

Wiskunde, Natuurkunde, voor schakeling naar H.T.S

Het succes van de

EENJARIGE DAG-MEAO:
voor schoolverlaters 5 Havo - 6 VWO met 1 of 2 economische vakken in het pakket. Vier richtingen: bedrijfsadministratief, commercieel, secretarieel, logistiek (nieuw!).

SECRETARESSE-OPLEIDING
Volg in Sittard een komplete full-time opleiding. Via de 1-jarige dag-MEAO van het Dag/Avondcollege. Praktische opleiding op de modernste apparatuur. Uitgebreide begeleiding. Méér kansen op een baan. Een uitstekende voorbereiding voor verdere studie bijv. Europese secretaresse.
Toelatingseisen: Havo 5, VWO 5-6 met 1 of 2 economische vakken in het pakket.

OPEN LEERCENTRUM

Correspondentie-adres: Postbus 381, 6130 AJ Sittard.
INFO ☎ 046-590477

Hogeschool
Katholieke Leergangen
Sittard

Wie kiest voor een educatief beroep doet met de Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard een goede keus.

LERARENOPLEIDING BASISONDERWIJS

Informatiedag zaterdag 2 februari 1991 (vandaag) van 10.00-13.00 uur op het adres Beukeboomweg 24, Sittard.

LERARENOPLEIDINGEN VOORTGEZET ONDERWIJS

Nederlands, Aardrijkskunde, Wiskunde, Handvaardigheid, Engels, Geschiedenis, Natuurkunde, Tekenen, Duits en Economie.

DAGOPLEIDING LERARES/LERAAR TECHNIEK

DEELTIJDOPLEIDINGEN (VOORHEEN MO)

Nederlands, Duits, Wiskunde met informatica, Pedagogiek, Engels, Geschiedenis, Theologie, Handvaardigheid, Tekenen, Techniek en Economie.

MOGELIJKHEID OM BEPERKT AANTAL PROGRAMMA-ONDERDELEN TE VOLGEN

VRIJE STUDIERICHTINGEN

De VSR is een opleiding waarbij onder bepaalde voorwaarden een student uit het totale studieaanbod van de Hogeschool zijn of haar eigen leerroute samenstelt.

Hogeschool Katholieke Leergangen Sittard
Centraal adres: Oude Markt 5, 6131 EN Sittard.
Voor informatie stuur de bon in.

Informatie-bon

Naam: ....
Adres: ....
Postcode/Woonplaats: ....

Wil graag ontvangen:
- ☐ De brochure Deeltijdopleidingen
- ☐ De brochure Hogere Kaderopleidingen Pedagogiek
- ☐ De brochure Voltijdopleidingen
- ☐ De brochure Lerarenopleiding Basisonderwijs

STERK IN KLASSEWERK

---

lerend werken aan je toekomst

Gevraagd

- verkoopmedewerker m/v
- cassière m/v
- etaleur m/v

TOELATING/AANMELDING
Heb je een uitkering en/of sta je ingeschreven bij het GAB, dan kun je gratis deelnemen aan Homed-detail. Je uitkering komt daarbij niet in gevaar. Starten met de praktijkopleiding kun je op elk moment. Wat ons betreft morgen al!

INFORMATIE
Voor meer informatie over Homed-detail kun je terecht bij onze projectleider, de heer M. van der Haar, telefoon 046-731673.
Je kunt natuurlijk ook de nevenstaande bon insturen.

Bon
Ik wil graag meer informatie over Homed-detail
Naam: ______
Adres: ______
Pc/Woonplaats: ______
Telefoon: ______
Bon zenden aan:
Homed Heerlen, Passage 9, 6411 JB Heerlen

Afgestudeerde wordt systematisch gevolgd

Kersverse academici willen niet graag gestigmatiseerd worden als werkloze. Daarom accepteren ze vaak een eerste baan die niet op het niveau van de opleiding ligt. Vandaaruit gaat de academicus op zoek naar werk, dat wèl aansluit op het gevolgde onderwijs.

● *G. Ramaekers en J. Heijke: 'de arbeidsmarktscanner is een must.'* *Foto: FRITS WIDDERSHOVEN*

Goed, misschien niet direct een opzienbarend bericht. Maar de manier waarop deze bevestiging tot stand is gekomen, heeft wel nieuwswaarde. De Rijksuniversiteit Limburg heeft de landelijke primeur van de 'arbeidsmarktscanner.' Dit instrument moet inzicht bieden in het carrièreverloop van afgestudeerde RL'ers. Het is ontwikkeld door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA), dat gelieerd is aan de Maastrichtse universiteit.

Het resultaat van de eerste twee proefjaren wordt pas over enige maanden aangeboden aan het College van Bestuur, vandaar dat de onderzoekers, directeur J. Heijke en G. Ramaekers, nu liever niet gedetailleerder ingaan op hun conclusies.

Dit verhaal gaat dan ook over de totstandkoming van de arbeidsmarktscanner en zijn toepassingsmogelijkheden. Over het profijt ervan voor afzonderlijke universiteiten en HBO-opleidingen, maar ook over de noodzaak om een landelijk netwerk op te starten.

In 1986 ging het ROA van start na een grote opdracht van het Ministerie van Onderwijs, dat behoefte had aan informatie over hoe behoeften van de arbeidsmarkt zich verhouden tot de uitstroom van het onderwijs. Dit moet resulteren in een systeem dat vijf jaar vooruit kan kijken.

Het ROA coördineert voor het voortgezet onderwijs de Registratie Uitstroom en Bestemming Schoolverlaters. De ex-leerlingen moeten na een jaar opgeven welke positie ze op de arbeidsmarkt hebben. ROA verzorgt de coördineert van het project, de regionale Contactcentra Onderwijs en Arbeidsmarkt verdelen de enquête-formulieren via de scholen en rapporteren ook weer aan de scholen en de regio.

Dit systeem werd in 1987 in Noord- en West-Nederland ingevoerd en inmiddels doen alle COA's die dat willen mee. Limburg is echter nog steeds een witte vlek op de RUBS-kaart. Het ROA wil dat het RUBS landelijk wordt ingevoerd. Maar het ministerie heeft het voorlopig bij een hernieuwde subsidie (voor 1991) gelaten.

Succes

„We willen niet alleen per school cijfers krijgen over het succes op de arbeidsmarkt, maar ook per studierichting. Je kunt dan landelijk zien wat de effectiviteit van het soort onderwijs is," zegt Heijke.

Er heeft zich een tweede ontwikkeling voorgedaan. De RL meldde zich bij Heijke en zijn 19 medewerkers met het verzoek een soortgelijk systeem te ontwerpen voor de universiteit. De RL wil inzicht in de arbeidsmarktpositie van de eigen opleidingen. Daarom is vorig jaar het eerste onderzoek uitgevoerd, waarvan de resultaten dus over een paar maanden verwacht kunnen worden.

De 'universitaire scanner' voorziet behalve in een jaarlijkese enquête in een vijfjaarlijkse, uitgebreidere repetitie. „Dan kan de ondervraagde bijvoorbeeld laten weten dat hij voor zijn baan 80% van het gevolgde onderwijs niet nodig had gehad."

Inzicht

„We benaderen nu ook de andere universiteiten plus de Hbo-instellingen om de scanner te gebruiken. Als je een landelijk net hebt, krijg je inzicht in de marktwaarde van bijvoorbeeld de studie rechten. Is die slecht, dan kan het onderwijs eventueel aangepast worden."

„De eerste geluiden van de universiteiten zijn positief," zegt Heijkes „De RL zal het systeem oook accepteren als men er slecht uit zou springen. Grote onderlinge verschillen tussen de juristen van de diverse universiteiten verwacht ik overigens niet, ze zullen hooguit een competatief element vormen."

Het ROA wil de universiteiten de enquête zelf laten uitvoeren. „Hun administratief apparaat zou daar ongeveer anderhalve arbeidsplaats voor moeten reserveren. Bovendien zullen studenten eerder reageren als ze het formulier via hun universiteit krijgen. De enquête zorgt dan tevens voor binding van de afgestudeerde met zijn universiteit," vindt Heijke. Hij ziet ook heil in een Intermediair-achtig blad per universiteit, gecombineerd met terugkomdagen en postdoctorale cursussen.

Nut

De verwerking en het beheer van de gegevens zou centraal kunnen gebeuren. Heijke neemt de suggestie dat het CBS deze taak op zich zou kunnen nemen, niet over.„Je moet de gegevens na een maand of drie kunnen leveren, want anders hebben ze al nauwelijks meer nut. Zo snel kan het CBS niet werken. De VNSU, het overlegorgaan van de universiteiten, zou die taak kunnen vervullen," suggereert hij.

Het ROA zou het eventueel ook wel zelf willen doen. „Maar de scanner is niet in eerste instantie bedoeld om ons aan werk te helpen. Hij is ontstaan uit maatschappelijke overwegingen," haast Heijke zich te zeggen.

De coördinatie zou waarschijnlijk toch bij het ROA moeten komen te liggen. „We moeten landelijk uniforme beroepsclassificaties en definities hanteren. De rapportages van de scholen moeten aan bepaalde eisen voldoen. Dat kan in overleg worden geregeld of eventueel wettelijk worden vastgelegd."

Vertekening

G. Ramaekers: „Zelfs het moment van enquêteren is van belang. Laat je daar de scholen vrij in, dan heb je al vertekening." Als er aldus voor het eerst een landelijk betrouwbaar beeld ontstaat, zijn er diverse positieve effecten te verwachten.

„Er kan blijken dat kruisvlakken van twee studies succesvol zijn, bijvoorbeeld juridische economie. Ook kunnen de opleidingen opdrachten uit contractonderwijs ontvangen via het contact met de ex-studenten. Het lijkt me goed denkbaar dat zo ook gemakkelijker stageplaatsen bij die bedrijven ontstaan."

joos philippens

School glazeniers moet uitsterven vak voorkomen

Door gebrek aan goede opleidingsmogelijkheden dreigen de glazeniers in ons land uit te sterven. „Het is toch van de gekke dat nu al veel opdrachten noodgedwongen naar Duitse en Belgische collega's gaan. Daar hebben ze wel gedegen beroepsonderwijs," zegt de Roermondse glazenier Jan Soentjens. Volgens hem zullen er over tien tot vijftien jaar nauwelijks meer glazeniers in ons land zijn. Tenminste als er niet sinds kort een allroundopleiding voor deze ambachtslieden zou zijn. Weert heeft sinds eind vorig jaar volgens initiatiefnemer Soentjens de eerste echte glazeniersopleiding van ons land. „Met datgene wat op kunstacademies over glas-in-lood en aanverwante zaken wordt geleerd kun je in de praktijk nauwelijks mee uit de voeten."

● *Jan Soentjens in de slag met enkele leerlingen.* Foto: JEROEN KUIT

Hij heeft overigens niets tegen kunstacademies. „Maar er moet wel duidelijk een onderscheid worden gemaakt tussen de artistieke en de ambachtelijke kant van het vak. Op kunstacademies gaat de voornaamste aandacht uit naar het ontwerpen. Deze studenten weten wel in theorie hoe ze van een schets een glas-in-lood raam moeten maken. Dat betekent nog niet dat ze dat ook daadwerkelijk kunnen."

Een ander voorbeeld: „Denk je dat de beroemde Joep Nicolas ooit zelf een gebrandschilderd raam heeft gemaakt? Hij is de ontwerper; de uitvoering laat hij aan de ambachtslieden over."

Het woord 'ambachtelijk' zal in het verloop van het gesprek nog heel wat keren vallen. „Het kunstzinnige element speelt meestal een ondergeschikte rol. Het ambachtelijke des te meer." De belangrijkste bron van inkomsten voor glazeniers vormt tegenwoordig het restaureren van glas-in-loodramen in kerken en overheidsgebouwen. „Een moeilijk onderdeel van het vak. Vaak veel moeilijker dan vele collega's en opdrachtgevers denken."

In de school in Weert, de stichting St. Lucas Glazeniers, moeten de mensen het vak in al zijn facetten onder de knie krijgen. Een erkend certificaat is broodnodig. „Het is toch vreemd dat iemand voor het schilderen van een deur een diploma nodig heeft en voor het glazenierswerk niet."

Redenen te over voor de Roermondenaar om te pogen een opleiding van de grond te krijgen. In overleg met enkele architecten, de gemeente Weert en de plaatselijke LTS kwam het uiteindelijk tot de stichting St. Lucas Glazeniers waarvan Soentjens als leerkracht in dienst is. Het schooltje vindt onderdak in de LTS. Opname in het reguliere onderwijs is voorlopig het belangrijkste streven. „Dat moet binnen twee tot vier jaar lukken. Dan kan St.Lucas ook aanspraak maken op subsidies van Onderwijs. Nu moet de school zich voornamelijk bedruipen met de cursusgelden."

In oktober jl. werd begonnen met een 'hobbyopleiding'. Een vier maanden durende cursus waarvan de besten uiteindelijk terecht kunnen bij de 'echte' glazeniersschool. Minimum vereiste is een LTS-diploma op C- of D-niveau. Die zal komend schooljaar van start gaan- .Het is de bedoeling dat eerste studenten mét certificaat dan twee jaar later de arbeidsmarkt op kunnen. Van de in totaal 114 cursisten die aan de korte opleiding deelnemen zullen er uiteindelijk jaarlijks slechts een twintigtal naar de reguliere school gaan. Meer is niet gewenst: dan zou de markt al weer snel verzadigd kunnen raken.

Veel nadruk zal liggen op het verwerven van praktijkervaring. Tevens zullen de studenten álles over glas moeten weten. Temperaturen van het branden van glas, de gevolgen van lichtinval, restauratietechnieken, kunsthistorie en ethiek. Dat laatste ligt de Roermondenaar na aan het hart. Soentjens kan zo enkele voorbeelden in het Limburgse noemen waar door ondeskundige restauratie meer verprutst is dan goed gedaan. „Als glas op een verkeerde temperatuur wordt gebrand, kunnen de gekleurde lagen er na enkele decennia vanaf springen. Dan moet de opdrachtgever na korte tijd nog dieper in de buidel tasten. Bij het restaureren speelt ethiek een belangrijke rol."

Soentjens die op dit moment de enige docent is van de opleiding stichting St.Lucas Glazeniers had de mogelijkheid om alle finesses van het vak van zijn vader te leren, hetgeen vroeger heel gebruikelijk was. „Dat ging met vallen opstaan. Huidige nieuwkomers in het vak hebben die mogelijkheid om zich langzaam te ontwikkelen niet. Die worden door het glaziersbedrijf neergezet op één onderdeel waar ze het meeste opbrengen. Op alle andere plaatsen kost zo iemand geld. Zo krijgen velen geen kans om allround-ervaring op te doen. Veel getalenteerde mensen zullen zo uiteindelijk voor het oude beroep verloren gaan."

Het aantal glazeniers in de provincie die het vak helemaal in de vingers hebben zijn volgens hem op één hand te tellen. „Velen die dagelijks met glas werken, weten niet eens hoe het gemaakt wordt. Dan heb ik het niet eens over de glaszettersbedrijven die zich glazenier noemen."

Soentjens wil niet al te zeer afgeven op het gilde van zijn vakbroeders. Hij hoopt wel dat er binnenkort een nieuwe generatie opstaat die deze beroepsgroep kan versterken. „Van de zijde van belangrijke opdrachtgevers als Monumentenzorg en de glasindustrie is positief gereageerd op het initiatief. Over belangstelling van leerlingen heb ik evenmin te klagen."

jan hensels

ONDERWIJS & OPLEIDING

STICHTING **KOCHES** OPLEIDINGEN

Stichting „Koches", welke op het gebied van vak- en handelskennisonderwijs een begrip voor de regio is, gaat in januari met de volgende cursussen van start:

VAKBEKWAAMHEID CAFÉBEDRIJF
HANDELSKENNIS CAFÉBEDRIJF
BASISKENNIS BOEKHOUDEN
VAKBEKWAAMHEID SLIJTERSBEDRIJF

Alle cursussen worden gegeven aan kleine groepjes waarbij het persoonlijke en individuele een heel belangrijke plaats innemen, hetgeen er toe leidt dat het slagingspercentage van onze cursisten ver uitsteekt boven het landelijk gemiddelde.
Voor alle cursussen is betaling per les mogelijk.
Voor aanmeldingen en inlichtingen kunt u zich dagelijks van 09.00 tot 12.30 en van 14.00 tot 17.00 uur wenden tot:

Secretariaat: Toupsbergstraat 50 - 6463 EC Kerkrade, tel. 045-455674 / 461160

Tevens verzorgen wij de totale HORECA-ADMINISTRATIE voor startende en bestaande ondernemingen en bemiddelen wij bij het overnemen van Horecabedrijven.

V.O.F. **KOCHES**
HORECA-ADMINISTRATIEKANTOOR

WAT IS DEZE INVESTERING U WAARD?

Binnenkort starten te Heerlen, Maastricht, Roermond en Sittard de mondelinge avond-opleidingen voor Basiskennis Boekhouden* (BKB), Praktijkdiploma Boekhouden* (PDB), Moderne Bedrijfsadministratie* (MBA), Staats-praktijkdiploma voor Bedrijfsadministratie (SPD), Informatica en Marketing (NIMA). Tevens Bank-Engels en Avond-Heao (modulair).

*MET EXAMEN-GARANTIE

Bel voor info en gratis prospectus drs. S.J.M. Brouwers, tel. 04408-2304 of schrijf naar Limburgse SPD-Opleidingen, Gloriët 9, 6247 BB Gronsveld.

VOOR INVESTEREN IN STUDEREN
SPD
BEDRIJFSHOGESCHOOL
KATHOLIEKE LEERGANGEN

Bell College

rijkserkend door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen

MAASTRICHT ROERMOND HEERLEN

Tweejarige managementopleidingen inclusief KHO bedrijfskunde.
Eenjarige full-time toeristische opleidingen inclusief rijkserkende diploma's.
Eenjarige full-time secretariële opleidingen inclusief rijkserkende diploma's.
Om een duidelijk inzicht te geven in onze diverse onderwijspakketten, houden wij

OPEN DAGEN op
23 maart 1991 - 20 april 1991
in alle vestigingen, telkens om 11.00 uur

Maastricht, Lambertuslaan 9: managementopleidingen, KHO bedrijfskunde.
Maastricht, Stationsstraat 17: secretariële en toeristische opleidingen.
Heerlen, Oliemolenstraat 25: secretariële en toeristische opleidingen.
Roermond, Zwartbroekstraat 1b: secretariële en toeristische opleidingen.
Bel ons even om te laten weten dat u komt! 043-218095, 043-250303, 045-710707 of 04750-30055.
Garantie voor kwaliteit (studiefinanciering WSF 18+). Garantie voor kwaliteit.

Bon en advertentie zenden aan B.C., Stationsstraat 17, 6221 BM Maastricht.
Naam: ....
Adres: ....
Postcode: ....
Woonplaats: ....

PARGOD NETHERLANDS B.V.

Wij zijn een nieuw en snel groeiend industrieel bedrijf dat hygiënische producten fabriceert.

In verband met onze nieuwe vestiging op industrieterrein Dentgenbach te Kerkrade zijn wij op zoek naar een:

ALLROUND BOEKHOUDER V/M

voor de volgende taken:

- Import-/export administratie
- Loonadministratie
- Financiële administratie
- Contact met bank en accountants
- Debiteuren en crediteuren administratie bewaken

Mocht u interesse hebben in deze baan stuur dan uw sollicitatie voorzien van curriculum vitae naar:

Pargod Netherlands B.V.
t.a.v. de heer J. van Schijndel
Postbus 376
6460 AJ KERKRADE

laat ze leren
ONDERWIJS GEEFT WERK

Terre des Hommes helpt kinderen in nood.
Door goede onderwijs- en scholingsprojekten zorgen we ervoor dat duizenden kinderen in ontwikkelingslanden op eigen benen kunnen staan.

VOOR MEER INFORMATIE:

terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Doe ook mee!
GIRO 646900

KNP Fine Paper B.V.

KNP Fine Paper B.V. is een onderdeel van de Koninklijke Nederlandse Papierfabrieken N.V., een van de grootste producenten van houtvrij gestreken papier in Europa.

KNP Fine Paper B.V. heeft twee produktielocaties, gevestigd in Maastricht en Nijmegen. De divisiediensten, waaronder de commerciële afdeling, zijn gevestigd te Maastricht.

Door promoties en uitbreiding van activiteiten ontstaan op de Nederlandse, Duitse en Engelse markt, interessante vacatures voor m/v

commercieel trainees

De functie
U verricht, gedurende een ruime opleidingsperiode, in teamverband administratieve en commerciële werkzaamheden in de binnendienst, gericht op de verschillende markten van KNP. Bij gebleken geschiktheid kan plaatsing als verkoper Binnendienst volgen.

Uw profiel
U beschikt over een middelbare-schoolopleiding, gevolgd door HEAO-CE of EL. Kennis van de moderne talen in woord en geschrift en een leeftijd tot circa 25 jaar zijn vereist. Wij verwachten van u een commerciële instelling en goede contactuele vaardigheden.

De arbeidsvoorwaarden
Wij bieden u een uitdagende, interessante functie bij een expansieve en economisch sterke onderneming, met een uitstekende salariëring en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Sollicitatie
Uw schriftelijke sollicitatie, met een uitgebreide levensbeschrijving, kunt u binnen één week na het verschijnen van dit blad richten aan de afdeling Personeel en Organisatie Fine Paper B.V., Erasmusdomein 50, 6229 BL Maastricht.

CROSFIELD CHEMIE B.V.

Crosfield Chemie B.V. behoort tot de Nederlandse Unilever Bedrijven en vervaardigt een range van silicaten en afgeleide producten. Deze producten vinden hun toepassing in diverse typen van industrie: was- en reinigingsmiddelen, vuurvaste materialen, papier, de chemische industrie en de bouwsector.

In ons bedrijf te Eijsden is bij de afdeling Productontwikkeling en Applicatie een vacature ontstaan voor een:

LEIDINGGEVEND MEDEWERKER R & D m/v

★ **Afdeling**
De afdeling Productontwikkeling en Applicatie is verantwoordelijk voor het uitvoeren van toegepast onderzoek naar bestaande en nieuwe producten en het leveren van een bijdrage aan nieuwe ontwikkelingen bij Crosfield Chemie B.V.

★ **Functie-inhoud**
Na een gedegen kennismaking met het bedrijf en de producten wordt hij/zij verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoekswerk op het gebied van zeolieten.
Hierbij dient leiding gegeven te worden aan een of meer R & D medewerkers.

★ **Functie-eisen**
Wij zoeken voor deze functie een medewerk(st)er met:
- Een opleiding op HTS-niveau in de richting chemie;
- Bij voorkeur ervaring in het uitvoeren van applicatie- en ontwikkelingswerk;
- Goede contactuele eigenschappen.

Nadere informatie
Nadere informatie over deze vacature is te verkrijgen bij Ir. T.J. Osinga, Business Development Manager en tevens hoofd van de afdeling Productontwikkeling en Applicatie (telefoon: 04409-9350).
Belangstellenden worden uitgenodigd hun sollicitatie uiterlijk 2 weken na verschijningsdatum te richten aan de heer T. Lange, Hoofd Personeelszaken Crosfield Chemie B.V., Postbus 1, 6245 ZG Eijsden.

Tot de sollicitatieprocedure behoren een psychologisch en medisch onderzoek.

The Bakken Research Center is looking for candidates for the position of:

Clinical Evaluation Associate (M/F)

His or her main responsibilities are the design, management, data analysis and reporting of clinical studies which will be conducted by Medical Specialists in various countries.

These studies investigate the use of implantable devices for neurological stimulation. The main application is the treatment of chronic pain. Future responsibilities are likely to include participation in clinical feasibility research.

This function requires the capacity to cooperate effectively with Medical Specialists, Hospital Technicians and Medtronic employees in R & D, Marketing and Sales Departments as well as the ability to manage the administrative aspects of multi-centre clinical studies.

The successful candidate will have:
- a university degree in bio-medical engineering, (medical) physics, or electrical engineering
- worked in a hospital environment
- excellent personal skills
- research experience (preferably neurological, neuromuscular, rehabilitation)
- proficiency in the English language, both written and spoken.

Other desirable qualities are:
- experience with data base programs on PC's
- a knowledge of German and French (reading)
- experience with implantable medical devices.

We offer a salary fully reflecting the responsibilities of the job and excellent employment conditions.

Candidates who believe they satisfy most of the above requirements are invited to send their application with a C.V. to:
Bakken Research Center B.V.
Human Resources Department
Endepolsdomein 5
6229 GW Maastricht, The Netherlands

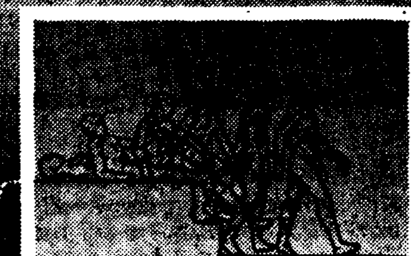
For further information, please contact Mr. A.H. van der Wal, (H.R.D.), telephone: 043-820820.

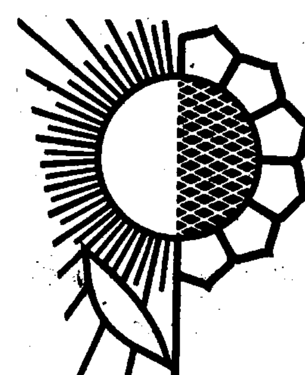
Medtronic Inc. is the world's largest manufacturer of implantable medical devices such as pacemakers, neuro-muscular, stimulators, catheters, valves.

The company operates in over 85 countries.
In 1987 Medtronic established the Bakken Research Center in Maastricht with the following main activities: research, clinical evaluation programmes and scientific education.

Medical devices must be subjected to extensive clinical evaluation studies in order to determine their safety and efficacy before they can be released for commercialization.

Bakken Research Center B.V. **Medtronic**

De Katholieke Nationale Vereniging tot bevordering van het welzijn der zieken van alle gezindten „De Zonnebloem", roept sollicitanten op voor de functie van:

DISTRICTHOOFD m/v

voor het zuiden van de provincie Limburg.

Functie-informatie:
- ★ het in het district zorgdragen voor het uitbouwen en instandhouden van de afdelingen en het daarmee onderhouden van regelmatige contacten;
- ★ het uitdragen van de doelstellingen van de Nationale Vereniging in het district;
- ★ het leveren van een actieve bijdrage in de zorg voor de belangrijkste inkomstenbronnen, zoals het werven van ondersteunende leden en de nationale loterij;
- ★ het adviseren en ondersteunen van de afdelingen bij het organiseren van allerlei activiteiten ten behoeve van zieken en gehandicapten;
- ★ het districtshoofd is in dienst van het Nationaal Bureau te Breda;
- ★ het betreft een full-time functie;
- ★ gezien de aard van het werk brengt deze taak een grote mobiliteit en onregelmatige werktijden met zich mee.

Voor deze functie gaan onze gedachten uit naar een functionaris, die aan de volgende voorwaarden voldoet:
- ★ leeftijd 30 tot plm. 40 jaar;
- ★ opleiding op HBO-niveau en rijbewijs BE;
- ★ beschikken over goede contactuele eigenschappen;
- ★ ruime kennis en belangstelling op maatschappelijk en sociaal terrein;
- ★ het kunnen onderschrijven van de doelstellingen van de vereniging, die gebaseerd zijn op christelijke grondslag;
- ★ ervaring in de buitendienst strekt tot aanbeveling;
- ★ standplaats in het district.

Als u meent aan bovengenoemde voorwaarden te voldoen en een zeer gevarieerd werkveld zoekt met goede arbeidsvoorwaarden, zoals opname in het pensioenfonds PGGM, verwachten wij uw sollicitatie binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie gericht aan de directie van het Nationaal Bureau van de Zonnebloem, Postbus 2100, 4800 CC Breda.

187252

Gehlen

zonweringen, rolluiken, bedrijfsdeuren.

Gehlen, de vakman-specialist voor duurzaam comfort in rolluiken, zonweringen en bedrijfsdeuren, nodigt kandidaten uit te solliciteren naar de funktie van:

telefoniste/receptioniste

Taken en verantwoordelijkheden:
- Bediening van de telefooncentrale.
- Ontvangen van klanten.
- Bediening tekstverwerker Word-Perfect.
- Bediening geautomatiseerde fakturatie.

Profiel:
- Nivo MEAO-secr./comm.
- Leeftijd 23-30 jaar.

monteur rolluiken en zonwering

Profiel:
- Ervaring vereist.
- In bezit van rijbewijs BE.
- Goede kollegiale instelling en motivatie.
- Leeftijd max. 35 jaar.

Uw schriftelijke sollicitatie (met pasfoto) dient u te richten aan Gehlen cv, t.a.v. de heer Schwillens, Postbus 103, 6120 AC Born.

S.B.E

Machine- en apparatenbouw

De S.B.E. groep is een gezonde, groeiende organisatie, o.a. actief in piping, machine- en apparatenbouw. Moderne apparatuur en innovatief ondernemerschap hebben S.B.E. bij de nationale en internationale procesindustrie een sterke reputatie bezorgd. Zowel het ambachtelijke vakmanschap alsmede complexe industriële projecten behoren in het bijna 100-jarig bestaan tot onze activiteiten. Als coöpererend fabrikant heeft S.B.E. een dienstverlenende instelling. Op dit moment zijn ruim 45 medewerkers voor S.B.E. b.v. werkzaam. In verband met de geplande groei voor de afdeling industriële installatietechniek zoeken wij kandidaten m/v

HTS-ERS EN MTS-ERS

WERKTUIGBOUWKUNDE

TEKENAAR / WERKVOORBEREIDER
CONSTRUCTEUR / TEKENAAR
PROJECTCOÖRDINATOR

Om deze functie passend in te vullen, beschikt U over enige ervaring. Flexibiliteit, creativiteit en stressbestendigheid zijn begrippen die gedragen worden door inzet en enthousiasme.
U ambieert een veelzijdige job waarin U op een zelfstandige wijze functioneert binnen onze organisatie.

Nadere informatie in te winnen bij:
de heer E. Lucassen, telefoon 04409-2040.

Uw schriftelijke reactie te zenden aan:

S.B.E bv Emmastraat 94 6245 HZ EIJSDEN

Rob Betlem en ontwerpster Brigit

● Fré Videler en account-manager Nicole

Foto's DRIES LINSSEN

Reclame, een manier van leven

Als je het hebt over big business... de bestedingen in de reclamebranche lopen in de miljarden guldens en daar is dus altijd een dikke boterham te verdienen. Maar alleen de happy few bereiken de top. En er hangt een aardig prijskaartje aan het vak. Werken in de reclame betekent tropenjaren maken. Er is blijkbaar een continue hoogspanning nodig om te scoren. Slechts een enkeling haalt de zestig.

Wie aan de slag wil bij een reclamebureau hoeft sinds enkele jaren niet meer naar de Randstad. Ook Limburg timmert nu al zo'n twintig jaar aardig aan de weg. Toch komt Nieuwstribune, dat een soort Gouden Gids uitgeeft voor alle ondernemers die aan communicatie doen, niet verder dan twaalf reclamebureaus die een beetje meetellen in de provincie. Daaronder zijn slechts drie echt grote full-service bureau's: Coppen in Roermond, Infour in Heerlen en Bovil in Maastricht. En die laatste twee groeien óntzettend hard.

Wat de cijfers betreft is er niet zo veel verschil. Bij Bovil werken 10 mensen en bij Infour 14. Ook de omzet ligt niet al te ver uit elkaar: Bovil noteert 12,7 miljoen gulden gekapitaliseerde omzet en Infour 16 miljoen. Beiden hebben net een grote vis ofwel 'account' aan de haak geslagen; Infour gaat internationaal de merites van een bekende porseleinfabriek verkondigen en Bovil wil niet meer kwijt dan dat aan de opdracht een stevige 4 miljoen vasthangen.

Mikken

Het verschil zit hem in de weg die afgelegd moet worden, voordat je de hand van directeuren Fré Videler of Rob Betlem kunt schudden. Videler heeft het futuristische business center in het MECC als domicile voor Bovil gekozen. Betlem houdt meer van de Stuyts-stijl die het 'House of Infour' bezit. Een wat Jugendstilachtige omgeving voor de 'makers of sophisticated advertising at the city of Heerlen'.

„In Limburg is niet echt sprake van een reclamecultuur," meent Betlem. „Het probleem is niet, dat we hier in Limburg geen goede reclame kunnen maken, maar dat veel ondernemers dat niet weten. Er zijn volop interessante bedrijven die regionaal, landelijk of internationaal publiciteit voeren en daar mikken wij op. Dan is het zaak dat je op z'n minst de kwaliteit van een bureau in de Randstad hebt, anders gaat je klant daar naartoe. Om dat niveau te bereiken trekken we zeer hoog opgeleide jonge mensen aan en sinds anderhalf jaar zijn onze kwaliteit, creativiteit en hele organisatie vergelijkbaar met die van een bureau in Amsterdam."

Videler denkt daar toch anders over. „Limburgse reclamebureaus willen altijd zielig doen, zich afzetten tegen de bureau's in de Randstad. Maar wie hier werkt zal nooit een bovenregionale uitstraling krijgen. Wij vinden dat je onmogelijk álle disciplines in huis kunt hebben. Dat behoort dus wel tot de eerste categorie van voorwaarden, wil je een behoorlijke klantbediening leveren." Bovil maakt daarom deel uit van de ARA/BDDP groep die in Rotterdam zit en via de Franse partner BDDP campagnes in de hele wereld lanceert. „Als we een specialisme nodig hebben, bijvoorbeeld marketing services of mediaplanning, doen we een beroep op onze 'familie'."

De basisfilosofie van beide bureau's, die overigens benadrukken dat ze geen concurrenten van elkaar zijn, is totaal verschillend. De mensen die er werken moeten echter aan dezelfde hoge eisen voldoen. Betlem en Videler verdelen de instroom voor het gemak in twee soorten. Je hebt de 'creatieven' en de rest. Academies voor beeldende kunsten, grafische- en schildersscholen leveren zeer goed opgeleide ontwerpers of werktekenaars af. Tenminste, technisch gezien. Fré Videler gelooft wel dat iemand een leuk vignetje op papier kan zetten, maar: „Ik ben toch altijd heel kritisch als ik met academici praat die van de publiciteitsrichting komen. Het gaat erom dat je een boodschap creatief weet te vertalen, zodat ze ook wat teweeg brengt. Het gaat om een ijzersterk commerciëel concept, beeld en tekst samen."

De Vlaamse ontwerpster Brigit die bij Infour werkt, kan met haar grafische opleiding prima uit de voeten. Er zou volgens haar echter meer aandacht besteed kunnen worden aan automatisering. „De computer is geen vervangmiddel, maar biedt wel de mogelijkheid om sneller variaties aan te brengen. Bovendien haal je er als ontwerper in feite al een halfprodukt uit, waardoor je eerder iets kunt presenteren. Op mijn stijl heeft de apparatuur gelukkig geen invloed en als het nodig is, teken ik bepaalde dingen toch nog gewoon met de hand."

De feeling die een ontwerper nodig heeft om een beeld te creëren dat effect sorteert, moet hij uit de praktijk halen. Dat geldt al helemaal voor de copywriter. De Nederlandse Vereniging voor Erkende Reclame-Adviesbureau's (VEA) en de Stichting Reclame-en Marketingonderwijs (SRM) bieden wel cursussen copywriting aan. De Leidse Onderwijsinstelling probeert zelfs met een schriftelijk cursus gouden pennetjes tevoorschijn te toveren. „Ik blijf erbij dat er nog steeds geen goede opleiding voor tekstschrijvers bestaat," zegt Rob Betlem pertinent. „Creativiteit kun je niet leren en het denkniveau dat geëist wordt, is vaak afhankelijk van de opdracht en de grootte van het bureau."

Deadline

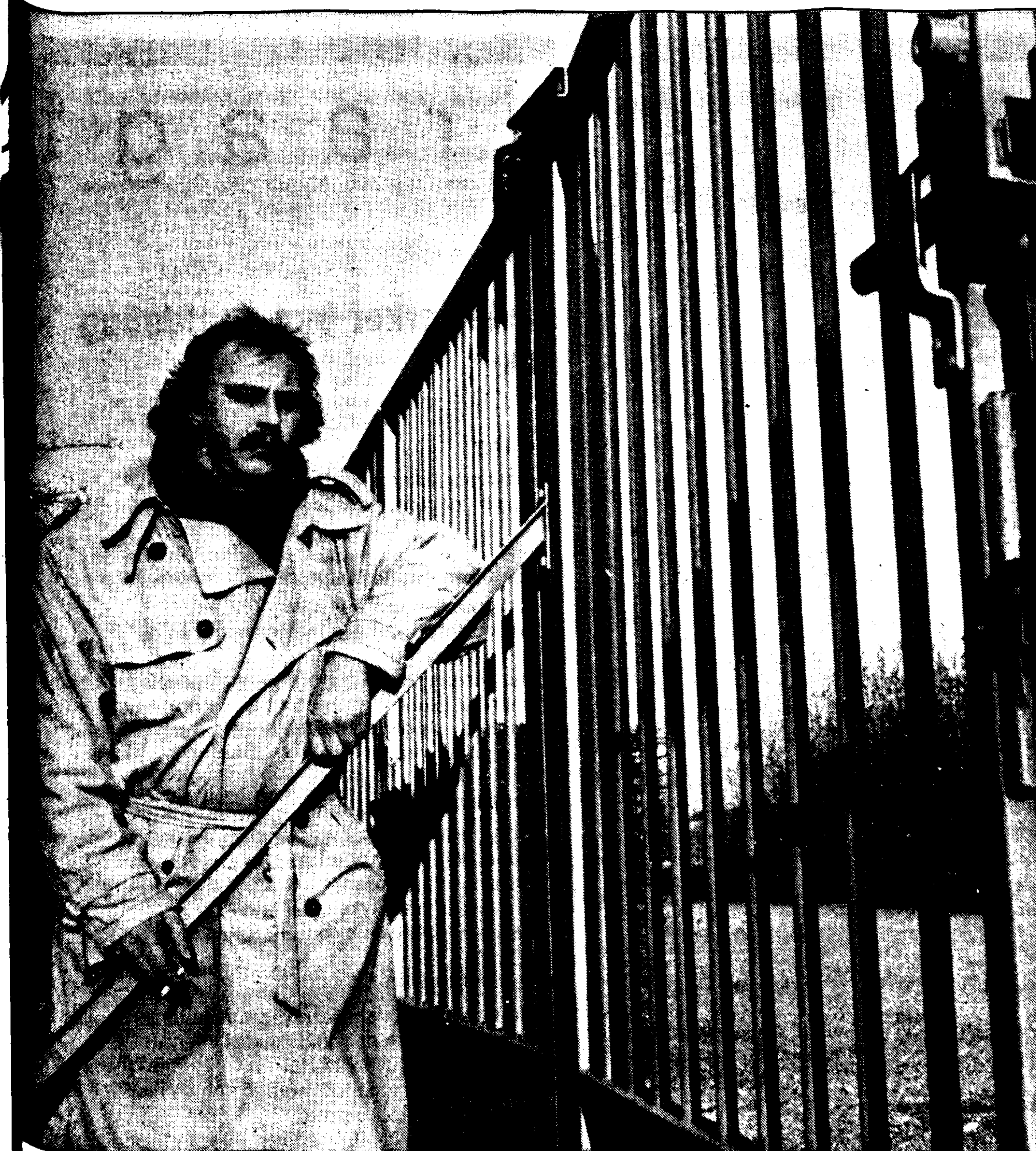
Iets eenvoudiger ligt het aan de account-kant. Daar zitten de marketingdeskundigen die de belangen van de klant behartigen, strategieën opzetten en testen en de creatieven van instructies voorzien in de zo belangrijke 'briefings'. Heao-communicatie of commerciële economie, SRM en Nijenrode voldoen alleszins, hoewel regelmatig bijgeschoold moet worden om straks niet achter de nieuwste trends aan te hollen. Verder vindt account-manager Nicole van Bovil dat haar Heao-co perfect aansluit op deze 'tak van sport'. „Het belangrijkste is dat je over de nodig vakkennis beschikt, met verschillende projekten tegelijk bezig kunt zijn en gewend bent aan deadlines."

Het beeld van de snelle, flitsende jongens in de branche, slaat volgens haar nergens op. „Het is een manier van leven; je staat ermee op en neemt het mee naar bed. Voor dit vak is een zeer brede interesse in alle mogelijke aspecten van de maatschappij nodig.

„Er is ooit een onderzoek gehouden waaruit bleek dat wij volgens buitenstaanders vooral niet werken, in grote auto's rondrijden en met snoepreisjes en dure lunches overladen worden. Maar we hebben het wel even over keihard werken. Een goede communicatiestrategie zet ik echt niet op door tien keer te gaan lunchen met een klant."

jeanette ackens

De eeuwige vervanger als gefrustreerd konijn

Voor Harrie Betlem uit Heerlen is de poort naar een vaste baan in het onderwijs tot nu toe gesloten gebleven. Tot nu toe vielen de leraar Engels slechts invalbeurten ten deel.

Foto: DRIES LINSSEN

Hoewel het hem inmiddels geenszins aan leservaring ontbreekt, verloopt de onderwijscarrière van Harrie Betlem, een 35-jarige leraar Engels uit Heerlen, met horten en stoten. Al negen jaar lang dobbert hij tussen de wal en het schip. Alleen bij ziekte of overspannenheid van een collega mag hij de 'dugout' verlaten en invallen. De dertiental invalbeurten die de Heerlenaar inmiddels achter de rug heeft, hebben hem nog geen basisplek in de klas opgeleverd. Zodra de vaste kracht gezond verklaard en inzetbaar is, verhuist Betlem weer naar de reservebank. Letterlijk en figuurlijk een wisselend, maar ook een onzeker bestaan met – niet alleen financiële – pieken en dalen.

„Zeker als je het jaar hebt afgemaakt en langere tijd hebt vervangen, hoop je toch elke keer weer dat aan het begin van het nieuwe schooljaar een aantal vaste uren overschieten. Als dan blijkt dat het opnieuw valse hoop is, valt dat elke keer toch koud op je dak. Af en toe zit je dan als een gefrustreerd konijn thuis," bekent Harrie Betlem. Eén keer leek zijn kostje gekocht en was er eindelijk zicht op eigen uren, maar toen gooide een fusie roet in het eten en bleven er zelfs geen vervangende uurtjes meer over.

Sinds hij in 1982 afstudeerde aan de lerarenopleiding in Sittard is Betlem al dertien keer ingevallen. Dan weer eens zes weken, een andere keer veertien of zelfs zestien maanden, soms overlapten de vervangingen elkaar en gaf hij op verschillende scholen tegelijk les. „Ik heb een paar maanden zelfs op drie scholen les gegeven. Dat was echt niet leuk meer. Iedere morgen vroeg eruit, eerst naar een school in Heerlen, dan snel in de auto naar Maastricht. Dat was net te halen, maar de pauze schoot er bij in. Daarna weer terug naar de avondschool in Heerlen. Steeds denken van 'op welke school zit ik nu' om vervolgens te graaien in de drie plastic tassen met boeken die op de achterbank van de auto stonden."

Wachtgeld

De invalbeurten worden afgewisseld door periodes van werkloosheid die in lengte variëren tussen de vier weken en bijna anderhalf jaar. „Het enige voordeel van het thuis zitten, is dat je de kinderen ziet opgroeien," meent Harrie Betlem, die in dit oordeel gesteund wordt door zijn echtgenote. „In het begin denk je nog wel eens laconiek 'och, dan heb je toch gewoon wat langer vakantie', maar de aardigheid gaat daar snel af." Daarnaast is de terugval in salaris, onverbiddelijk aan elk ontslag gekoppeld, toch iedere keer weer een bron van zorgen. Weliswaar kent het onderwijs een wachtgeldregeling, maar dat neemt niet weg dat de inkomstendaling wel degelijk gevoeld wordt, zeker als je een gezin te onderhouden hebt.

„De financiële reserve die je hebt opgebouwd in de periode dat je werkt, gaat er snel aan als je van het wachtgeld, zo'n 75 procent van je salaris, moet rondkomen. Tegen de tijd dat die reserve is opgesoupeerd, ga je procentueel nog verder achteruit. Dan is het echt oppassen geblazen en de hoogste tijd om weer een baantje te vinden, zodat het tekort weer aangezuiverd kan worden en opnieuw wat reserve opgebouwd wordt," vertelt Harrie Betlem.

De ingewikkelde wachtgeldregeling kent voor hem inmiddels geen enkel geheim meer. Niet alleen omdat hij zelf met alle verschillende korte en lange uitkeringen van die regeling te maken heeft gehad, maar ook omdat hij drie avonden per week op het districtskantoor van het FNV als aanspreekpunt voor leden van de ABOP (Ambtenaren Bond Onderwijzend Personeel) fungeert. „Daar worden ook de nodige vragen over de wachtgeldregeling gesteld. Zo spelen niet alleen diensttijd en leeftijd een rol bij de bepaling van de hoogte van de uitkering, maar ook de duur van de vervangperiode," legt Harrie Betlem uit. Daarnaast speelt het natuurlijk een rol of je uit vaste of tijdelijke dienst ontslagen bent en of je al eerder wachtgeld hebt ontvangen.

Surrogaat

Natuurlijk is Harrie Betlem blij als hij weer een aantal uurtjes aan de slag kan, maar vervangen smaakt toch een beetje naar surrogaat. „Normaal gesproken is een klas toch altijd je eigen toko. Nu kom je midden in het schooljaar binnenvallen. De sfeer is gecreëerd door de collega voor wie je invalt. Alleen als je een jaar of langer vervangt, wordt het pas echt jouw klas."

Hij heeft inmiddels afgeleerd om tijdens een vervanging te hard van stapel te willen lopen. „De eerste keren wil je heel veel, maar de klas weet dat je maar even blijft. Nu heb ik dus zoiets van 'als jullie niet willen dan laat je het, maar geen gesodemieter want ik ben de baas'. Voordat je de leerlingen kent, ben je vaak al weer weg. Bovendien is het meestal ook een soort puinruimen. Je komt in de plaats van iemand die over zijn toeren is geraakt en dat is aan de klas te merken." Volgens de Heerlense 'stand-in' vallen zijn collega's vooral rond kerstmis met de bosjes om: „Diegenen die al bij het begin van het schooljaar op hun tenen lopen, knappen dan af."

Eén keer heeft Harrie Betlem een vervanging niet ten einde gebracht. „Dat was op een Ito, ergens in Landgraaf. De leerlingen noemden het zelf de internationale terroristenopleiding. Dat was echt niet meer normaal. Ze zaten met messen in de klas. Toen heb ik na een tijdje gezegd dat het voor mij zo niet langer hoefde."

De afwisseling van het lesgeven aan telkens verschillende scholen kan Betlem inmiddels gestolen worden, om van de wisselende boeken en methodes nog maar te zwijgen. „Sommige methodes stammen uit de steentijd, met teksten die 25 jaar geleden actueel waren. Maar ja, ga als vervanger maar eens zeggen dat de methode niets is. Ze zien je aankomen." De invloed die een invaller op de leermaterialen, maar ook op de schoolpolitiek kan uitoefenen, is slechts gering. Aanpassen is het devies. Begrijpelijk, aldus Harrie Betlem, maar daarom is het besef niet als volwaardige kracht te worden beschouwd niet minder pijnlijk.

Omscholing

Aan omscholen heeft hij al vaker gedacht, maar – afgezien van het vakbondswerk dat hij graag doet – heeft hij nog geen idee wat hij graag zou willen buiten het onderwijs. Binnen het onderwijs behoort de omscholing tot docent in bijvoorbeeld economie tot de mogelijkheden. Er komt een speciaal project waarin docenten kunnen worden omgeschoold tot leraar in vakken waar op de school een tekort is of verwacht wordt.

De steun van het arbeidsbureau is volgens Harrie Betlem te verwaarlozen. „Als je belt of er vacatures zijn, krijg je te horen dat dat soort baantjes niet aangeboden worden. Het enige wat telt is dat je inschrijving steeds tijdelijk verlengd. In die negen jaar ben ik één keer gebeld. Voor een sollicitatiecursus. Alsof het daaraan ligt," lacht hij schamper, verwijzend naar het aantal vervangingen dat hij al op zijn palmares heeft prijken.

hans goossen

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Voor **BMN**
Bergamasca Mobili Nederland b.v.,
gevestigd te Roermond zoeken wij een m/v

ASSISTENT MOULDING MANAGER

Vakaturenummer 91...

Algemene informatie:
BMN, Bergamasca Mobili Nederland BV, is de Nederlandse vestiging van een vooraanstaand, internationaal opererend concern dat gespecialiseerd is in de productie van zowel houten- als kunststofbehuizingen voor de electronica-industrie.

De vestiging kent een gezonde groei. Men maakt gebruik van de meest moderne (computergestuurde) machines en er werken momenteel 150 mensen. De hoofdvestiging in Italië, met een tweetal uiterst moderne productie-bedrijven, telt 600 werknemers. Op de Europese markt neemt ze een toonaangevende positie in.

Functie-informatie:
- is verantwoordelijk voor de algehele procesbeheersing;
- draagt zorg voor het onderhoud van matrijzen en machines;
- draagt zorg voor het proces van kunststofverwerking;
- staat de moulding-manager met raad en daad ter zijde en heeft tevens een grote eigen inbreng en verantwoordelijkheid;
- geeft leiding en instructie aan de ploegleiders en de productiemedewerkers.
- rapporteert rechtstreeks aan de moulding-manager.

Functie-eisen:
- opleiding: bij voorkeur HBO-niveau (minimaal MTS);
- kennis van spuitgieten/kunststofverwerking;
- ervaring in een soortgelijke functie;
- goede organisatorische en leidinggevende kwaliteiten;
- goede contactuele eigenschappen;
- kennis van de Engelse taal;
- door een praktische instelling in staat zijn om doelgericht en duidelijk ("to the point") te kunnen werken,
- leeftijd: vanaf 30 jaar.

Geboden wordt: een interessante zelfstandige functie binnen een zeer internationaal georiënteerde onderneming. Aantrekkelijke salariëring en goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Sollicitatie procedure: indien uw belangstelling uitgaat naar bovengenoemde functie kunt u uw sollicitatie, voorzien van een pasfoto en uitgebreide informatie over opleiding en ervaring, onder vermelding van het vacaturenummer sturen naar de heer mr. E.J. Frans van Adviesbureau Dr. Frans & Partners, Postbus 141, 6400 AC HEERLEN, die desgewenst nadere informatie kan geven. Een psychologisch onderzoek kan deel uit maken van de selectieprocedure.

DR. K. FRANS & PARTNERS, Management en Organisatie-Adviescentrum, is een onafhankelijk, landelijk opererend, full service adviesbureau met een drietal specialisaties t.w.:

MANAGEMENT CONSULTING:
- Juiste persoon op de juiste plaats
- Werving & Selectie
- Psychologisch onderzoek
- File search/Executive search.

ORGANISATIE CONSULTING:
- Advies betreffende efficiencyverbetering
- Organisatie-onderzoek
- Managementondersteuning

TRAININGEN:
- Helpen oplossen van knelpunten in de organisatie
- (in company) Trainingen
- Outplacement - Replacement

Dr K. FRANS & PARTNERS
MANAGEMENT ADVIES · ORGANISATIE CENTRUM

"LOUIS MARIE JAMIN"

STICHTING TOT HULP AAN LICHAMELIJK GEHANDICAPTEN

De Stichting Voorzieningen Lichamelijk Gehandicapten Limburg te Meerssen beoogt het verlenen van zorg aan circa 250 lichamelijk gehandicapten. Onder de stichting ressorteren 3 aparte stichtingen, die tezamen 3 woonvormen en 5 activiteitencentra omvatten. Het bestuur van de stichting werkt volgens het raad van toezicht-model. De instellingsdirecteuren hebben een verregaande eigen verantwoordelijkheid en beslissingsbevoegdheid. Het Centrale Bureau van één van de aangesloten stichtingen, Stichting "Louis Marie Jamin", verleent ondersteunende diensten en coördinerende activiteiten voor de aangesloten instellingen. In verband met de beëindiging van de interim-periode voor de directiefunctie Centraal Bureau ontstaat de vacature van

Directeur Centraal Bureau m/v

De Directeur Centraal Bureau bewaakt de onderlinge afstemming tussen de instellingen en het bestuur en geeft leiding aan algemene ondersteunende diensten. Voorts heeft u tot taak voorwaardenscheppend en innoverend op te treden ten aanzien van aspecten als doelmatigheid en effectiviteit van de zorgverlening.
U ziet erop toe dat de informatieverstrekking aan de directeuren, instellingen en de besturen optimaal is. U draagt de verantwoordelijkheid voor financiële aangelegenheden en de externe contacten die de gehele organisatie omvatten.

Specifieke aandachtsvelden betreffen onder andere:
- de zorgvernieuwing in de jaren '90
- de centrale registratie van lichamelijk gehandicapten in Limburg
- de ondersteuning van het door de Stichting "Louis Marie Jamin" in opdracht van het Ministerie van WVC uit te voeren Meervoudig Gehandicapten Project
- de ontwikkeling van een stafbureau ter ondersteuning van selectie van bewoners/deelnemers, differentiatie van de zorgfuncties en harmonisatie van de kwaliteit van de zorgverlening.

Gezien het grote belang dat wordt gehecht aan het vermogen om het eigen karakter van de instellingen tot ontplooiing te brengen en om zorg te dragen voor optimale contacten met regelgevende en financierende instanties, worden de volgende eisen gesteld:
- academisch werk- en denkniveau
- een ruime leidinggevende ervaring in een soortgelijke, complexe organisatie, liefst in de non-profit-/zorg-sector
- aantoonbare affiniteit met het werkveld
- besluitvaardigheid en initiatief
- aandacht voor nieuwe ontwikkelingen
- goede onderhandelingsvaardigheden
- leeftijd tussen 35 en 50 jaar.

De arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO voor Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten.

Belangstellenden worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae binnen 14 dagen te richten aan mevrouw drs. M.J.H. Hakens van GITP, Postbus 9043, 6500 KC Nijmegen, bij wie u desgewenst nadere informatie kunt verkrijgen (080-228468).
Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure. De referentiecode is MJHST9101.

GITP, adviseurs voor werving en selectie, personeelsbeleid, opleiding en training, management, organisatie en informatica.
gitp **Bedrijfspsychologie**
Amsterdam, Breda, Groningen, Nijmegen, Rotterdam, Tilburg, Zeist.

Wetzels Meubelfabriek bv

Meubelfabriek Wetzels is gespecialiseerd in het vervaardigen van eiken meubelen.
Wij vragen voor spoedige indiensttreding ervaren

machinaal houtbewerkers (m/v)

Heeft u interesse, dan kunt u schriftelijk solliciteren naar:
Meubelfabriek Wetzels bv,
De Koumen 8, 6433 KD Hoensbroek.
Bellen kan ook: telefoon 045-210415 (vragen naar dhr. C.Breeman).

Gemeente Simpelveld

Bij de sector civiel- en cultuurtechniek van de afdeling grondgebiedzaken ontstaat een vacature voor een

TECHNISCH AMBTENAAR (M/V)

Functie-informatie:
De afdeling grondgebiedzaken bestaat uit drie sectoren, te weten: civiel- en cultuurtechniek, bouw- en milieuzaken en administratie.

Tot de taken van de sector civiel- en cultuurtechniek behoren het ontwerpen, voorbereiden en uitvoeren van plannen voor de aanleg, reconstructie en onderhoud van wegen, riolering en groenvoorzieningen, het begeleiden van de werkzaamheden van de nutsbedrijven, verkeersveiligheid en -techniek, reiniging, gladheidsbestrijding, ongediertebestrijding, alsmede de technische aspecten van de centrale antenne inrichting.

De te benoemen functionaris geeft leiding aan de buitendienst van de afdeling, die bestaat uit 14 buitendienstmedewerkers inclusief 2 voorlieden, verricht adviserende werkzaamheden ten aanzien van beheers- en onderhoudswerkzaamheden en is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de daarbij behorende werkzaamheden, die deels door derden worden verricht. Voor zover noodzakelijk wordt de functionaris betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van reconstructiewerkzaamheden.

Functie-eisen:
Voor deze functie wordt gevraagd:
- een voltooide opleiding civieltechniek op HBO-niveau, aangevuld met een applicatie-opleiding cultuurtechniek.
- ervaring met en praktisch inzicht in bovengenoemde werkzaamheden.
- ervaring in het leiding geven aan een organisatorische eenheid.
- goed inzicht in financiële en economische aspecten van de bedrijfsvoering.
- goede contactuele eigenschappen en uitdrukkingsvaardigheid in woord en geschrift.
- op korte termijn in de gemeente Simpelveld te wonen c.q. de bereidheid daartoe.

Salaris:
Het salaris bedraagt, afhankelijk van opleiding en ervaring, ƒ 3.152,- tot ƒ 4.258,- bruto per maand (salarisschaal 8).
De bij de gemeente gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing. Uitgroei naar salarisschaal 9 is in de toekomst mogelijk.

Inlichtingen en sollicitaties:
Nadere inlichtingen over de functie kunnen desgewenst worden verkregen bij het hoofd van de afdeling grondgebiedzaken, dhr. J.C.M. Otten, telefoon 045-440200.

Sollicitaties met uitvoerig curriculum vitae kunnen binnen veertien dagen na verschijnen van dit blad worden gericht aan burgemeester en wethouders van Simpelveld, Postbus 21000, 6369 ZG Simpelveld.

INGENIEURSBUREAU
VAN KLEEF

Weg- en Waterbouw, Milieu- en Verkeerstechniek, Landmeten.

Ingenieursbureau van Kleef is een onafhankelijk adviesbureau op het gebied van de CIVIELE TECHNIEK.
In haar 40-jarig bestaan heeft het bureau zich ontwikkeld tot een gezond, modern en flexibel opererend ingenieursbureau met ca. 90 medewerkers.
Het bureau heeft vestigingen in Roermond en Vught.
De werkzaamheden bestaan uit het verrichten van studies, het adviseren op technisch en beleidsniveau, het ontwerpen van civieltechnische projecten en het begeleiden van en directievoeren over projecten tijdens de uitvoering.

Bij onze vestiging te Roermond zijn de volgende functies vakant

HOOFD CALCULATIE-AFDELING

Functie-informatie
- door de calculatie-afdeling worden o.a. projecten begroot, grondafnameberekeningen gemaakt en de financiële administratie van werken in uitvoering bijgehouden.

Functievoorwaarden
- een afgeronde opleiding Weg- en Waterbouwkunde op HTS-niveau;
- leeftijd tot ca. 35 jaar.

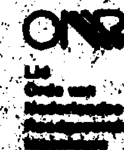
TEKENAAR

Functie-informatie
- het uittekenen van projecten binnen vakgebied van weg- en waterbouwkunde.

Functie-voorwaarden
- een afgeronde opleiding Weg- en Waterbouwkunde op M.T.S.-niveau
- leeftijd tot ca. 30 jaar.

Voor beide functies bieden wij:
- een interessante werkkring in een aantrekkelijk werk-, woon- en leefklimaat;
- goede carrièremogelijkheden;
- een met de functie overeenkomende goede honorering met uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Heeft u belangstelling?
Stuur dan een met de hand geschreven sollicitatie, vergezeld van een volledig curriculum vitae, binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad aan Ingenieursbureau van Kleef BV, Postbus 267, 6040 AG Roermond, telefoon 04750-29424.

Restaurant Kasteel Hoensbroek

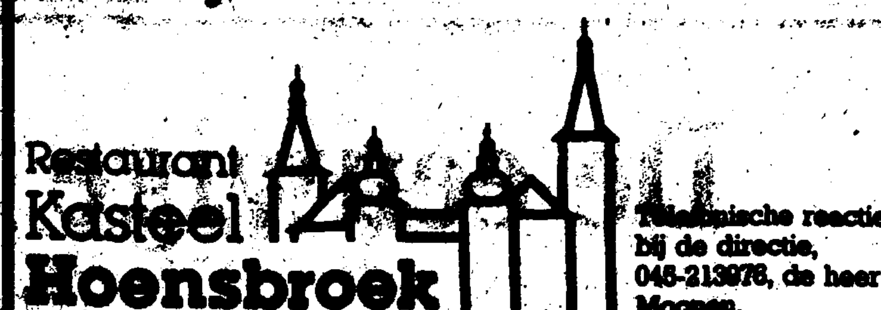
reeds 25 jaar een exclusieve gelegenheid voor uw diners, recepties en feestavonden tot 1000 personen,
vraagt op korte termijn voor de uitbreiding van zijn keukenbrigade een

jonge, energieke

ZELFSTANDIG WERKENDE KOK

Het betreft een dienstbetrekking voor het seizoen.
Datum in dienst 1-4-'91.

Uit in stijl

Telefonische reactie bij de directie, 045-213976, de heer Moonen.

De Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) N.V. is een belangrijke toeleverancier van de Nederlandse bouwmarkt. De kernactiviteiten van de ENCI-groep zijn de produktie en verkoop van respectievelijk cement en betonmortel. Daarnaast heeft de ENCI-groep een aantal deelnemingen in aanverwante activiteiten. Bij de ENCI-groep zijn in totaal circa 1500 personen werkzaam.

De Activiteit Cement, waarvan de hoofdzetel gevestigd is in Maastricht, heeft in Nederland cementfabrieken in Rozenburg, IJmuiden en Maastricht. In de vestiging Maastricht, die in internationaal verband tot de toonaangevende cementproducenten kan worden gerekend, staat een omvangrijk investeringsprogramma op stapel.

ENCI vraagt

chef exploitatie/systeemgroep A.I.V. m/v

Afdeling
De Exploitatiegroep maakt deel uit van de afdeling Automatische Informatie Verzorging (A.I.V.) die ressorteert onder de dienst Financiën en Administratie.

Taken
De Chef Exploitatie/Systeemgroep geeft leiding aan 5 medewerkers en is verder belast met:
- het opstellen en uitvoeren van de [illegible];
- het oplossen van [illegible] hardware, systeemsoftware en netwerk;
- het optimaliseren van computer- en netwerkcapaciteit;
- het uitbouwen en beheren van [illegible].

Functie-eisen:
- H.I.O.- of vergelijkbare opleiding;
- bij voorkeur ervaring met Unisys Systeem [illegible] Unix;
- ervaring in het opzetten en onderhouden van netwerken;
- leidinggevende en communicatieve eigenschappen;
- niet ouder dan 35 jaar.

Nadere informatie
Nadere informatie over deze vacature is te verkrijgen bij de heer A. Pieters, Chef Automatische Informatie Verzorging, tel. 043-297331.
Sollicitaties kunnen gericht worden aan de heer P. Bergs, Sector Personeelschef.
Tot de selectieprocedure behoren een psychologisch en een medisch onderzoek.

medewerker budgetafdeling m/v

Afdeling
De Budgetafdeling [illegible] onder de dienst Financiën en Administratie.

Taken
Tot de taken van de Budgetafdeling behoren:
- het opstellen van een meerjarenplan;
- het opstellen van een masterbudget en de afdelingsbudgetten;
- het verzorgen van periodieke operationele informatie voor het lokale management en de holding;
- analyse van en rapportering over verschillen tussen budget en realisatie.

[illegible]
- [illegible] of vergelijkbare opleiding;
- [illegible] dan 30 jaar;
- [illegible];
- [illegible] PC;
- [illegible].

[illegible]
[illegible] over deze vacature is te verkrijgen [illegible] Hoofd Financiën en [illegible], tel. 043-297315.
[illegible] kunnen gericht worden aan de heer P. [illegible], Personeelschef.
[illegible] selectieprocedure behoren een psychologisch en een medisch onderzoek.

ENCI Nederland B.V.
Lage Kanaaldijk 115, 6212 NA MAASTRICHT
Postbus 1, 6200 AA MAASTRICHT
Tel. 043-297777

Veel leerlingen basisschool hebben stress

De jeugd. Volop tijd om te spelen, voor hobby's en soms wat kattekwaad. Naar school was misschien minder, maar achteraf... Ach, dan valt het allemaal toch wel mee. Toch wordt er getornd aan dat onbezorgde beeld. Eén op de vijf leerlingen heeft klachten die met stress te maken hebben, zo blijkt uit een promotieonderzoek van klinisch psycholoog dr J. Hendriksen. Uitingen zijn slapeloosheid, hoofd- en buikpijn, gebrekkige eetlust en misselijkheid. Klachten die voort kunnen komen uit problemen op school. Volgens de onderzoeker zijn maatregelen nodig om overmatige en chronische stress bij kinderen te voorkomen.

● J. Hendriksen: Leerlingen moeten weten wat stress precies is.
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Wat de duivel in de zestiende eeuw was, heet nu stress. Pas in de jaren dertig werd stress voor het eerst beschreven als 'een puur lichamelijke reactie'. Toen psychologen in de jaren zestig tot de conclusie kwamen dat 'Stress voortkomt uit de geest, en in wezen heel normaal is', ontstond een ware onderzoeksrage naar de herkomst en bestrijding van het fenomeen. Inmiddels is bij volwassenen al heel wat bekend over stress. Bij kinderen niet.

„Kinderen maken zich om heel andere dingen druk dan volwassenen," aldus Hendriksen. „Bij hen ontstaat stress door alledaagse problemen als het niet mogen meespelen met andere kinderen, zien dat andere kinderen ruzie maken, het huiswerk niet gemaakt hebben en te veel moeten schrijven tijdens de les. De stress kan chronisch aanwezig zijn."

Hendriksen hield zijn onderzoek onder 1779 leerlingen uit de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Op dit onderzoek promoveerde hij aan de Katholieke Universiteit Nijmegen. Momenteel is Hendriksen werkzaam aan het Franciscusoord in Houthem. Door middel van enquêtes inventariseerde hij voorvallen waarover kinderen zich zorgen maken. Dat leverde 1053 alledaagse schoolsituaties op. Kinderen blijken zich enerzijds druk te maken om taken die ze op school moet vervullen, zoals het maken van huiswerk en proefwerken en de angst om daarin te falen. Anderzijds doen allerlei sociale situaties hen veel verdriet, zoals het niet bij een groepje mogen staan.

„Leerlingen weten vaak niet hoe ze daarop moeten reageren. Ze worden kwaad of verdrietig. Meestal proberen ze het probleem te vermijden, ervan weg te lopen, er niet aan te denken en er niets over te zeggen. Bij taakgerichte situaties roepen zaken zoals het niet leren van de les en de stof vergeten zijn, vooral angst op. Daar proberen ze wel actief iets aan te doen door goed op te letten en hard te werken."

Uitdaging

Meisjes blijken meer last te hebben van stress dan jongens. Bij hen speelt vriendschap en omgang met anderen een belangrijke rol. Ze zijn vaker angstig en verdrietig, maar zijn wel even vaak kwaad. Jongens vermijden taakgerichte situaties meer dan meisjes, en maken zich minder druk om een slecht gemaakt proefwerk. Ze kunnen daarbij zelfs wel wat stress gebruiken, dat stimuleert.

Op zich is een beetje stress op zijn tijd niet slecht, stelt Hendriksen. Het levert uitdagingen op en zet aan tot prestaties. Het wordt pas gevaarlijk als stress wat al te veelvuldig voorkomt. Dat levert psychosomatische klachten op zoals buikpijn en misselijkheid. Kinderen blijven vaak van school weg en het plezier op school verdwijnt. Omgang met vriendjes of vriendinnetjes wordt steeds moeilijker en het zelfvertrouwen wordt aangetast. „De eisen aan het kind moeten reëel en haalbaar zijn binnen de optiek van een kind. De mate waarin een kind last van stress heeft hangt af van het incasseringsvermogen, de verwerking, de intelligentie en de sociale omgeving van een kind."

In het bedrijfsleven tracht men de overspannen geest aan te pakken door het aanbieden van sportfaciliteiten en meditatieprogramma's voor medewerkers. Ook op scholen zou sport een gunstige invloed op leerlingen kunnen hebben. Helaas is dat nu net één van de vakken die onder druk van de bezuinigingen het eerst werden geschrapt. Datzelfde gold voor affectieve- en creatieve vakken, zoals handvaardigheid en tekenen.

Hendriksen: „Er moet meer aandacht komen voor emotionele aspecten van het kind op de basisschool. Bij de invoering van de basisvorming is de aanbeveling gedaan om het onderwijsproject 'Gezond gedrag als verplicht vormingsgebied', op te nemen. Dat is gebeurd, maar het onderwerp 'stress' kom ik daarin niet tegen. Dat moet alsnog gebeuren. Het is belangrijk dat leerlingen een stuk informatie krijgen over wat stress precies is en hoe ze ermee om moeten gaan."

Begeleiders

De leerlingenbegeleiders doen momenteel hun intrede op middelbare scholen. Zij houden zich op alle fronten actief bezig met de leerlingen. Hendriksen denkt dat ze ook in het basisonderwijs nodig zijn. „Op de basisschool wordt de basis gelegd voor het functioneren later. Juist dan is aandacht voor hun grote en kleine probleempjes nodig."

De laatste jaren werkt de faalangsttrainer in veel scholen. Orthopedagoge mevrouw Tummers-Vlaar uit Brunssum heeft een zelfstandige praktijk en onderzoekt en begeleidt jonge kinderen met leer- en gedragsproblemen. Tummers: „Angst kan een waarschuwende kracht hebben en iemand behoeden voor overmoedigheid. Het helpt tevens tegen zelfoverschatting. Soms is faalangst echter zo heftig, dat het verlammend werkt en het de prestaties en toestand van het kind remt. Het unieke van onze werkwijze is dat we zowel het didaktische gedeelte als de emotionele factor aanpakken. Door ontspanningsoefeningen, verhaaltjes en het aanbrengen van structuur in de stof proberen we het kind op weg te helpen."

Tijdens de training tracht Tummers het ontstaan van de faalangst te herleiden. Ze vraagt zich bijvoorbeeld af wat de verstandelijke capaciteiten van het kind zijn. Hoe zijn of haar studie-methode en -houding is, of hij zich goed kan concentreren en of het huiswerk gemaakt wordt. „Daarnaast bekijk ik de omgeving van het kind. Op wat voor manier de leraar les geeft en hoe de relaties met vrienden en vriendinnetjes is. Mij valt op, dat vooral leerlingen in groep drie struikelen door faalangst. De leerprestaties blijven plotseling achter. Het kind is humeurig en huilerig en kan weinig kritiek verdragen. De geruststelling van de leraar, dat het kind dan maar wat harder aan moet pakken, lost het probleem niet op. Het ligt niet aan het verstand, er zijn ook andere factoren van invloed. Die worden vaak vergeten."

Zittenblijven lost het probleem volgens Tummer niet op. „Het gevoel van 'zie je, ik kan het niet,' wordt daardoor versterkt. Je moet proberen om het kind zelfvertrouwen en aanmoediging te geven. We hadden een kind dat amper durfde te praten en werd belemmerd in al zijn vaardigheden. Het beantwoorden van hoe- en waarom vragen is dan belangrijk. Na de behandeling was het kind met sprongen vooruitgegaan. Men herkende het kind niet meer. Zo zie je dat je een kind niet teveel onder druk moet zetten. Studeren is nu eenmaal méér dan alleen naar school gaan, je huiswerk doen en denken dat het succes dan wel vanzelf komt...

lisette meijrink

Eerste schooldag voor kroost asielzoekers

Nederlandse kinderen móeten naar school. Of ze zin hebben of niet. Sinds eind vorig jaar moeten jeugdige asielzoekers ook in toenemende plaatsnemen in de schoolbanken. Of ze willen of niet. In de Landricusbasisschool in Echt bestaat sinds half januari een aparte klas met een twintigtal kinderen die verblijven in het nabijgelegen AZC. Sommige van hen hadden nog nooit een schoollokaal van binnen gezien. Het is dus niet verwonderlijk dat er aanvankelijk nauwelijks aan het echte lesgeven wordt toegekomen. Tenminste niet op de wijze zoals de Nederlandse scholieren dat gewend zijn

● Onderwijzer Wil Lemmens leert kinderen van asielzoekers de grondbeginselen van de Nederlandse taal. Foto: JEROEN KUIT

Onderwijsplicht

Hoewel de onderwijsplicht altijd al gold voor kinderen van asielzoekers konden zij tot voor kort in veel gevallen geen lessen volgen. Volgens het ministerie van WVC had het voor de enkele weken dat zij in de centrale opvangcentra bleven geen zin om hen naar school te sturen. Nu het verblijf in die centra noodgedwongen vaak vele maanden duurt zijn de ministeries van WVC en O&W van mening dat ook het kroost van asielzoekers naar een school moeten kunnen. Temeer daar er steeds meer gezinnen mét kinderen verblijven in de opvangcentra. Sinds afgelopen september ontstaan op vele plaatsen klasjes voor leergierige vluchtelingen. Zo ook in Echt. In overleg met de gemeente, het azielzoekersopvangcentrum (AZC) en de basisscholen kwam onlangs één speciale asielklas van de grond. Deze vindt onderdak in de Landricusschool. Het initiatief werd praktisch uitvoerbaar toen het ministerie van Onderwijs begin dit jaar met geld over de brug kwam voor een leerkracht.

Voor enkele kinderen uit Somalië is dinsdagmorgen 15 januari de eerste schooldag van hun leven. Nieuwsgierig kijken de Nederlandse leerlingen naar de nieuwkomers afkomstig uit landen als Iran, Liberia, Turkije en Bulgarije.

Voor de buitenlandse kinderen komt die dag een einde aan een lange 'vakantie' waarin spelen maar ook verveling een belangrijke plaats innamen. De meesten schijnen nog maar nauwelijks te beseffen dat vanaf heden enige schoolse discipline wordt verwacht. Duwen, trekken en elkaar met ballonnen om de oren slaan, bepalen het beeld. AZC-directeur Bert Havenith bekijkt het tafereel van een afstandje, opgelucht dat het geren van het kleine grut door de gangen van het opvangcentrum grotendeels tot het verleden behoort: „Ik ben liever directeur van een AZC, dan onderwijzer van deze klas," zegt hij gekscherend.

Discipline

Onderwijzer Wil Lemmens uit Grevenbicht is speciaal aangesteld om het 'asielklasje' te onderwijzen. Voorlopig lijkt zijn belangrijkste taak te zijn om hen een beetje in het gareel te krijgen na vele maanden van vrijheid-blijheid. „Enige discipline is een vereiste. Zonder rust in klas kom je nauwelijks aan lesgeven toe," aldus Lemmens. Al na één week is het duidelijk dat er heel wat obstakels te overwinnen zijn om hen aan de normale lessituatie te laten wennen. „Ze moeten bijvoorbeeld leren tijdens de les op hun plaats te blijven zitten."

Van het plan om de kinderen in de pauze te laten overblijven wordt al na één dag afgestapt. Reden: Het kabaal en de drukte in het overblijflokaal. Voor de kinderen misschien wel gezellig. Voor Lemmens minder. „Het drukke gedrag van de pauze zet zich dan tijdens de les voort," luidt het bezwaar van de onderwijzer.

Contact

Hoe krijg ik contact met hen? Dat was voor Lemmens de belangrijkste vraag. Enkelen spreken een beetje Engels, anderen een beetje Duits. „In ieder geval geen Nederlands. In de praktijk ben ik gedwongen die drie talen te gebruiken. En ik gebruik natuurlijk gebarentaal. Elk lichaamsdeel wordt ingezet om met hen te communiceren."

Een bijkomend probleem is de leeftijdsopbouw van de klas. Lesgeven aan Nederlandse kinderen in de leeftijd van vier tot veertien jaar zou al een bijna onmogelijke opgave zijn. Dat geldt nu zeker. Om die reden heeft de school dan ook bij het Gewestelijk Arbeidsbureau aangeklopt met de vraag of enkele werkloze onderwijzers mogen bijspringen. Die kunnen dan tevens ervaring opdoen. „Dan zou ik de klas in drie groepen kunnen splitsen: de kleuters, de zes- tot tienjarigen en de ouderen."

Voorlopig staat Lemmens er vrijwel alleen voor. Ook al krijgt hij enige ondersteuning van vrijwilligers van het AZC. „Die missen echter een onderwijsachtergrond." Houvast heeft 'de meester' aan het lesmateriaal dat speciaal bedoeld is voor buitenlandse leerlingen. Het wordt geleverd door de Onderwijsbegeleidingsdienst in Roermond.

Concentratie

Voor het asielklasje ziet een schooldag er duidelijk anders uit dan voor de 'normale' klassen. „Aparte blokken met taal- en rekenles of aardrijkskunde hebben we niet. Ons lesmateriaal gaat uit van speciale onderwerpen als de school, kennismaken, enz. Rond die thema's poog ik de kinderen iets bij te brengen. Afhankelijk van de leeftijd ligt de nadruk op knippen, plakken, spelen of schrijven."

Veel asielzoekerskinderen blijken zich moeilijker te kunnen concentreren dan Nederlandse scholieren „Ik probeer de aandacht vast te houden door hen korte en duidelijke opdrachten te geven."

Dat de kinderen vrij snel zijn afgeleid vindt Lemmens niet zo verwonderlijk. „Ze zijn niet voor niets gevlucht. En hier bevinden ze zich in een gedwongen situatie met veel onzekerheden. Veel van hun ouders zitten in afwachting van de asielaanvraag ook in spanning. Dat heeft natuurlijk ook zijn weerslag op hun kroost. Het is niet verwonderlijk dat de ouders in deze moeilijk situatie soms minder aandacht voor de zonen en dochters hebben dan normaal. Sommigen zitten dan ook sociaal-emotioneel behoorlijk in de knoop."

Positief

De onderwijzer betrapt zich er op vooral over problemen te praten. Hij heeft ook positief nieuws. „De kinderen pikken snel woorden op. Na enkele dagen kenden ze al woordjes als meester en school."

Voor hem staat vast dat het voor de asielkinderen goed is dat ze nu eindelijk naar school kunnen. „Al worden ze volgende week naar hun land van herkomst teruggestuurd dan hebben ze er toch iets van opgestoken," is zijn stellige overtuiging. Een ander positief punt is dat in Echt zo gemakkelijk een dergelijk initiatief van de grond is gekomen.

Het uiteindelijke doel, namelijk integratie met de Nederlandse kinderen, zal slechts voor een enkeling zijn weggelegd. Overplaatsen naar de reguliere klassen kan pas als hun kennis van de Nederlandse taal goed genoeg is. Eerder kan niet; dat zou een te grote druk leggen op het onderwijs in die klassen, iets waarvoor sommige ouders bevreesd waren.

Een lang leven zal de asielklas overigens niet beschoren zijn. Het AZC Echt zal op 1 oktober van dit jaar de deuren moeten sluiten.

jan hensels

Wees verstandig kies verzorging

● *De behoefte aan personeel in de verzorging en verpleging wordt steeds groter.* Foto: DRIES LINS

De komende jaren zal er met name in Limburg een groter tekort zijn aan personeel in verplegende en verzorgende beroepen dan aan werknemers in de techniek. Door ontgroening (minder jonge werknemers) en vergrijzing (meer behoeftige bejaarden) komt er in de gezondheidszorg onvermijdelijk een gigantisch tekort aan personeel. Het lijkt er daarom op dat met de slogan 'Kies Techniek' de leerlingen die nu een schoolrichting moeten kiezen, een beetje op het verkeerde been worden gezet, al moeten ook in de techniek de problemen niet worden onderschat.

Over een jaar of 20, in het jaar 2010, zijn er aanzienlijk minder jongeren en veel meer ouderen dan nu. En in Limburg doet dat verschijnsel zich nog veel duidelijker voor. De totale beroepsbevolking neemt hier eerder af dan elders in het land. Tussen 1985 en 2010 daalt bijvoorbeeld in Noord-Limburg het aantal jongeren met 32 procent en groeit het aantal 70-plussers juist met 80 procent.

Dat er in de afgelopen jaren minder kinderen zijn geboren, wreekt zich ook nu al op de arbeidsmarkt. Sinds 1988 is het aantal afgestudeerden van een lagere beroepsopleiding al aan het afnemen. En vanaf dit jaar zet die daling ook in bij het middelbaar beroepsonderwijs. Niet lang geleden waren bedrijven gewend de beste sollicitanten eruit te pikken. Nu er minder mensen beschikbaar zijn, moeten ze genoegen nemen met de middelmaat.

Leidt dat al tot grote problemen in het bedrijfsleven, in de gezondheidszorg komt de klap nog veel harder aan. Het bedrijfsleven kan via mechanisatie en automatisering een deel van het personeelsgebrek opvangen, terwijl in de gezondheidszorg de vraag naar personeel hoe dan ook juist steeds groter wordt. Door allerlei bezuinigingsrondes is er in de jaren tachtig niet veel personeel meer bijgekomen. Dat wreekt zich, nu de vergrijzing van de bevolking zich aankondigt.

Volgens Heleen van Camp, onderzoekster bij het Limburgse Etil, zal er daarom binnenkort een schrijnend gebrek aan personeel in de gezondheidszorg zijn. Aan de ene kant daalt het aantal jongeren en daalt dus ook het aantal dat in theorie voor een baan in de gezondheidszorg kan kiezen. En aan de andere kant komen er steeds meer ouderen en hulpbehoevenden.

Voor de gezondheidszorg en de verpleging staat er dus een beroerde tijd voor de deur. Van Camp schrikt er daarom niet voor terug jongeren aan te raden voor een carrière in de verzorging te kiezen in plaats van de techniek. Want aan de hand van de bevolkingsstatistieken kun je nu al voorspellen dat er over tien of twintig jaar meer verplegers en hulpverleners nodig zijn om de vele oudere mensen te helpen.

Vreemd genoeg maakt het ministerie van Onderwijs op het ogenblik voornamelijk reclame voor technische studierichtingen. Maar je kunt nu niet voorzien hoe de arbeidsmarkt in de techniek er over tien of twintig jaar uitziet. Het technische bedrijfsleven is namelijk conjunctuurgevoelig. Heleen van Camp kwalificeert de campagne 'Kies Techniek' overigens als 'gerommel in de marge': „De daling van uitstromers van technische beroepsopleidingen is op het ogenblik zo sterk, dat de campagne nauwelijks zoden aan de dijk zet. Om de hele daling goed te maken, zou namelijk voortaan dertig procent van alle jongeren voor een technische opleiding moeten kiezen. Nu is dat slechts tien procent. Dat grote verschil wordt met de campagne niet overbrugd."

De toekomst in de techniek is dus relatief ongewis, terwijl nu wel al vaststaat dat er een grote behoefte aan verzorgend personeel zal zijn. Helaas hebben de verzorgingsinstellingen zoals bejaardentehuizen, ziekenhuizen en klinieken geen geld voor dure reclamecampagnes zoals de techniek die heeft. Een oplossing voor het probleem ziet Van Camp in de toetreding van herintredende vrouwen in de verzorgende beroepen. Dit geldt zeker in Limburg, omdat hier minder vrouwen werken dan gemiddeld in Nederland. Om maar zoveel mogelijk mensen een Mdgo-opleiding verzorging te laten volgen kunnen volgens Van Camp ook nieuwe groepen leerlingen worden aangeboord: etnische minderheden, Havo-leerlingen en jongens.

Overigens vindt zij dat de jeugd zich sowieso minder door eventuele werkgelegenheid in een bepaald beroep moet laten leiden bij de keuze van een studierichting. „Je moet niet een vak kiezen omdat er nu toevallig veel werk in is, maar je moet kiezen wat je leuk vindt. Want in de toekomst is er in bijna alle beroepen werk te krijgen." Van Camp staat daarom volledig achter de nieuwe schoolcampagne: 'Kies een vak, dan kom je aan de bak'.

peter bruijns

Beroepenmanifestatie

De Rodahal zal op 20, 21, 22 en 23 februari het toneel zijn van de Vijfde Beroepenmanifestatie. Tijdens de drie dagen zullen zowel 'normale' opleidingen als bedrijfsopleidingen laten zien wat ze te bieden hebben.

Buiten het gebruikelijke informatiemateriaal zullen vooral demonstraties te zien zijn, met name door vakmensen die opgeleid zijn in het leerlingwezen. Ook de gezondheidszorg krijgt veel aandacht.

Drijfveer voor de organisatoren is het geweldige woud van mogelijkheden waarin leerlingen steeds moeilijker de weg weten te vinden. Bewust kiezen wordt ervaren als een groot probleem. Veel schoolklassen zijn door middel van lesbrieven voorbereid op de beroepenmanifestatie, lesbrieven die werden gemaakt door het Beroepen Informatiecentrum Limburg, dat ook de manifestatie organiseert.

Uiteraard zullen ook allerlei organisaties vertegenwoordigd zijn die zich bezig houden met school-, studie- en beroepskeuzevoorlichting, zoals COA, Instituut Mens en Arbeid, Arbeidsvoorziening en dergelijke.

Op woensdag 20 februari begint de manifestatie om 13 uur en duurt tot 17 uur, donderdag is de Rodahal open van 10 tot 17 evan 18.30 tot 21.30 uur, op vrijdag en zaterdag van 10 tot 17 uur. De toegangsprijs bedraagt vier gulden, op donderdagavond en zaterdag kunnen gezinnen naar binnen voor een tientje.

Inlichtingen zijn te krijgen bij het Beroepeninformatiecentrum in Heerlen, telefoon 045-719200.

Laatste taboe: verliefd op je juf. Of omgekeerd

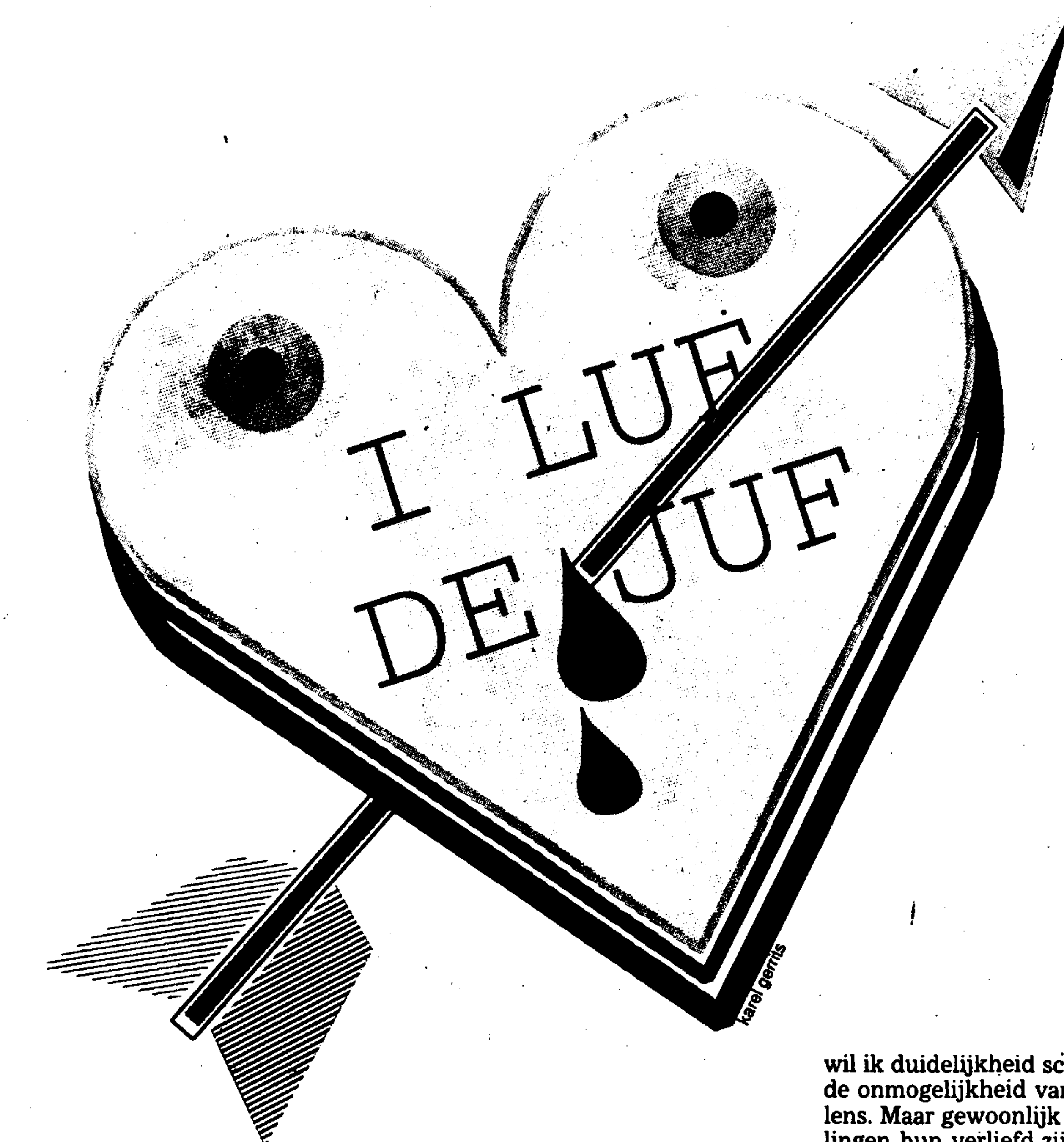
Het laatste taboe. Daar lijkt het verdraaid veel op. Van de leraren/leraressen die ik erover aanschiet, wil er niet één uit de school klappen.

Merkwaardig. Want het onderwerp is van alle tijden: de op zijn leraar of lerares verliefde leerling(e).

Zelfs met gesloten vizier weigert het aangeklampte docentenkorps er op in te gaan.

Gelukkig is er een uitzondering. Engels geeft ze, op een middelbare school ergens in Zuid-Limburg. Getrouwd is ze ook. En vooraan in de veertig. Meer mag er niet in de krant.

Dat er nog elk schooljaar minstens één leerling op deze langbenige lerares verliefd wordt, verbaast me niks. Deze juf is nog altijd mooi genoeg om een jaartje te blijven zitten. Maar dit meer terzijde dan mooi meegenomen.

Minder

Meteen een bekentenis: „Naarmate ik ouder word, slinkt ook het probleem rond de verliefde leerling. Bovendien kan ik het nu ook beter hanteren dan toen ik 25 was. Je ontwijkt ze minder. In het begin van mijn loopbaan wist ik geen raad met een verliefde leerling of leerlinge. Ook dat heb ik jaren geleden meegemaakt met een meisje van veertien. Laatst zag ik haar nog met de vriendin met wie ze samenwoont. Inderdaad, we dwalen af.

„Eerlijk gezegd vond ik het heel eng als ik merkte dat een leerling verkikkerd op me was. Voor zijn bestwil – hij mag namelijk absoluut niet denken dat het wederzijds is – ga je hem ontwijken. Een beurt krijgt hij nauwelijks nog. Want je wilt hem niet nog meer van de wijs brengen. Je stelt je ook botter op. Tenminste toentertijd. Nu probeer ik normaler met zo'n knul om te gaan. Alsof ik niet weet dat ie verliefd op me is.

„Hoe je het merkt? Klassiek vind ik het blijven hangen na de les en/of drie keer per week met een rotsmoes vragen of ik hem na de les een bepaald taalprobleem nog eens wil uitleggen. Daarnaast loopt een leerling die verliefd op je is, je ook uit te dagen. Vorig jaar had een verliefde leerling van zestien altijd wat te mekkeren over mijn kleren. Hoe kun je nou in zo'n jas lopen, zei hij dan pesterig. Wat me opviel, was dat hij wel meteen zag of ik iets nieuws aan had. Zelfs een nieuw sjaaltje ontging hem niet. Wat een verliefde leerling echter nooit zal doen, deed dat verliefde kind van veertien: me aanstaren."

Kerstkaart

Achttien, leuk en *good looking*. Dat is de leerling die dit schooljaar zijn ogen niet van de juf Engels kan afhouden. „Nee, niet aanstaren. Deze knul kijkt me overal na. Wacht me op als ik door de gang loopt om 'goede morgen, juf' te zeggen. Met Kerstmis stuurt hij me een kaart. Typisch, want mijn privé-adres ligt niet voor het oprapen. Natuurlijk heb ik hem bedankt voor zijn Kerstkaart. Dat hoort bij 'normaal doen'. Pas als hij met z'n verliefdheid voor de draad komt, wil ik duidelijkheid scheppen over de onmogelijkheid van zijn gevoelens. Maar gewoonlijk durven leerlingen hun verliefd-zijn op een lerares of leraar niet openlijk toe te geven."

Opnieuw de beproefde uitzondering op de regel. Twee schooljaren geleden, vlak voor middernacht, gaat bij deze juf Engels de telefoon. „Ik kan het niet langer voor me houden. Maar ik hou van u," snottert een voor haar nog onbekende Atheneum-leerling.

Zij herinnert zich: „Eerst dacht ik dat dit een *sick joke* was. Maar aan het huilen merkte ik toch dat deze voor mij volkomen onbekende jongeman het echt meende. Gelukkig kon hij me niet zien, want ik had een kop als een tomaat. Het eerste wat ik zei was: wat vind ik dat erg voor je. Waarop de knul nog meer begon te huilen. Ook mijn verzuchting dat hij wel verliefd was op iemand die zijn moeder had kunnen zijn, dompelde hem nog verder in zijn tranendal. Tot slot maakte ik de afspraak dat hij me de volgende ochtend in de pauze zou opzoeken.

„Nee, met mijn collega's heb ik er die volgende dag niet over gesproken. Of je wordt uitgelachen, vooral door je mannelijke collega's, óf je vindt geen weerklank, terwijl ik wel weet dat nagenoeg elke leraar er mee te maken krijgt of heeft gekregen."

Betrapt

Niet de volgende ochtend, maar twee dagen later staat er een leuke knul voor haar neus die stotterend bekent dat hij het was die gebeld had...

„Heel bewust blijf ik bij de lessenaar staan. Ik wil geen onderonsjesfeertje. Uit zijn relaas blijkt dat hij dagelijks het lesrooster uitpluist om te kijken wanneer en in welk lokaal ik les geef. Hij weet zelfs hoe laat ik naar huis ga, waarop hij zich dan zodanig posteert dat hij een glimp van me kan opvangen. Kortom, een over zijn oren verliefde leerling die me zelfs zozeer vereert dat hij nauwelijks wil luisteren naar mijn opmerkingen dat ik getrouwd en een oud mens ben. Niets helpt. Als de bel weer gaat, vraagt hij alleen nog of ik boos op hem ben. Sindsdien heeft hij me nooit meer gebeld. Als ik hem in de gang tegenkom, kijkt ie schichtig de andere kant op. Alsof ie betrapt is."

Ook dit zoveelste voorval van de verliefde leerling heeft zij niet bij collegae aangesneden. „Er worden toch alleen maar grappen over gemaakt. Zo van: die en die met haar blauwe ogen vraagt of ze een extra beurt krijgt. Nou, die kan ze hebben, haha."

Van deze beduimelde dubbelzinnigheid weigert deze juf het mikpunt te worden.

Omgekeerd

Een tien. Dat verdient deze docente van vertrouwensinspecteur mevrouw drs A. van Hasselt uit Hengelo. „Maak tegenover een verliefde leerling(e) zeer ondubbelzinnig duidelijk dat je al een relatie hebt – een gezin bijvoorbeeld – en dat er dus geen enkele hoop is. Hoe duidelijker hoe beter, hoe afdoender. Het moeilijke is daarbij de leerling toch in zijn of haar waarde te laten."

Als vertrouwensinspecteur van het voortgezet onderwijs komt zij echter zelden problemen rond verliefde leerlingen tegen. „Tenminste niet in zijn 'kale' vorm. Dat betekent niet dat ik het bestaan ervan ontken. Ik vermoed dat docenten het wel kunnen hanteren," meent mevrouw Van Hasselt, die vooral te maken heeft met problemen als gevolg van ongewenste intimiteiten cq. discriminatie in het onderwijs.

Wel komt mevrouw Van Hasselt het omgekeerde vaker tegen: het ontstaan van een relatie tussen docent en leerling.

„Er vanuit gaande dat de docent bona fide is – en dat kan! – is er toch een aantal echte problemen. Allereerst is zo'n relatie in het geheel van de school niet bespreekbaar. Wel heel erg befluisterbaar. Voor een jong mens is het afschuwelijk dat daardoor wat haar intensief bezighoudt, een geur van 'geniep' krijgt. Vooral omdat ze daarmee ook niet thuis kan aankloppen."

Belangrijk in een dergelijke relatie vindt mevrouw Van Hasselt de opstelling van de verliefde docent. „Het is niet onwaarschijnlijk dat de liefde bij de leerlinge eerder begint. Een docent moet zich dan ook heel erg bewust zijn van zijn overwicht. In feite is er in een relatie docent-leerlinge sprake van machtsongelijkheid. Daar mag nooit gebruik/misbruik van worden gemaakt."

Ideaal

Ideaal zou volgens de vertrouwensinspecteur zijn, dat de docent die van een scholiere is gaan houden het geduld opbrengt om te wachten tot zij van school is. „Bovendien zou hij met haar moeten afspreken dat de relatie zich tijdelijk tot de sfeer van (grote) vriendschap zal beperken. Moeilijk hoor. Vandaar dat ik ook uitdrukkelijk stel: ideaal zou zijn..."

De praktijk is anders. Liefde tussen docent en leerling steekt men liever onder lessenaars en schoolbanken.

Van Hasselt: „Bij de schooldirectie zou voldoende openheid moeten zijn om het te kunnen bespreken zonder nare gevolgen. Een docent zou moeten kunnen zeggen: dit is me overkomen. Ik ben er heel erg blij mee, maar ik vind dat jullie het moeten weten. En ik wil ook graag met jullie overleggen hoe we nu verder met dit gegeven moeten omgaan. Waarbij mijn suggestie dan is om bij de eerstvolgende roosterwijziging er in ieder geval voor te zorgen dat, indien mogelijk, zij geen les meer van hem krijgt. Dat kan natuurlijk niet altijd. Zeker niet op een kleinen Mavo. Maar het geeft wel meer garantie dat zij in staat is het 'uit te maken' als het over is."

Maar voorlopig zwijgt de onderwijswereld liever over dit, volgens de vertrouwensinspecteur, een na grootste taboe-onderwerp.

Even terug naar de weliswaar voorzichtig uit de school klappende docente Engels.

Of ze zelf ooit verliefd is geweest op een leraar?

Na een *beauty* van een glimlach: „Op mijn pedagogiek-leraar van de kweekschool. Op een roze wolk zat ik. Totdat ik hem in de stad zag lopen met zijn vrouw en kinderen."

hans toonen

Planten voor uithuizigen

Niet iedereen gunt zich de tijd om regelmatig in de weer te zijn met kamerplanten. Aan de andere kant zijn er niet zoveel mensen die het helemaal zonder groene huisgenoten kunnen stellen. Kamerplanten zijn zó sfeerbepalend, dat ze nergens gemist kunnen worden. Ook niet, of liever vooral niet, in de woning van de verstokte vrijgezellen. Velen in deze categorie zijn weinig thuis en daarom moeten de verzorgingseisen van de soorten die daar een plekje krijgen, niet al te hoog zijn. En die zijn er, volop.
Neem ze bij het eerstvolgende bezoek voor een vriend of vriendin mee. Of, indien u zelf tot de genoemde categorie behoort, ga eens naar de bloemenwinkel of het tuincentrum en informeer naar de soorten die hier genoemd worden.

De soorten die het meest geschikt zijn moeten met name niet afhankelijk zijn van dagelijks of vrijwel dagelijks water geven. Ook zal het regelmatig nevelen, om de relatieve luchtvochtigheid wat te verhogen, wel achterwege blijven. Tevens moeten we er rekening mee houden dat de temperatuur niet al te gelijkmatig zal blijven. En bovendien zullen we moeten vergeten dat onmiddellijk het zonnescherm zal worden neergehaald om te voorkomen dat bepaalde planten last krijgen van verbranding.Een moeilijke opgave dus, die keuze? In het geheel niet!

Graslelie

Geef eens een Acorus weg; deze nauwe verwant van onze inheemse kalmoes staat bij voorkeur met z'n voeten in het water. Koop er een acubakje bij en geef het advies de bak eens per week of daaromtrent met water te vullen. Succes verzekerd. De stijve grasachtige blaadjes bezitten witte lengtestrepen en dat geeft een grappig effect.

Trouw en stoer

De namen kameronkruid en studentenplant geven al aan met een overlevingskunstenaar te doen te hebben. Het gaat om een plant die Chlorophytum heet en de officiële Nederlandse naam van graslelie heeft. Sierlijk bont blad en kindplantjes aan lange stengels zijn de belangrijkste kenmerken van deze kamerplant, die ook geen hoge eisen stelt aan de temperatuur.

Van onze inlandse klimop (Hedera helix) zijn talloze cultuurvormen bekend die geschikt zijn voor de koele huiskamer. Ze wijken van de oorspronkelijke soort af door bladvorm, bladkleur en groeiwijze.

Een andere plant zonder zorgen is de vetplant Crassula ovata. De gelukkige bezitter kan het water-geven gerust een paar keer vergeten. Deze vergeetachtigheid brengt hem niet op andere gedachten: hij blijft trouw.

Ook soorten als de stoere yucca, de onverwoestbare sansevieria, de aparte pachira (vraag daar eens naar!), verschillende bromeliasoorten, de smalbladige dracaena marginata, de kostbare cycas en de merkwaardige beaucarnea kunt u best introduceren in de huishoudens waar de verzorging van planten op de allerlaatste plaats komt.

Consumentenbond inventariseert problemen

Veel klachten over werk van aannemers

Niet alle huiseigenaren zijn gezegend met twee rechterhanden. Voor onderhoudswerkzaamheden aan of in de woning moeten velen daarom een beroep doen op 'de vakman'. Maar ook dat gaat niet altijd van een leien dakje. De Consumentenbond ontvangt jaarlijks honderden klachten over professionele klussers. De bond zette ze deze maand op een rijtje. Aan de top van de klachtenlijst staat op eenzame hoogte de aannemer.

Aannemers, loodgieters, installateurs, glaszetters, schilders, behangers, dakdekkers, tuinmannen en schoorsteenvegers: zonder uitzondering leveren ze soms slecht of te duur werk af. In de Consumentengids van februari spit de bond allerlei klachten hierover verder uit.
Van de vele honderden 'klus-problemen' waarmee de bond in 1989 en 1990 geconfronteerd werd, hadden er 220 betrekking op aannemers. Vaak hebben ze betrekking op de hoogte van de rekening. Zo bracht een aannemer vijf werkuren in rekening nadat hij een uur aan een dak gewerkt had. De andere uren zou hij nodig gehad hebben om aan de goede dakpannen te komen. Het komt ook vaak voor dat aannemers de tevoren afgesproken prijs zonder opgaaf van redenen met enkele honderden guldens verhogen. Daarnaast vormt een slechte uitvoering van het werk vaak de oorzaak van de klacht over een aannemer.

Loodgieter

Loodgieters/intallateurs bezetten met 179 klachten de tweede plaats op de klachtenlijst van de Consumentenbond. Ondeugdelijke uitvoering van het werk is het meest gehoorde probleem. Verder vallen het (te) hoge aantal werkuren, de slechte specificatie van de rekening en de prijsoverschrijdingen op.
Op de derde plaats staan de dubbelglasleveranciers (met 45 klachten). Ook hier is slecht werk het meest voorkomend probleem.

Schade

Bij één op de vijf door de bond onderzochte gevallen krijgt de klant te maken met gevolgschade. Schade die optreedt door het ondeugdelijk uitvoeren van een klus. Als dat gebeurt tijdens uitvoering van het werk – de installateur boort bijvoorbeeld gaten in het aanrechtblad of de loodgieter beschadigt de badkuip – is het duidelijk dat de schade door de schuldige hersteld moet worden.

Lastiger wordt het als er sprake is van schade omdat het werk ondeugdelijk is uitgevoerd. Als er bijvoorbeeld brand ontstaat doordat het rookkanaal verkeerd is aangelegd, moet de uitvoerder de schade herstellen. Het is alleen vaak een probleem om te bewijzen dat de schade een gevolg is van zijn falen.
Nog moeilijker wordt het als het herstel door een ander bedrijf moet worden uitgevoerd. Alleen als een onafhankelijke deskundige aantoont dat er ondeugdelijk werk verricht is, is er een kans dat de schade verhaald kan worden. Daarvoor kan de uitvoerder dan zijn WA-verzekering aanspreken.

Voorwaarden

In de praktijk blijkt het heel moeilijk om problemen met de uitvoerder op te lossen. Dit komt volgens de Consumentenbond vooral doordat goede voorwaarden ontbreken. Veel aannemers passen de Avka-voorwaarden (Algemene voorwaarden uitvoering kleine aannemingen in het bouwbedrijf) toe, maar die zijn niet erg consument-vriendelijk.

Installateurs hebben wel een goede geschillenregeling, maar die voorwaarden worden niet door alle bedrijven toegepast.
Om problemen op dit gebied in de toekomst te voorkomen, pleit de Consumentenbond voor goede leveringsvoorwaarden en een geschillenregeling voor alle branches en voor wetgeving die een aantal wezenlijke rechten van de klant vastlegt.

● *Voor veel klussen wordt de vakman ingeschakeld.* (Archieffoto)

Garantieverzekering voor kopers bestaande woning

In ons land kun je je bijna overal voor verzekeren. Sinds kort zelfs tegen een 'miskoop van een huis'. Gevaert verzekeringen in Woerden heeft hiervoor 'de Garantieverzekering' ontwikkeld. Die biedt één tot drie jaar dekking tegen verborgen gebreken en zorgt dat de woning aan de gestelde eisen voldoet.

„Het komt geregeld voor dat de koper van een huis vrij snel na aankoop wordt geconfronteerd met verborgen gebreken. Hij heeft het huis goed bekeken, een keuring of taxatierapport laten maken en dan treedt er plotseling een lekkage op of begeeft de cv-ketel het. Naast ergernis komt men dan onverwacht voor grote financiele uitgaven te staan, vaak op een moment dat men dat niet gebruiken kan," is de gedachtengang van de verzekeraar.

De oplossing: een verzekering. Die bij een huis met een waarde van twee ton zo'n achthonderd gulden per jaar kost, exclusief poliskosten en assurantiebelasting.
Voordat die verzekering kan worden afgesloten, moet de woning door een 'onafhankelijke deskundige' worden geïnspecteerd. Het rapport dat hij opmaakt, geeft inzicht in de bouwkundige staat en dus ook in de wel zichtbare gebreken. Die zijn van verzekering uitgesloten.

● *Het huiselijke, gezellige interieur waarin warme kleuren en bloemen een hoofdrol spelen, blijft voorlopig nog even 'in'.*

Een kobaltblauwe schommelstoel met droogbloemen

'Shakerstijl komt en cocooning blijft'

Iedereen die meedoet aan de huidige, huiselijke bloemetjesstijl – cocooning – en graag de trends op de voet volgt, opgelet: de 'Shaker-stijl' is in opkomst.
Deze stijl is gebaseerd op het leven van de Shakers, een godsdienstige sekte die zich ongeveer 200 jaar geleden in de Verenigde Staten vestigde en daar een heel sober leven leidde. Het zijn de meubelen en gebruiksvoorwerpen van deze mensen die nu de aandacht trekken. Ze zijn eenvoudig en zuiver van lijn en gemaakt van eerlijke materialen. Denk bijvoorbeeld aan een degelijke houten schommelstoel.

Dit voorzien G. Daamen (manager van Trendhopper) en M. Hendricks (woordvoerster van de Bijenkorf). „We zitten nu nog midden in het 'cocooning'-tijdperk. Het huiselijke, romantische en gezellige interieur waarin warme kleuren en bloemen een grote rol spelen. Een sprekend voorbeeld van een produkt dat geheel aansluit bij deze stijl is de Grand Foulard, een kleed in warme kleuren dat je over je meubelen kunt draperen", zegt Hendricks.

Chroom

'Cocooning' heeft volgens Daamen het hoogtepunt nog niet bereikt: „Dat komt dit jaar of begin volgend jaar." Maar dit neemt niet weg dat Daamen nu al een reactie op deze bijna overdaad aan huiselijkheid ziet aankomen: produkten van chroom, glas en roestvrij staal.

Maar voorlopig blijft het cocoonen en Shaken. Stijlen die elkaar niet echt bijten, meent Hendricks: „Een belangrijke overeenkomst is de kwaliteit. De afgelopen jaren is kwaliteit een steeds grotere rol gaan spelen, en dat zie je ook in de Shaker-stijl terug. De artikelen die onder deze stijl vallen zijn gedegen en sober, maar toch mooi van vorm", aldus Hendricks.

Beurzen

De bedrijven doen de meeste ideeën voor de vernieuwing en uitbreiding van het assortiment op tijdens bezoeken aan internationale beurzen, en dan met name de Europese. „Maar beurzen zijn niet heilig", vindt Daamen. „Ik probeer, als ik bijvoorbeeld naar een beurs in Parijs moet, er altijd een paar dagen aan vast te plakken om de straat op te gaan. Daar doe ik veel inspiratie op."

De Bijenkorf en Trendhopper werken vaak één tot anderhalf jaar vooruit. Het is dus heel goed mogelijk dat inkopers de plank af en toe misslaan. Zo heeft de Bijenkorf zich twee jaar geleden volledig gestort op oranje. De oranjeachtige aardekleuren deden en doen het wel aardig, maar weinig mensen geven zich volledig over aan deze kleur, zo bleek uit de drastische opruiming in de warenhuizen van artikelen in allerlei oranje tinten. Kleuren zijn tijdgebonden en spelen een overheersende rol in trends. Trendhopper speelt volop in op kleur.
De naam van de keten zegt eigenlijk al voldoende. „Wij zijn continu op zoek naar trends. Maar dan wel betaalbare trends. Wij zitten in de sector meeneem-meubelen. Het valt ons op dat mensen hun meubelen en woonaccessoires steeds vaker als kleding kopen. Niet meer alles in één keer, maar af en toe een beetje", vertelt Daamen.

Blauw

„Ik denk, weet eigenlijk, dat in 1991 blauw weer terugkomt in het interieur. En dan met name kobaltblauw. Daarnaast blijven de aardekleuren in, maar dit zijn kleuren die alleen door een bepaalde groep worden opgepikt", aldus Daamen.

De kleuren rood en geel in de woonkamer zijn op het ogenblik geheel uit. In de keuken en badkamer kunnen deze kleuren nog wel, maar daar is ook alles mee gezegd, vindt Daamen. Hij onthult dat het van te voren al vaststaat dat kleuren als rood en geel nooit lang echt 'in' zijn. „Deze kleuren zijn te dominant, te overheersend en daar raken mensen snel op uitgekeken."

Limburgs Dagblad

woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Gezocht

Voor de nieuwe bedrijfsmanager van Bowling & Partycentrum "Hoeve de Aar", Welterlaan 45, 6419 CN Heerlen zoeken wij op korte termijn een huurwoning in of rondom Heerlen. (bij voorkeur 3 á 4 slaapkamers, bad) Aanbiedingen kunt u richten aan Dhr. N. Kromhout, tel. 05120-11248 of 05120-40835.

Gezocht in Zuid-Limburg vrijst. WOONHUIS of café met parkeergelegenh. ter exploitatie van privéclub. Huur- of koopprijs in overl. Inl. 04744-1425.

Woning te huur gevr. in ZUID-LIMBURG. 04499-1384.

Te huur gevr. BOERDERIJ of huis met opslagruimte, opknappen geen bezwaar. Tel. 043-644172.

Onroerend goed te huur aangeboden

Restaurant Grill-Taveerne
Le Charolais
in de Belgische Ardennen vlakbij DURBUY (kleinste stad ter wereld). Tel. 09-32-86323015.

Te huur centrum Geleen
luxe benedenappartement
(Voor ouder echtpaar), direct aanvaardbaar. Ruime vertrekken, div. muurkasten, hobbyruimte, ruime kelder, overdekt terras m. gr. muurkast, achtertuintje. Br.o.nr. B-6927 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Schinveld:
Gelegen in centrum, nieuw te openen friture met ruime bovenwoning. Geheel gerenoveerd. Ind.: friture en keuken, vloer en wanden geh. bet. Woonh.: woonk. met open keuken, 3 slaapk., bet. badk., vliezotrap naar zolder, waar 2 slaapk. zijn. Huurprijs en overname op aanvraag.

Schinveld:
Gelegen in centrum, nieuw te openen bruin-café met ruime bovenwoning. Ind.: café, keuken, 2 berg. Woonh.: woonk. keuken en dakterras. 2e Verd.: badk. met ligb. en v.w., 3 slaapk., vliezotrap naar zolder. Huurprijs ƒ 1.650,-.

Heerlen:
Centrum, kantoor of winkelpand. Opp. 230 m2. Hoek Valkenburgerweg-Geerstraat. Huurprijs ƒ 2.500,- per mnd. Incl. stookkosten. GEEN HORECA!

Makelaarskant. Louis Janssen bv
Stein: 046-335840.
Meerssen: 043-643555.

Hoensbroek
[illegible] grote [illegible] te huur. [illegible] ƒ [illegible],- p.m.
[illegible] BV
[illegible] Brunssem.
[illegible]-220550.

VE[illegible]??? Doe-het-zelf[illegible] huur [illegible] en [illegible] (hydr. [illegible]). Ook ruime keuze in personenauto's, 9 pers. busjes en [illegible]. Bestieans Auto-Rent Heerlen, Spoorsingel 50. [illegible] 045-724141.

Te [illegible] Opslag-loods en GARAGE-BOXEN in centr. te [illegible]. Inl. iedere dag na 18.00 uur. 046-377260.

Gevr. bedrijfs/WINKELPAND in of rondom Heerlen, huur max. ƒ 1.000,-. 045-230514 b.g.g. 045-218562.

Te h. bovenwoning Heerlerbaan, woonk. 4x10 mtr., aparte keuken 4x4,5 mtr., 2 slpks., badkamer., garage en tuin. Huur ƒ 550,- p. mnd excl. 045-424092, na 18. U.

Kerkrade part. WONING in 2 gezinshuis, 2½ kamer, keuken, badkr., 90 m2, binnenhof en kelder, vanaf 1 april ƒ 790,- p.m. 045-457185

Te huur WINKELPAND Hoensbroek, Oranjestr. 30, met luxe bovenw. 1e Etage gr. woonk.en luxe keuken met aanb. naar dakterras. 2e Etage 3 slpkrs en luxe badk. Alles pas gerenov. en nw. c.v. Beg. grond winkel en garage 150m2 en tuin op het zuiden. 04406-14828.

Te huur luxe gemeubileerd APPARTEMT voor 1 à 2 pers. van 1-2 tot 1-5-'91. Tel. 04406-12090.

Geleen te huur OPSLAG-LOODS plm. 130m2. Woning cq kantoorruimte plm. 130m2. Gunstig gel. nabij autoweg en verbindingswegen met ruime parkeergel. Incl energiekosten ƒ 2.950,- p.mnd. Inl. tel. 046-749595.

Goedlopende zaak: LECTUUR, Tabac, Cards etc. goede omzet. Lage overnamekosten. Zond. cont. onnod. te reflect. Br.o. nr. B-7073. Limb. dagbl. P'bus 2610, 6401 DC Hrl.

Geleen te huur MIDDENWONING Ind: entree, toilet, kelders, keuken en bijkeuken: 1e verd.: woonk., 2 slpkrs, badk. met ligbad en 2e toilet en dakterras: 2e verd.: 2 slpkrs. Excl. electr. incl. verwarming en water ƒ 950,- p.mnd. 046-749595

Te huur in OIRSBEEK voor werkend paar of persoon bovenwoning, ruime keuken ruime slpk., ruime woonk., douche en toilet, aparte opgang, huurpr. ƒ 575,- per mnd. Borg ƒ 1.150,-. Tel. 04492-3971.

RIJWIEL- en bromfietszaak te huur, plm. 300 m2. Papieren evt. aanwez. Op goede ligging in dorp van plm. 15.000 inwoners, evt. met woning, te bevr 045-751413

Te h. SCHINVELD 1-pers. gemeub. zit/slpk., keuken, gebruik douche, wc, ƒ 450,- per maand incl. Tel. 045-254408 of 273943.

Te huur aangeboden representatieve KANTOOR-RUIMTE ca. 100m2 in Maastricht, direct te aanvaarden. Inl. tijd. kantooruren, tel. 043-617454.

Loods 30 m. lang, breed 10 m., hoog 6 m. Ind. terr. de Koumen HOENSBROEK. Br.o.nr. B-7058 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

Te huur boven ETAGE voor jong werkend stel; ind. gr. kamer, kitchenette, douche, w.c., slpk. en c.v. Te bevr. Bautscherweg 6, Heerlerbaan. Tel. 045-413679.

Te h. geh. gerenov. BOVENWONING centr. Heerlen, per 1-3, voor 3 stud. of echtp. Tel. 04408-2948 na 19.00 uur Tel. 04408-2565.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Spaarhypotheek* 9,3%**
Bij wie U ook koopt, nog altijd DE OUDE RENTE tot 20 jaar rente vast. Bel 045-712255 of 's avonds en weekend Hypotheekadviseur: J. Wetsels 045-440731.
Stienstra Hypothekenservice

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

*** U zoekt een huis? ***
400 huizen in ons computerbestand. Bel voor info!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
NVM
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen • Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Een ABP - Hypotheek?
voor een uitgekiende offerte en prima advies:
Hypotheekcentrum Limburg
045 - 74 16 16

Probleemloos uw huis verkopen?
NEDU Makelaardij, Emmaplein 12, Heerlen.
Tel. 045-711500.

VIJGEN
ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

BOCHOLTZ de Weyer 5: Halfvrijst. woonhuis met 3 slpks., garage, tuin, in perf. st. van onderh., pr. ƒ 134.000,-k.k.
LANDGRAAF Veldbrand 3: Herenhuis, 3-5 slpks., garage, aanbouw keuken, perfekt pand, prijs ƒ 179.000,-k.k.
ECHT/ MARIA HOOP uitst. vrijst. huis op ca 2000 m2 grond incl. apart bouwperceel, ƒ 259.000,-k.k.
ECHT Bellekesweg 15: Uniek landhuis op ca 1780 m2 grond, woonkamer ca 75 m2, 4 ruime slpks., kantoorruimte geheel onderkelderd etc., ƒ 389.000,-k.k.
KERKRADE Maria Gorettistr. 156: Mooie bungalow, 4 slpks., op 60 m2, prijs ƒ 264.000,-k.k.
HEERLEN Roerstr. 13: Mijnwerkerswoning, nw. dak, C.V., 3 ruime slpks., grote tuin, prijs slechts ƒ 106.000,-k.k.
VREDESTR. 5: Tussengel. woonhuis met garage, prijs ƒ 124.000,-k.k.
ZOEKT U INTERESSANTE BELEGGINGS MOGELIJKHEDEN MET RENDEMENTEN TOT 15%? VIJGEN VRAGEN!!!!!

Huis kopen of verkopen? Vijgen vragen!
☎ 045 - 71 16 17

VIJGEN
ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

Uw huis verkopen? Wij kopen!
VIJGEN ONROEREND GOED
St. Franciscusweg 16, Heerlen.
☎ 045 - 71 16 17

Heerlen, bungalow goede stand
Te k. goed onderh. Bronkstr. 8. Ind.: hal, toilet, keuken, woonk., 3 slaapk., badk. met ligbad, grote garage. Perc.opp. 505 m2, vr.pr. ƒ 229.500,- k.k. Tel. 045-222468.

Hoensbroek, Emmastr. 131
2 onder 1 kap woning te koop. Indeling: Hal met toilet, woonk. met open keuken 30m2 geheel gestoffeerd. Overdekt terras, tuin 16m. diep, kunststofkozijnen, 1e verd. 3 slpkrs, nieuwe badk. met douche, 2e verd. vliering. Vr.pr. ƒ 115.000,- k.k. Tel. inl. 045-220538 na 18.00 uur.

Vrijblijvende informatie over huis verkopen
Graag informeren wij u geheel vrijblijvend m.b.t. de verkoop van uw woning, bungalow of landhuis. Wij vertellen u dan welke verkoopkansen u heeft, waar u allemaal rekening mee dient te houden en hoe wij een eventueel verkoop geheel voor u kunnen begeleiden.
Bel meteen voor een vrijblijvend gesprek.
aquina — Makelaardij o.g., Taxaties, Hypotheek — Adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28
6411 GB Heerlen
Tel. (045) 71 55 66
NVM MAKELAAR

Brunssum, Wieënweg 28
Zeer mooi, geheel, opgeknapt woonhuis.
Pand moet u beslist van binnen zien!
Vraagprijs ƒ 140.000,-k.k.
Ass. Kantoor Van Oppen b.v.
Lindeplein 5, Brunssum, 045-254543, vraag de infofolder.

Amstenrade, Parallelstraat 91
Vrijst. boerenwoonhuis met gr. garage, grote kelder, woonkamer met openhaard, bijkeuken, 4 grote slaapkamers, zolder, nieuw dak.
Vraagprijs ƒ 169.000,-k.k.
Ass. Kantoor Van Oppen b.v.
Lindeplein 5, Brunssum 045-254543, vraag de infofolder.

Obbicht:
Halfvrijstaand geheel gerenoveerd woonhuis met garage en maar liefst 1.065m2 tuin. Ind.: beg. gr. ruime hal, woonkamer, eetkeuken, bijkeuken, toilet, washok. Kelder. Verd.: 2 ruime slpkmrs. badk. vaste trap naar zolder. Mog. 3e slpkmr. c.v. Vraagprijs ƒ 145.000,- k.k.
LIVAC B.V.
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Telefoon: 045-220550.

Heerlen-centrum-zuid
Sfeervol ouder Herenhuis met erker, serre en dakterras. Geheel gemoderniseerd, ged. voorzien van dubb. beglazing en mod. keuk. met alle app. 112 m2 tuin (Zuiden) met veel privacy grenzend aan park. Prijs ƒ 179.000,-k.k. Inl. 045-717414.

Open huis heden 2 en zondag 3 februari van 14.00-16.00 uur
Schaesberg, Dr. Nolensstraat/Hoek Willem II laan
Halfvrijstaande huizen. L-vorm. woonk. ca. 36 m2, incl open keuken, Gar., 3 slaapk., badk., via vaste trap naar zolder. Prijs ƒ 161.950,- v.o.n. (excl. een éénmalige bijdrage van ƒ 5.000,-). Netto maandlast ca. ƒ 860,- op basis van LoonVast Hypotheek (rekeninghoudend met fiscaal voordeel). Adres: Dr. Nolensstraat 24/Hoek Willem II laan.
Inl. Stienstra Makelaardij B.V.
TEL. 045 - 71 22 55.

Hulsberg:
Halfvrijstaand woonhuis met serre, berging, garage en kelder in een rustige buurt gelegen. Ind.: woonkamer met houten vloer en sierpl. wanden, witte moderne keuken. 1e Verd.: 3 slaapk., bet. badk. met ligbad, douche en vaste wastafel. Vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.
Makelaarskant. Louis Janssen bv
Stein: 046-335840.
Meerssen: 043-643555.

Te k. op de beste stand, zeer centraal gelegen in Z.L. ca. 10 min. van Heerlen, Maastricht en vliegveld,
Vrijstaande bungalow
bwj. 1976, inpandige architectuur, fraaie tuin en royale bestrating rondom met 2 zonneterrassen. Ind.: alles gelijkvloers: inpandige garage, berging, hal, toilet, c.v.-ruimte badk. met ligbad, douche, 2 wastafels, 3 slaapkmrs. ruime keuken en L-vormige woonk. ca. 45m2 met open haard. Luxieus afgewerkt. Aanvaarding in overleg.
ƒ 389.000,- k.k.
Br.o.nr. B-7056, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Omgeving Hulsberg
Vrijstaand huis met bijkeuken en garage, c.v. Ged. voorzien van dubbele beglazing. Open keuken m. inbouwapp., 4e slaapkamer op zolder, veel bergruimte. Landelijke omgeving. Opp. 695 m2. Prijs ƒ 265.000,- k.k. Br.o.nr. B-7070 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Heerlen (Welten)
Te k. mooi gelegen goed onderhouden drive-in woning. Ind.: soust. ruime gar. hal met tegelvl. berging, toilet, tuink. met vaste wast. toeg. tot ruim terras op het zuiden, mooi aangel. tuin. 1e verd.: woonk. ca 33m2. en afgesl. keuken, beide met plavuiz. 2e verd.: 3 ruime slpkmrs. badk. met ligb toilet en vaste wast. Het tot. trappenh. is betimmerd, de noordz. v.h. huis geïsol. en voorz. van dubb. geglazing. Pr. ƒ 132.500,- k.k. aanv. in overleg. Tel. 045-715699.

Schaesberg, Koempel 9
In de nabijheid van de Draf en Renbaan, mooi en goed onderh. geschakeld woonh., met c.v. en goed aangelegde tuin. Ind.: hal met toilet, ruime U-vormige woonk., keuken, bijkeuken en garage, 1e verd: 2 slpks. en badk.,vaste trap naar 2e verd. met 3e slpk. en bergzolder. Betreft een premie B-woning, subs. is overdraagbaar. Aanvaarding 4 mnd. na koop. Prijs ƒ 169.000,- k.k.

Eygelshoven, Laurastraat 7a
Direct in het centr. halfvrijst. woonhuis met c.v., berging en 9 garages (verhuurd). Ind.: entree met toilet, ruime keuken, woonkamer en binnenplaats. 1e verd.: 1 grote slpkmr. badk. met ligbad vaste wast. en 2e toilet, trap naar 2e verd. 1 grote slpkmr. en 1 kinderk. Aanv. in overleg. Goede huuropbr. Pr. ƒ 138.000,- k.k.

Schaesberg, Wendelstraat 41
Goed onderhouden tussenliggend woonhuis met berging en tuin. Ind. kelder, hal met toilet en trappenhuis, woonk., dubbele deur naar terras, keuken met aanrechtcombinatie. 1e Verd.: 3 slpks., eenv. badk., zolder te ber. via luik. Algemeen nieuwe plafonds, div. kunstst. kozijnen met dubbel glas en roll. Aanv. 3 maanden na koop. Pr. ƒ 95.000,- k.k.
Jacobs Ass. en Mak. O/G
Kerkrade. Tel. 045-453121

Bouwplannen?

GRUBBENVORST
nog 3 exclusieve villa-terreinen gelegen in B.P. "Gebroken slot" a.d. Maas, opp. vanaf 605 m2.
Prijzen vanaf ƒ 98.000,- V.O.N.

HEERLEN
Exclusieve villa-terreinen in B.P. "Vrusschemig" gelegen a/d Zandweg. Percelen vanaf 640 m2 tot ruim 1000 m2.
Prijzen vanaf ƒ 98.500,- V.O.N.

HEERLEN
Laatste bouwkavel a/d Waalstraat, opp. 520 m2.
Vraagprijs ƒ 37.500,- V.O.N.

ITTEREN
Nog enkele mooi landelijk gelegen bouwkavels met blijvend vrij achteruitzicht, opp. 875 m2 tot ruim 1000 m2. Prijzen v.a. ƒ 61.000,- incl. BTW cq. Overdrachtsbelasting

MAASTRICHT ********** VERKOCHT**********
Laatste vrije-sector bouwkavel a/d Bergerstraat.
Opp. plm. 600 m2. Prijs ƒ 94.000,-.

MAASTRICHT
Te k. laatste goed gesitueerde bouwkavel a/d Tongerseweg, opp. ca. 700 m2. Prijs ƒ 87.500,-V.O.N.

BEEK
In Neerbeek starten wij medio deze maand met de verkoop van vrije sector bouwkavels gelegen in B.P. "Aldenhof".

MEERSEN
In het B.P. "De Burcht" te Bunde zijn nog enkele bouwkavels te koop, opp. variërend tussen 469 m2 en 660 m2.
Prijzen vanaf ƒ 68.000,- V.O.N.

SCHINNEN **********VERKOCHT**********
Bouwkavels geschikt voor de bouw van vrijstaande woningen in B.P. "Achter einder Coolhoff", opp. ca. 900 m2.
Prijs ƒ 95.000,- V.O.N.

SIMPELVELD *********VERKOCHT*********
Bouwkavels voor vrijstaande landhuizen in B.P. a/d Molt vanaf 570 m2. Prijzen vanaf ƒ 82.000,- V.O.N.

STEIN **********VERKOCHT*********
In B.P. "De Bramert Zuid" bouwkavels voor particulieren bouw.

SITTARD
Plan "Beekdal" prachtig gelegen tussen Sittard en Geleen, terreinen voor villa's en eengezinswoningen, opp. vanaf 260 m2 tot ruim 1000 m2. Prijzen vanaf ƒ 33.800,-V.O.N.

SWALMEN
De allerlaatste riant gelegen bouwkavels in B.P. a/d Leucker, opp. 800 m2 voor de prijs van ƒ 79.000,-V.O.N.

SUSTEREN
Kavels geschikt voor bouw van landhuizen, nog enkele percelen van 485 m2 tot 1360 m2.
Prijzen tussen ƒ 49.000,- en ƒ 71.000,- V.O.N.

Voor inl. Grouwels/Daelmans
043-254565 b.g.g. 043-641321.

Brunssum, Schubertstraat
Te koop 2 vrijst. landhuizen rustig gelegen nabij centrum optimaal geïsol., hardh. kozijnen. Indeling: souterain: garage, waskelder, hobbyr., hal, beg.grond: hal, w.c., woonk., keuken, 1e verd.: 3 slpk., badk. met douche bad en 2e toilet Prijzen v.a. ƒ 252.000,- incl. BTW v.o.n. Info: Graus B.V. Tel. 045-252623 b.g.g. 04492-4448.

Te k. gevr. omg. KERKRADE bungalow of patio-bungalow, 2 of 3 slaapk., garage of berging. Tel. 045-452125.

Vilt BERG en TERBLIJT, Nachtegaalstr. 10. vrijst. bungalow te koop, vr.pr. ƒ 395.000,-k.k. Inl. 046-522323.

Heerlen Permstraat 9,
ƒ 120.000,- k.k.
Woonhuis met CV, tuin, berging en garage.
TROOST ONROEREND GOED HEERLEN, TELEFOON 045-717976.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

ONAFHANKELIJK HYPOTHEEKADVIES
HUIS & HYPOTHEEK
045-741624
Ruys de Beerenbroucklн. 28 Heerlen
Bel voor een vrijblijvende afspraak

Maastricht
Vrijst. herenhuis op ca. 2100 m2 grond. Bwj. 1979, dubb. garage. Ind: gr. living m. marmeren vloer, keuken m. inb. app., serre, overd. terras, studeerkamer, 4 slpk., 2 badk. Vr.pr. ƒ 575.000,- k.k. Tel. 043-624049 b.g.g. 04458-1661.

Kerkrade
Nog één fraaie betaalbare premie-A woning a.d. ELBEREVELDSTRAAT 2-c
Netto ƒ 590,- p.m.*
Kom vandaag vrijbl. kijken
Open Huis
Vandaag van 2 tot 3 uur.
aquina NVM MAKELAAR
Ruys de Beerenbroucklн 28 Heerlen. Tel. 045-715566.

Brunssum
Goed gelegen jong appartement op 1e verdieping met o.a. lift en eigen garage, hal, toilet, badk., ruime woonk. met open keuken, balcon en 2 slk., c.v. Aanv. in overl. Prijs ƒ 125.000,- k.k. Inl. KERKHOFFS makelaardij O.G. Beek. Tel. 046-373427

Te koop
Berg a/d Maas
gr. pand (4 slaapk., kelder, zolder, gar., berg.) gr. tuin, winkelged. vast verhuurd (opbr. ƒ 1.000,- p.mnd.) woonged. vrij. Vr.pr. ƒ 150.000,-. 046-334206.

Vaesrade
landelijk gesit. te renov. woning met gr. tuin. Ind.: beg.gr. gang, woonk., keuken. Verd. 2 slaapk. Subs. mog. Pr. ƒ 52.000,- k.k.

Hoensbroek
voormalig café met via aparte opgang te bereik. bovenwon., achterstall. onderh. Voor div. doeleinden geschikt. Pr. ƒ 57.000,- k.k.

Vaesrade
Ruim voorm. cafépand met bovenwon. en inpand. garage. Verdere info op aanvr. Pr. ƒ 89.000,- k.k.

LIVAC bv
Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. 045-220550.

Hypotheek Centrale
Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 8,8%. Spaarhyp. v.a. 9,5%. Ook hypotheken tot 130% e.w. Tel. 077-519775.

Te koop gevr. woonhuis liefst BOERDERIJ of herenhuis. Opknappen geen bezwaar. Tel. 04750-10801.

Te koop gevraagd CAMPINGBEDRIJF discrete behandeling. Reacties aan: B & B, Postbus 330, 5460 AH Veghel.

HUIS te koop in Stein, in rustig gel. buurt. Bwj. '73, pr.ƒ 179.500,- k.k. Tel. 046-332968.

Te k. weg. gezondh. nieuwbouw, voll. inger. voor CAFE met alle comfort. Rustig gelegen, goed renderend. Ook voor andere doeleinden geschikt. incl. 44 are grond. Zeer voordelig. Tel. 09-32-11757168, na 13.00 uur

BELONING! ƒ 500,- voor tip die leidt tot aankoop van eenvoudig woonhuis met 0.5-2.0 Ha grond. Als u iemand weet die het bovenstaande te koop heeft bel 045-271212, na 20.00 uur.

WIJLRE; halfvrijst. woonhuis met gar., goed geïsol., ged. rolluiken, geheel voorz. van parket, 3 slpks., badkamer, ruime zolder, voor-en achter tuin, prijs ƒ 140.000,- k.k. Tel. 04450-3690 bez. na telefonische afspraak.

VOERENDAAL, woonhuis te k. met grote tuin, nabij station. Tel. 045-753412

OIRSBEEK: Bungalow, schitterend gelegen op mooi perc. 1180m2, met o.a. woonkamer met openhaard, woonkeuken, 4 slpks., badk. met ligbad en bidet, inpandige garage (2 auto's) en kelders. Vraagprijs ƒ 298.000,- k.k. Mak. Kant. Rob Dassen BV. Tel. 046-375757.

Te k. recent Magazijn 600 m2 met burelen en mooi Woonhuis op plsm. 1 ha industriegrond. Zeer commerciële ligging. Taunusweg 10 GENK (nabij Ford-fabrieken). Tel. 09.321161234.

GELEEN: Goed onderhouden woning, modern van opzet met garage, tuin, bijkeuken, woonkamer met openhaard en schuifpui, luxe aanbouwkeuken met app., 3 slpks., 2e toilet, badkamer met ligbad en douche, vraagprijs ƒ 137.000,-k.k. Mak. Kant. Rob Dassen BV. Tel. 046-375757.

WIJNANDSRADE: Maschereelstr. 2, halfvrijst. semi-bungalow op 400m2 grond met o.a. woonk. 45 m2 en open keuken, 3 gr. slpkmrs. badk. met ligb. garage, tuinhuisje, vyver, hobbyruimtes. Front voorz. van kunstst. ramen met ingeb. rolluiken, vr.pr. ƒ 199.000,- k.k. Tel. 045-242188.

Te koop gevraagd te kerkrade de BOUWGROND plm: 300 m2. Tel. 045-416752.

Te k. kleine TUSSENWONING met c.v. moet opgeknapt worden. ƒ 68.000,-. Tel. 045-273245.

BRUNSSUM-Treebeek: uitst. onderh. rust. gel. t-woning met voor- achtertuin, cv, berging en dubb. begl. Ind. o.a. kelder, kamer m. parket, gr. keuken met app., 3 slp. kamers m. parket, badk. m. vw, bad en douche, vaste trap naar zolder. Pand moet van binnen gezien worden. Vr.pr. ƒ 122.000,- k.k. Inl. 045-229831.

BRUNSSUM, te koop mooie geheel opgeknapte tussenwoning met cv, tuin en 3 slaapk. Bellen na 18.00 uur, tel. 045-259251.

BRUNSSUM, Clercstraat 18 prima geleg. keurig onderh. woonh. met garage, werkpl. geh. onderk. woonk. 52m2 tegelvl. ruime aanbouwk. tuin/terras, 3 slpkmrs. zolder (vaste trap). Moet binnen gezien worden. ƒ 145.000,- k.k. Jos Storms o.g. Tel. 046-742550

Te k. EENGEZINSWONING m. tuin en gar. in Heerlen. Leemkampsweg 5. ƒ 151.000,-. Inl. 045-327354, b.g.g. 09-49-511591522.

HOENSBROEK, geschakelde bungalow, ruime woonk met open haard, schuifpui naar overd. en betegeld terras, mod. aanbouwk., mooie noorse leisteen vloeren, ruime hal, badk. m. ligbad, mod. toilet, sanitair en tegels wit, kantoor, kelder m. HR, c.v.ketel, 3 slaapk., dubb. begl., rolluiken, dakisol., fraaie tuin. Van binnen zien is kopen. Aanv. okt. Vr.pr. ƒ 237.000,- k.k. Tel. 045-231285.

HOENSBROEK, Wilhelminastr. 37, halfvrijst. woonh., achterstallig onderhoud. Aanbiedingsprijs ƒ 57.500,- k.k. Wijman & Partners 045-728671.

KERKRADE, Terwinselen, goed onderh. en geïsol. halfvrijst. woning m. garage en tuin. Ruime woonk. m. open haard, halfopen keuken, 3 slaapk., badk. met ligbad, douche, 2e toilet, berging en zolder. pr.n.o.t.k. Tel. 045-420023.

OIRSBEEK mooi vrijst. huis gelegen in fraaie buurt en in pr. st., vraagpr. ƒ 185.000,- k.k. Tel. 04492-5316.

Te k. tussengel. ruim ouder woonh. SCHAESBERG. Ind. 2 kamers, keuken, 1e verd.: 2 slaapk., 2e verd. slaapk. zolder, kelder, pr.n. o.t.k. 045-352075/318964.

SCHAESBERG, Veldstraat 17, halfvrijst. hoekp. met 52m2 winkelruime, grote garage, besloten tuin, 3 slpkmr., zolder, woonk. parketvl. kelder, aanbouwk. ƒ 145.000,- k.k. Jos Storms o.g. Geleen Tel.046-742550

SCHAESBERG, Baanstraat 45 en 47, dubbel woonhuis, momenteel kamerverhuur, ƒ 21.000,- netto per jaar opbr. Koopje ƒ 125.000,- k.k Jos Storms o.g. Geleen, tel. 046-742550.

VALKENBURG, Hekerbeekstr. 13: Ruim woonhuis met achteringang, grote tuin, 3 slpkmrs. vaste trap zolder (4e slpkgr.), ƒ 108.000,-k.k. Wijman & Partners, 045-728671

VALKENBURG, Lindelaan 23. Geleg. midden in winkelcentr. groot herenhuis(winkel/woonhuis) met grote tuin (bouwplaats) met garages, opstallen. Geschikt zowel zakelijk als particulier. ƒ 259.000,- k.k. Jos Storm o.g. Geleen tel. 046-742550

AMSTENRADE, Helberg 2b (voetpad). Gel. in bosrijk gebied vrijst. werkplaats met schuren, stallen, op 1.400 m2 grondperceel. Unieke ligging. ƒ 95.000,- k.k. Jos Storms o.g. Geleen, tel. 046-742550.

VOERENDAAL, Op de B[illegible] 1, pas gerenoveerd rom[illegible]tisch huisje m. voortuin, [illegible] slpkmrs., badk., m. lig[illegible] Klaar voor direkte bewon[illegible] ƒ 82.500,-k.k. Wijman & Partners 045-728671

Bedrijfsruimte

Kantoor/verkoopruimte
centrum Heerlen, ca 50 m2, huur per maand ƒ 450[illegible]
Te bevragen T. Haas. Tel. 045-720045, (werkdagen[illegible]

Te huur Oranjeplein, Maastricht.
Souterrain - Kantoorruimte
ca. 40m2. Te bevr. 043-642935.

Vooruitstrevend(e), dynamische
Man, vrouw of echtpaar
gevraagd, voor de exploitatie van een bloemenboetiek[illegible] zijden bloemen, kadoshop in een Versland te Zuid-Lim[illegible]
Zeer goede winstmogelijkheden.
Voor inlichtingen: Versland Onroerend Goed b.v.
Postbus 5224, 6401 GE Heerlen, tel. 045-229322

Te huur in HEERLEN Promenade, winkelpand 100 m2. Te bevr. 045-715300.

Winkel- of kantoorruimte te h. plm. 60 m2 en bergruimte, centrum v. HEERLEN, 045-724690

Te huur OPSLAGLOODS 90m2 in Schaesberg. Huurprijs ƒ 350,- per maand. Tel. 045-724399.

RIJWIEL- en bromfietszaak te huur, plm. 300 m2. Papieren evt. aanwez. Op goede ligging in dorp van plm. 15.000 inwoners, evt. met woning, te bevr 045-751413

Als u ons voor 12 uur 's [illegible]gens belt, staat uw PIC[illegible]LO de volgende dag al i[illegible] Limburgs Dagblad. Tel. [illegible]719966.

Je weet niet wat je ziet. [illegible] PICCOLO op LD-TV. [illegible] 045-739300.

Bouwen/Verbouwen

Te k 100 m2 antieke (ong. 100 jaar oude) grenen VLOERPLANKEN, plm. 20 cm. br., afkomstig uit school, vr.pr. ƒ 2.000,-. 046-511737, na 18.00 uur.

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Bouwmaterialen

KANTELDEUREN, ro[illegible]ren, sectiedeuren me[illegible] zonder afstandsbedienin[illegible] 23 maten direkt leverb[illegible] Afstandsbediening co[illegible]ter gestuurd, geschikt [illegible] alle soorten garagede[illegible] compl. met zender voo[illegible] auto. Fa. Straten, Eijksk[illegible]weg 18, Geulle. 043-64[illegible]

Kanteldeuren en rollu[illegible] bestellen? STRATEN V[illegible]rendaal bellen. Ook vo[illegible] dustrie. Tenelenweg 8[illegible] Tel. 045-750187.

Te k. KUNSTSTOF ra[illegible] deuren en serre's van f[illegible] kant naar klant, ner[illegible] goedkoper. 045-324870.

AANBIEDING! Vloer- wandtegels, de gro[illegible] keus de laagste prijzen, verschillende soorten, keus ƒ 29,50 p.m2. Lijm voegsel gratis. BTW i[illegible]grepen. Franco thuis [illegible]zorgt. Tegelhandel Jan[illegible] en van Dorst. De Hu[illegible] Gulpen, tel. 04450-1970

Van maandag t/m vrij[illegible] van 8.30 tot 17.00 uur, ku[illegible] uw PICCOLO telefo[illegible] opgeven. Tel. 045-7199[illegible]

In/om de tuin

Tuinhuisjes
te koop in alle gewenste maten en modellen. Tuinschuurtjes kant en klaar met plaatsen v.a. ƒ 950,-. Timmerbedrijf H. Senden in Wijlre, tel. 04459-1269.

Te k. gegalv. BROEIKAS, 7.20m x 3.50m, met sproei-install., werktafel etc. Tel. 045-319179.

Alles-bewaar-kast — Studiehoek
Woon-wandsysteem
Interieur op maat. Combineren, uitbreiden en aanbouwen, dat kan altijd met dit meegroeisysteem, voor woon- en slaapkamer, hobby- en studeerkamer. Op aanvraag gratis documentatie.
Geurten Hommerterweg 27 Hoensbroek
187264 045-212531 's maandags gesloten

BUNDE ƒ 190.000,– k[illegible]
Ruim, halfvrijstaand woonhuis met c.v., tuin en gara[illegible] Bouwjaar 1970. Woonkamer (± 50 m²), keuken, bijk[illegible]ken, kelder, 3 slaapkamers, luxe badkamer, zolder (vlie[illegible] met kamer.
SIMPELVELD ƒ 250.000,– k[illegible]
Mooi, vrijstaand herenhuis met c.v., grote garage, hob[illegible] ruimte en berging. Perceel 737 m². Woonkamer met [illegible] keuken (± 60 m²), kelder, 4 slaapkamers, complete [illegible] kamer en bergzolder.
ZUID-LIMBURG vanaf ƒ 250.000,– k[illegible]
Diverse interessante woonhuizen, waarmee op verz[illegible] van opdrachtgevers niet geadverteerd wordt. Geef ons [illegible] wensen te kennen, misschien kunnen wij u van dienst [illegible]
HOENSBROEK ƒ 275.000,– [illegible]
Nabij het centrum. Zeer royaal landhuis met c.v., dub[illegible] garage en kleine tuin. Woonkamer (± 55 m²), luxe keu[illegible] kelders, 5 slaapkamers en badkamer.
GULPEN ƒ 400.000,– k[illegible]
Landelijk gelegen landhuis met groot comfort. Bouw[illegible] 1980. Perceeloppervlakte 1000 m². Diverse kelders, k[illegible]toor, garage voor 3 wagens, woonkamer (± 55 m², k[illegible] keuken, 5 slaapkamers, complete badkamer, extra [illegible]tendouche.
[illegible] ƒ [illegible]25.000,– k[illegible]
Representatief woon/bedrijfsobject aan doorga[illegible] Hoofdstraat.

VERKOOPPLANNEN???
Wij zoeken voor serieuze gegadigden
WOONHUIZEN en BUNGALOWS
[illegible]
HOGERE [illegible]
(van ƒ 250.000,– tot ƒ 1.[illegible])
Maak met ons kantoor een afspraak [illegible]
GEHEEL KOS[illegible] EN
[illegible]
de verkoop[illegible]
[illegible]
HEERLEN. TE[illegible]

Mededeling

voor huurders van de Woningvereniging Brunssum

vanaf vrijdag 1 februari is het telefoonnummer voor het melden van spoedklachten na kantoortijd gewijzigd.

Melden spoedklachten:
06-8991125

187263

Uitsluitend bij calamiteiten en spoedklachten zoals
- brand of ontploffing;
- ernstige rioolverstoppingen;
- ernstige daklekkages;
- ernstige lekkage waterleiding.

woningvereniging brunssum

Draagbare opbergbox voor kleine spullen

Opbergmiddelen voor kleine materialen en hulpstukjes zijn er in vele soorten en maten. Ze hebben echter een aantal beperkingen. Vaak zijn ze moeilijk mee te nemen, gaan snel stuk of zijn te zwaar. Verre van ideaal dus.

Een geheel nieuw opbergsysteem voor spijkers, schroeven, pluggen en ander klein materiaal is de 'Flipper-box'. Op het eerste gezicht lijkt de box toch op de bekende metalen of kunststoffen ladenkastjes.
Nader onderzoek leert echter dat de box op verschillende punten duidelijk afwijkt.

Hij is makkelijk draagbaar, sterk en weegt bijna niets. Bestaat verder uit 'etages' die, nadat de vergrendeling is losgemaakt, alle tegelijk naar voren uitklappen. Met de bijgeleverde schotjes kunnen deze lagen in maximaal 24 vakken ingedeeld worden. Die vakjes bieden dan in één oogopslag een overzicht van de totale inhoud.

Gemak

Je kunt er alles, ook het kleinste schroefje of spijkertjes, zonder lastig gepeuter uithalen, dank zij de kwartronde vorm van de laden. Die vorm lijkt afgekeken van de 'schepbakken' uit de kruidenierswinkel van zo'n halve eeuw geleden.

De box is zowel aan de wand te bevestigen als losstaand te gebruiken en heeft verder een gemakkelijke handgreep om te dragen. Twee van deze boxen kunnen snel en eenvoudig ruggelings aan elkaar gekoppeld worden, zodat een dubbele hoeveelheid spullen kan worden opgeborgen. Daardoor kun je het volledige assortiment naar praktisch iedere werkplek meenemen.

De 'Flipper-box' is gemaakt van slagvast kunststof. De afmetingen zijn hoog x diep x breed = 340 x 103,5 x 392 mm. De box is voor ƒ 69,- bij ijzerwaren, doe-het-zelfzaken en warenhuis te koop.

● *De 'Flipper-box' voor het opbergen van kleine ijzerwaren.*

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel van 20 januari t/m 26 januari 91

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 14 oktober 1990 (meterkaart kolom 4)
800	32	ƒ 17,28	357
900	36	ƒ 19,44	404
1000	40	ƒ 21,60	449
1100	44	ƒ 23,76	495
1200	48	ƒ 25,92	541
1300	52	ƒ 28,08	585
1400	56	ƒ 30,24	631
1500	60	ƒ 32,40	676
1600	64	ƒ 34,56	721
1700	68	ƒ 36,72	768
1800	72	ƒ 38,88	815
1900	76	ƒ 41,04	860
2000	80	ƒ 43,20	906
2200	88	ƒ 47,52	997
2400	96	ƒ 51,84	1087
2600	104	ƒ 56,16	1177
2800	112	ƒ 60,48	1269
3000	120	ƒ 64,80	1362
3300	132	ƒ 71,28	1497
3600	144	ƒ 77,76	1635
3900	156	ƒ 84,24	1769
4200	168	ƒ 90,72	1906
4600	184	ƒ 99,36	2089
5000	201	ƒ 108,54	2277
5500	221	ƒ 119,34	2502
6000	241	ƒ 130,14	2731
6500	261	ƒ 140,94	2957

Tip: Hoog gasverbruik? Oude ketel? Uw energiebedrijf adviseert.

Balans na vijftien weken energieactie

Gasverbruik lager door warme winter

Ook dit jaar pakt het warme winterweer gunstig uit voor de gasrekening, zeker voor degenen die deelnemen aan de actie 'Zuinig stoken/Zuinig aan'. Uit de cijfers blijkt dat het gasverbruik tijdens de afgelopen vijftien weken vijf à zes procent lager ligt dan in dezelfde periode vorig jaar.

Voor hen, die al een aantal stookseizoenen aan de actie 'Zuinig stoken-/Zuinig aan' meedoen, is het interessant om de cijfers van het energieverbruik van bijvoorbeeld de laatste vier jaar eens te vergelijken. Aan de hand daarvan wordt duidelijk op welke momenten de diverse energiebesparingsmaatregelen invloed hebben gehad op het gas- en electriciteitsverbruik.

Ondanks het feit dat het in de maand januari vijftien nachten heeft gevroren en er tien vorstdagen (met een gemiddelde temperatuur beneden de 0°C.) genoteerd werden, wil het nog steeds niet echt winter worden. Een grote groep Nederlanders heeft in de afgelopen periode het 'wintergevoel' alleen in de wintersportgebieden kunnen hebben omdat daar geruimte tijd sprake was van redelijke sneeuwval.

Subsidie

In ons land blijft het echter, ondanks de wisselende weersomstandigheden, in verhouding aan de warme kant. Desondanks is het van belang het energieverbruik in de gaten te houden en waar nodig terug te dringen zonder verlies van comfort.

Via publicaties in deze krant, de radio en televisie wordt de consument regelmatig nog een aantal mogelijkheden aangereikt om nog meer op energie te besparen. Zo zijn er momenteel weer diverse vernieuwde subsidieregelingen voor isolatiemaatregelen. Meer en gedetailleerde informatie daarover verstrekken de energiebedrijven in de woonplaats of in de directe omgeving.

Het streefverbruik, zoals dat in cijfers wekelijks wordt aangegeven, is echter de beste manier om het verbruik in de gaten te houden. Een enkele uitschieter naar boven is niet erg. Als het uiteindelijke resultaat maar onder het streefverbruik zit. Want dat levert geld op.

● *Met de zelfklevende strip kan een onderkast in de keuken moeiteloos en snel worden ingedeeld.*

Hypotheekrente 29 januari 1991

Binnen enkele dagen hebben de meeste hypotheekverstrekkers hun rentetarieven verhoogd. Met ingang van vrijdag heeft ook de Nederlandse Bank haar rentetarieven met een half procent verhoogd. Met het oog op de situatie in de Golf is voorlopig onzeker hoe de hypotheektarieven zich verder zullen ontwikkelen.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1 %	50 %
ABN	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,20**	**4,13**
ABN	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,20**	**4,13**
ABN	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**10.50**	**6,50**	**4,37**
ABN	ann. hyp.	variabel	**1,50**	**9,80**	**6,73**	**5,21**
ABN	ann. hyp.	5 jaar	**1,50**	**9,90**	**6,80**	**5,26**
ABP	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
ABP	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
ABP	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
ABP	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
ABP	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	**1,25**	**9,90**	**6,08**	**4,04**
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	**1,25**	**9,90**	**6,08**	**4,04**
AMRO	spaarhyp.	2 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,19**	**4,12**
AMRO	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,19**	**4,12**
AMRO	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**10,50**	**6,48**	**4,35**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,98**	**3,96**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,98**	**3,96**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,98**	**3,96**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,99**	**3,96**
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,06**	**4,02**
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,40**	**6,42**	**4,97**
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	**0,25**	**9,90**	**6,01**	**3,98**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	**0,25**	**9,90**	**6,01**	**3.98**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,90**	**3,89**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,04**	**4,00**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	**1,00**	**10,20**	**6,18**	**4,09**
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	**1,25**	**9,90**	**6,08**	**4,03**
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	**1,25**	**9,90**	**6,08**	**4,03**
NMB	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,16**	**4,09**
NMB	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,16**	**4,09**
NMB	ann. hyp.	1 jaar	**1,50**	**9,70**	**6,66**	**5,15**
NMB	ann. hyp.	5 jaar	**1,50**	**9,90**	**6,80**	**5,26**
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**10,00**	**6,12**	**4,07**
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**10,00**	**6,12**	**4,07**
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	**1,00**	**10,20**	**6,27**	**4,18**
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,70**	**6.50**	**5,03**
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**6,57**	**5,08**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	**1,00**	**10,00**	**6,13**	**4,07**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	**1,00**	**10,10**	**6,20**	**4,13**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	**1,00**	**10,10**	**6,20**	**4,13**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	**1,00**	**9,60**	**6,53**	**5,06**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	**1,00**	**9,90**	**6,76**	**5,24**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,90**	**3,89**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,95**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,20**	**6,28**	**4,87**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,95**	**3,92**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	**1,00**	**10,00**	**6,13**	**4,07**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	**1,00**	**10,00**	**6,13**	**4,07**

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Zelfklevende strips als kastplankdrager

Aan voldoende bergruimte is in iedere woning, hoe dan ook gebouwd en ingedeeld, altijd gebrek. Kijk maar eens naar de indeling van bijvoorbeeld keuken- of kleerkasten. Maar het aanbrengen van extra leg- of draagplanken blijft meestal steken op de technische uitvoerbaarheid. Als in de kastwanden geen voorgeboorde gaatjes zitten voor kunststof dragers, is het een uiterst secuur karwei in die zijwanden te boren of te schroeven.

Met de Spur Strip is het aanbrengen van extra planken een fluitje van een cent. De strip is een 2½ cm brede strook, die is voorzien van 'nokken' op een onderlinge afstand van steeds 3 cm. Vier van deze strippen worden op gelijke hoogte aan de binnenzijde tegen de achter- of zijkanten van een kast aangebracht. Dat maakt het mogelijk planken van boeken-, kleer- en keukenkastjes per 3 cm in hoogte te verstellen. Op die manier is vrijwel elke kastindeling te realiseren. Duimstok en potlood zijn het enige gereedschap dat je bij de 'montage' nodig hebt.
De strips zijn zelfklevend waardoor een snelle montage mogelijk is. Het enige waar op gelet moet worden is dat de ondergrond vetvrij en droog is.
De strips kosten per set van 60 cm lengte ƒ 16,95 en zijn binnenkort in bouwmarkten en doe-het-zelfzaken verkrijgbaar. Voor inlichtingen: ☎ 02526-72641.

Handige informatie bij ijzerwaren

Al sinds vele jaren is praktische informatie over toepassing en verwerking van doe-het-zelf-produkten, aangereikt door de fabrikant of leverancier, de gewoonste zaak van de wereld. Op of in de verpakking, in een bijsluiter of hoe dan ook.
Tot dusver is dergelijke consumentenvoorlichting beperkt gebleven tot materialen die door hun uiterlijke uitstraling de doe-het-zelver aanspreken en tot spontane aankoop inspireren zoals gereedschappen en interieurprodukten.

Het was dan ook een verademing om op de jongste beurs Karwei te zien dat een grossier in ijzerwaren die toegevoegde waarde bij zijn leveringsprogramma aanbiedt. Onder de naam 'Jobskin' werd een nieuwe, gebruiksvriendelijke presentatie gelanceerd. Dingen die in een winkel als een min of meer 'grijze massa' in het rek hangen, zijn op de achterkant van de skinkaart voorzien van beknopte maar duidelijke aanwijzingen. Dat geldt voor deur- , raam- en meubelbeslag, scharnieren, beveiligingsprodukten, sloten, schuiven, grendels, bevestigingsmaterialen enzovoorts.

De teksten gaan in de meeste gevallen vergezeld van nader verklarende illustraties. Daardoor komt de consument erachter waarvoor zo'n 'stukje ijzer' bestemd is, hoe het gemonteerd moet worden, welk gereedschap je erbij nodig hebt. IJzerwaren en beslag gaan tegenwoordig vrijwel uitsluitend als zelfsbedienings-produkt over de toonbank, zowel in de bouwmarkt als in de wat grotere dhz-winkels. De klant moet het zelf maar uitzoeken.

De handreiking die Jobskin nu met zijn info biedt, zal vooral door de incidentele gebruiker van dergelijke produkten op prijs gesteld worden. Deze nieuwe benadering van de consument (geïntroduceerd door Burgman Heybroek) is een serieuze poging om een 'oninteressant produkt' uit het grijze circuit te halen.

mar groen

ABC Makelaardij Heerlen/Maastricht B.V.
Akerstraat 23, Heerlen, tel. 045-712040

Aquina Makelaardij o.g.
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen, tel. 045-715566

Makelaardij Ernens
Hoolstraat 42, Voerendaal, tel. 045-752142

Van Gerwen & Van de Geer BV
makelaars en taxateurs o.g.
Stationsstraat 14, Maastricht,
tel. 043-252425, fax. 043-212517

drs. de la Haye Makelaardij o.g.
Hoofdstraat 88 Hoensbroek, tel. 045-223434

Kramer makelaardij o.g.
Elsstraat 1, Beek, tel. 046-373601

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
tel. 045-717237

L.H. Nicolai Makelaardij BV
Stationsstraat 20, Maastricht, tel. 043-254555

J.W. Offermans Makelaardij o.g. BV
Vissersmaas 1c, Maastricht,
tel. 043-217500, fax. 04405-3365

Van de Pas Makelaardij
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen,
tel. 045-741616

Pickée Makelaardij b.v.
Heerlenseweg 22, Landgraaf, tel. 045-326767

Paul Simons Makelaardij b.v.
Europaweg Zuid 214, Ubach over Worms, tel. 045-318182

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

NVM MAKELAAR

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

VIJGEN

ONROEREND GOED • BEDRIJFSONROEREND GOED
AANKOOP • VERKOOP • VERHUUR • BEMIDDELING
J.W. VIJGEN St. Franciscusweg 16 6417 BD Heerlen
Tel. 045-711617

HEERLEN - Tempsplein 6
Uitst. onderh. tussenwoning, kunstst. ramen, dubbel glas etc. Pr. ƒ 159.000,– k.k.

LANDGRAAF - Veldbrand 3
Herenh. 3-5 slpks., garage, uitst. aanbouwkeuk., perfekt pand. Pr. ƒ 179.000,– k.k.

ECHT/MARIA HOOP
Uitst. vrijst. huis op ca. 2000 m² grond incl. apart bouwperceel. Pr. ƒ 259.000,– k.k.

ECHT - Bellekesweg 15
Uniek landhuis op ca. 1780 m² grond, woonk. ca. 75 m², 4 ruime slpks., kantoor, geheel onderkelderd etc. Pr. ƒ 389.000,– k.k.

DOENRADE - Zwarte Graaf 29
Zeer ruim vrijst. landhuis. Woonk. 55 m², 3 slpk., garage. Pr. ƒ 309.000,– k.k.

HEERLEN - Vredestraat 5
Tussengel. woonhuis met garage. Pr. ƒ 124.000,– k.k.
Roerstraat 13
Goed onderh. mijnwerkerswon., nieuw dak/c.v., 3 ruime slpks., grote tuin. Prijs slechts ƒ 106.000,– k.k.

HOENSBROEK - Nieuwstraat 142
Zeer ruim halfvrijstaand herenhuis. ƒ 179.000,–.

EYGELSHOVEN - Laurastraat 88
Halfvrijst. woonhuis, 3 slpk., garage. ƒ 154.000,– k.k.

BEDRIJFSONROEREND GOED

OMG. HEERLEN
Uitstekend lopende slagerij met ruime bovenwoning en beklinkerde binnenplaats, garage voor 2 auto's.

AALBEEK
Boerderij geschikt voor dubbele bew., twee grote loodsen op 4500 m² grond, kantoren etc. ƒ 540.000,–.

Wij zoeken steeds weer vrijstaande en halfvrijstaande woningen te koop, belt u ons voor een vrijblijvende afspraak.

HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!
045 - 711617

NVM HYPOTHEEK SHOP

DE BESTE HYPOTHEEK KUN JE NIET MEER MISSEN.

Met een hypotheek leent u verreweg het grootste bedrag in uw leven. Maar het kiezen van die ene, voor u juiste hypotheek wordt met de dag moeilijker. Gelukkig krijgt u daarbij nu deskundig advies. Van de NVM Hypotheekshop. Op 280 plaatsen in ons land, dus ook bij u in de buurt.
Wij weten exact de weg in hypothekenland. Uit alle hypotheken van alle geldverstrekkers selecteren wij voor u de juiste. Tegen de best mogelijke voorwaarden. 'n Goede hypotheek kunt u dus niet meer missen.

DE NVM HYPOTHEEKSHOP
BETER THUIS IN ALLE HYPOTHEKEN.

Beek
HYPOTHEEKSHOP KRAMER
Elsstraat 1 - Tel. 046-373601

Gronsveld
HYPOTHEEKSHOP PUSTJENS B.V.
Rijksweg 37A - Tel. 04408-1423

Hoensbroek
HYPOTHEEKSHOP DRS. DE LA HAYE
Hoofdstraat 88 - Tel. 045-223434

Landgraaf
HYPOTHEEKSHOP PICKEÉ B.V.
Heerlenseweg 22 - Tel. 045-326767

aquina

BINGELRADE, KELDERSDAAL 35
Fraai rustig gelegen vrijst. woonh. met gar. Ind.: hal, toilet, L-vorm. living, keuken met luxe install., berging/garage, tuin met terras. 1e Verd.: 3 slpks., luxe badk. 2e Verd.: royale hobby-/slaapk. Geheel geïsoleerd en voorzien van dubb. glas en hardh. ramen en kozijnen. Bj. 1988. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 217.000,- k.k.

HOENSBROEK, PROF. K. ONNESSTR. 89
Splitlevel woonh. met c.v., gar.en ca. 18 m lange tuin. Ind. o.a.: hal, toilet, eetkamer/keuken, woonk., 3 slpks., badk. met ligbad, apart 2e toilet en 2 bergkasten. Grotendeels kunststof ramen en kozijnen, dubb. glas en rolluiken. Dak ca. 5 jaar geleden vernieuwd.
Prijs: ƒ. 119.000,- k.k.

HEERLEN, ERFSTRAAT 39
Woonh.met c.v. en tuin. Ind.beg grond: hal met toilet, woonkamer van 33 m², keuken, berging. 1e Verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w., c.v.-ruimte en bergkast.
Prijs: ƒ. 98.000,- k.k.

SPOED
Wegens de grote vraag en onze snelle verkoop vragen wij ter bemiddeling woningen en landhuizen in de Oostelijke Mijnstreek.
Maak vrijblijvend een afspraak

HEERLEN PERMSTRAAT 5
Goed onderhouden woonh. met c.v. Ind.: hal, toilet, woonk. met open keuken en plavuizenvloer, tuin, gar. 1e Verd.: 3 slpks., badk met douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: zolderberging. Bwj '89. De woning is geïsol. en voorzien van rolluiken. Aanv. in overleg.
Prijs: ƒ. 109.000,- k.k.

WIJNANDSRADE KONINGSGRAVEN 34
Fraai landhuis met mooie tuin. Ind.: hal, living van 39 m² met openh. en schuif-pui naar terras, keuken m install., bijkeuken, gar/berging. 1e Verd.: 2 slpks., badk. studeerk., c.v.-ruimte. Hardhout, geïsoleerd, ged. dubb. glas. Perc. 615 m². Bj. '78. Aanv 1/5 '91.
Prijs: ƒ. 279.000,- k.k.

VANDAAG OPEN HUIS
van 14.00-15.00 uur
aan de Elbereveldstraat 2-C

KERKRADE ELBEREVELDSTRAAT 2-C
Op deze mooie lokatie, vlakbij de Heerlenersteenweg, zijn 18 fraaie premie - A woningen gebouwd. **Nog slechts één is te koop.** Ze zijn goedkoper dan huren: **ca. ƒ 590,-* p m.** Een royale opzet met een woonk. van bijna 9 meter! garandeerd u een blijvend woongenot.
Kom gerust een kijkje nemen!

aquina NVM MAKELAAR
Makelaardij O.G., Taxaties
Hypotheek-adviescentrum
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
óók zaterdags: 10.00-13.00 uur
Tel : (045) 715566

TE KOOP

MAASTRICHT
Goed onderhouden APPARTEMENT gelegen aan het Oranjeplein. Spoedig leeg te aanvaarden. Vraagprijs: ƒ 74.000,– k.k.

MAASTRICHT
Parterre gelegen i.g.st. verk. 4-KAMERAPPARTEMENT te Wyck-Maastricht. Goede verbindingen. Leeg te aanv. Vr.prijs ƒ 116.000,– k.k. Ruime hyp.mogelijkheden.

BERG EN TERBLIJT
Idyllisch gelegen VRIJSTAAND WOONHUIS te Berg en Terblijt. Te aanvaarden in overleg. Vraagprijs ƒ 169.000,– k.k.

SCHIN OP GEUL
Goed onderh. HALFVRIJST. WOONHUIS met gas-c.v. en tuin. Ind.: woonkamer in L-vorm, inbouwkeuken, 3 slaapkamers, grote slaap/hobbyruimte. Vraagprijs ƒ 198.000,– k.k.

CADIER EN KEER
Modern, goed gel. HALFVRIJST. WOONHUIS. Ind.: ruime living met open haard en schuifpui naar terras, luxe keuken met inbouwapparatuur, toilet, bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, aparte douche en 2e toilet, stenen berging in de tuin, carport. Spoedig leeg te aanv. Vraagprijs ƒ 269.000,– k.k.

MAASTRICHT/SCHARN
Goed onderhouden HALFVRIJST. LANDHUIS met tuin en garage. Ruime woonkamer, 4 slaapk., ruime badkamer. Spoedig leeg te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 355.000,– k.k.

URMOND
Goed onderhouden BEDRIJFSPAND met WONING. Vrij te aanv. in overleg. Vraagprijs ƒ 395.000,– k.k.

MEERSSEN
VRIJSTAAND LANDHUIS met garage, carport, ruime tuin met veel privacy, perceelopp. 1395 m², 4 slaapkamers en 2 badkamers. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 455.000,– k.k.

MAASTRICHT
Uitstekend onderh. in centrum gel. PRAKTIJKPAND, voorzien van alle comfort. Vrij te aanvaarden in overleg. Prijs in overleg.

KOOP - VERKOOP - HUUR
VERHUUR - VERZEKERINGEN
BEHEER - TAXATIES
EN HYPOTHEEKADVIES
Zat. geopend van 10.00-13.00 uur

nicolai
makelaardij
tel.: 043-254555*
Stationstraat 20, Maastricht

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!
045-719966

HEERLEN (Bekkerveld)
ƒ 147.500,– k.k.
Woonhuis met c.v. Ind. kelder; Ind.: beg.gr.: hal, woonkamer en suite 8.10×3.90, dichte keuken, terras + tuin. 1e verd.: 4 slaapkamers + douche. 2e verd.: zolder te bereiken via vaste trap. Aanvaarding direct.

HULSBERG
ƒ 215.000,– k.k.
Vrijstaand woondhuis, grondopp. 387 m². Ind.: sout.: garage, hobbyruimte + waskelder; beg.gr.: hal, toilet, royale living met open moderne keuken ca. 65 m², terras + kleine tuin. 1e verd.: 2 slaapkamers + badkamer. Aanvaarding in overleg.

KERKRADE (Gracht)
ƒ 122.500,– k.k. Goed onderhouden moderne woning met berging. Ind.: hal, living met eiken keuken tot. opp. 47 m², tuin 11 m diep. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet, rondom rolluiken.

VAESRADE
ƒ 295.000,– k.k.
Aan de rand van een natuurgebied, goed onderhouden semi-bungalow. Ind.: sout.: garage, kelder; beg.gr.: hal, woonkamer met half open goed geout. keuken ca. 70 m²; 4 slaapkamers, badkamer, terras + mooie tuin, grondopp. 1000 m². Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN.

KERKRADE
ƒ 400.000,– k.k.
Vrijstaand kantoor c.q. kantoor/woonhuis. Ind.: sout.: diverse kelders ca. 180 m²; beg.gr.: tot. opp. 260 m²; 1e verd.: tot. opp. 260 m²; 2e verd.: zolder c.q. archiefruimte. Aanvaarding direct.

TE HUUR

VOERENDAAL
ƒ 1.100,– per mnd.
Dagwinkel in het centrum, opp. ca. 70 m² incl. keuken, toilet en verlichting. Aanvaarding direct.

- **Makelaar o.g.**
- **Bedrijfsobjecten**
- **Woningen**
- **Taxaties**
- **Hypotheken**
- **Verzekeringen**

Wie weet wat hij wil, belist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

SCHINNEN
OPEN HUIS!!!
OPEN HUIS!!!

AAN HET LINDJEN
Nog één direct te aanv. vrijst. herenh., voll. onderkelderd, garage, L-woonk. (44 m²), eetkeuk. 1e verd.: 3 slpks., riante badk., ligbad, douche, v.w., 2e toilet, vliering, tuin (zuid), c.v., optimale isol. Inh.: 640 m³. Luxe afw. Koopprijs ƒ 265.000,– v.o.n.!!
Deze woning kunt u heden en morgen tussen 13.30 uur en 15.30 uur vrijblijvend bezichtigen. Quaden sr. heet u van harte welkom.

N.M.W. Quaden & Zn.
makelaardij onr. goed
Munstergeleen
046-519644
Lid NVM

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

VERKOCHT

Leprapatiënten kunnen al met weinig geld worden geholpen. Met 25 gulden voor een ooglidoperatie kan het gezichtsvermogen van een leprapatiënt voor jaren gered worden!

Stort op giro 50500

NSL
Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding
Wibautstraat 135, 1079 DN Amsterdam, tel. 020-938973.

Lepra zal ons zéker een zorg zijn!

U ZOEKT EEN HYPOTHEEK?

Hypotheekcentrum Limburg bemiddelt gratis voor u bij het afsluiten van een hypotheek.

Keuze uit alle banken en vormen. Een uniek computer programma vergelijkt snel en objectief. Altijd de laagste rente, de beste condities en een persoonlijke vlotte afhandeling.

Bel voor een offerte, of stuur de bon in voor gratis documentatie. Ook voor taxaties en aankoopbemiddeling! ('s Zaterdags 10.00 - 13.00 uur)

bon
Sturen naar: Hypotheekcentrum Limburg Antwoordnummer 5500, 6400 WC Heerlen.
Ja, ik zoek een hypotheek. Zend mij informatie!
Naam:
Adres:
PC en Pl.:
Tel.:

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon : 045 - 741616
NVM
Ook voor U de beste Hypotheek!

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: Rustig gelegen goed onderhouden woonhuis met gas-c.v., carport, berging en zonnige achtertuin. Ind. o.a.: gang, woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, betegelde badkamer, zolder (mogelijkheid voor vaste trap). Vraagprijs: ƒ 129.000,– k.k.

BRUNSSUM: Nabij Brunssummerheide gelegen goed onderh. halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage en vrij gelegen zonnige tuin. Ind. o.a. garage, prov.kelder, stookkelder, hal, L-woonk. met open haard, eetk., 3 slaapk., vernieuwde badkamer (wit), bergzolder. Koopprijs: ƒ 169.000,– k.k.

SCHINVELD - Achter Genne Berg: Nog te bouwen type vrijstaande woningen met gas-c.v., garage en tuin. Goed geïsoleerd. Ind. o.a.: L-vormige woonkamer, keuken (dicht), 3 slaapkamers, badkamer. Vaste trap naar de zolder. Grote hobbyruimte (mogelijkheid 4e slaapkamer). Koopprijs ƒ 187.350,– v.o.n.

EYGELSHOVEN - Körversberg: Exclusief bouwplan in de gemeente Kerkrade. Prachtig gelegen op een heuvel, omgeven door bosgebied. 8 type vrijstaande woningen. Degelijk afwerkingsniveau. Geheel geïsoleerd; hardhouten kozijnen. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, bijkeuken, garage, 3 slaapkamers, badkamer. Koopprijs vanaf ƒ 172.400,– v.o.n.

HYPOTHEEK

Een onafhankelijk advies:
- wat kan en mag ik betalen
- welke hypotheek past bij mij
- welke bank is voor mij het voordeligste

Deze vragen en nog vele meer kunnen wij, dankzij de automatisering, u haarfijn beantwoorden.

WAAR U OOK KOOPT, INFORMEER EERST BIJ ONS ZONDER KOSTEN NAAR UW MOGELIJKHEDEN.

Wij regelen de zaak voor u perfect.
Een 30-jarige ervaring staat borg voor deskundig en betrouwbaar advies.

HEERLEN - Welten: Type vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: hal met plavuizenvloer, woonkamer met parketvloer, eetkeuken, 4 slaapkamers, badkamer. Ged. dubbele beglazing; ged. rolluiken. Vraagprijs: ƒ 229.000,– k.k.

HEERLEN: Ruime woning met gas-c.v., garage, berging, terras en kleine tuin. Bwj. ca. 1965. Goed onderh. ged. dubb. begl., ged. roll. Ind. o.a. prov.keld., woonk. ca. 36 m² met open haard, keuken, bijkeuken, 4 slaapk., badk., zolder.
Een pand dat u beslist van binnen moet zien!
Vraagprijs: ƒ 137.000,– k.k.

UBACH OVER WORMS: Goed gelegen halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage en kleine tuin. Ind.: **souterrain:** garage, wasruimte, hobbyruimte. **Begane grond:** woonkamer met marmervloer, keuken met een complete keukeninrichting met app., 4 slpks., badk., zolder, aluminium ramen met dubbele beglazing, muren geïsoleerd. Prijs ƒ 125.000,– k.k.

HULSBERG: Vrijstaand woonhuis, blijvend goed gelegen in een jonge woonomgeving, met gas-c.v., garage en mooie tuin. Goed onderhouden. Geheel geïsoleerd. Bouwjaar 1979. Ind. o.a.: provisie-waskelder, ruime L-vormige woonkamer, compleet ingerichte keuken, 4 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche. zolderruimte (vaste trap). Vraagprijs: ƒ 275.000,– k.k.

KERKRADE-WEST - Spekholzerheide: Appartement met gas-c.v., berging en parkeerplaats. Ged. dubbele beglazing. Ind. o.a. woonk., keuken (ca. 37 m²) met plavuizenvloer (wit). Twee slaapkamers. Badk., overname rijksbijdrage mogelijk. Koopprijs: ƒ 69.000,– k.k. **Netto maandlast ca. ƒ 450,-.**

KERKRADE-Centrum: Uitstekend gelegen halfvrijst. woonhuis met gas-c.v., garage, berging en tuin. Ged. geïsoleerd. Ind. o.a.: provisiekelder, woonk. met parketvloer, keuken, tuink., 3 slpks., badk. met ligbad. Zolder. Koopprijs ƒ 169.000,– k.k.

NIEUWENHAGEN: Hoekwoonhuis met berging en diepe tuin. Ind. o.a. gang, toilet, provisiekelder, woonk., keuken, 3 slpks., eenv. badk., bergzolder, renovatiesubsidie mogelijk. Vraagprijs: ƒ 92.500,– k.k.

SCHAESBERG: Ruim ouder halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v. en grote garage. Ind. o.a.: provisiekelder, gang, voorkamer, achterkamer, eetkeuken, bijkeuken, douche, serre. **1e verdieping:** 4 slaapkamers, 2 zolderkamers. Vraagprijs ƒ 129.000,– k.k.

SCHAESBERG: Vrijstaande bungalow met rondom tuin. Bouwjaar 1988. Muren en dak geïsoleerd. Ind. o.a.: ruime living (ca. 53 m²) met Oostenrijkse oven, keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer, zolder. Afwerking niet geheel uitgevoerd. Vraagprijs ƒ 225.000,– k.k.

WINKELS MET WOONRUIMTEN

BRUNSSUM-Centrum - Julianastraat: TE HUUR winkel, oppervl. ca. 69 m². Huurprijs ƒ 875,– per maand excl. B.T.W.

HEERLEN - Heksenberg: Winkel-/woonhuis met grote tuin voor diverse doeleinden geschikt. Ind. o.a.: ruime kelder, verkoopruimte, woonk., keuken, werkpl., dub. garage. **1e verd.:** woonk., keuken, 2 slaapk., douche. **2e verd.:** slaapk., zolderruimte. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 159.000,– k.k.

HOENSBROEK: Winkel-woonhuis met gas-c.v. en mogelijkheid voor inp. garage. Ind. o.a. kelder, winkel (ca. 35 m²), werkruimte (ca. 60 m²). **1e verd.:** 5 kamers, keuken, douche en toilet. **2e verd.:** 4 kamers, keuken, douche. **3e verd.:** zolder. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 105.000,– k.k.

KERKRADE-WEST - Spekholzerheide: Centrum. Winkel met woonruimte, gas-c.v. en tuin. Goed onderhouden. Geïsoleerd. Ind. o.a. winkel ca. 40 m². Kantoorruimte ca. 13 m², werkruimte ca. 13 m². Woning: woonkamer, ruime eetkeuken-kamer, wasruimte, twee slaapkamers, ruime badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs: ƒ 225.000,– k.k.

KERKRADE-CENTRUM - Voetgangersdomein: Winkel met bovenwoning, gas-c.v., magazijnruimte, uitstekend en degelijk afwerkingsniveau. Ind. o.a. kelderruimten. Winkeloppervlakte ca. 290 m² (twee ingangen), magazijnruimten ca. 65 m². Luxe en degelijk uitgevoerde bovenwoning. Grote L-vormige woonkamer ca. 50 m², luxe keukeninstallatie met apparatuur. Groot dakterras. Vier slaapkamers, luxe badkamer met o.a. ligbad en douche. Vraagprijs: ƒ 745.000,– k.k.

KERKRADE - Maria Gorettiplein: Winkel-kantoor-praktijkpand met bovenwoning, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a.: kelderruimten, entree winkel (± 40 m²), kantoorruimte, gescheiden entree bovenwoning, woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, badkamer, bergruimten. Vraagprijs ƒ 148.000,– k.k.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale

Maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur
Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 17.00 uur

Heerlenseweg 22, 6371 HS, Postbus 31193
6370 AD Landgraaf

NVM

Pickée makelaardij bv
045-326767

BOUWKAVELS

HOENSBROEK: Heerlerweg. Geschikt voor vrijstaande woningen-bungalows. Perceeloppervlakte vanaf ca. 750 m². Prijs per m² ƒ 102,– k.k.

KERKRADE-West: Bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf ƒ 60.000,– k.k.

LANDGRAAF - HOEFVELD - BOUWTERREINEN: Aan de buitenrand van het Hoefveld. Landelijk gelegen met prachtige vergezichten. Nog slechts één bouwkavel ca. 1.403 m². Koopprijs: ƒ 125.000,– inclusief B.T.W.

SCHAESBERG - Onderste Molt: Bouwterreinen. Uitstekend en rustig gelegen. Goed bereikbaar. Nabij centrum. Bestemd voor vrijstaande woningen/bungalows. Variërend van ca. 500 m² tot 1.450 m². Prijzen vanaf ƒ 82.500,– v.o.n.

COMMERCIEEL VASTGOED

TE KOOP
Bedrijfscomplex in Midden Limburg

In Midden limburg nabij E9 is een bedrijfscomplex te koop, bestaande uit: ± 5350 m² bedrijfshallen en ± 380 m² moderne kantoren. Opp. perceel ± 8500 m²

Aanvaarding in juni a.s. Gesplitste aankoop is bespreekbaar.

Prijs en nadere informatie op aanvraag.

Jack Frenken
makelaar / beed. tax. o.g.
stationsplein 12, roermond
telefoon 04750 · 35225
NVM

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard · stationsplein 1 · tel 046 – 52334

HEERLEN – Op de achterklep van een Landrover kan staar niet zo effectief verholpen worden als in een Nederlandse operatiekamer, maar het gaat erom dàt 'ie verholpen wordt. Dat is het uitgangspunt van de Prof. dr. H.J.M. Weve Stichting. Deze stichting, kortweg PWS, zet zich al langer dan 25 jaar in voor het verbeteren van oogheelkundige hulp in ontwikkelingslanden. Dat betekent bijvoorbeeld dat artsenteams de binnenlanden van Peru in gestuurd worden voor het verrichten van controles en kleine operaties. Of dat in Nairobi een oogheelkundige opleiding wordt opgezet, of dat elders in Kenia blinden een landbouwkundige scholing krijgen. Het zijn maar voorbeelden.

Weve Stichting zet zich in voor oogheelkundige hulp

'Eenvoudig, maar het werkt'

● *Met een Landrover onderhoudt Opeluce in het noorden van Peru een op preventie gericht oogheelkundig verzorgingsprogramma.*

● *Karlien Bongaerts en Fons Bongers van de Prof. Weve Stichting: „Eenvoudige hulpprogramma's."*

De voorzitter van de PWS, drs. Fons Bongaerts uit Heerlen, legt uit hoe de staaroperatie in de buitenlucht beëindigd wordt.
„De vertroebelde, zeg maar verouderde, ooglens wordt verwijderd. Dat is niet zo'n ingewikkelde ingreep. Maar voor het plaatsen van een kunstlens, zoals dat in het Westen regelmatig gebeurt, is een volkomen stabiele omgeving nodig en dat is op de laadklep niet te realiseren. Dus krijgen de mensen een bril. Een stevige bril kun je wel zeggen, dat ligt in de orde van grootte van plus 8. Maar ze kunnen weer zien."

Bongaerts werkt in het De Weverziekenhuis (niet te verwarren met de naam van de stichting) in Heerlen als arts-assistent. Door zijn vader raakte hij betrokken bij de PWS en in 1989 nam hij het voorzitterschap over. Dat jaar stond in het teken van een nieuw begin voor de stichting. Zo'n gebeurtenis wordt meestal een 'interne reorganisatie' genoemd, maar Bongaerts is de eerste om toe te geven dat het niets anders was dan een hoop ellende. „We lagen volkomen lam, er gebeurde niets meer met het geld dat we hadden. En het is er toch om uit te geven."
Na die roerige jaren werd ook besloten dat het zelf uitzenden van artsen niet meer tot de doelstellingen van de stichting zou behoren. De kosten van dergelijke ondernemingen zijn hoog, terwijl ook de gedachte erachter als enigszins verouderd werd beschouwd. Het ondersteunen van lokale initiatieven zou voortaan de hoofddoelstelling zijn.
In het begin van de jaren zeventig leverde een actie in samenwerking met het blad Margriet ruim twee miljoen gulden op. De faculteit oogheelkunde in Nairobi kon daarmee de garantie gegeven worden van een jaarlijkse ondersteuning door de PWS. Nog steeds stuurt de stichting boeken en vakliteratuur naar de universiteit. De destijds geschonken instrumenten worden op kosten van de PWS gerepareerd of vervangen.
De opleiding werd in de jaren zestig opgericht, omdat veel Keniase studenten die in Engeland oogheelkunde studeerden niet terugkeerden, maar in het Westen bleven.

Het meest recente project dat door de Weve Stichting wordt ondersteund, ging in 1988 van start. Toen werden de eerste contacten gelegd met Opeluce, een organisatie die in de binnenlanden van dat Zuidamerikaanse land met oogheelkundige hulp naar de 'gewone' mensen toeging. In 1989 kon de stichting dertigduizend dollar aan dit project schenken.
In november van dat jaar verscheen namens Opeluce de Peruaanse arts dr. Carlos Wong Cam op het symposium van de PWS. Stamelend bedankte hij de aanwezigen, maar vroeg zich tegelijkertijd af waar hij nu eigenlijk op kon rekenen. Konden er garanties gegeven worden?

Op hetzelfde symposium werd toen besloten dat, juist vanwege het ontbreken van garantiemogelijkheden, de fondswerving een meer structureel karakter moest krijgen. Op een gift 'zo nu en dan' kan ontwikkelingswerk niet steunen. Een speciale werkgroep werd in het leven geroepen om die fondswerving te organiseren. Om zo effectief mogelijk te werken, koos men voor een werkgroep waarvan de leden zo dicht mogelijk bij elkaar woonden. Heerlen bleek een geschikt centrum te zijn.

Karlien Bongers, ook werkzaam in het De Weverziekenhuis, kwam zo met het werk van de PWS in aanraking.
Ze vertelt over het werk van dr. Wong, aan wie in 1990 weer dertigduizend dollar kon worden overgemaakt. „Hij gebruikt de lokale mogelijkheden voor zijn preventieprogramma, want volgens hem is tachtig tot negentig procent van de blindheid in zijn werkgebied te voorkomen. Nu is hij bezig met het inschakelen van onderwijzers, die hij leert hoe je met een letterkaart kan werken, om kinderen op hun gezichtsvermogen te testen. En elke maand komt hij de scholen langs, met een oogchirurg, druppeltjes en brillen. Eenvoudig, maar het werkt."
Over de activiteiten van de fondswervingsgroep zegt Bongers: „We zullen uiteindelijk streven naar een vaste groep donateurs, die per jaar een vast bedrag kunnen geven. Op die manier kunnen we onze activiteiten optimaal voortzetten."

De nieuwe projecten waar de Prof. dr. H.J.M. Weve Stichting over nadenkt betreffen bijna allemaal de preventie van oogkwalen. In samenwerking met het Rode Kruis ligt er een voorstel voor een trainingsprogramma in het departement Antioquia in Colombia. Daarnaast zijn er contacten met oogartsen in Kameroen, Tanzania en Nigeria.

Wat er verwezenlijkt kan worden van deze nieuwe mogelijkheden hangt mede af van de opbrengsten van de puzzelactie van het Limburgs Dagblad. Bongaerts en Bongers in koor: „Dat we hopen op veel geld is natuurlijk vanzelfsprekend. Maar we hopen ook dat veel mensen te weten komen waar ze voor puzzelen, dat ze weten wat onze stichting doet. Het doel heeft die bekendheid nodig."

geert dekker

Twee vliegen in een klap

Al heel wat jaren kent het Limburgs Dagblad een puzzelmarathon. Vele weken meedingen naar stevige geldprijzen. Bovendien gaat de opbrengst naar een twee zeer 'goede doelen' en dat is twee of liever drie vliegen in een klap slaan. Elders op deze pagina een uivoerig beschrijving van een van de twee te steunen projecten: oogheelkunde in ontwikkelingslanden.
De Prof. dr. H.J.M. Weve Stichting steunt enkele initiatieven in Kenia en Peru, waar veelal preventieve programma's worden uitgevoerd om blindheid, staar en andere oogziekten tot een minimum te beperken. Met een Landrover reizen oogartsen en voorlichters langs dorpjes en nederzettingen. De Prof. Weve Stichting helpt waar ze kan.
Vorige week besteedden we uitvoerig aandacht aan het andere 'doel', een vaardigheidscursus voor autistische kinderen.
Hartstochtelijke puzzelaars helpen deze projecten van de grond te komen en dat zal het wekelijks zoeken naar de oplossing een extra dimensie geven. Meedoen is helpen. Dus meedoen.

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

KRUISWOORDRAADSEL nr. 2

lengtemaat		telwoord	part	regelen / bijwoord			een en ander / vat met hengsel		voorzetsel	op schrijven / zangstem	
allemaal					5				tegenover / buit		
pl. in Z. Holland			1					hoofddeksel			
Engels telwoord				uitstalkast		riv. in Frankrijk / proef					
huid		jaargetijde					4	deel v.h. hoofd			
			zwak / relatie					vreemde munt / bedstede			
plant		mogelijkheid	3				zangnoot / afzonderlijk			rhenium	
					kraan / koeiemaag				laus Deo		harde vrucht
		drinkgerei / priem				land in Europa					
ingenieur	land in Europa / onderofficier									lidwoord	
met olie insmeren / grondsoort						reverendedomine	2		zangnoot		
				stukjes vlees a. e. stokje					ex tempore		

Inzenden oplossing puzzel nr. 2 vóór 14 februari

De oplossing van deze puzzel is een woord dat u kunt vormen door de letters uit de vakjes met de cijfers 1 t/m 5 achter elkaar te zetten. Dit woord vermeldt u op uw giro-overschrijving of briefkaart en stuurt u vóór 14 februari naar een van de op deze pagina vermelde adressen.

Doe mee!

Iedere week kans op *ƒ* 1000,–, *ƒ* 500,–, *ƒ* 250,– of *ƒ* 100,–

20 weken lang publiceren wij, met ingang van 26 januari 1991, op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en waarmee u kans maakt op de wekelijkse geldprijzen van ƒ 1000,–, ƒ 500,–, ƒ 250,– en ƒ 100,–.

Hoofdprijs ƒ 5000,–

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs van ƒ 5000,– moet u de eerste letter van de oplossingen van de puzzels 1 tot en met 20 achter elkaar zetten. Zodoende vormt u uiteindelijk een zin van 20 letters. Bewaar daarom ALLE oplossingen!

De zin kunt u op een aparte briefkaart of giro-overschrijving aan het einde van de puzzelronde inzenden.

Steun de goede doelen!

50% van de opbrengst van de puzzel is bestemd voor de Prof. Dr. H.J.M. Weve Stichting te Heerlen en 50% van de opbrengst is bestemd voor de Stichting Jeugdhulpverlening "Absheuvel" te Geleen.

Zo kunt u deelnemen

U kunt op twee manieren aan de Grote Limburgs Dagblad Puzzel deelnemen: per giro of per briefkaart.

Per giro

Schrijf de oplossing op een giro-overschrijving onder het woord "mededelingen" en maak minimaal ƒ 3,– over naar:

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postgiro: 19 75 600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Per briefkaart

Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste ƒ 3,– aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Voorwaarden

Oplossingen van puzzel nr. 2 die na 14 februari binnenkomen, doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per giro tenminste drie gulden (ƒ3,–) zijn overgemaakt of op de briefkaart naast de gewone porto tenminste drie gulden (ƒ 3,–) extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt.

U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer oplossingen u inzendt, hoe meer kans u heeft op een prijs. Ook geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn.

Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag geheel ten goede komt aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossingen van deze puzzels zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen. Deze oplossingen alsmede de zin van 20 letters zijn bindend.

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 11 januari 1991 aan de Prof. Dr. H.J.M. Weve Stichting te Heerlen vergunning verleend onder nr. L.O. 900/190/006.91.

Inlichtingen

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men van maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur informeren onder nummer 045-739351.

PRIJZENPOT WEKELIJKS

1e prijs ƒ 1000,–
2e prijs ƒ 500,–
3e prijs ƒ 250,–
4e prijs ƒ 100,–

Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

KERKRADE

KERKRADE
Vraagprijs
ƒ 179.000,– k.k.
Het grote woonhuis, welk van binnen geheel gerenoveerd is, met grote tuin en verdere aanhorigheden. **Indeling: Souterrain:** grote kelder. **Beg. gr.:** entree, betegeld toilet, grote woonkamer, keuken met luxe aanbouw, bijkeuken (benedenverd. op de woonkamer na, betegelde vloeren), terras, berging, grote tuin. **1e verd.:** 3 zeer grote slaapkamers, luxe badkamer. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap 2 slaapkamers en zolderberging. **Algemeen:** woonhuis is van binnen geheel in nieuwstaat. **Een woonhuis dat beslist van binnen gezien moet worden.**

HOENSBROEK

HOENSBROEK
Vraagprijs
ƒ 115.000,– k.k.
In een leuke buurt bieden wij een halfvrijstaand woonhuis met tuin en verdere aanhorigheden aan. **Indeling: Souterrain: Begane grond:** entree, toilet, L-vormige ruime woonkamer, keuken, bijkeuken, berging grote tuin. **1e verdieping:** overloop, 3 slaapkamers, grote badkamer. **2e verdieping:** d.m.v. vaste trap bereikbare 4e slaapkamer. **Algemeen:** goede staat van onderhoud.

HOENSBROEK

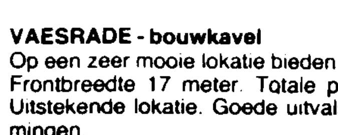

HOENSBROEK
Van Hövel tot Westerflierhof. Prijs op aanvraag
Het luxueus vrijstaand woonhuis met oprit, garage en tuin en diverse andere extra's. Onderhoudstoestand **uitstekend.**
Indeling: Souterrain: c.v.-ruimte en (wijn)kelder. **Begane grond:** ruime entree/hal met een natuursteenvloer, toilet, eetkamer, zithoek, zitkamer met een complete bar, keuken met aanbouw, bijkeuken, fraai aangelegde tuin, garage met oprit. **1e verdieping:** 4 ruime slaapkamers, ruim balkon, luxe badkamer. **Algemeen:** Uitstekende lokatie.

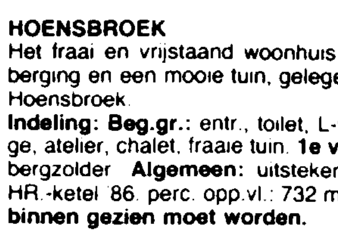
HOENSBROEK

HOENSBROEK
ƒ 175.000,– k.k.
Halfvrijstaande patio-bungalow met garage, erf en verdere aanhorigheden.
Indeling: begane grond: betegelde hal/entree, toilet, betegelde woonkamer, gesloten keuken, bijkeuken, 3 ruime slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad, vaste wastafel, 2e toilet, inpandige garage. **Algemeen:** leuke buurt, woonhuis met mogelijkheden, platte daken recentelijk vernieuwd.

VAESRADE - bouwkavel **Vraagprijs ƒ 95.000,– k.k.**
Op een zeer mooie lokatie bieden wij dit grote bouwkavel aan. Frontbreedte 17 meter. Totale perceeloppervlakte 1300 m². Uitstekende lokatie. Goede uitvalshoek naar diverse bestemmingen.

HOENSBROEK **Vraagprijs ƒ 249.000,– k.k.**
Het fraai en vrijstaand woonhuis met garage, praktijkruimte, berging en een mooie tuin, gelegen op een goede lokatie van Hoensbroek.
Indeling: Beg.gr.: entr., toilet, L-vormige w.k., keuken, garage, atelier, chalet, fraaie tuin. **1e verd.:** 3 sl.k., badk. **2e verd.:** bergzolder **Algemeen:** uitstekende staat, ged. geïsoleerd, HR.-ketel '86. perc. opp.vl.: 732 m². **Een huis dat beslist van binnen gezien moet worden.**

HOENSBROEK

HOENSBROEK **Vraagprijs ƒ 175.000,– k.k.**
Een fraai halfvrijstaand woonhuis met garage, heel mooie tuin, op loopafstand van het centrum. **Een woonhuis dat beslist van binnen gezien moet worden.**
Indeling: beg.gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer, berging, luxe keuken, zeer fraaie tuin, garage, **1e verd.:** 3 slaapkamers, badkamer. **2e verdieping:** d.m.v. een vaste trap bereikbare c.v.-ruimte, 4e ruime slaapkamer. **Algemeen:** gedeelte subsidie overdraagbaar, modern van opzet, veel ruimte. Onderhoudstoestand uitstekend.

HOENSBROEK **Vraagprijs ƒ 169.000,– k.k.**
Het halfvrijstaand woonhuis met loods, erf en verdere aanhorigheden. Fantastisch woonhuis voor mensen die handig zijn. **Indeling: souterrain: beg.gr.:** entr. gr. w.k. (50 m²), keuken, toilet, badkamer, loods inhoud 150 m³, tuin. **1e verd.:** 3 sl.k. **2e verd.:** zeer grote zolder, 4e sl.k. **Algemeen:** redelijk goede staat van onderhoud. Alarminst. c.v.-inst.

HOENSBROEK

HOENSBROEK
Vraagprijs
ƒ 119.000,– k.k.
Leuke tussenwoning (splitlevel) met inpandige garage en een tuin.
Indeling: begane grond: hal/entree, garage met wasmachine-aansluiting, en c.v. **Niveau 1:** keuken/eetkamer, tuin. **Niveau 2:** woonkamer. **Niveau 3:** overloop met een slaapkamer, toilet, badkamer met ligbad en vaste wastafel. **Niveau 4:** overloop 2 slaapkamers en een berging. **Algemeen:** rustige ligging, deels rolluiken, bouwjaar 1973, dak geïsoleerd en 1988 vernieuwd.

BEEK

GROOT GENHOUT
Prijs op aanvraag
Beek
Het riant vrijstaand luxueus herenhuis met oprit, garage en tuin. Onderhoudstoestand **uitstekend. Indeling: souterrain:** betegelde provisieruimte en wijnkelder. **Begane grond:** entree/hal v.v. een Noorse lei, toilet, grote woonkamer, luxe aanbouwkeuken, luxe tuinkamer v.v. een marmervloer, grote tuin welke uitstekend is onderhouden, grote garage met elektrische kantelpoort en verlichte oprit.
1e verdieping: 3 ruime slaapkamers, zeer luxe badkamer. **2e verdieping:** ruime zolder. **Algemeen:** Uitermate goed geïsoleerd, licht woonhuis, alles in nieuwstaat.

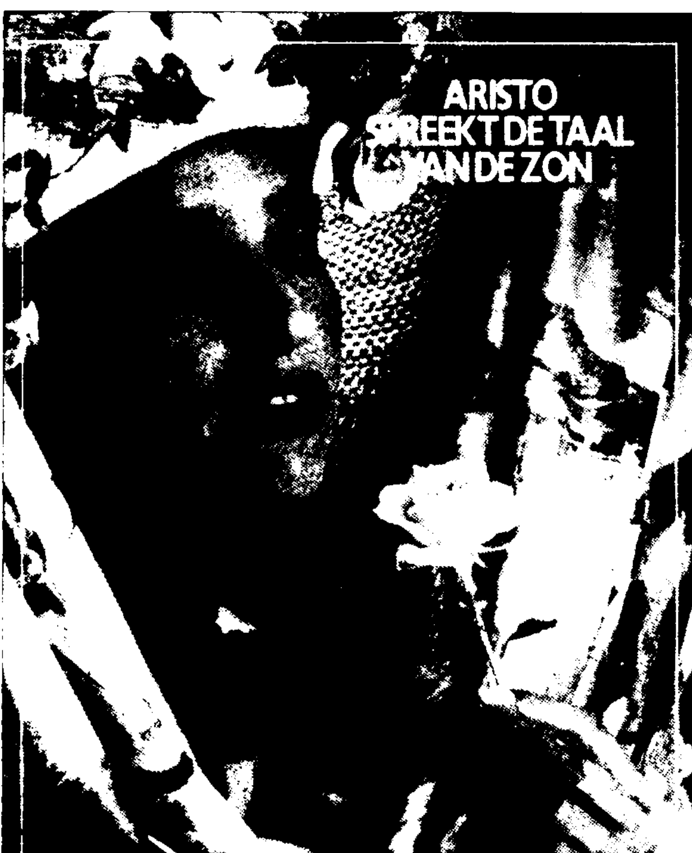
ZATERDAG 10-12.30 UUR

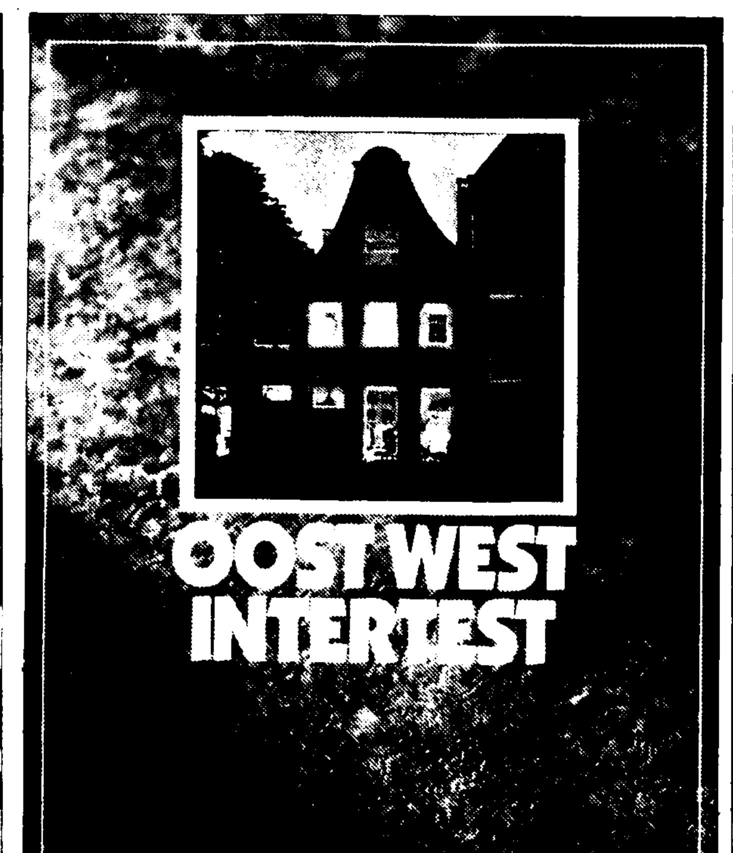
DRS. DE LA HAYE

assurantiekantoor makelaardij o.g.
hoofdstraat 88 • hoensbroek • 045-223434

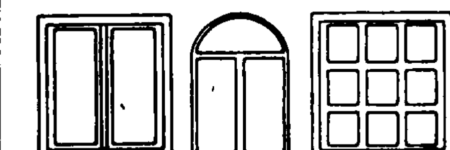
****

Hey Bloemenmarkt 32, Geleen
Tel. 046-743386

Tel. 046-331306 Kruisstraat 45, Stein

Smeets *Schilderwerken, woningint.*
Wilhelminaplein 11, Stein
Tel. 046-331243

Woninginr. J. Wetzels
Spoorsingel 12, Heerlen Tel. 045-727156

RAMEN/DEUREN

DE MERBAU SPECIALIST

KUNSTSTOF OF HARDHOUTEN KOZIJNEN

VOORDEUREN
ACHTERDEUREN
BINNENDEUREN

KOM KIJKEN IN ZUID-LIMBURGS MOOISTE SHOWROOM

INDUSTRIESTRAAT 10-12 6466 GC KERKRADE 045-419273

Geopend elke dag van 9-18 uur donderdag 21 uur (overige tijden op afspraak), zaterdag van 9-16 uur

TE KOOP

bij de makelaar van Limburgse huize....

GULPEN, Dorpstraat **ƒ 169.000,– k.k.**
Halfvrijst. winkel/woonhuis in het centrum. Winkel (±50 m²) is nu in gebruik als "wolwinkel". Verder heeft het pand op de begr. gr. o.a. keuken, toilet, bijkeuken en bergruimte. Op de 1e verd. is de woonkamer, 4 slaapk. en badk. Op de 2e verd. nog 3 mansardekamers en zolderberging. Perc.opp. 100 m².
GULPEN, Rijckerveld **ƒ 112.000,– k.k.**
Halfvrijst. woonh. met doorzonkmr., eenv. keuken, berging, 3 ruime slpkmrs. en douche. Perc.opp. 245 m². Mogelijkh. voor garage aanw.!
MHEER, Duivenstraat **ƒ 210.000,– k.k.**
Ruim vrijst. woonh. met inp. garage en grote zonnige tuin. Ind.: sout.: kelder, hobbyr. en garage. Begr. gr.: woonk., living met tuind. naar royaal balkon. 1e verd.: 3 slpkmrs., badk.
NUTH, Hunnecum **ƒ 298.000,– k.k.**
'N OBJECT VOOR DE LIEFHEBBER!
Perfect gerestaureerd 18e eeuws vakwerkboerderijtje met besloten binnenplaats. Ind.: 2 kelders, woonkamer (6.50 × 5.00) met open haard en parketvloer, compleet ingerichte woonkeuken (5.00 × 4.25), hal met toilet, 2 grote slaapk., strijkkamertje en badk. met bad en douche. In het bijgebouw is 'n garage, ruime berging en 'n gezellige huisbar. Perc.opp. 284 m².
SCHAESBERG, Koempel **ƒ 138.000,– k.k.**
Halfvrijst. woonh. met zonnige tuin en vrijst. garage. Ind. o.a.: ruime woonk. (rustieke plavuizenvl.), keuken, 3 slaapk., badk. (ligb., wast. en toilet), zolder (via vliezotrap). Perc.opp. 204 m². Bjr. '82. Nog rijkssubs. tegoed.
VIJLEN, Pastorijweg **ƒ 118.000,– k.k.**
Halfvrijst. woonh. met c.v. en tuin. Ind. o.a.: ruime doorzonk. met parketvloer, moderne aanbouwkeuken, 3 slaapk. en mooie badkamer, voorzien van douche, toilet en wastafel. In 1986 geheel gerenoveerd.
REMERSDAAL (België, 6 km van Slenaken) **ƒ 125.000,– k.k.**
Vrijstaand vacantiehuis met terras en tuin, voorzien van c.v. (vloerverwarming) en open haard, 3 slaapk., rustieke bouwaard, bjr. 1982. Perc.opp. 368 m². Ook geschikt voor perm. bewoning.

Ons kantoor is ook geopend op zaterdag van 10.00-13.00 uur

VONCKEN MERTENS
MAKELAARDIJ O.G ADVIESBURO
VERZEKERINGEN
Rijksweg 9 Gulpen 04450 - 1724 / 1754

Bedrijf zoekt op part-time basis
iemand van Poolse afkomst m/v
voor bevordering van export goederen naar Polen.

Eisen zijn: min. leeftijd 25 jaar;
rijbewijs BE;
genegen zijn 2 of 3 keer per maand met directeur naar Polen te gaan als tolk;
Poolse en Nederlandse taal goed te beheersen in taal en geschrift.

Brieven onder nr. HK 157 Limburgs Dagblad,
postbus 3100,
6401 DP Heerlen.

Randstad heeft volop werk

Datatypist m/v
Indien u enige ervaring heeft en bereid bent om van 14 t/m 22 februari te werken bij een bedrijf in Vaals, dan kunt u aan de slag. U werk bestaat uit cijfermatig werk en tekst. Deze opdracht is full-time.
Informatie bij Yvonne Martens of Petra Eleveld,
tel. 045-46 44 40,
Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Administratief medewerker m/v
Voor een uitgeverij in de regio Heerlen. U heeft een afgeronde administratieve opleiding of reeds enige werkervaring in deze richting. U bent in staat zeer zelfstandig te werken en beschikt over goede contactuele eigenschappen. Engels is de werktaal in dit bedrijf, kennis van de Engelse taal in woord en geschrift is dus een absolute vereiste.
Informatie bij Karina Maessen of Kitty Küsters,
tel. 045-74 00 40,
Heerlen, Akerstraat 26.

Secretaressen m/v
Voor diverse bedrijven in Heerlen e.o. U heeft een afgeronde secretariële opleiding en beschikt over ruime werkervaring in deze richting. Beheersing van WP 4.2 of 5.0 is een vereiste. Kennis van notuleren strekt tot aanbeveling.
Informatie bij Karina Maessen of Kitty Küsters,
tel. 045-74 00 40,
Heerlen, Akerstraat 26.

Secretaresse m/v
Voor een grote onderneming op het industrieterrein 'De Horsel'. U heeft een opleiding op MEAO S-niveau en enige ervaring in een soortgelijke baan. Naast secretarieel werk kunt u goed typen en heeft u enige ervaring met tekstverwerking. De werkzaamheden zijn voor lange tijd. Leeftijd: 20-35 jaar.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt,
tel. 045-24 55 33,
Nuth, Stationsstraat 67.

Hulp-krachten m/v
Wij zoeken diverse hulp-krachten voor het verrichten van werkzaamheden in kleine ruimten. U heeft geen last van engtevrees en bent voor lange tijd beschikbaar.
Informatie bij Moniqe op den Kamp, **tel. 045-46 00 52,**
Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

Produktiemedewerkers m/v
Wij hebben regelmatig werk voor goed gemotiveerde mensen. Heeft u een aaneengesloten arbeidsverleden, bent u geïnteresseerd in een 3-ploegendienst, neem dan contact op.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt,
tel. 045-24 55 33,
Nuth, Stationsstraat 67.

Vleesinpakkers m/v
Voor een grote vleesgrossier. Bent u een goed gemotiveerde aanpakker, bel dan voor uw mogelijkheden.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt,
tel. 045-24 55 33,
Nuth, Stationsstraat 67.

MTS'er Werktuigbouwkunde m/v
Voor een bedrijf in de fijnmetaal zoeken wij een MTS'er Werktuigbouwkunde. U werkt op een technologische afdeling en het werk bestaat o.a. uit: teken- en constructiewerkzaamheden. De baan is voor onbepaade tijd.
Informatie bij Monique Kusters of Brigitte Naebers,
tel. 045-27 40 40,
Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Serveerster m/v
Voor een relatie in Brunssum zijn wij op zoek naar een kelner/serveerster. U werkt ca. 20 uur in de avonduren. Ervaring is een pre. De baan is voor lange tijd.
Informatie bij Monique Kusters of Brigitte Naebers,
tel. 045-27 40 40,
Brunssum, Rumpenerstraat 79.

CO2-lasser m/v
Voor een machinebedrijf. U heeft recente ervaring als CO2-lasser en bent lange tijd beschikbaar. De werkzaamheden zijn in dagdienst. Leeftijd: tot 45 jaar.
Informatie bij Marcel Michiels of Pascalle Pechholt,
tel. 045-24 55 33,
Nuth, Stationsstraat 67.

randstad uitzendbureau

Moret Ernst & Young, **BELASTINGADVISEURS** zoekt:

Belasting-adviseur (m/v)

Moret Ernst & Young, belastingadviseurs is een zelfstandige maatschap van belastingadviseurs. In Nederland maakt zij deel uit van Moret Ernst & Young, een toonaangevende organisatie van accountants, belastingadviseurs en management consultants. Wereldwijd maakt Moret Ernst & Young deel uit van Ernst & Young International, een organisatie die thans beschikt over een netwerk van vestigingen in meer dan 100 landen.

De vestiging **Maastricht** biedt een belastingadviseur aantrekkelijke perspectieven. De belastingadviseur die wij zoeken is bij voorkeur in het bezit van het diploma Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs of is vergevorderd met deze studie.

De kandidaat beschikt over een zodanige ervaring dat hij na enige tijd kan worden belast met de leiding van een gedeelte van de aangiftepraktijk. Ook zij die in overheidsdienst ervaring hebben opgedaan wordt uitdrukkelijk verzocht te reageren.

Voor nadere informatie en/of schriftelijke sollicitatie kunt u zich richten tot Moret Ernst & Young, belastingadviseurs, t.a.v de heer F.W.M. Vaes, Hoofd Regionale Personeelsafdeling, Oranjeplein 10, 6224 KD Maastricht, telefoon 043-636636.

COMAN

Coman **Raadgevende Ingenieurs BV**

is een onafhankelijk multidisciplinair raadgevend ingenieursbureau met ca. 90 medewerkers, gevestigd te HEERLEN, MAASTRICHT, UTRECHT.

Wij richten ons op het uitvoeren van engineerings- en consultancy-opdrachten, voornamelijk in relatie tot de bebouwde omgeving.

De dienstverlening omvat het kosten- en kwaliteitsbewust adviseren, ontwerpen, begroten, tekenen en begeleiden van projecten.

Met gebruikmaking van moderne technieken, waaronder computerprogramma's en CAD-systemen, richten wij ons op:

TECHNISCHE INSTALLATIES
CIVIELE TECHNIEKEN
BOUWFYSICA EN AKOESTIEK **MILIEU**
ENERGIE- EN KOUDETECHNIEK **LOGISTIEK**
PROJECT-MANAGEMENT
FACILITY-MANAGEMENT

Onze klanten zijn organisaties werkzaam in de INDUSTRIE, HANDEL, (semi)OVERHEID, GEZONDHEIDSZORG en ZAKELIJKE DIENSTVERLENING.

Binnen onze teams bestaan er vacature(s) voor onze vestiging in Heerlen; een

TEKENAAR/TECHNICUS
op MTS/HTS-niveau

en een

PROJECTLEIDER/CONSTRUCTEUR
op HTS/TU-niveau.

voor de vakgebieden
WERKTUIGBOUW/ELEKTRO/CIVIELE TECHNIEK.

Door de projectmatige aanpak en de veelzijdigheid van onze specialismen en onze klanten, biedt COMAN haar medewerkers een afwisselende functie.
Verder besteden wij veel aandacht aan opleiding en training en kwaliteitszorg.

Indien u zichzelf in ons profiel herkent en u een veelzijdige en uitdagende job ambieert, nodigen wij u uit te solliciteren.

Uw brief kunt u richten aan mr. P. Janssen (personeelszaken), kantoor Maastricht.

HEERLEN	MAASTRICHT	UTRECHT
pb. 198	pb. 3013	pb. 19275
6400 AD Heerlen	6202 NA Maastricht	3501 DG Utrecht
tel. 045-727171	tel. 043-255600	tel. 030-343536

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

En de makelaar weet van wanten en kranten.

Dé makelaar van de bedrijven.

TE KOOP

BEEK (nabij Makado)

1100 m2 bedrijfshal en 250 m2 kantoorruimte.
Aangelegen woonhuis (met zwembad) eventueel te gebruiken als kantoor of apart te verkopen.

Vr.pr. ƒ 1.100.000, -k.k.
Tel. informatie:

V&H Vastgoed B.V.
Hulterweg 28, Oirsbeek
04492-1620

Te koop in Echt

Bedrijfspanden in ontwikkeling op bedrijvenpark 'De Berk'

1) Bedrijfshal 1950 m2, waarvan 450 m2 showroom, 225 m2 magazijn en 1275 m2 productieruimte.
2) Bedrijfshal 1000 m2 vloeroppervlak, te gebruiken als productie-, opslag- en distributieruimte, evt. kantoor inpandig.
3) Bedijfshal, 600 m2 hal, 120 m2 kantoor.
4) Bedrijfshal, 240 m2 hal, 120 m2 kantoor, gelegen op 1000 meter van de A2.
Uitvoerige documentatie beschikbaar.
Bouwtijd circa 3 maanden.
Oplevering: Turnkey.

Verkoop/Verhuur/Nieuwbouw Bedrijfspanden

Expl. Mij. VERGOOSSEN - LAUGS B.V.
Edisonweg 15, 6101 XJ Echt. Tel. 04754-83600
b.g.g. 83789. Telefax 04754-86676.

HÖRMANN garagedeuren

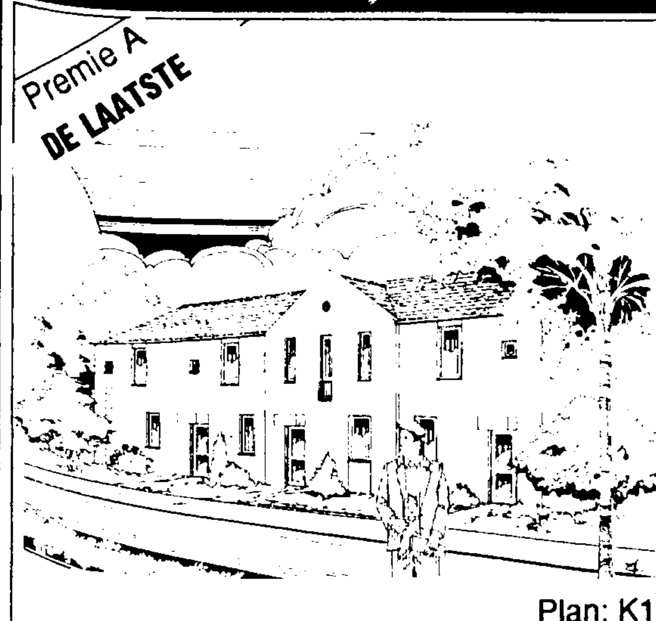
een sluitend geheel

Steffanie+Philips
Schipperswal 12
Roermond
Tel. 04750-17337

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING
Rustiek A
massief eiken stroken, 22 mm, kant-en-klaar gelegd en geborsteld
ƒ120,- p.m2
Voerendaal, Hoolstr. 45
tel.: 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd. 48
Tel. 046-525157

KERKRADE

Plan: K1

BEL NU

Aan de KAALHEIDER-STEENWEG zal een aantal premie-A-woningen worden gerealiseerd met mogelijkheid tot aankoop van een garage.
De woningen zijn gunstig ingedeeld en in prijs zeer gunstig.

- Gunstig in prijs
- Comfortabel ingedeeld.
- Zeer gunstige hypotheekmogelijkheden voor tweeverdieners.
- Garantieregeling van toepassing.

Wat eerder niet kon, is nu misschien wel financieel te realiseren.

Prijzen ƒ132.000 v.o.n.

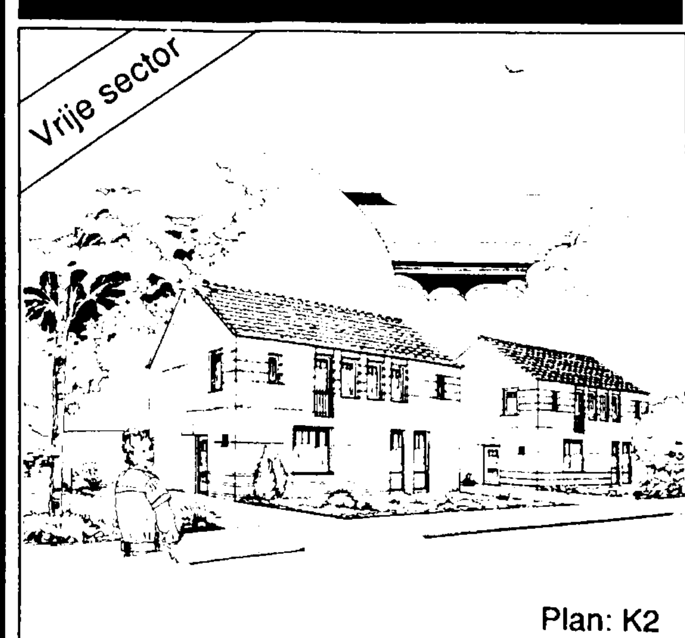
Aan de KAALHEIDER-STEENWEG zullen enkele bijzonder fraaie halfvrijstaande woningen met garage en vaste trap naar de zolder worden gerealiseerd.
Gewoon klasse!!!

- Ruim en fraai ingedeeld.
- Garage en vaste trap naar zolder
- Bijzondere hypotheekmogelijkheden voor tweeverdieners.
- Garantieregeling van toepassing.

Wat eerder niet kon, is nu misschien wel financieel te realiseren.

Prijzen va. ƒ149.500 v.o.n.

KERKRADE

Plan: K2

TELEFOON 04754 - 85999

GGV — BEMIDDELING IN ONROEREND GOED, VERZEKERINGEN, HYPOTHEKEN, FINANCIERINGEN
Geire Gulick Vastgoed bv
Kerkveldsweg West 29A,
6101 HP Echt

Stuur mij geheel vrijblijvend documentatie over het plan nr.........
Naam.........
Adres.........
Woonplaats.........Postc.........
Tel. privé.........Tel. werk.........
In een ongefrankeerde enveloppe zenden aan GGV, antwoordnc. 20004, 6100 AA Echt.

* BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW *

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Vraag dan ons Huizenmagazine aan of maak uw wensen aan ons kenbaar.

HEERLEN H
Goed gel. halfvrijst. woonhuis met terras. Sout. geh. onderkelderd, div. ruimten en inpand. gar. Part. gesl. keuken. Bijkeuken. Sfeervolle woonk. ca. 58 m² met erkers, openhaard en parketvl. 1e verd. 3 slaapk. Badk. 2e verd. 2 slaapk. en div. bergruimten.
Prijs ƒ 229.000,-- k.k. 4917

KERKRADE H
Dominiale. Nagenoeg villa met royale entree. Woonk. ca. 48 m² met openhaard. Dichte keuken compl. met app. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb., 2 v.w. en bidet. Ruime tuin. Gar. met vliering. Woning uitst. geïsol., geh. met hardh. koz. en dubb. begl.

Prijs ƒ 298.000,-- k.k. 5395

KERKRADE H
Bleijerheide. Vrijst. bung. Royale woonk. ca. 50 m² met plav. vl. Dichte keuken compl. met app. 5 slaapk. 2 badk. Dubb. gar. Wijnkelder. Sauna. Zolder. Tuin met 3 terrassen en nivoverschillen. De woning is geh. voorzien van hardh. koz. en ged. voorzien van dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 395.000,-- k.k. 5303

MERKELBEEK H
Landelijk gel. royaal type landhuis met inpand. gar. en huiswei. Tot. opp. ca. 970 m². Groot souterrain. Ruime hal. Woonk. en keuken (met app.) tot. ca. 44 m². Study/slaapk. Badk. met o.a. ligb. en douche. 3 slaapk. Bergruimte. Bwjr. 1980. Goed geïsol.

Prijs ƒ 259.000,-- k.k. 5352

SCHAESBERG H
Uitst. gel. vrijst. herenhuis met inpand. te bereiken gar. en grote tuin van 40 m. diep Living 44 m² met erker. Ged. open keuken . Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb., douche en 2e toilet. 2e verd. via vaste trap te bereiken. Zolder evt. 4e slaapk. Uitst. isol., dubb. begl., hardh. koz. Kleur keuze mogelijkh. voor tegelwerk en keukeninrichting.
Prijs ƒ 237.500,-- v.o.n. 115

SCHAESBERG H
Royaal vrijst. herenhuis met carport, kelder, terras en tuin. Zeer aparte ind. Hal. Leefruimte tot 50 m² onderverdeeeld in: salon, eetk., studie, keuken met compl. install. 3 slaapk. Badk. Dit herenhuis is uitst. onderhouden en afgewerkt met luxe en zeer duurzame mat. Centraal gel., nabij de markt.
Prijs ƒ 239.000,-- k.k. 5406

WIJNANDSRADE H
Vrijst. bungalow met gar voor 2 auto's. 2 kelderruimtes. Ruime entree. Woonk. 40 m² met tuindeuren naar overdekt terras en rondom tuin. Dichte keuken met aanbouwunit. 3 grote slaapk. Badk. met ligb. en dubb. v.w. Nieuw dak. Grotendeels hardh. koz. met dubb. begl.
Prijs ƒ 289.000,-- k.k. 5235

UBACH O/WORMS H
Landhuis met zeer royale ind. Inhoud ca. 1.000 m³ Dubb. gar. Hobbyruimte ca. 40 m². Kelder. Entree-hal. Living ca. 64 m² met binnen- en buiten-openhaard. Zonnig terras ca. 38 m². Dichte keuken met luxe install., voorzien van alle app. 4 slaapk. Boudoir. Badk. met dubb. v.w., ligb. en toilet. De woning is luxe afgewerkt met duurzame mat.

Prijs ƒ 355.000,-- k.k. 5399

AMSTENRADE H
Bungalow, geschakeld gebouwd met gar. en fraaie goed omsloten tuin. Woonk. 38 m² met mogelijkheid voor openhaard. Dichte keuken met luxueuze aanbouwkeuken met app. Ruime slaapk. met aansl. badk. met ligb. en douche. Verd. 2e slaapk. C.v. ruimte. Uitst. geïsol. Goed mat. Bwjr. 1985.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 5262

BOCHOLTZ H
Tussengel. woonhuis met kelder en ruime tuin. Woonk. met open keuken 27 m². Douchecabine. 2 slaapk. Het pand is grotendeels voorzien van nieuwe kunstst. koz. met dubb. begl. Bwjr. 1910. Opp. 169 m²
Prijs ƒ 49.900,-- k.k. 5180

BRUNSSUM H
Centrum. Uitst. gelegen en goed onderhouden woonhuis met verwarmde gar. en tuin met terras. Prov. kelder met plav. vl. Royale hal. Woonkamer met plav. en openslaande deuren naar terras. Dichte eetkeuken. 3 ruime slaapk. met bergruimte. Bet. badk. met ligbad. en 2e toilet. Deels dubbele begl. Roll. en kunstst. koz.

Prijs ƒ 229.000,-- k.k. 4943

BRUNSSUM H
Goed onderhouden, speels ingedeeld en royaal woonhuis met carport en diepe tuin in rustige buurt gel. grenzend aan wandelparkje. Woonk. met travertinvl. en mogelijkh. voor open haard. Keuken met travertinvl. en alle app. Tot. ca. 45 m². 3 royale slaapk. Badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. Ged. roll.
Prijs ƒ 139.000,-- k.k. 5298

BRUNSSUM H
Treebeek. Appartement op de 1e verd. met berging, parkeerplaats en kleine tuin. Woonk. met open keuken (9.00 x 3.80). 2 slaapk. Bergruimte. Badk. met douche.
Prijs ƒ 95.000,-- k.k. 5420

BRUNSSUM H
Treebeek. Rustig gelegen, royaal en karakteristiek woonhuis met tuin. Kelder. Woonk.-ensuite met erker (ca. 35 m²). Dichte keuken. Bijkeuken. Berging. 3 royale slaapk. Badk. met o.a. ligb. Vaste trap naar zolder en 4e slaapk.
Prijs ƒ 115.000,-- k.k. 5422

EYGELSHOVEN H
Tussengel. woonhuis met mooie, aangelegde tuin, berging, in rustige woonomgeving. Royale living ca. 27 m² met parketvloer. Dichte keuken. 3 slaapk. Badk. met douche. Vaste trap naar zolder, alw. mogelijkheid voor 4e slaapkamer. Grotendeels roll. en dubb. begl.
Prijs ƒ 135.000,-- k.k. 5407

HEERLEN H
Centrum. Gezellig appartement met lift en kelderberging. Woonk. met zonnig balkon. Aparte keuken met moderne install. Handige bijkeuken. Royale slaapk. Badk. met douche

Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 5284

HEERLEN H
Centraal gelegen goed onderhouden halfvrijst. stadswoning met 4 slaapk. Kelder. Woonk. ca. 32 m² met vloerverwarming. Dichte keuken compl. met app. Bijkeuken en div. bergingen. 3 slaapk. Badk. 2e verd 4e slaapk.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 5412

HEERLEN H
Heerlerheide. App. op 2e etage met kelderberging. Woonk. met plav. vl. Keuken. 2 slaapk. Luxe badk. met douche. 2 balkons. Bergruimte.
Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 5147

HEERLEN H
Op prachtige lokatie gel. bouwperceel, geschikt voor vrijstaand woonhuis. Tot. perceelsopp. 857 m². Gel. aan de Zandweg, plan "Vrusschemig 1988".
Prijs ƒ 141.500,-- k.k. 5164

HEERLEN H
Noord. Twee woonhuizen beide met c.v., diepe tuin en zolder een met gar. Pand I: keuken, woonk., eetk., 2 slaapk., mogelijkh. voor 3e en 4e slaapk. Gar. Pand II: keuken, woonk., 3 slaapk., mogelijkh. voor 4e en 5e slaapk.
Prijs ƒ 139.000,-- k.k. 5367

HEERLEN H
Heksenberg. Halfvrijst. woonhuis met tuin, kelder en berging. Woonk. Aparte keuken. Badk. met ligb. 3 slaapk. Vliering. Nagenoeg geh. voorzien van roll.
Prijs ƒ 99.000,-- k.k. 5266

HEERLEN H
Nabij centrum. App. met dubbel balkon en berging. L-vormige woonk. 2 slaapk. Badk. met ligb. Aparte keuken.
Prijs ƒ 75.000,-- k.k. 5368

HEERLEN H
Welten. Op uitst. lokatie gel. type vrijst. woonhuis met zonnige tuin en brede gar. Royale hal. Woonk. ca. 34 m² Gesl. keuken. 4 slaapk. Badkamer. Dak recentelijk vernieuwd.

Prijs ƒ 229.000,-- k.k. 5291

HEERLEN H
Beersdal. Woonhuis met c.v., tuin en garage. Hal. Z-vorm. woonk. Keuken. 3 slaapk. Badk. met o.a. ligb. Zolder/4e slaapk. bereikbaar middels vaste trap. Nagenoeg gehele woning voorz. van roll.
Prijs ƒ 125.000,-- k.k. 5306

HOENSBROEK H
Maria Gewande. Eengezinswoning met tuin, achterom bereikbaar. Woonk. met parketvl. Halfopen keuken. Bergkast. 3 slaapk. Bet. badk. met ligbad, douchecabine en 2e toilet. Zolderk. middels vaste trap bereikbaar. Deels dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 130.000,-- k.k. 5394

KERKRADE H
Chevremont. Royaal woonhuis. Woonk. ca. 40 m² Eetkeuken ca. 30 m² compl. met app. Bijkeuken. Tuin ca. 20 m. diep. 5 slaapk. Schitterende badk. Bergzolder.

Prijs ƒ 155.000,-- k.k. 5289

KERKRADE H
Spekholzerheide. Halfvrijstaand woonhuis. L-vorm. woonk. met plav. vl. Open keuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. Vaste trap naar zolder. Carport. Tuin ca. 15 m. diep met tuinberging. De woning is ged. voorz. van dubb. begl.
Prijs ƒ 148.000,-- k.k. 5326

KERKRADE H
Haanrade. Halfvrijstaande splitlevelwoning. Ruime eetkeuken. Woonk. Gar. Terras en tuin. 4 slaapk. Badk. met ligbad. De woning is geh. voorzien van roll., ged. voorzien van dubb. begl.
Prijs ƒ 165.000,-- k.k. 5421

PARTIJ-WITTEM H
Halfvrijst., uitst. onderh. type landhuis met inpand. gar. Hal. Woonk. Keuken met witte kunststof install. Bijkeuken met aansluitpunt w.a. Tot. ca. 40 m². Witte plav. vl. 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. C.v.-ruimte. bergzolder. Gel. in rustige straat. Kindervriendelijke buurt. Goed aangelegde tuin en prima isolatie. Hardh. koz. Bwjr. 1989. Opp. 300 m².
Prijs ƒ 185.000,-- k.k. 5349

PUTH-SCHINNEN H
Op goede lokatie, mooi gelegen woonhuis met gar. en tuin. Hal. Woonk. en ged. open keuken, tot. ca. 40 m². 3 royale slaapk. Badk. met ligbad, v.w., 2e toilet en aansl. wasautomaat. Vliezotrap naar hobbyzolder ca. 18 m². C.v.-ruimte en berging.

Prijs ƒ 149.500,-- k.k. 5295

SCHINVELD H
Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met gar. en grote tuin, ged. bostuin. Kelder. Woonkamer met plankenvloer en openhaard. Dichte eetkeuken met app. Terras. 3 slaapk. Badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder, 4e slaapk. en bergruimte. Hardh. koz.
Prijs ƒ 145.000,-- k.k. 5203

UBACH O/WORMS H
Luxe app. op de 1e verd. met div. bergingen. Hal. Toilet. Luxe afgewerkte living 26 m². Keuken met compl. install. 2 slaapk. met balkon. Badk. met douche en v.w. Dakterras ca. 26 m² met prachtig uitzicht. Geh. voorz. van hardh. koz. en ged. voorz. van dubb. begl.
Prijs ƒ 82.500,-- k.k. 5304

UBACH O/WORMS H
Uitstekend onderhouden woonhuis met berging en ruime tuin. Woonk. ca. 28 m². Keuken met aanrechtcomb. Berging. 3 slaapk. Badk. met o.a. ligbad en 2e toilet. Bergzolder. De woning is ged. voorzien van roll. en dubb. begl.
Prijs ƒ 129.000,-- k.k. 4938

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

* BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW

Voor inlichtingen:
H = Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

M = Kantoor Maastricht, Tel.043-252933.
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.

BON

Gaarne vrijblijvend volledige informatie over:
○ Bestaande woning nr.:

Naam:
Straat:
Postcode/plaats:
Tel.:
In ongefrankeerde gesloten enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.
○ **Stuur mij GRATIS het HUIZENMAGAZINE nr. 190.**

LD 2-2 59A

* BESTAANDE BOUW

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 tot 21.00 uur
Zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur

Infour

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

ESTAFETTE

Estafette BV te Susteren, (Limburg) ontwikkelt en produceert telecommunicatie-apparatuur. Het bedrijf telt op dit moment 65 personeelsleden.

Het produktaanbod bestaat o.a. uit industriële alarm- en storingsmelders, telefoondoorkiezers, hulproepsystemen voor bejaarden, automatische nummerkiezers, digitale spraakmodules.

Estafette heeft een vestiging te Brussel (België) en een eigen service-organisatie te Venray.

Estafette exporteert naar België, Denemarken, Duitsland en Groot-Brittannië.

Estafette heeft een eigen Research & Development-afdeling. De produkten die van de tekentafel komen moeten echter ook met veel precisie door onze produktie-afdeling gemaakt worden.

Door onze voortdurende groei hebben wij op korte termijn vacatures voor:

Produktie-Medewerkers

Met een LBO-C opleiding kun je bij Estafette aan de slag. Bij Estafette vind je geen werk aan de lopende band. Je bent er wel verantwoordelijk voor het produkt dat je maakt. Om dat goed te doen moet je zowel elektronische- als mechanische onderdelen kunnen assembleren.

Wij zijn veeleisend wat betreft de kwaliteit van onze produkten. Onze medewerkers zijn dan ook mensen voor wie afwerking en precisie belangrijk zijn, zowel op het gebied van elektronica als van fijn-mechanica.

Wij bieden je een goede baan in een snel groeiend bedrijf, een goed salaris op basis van je opleiding en inzet, goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Zin in deze baan? Stuur je sollicitatie met gegevens over je opleiding aan:

John Storcken, Hoofd Produktie
Estafette BV, Postbus 111
6114 ZJ Susteren

Of bel [illegible] John Storcken.

Bij genoemde afdeling is thans vacant de functie van

BOUWKUNDIG MEDEWERKER (M)

Binnen het Bisdom Roermond houdt de afdeling Bouwzaken van de Dienst Economie en Bouwzaken zich onder meer bezig met de technische voorbereiding, begeleiding en inspectie van groot onderhoud en restauratie van kerkgebouwen, waaronder 120 monumentale en 240 niet-monumentale [illegible].

De betrokken medewerker verricht zijn werkzaamheden onder directe leiding van de bouwinspecteur voor monumentale gebouwen.

Opleiding: tenminste M.T.S.-niveau, met kennis van geschiedenis der bouwkunst.
Leeftijd: bij voorkeur tussen 20 en 30 jaar.

Functie-eisen:
- voldoende kennis van bouwmaterialen;
- enige [illegible] ervaring;
- in staat tekenwerk te verrichten;
- bereidheid tot het uitvoeren van noodzakelijk dagelijks bouwkundig beheer in de kantoorpanden;
- positieve kerkelijke betrokkenheid en levenswijze in overeenstemming met de leer van de rooms-katholieke kerk.

Sollicitatie:
Binnen 14 dagen onder bijvoeging van een curriculum vitae en minimaal twee referenties te richten aan de algemeen econoom van het Bisdom Roermond, Postbus 470, 6040 AL Roermond. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Informatie:
Nadere informatie over deze vacature kan desgewenst telefonisch worden ingewonnen bij dhr. Pulles, telefoonnummer 04750-86762.

BOUWBEDRIJF

Gevraagd:

wegens uitbreiding van onze werkzaamheden in Duitsland op korte termijn een

calculator/werkvoorbereider

met ervaring in Duitse calculatiemethoden.

Voor ons Nederlandse bedrijf een

calculator/werkvoorbereider

opleiding MTS-bouwkunde of gelijkwaardig.

Sollicitaties schriftelijk te richten aan:
Bouwbedrijf Moonen-Lückers bv
Verlengde Klinkertstraat 16
6433 PL Hoensbroek
Telefoon 045-221422

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maasland Ziekenhuis op de lokaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen [illegible]
- Verpleeghuis St. Odilia, [illegible]
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghui St. Agnetenberg, Sittard (75 bedden)

Voor de Operatiekamers/Recovery op de lokatie Sittard zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

verpleegkundige recovery

Vakaturenr. RS 01

funktie-informatie: • bewaakt de vitale funkties bij de patiënten na de operatie, op de recovery.

funktie-eisen: • diploma verpleegkundige-A of HBO-V; • diploma I.C. of C.C.U of O.K.-assistent met differentiatie anaesthesie.

arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats volgens FWG funktiegroep 45. Het salaris bedraagt minimaal *f* 2584,- bruto per maand en maximaal *f* 3953,- bruto per maand. Overige arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Nadere inlichtingen kunt u telefonisch inwinnen bij dhr. H. Notermans, hoofd Operatiekamers, tel. 046-597880.

Voor de Medische Bibliotheek op de lokatie Sittard zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

bibliothecaris

Vakaturenr. EL 01

funktie-informatie: De Medische Bibliotheek is een subafdeling van de afdeling Medische Registratie. In de Medische Bibliotheek zijn reeds 2 part-time bibliothecaressen werkzaam. De werkzaamheden van de bibliothecaris bestaan o.m. uit:
- het [illegible] voor de ontsluiting en toegankelijkheid van de collectie;
- het [illegible] (uit)leenadministratie;
- het catalogiseren en titelbeschrijven van nieuwe literatuur;
- het ondersteunen van literatuuronderzoeken;
- het aktief en passief begeleiden, informeren en adviseren van gebruikers.

Het betreft een part-time funktie (25 uur) voor een half jaar wegens vervanging tijdens zwangerschaps- en ouderschapsverlof van een der huidige funktionarissen. De werktijden zijn verdeeld over 5 dagen per week.

funktie-eisen:
- vaktechnische bekwaamheid, bijv. BDI of GO-A;
- klantgerichte/flexibele instelling;
- goede contactuele eigenschappen;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- enige kennis van administratieve (bibliotheek-)automatisering strekt tot aanbeveling.

arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats in FWG-salarisgroep 35, welke een maximum kent van *f* 3345,- bruto per maand. Overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O. voor het Ziekenhuiswezen.

inlichtingen: Inlichtingen kunnen telefonisch worden ingewonnen bij dhr. W. J. Maessen, hoofd Medische Registratie, telefoon 046-597668.

Ten behoeve van het Verpleeghuis St. Jansgeleen, lokatie Geleen, zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

gastvrouw 80%

funktie-informatie:
- stimuleert en begeleidt onder verantwoordelijkheid van het hoofd de kreatieve en rekreatieve bezigheden van de bewoners;
- draagt medeverantwoordelijkheid voor een optimale woonsfeer en goede onderlinge kontakten tussen bewoners;
- draagt zorg voor de introduktie van nieuwe bewoners.

Het betreft een part-time funktie voor 32 uur per week voor onbepaalde tijd.

funktie-eisen:
- diploma MBO-IW of vergelijkbare opleiding;
- ervaring in een soortgelijke funktie strekt tot aanbeveling.

arbeidsvoorwaarden: Salariëring vindt plaats konform FWG-funktiegroep 30. Afhankelijk van leeftijd, ervaring en opleiding bedraagt het minimum salaris *f* 2.306,-, het maximum salaris [illegible]1,-. Overige arbeidsvoorwaarden konform CAO-[illegible].

inlichtingen: De heer T. Ekkerink, hoofd Verplegingsdienst St. Jansgeleen, toestel 3453.

Alle funkties staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus [illegible] 130 MB Sittard

In de linkerbovenhoek van brief en enveloppe het vakaturenummer vermelden.

GasRent

GasRent is een samenwerkingsverband tussen de N.V. Nutsbedrijven Maastricht en de Verenigde Installateurs Maastricht B.V. i.o.

Voor uitbreiding van onze taken zoeken wij op korte termijn enkele

ALL-ROUND SERVICEMONTEURS

Functie-omschrijving:
Betrokkene wordt belast met het verhelpen van storingen en het verrichten van onderhoud aan c.v.-toestellen met of zonder warmtapwatervoorziening en aan geisers, hoofdzakelijk aan huis, maar ook in de werkplaats. Tevens controleert de servicemonteur of de installatie voldoet aan de gasinstallatievoorschriften (NEN 1078). In de taak van de servicemonteur is ook begrepen het - bij toerbeurt - buiten de normale diensturen beschikbaar zijn voor het verhelpen van storingen.

Functie-eisen:
- diploma LTS installatie- en/of elektrotechniek;
- diploma gastechnisch installateur en/of gasstoringsmonteur of gelijkwaardig;
- praktijkervaring in het onderhoud van gastoestellen;
- rijbewijs BE;
- zelfstandig kunnen werken;
- een groot verantwoordelijkheidsgevoel;
- goede contactuele eigenschappen.

Salaris:
Het aanvangssalaris verbonden aan deze functie, is afhankelijk van leeftijd en ervaring.

[illegible] kunnen worden ingewonnen bij dhr. J. Daemen, N.V. Nutsbedrijven Maastricht, tel. 043-292631, of de heer B. Wilhelmus, Verenigde Installateurs Maastricht, tel. 043-219767.

Sollicitaties:
Schriftelijke sollicitaties uiterlijk 2 weken na het verschijnen van deze kennisgeving aan V.I.M. B.V. i.o., Luikerweg 13, 6212 ET Maastricht.

---

n.v. Sportfondsenbad-Meerssen

In verband met het per 01-04-1992 bereiken van de VUT-leeftijd van de huidige functionaris vraagt de N.V. Sportfondsenbad-Meerssen voor de onder haar ressorterende openluchtzwembaden in de gemeente Meerssen uiterlijk per 01-07-1991 een

plv. Chef Algemene Dienst (m/v)

Functie-informatie:
In samenwerking met de huidige functionaris gedurende het seizoen verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de beide zwembaden.

Functie-eisen:
- minimaal MAVO-niveau
- diploma's [illegible]
- EHBO + reanimatiediploma
- goede contactuele eigenschappen
- [illegible]
- zelfstandig willen en kunnen werken
- leeftijd tussen 30-40 jaar

Algemeen:
- Bij gebleken geschiktheid volgt men per 1-4-1992 de huidige chef op.
- Aangenomen mag worden dat binnen afzienbare tijd begonnen zal worden met een ingrijpende renovatie van het openluchtzwembad te Meerssen dat zal worden aangepast aan het huidige verwachtingspatroon van de zwembadbezoeker.

Salaris:
Het salaris wordt bepaald door leeftijd, opleiding en ervaring, conform de CAO [illegible].

Belangstellenden worden verzocht binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie hun schriftelijke sollicitatie te zenden aan:

N.V. Sportfondsenbad-Meerssen
t.a.v. de heer G.J. v.d. Heyden
p/a Dousbergweg 10
6216 GC Maastricht

VERPLEEGHUIS SCHUTTERSHOF BRUNSSUM

Het Verpleeghuis Schuttershof beschikt over 207 bedden, gelijkelijk verdeeld over 6 verpleegafdelingen, waarvan er 3 bestemd zijn voor somatisch zieken en 3 voor psychogeriatrische bewoners. Voorts beschikt ons verpleeghuis over 14 dagbehandelingsplaatsen.

Samen met het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum en het De Weverziekenhuis te Heerlen, maken wij deel uit van de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Voor de opleidingen die starten in september 1991 en in maart 1992 zoeken wij enthousiaste

LEERLING-ZIEKENVERZORGENDEN M/V

De opleiding
De opleiding bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Het theoretische onderwijs wordt gegeven aan „De Wildenbroeck", de centrale school voor gezondheidszorg te Heerlen. De praktische opleiding vindt plaats in verpleeghuis Schuttershof te Brunssum.
Inclusief de voorbereidende periode van 30 weken duurt de opleiding 2 jaar en [illegible] geheel uit theoretisch [illegible] periode ga je werken als leerling op verschillende afdelingen en proef je de sfeer in de praktijk. Door een combinatie van leren en werken, krijg je stap voor stap het vak onder knie.

Wat heb je nodig?
Om [illegible] opleiding te kunnen deelnemen mag je bij aanvang niet jonger zijn [illegible] ouder dan [illegible] jaar. Je moet in het bezit zijn [illegible] B-niveau met minimaal [illegible]).

Arbeidsvoorwaarden
Tijdens de voorbereidende periode ontvang je *f* 495,– zakgeld per maand. Daarna bedraagt het salaris, afhankelijk van de leeftijd, gedurende het eerste leerjaar minimaal *f* 1.326,– en tijdens het tweede leerjaar *f* 1.585,– bruto per maand, waarbij je nog een toeslag krijgt voor het verrichten van onregelmatige diensten.
Alle [illegible] voor rekening van de instelling.

[illegible] Je ontvangt dan een informatiebrochure en een sollicitatieformulier, waarmee je je kunt opgeven voor de opleiding.

Deze bon uitknippen en in een envelop sturen naar:

Stichting H. Gregorius de Grote/Verpleeghuis Schuttershof
Dienst Personeelszaken
Postbus 255
6440 AG BRUNSSUM

Naam: ....
Adres: ....
Postcode: ....
Woonplaats: ....

ST. GREGORIUS ZIEKENHUIS BRUNSSUM

Het St. Gregoriusziekenhuis is een algemeen ziekenhuis met 231 bedden, verspreid over 8 afdelingen, waarin alle basisspecialismen en een aantal [illegible] Schuttershof en het De Weverziekenhuis in Heerlen vormen wij de Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg.

Voor de opleidingen die starten in september 1991 en maart 1992 zoeken wij

[illegible] A-VERPLEEGKUNDIGEN M/V

De opleiding
De opleiding bestaat uit een theoretisch en een praktisch gedeelte. Het theoretisch onderwijs wordt gegeven aan „De Wildenbroeck", de centrale school voor gezondheidszorg te Heerlen. De praktische opleiding vindt plaats in het ziekenhuis in Brunssum.
Inclusief de voorbereidende periode van 30 weken duurt de opleiding [illegible] en 10 maanden.
De voorbereidende periode is nagenoeg helemaal theoretisch en daarna ga je de praktijk in en wordt deze praktijk afgewisseld met lesblokken.

Wat heb je nodig?
Om aan de opleiding te kunnen deelnemen, mag je bij aanvang niet jonger zijn dan 17 jaar.
Je moet in het bezit zijn van een MAVO-diploma met alle vakken op D-niveau of een HAVO- dan wel MBO-diploma. Voor mensen met het diploma MDGO-VP en ziekenverzorging gelden speciale regelingen.

Arbeidsvoorwaarden
Tijdens de voorbereidende periode ontvang je *f* 495,– zakgeld per maand. Daarna bedraagt het salaris in het eerste leerjaar *f* 1.326,–, tijdens het tweede leerjaar *f* 1.585,– en in het derde en vierde jaar *f* 2.023,– bruto per maand, waarbij je nog een toeslag krijgt voor het verrichten van onregelmatige diensten.
Alle kosten van de opleiding zijn voor rekening van de instelling.

[illegible] je toekomst
Ben je geïnteresseerd in een beroepsopleiding met toekomst? Stuur dan onderstaande bon in.
Je ontvangt dan een informatiebrochure en een sollicitatieformulier, waarmee je je kunt opgeven voor de opleiding.

Deze bon uitknippen en in een envelop sturen naar:

Stichting H. Gregorius de Grote
Dienst Personeelszaken
Postbus 255
6440 AG BRUNSSUM

Naam: ....
Adres: ....
Postcode: ....
Woonplaats: ....

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Elke zaterdag

vakantierubriek

van 34 Nederlandse regionale dagbladen

voor informatie en reservering:

TINEKE MENGERINK en SASKIA DE HAAN

advertentiecombinatie rdp

Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar

☎ 072-196314/196206

Waddeneilanden

TERSCHELLING EN AMELAND. T.h. stacaravans 2 en 3 slaapkamers. Warm water, toilet, kleuren-tv en radio. Vrij vóór 6-7 en na 10-8. Voor- en naseizoen v.a. ƒ 200,- p.w. Tel. 05180-1581 b.g.g. 05620-2582. WA-61R

T.h. 6-persoons vrijstaande bungalows en nieuwe 4-pers. appartementen. Tel. 05620-2966. WA-61R

AMELAND en TERSCHELLING t.h. stacaravans 1 of 2 slaapkamers, gaskachel, str. water, wc, voll. inger. Vrij voor 13-7 en na 10-8. Tel. 05180-1206 (niet op zond). WA-61R

TEXEL

VIJFSTERREN VAKANTIEPLEZIER

Kruis de gewenste brochure aan, plak deze advertentie op een briefkaart en doe m op de bus. Wij sturen u de gewenste gids(en) dan gratis toe.

❑ Waddenland Texel, verhuuradressen en rekreatiemogelijkheden ❑ Kampeerfolder, 16 campings op Texel ❑ Reisgids Texel, met informatie, hotels, bungalows en sportieve reizen met een prijsoverzicht

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE

POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG TEL 02220 14741

DE KOOG-TEXEL, t.h. op camping ± 600 m. v. zee, 6-pers. stacaravans/chalets, d/wc, 2 sl.kamers, woonk., keuken. Tel. (02220) 17728. WA61R

Vakantie, Texel natuurlijk*****

Boek nu uw comfortabele bungalow- of kampeervakantie op vijfsterren vrijetijdspark met nieuw subtropisch zwembad. DE KRIM/TEXEL, 02220-16275. WA-61R

TERSCHELLING PANORAMA WEST

Bungalow en appartementen te huur in de duinen van West Terschelling. Inl. G. Bergsma, tel. (05620) 3040. WA-61R

Friesland

FRIESE MEREN. Verhuur van bungalows en open zeilboten, bij het huren van een bungalow van 29-3/6-5, 24-5/5-7, 16-8/28-10, een zeilboot of een visboot gratis erbij. De zeilboot is, met dekzeil, ook ideaal voor het maken van trektochten. Vraag kleurenfolder, Sjerp de Vries Terherne (05668) 265. FR61R

'DE WOLVERLEI' Bakkeveen/Wijnjewoude 6-8 pers. 4* bungalows v.v. cv en open haard. Nog vrij: krokus-, zomer- en herfstvak. Vr. gratis brochure, tel. 050-260600 tst. 12, 05908-18748 of 05169-1301. FR-61R

CAMPING DE KIEVIT. Oudehaske tussen Joure en Heerenveen nog vrije seiz.pl. en voor- naseiz.pl. a.h. water, verh. caravans, kano's, roeiboten, 05130-77658. FR-61R

Drenthe

Wilt u voor korte of lange tijd een 5-7 pers. bungalow met alle comfort? Op een klein en rustig bungalowpark? Zonnig geprijsd? Bel dan nu 05280-65876. DR-61R

VERZEKERD VAN 'N FIJNE VAKANTIE!!!

Wij reserveren voor u luxe bungalows of ruime campingplaatsen in zeer bosrijke omgeving. Recr.park GROOT BARTJE, De Gavere 1, Zorgvlied, 05212-7249 DR61R

Camping De Tip, Schoonoord, 4 sterren, 5 vlaggen, aan bos, overdekt zwembad, sauna enz. Ook verh. chalets, 10 wandel- en 15 fietsroutes. Inl. 05918-1279. DR-61R

Diana Heide ... de familiecamping bij uitstek voor een echte gezinsvakantie!

Naast restaurant, supermarkt, sportveld, midgetgolfbaan, roeien visvijver is er een gratis verwarmd zwembad van mei t/m september. Bovendien is er in de vakantieperiodes een recreatieteam, die de kinderen een ontegenzeglijke vakantie bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. Staatsbossen.

Wij sturen u graag informatie.

DIANA HEIDE

CAMPING - NATUURRESERVAAT

Amen 53, 9446 TE Amen (Rolde), Tel. 05920-89297

Camping De Hondsrug is een modern ingerichte gezinscamping met o.a. buitenbad en een verwarmd overdekt binnenbad.

camping de hondsrug

annerweg 3 - 9463 TA eext tel. 05922-1292

- Arrangementen met Pasen, Hemelvaart en Pinksteren.
- Toeristische plaatsen met eigen sanitaire unit.
- Stacaravans te huur vóór 13-7 en na 3-8.

NIEUWSGIERIG?? Vraag dan folder aan.

Stacaravans, zomerhuisjes v.a. ƒ 385,- p.w. hoogseiz. Gezellige camping met zwembad 'De zorg vliedt', Wateren. Folder 05612-1368/05212-7258. DR-61R

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk. bung.'s. Geh. jr. luxe bung.'s t.h. Inf. en kl.folder: Heemraadschapsln. 85, Amstelveen, 020-459541/413940. DR-61R

Overijssel

Verlies je hart in Overijssel

BESTEL SNEL DE VAKANTIEREISGIDS OVERIJSSEL 1991!

- Schitterende bungalows
- Grote keuze fiets- en wandelvakanties
- Speciale Sagen arrangementen
- Avontuur: Hill Bike en kanotochten

Bel de provinciale VVV Overijssel: 05490-18767 (ma. t/m vr. kant. uren) of schrijf aan Prov. VVV Ov., Postbus 500, 7600 AM Almelo

Lekker weg in eigen land. Ook bij ons!

UIT IN DENEKAMP NATUUR-RIJKER KAN HAAST NIET!

Een wel heel bijzonder natuurgebied, grensoverschrijdend in rust en recreatieve mogelijkheden. Prachtige wandel- en fietsroutes, huifkartochten, vele bezienswaardigheden met dit jaar de unieke DINOSAURIERS - TENTOONSTELLING! De 90-jarige VVV-Denekamp (1991) haakt daarop uiteraard in met zeer interessante mogelijkheden! Een wel heel bijzonder gebied met dorpjes als Lattrop, Tilligte en kleine buurtschappen. Prima toeven, want je bent in Denekamp Natuur-rijk uit!

Meer informatie bij VVV-Denekamp, postbus 36, 7590 AA Denekamp. Telefoon: 05413-1205.

Camping - Jachthaven - "ROGGEBOTSLUIS"

watersport - vissen - boswandelen

toeristische- seizoen- jaarplaatsen

reeveweg 1, 8265 PR Kampen. Tel.05202-12402

In Nijverdal

CAMPING 'T MÖLKE

Onze advertentie is klein maar onze camping mag er zijn

BEL VOOR GRATIS FOLDER 05480-12743

In de paasvakantie naar VAKANTIEPARK COLLENDOORN nabij PONYPARK SLAGHAREN. Gezellige vakantiehuisjes met daarbij een gratis shetland rijpony voor de kinderen, gratis ponyrijles, overdekt verwarmd zwembad, gezellige familieavonden, inclusief entree PONYPARK SLAGHAREN met daarbij het gratis gebruik van alle spannende en nieuwe attrakties zoals de wildwaterbaan, speciale kinderattrakties, westernshows. Drie dagen met twee overnachtingen voor slechts ƒ 312,- per vakantiehuisje. Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder of bel 05231-3000. OV-61R

Volop vakantiepret voor het hele gezin op de camping in het Vechtdal!

Diverse voordelige arrangementen ● Veel vermaaksmogelijkheden met speel-, vis- en roeivijver ● fietscross(baan) ● jeu de boules baan ● Zandstrand ● Tennisbaan en een uitgebreid rekreatieprogramma ● AQUACENTRUM, met 3 verwarmde zwembaden ● Wildwaterbaan ● Borrel ligbank ● Onderwaterbank Overdekt zonneterras, zonnebanken etc. ● Bel voor meer informatie of breng ons eens een bezoek.

Camping De Belten

Gebr. Schutte, Grote Beltenweg 11, 7794 RA Rheeze (Hardenberg) Tel. 05232-62264

HOLTEN: vak.oord „De Lindenberg". Vraag gratis folder over de 33 in het bos gelegen vrijst. bung.'s met alle comf. zoals k.t.v., incident. video, verw. zwembad, kantine, speelt., wasserette, enz. Buiten het seizoen 50+ extra korting. Tevens spec. aanbieding. Ons adres: Postweg 1, 7451 TS Holten of tel. 05483-61364. OV61R

'PONYPARK SLAGHAREN' voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuisjes voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attracties, spannende westernshows, gezellige familieavonden en het unieke Fujibergbad voor sprankelend veel zwemplezier! Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel (05231) 3000.

HOLTEN. T.h. in de bossen van 'mooi Holten' rustig en vrij gelegen comf. bung's 4, 6, 8 pers. dichtbij zwemb., veel fiets- en wandelmog.heden. Inl. tel.: 05483-63592. OV61R

GEZINSCAMPING

verw. zwem-kinderbad waterglij - tennisb. recr.-team. Folder aanvr. 05729-1564.

OMMEN. T.h. inger. sta-caravans op vak. centrum 'Bestmenerberg' in de bossen, met verw. overdekt zwembad. Recr.team aanw. Inl. of folder 05274-1267. OV-61R

GRAMSBERGEN NW-OV. en TEXEL: 2 luxe 6-pers. 5* bungalows op gez. park. Gratis overdekt zwemb. (M)week(end). Geill. brochure 074-436366. OV61R

Gelderland

U bent van harte welkom op bungalowpark en camping DE KAPPENBULTEN-HALLE. T.h. gezellige vrijst. bung. i.d. bossen met speeltuin, midgetgolf, speelvijver, kantine etc. In 't hartje v.d. Achterhoek. Ruime wandel- en fietsmog. Voor- en naseizoenarr. Info: 08343-1311. GE-61R

Nunspeet: 'De parel der Veluwe' HOTEL-PENSION 'HET JAGERSHOF'

Uit en toch thuis, is gelegen op 50 m afstand van het centrum. Voll. pension vanaf ƒ 335,- p.p. p.w. + nieuwe fiets voor ƒ 15,- p.w. Ook in krokusvak. geopend. Kl. folders op aanvraag bij fam. C. J. van Olst, Spoorlaan 12-14, 8071 BP Nunspeet. Tel. 03412-52393. GE-61R

VELUWE APELDOORN

Camping De Veldekster 20 ha, tel. 055-424711, modern sanitair, verw.zw.bad, kl. bad, babyroom. Vr. folder. GE-61R

VOORTHUIZEN: bungalowpark en camping DE JACHTHOORN. Vak.huisjes t.h. in voor-, hoog- en naseizoen, aantr. prijzen. Faciliteiten: kantine, wasserette, mini-kampwinkel, verw. zwemb., speeltoestellen, recr.-progr. in Hoogseizoen. Voor inl. + folder: Fam. J. Berkelaar, Harremaatweg 30, 3781 NJ. Tel. 03429-1506. GE-61R

Er zijn nu weer enkele plaatsen vrij! Wij zijn niet alleen de GOEDKOOPSTE maar ook één van de mooiste camp. Ook stacar. t.k. op de plaats. Tel. 08382-1398. GE-61R

Recreatiecentr. 'HET EIBERNEST', EIBERGEN. Verh. v. 2-11 pers. bungalows/stacaravans en kamp.pl. Inl. + gr. folder, Kerkdijk 1, 7152 DB Eibergen, (05454) 71268/71269. Nieuwe jaarpl. '91 ƒ 500 korting. GE-61R

VELUWE. Boscamping 'T HAZENDAL. Zwembad, gezellig recreatieprogr. Verh. 6-pers. stacar. + bung.tenten en kamp.plaatsen. Ede, 08380-12614/12859. GE-61R

Noord-Holland

ST. MAARTENSZEE/CALLANTSOOG t.h. 4-6 pers. bungalows aan zee, nabij subtropisch zwembad. Tel. (02246) 1596, na 18.30 u. (02230) 22662. NH-61R

Utrecht

CAMPING DIJNSELHOEK - ZEIST

gel. op de Utrechtse Heuvelrug naast verw. natuurzwemb., in bosrijke omg., centr. v.h. land. Toer./seiz.- en jaarpl. Res. mog. Folder op aanvr. 03404-31324/60293. UT-61R

Zuid-Holland

NOORDWIJK AAN ZEE... HOTEL DE BRANDING Geheel verzorgde vakantieweek v.a. ƒ 275 p.pers. (invalide-)lift aanwezig. Bel fam. Scholten 01719-12425 voor folder. ZH-61R

HOTEL 'AAN ZEE' - 1 min. van strand. Voor een geslaagde zomervakantie V.P. v.a. ƒ 285,- p.p.wk. Vr. folder 01719-12919, P. Boulevard 206, Noordwijk a/Zee. KROKUS 11 tot 16 febr. v.a. ƒ 35,- p.p.p. dag. ZH-61R

Zeeland

ROOMPOT RECREATIE aan strand en zee.

VRAAG NU de 36-pagina's grote brochure aan vol met kampeer- en bungalowvakanties. Bijv. superluxe vrijstaande bungalows met bruisbad en sauna, met uitzicht op zee, direkt aan het strand. Vanaf ƒ 825,- per week. Te reserveren met 50+ korting en jonge gezinnen-korting. En alle gasten hebben gratis toegang tot ROOMPOT ZWEMPARADIJS. Tel. 01107-4200 (ook op za. en zo.)

WELKOM IN ZEELANDS NIEUWSTE BUNGALOWPARK: "PORT GREVE"

Nieuwe, zeer luxe vakantiebungalows, direkt aan het Grevelingenmeer, 5 minuten van Noordzeestrand

- voorzien van c.v., k.t.v., wasmachine
- 1 of 2 luxe badkamers met ligbad, event. sauna
- surfen • zeilen • duiken • vissen • mooie natuur

Zulke mooie bungalows heeft u nog nooit gezien!

BEL NU VOOR INFO: 01119-1855

BUNGALOWPARK PORT GREVE - DEN OSSE/BROUWERSHAVEN

VVV OOSTKAPELLE en DOMBURG

Als het bij u nog regent, schijnt bij ons al lang de zon! Gezellige hotels en pensions, mooie campings en prima vakantiewoningen. Vraag nu onze gidsen aan. VVV Oostkapelle, 01188-2910. VVV Domburg 01188-1342.

KROKUSVAKANTIE in Burgh-Haamstede. Een paar rustige dagen in een hotelappartement nabij bos, duin, zee en strand. Prima maaltijden. Van 9-15 februari: crèche en kinderprogramma's. Kinderplezier = ouderplezier. Bel voor boeking of info: 01115-3030. Int. Chr. Vakantiecentrum De Burght.

KROKUSVAKANTIE AAN ZEE

VAKANTIEPARK HOF DOMBURG een 5 sterrencamping-bungalowpark op 500 meter van zee. Nu met gratis toegang in ons recreatie-kuurbad. Reserveer nu: 01188-3210. ZE-61R

VAKANTIELAND SCHOUWEN-DUIVELAND

STRAND	Burgh-Haamstede	01115/1513	RESER-
ZEE	Renesse aan Zee	01116/2120	VEREN
NATUUR	Zierikzee	01110/12450	AANBE- VOLEN

Te huur 6-persoons STACARAVANS voor 14/7 en na 10/8. Pasen, Hemelvaart, Pinksteren, week of weekend. Gel. in mooie omg. nabij bos en zee, tel. 01180-27134. ZE-61R

15x Voordeel met een Zeeland-Plus-Vakantie

Kies nu voor een heerlijke ontdekkingsreis door Zeeland in voor- en naseizoen (april + november). U kunt kiezen uit arrangementen voor: • hotels • bungalowparken • recreatiecentra • campings. Vraag de folder: 01180-33000 en ontdek hoe mooi (en voordelig) Zeeland is.

ZEELAND plus VAKANTIES

SEROOSKERKE-WALCHEREN dichtbij Noordzee en Veerse Meer. T.h.: app. (voor 6 juli en na 16 aug.) en caravan. Info: 01189-2968. ZE-61R

Noord-Brabant

Camping en bungalowpark 'DE PEEL' Hutten 5, 5763 PL Milheeze Br. 04924-1225

- Stenen bung***/****
- 4 tot 6 pers.
- ruime vak-/jaar-/seizoenpl.
- zwembad
- midgetgolf
- kantine
- recreatieteam
- vraag gratis kl. folder

CAMPING STRANDBAD 'OOSTAPPEN'

Ideale 4**** ANWB gezinscamping, gelegen in bosrijke Brabantse Peel. Uitgebreid aktiviteitenprogramma, ook voor de allerkleinsten. Mooie jaar- en toeristische plaatsen in de bossen of aan het zwem- en surfwater. Voorzien van elektra, watertappunt, riolering en centraal antennesysteem. Vraag snel de uitgebreide folder. Fam. Gillis, Kranenvenweg 23, Asten. Tel. 04936-92398

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE, 4, 6 of 12 pers. vakantiehuisjes. Hoogseiz. ƒ 485,- p.w. Kampeer tegen aantrekkelijke tarieven in land. bosr. omg. Fam. park met voor ieder wat wils! Tel. 04249-246.

Limburg

VALKENBURG A/D GEUL

Doen...in elk seizoen!

VAKANTIE!

Een 8-daags arrangement vanaf ƒ 295,-p.p.

VVV Het Geuldal, tel. 04406-13364

RES. NU UW SEIZOEN- OF VAKANTIEPLAATS of huur een 5- of 6-pers. stacaravan op de MOOIST GELEGEN CAMPING IN ZUID-LIMBURG met kantine, kampwinkel, friture, wasserette, speeltuintjes, zwem- en kleuterbad. TERRASCAMPING 'GULPERBERG PANORAMA' Berghem 1, Postbus 54, 6270 AB Gulpen. Vr. folder. Tel. 04450-2330 (tot 18.00 u.). LI-61R

CAMPING DE SCHANS, ARCEN, NRD.-LIMB.

De gezellige 4**** familiecamping, zwembad, strandbad, visvijver, restaria, friture, winkel, speeltuin, sportveld, gezell. kantine, moderne disco. Ruime vak.-seizoen-jaarplaatsen. Spec. Hemelv./Pinkst. Arrang. Bel voor info of reserveren 04703-1957

HOTEL DE OUDE HOEVE, ARCEN (L.)

Een Bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Nabij Kasteeltuinen en Thermaalbad. Spec. Arrangementen. WIJ STUREN U GRAAG ONZE FOLDER. TEL. 04703-2098

Luxe vakantiebungalows

Uw luxe 3- of 5 sterrenbungalow op het "schoenste plekske" van Zuid-Limburg.

"5 STERREN"-VOORZIENINGEN: w.o. subtropisch zwembad etc.

Wordt het niet tijd om even bij te tanken?

B.v. midweek of lang weekend v.a. ƒ186,-

Tevens nog enige ruimte in de crocusvakantie.

Vakantiecentrum Schin op Geul

Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

4 + 6 PERS. STACARAVANS TE HUUR. Spec. voordeelweken van 29 juni t/m 13 juli. Stacaravan voor 2 weken v.a. ƒ 595,- all in. CAMPING HIGH CHAPARRELOIRSBEEK 12 km v.a. Valkenburg. Ook voor eigen tent of caravan. Vraag folder, tel. 04492-2044 LI-61R

SIBBE-VALKENBURG. Pens. Bouwens, Sibberkerkstr. 79. Goed verz. keuken, tuin, parkeerplaats. L.O. ƒ 25,- / H.P. ƒ 39,- / V.P. ƒ 44,50; kind. red. Info 04406-12091. LI-61R

Friesland

HERBERG 'OER 'T HOUT', GROU (Frl.) Een schitterende accommodatie voor scholen en groepen met een uitgebreid programma aanbod. Inl. Raadhuisstraat 18, 9001 AG Grou. Tel. 05662-1528. Fr-61R

'OER 'T HOUT', GROU (Frl.) A.N.W.B.-erkende zeil- en surfschool. Zeil-, windsurf- en laserkursussen. Diverse watersportkampen. V.a. 14 jaar. Inl. 05662-1528. Fr-61R

WATERSPORTHERBERG 'OER 'T HOUT', GROU (Frl.) Watersportarrangementen en weekeinden voor groepen, gezinnen, personeelsverenigingen of familiereünies. Inl. 05662-1528. Fr-61R

Waddeneilanden

TEXEL

kamers en appartementen in diverse hotels

T.H.K. Postbus 24 1790 AA Den Burg

Tel. 02220 - 15703

Vakantiegarantie

Een tegenvallende woning kan uw vakantie plezier behoorlijk verminderen. Vermijdt daarom ieder risiko! Wij verhuren schitterende vakantiewoningen, komfortabele bungalows en betaalbare appartementen. De garantie voor een geslaagde Texel-vakantie. Boek nu of vraag onze folder.

VREDELUST Californieweg 97 A 1796 PC De Koog Tel. 02220 17882

KOBEKO Nikadel 23 1796 BJ De Koog Tel. 02220 17746

DE MUY Postbus 215 1795 ZG De Cocksdorp Tel. 02220-11433

Watersport

Zeilen in Heeg!

ANWB-Bondszeilscholen 'it Beaken', (v.a. 8 jr. en gezinnen) en 'Heegermeer' (v.a. 21 jr.). Vraag een folder, tel. (05154) 2363 / 2258. WS-61R

Belgie/Luxemburg

VAKANTIEHUIZEN Belgische kust

Vakantieparken: Duinendale en Zeepolder, nog vakantietermijnen voor 1991 vrij.

Vissershuizen en duinhuizen

Boeken: tel.: 09.4922443047 + 6684, fax 09.49224481439.

Ferienpark Europa s.a.r.l. Huis kopen mogelijk.

Chalets en stacaravans in de ARDENNEN, p.w. en w'end. Voor- en naseizoen extra kortingen. Inl. NATUURREIZEN, (04406) 42428. BL-61R

Bungalows

t.h. in bosrijke omg. op camping SAN LANACO, tel. 09-3211712114. BL-61R

Villa's * bungalows * chalets bij strand, bos & water * lid SGR HAPPY HOME: 072-15.11.25 BL-61R

CARAV.'S t.h. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kl. camping 100 km v. Maastricht. Ook m. eig. tent of carav. fold. 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488. BL-61R

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. ƒ 190,- p.w. all-in. Nu ook kleuren-tv mogelijk. Inl.: 04459-1598. BL-61R

Frankrijk

KROKUSAANBIEDING naar Les Arcs vertr. 8-2 div. app. incl. busretour v.a. ƒ 399,- p.p. STUNTAANBIEDING naar Val Thorens, Les Trois Vallée, studio 3 pers. incl. skipas en busretour ƒ 599,- p.p. Les-Monts Tours, 010-4675239. FA-61R

PRIVÉ VAK. HUIZEN Z.O. Frankrijk, Bureau Intermediaire Residences Secundaires, 07170 Saint Maurice-D'Ibie, Fr. tel. 09-3375948567 of 040-570619. FR-61R

Villa's * bungalows * chalets bij strand, bos en water * lid SGR HAPPY HOME: (072) 15.11.25. FA-61R

LOT / DORDOGNE

Gezellige familiecamping 'Le Ch'Timi', ANWB*** met zwembad, tennis, winkel, bar, snacks, kanocentrum. 70 plaatsen en 10 caravans te huur. Tel. 05972-1696. FA-61R

ROUEN-NORMANDIE, HOTEL LE VIKING** Ned. dir., 37 kamers met douche of bad en w.c. KORTING: vrijdag-, zaterdag- en zondagavond + juli en augustus. Tel. 09-3335703495, 21 Quai du Havre, 76000 Rouen. FA-61R

Compl. inger. bung.tenten/caravans en huisjes aan meer in Z-Fr. incl. surfplanken en les. Ook reserv. voor eigen caravan of tent. EUROSPORVAC HOLLAND 078-155485/153045. FA-61R

Dichtbij huis en toch een prachtige vakantie: Motorbootvaren op de Franse rivieren en kanalen. Vraag brochure bij: 02208-97841 HOOGSTINS W.T.A. WORLD TRAVEL ADVISORS FA61R

T.h. omg. BORDEAUX van part. 5-pers. LUXE STACARAVAN met 2 slpk./toilet op 4* camp. Op 4 km v. strand, zwembad aanw. v.a. ƒ 250 p.w. all-in. Tel. 05730-56270. FA-61R

SÉJOUR EN FRANCE voor een geslaagde vakantie in Frankrijk. Goede en betaalbare vakantiewoningen, bungalows of caravans in diverse mooie streken. Bel voor gratis gids 085-257800. FA-61R

UNIEKE VAKANTIE in het hart van Frankrijk. 4-6 pers. kompl. inger. woningen van 16-2 t/m 30-3 ƒ 120 p.w. Ook nog plaats in hoogseizoen, inl.: 04976-41340. FA-61R

JONGEREN KAMPEERREIS, div. bestemmingen in Frankrijk, Italië en Spanje (evt. met tent) v.a. ƒ 298, incl. busreis. Les Monts Tours, 010-4675239.

RENT A TENT. Voll. inger. bung.tenten op camping in Ardennen, Luxemb., Hunsrück en Vogezen. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA Loenen.

MAAK KANS OP ƒ 100.000,- Grote Luxe Tenten in Frankrijk Bel 020-342271

Duitsland

Een bijzondere ontmoeting

Hotel Mozart

Het nieuwe en gezellige familiehotel in Bad Bentheim.

Idyllisch gelegen tegenover het fraaie slotpark. Zeer gerieflijke en rustige zitslaapkamers, voorzien van ligbad, toilet, KTV, minibar en telefoon.

Zeer vele recreatieve faciliteiten.

Luxe 6-daags arr. DM 295,- p.p., incl. elke dag ontbijtbuffet en 4-gangen diner. Tevens week-end arrangementen.

Gratis prospectus op aanvraag. Tel. 09-49 5922 3128

VAARVAKANTIES OVER DE MOOISTE RIVIEREN VAN EUROPA

Keuze uit verschillende 6-, 8-, 9-, en 14-daagse cruises over de Rijn, Moezel, Neckar en door Nederland. Onze comfortabele cruiseschepen de 'MR. JAN ELSHOUT' en de 'ESMERALDA' hebben ruime salons en gerieflijke hutten, voorzien van douche en toilet. Vraag inlichtingen bij uw ANVR-reisbureau of gratis prospectus bij WATERTRANSPORT, Groenendaal 35A, 3011 SL ROTTERDAM. Tel. 010-411.86.60. Lid ANVR en SGR. DU-61R

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens

Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar, en Konditorei.

4-daags superarrangement DM 255,- p.p.

Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekendarrangementen. Hotel Grossfeld, Postbus 441, 4444 Bad Bentheim, Duitsland. Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

SPEC. VOORJAARSAANB. Hochsauerland-Willingen, 15-2 tot 15-5, bijv. 7 overn.: logies + HP, ontbijtbuffet en menukeuze, kmrs. met douche/wc/tel./radio/ktv v.a. 398 DM p.p. Nieuw zeer luxe app. 2-6 pers. v.a. 35 DM p.p.p.d. Fold. + info 09-4956326496 of NL 04744-2345 Sporthotel Zum Kurpark. DU-61R

HOTEL AM BERGHANG

Ideaal voor 'n korte vakantie!

Gezellig familiehotel in magnifiek gelegen Bad Bentheim. Luxe woon/slaapkamers met KTV, op het zuiden. Sfeervolle lounge, bar, restaurant. Cafetérras, relax-center met solarium, Romeins stoombad, whirl-pool en binnenbad (29°C). Ons aanbod incl. royaal ontbijt-buffet en elke avond 4-gangen-keuzemenu's:

luxe 6-daags arrangement vanaf DM 285,- p.p.

Vraag ook naar onze weekend-arrangementen.

Postbus 129, D-4444 Bad Bentheim.

Bel 09-49.5922.2047 voor gratis folder.

Villa's * bungalows * chalets bij strand, bos en water * lid SGR HAPPY HOME: (072) 15.11.25. WD-61R

VAKANTIEGIDS met bungalows, vakantieparken, hotels en app. in geheel Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland en Italië. I.T. Reizen, 010-4147692 (lid SGR). DU-61R

Luftkurort SCHLÜCHTERN zwischen Rhön, Spessart und Vogelsberg

Stap 'ns uit de sleur van alledag. Ontspanning door natuurlijke kracht en fitness met behulp van een veelzijdig recreatieprogramma. Dit alles biedt het romantische bergstadje

Verkehrsbüro 6490 Schlüchtern

Schlüchtern Wilt u vakantie vieren of gewoon in weekeinde weg, kom naar de sprookjesachtige omgeving van de gebroeders Grimm - en u zult beloverd zijn. Paradijs voor wandelaars, fietsen of gewoon ontspannen temidden van de bossen in Hessen. Komfortabele kamers met douche/w.c. Gasthaus/Pension "Von der Steckelburg" Ramholz, 6490 Schlüchtern Tel. 09 49 6664-398.

Opening ★ opgelet ★ opening

SPECIALE AKTIE

7 dagen = DM 298,-

Dit is eenmalig!

Wij bieden u in ons goed verzorgd kuurhotel, in het gezonden Ostseeheilbad Dahme, deze eenmalige aanbieding: 7 dagen, d.w.z. aankomst en vertrek, en 6 overnachtingen, incl. ontbijt. Maar wij bieden meer: zwembad, sauna, beautyfarm, solarium (met toepassingen), rustiek zeer gezellig restaurant en 100 m. v.d. Ostsee. Deze aanbieding geldt van:

1-12-'90 tot 14-5-'91

Schrijft u ons of boekt u direkt bij ons mevr. Kress

Kurzentrum Dahme GmbH Haakestr. 6 D-2435 Dahme/Ostsee

Tel.: 09.49.4364/1041

Eenmalige aanbieding ter kennismaking

14 dagen HP = DM 1200,-

bieden wij u in ons goed verzorgd kuurhotel, in het gezonde Ostseeheilbad DAHME. Dat bieden wij u tevens voor deze sensationele prijs: zwembad, sauna, beautyfarm, solarium (met toepassingen), rustiek, gezellig restaurant. En nog meer: wij halen u op verzoek binnen Schleswig-Holstein af, b.v. in Lübeck, en brengen u ook weer terug. Boekt u nu! De aanbieding geldt slechts van:

1-12'90 tot 14-5-'91

Schrijft u ons of boekt u bij onze mevr. Kress

KurZentrum DAHME GmbH Haakestr. 6 D-2435 Dahme/Ostsee

Tel: 09.49.4364/1041

FRIESLAND STERN Horum/Horumersiel Tel.: 09.4944261555-57 Hotel- en vakantiewoninggenzeer familievriendelijk

Nordsee Hotel Atlanta D-2949 Horumersiel Tel.: 09.4944261521-22

Een van de mooiste hotels aan de Noordzeekust * eigen binnenbad * direct a.h. strand.

Landkrug Harsch Huis aan zee, dir. a.h. strand, mod. vak.won., bekend om goede keuken. D-2443 Grossenbrode. Tel. 09-494367309

Oostenrijk

10-dgse busreis naar KIRCHDORF op basis v. HP in 4* hotel ƒ 690,- p.p. Skiën o.a. in St. Johan Tirol. Vervoer ski-pistes. Div. excursie mogel. Van 1-3 t/m 10-3. 02230-42243, 42245. OS-61R

VOOR UW WINTER- OF ZOMERVAKANTIE. Van Oostenrijkse families comf. vak. woningen of half pens. voor 4 t/m 10 pers. Inl. 05910-22293. OS-61R

10-daagse busreis naar BERG IM BRAUTHAL op basis van HP in 4* hotel ƒ 690,- p.p. Inbegr. langl. les + uitrust. Verv. skipiste. Div. exc. mog. (o.a. Cortina) v. 8-2 t/m 17-2, 02230-42243, 42245. OS-61R

Spanje/Portugal

SPANJE DUUR!!!? 10 dgn. naar Salou, Hotel Las Vegas of Augustus. Let op: 3-sterren hotels met volp.! Paasvak. ƒ 339; 1-5-8-12-15-19-22 april ƒ 299; mei v.a. ƒ 325; juni ƒ 349; juli/aug. v.a. ƒ 499. Toeslag Royal Class ƒ 35. Bel Solmar Tours voor gratis folder. Extra voordelig door verkoop zonder tussenpersonen naar Tossa, Malgrat, Lloret, Blanes, Calella, Benidorm. De nieuwste bussen, vast gereserv. plaatsen, dus nooit dringen, roken/niet-roken. Lid garantie fonds, enz. Bel 040-460560. SP-61R

zie verder pagina 58

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

VARA

13.45 De VARA matinee. Mozart on tour (4).

14.51 Neighbours. Australische serie. Lucy en Bradley besluiten samen van huis weg te lopen.

15.34 Jules unlimited. Programma over techniek en avontuur. (herh.).

16.00 Howard's way. Engelse serie. Op zijn jacht in Bermuda treft Charles de laatste voorbereidingen voor zijn gesprek met Hudson Sr. over het testament van zijn vader.

16.51 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit de Nederlandse musea. Vandaag: Kunstkastje Augsburg. (herh.).

17.00 Brainstorm. Quiz gepresenteerd door Peter Lusse.

17.30 ••Journaal.

17.40 Kassa! Tweewekelijks consumentenmagazine.

18.22 Verhalen van Moeder de Gans. Poppenserie van Jim Henson. Afl.: Liedje voor een kwartje.

18.31 (TT)Alfred J. Kwak. Tekenfilmserie. Afl.: Pierrot.

19.00 ••Journaal.

19.22 Lingo. Spelprogramma gepresenteerd door Robert ten Brink.

19.46 ••Flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: De weg naar de top.

20.37 (TT)Zeg eens AAA. Comedyserie. Afl.: 'n Veeg uit de pan. Mien maakt elke week het atelier van Wiep schoon.

21.00 Sonja op zaterdag. Talkshow vanuit de Rode Hoed in Amsterdam.

21.56 Achter het nieuws. Actualiteitenrubriek.

22.31 Per seconde wijzer. Quiz gepresenteerd door Kees Driehuis.

23.04 De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisprogramma's. Afl.: Curacao.

● *John Cassavetes en Kerrie Keane in 'Incubus'. (RTL 4 – 23.30 uur)*

23.34 E.N.G. Canadese serie. Afl.: Tuig. Jeff, de zoon van Jake, wordt door een stel jongens in elkaar geslagen.

00.23 Natuurmoment. Vandaag: Korstmossen in het Hulshorsterzand.

00.34-00.39 ••Journaal.

20.28 Off Beat. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Michael Dinner. Om zijn vriend te helpen, gaat Joe Gower zogenaamd als politieman meedoen aan een dansshow.

22.05 Land in zicht. Toeristische ontdekkingsreis naar het verleden.

22.38 Karel. Talkshow vanaf het Rembrandtplein.

23.29 De taalmeesters. Programma met taalspelletjes.

23.55-00.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.30 ••Journaal.

AVRO

17.40 Post!!. Brievenrubriek voor de jeugd. Met: Thundercats, tekenfilmserie. Afl.: Zwaard in de kuil.

18.09 Wordt vervolgd. Tekenfilmmagazine.

18.30 Pauze tv. Jongerenmagazine.

18.56 Jackpot. Spelprogramma.

19.27 AVRO entertainment magazine. Showmagazine.

20.00 (TT+••)Journaal.

Nederland 3

07.00, 08.00, 09.00 en 13.00 ••Journaal.

12.30 Studio Sport. Met WK schaatsen voor dames in Hamar; NK schaatsen in Assen: WK veldrijden in Gieten; Daviscup-tennis; WK skiën en Top 12 tafeltennis voor dames en heren.

17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

18.00 Paspoort Marokkanen. Magazine in het Marokkaans-Arabisch en Nederlands.

18.30 Sesamstraat.

18.45 Jeugdjournaal-extra.

19.10 Transantarctica. Franse documentaireserie over de Noordpool. Afl. 5: Werken op de Zuidpool.

19.54 Trekking der lottogetallen.

20.00 Herinneringen aan Richard Strauss. Documentaire met interviews met Strauss' familieleden en met grote dirigenten uit deze eeuw. Met vele fragmenten uit muziekopnamen. (herh.).

22.00 ••Journaal.

22.15 Studio Sport.

22.50-00.25 Goodbye New York. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Amos Kollek. Nancy Callaghan ziet het leven niet meer zitten met haar werkloze, ontrouwe echtgenoot en besluit naar Parijs te gaan.

RTL 4

07.00 Ochtendprogramma. Met o.a. Rete Mia.

08.00 Télékids. Kinderprogramma.

12.00 Katts & Dog. Amerikaanse serie (herh.).

12.30 Jukebox.

13.00 Live. Lionel Richie.

13.45 The road to Rio. Amerikaanse speelfilm uit 1947 van Norman Z. McLeod.

15.30 Villa Lux. Jongerenprogramma.

16.30 De Flintstones. Tekenfilmserie.

17.00 Elvis. Amerikaanse serie over het leven van The King Elvis Presley.

17.30 Tineke. Rechtstreeks.

18.00 Journaal.

18.10 Tineke. Deel 2.

19.30 Journaal.

19.50 Weerbericht.

19.55 Rad van Fortuin.

20.25 Scrabble.

20.35 America's funniest people.

21.05 Scrabble.

21.10 Wie is wie?

21.40 Scrabble.

21.55 Mag het iets meer zijn? Nederlandse comedyserie.

22.15 Scrabble.

22.20 Hunter. Amerikaanse politieserie.

23.20 Journaal.

23.30 Incubus. Amerikaanse film uit 1982 van John Hough. Dokter Sam Cordell en zijn dochter Jenny raken betrokken bij een reeks onverklaarbare moorden. Door een autopsie komt Sam erachter dat er een demonische kracht aan het werk is.

01.05 Nachtprogramma. Met o.a. Classique en Rete Mia.

RTL Plus

06.00 Reporter des Verbrechens. Amerikaanse misdaadserie. (herh.).

06.45 Notarztwagen 7. Serie. Afl.: Die Prüfung. (herh.).

07.10 Die Schöngrubers. Serie.

07.35 Lieber Onkel Bill. Amerikaanse serie. Afl.: The girl graduate. (herh.).

08.00 Konfetti. Kinderprogramma met Nicole Bierhoff. Met: Ein Herzz für Wauzi (Pound puppies), tekenfilmserie; Yogi Bär (Yogi Bear), tekenfilmserie; Scooby Doo, tekenfilmserie.

09.35 Klack. Kinderspelshow.

10.10 Die Holidays aus Rom. Tekenfilmserie.

10.35 Die Jetsons. Tekenfilmserie.

11.00 Pif & Hercule. Tekenfilmserie.

11.15 Marvel Universum. Sf-tekenfilms, met: Spiderman & his amazing friends, tekenfilmserie; Incredible Hulk, tekenfilmserie; Spiderman 5000, tekenfilmserie.

12.35 He Man. Tekenfilmserie.

13.00 C.O.P.S. Tekenfilmserie.

13.25 Teenage mutant hero turtles.

13.50 Ragazzi. Muziekmagazine gepresenteerd door Ingo Schmoll.

14.20 Sierra. Serie. Afl.: Nimm Cody mit.

15.10 Daktari. Serie. Afl.: Der Panther.

16.00 Lassie. Serie. Afl.: In letzter Minute.

16.25 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze. Serie. Afl.: Ein Gefährlicher Flirt.

16.55 Der Engel kehrt zurück. Serie.

17.45 Wunderbare Jahre. Serie.

18.10 Action - Neu im Kino. Filmtips door Isolde Tarrach.

18.45 RTL aktuell.

19.00 Anpfiff. Voetbal-show met Ulli Potofski.

19.30 Houston Knights. Serie.

20.15 Liebe Mädchen und Soldaten. Oostenrijkse speelfilm uit 1958 van Franz Antel..

22.00 Alles nichts oder?! Spelshow.

23.00 Hurra... die Deutsche Sex-Partel. Westduitse speelfilm uit 1974 van Hans D. Bornhauser.

00.30 Sexy Folies.

01.05 Müssen Männer schön sein? Vier korte Italiaanse speelfilms uit 1975 van Sergio Martino.

03.00 Flotte Teens im Schnee. Italiaanse speelfilm. (herh.).

04.25 Hurra.... die Deutsche Sex-Partei. Westduitse speelfilm. (herh.).

05.50 Aerobics.

23.10 The television [illegible]

00.25 A shoe fetishist's [illegible] Morton.

BBC Eur[illegible]

09.25 Today's [illegible] Duck Truck. **09.40** [illegible] her. **09.50** Billy [illegible] ge. **11.05** First sight [illegible] Design. **12.15** Food [illegible] Holiday '91. **13.15** [illegible] News and Weather. [illegible] World. **19.05** Jim [illegible] Allo. **20.10** The [illegible] Show. **20.55** Bargain [illegible] and Sport. **22.05** Late [illegible] Full Wax. **23.30** Lazarus and [illegible] **00.00** Rhythms of [illegible] **02.05** Sunday's Viewing.

Eurosp[illegible]

07.00 Kinderprogramma [illegible] Factory. **09.00** [illegible] WK skiën vanuit Saalbach [illegible] lom voor dames. [illegible] len vanuit Sigulda [illegible] vanuit Saalbach: [illegible] dames, 2e run live [illegible] uit Lyon, finale: Rallysport [illegible] kar, samenvatting: [illegible] dames vanuit Hamar [illegible] skiën vanuit Sa[illegible] samenvatting [illegible] Round the world yacht [illegible] rennen: Zesdaagse [illegible] **20.00** Internationaal [illegible] baltoernooi vanuit [illegible] tour waterskiën. [illegible] voor dames vanuit [illegible] ting. **22.30** Boksen [illegible] vanuit Saalbach H[illegible] vatting. **00.30** WK rodelen [illegible] ting. **01.00** Rallysport [illegible] menvatting. **02.00**-[illegible] vanuit Lyon, finale.

Super [illegible]

00.00 Live: Elk nae[illegible] over de Golfoorlog [illegible] **15.00** ■Tarzan the [illegible] deofashion. **17.30** [illegible] **18.00** Ultra Sport [illegible] **20.00** The best of [illegible] **07.00** ■Nothing sacred [illegible] news. Aansl.: Weerbericht [illegible] late night mix.

MTV Europe

08.00 Paul King [illegible] US Top 20 Countdown [illegible] **14.00** Pip Dann. **17.00** [illegible] Week in rock. [illegible] **19.00** European top 20 [illegible] ne. **23.30** Club MTV. **02.30** [illegible] **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.00 Headline News [illegible] Moneyline. **08.00**, **08.30** [illegible] News Update. **09.00** [illegible] This Week. **09.30**, **10.00** [illegible] Headline News Update [illegible] King. **12.00**, **12.30** Headline News Update. **12.40** The International Correspondent. **13.00**, **14.00** [illegible] Update. **14.10** The Big [illegible] **15.00** Headline News Update [illegible] Healthweek. **15.30** News Update [illegible] **15.40** Moneyweek. **16.00** [illegible] te. **16.10** Science [illegible] Week. **16.30** News Update [illegible] with Elsa Klench. **17.00** [illegible] **17.10** Showbiz This Week [illegible] ge Football Preview. [illegible] Headline News Update [illegible] and Novak. **19.00** World [illegible] Week. **19.30** News [illegible] Newsmaker Saturday. **20.00** News Update. **20.10** Healthweek. **20.30** News Update. **20.40** Style with Elsa Klench. **21.00** News Update [illegible] ney. **21.30** News Update [illegible] ternational Correspondent [illegible] **22.30** News Update. **22.40** [illegible] watch. **23.00**, **23.30** Headline News Update. **23.40** Newsmaker [illegible] **00.00** Headline News [illegible] Pinnacle. **01.00** News Update [illegible] The Big Story. **01.30** [illegible] Headline News Update. **03.00** [illegible] this Week. **03.30**, **04.00** [illegible] ne News Update. **05.00** [illegible] Gang. **05.30**, **06.00** The [illegible] Update.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.

09.03 Wunder der Erde - Grosser Nil. Afl. 2: Am Blauen und am Weissen Nil. (herh.).

09.50 WK skiën. Reuzenslalom voor dames.

11.00 Tagesschau.

11.03 ■Ein toller Bursche. Amerikaanse speelfilm uit 1941 van Jack Conway.

12.50 WK Skiën. Reuzenslalom voor dames, tweede afdaling vanuit Saalbach.

13.45 Europamagazin.

14.15 Internationale Grüne Woche Berlin 1991. Verslag van deze agrarische- en voedingsbeurs in Berlijn.

15.00 øøGesundheit! Vandaag: Psycho-therapie.

15.45 Erstens.

16.00 Disney Club. Magazine met tekenfilm- en avonturenseries.

17.55 Tagesschau.

18.00 Tagesschau-Telegramm.

18.15 Sportschau.

19.00 Markt.

19.30 Graf Duckula.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 øøTagesschau.

20.15 øølm Schatten der Götter. 2-delige Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Lee Philips. Deel 2. De nieuwe Amerikaanse ambassadrice in Roemenië, Mary Ashley, raakt verstrikt in een politiek web van pogingen de ontspanningspolitiek in het Oostblok te dwarsbomen.

21.45 ••Lottotrekking.

21.50 Tagesschau.

22.00 øøDas Wort zum Sonntag. Meditatie door Jürgen Werth uit Wetzlar.

22.05 ••Mary. Show met de travestieter Mary en het orkest Pichi Palinoff.

23.35 Kopfschuss. Duitse speelfilm uit 1981 van Beate Plöckner.

00.55 Tagesschau.

01.00-01.05 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa. Informatie in het Grieks, Italiaans en Portugees.

09.00 Tagesschau.

09.03 Wunder der Erde. Grosser Nil. 2. Am blauen und am weissen Nil.

09.45 Aerobic. Fitness mit Vernunft.

10.00 Tagesschau.

10.03 Auslandsjournal.

10.45 ZDF-info Gesundheit. Onderwerp: Revalidatie na hartinfarct.

11.00 Tagesschau.

11.03 Nachbarn in Europa. Internationaal magazine. Gast: Yasemin Arkan.

12.35 Diese Woche. Nieuwsoverzicht (Met ondertiteling).

12.55 Persoverzicht.

13.00 Tagesschau.

13.05 Musik aus Frankreich. Orpheus aus der Bonbonschachtel, werken van Offenbach. Uitgevoerd door Elaine Cormany, Ruthild Engert, Sylvia Geszty e.v.a. (herh.).

13.50 ZDF Sport extra. Met: Daviscup-Tennis vanuit de Westfalenhalle in Dortmund: Duitsland-Italië.

17.00 Heute.

17.05 Raumschiff Enterprise. Afl.: Prüfungen. Aansl.: Hol Dir die Sonne auf den Tisch, culinaire serie. Vandaag: Moussaka.

17.35 Raumschiff Enterprise. Das nächste Jahrhundert, vervolg.

18.10 Länderspiegel. Aansl.: Programma-overzicht.

19.00 Heute.

19.30 Insel der Träume. Der Priester, tv-film van Hans Jürgen Tögel. De jonge priester Michael Teuber raakt in een geestelijk conflict wanneer hij naar de liefde van een vrouw verlangt.

20.15 ••Musik liegt in der Luft. Muziek op verzoek.

22.00 Heute.

22.05 Das aktuelle Sport-Studio. Aansl.: Lottotrekking.

23.25 Fieber im Blut. Amerikaanse speelfilm uit 1961 van Elia Kazan.

01.25 Heute.

● *Natalie Wood en Warren Beatty in 'Fieber im Blut'. (Duitsland 2 – 23.25 uur)*

Duitsland 3 West

09.45 Gymnastik im Alltag I. Afl. 11.

10.00 This Week. Nieuws in het Engels.

10.15 Actualités. Nieuws in het Frans.

10.30 Avanti! Avanti! Cursus Italiaans. Les 17. (herh.).

11.00 Family Album, USA. 13-delige cursus Amerikaans Engels. Les 4.

11.30 Briefe aus Italien. Ferrara, stad aan de zuidrand van de Po-delta.

12.15 Die Abenteuer des Thor Heyerdahl. 3-delige documentaire over Thor Heyerdahls speurtocht naar de herkomst van de Polynesiërs. Afl. 4: Mit der Tigris zu alten Ufern.

13.00 Telekolleg II. Cursus Duits. Afl. 17. (herh.).

13.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Les 30. (herh.).

14.00 Rückblende. Vor 100 Jahren geboren: Antonio Gramsci.

14.15 West 3 aktuell. Met Blickpunkt Düsseldorf.

15.00 Sport 3 extra.

17.00 Länder-Menschen-Abenteuer. Os Garimpeiros.

17.45 Sicherheitstraining für Skifahrer. (Herh.).

18.00 Aktuelle Minute.

18.01 ARD-Ratgeber. Trinken und Essen.

18.30 øøDie Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.

18.58 Programma-overzicht.

19.00 Aktuelle Stunde. Met om 19.35 Sport im Westen.

20.00 Das Geheimnis des Ohrid-Sees. Documentaire over dit meer in Joegoslavië.

20.45 Caterina Valente singt Curt Weill. Ein Abend mit dem Weltstar aus der Kölner Philharmonie.

22.15 Der Weg in den Staat Israël. Documentaire naar aanleiding van de actuele gebeurtenissen in de Golf.

23.15 Kameraforum '90. Paul Bocusse en der Frittenbude oder: Von den Schwierigkeiten professioneller Kameleute.

00.00 Die besten 16. Der Schachkampf von Sarajewo: Robert Hübner - Jan Timmann.

00.30 West 3 aktuell. Aansluitend: Zur Nacht.

Duitsland 3 SWF

14.25 Jüdische Wurzeln. Christliche Feste.

14.30 Telekolleg II. Cursus Duits. Les 17. (herh.).

15.00 Sport 3 extra.

17.00 IN. Informatief magazine.

17.30 Das Heilige Reich. Afl. 5: Das Ende der Welt.

18.00 Ruinen im Reisfeld. Documentaire over de positie van de kerk in Vietnam.

18.30 Das Südwest-Journal. Aus Rheinland-Pfalz.

19.00 Lindenstrasse. Serie. Afl.: Contenance.

19.30 Igel. Magazine over bedreigde diersoorten.

20.15 In 80 Tagen um die Welt. Serie. Afl. 5: Wettlauf durch den Orient.

21.05 Schlagende Beweise. Vanavond: Gemaskerde man maakt Midden- en Noord-Engeland onveilig. Aansl.: Dagobert Lindlau in gesprek met Dr. Wolfgang Steinke.

21.50 Nieuws.

21.55 Baden-Badener Disput.

23.25 Der blaue Engel. Ballet naar de roman van Heinrich Mann. Choreografie: Roland Petit.

00.45 Nieuws.

RAI UNO

07.00 Gevarieerd ochtend- en middagprogramma.

14.35 Sabato sport.

16.30 Sette giorni al parlamento.

17.00 Il sabato dello Zecchino.

18.00 TG 1 - flash.

18.05 Estrazioni del lotto.

18.10 Piu' sani piu' belli.

19.25 Parole e vita.

19.40 Almanacco del giorno dopo.

19.50 Che tempo fa.

20.00 Telegiornale.

20.40 Creme caramel.

23.00 Telegiornale.

23.10 Speciale TG 1.

00.00 TG 1. Notte - Che tempo fa.

00.20 L'invito. Film.

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT.1. **08.30** Paradise. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** Köpfchen, Köpfchen. **10.30** Muskantenfest. **11.00** Frank & Frei. **11.50** T.J. Hooker. **12.45** Auf und davon. **13.10** Hotel. **14.00** SAT.1 SPORT Live. **15.45** Décolleté. **16.15** Zapp. **16.40** Neon Rider. **17.40** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.15** Chance. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.50** Quadriga. **19.30** Bezaubernde Jeannie. **20.00** Eine schöne Bescherung. **21.35** SAT.1 Blick. **23.05** Alien Nation. **23.00** Zwei Banditen. **00.50** SAT.1 SPORT. **01.50** Der Frühreifen-Report. **03.15-03.25** Programmaoverzicht.

SSVC

07.00 Sky News over de situatie in de Golf. **09.00** Ontbijttelevisie (Overname van o.a. de BBC.) **10.00** Children's SSVC. **10.25** Land of the Giants. **11.15** The Jetsons. **11.40** Happy Days. **12.00** Trivial Pursuit. **12.30** The Waltons. **13.15** Grandstand. **18.10** News and Weather. **18.20** Pop Spot. **18.50** Blind Date. **19.40** Challenge Anneka. **20.30** You rang M'Lord? **21.20** Holiday Outings. **21.25** Aspel and Company. **22.05** News. **22.25** Midnight Caller.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees: voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart/wit programma
•• = stereo geluidsweergave
øø = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5, 26 29, 46, 5l, 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
RTL 4: satelliet
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 (West): 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
RAI Uno: Satelliet
België/TV 1: 10 en 44
België/TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België/Télé 21: 28 en 42
TV 5: satelliet
RTL Plus: 7, 26, 36, 46 en satelliet
SAT 1: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
BBC Europe: satelliet
Eurosport: satelliet
Super Channel: satelliet
MTV Europe: satelliet
CNN: satelliet
LD-TV: Heerlen en Hoensbroek 59, Kerkrade 64

RADIO

Radio 1: 95,3 en 100,3 mHz; 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92,1 en 88,2 mHz (van 21.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103,9 en 90,9 mHz
Radio 4: 98,7 en 94,5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95,3 en 100,3 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz), FM 22, 36 en 39 (93,7-97,5 en 97,9 mHz)
Belg. Rundfunk: FM 5 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 4.00-19.00) - FM 6 en 33 (88,9 en 97 mHz) - KG 49,26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93,9 en 91,9 mHz

België/TV 1

09.30 Pronto. Cursus Italiaans voor beginners. Afl. 18: Do si va staera?.

10.00 I.Q. op zaterdag.

11.00-13.30 Schooltelevisie.

16.00 De verloochenden. Amerikaanse speelfilm uit 1941 van Mervyn LeRoy. Wisconsin 1900. Na een ongelukkige jeugdliefde trouwt Edna Zahly met graanhandelaar Sam.

17.48 Nieuwskrant.

17.53 Kwislijn.

17.55 Nieuws.

18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl. 248.

18.05 Schoolslag. Spelprogramma waarin leerlingen en leraren van twee lager secundaire scholen het tegen elkaar opnemen.

18.45 Vlaanderen vakantieland. Een stad, gemeente, streek of thema wordt toeristisch uitgelicht.

19.20 Joker- en lotto-trekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.

19.30 Nieuws.

20.00 Zeg maar Jessie. Show rond BRT's first lady Jessie de Caluwé met reportages, studiogasten en muzikale optredens.

21.15 The Hollywood-Connection. Quiz waarin teams, bestaande uit een Vlaming en een Nederlander, aan de tand worden gevoeld over hun kennis van speelfilms en tv-series.

22.25 Kunst-zaken.

22.30 Vandaag. Aansl. Kwislijn.

22.55 Sport op zaterdag.

23.25 Een jaar in Vietnam. Amerikaanse serie. Afl. 17: The short timer. Taylors diensttijd zit er bijna op.

00.15-00.20 Coda. Zwarte ogen, van De Mami, uitgevoerd door het Salonorkest Rendez-vous.

België/TV 2

14.55-16.25 Sport extra. Veldrijden, W.K. voor amateurs, rechtstreeks vanuit Gieten.

19.30 Journaal.

20.00-23.20 De Mahabharata. Verfilming van de Mahabharata, het Indiase epos naar het toneelstuk van Peter Brook en Jean-Claude Carrière. Deel 1 en 2.

België/RTBF 1

09.40 Allô bonjour! 20-delige cursus alfabetisering. Les 12. **09.50** Interwallonië. Hasret, magazine voor Turken. **10.30** Ciao Italia. Cursus Italiaans. Les 2. **11.00** Spreek met ons mee. Cursus Nederlands. Les 23 en 24. **11.30** Español con Victor. Cursus Spaans. Les 3 en 4. **12.00** Vidéothèque. Thematisch discussieprogramma. Vandaag: Seksuele voorlichting. **13.00** Bizness news. Economisch magazine. Vandaag: Luchtverkeer.(herh.). **14.05** Les copains d'alors de Jean Claude Drouot. Schoolherinneringen. **15.10** Shogun. Amerikaanse serie naar de roman van James Clavell. Afl. 3. **16.05** Ecran témoin. Débat. Onderwerp: Jeugdcriminaliteit. (herh.). **17.30** Docteur Doogie. Amerikaanse serie. Afl.: L'amour aveugle. **17.50** Noubanimé. Met de tekenfilms Cubitus en Les Tifou. **18.25** Gourmandises. Culinair magazine. **18.40** Télétourisme. Toeristisch magazine. Vandaag: Tunesië. **19.15** Paardenkoersen en joker- en lottotrekking. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire. Natuurmagazine. **20.40** L'affaire des feuilles à scandale. Amerikaanse tv-film van Christian I. Nlby. **22.15** Contracts, verkeerstips. **22.25** Match 1, sportprogramma. **23.25** Uitslagen lotto en joker. Aansl.: 92 Secondes pour l'Europe: Roger Somville, schilder. **23.30-23.50** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

13.00 Protestantse kerkdienst. (herh.). **13.30** Le coeur et l'esprit, katholiek magazine. (herh.). **14.00** Théâtre wallon: Eum' feum' eut mayeur, toneelstuk van Henri Tournelle. Als Ferdinand en Mandine hun café sluiten, stelt hij zich kandidaat voor de positie van veldwachter. **16.00** Vidéothèque, thematisch discussieprogramma. Vandaag: Seksuele voorlichting. **17.00** Arts magazine, kunstmagazine. Vandaag: Washington special. **17.30** Retour à Samarkand, 4-delige documentaire serie. Afl. 4: La cité des cités. (herh.). **18.30** La chérie à son papa, documentaire over conflict tussen vader en dochter met de Praagse Lente als achtergrond. (herh.). **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** Une heure avec Elvis, concert uit 1968 met Elvis Presley en The Jordanaires. **21.00** Laatste journaal en weerbericht. **21.30** Retro 21: Année 1962,Franse speelfilm uit 1962 van Alex Joffe. **23.10-23.30** Coup de film, filmmagazine.

TV5

07.00 Moliérissimo. **07.30** Canadees nieuws. **08.00** Corps Accords, yoga. **08.15** Bonjour la France, bonjour l'Europe. **09.00** Le club de l'enjeu. **09.30** Objectif. **10.00** Nieuws. **10.05** Mémoires d'un objectif. **11.00** Portrait. **12.00** Nieuws. **12.05** Aventures et voyages. **13.00** Frans nieuws. **13.30** Horizon 93. **14.30** Petit écran, grands romans. **16.05** Nieuws. **16.15** Faut pas rêver. **17.15** Félix, gevarieerd jongerenmagazine. **17.45** Génies en Herbe. **18.15** Francofolies de Montréal. **18.45** Correspondances. **19.00** Nieuws en weerbericht. **19.15** Clin d'oeil. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Thalassa. **21.00** Nieuws en weerbericht. **21.35** Petit écran, grands romans. **23.15** Nieuws. **23.30-00.45** Caractères.

Radio 1

ledere heel uur nieuws. 7.07 Nieuwsshow. (7.30 Nws.). 12.05 Kamerbreed. (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 13.10 Aktua. 14.05 Aktua sport. (17.05 Aktua. 17.30 Nws.). 18.10 Aktua. 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de Lijn, sport en muziek. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2

ledere heel uur nieuws. 7.04-16.00 Vrije zaterdag, met om 7.04 De opening. 9.04 De ronde van Hilversum. 11.04 Bal op 't dak. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Wie in 't Nederlands wil zingen. 15.04 Typisch Hollands. 16.04 Muzifax. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 Country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Jazz uit het historisch archief. 20.30 Jazzgeschiedenis. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

ledere heel uur nieuws. 7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 Zaterdag-sport. 18.04 De avondspits. 19.04 Paperclip-radio. 21.04 Crossroads. 23.04-24.00 Late date.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Mooi zo... 8.00 Nws. 8.02 Wakker worden... 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.02 Klassiek: Radio Symf. Ork. met piano. 14.35 kamermuziekserie: Liederen voor bas en piano. 15.06 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 16.20 Lang leve de opera! Il cambio della Valigia, opera van Rossini. Kamerork. van Lausanne o.l.v. Brunoi Campanella met sol. 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming met om 19.03 De liederen van Schubert. 20.00 Nws. 20.02 Klassiek met om 20.00 Symf.muz.; 21.00 Nieuw Ensemble. 22.00 Literair: Camera obscura. 23.00 Orgels in de Elzas: Nieuwe opnamen V. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdseinthema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.44 Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Vijf op 5. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg

9.03 Postbus 94. Muziek op verzoek. 10.03 De onderstroom. Magazine met culturele onderwerpen. 12.03-13.00 Het evenement. Het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel. Nieuws en aktualiteiten. 17.15-18.00 Vrij spel. Pop in Limburg.

België/Radio 2

06.00 Nieuws. 06.05 Welkom weekend met om 06.30, 07.00, 07.30 en 07.45 Nieuws en in het spionnetje. 08.00 Nieuws. 08.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. Ontbijtshow met amusement en lichte informatieve bijdragen. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. Spelprogramma met Luc Appermont en drie bekende Vlamingen. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30 (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 Fris van Lefever (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Romantische muziek met herinneringen van luisteraars (22.00 Nieuws en lotto-uitslagen). 23.30-06.00 Nachtradio met nieuws om 24.00 uur.

België/B[illegible]

06.35 Radiotruhstück [illegible] 'Glückstreffer') 07.15 Wunschkasten. 07.45 Veranstaltungskalender [illegible] 08.30 Besinnliche Worte. 08.05 [illegible] Markt. 10.00 'Hit oder Niete' 12.00 Musik be Tisch [illegible] Veranstaltungskalender [illegible] punkt. 13.00 Hitparade [illegible] tra-Re Jugendmagazin [illegible] Forum Kulturmagazin. 18.10 BRF Aktuell. 18.35 Freie Tribune. 18.45 Philosophie und Ethik [illegible] Saturday Night [illegible] Lottozahlen

Luxemburg RTL

06.00 Guten Morgen [illegible] 09.00 Beste [illegible] wood. 10.00 RTL [illegible] Wunsch[illegible] shop. 18.00 [illegible] 06.00 Kusche[illegible]

Duitsland [illegible]

04.05 Rad[illegible] Nachrichten und Wetter. 06.15 Morgenmelodie. 07.55 Morgen-Andacht [illegible] 08.00 Nachrichten [illegible] rem Alter. 09.00 Nachrichten und Wetter. 09.05 [illegible] Nachrichten [illegible] POP-report. 14.00 Nachrichten und Wetter. 14.[illegible] 15.00 Cafe Carlton [illegible] Tee. 19.05 Abendmelodie [illegible] Nachrichten [illegible] Samstagskonzert [illegible] en weer. 22.30 Musik [illegible] men. 22.30-04.00 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 33 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar. tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

Spanje Portugal

MONTEMAR Pineda
Het beste aan de Costa per luxe touringcar. 10-13-14 en 17-dgse. reizen. Hotel en appartementen.
v. Hulst/Montemar. Tel.: 073-124171.

JONGEREN KAMPEERREIS, div. bestemmingen in Frankrijk, Italië en Spanje (evt. met tent) v.a. ƒ 298, incl. busreis. Les Monts Tours, 010-4675239.

BOOSTEN REIZEN (Lid SGR), 2x per week Royal Class naar Spanje (toeslag ƒ 50,-), Lloret de Mar, hotel Samba h.p. 10 dgn vertrek 8 febr. ƒ 419,- en 29/03 ƒ 499,-; hotel Dex v.p. vertrek 8 febr. of 29 mrt. ƒ 459,-. Vraag GRATIS zomergids 045-227777 en 072-613856. Open van 9.00-20.00 uur. Zondag 10.00-16.00 uur. SP-61R

Italie

ITALSOL-GARDAMEER: een fijne vakantie aan het meer in onze app. of vak.huisjes. Eigen strand, zwembaden, meerdere sportmogelijkheden en recreatieprogramma! Ned. beheer. Gratis brochure: ITALSOL, Bakenbergseweg 176, 6814 MR ARNHEM. Tel. 085-420774.

PARK MONTEROSSO. Italiaanse bloemenrivièra. Comf. 1, 2 en 3 slp.k. bung. en app., zwemb., kinderb., zonneterras en speelplaats. Inl. tel. 023-285637. IT-61R

LEVICO - CALDONAZZO - LEDROMEER de meest uitgebreide info over vak.woningen - hotels - reservering Opera Verona v.a. ƒ 20,- p.p.p.n. Vakantie Valsugana. Tel. 08463-51161 (gratis gids). IT-61R

PAASREIS naar Rome, 5-daagse vliegreis incl. hotel, L.O. vertrek 28-3, 27-4 en 1-5 ƒ 685,- p.p. Les-Monts Tours, 010-4675239. IT-61R

Denemarken

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
Keus uit ruim [redacted] ook hotels, vakantieparken en autoreizen.
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO HOLLAND
uw Denemarken specialist
Hoofdweg 99, 9681 AC Midwolda TEL. 05975-1416

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN vakantieland voor het hele gezin!
Een vakantiewoning huren?
De Deense vakantiewoningspecialist Troll Travel biedt u een ruime keuze uit meer dan 6.000 vrijstaande woningen, verspreid over geheel Denemarken. Een overzicht vindt u in één gratis reisgids. DanCenter, ook wel de "Dikke Deen" genoemd.
Vraag en reserveer bij Troll Travel bv (lid ANVR-Reisorganisatoren en Stichting Garantiefonds Reisgelden).
Trollstraplein 8, 3332 JB ZWIJNDRECHT.
Telefoon 078-191700-190955 of telefax 078-191549.

Scandinavie

Kampeerhutten-rondreis Noorwegen
15 dagen v.a. ƒ 325,- p.p.
Bel voor gratis 'Scandinavië-Zomer-'programma de
brochurelijn: 072-61.15.80
Buro Scandinavia
SC-61R

VERRASSEND FINLAND
Kiest in 1991 voor een onvergetelijke zomervakantie. Vlieg-, boot- en autoreizen; hotels, huisjes, budgetaccom., cruises, excursies en reizen naar de Noordkaap en Leningrad. Bestel het meest uitgebreide Finlandprogramma in Nederland bij:
FINLAND VAKANTIES WESTERMAN
Keizersgr. 628, 1017 ER A'dam, 020-382192. Lid SGR+ANVR.
SK-61R

Oost-Europa

Praag, Budapest, Rome, Moskou...
Bus- en vliegreizen naar PRAAG, Budapest, Warschau, Rome, Florence, Venetië, Moskou, Leningrad en New York 6- of 7-daagse busreizen Praag incl. logies/ontbijt al v.a. ƒ 299. 8-daagse busreizen Budapest incl. halfpension en excursies v.a. ƒ 399. Ook diverse, prachtige rondreizen door Egypte, Thailand, China en Oost-Europa en de USSR. Wij sturen u graag onze gratis reisgids. Speciale Reizen Centrale: 050-145800 of 020-209796. OE-61R

Engeland

ALBION heeft meer dan 1000 cottages in Engeland, Wales en Schotland, maar ook B&B, hotels, campings en jeugdherbergen. Van een weekendje Londen tot zomervakantie in de countryside: het infopakket van Albion is de beste start van uw reis naar Groot-Brittannië. Vraag het pakket aan bij: Albion, Postbus 1000, 4560 BZ Hulst, 01140-16188. GB-61R

Griekenland

NATURISTISCHE vakanties naar o.a. Kreta, Lanzarote, Frankrijk. INTERNATUUR, (085) 617134. DB61R

Indonesie

Indonesië Tours '91
De nieuwe brochure van dé Indonesiëspecialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 100 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.
Tevens hebben wij in dit programma rondreizen opgenomen naar India, Nepal, Thailand en Sri Lanka.
Informatieve dia-presentaties Indonesië
Iedere zaterdag diapresentatie in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in: Eindhoven 3/2, 24/2 + 1/3, Utrecht 15/2 + 8/3, Breda 16/2, Heerlen 10/3
Komt u ook? Bel ons even: 023-339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisbureau of bij
De Boer & Wendel BV
dé Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 6 - 2101 Heemstede - ANVR/GAR. FONDS/IATA
023-33 91 51

Actieve rondreis INDONESIË 27 dgn ƒ 3095,-, Thailand 25 dgn ƒ 2895,-, India/Nepal 30 dgn ƒ 2895,-. Folder? Djoser 071-126400, lid SGR. AZ-61R

Ver. Staten Canada

Summerjobs in the USA
Camp America
Camp Directors Fair
CAMP AMERICA biedt JOU de mogelijkheid om meer dan 20 Camp Directors te ontmoeten, die jou direct voor de zomer van 1991 aan kunnen nemen. Wat houdt zo'n „summerjob" in:
- 9/10 weken werken in een zomerkamp als groepsleider, sportinstructeur, verpleegkundige, kok, ass. alg. dienst etc.;
- 1 tot 10 weken vrij rondreizen, incl. retourvlucht A'dam-N.Y., visum, verzekering en zakgeld;
- kosten ƒ 675,-. Eisen: tussen 18 en 35 jaar, Engels spreken;
- beschikbaarheid: minimaal 28 juni t/m aug./sept. 1991.

Heb je belangstelling, kom dan op zondag 3 februari naar de:
Engels Party- en Congrescentrum
Stationsplein 45, Rotterdam (t.o. C.S.) van 11.00 tot 17.00 uur.
Neem de volgende dingen mee als je aangenomen wilt worden:
4 pasfoto's, referenties/getuigschriften (in het Engels), diploma's (sporten/opleiding), ƒ 100,- „first-deposit".
Wil je meer informatie of kun je niet naar Rotterdam komen, vraag dan de brochure aan met het inschrijfformulier.
Camp America
Travel Active Programmes
postbus 107, 5800 AC Venray, telef. 04780-88874

EBREX TRAVEL B.V.
Uw camperspecialist in USA en Canada
Info: maandag t/m vrijdag 010-4253522 Lid SGR 1651 VC-61R

Diversen buitenland

(VAKANTIE)WERK IN EUROPA?
Vraag gratis Europa '92 infobrochure. Guide lines. Tel. (02290) 46140. DB-61R

ZIMBABWE MALAWI BOTSWANA NAMIBIË.
Avontuurlijke en aktieve reizen met specialist THIKA TRAVEL, 020-473588. Lid SGR. Dia-info: 9/2. GUATEMALA BELIZE MEXICO COSTA RICA. DB-61R

COMP. PRIVÉHUIZEN T.H., BED & BREAKFAST ADRESSEN EN PRIVÉ TAALCURSUSSEN in Europa, o.a. in Italië (b.v. Toscane), Frankrijk, Engeland, Duitsland etc.
Verhuur van uw huis ook mogelijk.
Drs. R. D. Birkhuysen. Tel. 02518-57953. DB-61R

AVONTUURLIJKE reizen met BAOBAB
Met Baobab dichter bij natuur en bevolking door onze manier van reizen met kleine groepen en mooie wandelingen, veel individuele vrijheid. Hotelrondreizen, kampeerexpedities en safari's.

Sum/Java/Bali	N/Z/ India	Madagaskar
Kl. Sundaeil.	Rajasth/Nepal	Mali/ Senegal
Born/Nw Guinea	N/Z-Jemen	Marokko
Aceh/Nias/Sib.	Oost-Turkije	Egypte
Molukken/N-Sul.	Kenia	Egypte/Jord.
Malela/Saraw.	Kenia/Tanz.	Brazil/Venez.
Thailand	Zaire/Rwanda	Ecuador/Galáp.
Ladakh/Nepal	Zimbabwe/Bots.	Mexico/Guat.

Wandeltochten van BAOBAB door niet toeristische gebieden met bagage-vervoer.
Spanje, Madeira, Turkije, Marokko, Kenia, India.
Brochure:
TERRA TRAVEL Tel.: 020 - 275129
Haarlemmerstraat 24-26, 1013 ER Amsterdam

Caravans tenten boten

Kampeerautoverh. voor zomer en winter, 2-6 pers., zeer luxe dieselmotor, v.a. ƒ 785 p.wk. inl. + fold. AUTOP, Zandstraat 58, 6065 AH Montfort. Tel. 04744-2345. CC-61R

Zeilen surfen

ZEEZEILEN OP MODERNE JACHTEN. Naar o.a. Engeland, Schotland, Noorwegen, Kanaaleil. Bel voor info: IJMUIDER ZEILVAART. Tel. 02550-35000, fax. 10889. ZZ-61R

Jongerenvakanties

VINEA JEUGDREIZENSPECIALIST
Verreweg de meeste mogelijkheden; zeilen, surfen, bergwandelen, mountainbiking, zeezeilen, ruiterkampen, enz. * in binnen- en buitenland * 9-11, 12-14, 14-16, 15-19 * intensieve begeleiding. Bel voor folder VINEA: 05154-9777 (ma. t/m vr.). JO-61R

JONGEREN KAMPEERREIS, div. bestemmingen in Frankrijk, Italië en Spanje (evt. met tent) v.a. ƒ 298, incl. busreis. Les Monts Tours, 010-4675239.

Spanje

Vakantiehuis, Costa Brava, Bocht v. Rosas, te huur, zeer rustige ligging, paradijs v. kinderen, surfers en watersklërs. Tel. 09-49621415616.

Belgie

RENT A TENT. Voll. inger. bung.tenten op camping in Ardennen, Luxemb., Hunsrück en Vogezen. Tel. 05765-1071, Postbus 19, 7370 AA Loenen.

J.P. van Vlimmeren
Stratenmakersbedrijf
vraagt:
stratenmakers;
leerling stratenmakers;
oppermannen.
Voor werkzaamheden in Zuid-Limburg.
Tel.reacties na 17.00 u. 045-217940.
J.P. van Vlimmeren
Verallienboschweg 11 - Heerlen

Advertentie Centrum Nederland C.V.
vraagt voor haar filiaal te Schinnen (L)
ervaren media-verkoper (advertenties) m/v
Binnen een geslaagde organisatie, dient hij/zij een menselijk kontakt met relaties te onderhouden. Wij verwachten een gezonde commerciële instelling. Weten dat de telefoon een uitstekend verkoopmiddel is, kan zijn! Naast overige goed geregelde voorwaarden is het salaris uitstekend te noemen (garantie CAO-NOTU).
Neem tijdens kantooruren voor het maken van een afspraak kontakt op met M. van Es telefoon 04493-2900.

Zo wil je wel...
6 PERSONEN AL VANAF 245,- PER WEEK

Ja, zó wil je wel op kampeervakantie; in zo'n luxe tent, ruimer van slaapkamer tot en met ijskast; hij staat kant en klaar op het mooiste plekje in Frankrijk of Spanje; tafel gedekt, bedje gespreid. Lekker makkelijk, vrij en blij met je auto, maar wel mooi georganiseerd de wereld in; met een paar koffers, een boek, een hengel, een crossfietsje en een teddybeer. Ja, zó willen we allemaal wel naar een 4-sterren camping met de gemakken van een 1e klas appartement...

Met z'n zessen al vanaf 245,-- per week! Tenminste voor wie er op tijd bij is. Dus even de bon opsturen of meteen bellen voor gratis brochure (ook in het weekeinde).

EuroSites ★★★★
ZORGELOOS KAMPEREN
073-430000
Ook op zaterdag en zondag!

Naam Mw./Dhr.: ....
Adres: ....
PC/Plaats: ....
Voor gratis brochure opsturen aan: EuroSites, Antwoordnr. 10714, 5200 WB Den Bosch (Een postzegel is niet nodig). RDP910202

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

LD-TV is de televisiekrant van het Limburgs Dagblad die 24 uur per dag gratis aktuele berichtgeving en speciale rubrieken op het scherm brengt voor de lezers in de regio Heerlen, Hoensbroek en Kerkrade (± 60.000 aansluitingen).

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V., uitgeefster van het gelijknamige dagblad en LD-TV, is ook drukker van andere dag- en weekbladen, waaronder „The Wall Street Journal/Europe", het Japanse „Nihon Keizai Shimbun/Europe" en het grootste huis-aan-huisblad van Limburg „De Trompetter".

Een andere belangrijke aktiviteit ten behoeve van derden is de modern geoutilleerde offset-rotatiedrukkerij, Eldee Offset, gespecialiseerd in full-colour-drukwerk, voornamelijk in grote oplagen.

In onze in Heerlen gevestigde onderneming werken ca. 800 medewerkers.

Tekstredakteur (part-time) m/v

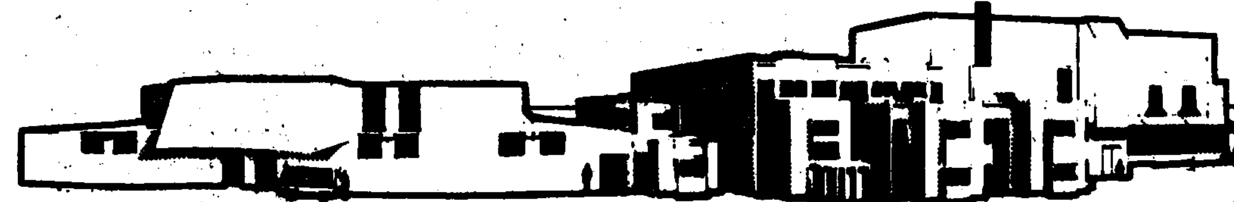
U brengt het nieuws in beeld. U selekteert uit onze bronnen (redaktie, persbureaus, etc.) wat u interessant voor onze kijkers vindt. Dit nieuws vormt u om naar korte boodschappen, die u intypt.

Funktie-eisen:
- 't Kofschip is voor u geen onbekende, u beheerst dus uw Nederlands perfekt;
- U heeft een makkelijke schrijfstijl;
- U kunt zelfstandig werken en bent flexibel als het om werktijden gaat;
- U heeft een opleiding op H.B.O.-niveau.

Wij bieden:
Wij bieden een boeiende, zelfstandige funktie, die part-time uitgevoerd wordt voor de berichtgeving
- op zondag (1x per twee weken),
- op zaterdag (1x per drie weken) en
- eventueel een aantal uren in de week voor opvang van piekbelasting en/of zieke kollega's.

Uw sollicitatie:
Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V., Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, t.a.v. mevrouw M. van Niekerk, plv. hoofd personeel & organisatie.
Voor telefonische informatie kunt u bellen met mevrouw Th. Kuchnio, chef LD-TV, tel. 045-739294.

Limburgs Dagblad

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

Tekstverwerker m/v
per direct, voor een relatie in Voerendaal.
Werktijden: 8.30 - 12.30 uur. Kennis van Philips 50/20 en een opleiding op HAVO-/MEAO-niveau zijn vereist. Leeftijd: 20 - 25 jaar. Deze baan is voor langere tijd en biedt goede toekomstperspectieven.
Voor informatie:
045 - 71 83 32, Adriane Keulen
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Medewerker binnendienst m/v
voor een assurantie-kantoor in Kerkrade. U gaat zich voornamelijk bezighouden met boekhoudkundige werkzaamheden. U hebt een afgeronde MEAO A-opleiding en bent in het bezit van het assurantie B-diploma. Ook kunt u werken met een PC en bent streekbekendig. Gezien de snelle inzetbaarheid strekt enige werkervaring tot de aanbeveling.
Deze baan is voor langere tijd en biedt goede mogelijkheden.
Voor informatie:
045 - 46 88 88, Ramona Dorscheidt
Kerkrade, Grupellostraat 3a

GEZONDHEIDSZORG

Bejaarden-/ziekenverzorgende m/v
per direct, voor een verzorgingshuis in Voerendaal. Wij zoeken een gediplomeerde kandidaat. U bent bereid alle diensten te draaien. Het betreft een full-time baan voor langere tijd.
Voor informatie:
045 - 71 28 31, Anita Koudijs
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Bejaarden-/ziekenverzorgende m/v
per direct, voor een bejaardenhuis in Heerlen.
Wij zoeken een gediplomeerde kandidaat. Het betreft een vervanging wegens ziekte voor circa 2 maanden. Deze part-time baan is voor 4 à 5 uur per dag (geen avond- en nachtdiensten). Leeftijd: 25 - 35 jaar.
Voor informatie:
045 - 71 28 31, Anita Koudijs
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

TECHNIEK

Chemisch analist(e) m/v
voor een chemisch concern in Geleen.
De werkzaamheden bestaan uit het uitvoeren van elementen-analyses met behulp van neutronen-activering. Wij zoeken een kandidaat met een afgeronde HLO-opleiding met als studierichting chemisch/analytisch. U kunt zelfstandig werken en plannen en bent bereid met radio-actieve stoffen te werken. Ook bent u in het bezit van het rijbewijs B. De opdracht is voor langere tijd.
Voor informatie:
046 - 75 29 70, Harry Hollanders
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Proces-controleur m/v
voor een galvanische-bedrijf in Kerkrade.
De werkzaamheden bestaan uit de controle van en onderhoud aan het machinepark van de galvaniseerbanden. Wij zoeken een kandidaat met een opleiding MTS proces-techniek of VAPRO B of MLO laboratorium-techniek. U begint in dagdienst en bent bereid in 3-ploegendienst te werken.
Deze verantwoordelijke, zelfstandige en uitdagende baan biedt bij gebleken geschiktheid uitstekende toekomstperspectieven.
Voor informatie:
046 - 75 29 70, Harry Hollanders
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

LTS-ers m/v
voor een relatie in Nuth. U werkt mee aan het produktie-proces van rubberen onderdelen. Een opleiding en enige werkervaring in de metaalsec[illegible] zijn vereist. Bij voorkeur hebt u ervaring met slij[illegible]
Er wordt in 3 ploegen gewerkt.
Voor informatie:
045 - 71 99 40, Wilma Smaling
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Bedrijfsleider m/v
voor een elektro-bedrijf in Heerlen. U krijgt de le[illegible] over 10 medewerkers en gaat onder meer werk [illegible] voorbereiden, begeleiden, controleren, instrueren [illegible] monteurs opleiden. U hebt een HTS-diploma m[illegible] elektro-techniek als afstudeerrichting. Kennis va[illegible] NEN 1010, tekenervaring en ervaring met calcul[illegible] en installatie-techniek zijn een vereiste. Leeftijd: [illegible] circa 30 jaar.
Voor informatie:
045 - 71 99 40, Wilma Smaling
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Elektro-monteurs m/v
voor een bedrijf in Landgraaf. Op lokatie verricht[illegible] alle voorkomende elektro-technische werkzaamheden. U hebt een LTS- of MTS elektro-diploma [illegible] enige ervaring als elektro-monteur. Er wordt gew[illegible] in dagdienst.
Voor informatie:
045 - 71 99 40, Wilma Smaling
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

INDUSTRIE

Medewerkers m/v
voor een brood- en banketbakkerij in Brunssum. Het werk is op afroepbasis in dag- en/of ploegen-dienst. Zoekt u werk voor 1 of meer dagen per week? Dan kunt u reageren. Het is ook mogelijk alleen in het weekeinde te werken. Hebt u intere[illegible] Neem dan contact met ons op.
Voor informatie:
045 - 27 38 38, Nicole Offermans
Brunssum, Lindeplein 15

Verladers m/v
voor een chemisch bedrijf in Geleen. De werkz[illegible] heden bestaan uit het assisteren bij de verlading [illegible] eindprodukten met behulp van spoorwegwagon[illegible] het bedienen van graafmachines in opslagloods[illegible] het verrichten van diverse hand- en spandienste[illegible]
Werktijden: 7.00 - 15.00 uur of 15.00 - 23.00 uur.
Voor deze aantrekkelijke en verantwoordelijke fu[illegible] zoeken wij gemotiveerde en zelfstandig werkend[illegible] kandidaten op LBO- niveau. Deze opdracht is vo[illegible] langere tijd.
Voor informatie:
046 - 75 61 58, Mariëlle Schutgens
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Studenten/medewerkers m/v
part-time, die iedere maandag van 8.00 tot 16.0[illegible] kunnen werken. De juiste kandidaten beschikke[illegible] over een goede conditie die nodig is voor verlad[illegible] werkzaamheden. Leeftijd: vanaf 18 jaar.
Wij bieden u voor deze dag een prima salaris.
Voor informatie:
045 - 71 83 66, Karin Poelman of Ingrid Driesse[illegible]
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

Medewerker rollerbaan m/v
voor een bedrijf in Hoensbroek. Het werk besta[illegible] het stapelen van dozen op pallets en deze palle[illegible] verzendklaar maken. Het werk is of in dagdienst [illegible] 7.30 tot 16.30 uur of in middagdienst van 17.00 [illegible] 22.00 uur. Leeftijd: 18 - 40 jaar. Hebt u interesse[illegible] Neem dan contact met ons op.
Voor informatie:
045 - 71 83 66, Ingrid Driessen
Heerlen, Op de Nobel 1/Akerstraat

● *Dora van der Groen in 'Oog in oog'. (Nederland 3 – 22.00 uur)*

Nederland 1

KRO

11.00 Eucharistieviering Land. Vanuit de H. Catharinakerk in Utrecht.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.25 Het kruis in de woestijn. Reportage over de Koptische kerk in Egypte.
14.55 Napoleon en Josephine. Amerikaanse serie. Afl. 4. NHerh.
16.00 Lamers. Gevarieerd middagmagazine.
17.00 Hou nou toch op. Serie uitzendingen over stoppen met roken.
17.30 ●●Journaal.
17.35 Kiekeboe. Gevarieerd peuterprogramma;
17.45 Oren van je kop. Poppenserie. Afl.: Kostbaar bezit.
17.55 De gezusters Kokkel. Serie. Afl. 5: Het pretpark. Het gaat niet goed met Huize Kokkel.
18.15 Liefdesalfabet. Liefdesboodschappen.
18.20 Loods 6. Jongerenprogramma vanaf de oever van het Amsterdamse IJ.
19.00 ●●Journaal.
19.05 (TT)Waku waku. Spelprogramma gepresenteerd door Rob Fruithof.
19.35 Zondagavond met Van Willigenburg. Praatprogramma met gasten uit binnen- en buitenland.
20.30 Ook dat nog. Satirische consumentenrubriek.
21.15 Hollywood connection. Filmquiz met Carl Huybrechts.
22.25 Brandpunt. Actualiteitenmagazine.
23.00 The chief. Engelse politieserie. Afl. 5. Hoofdcommissaris John Stafford wordt door zijn medewerker hoofdinspecteur Hedger op allerlei manieren in discrediet gebracht.
23.53-23.58 ●●Journaal.

Nederland 2

VPRO

09.00 Babar de olifant. Canadees-/Franse tekenfilmserie. Afl.: Koning Tippel moet stemmen.
09.25 Fitless. Sportief kinderprogramma gepresenteerd door Arnold Vanderleidje.
09.30 16 Stofzuigers. Serie toneelstukjes. Afl. 2: Die troep is geen soep.
09.45 Toren van pizzas. Jeugdmagazine.
10.05 ■De boefjes. Slapstick. Afl.: Dogs is dogs (1931).
10.25 Mannetje en mannetje. Serie slapsticks. Afl. 9: Liedje.
10.30 Agaath. Serie over een fantasierijke journaliste. Afl. 1: Tarzan.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma met Han Reiziger.
12.00 TROS Voetbal plus. Sportprogramma.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 The wonder years. Amerikaanse comedy-serie. Afl.: Fate. Kevin wil in de gunst komen bij Winnie en besluit de oudere Eddie Pinnetti uit te dagen.
18.25 Lokolé. Magazine over en met nieuwe Nederlanders.
19.00 Moord-tv. Aandacht voor de moordlijst en andere actuele pop.
19.10 In living colour. Comedyshow met o.a. Keenan Ivory Wayans.
19.30 Onrust! Subcultureel magazine.
20.00 (TT+●●)Journaal.
20.10 Van Kooten en De Bie's Keek op de Week.
20.32 Belevenissen. Tweewekelijks programma waarin Peter van Ingen een persoon volgt, die in de actualiteit staat.
20.57 Diogenes. Maandelijks magazine met reportages.
21.57 Berlin Alexanderplatz. Duitse serie van Rainer Werner Fassbinder naar het gelijknamige boek van Alfred Döblin. Afl. 6/7: Liefde wordt altijd duur betaald / Een eed kun je ook afzweren.
23.55-00.00 ●●Journaal.

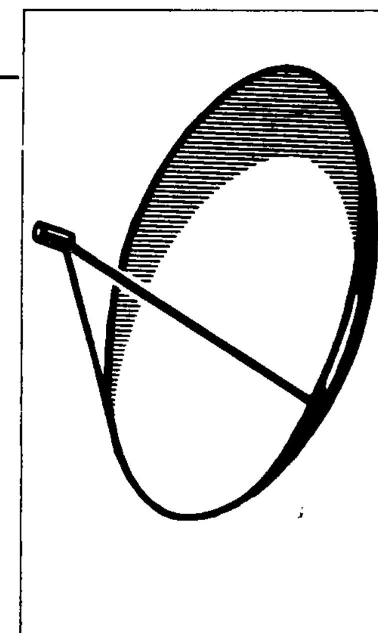
Nederland 3

NOS

00.00 Programma-wijzigingen mogelijk i.v.m. Golfoorlog.
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 (TT)Studio Sport. WK skiën in Saalbach-Hinterglemm: reuzenslalom voor heren.
11.00 Jihad. Studiogesprek over de betekenis van de Jihad in de Islam.
11.30 Omrop Fryslân Edukatyf. De Nije Moanne V.
12.00 Het Capitool. Discussieprogramma.
12.45 Studio Sport. WK schaatsen voor dames; NK schaatsen in Assen; WK veldrijden voor profs in Gieten; Daviscup-tennis; WK skiën in Saalbach-Hinterglemm; Top 12 tafeltennis voor dames en heren.
17.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Het Griekse vuur. Les 3.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio Sport.
20.00 ●●Journaal.
20.10 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.35 Een bericht van de Wilde Ganzen.
20.37 Moskou is niet alles. Serie portretten van jongeren in de Sovjet-Unie. Deel 1.
21.05 Dorp in wording. Over werken als leraar in het voortgezet onderwijs.
21.30 Ischa. Tweewekelijks praatprogramma.
22.00 Journaal.
22.05 Oog in oog. Serie van twaalf tv-spelen. Afl. 4: Het schoonste van al, van Guido van de Meir, gespeeld door Dora van der Groen.
22.28 Revolutie en genade.

RTL 4.

07.00 Ochtendprogramma. Met o.a. Rete Mia.
08.00 Telekids. Gepresenteerd door Irene Moors.
11.00 Studio Rembrandt. Cultureel programma.
12.00 Classique.
15.00 Classique.
15.45 The Living Planet. Engelse natuurserie.
16.15 Operation Petticoat. Amerikaanse comedyserie.
16.40 Love boat. Amerikaanse serie.
17.30 De ideeënbus.
18.00 Journaal.
18.15 Bios.
19.00 Scrabble.
19.05 Full House. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Journaal.
19.40 Jake & the Fatman. Amerikaanse detectiveserie.
20.25 Scrabble.
20.35 Columbo. Amerikaanse detectiveserie.
22.10 Scrabble.
22.15 Murphy Brown. Amerikaanse comedyserie.
22.40 Match. Actueel sportprogramma.
23.55 Journaal.
00.05 Dallas. Amerikaanse serie.
00.55 Nachtprogramma. Met o.a. Rete Mia, Beton Bidon en Classique.

RTL Plus

06.00 Ein Herz für Wauzi. Tekenfilmserie. Herh.
06.20 Die Holidays aus Rom. Tekenfilmserie. Herh.
06.45 Die Jetsons. Tekenfilmserie. Herh.
07.10 Yogi Bär. Tekenfilmserie. Herh.
07.35 Scooby Doo. Tekenfilmserie. Herh.
08.00 Li-La-Launebär.
09.30 Die Insel der blauen Delphine. Amerikaanse speelfilm uit 1964 van James B. Clark.
11.00 Die Woche. Talkshow.
12.05 Klassik à la carte.
12.35 Die unglaublichen Geschichten. Serie. Afl.: Meeresungeheuer - Schrecken der Seefahrt.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Afl.: Der Notnagel; Familie Munster, serie. Afl.: Herman streikt; Ultramann - Mein geheimes Ich, serie. Afl.: Ausser Kontrolle.
14.15 ■Schlagerparade 1961. Westduitse muziekfilm uit 1961 van Franz Marischka.
15.55 Der Fuchs geht in die Falle. Amerikaanse speelfilm uit 1962.
17.45 Kunst und Botschaft.
17.50 Kilometer 330. Countrymuziek.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Toeristische quiz. Vandaag: Winter in Colorado.
20.15 Red Sonja. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Richard Fleischer.
21.55 Spiegel TV. Actualiteiten.
22.30 Prime Time-Spätausgabe.
22.45 Chefarzt dr. Westphal. Das turbulente Krankenhaus, serie. Afl.: Gesundheit ist teuer.
23.35 Kampf gegen die Mafia. Serie. Afl.: Böse Uberraschung.
00.25 Nachts wenn das Blut gefriert. Monsters, serie. Afl.: Das Vermächtnis.
00.50 Unbekannte Dimensionen. Serie bovennatuurlijke verhalen. Vandaag: Die unvollendete Geschichte.
01.15 Alfred Hitchcock zeigt. Serie verhalen. Vandaag: Amok (1).
01.40-01.45 Aerobics.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Gevarieerd magazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries.
10.00 Die Supersinne der Tiere. Documentaire serie. Afl. 4: Der Nase nach.
10.30 Besuch bei Caterina Valente.
11.00 Kopfball. Spelprogramma.
11.30 (TT)Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
12.00 ●●Presseclub.
12.45 Tagesschau met Wochenspiegel.
13.10 Programma-weekoverzicht van Eins Plus.
13.15 ●●Mozart in Mantua. Serie pianoconcerten t.g.v. de 200ste geboortedag van Mozart.
14.00 Babar. Frans/Canadese tekenfilmserie. Afl. 18: Der Elefantenexpress.
14.25 Degrassi Junior High. Canadese serie. Afl.: Der Star.
14.50 A - Z Lifeshow. Gevarieerd kindermagazine.
15.15 Tagesschau.
15.20 Aussenseiter - Spitzenreiter.
16.00 ARD-Ratgeber: Essen und Trinken. Culinaire tips. Vandaag: Wiener Schnitzel.
16.30 Globus - Die Welt von der wir leben. Milieumagazine.
17.00 ARD-Sport extra. Tennis: Daviscup. Duitsland-Italië vanuit de Westfalenhalle in Dortmund.
18.40 (TT)Lindenstrasse. Duitse serie. Afl.: Schlaflos.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT)Tagesschau.
20.15 Expeditionen ins Tierreich. Natuurfilmserie. Afl.: In Hitze und Regen, natuurfilm over vogels op de evenaar.
21.00 Sidonie. Tv-spel van Karin Brandauer. Het zigeunervondelingetje Sidonie wordt in 1933 in Steyr door het Duitse arbeiderspaar Breitner opgenomen.
22.30 Titel, Thesen, Temperamente.
23.00 Tagesschau.
23.05 Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen. Vandaag: Komposition in Blau, van Fritz Winter.
23.15 Magnum. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Verfolgt.
00.00 Tagesschau.
00.05-00.10 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.

Duitsland 2

09.13 Programma-overzicht.
09.15 Eucharistieviering vanuit Saarbrücken-Ensheim.
10.00 ZDF Sport extra. WK skiën vanuit Saalbach/Hinterglemm.
11.00 25 Jahre Unterhaus. Cabaretprogramma t.g.v. het 25-jarig bestaan van het Unterhaus in Mainz.
12.00 ●●Das Sonntagskonzert. Festival der Stimmen, portret van de Griekse zangeres Agnes Baltsa.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.13 Damals. Vor vierzig Jahren, serie oude weekjournaals. Vandaag: DDR: Vorwärts mit der Planwirtschaft.
13.25 ZDF Sport Extra. WK skiën vanuit Saalbach/Hinterglemm; ca. 14.00 Daviscup-Tennis live vanuit Dortmund.
17.00 Heute.
17.05 Danke schön. Verslag van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis, bekendmaking van de winnaars.
17.10 Siebenstein. Kinderserie. Afl.: Angsthasen.
17.35 Ringu. Poppenserie over een pinguïn. Afl.: Pinguj ist eifersüchtig.
17.40 Hals über Kopf. Duitse serie. Afl.: Mein Name ist Lehmann.
18.10 ML - Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Thema: Wechseljahre - Was wird anders?
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Parlementaire rubriek.
19.30 (TT)Das goldene Grab des Wüstenkönigs. Documentaire over het opgraven en conserveren van een oude indianenschat in Peru.
20.15 Ausgetrickst. Misdaadkomedie van Sigi Rothemund. Wanneer haar man met zijn vliegtuigje neerstort incasseert Julia Winter een zeer hoge uitkering van de levensverzekering.
21.45 Heute. Aansl. Sport am Sonntag.
22.00 Ein Arzt der Hoffnung. Franse tv-film in twee delen van René Allio. Deel 1. 1776. De jonge Parijse arts Simon Bertignac gaat op het platteland werken.
23.35-00.20 ●●The best of ZDF. Jazz Club met Etta Cameron en Peter Herbolzheimer RCB, het Toots Thielemans Quartet, het Jimmy Smith Quartet e.v.a.
00.20 Heute.

● *Johanna Mertinz, Arghavan Sadeghi-Seragi en Kitty Speiser in 'Sidonie'. (Duitsland 1 – 21.00 uur)*

Duitsland 3 West

09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Afl. 4. (herh.).
09.30 Telekolleg aktuell. Cursusinformatie.
10.00 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Afl. 4. (herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus dataverwerking. Afl. 4. (herh.).
11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. Programma voor Grieken, Spanjaarden en Joegoslaven.
12.00 Tele-Akademie. Luigi Vittorio Conte Ferraris over: buitenlanders, een Duits of een Europees probleem.
12.45 Sehen statt Hören. Weekmagazine voor doven en slechthorenden.
13.15 Europa-Magazin.
13.40 West 3 aktuell.
13.45 Fenster-Platz.
14.00 Schwimmschule. Informatieve serie over zwemtechnieken. Deel 1.
14.15 Die fröhliche Wissenschaft. Franse speelfilm uit 1968 van Jean-Luc Godard.
15.45 Kiebich und Dutz. Film gemaakt door de cartoonist Friedrich Waechter gebaseerd op deze stripfiguren.
17.15 Luc Bondy. Portret van deze theaterregisseur.
18.00 Aktuelle Minute.
18.01 Es war einmal...das Leben. Franse tekenfilmserie. Afl. 12: Horch, was kommt von draussen rein oder Das Ohr.
18.30 Gott und die Welt.
18.58 Programma-overzicht.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine (19.30-19.45 Sport im Westen).
20.00 Ein frecher Vogel. Van David Wheatley.
21.25 West 3 aktuell.
21.30 Man müsste noch mal zwanzig sein ... Melodieën van Gerhard Jussenhoven t.g.v. zijn 80-ste verjaardag.
23.00 Prominenz im Renitenz.
23.45 Geschichte/Zeitgeschichte. Radio Bikini - Atomversuche im Pazifik 1946, documentaire.
00.40 West 3 aktuell.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse.
08.00 Spanien. Sprache, Land und Leute. Les 5.
08.30 Telekolleg II. Cursus wiskunde. Les 10. (herh.).
09.00 Telekolleg II. Cursus Engels. Les 4. (herh.).
09.30 Telekolleg aktuell. Cursusinformatie.
10.00 Telekolleg II. Cursus scheikunde. Les 4. (herh.).
10.30 Telekolleg II. Cursus informatica. Les 4. (herh.).
11.00 Musik im Elf. Glenn Gould-cyclus.
11.30 Radio Symfonie Orkest Stuttgart.
12.00 Tele-Akademie. Luigi Vittorio Conte Ferraris: Buitenlanders - een Duits of een Europees probleem?
12.45 Sehen statt Hören. Magazine voor doven en slechthorenden.
13.15 Ihre Heimat - Unsere Heimat. Magazine voor gastarbeiders uit Griekenland, Spanje en Joegoslavië.
14.15 Mozart. Serie. Afl. 5.
15.45 Omnibus. Was ist menschenwürdig?
17.00 Reinhard Gehlen - Spion des Jahrhunderts? Portret van deze legendarische Westduitse spion.
17.45 Die sechs Siebeng'scheiten. Quiz tussen gymnasia.
18.30 Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz.
19.00 Prominenz im Renitenz.
19.45 Reisewege zur Kunst. Sizilien, verslag van een kunstreis door het zuidwesten van Sicilië.
20.30 Ihr, ich und das neue Pianola. Nostalgisch cabaret van en met Robert Kreis.
21.00 Focus. Duits-Frans cultureel magazine. Thema: De grens.
21.50 Winter.
22.00 Nieuws.
22.05 Flutlicht. Sportmagazine.
23.00 Wortwechsel.
23.45 Weisser Fleck.
00.30 Schlagzeilen.

RAI UNO

07.00 Gevarieerd ochtendprogramma.
10.50 Santa Messa.
11.55 Parole e vita.
12.25 Eurovisione Austria. Saalbach Sci alpino.
13.30 TG l'una.
13.30 Telegiornale.
14.00 Domenica in ...
14.20 Notizie sportive.
14.30 Domenica in ...
15.20 Notizie sportive.
15.30 Domenica in ...
16.20 Notizie sportive.
16.30 Domenica in ...
18.10 90 Minuto.
18.30 Domenica in ...
19.50 Che tempo fa.
20.00 Telegiornale.
20.40 I misteri della giungla nera. Film.
22.20 La domenica sportiva.
00.00 TG1 notte - he tempo fa.
00.20 Fua d'inverno. Film.

SAT 1

08.05 Zapp. **08.30** Neon Rider. Aansl. tekenfilms. **09.30** Bezauberende Jeannie. **10.00** Tier + Wir. **10.30** Auf und davon. **10.55** Programma-overzicht. **11.00** So gesehen. **11.05** Eine schöne Bescherung, Amerikaanse filmkomedie uit 1981. **12.45** Familie Feuerstein. Afl. Luftsprünge. **13.10** Hotel. Afl. Rallye. **14.00** Juxbox. **14.30** SAT.1 Sport Live. **17.10** Die linke Hand Gottes. **18.45** SAT.1 Blick. Aansl. SAT.1 Wetter. **18.50** SAT.1 – Sportclub. **19.30** Von Herz zu Herz. **20.00** Rheinsberg, Duitse speelfilm uit 1967 van Kurt Hoffmann. **21.40** SAT.1 BLICK. **22.00** Talk im Turm. **23.15** Valentina. Afl. Die Kamera und der Tod. **23.45** SAT.1 Sport. **00.45** ■Der Prozeß. **02.40-02.50** Programmaoverzicht.

SSVC

07.00 Sky Nieuws over de situatie in de Golf. **08.00** Ontbijttelevisie. (Overname van o.a. de BBC. **10.00** Sky Nieuws. **10.25** Songs of praise. **11.00** Inset. **11.30** Children's SSVC. Nellie the Elephant. **11.45** The Jetsons. **12.05** A week in politics. **12.45** The Chart Show. **13.35** Sportsmasters. **14.00** News and weather. **14.10** Walden. **14.55** Chris Serle's summer season. **15.10** Star trek: the next generation. **15.55** Match of the day live: the road to Wembley. **18.00** The chronicles of Narnia. **18.30** Eastenders. **19.30** Holiday outings. **19.40** Catchphrase. **20.10** The Ruth Rendell Mysteries. **21.00** Lovejoy. **21.55** Ski Sunday. **22.40** News and BFG weather report. **23.35-00.25** There's something about a convent girl.

BBC Europe

09.50 Today's viewing. **09.55** Playdays. **10.15** Articles of Faith. **10.30** This is the day. **11.00** A vous la France. **11.25** Espana Viva. **11.50** Step up to word power 'personal letters'. **12.15** A Way with numbers. **12.40** Bazaar. **13.05** See hear. **13.30** Country File. **14.00** News Summary. **14.05** On the Record. **15.00** Eastenders. **16.00** Snooker. **18.05** The Clothes Show. **18.30** Antiques Roadshow. **19.15** O.K. **19.25** News and Weather. **19.40** Songs of Praise. **20.15** Only fools and Horses. **21.05** Lovejoy. **22.00** News and Weather. **22.15** Money Programme. [illegible] In Soladarity. **23.55** That's Life. [illegible] Ski Sunday. **01.10-01.15** Monday's Viewing.

Eurosport

07.00 Hour of power. **08.00** Fun factory. **10.00** WK Skiën; Trans world sport; Europacup basketball; WK schaatsen dames; Indoorkampioenschappen speedway; WK skiën, samenvatting. **18.30** International motorsports. **19.30** EK kunstrijden op de schaats. **21.00** WK schaatsen voor dames. **21.30** The game of billions, voetbaldocumentaire. Deel 1. **22.30** WK skiën, samenvatting. **23.30** Freestyle skiën vanuit Zermatt. **00.05** WK rodelen, samenvatting. **00.30** Internationaal indoor voetbaltoernooi vanuit Bercy. **01.30** [illegible] World tour waterskiën. Deel 6.

Super Channel

00.00 Live: elk heel en half uur nieuws over de Golfoorlog. **07.00** The Mix. **13.30** Hello Australia Hello Vienna. **14.00** The Mix. **15.00** It is written with George Vanderman. **15.30** The Mix. **16.00** Touristic Magazin. **16.30** E.R.F. **17.00** The Mix. **17.30** The World Tomorrow. **17.55** Goodyear Weather Report. **18.00** Business weekly. **18.30** Opel Supersports News. **18.35** Inside View. **19.30** Videofashion. **20.00** Spin. **21.00** Goodyear Weather Report. **21.05** Opel supersports news. **21.10** Getting wasted, Amerikaanse tv-film, followed by Late night Mix.

MTV Europe

08.00 Paul King. **10.00** Club MTV. **11.00** The MTV spotlight. **11.30** European Top 20. **13.30** XPO. **14.00** [illegible] Dann. **18.30** Week in rock. **19.00** [illegible] Top 20 Countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbangers Ball. **01.30** Ray Cokes. **03.00** Night videos.

CNN

07.00 News Update. **07.10** Moneyweek. **07.30** News Update. **07.40** Healthweek. **08.00** News Update. **08.10** Showbiz this Week. **08.30** News Update. **08.40** Science and Technology Week. **09.00, 09.30** Headline News Update. **09.40** The Big Story. **10.00** News Update. **10.10** Pinnacle. **10.30** World Business This Week. **11.00** News Update. **11.15** Larry King Weekend. **12.00** News Update. **12.10** Showbiz This Week. **12.30** News Update. **12.40** Style with Elsa Klench. **13.00, 14.00, 14.30** Headline News Update. **14.40** Evans and Novak. **15.00, 15.30** Headline News Update. **15.40** Your Money. **16.00** News Update. **16.10** On the Menu. **16.30** News Update. [illegible] Newsmaker Sunday. **17.00** News Update. **17.10** CNN Travel Guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World Business This Week. **18.30** News Update. **18.40** International Correspondents. **19.00, 19.30** Headline News Update. **19.40** Moneyweek. **20.00** Futurewatch. **20.30** Headline News Update. **21.00, 22.00, 23.00, 23.30** CNN World Report. **00.00** Headline News Update. **00.30** News Update. **00.40** Inside Business. **01.00** News Update. **01.10** This Week in Review. **01.45** News Update. **02.00, 03.00, 03.30, 04.00, 05.00, 05.30** Headline News Update.

België/TV 1

09.00 Samson. Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer, met de tekenfilms Bolke de beer, Bouli, Foofur en Babar.
10.15 Look. Mode- en lifestylemagazine.
11.00 De zevende dag. Praatcafé met Tony van den Bosch en Ivo Belet.
13.00 Huizen kijken. Reeks over bouwen, verbouwen en wonen.
13.15 Sunday Proms. Reeks van zeven uitzendingen rond deze Ierse tenor. Deel 5: Dennis O'Neill in Antwerpen (1).
14.45 Schoolslag. Spelprogramma waarin leerlingen en leraren van twee lager secundaire scholen het tegen elkaar opnemen.
15.25 Hazehart. Oostduitse jeugdfilm van Gunter Friedrich. Janni, het lelijke eendje van de klas, mag tot ieders verbazing de hoofdrol in een film spelen.
16.45 Het pleintje. Vlaamse serie. Afl. 21.
17.30 Kilimanjaro. Nieuwsmagazine voor jongeren.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl. 249.
18.05 Plons. Afl.: Plons en de speelvogel.
18.10 In het wilde weg. Natuurprogramma. Vandaag: De ganzentrek in Damme en de rest van Europa.
19.00 Sportweekend.
19.25 Mededelingen en programmaoverzicht.
19.30 Nieuws.
19.45 Sportweekend. Vervolg. Aansl.: Kijk uit!, verkeerstip.
20.30 Niet voor publikatie. Deel 2:
21.40 Het ei van Christoffels. Reportage over mensen, hoe ze naar zichzelf kijken, over hun omgeving en de feiten van de dag.
22.10 I.Q. Quiz met denk- en weetvragen.
22.40 Vandaag.
23.00 Oog in oog. Serie. Vandaag: Een paradijs, van Peter van Straaten, door Carry Tefsen.
23.30-23.40 Coda. Plastische kunsten: De nettenboetsters, van Max Liebermann (Kunsthalle Hamburg).

België/TV 2

14.45 Sport extra: Veldrijden. W.K. voor profs, rechtstreeks vanuit Gieten.
19.30 Journaal.
19.45 Sportweekend.
20.30-22.30 De Mahabharata. Verfilming van de Mahabharata, het Indiase epos naar het toneelstuk van Peter Brook en Jean-Claude Carrière.

België/RTBF 1

10.30 Shema Israel, herh. **12.00** Faire le point. **13.00** Nieuws. **13.25** Le jeu des dictionnaires, spelprogramma. **14.00** L'aviateur, Amerikaanse speelfilm uit 1985 van George Miller. De stuurse en zwijgzame piloot Edgar Anscombe neemt zeer tegen zijn zin een rijk en verwend meisje mee op een vlucht. **15.35** Coup de foudre. Serie. Afl.: Résurgence. **16.05** Destination le monde: Frans Guyana, de groene woestijn, natuurdocumentaire. **16.50** Génies en herbe. Spelprogramma voor scholieren. (herh.). **17.25** Noubanimé. Kinderprogramma met tekenfilms. **18.20** Clip à la Une. **18.30** Week-end sportif. Sportmagazine. **19.30** Journaal en Weerbericht. **20.05** Tatayet show. Amusementsprogramma. **21.35** Pas si bêtes. Portretten van dieren. Vandaag: De das. **21.40** Le débutant. Franse speelfilm uit 1986 van Daniel Janneau. De electricien Francois Veber droomt van een carrière in het theater. Aansl.: 92 secondes pour l'Europe: Jef Houthuys. **23.15** Weerbericht en laatste nieuws. **23.35-23.45** Shema Israel.

België/Télé 21

14.55 WK veldrijden voor profs. **16.25** Alfred Hitchcock présente. **17.00** Felix. Gevarieerd magazine. **17.30** Une heure avec Elvis, concert met Elvis Presley en The Jordanaires. Herh. **18.30** Alice. Gevarieerd programma. Herh. **19.30** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal en weerbericht. **20.00** Retro 21: Année 1962 - Eddie Constantine-cyclus: Lemmy pour les dames, Franse speelfilm uit 1961 van Bernard Borderie. Tijdens zijn vakantie aan de Côte d'Azur ontmoet FBI-agent Lemmy Caution zijn oude vriend Dombic weer. **21.30** Laatste journaal en weerbericht. **22.00-23.00** Week-end sportif.

● *Carry Tefsen in 'Oog in Oog'. (België/TV 1 – 23.00 uur)*

TV5

07.00 Molierissimo, tekenfilm. **07.30** Canadees nieuws. **08.00** Envoyé spécial. **09.00** Feu vert. **09.30** Découverte. **10.00** Journal TV5. **10.05** Visages de la musique. **11.00** Modern style. **12.00** Journal TV5. **12.05** Concert. **13.00** Journal télévisé francais. **13.15** L'école des fans. **14.00** Comédie, comédie. **16.05** Journal TV5. **16.15** Destination le monde. **17.05** Hit NRJ. **18.00** Flash varicelle. **18.20** Francofolies de Montréal. **19.00** Journal TV5 et météo. **19.15** Clin d'oeil. **19.30** Journal télévisé Belge. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Journal Télévisé et météo. **21.35** Spécial Cinéma: Keux interdits. **23.20** Journal TV5. **23.35-00.35** Vues d'Afrique.

radio

Radio 1

Elk heel uur nieuws. 7.02 Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De Verbeelding. Vandaag over Angela Carter. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier. (12.30 Nws). 13.08 Hier en Nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek. 18.08 Aktueel. 19.03 Archie. 20.02 The bands. 21.02 The great American songbook. 22.02 New age magazine. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 Nachtwacht.

Radio 2

Elk heel uur nieuws. 8.02 Vroege Vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Coen Stork (IX). 10.30 Cappuccino in de morgen. 11.02 Muziek-mozaïek. 12.02 Cappuccino in de morgen, vervolg met om ca. 12.15 Radiotheater presenteert de Marx Brothers' radioshow: Advocatenkantoor Flywheel, Shyster & Flywheel. 13.02 Radiojournaal. 14.02 Mezzo. 16.02 Het punt. 18.02 Album. 20.02 De sofa. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

Elk heel uur nieuws. 8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 Miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 Hitweek. 16.02 Liefdeslijn. 18.02 De jonge honden. 20.02 Leidse Kade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4

8.00 Nws. 8.02 Muziek voor beginners. 9.00 Musica Religiosa et Profana. 9.55 Progr.-overz. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Vokalise. 13.00l Nws. 13.02 De Nederlanden. 14.00 Concert op de zondagmiddag met om 14.15 Rotterdams Philharm. Ork. en Koor Nieuwe Muziek met viool. (Pauze: Praten over muziek). 16.30 Diskotabel. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Setimani musicale di Ascona. Muz. voor piano. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.50 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 David. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde Ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00 Nws.) 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Mensen. 18.25 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 De onbekende Islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: Muziek op verzoek. 10.02 Trefpunt: interviews, discussies, live-muziek. 11.02 Sport. 12.02-13.00 Het concert. 18.05-19.00 Sport.

België/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Kop of Flet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF

6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt (2). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenü. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. [illegible] Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio

2.00 Kuschelrock. 6.00 [illegible] Morgen. 9.00 Ausgeq[illegible] Geert Müller Gerbes. 11.0[illegible] der Woche, Top 30. 14.00 [illegible] stunden. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voll Sport. 18.00 Classic-Hits. Die größten Hits, die besten Oldies. 21[illegible] Je t'aime. 24.00-04.00 Nachtradio. Die Nacht lebt.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf, Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. (22.00 Nachrichten). 22.05 Musik zum Träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Acht nieuwe afleveringen van 'Prettig geregeld'

Anne Wil Blankers geeft voorkeur aan televisie

Van onze rtv-redactie

LINSCHOTEN – Acht nieuwe afleveringen van de televisie-serie 'Prettig geregeld', waarin Anne Wil Blankers samen met Peter Faber een alternatief echtpaar speelt, kosten haar nogal wat tijd. Bovendien is zij druk bezet met repetities en voorstellingen. Daardoor kan zij steeds minder in haar vrije tijd aan haar verplichtingen voldoen. De actrice heeft daarom besloten haar huis-annex-theatertje in Linschoten te verkopen: Anne Wil Blankers is gestopt met 'Schuurenburgh'. Sinds 1985 speelde zij naast haar 'gewone' werk solorollen en gaf zij lezingen over toneel in deze tot theatertje verbouwde schuur naast haar boerderij.

Anne Wil Blankers is ongetwijfeld een van de meest herkenbare actrices van deze tijd. Haar karakterrollen geven altijd een sterk en overtuigend beeld van vrouwen die zich - soms noodgedwongen - verdiepen in het wezen van hun bestaan.

„Jááá", zegt ze, „dat is bijna een rode draad in mijn toneelcarrière. Ik vind ook dat het daar om gaat: of je enigszins tot je recht komt, als mens, als moeder, als vrouw. Hoe eenvoudig je talenten ook zijn, ik vraag mij altijd weer af in hoeverre iemand een zekere mate van geluk kan vinden in datgene wat hij is en wat hij kan. En zodra ik een vrouw speel die zich door de omstandigheden ziet verworden tot een verdrietig mens, dan probeer ik er achter te komen of de mogelijkheden voor geluk verstopt zijn, afgekapt zijn of echt helemaal niet meer bestaan".

Twee stukken waarmee Anne Wil Blankers de laatste jaren veel indruk maakte waren 'Een dag uit de dood van verdomde Lowietje' en 'Shirley Valentine'. Het eerste stuk ging over een echtpaar met een gehandicapt kind. Anne Wil speelde de moeder, Jeroen Krabbé was de vader. Het verhaal draaide om de enorme consequenties van het hebben van een gehandicapt kind binnen het gezin. De moeder bleef daarbij overeind, de vader nam tenslotte de benen: hij kon er niet meer tegen.

Taboe

'Shirley Valentine' daarentegen ging over een slecht huwelijk: man verveeld, gewelddadig, bazig en overspelig; vrouw op zoek naar meer. Vooral naar een meer wezenlijke levensvervulling, dan het vast blijven zitten in een doodgelopen relatie.

Anne Wil Blankers: „Nee, die thema's vervelen mij nooit. Ik denk dat ik iets in mijn leven zou gaan missen, wanneer ik uitsluitend -eh- vrijblijvende stukken zou spelen. Ik speel nooit een stuk vanuit mijn eigen levenservaring. Dat klinkt misschien vreemd, maar ik ben en blijf op de eerste plaats actrice. Toen ik de moeder speelde van een gehandicapt kind deed ik dat wèl met een enorme motivatie. Tenslotte heb ik zelf een mongoolse dochter. Maar het was dus niet zo dat ik toen op dat toneel aan 'de treurnis uit mijn leven' stond te denken. Geen se-con-de. Ik wilde vooral het taboe doorbreken van het hebben van een gehandicapt kind. Veel mensen vinden zoiets 'eng' of 'sneu' of weet-ik-wat. Ze gaan dat liever uit de weg, praten daar niet graag over. Ik wilde juist laten merken dat je daar best over kunt praten, dat je daarmee gewoon een beetje kunt helpen.

Mijn dochter Marjolein is een heerlijk kind, een gelukkig kind ook. Zij is prima, ik heb daar geen zorgen meer over. Het was zelfs zo dat ik, drie maanden nadat zij geboren was, besloot weer te gaan werken. Omdat ik vond dat ik vooral niet thuis moest blijven zitten, niet vast gaan lopen in een hoop getob of getreur. Juist van mijn werk krijg ik enorm veel energie, en ik weet van mezelf dat ik daar een min of meer tevreden mens van word. Zodat ik daardoor ook thuis weer meer kan betekenen.

Ik werkte al vóór mijn huwelijk. Toen ik trouwde wilde mijn man doorgaan met zijn carrière. 'Ik ook', heb ik gezegd. Want ik heb een leuk vak, ik hou van mijn werk. Ik ben een bofferd: ik kreeg al snel veel kansen. Zodra ik bij de Haagsche Comedie kwam, mocht ik spelen met groten als Ko van Dijk en Paul Steenbergen. Daar heb ik enorm veel profijt van gehad".

● *Anne Wil Blankers: „Het spelen in zo'n serie betekent óók dat je meer mensen bereikt dan ooit tevoren".*

„Zal ik je eens iets geks vertellen?", zegt ze zachtjes. „De andere kant van de medaille is dat ik heel toevallig wèl alles eventjes twee uur per dag mag vergeten, wanneer ik erg verdrietig ben of in de problemen zit en ik moet spelen. Da's gek, hè. Dat is toch even een kleine escape. Ik maak me op dit moment zorgen over mijn zoon Diederik, die ernstig ziek is. Dat betekent dat het in mijn lijf zit, dat het door me heen gaat. Maar mijn werk gaat altijd door, absoluut, ik kan het niet mengen met mijn privé-leven".

Relativerend: „Maar dat is niks bijzonders, hoor. Iedere directeur, om maar eens wat te noemen, moet door. Ook als het thuis niet zo goed gaat. En dit is mijn werk, mijn plicht en ik wil het".

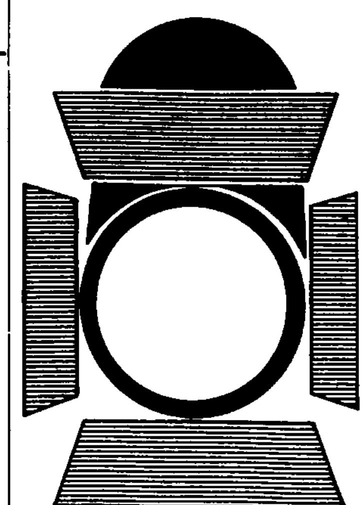
„Juist", vindt ze, „omdat ik iets bekender ben. Zodra je naam iets meer gaat voorstellen, is ook de verantwoordelijkheid die je draagt groter. Mensen verwachten méér. Je wordt in feite je eigen concurrent. Daarom is mijn leven zeker geen glamourleven, hoewel velen dat denken. Mijn leven bestaat uit hard werken. Keihard werken. Het betekent doorgaan, repeteren, luisteren, proberen, niet opgeven en vertrouwen hebben.

En dan vaak, gewoon moe thuiskomen. Op deze afgelegen plek dus. Maar in tegenstelling tot wat velen ook geloven is er bij mij nooit sprake van feesten, partijen en overal de gevierde actrice mogen zijn. Welnee. Ik zie nooit een kip, ik woon hier compleet afgesloten van het mondaine leven".

Zelfstandig

In de tv-serie 'Prettig Geregeld' laat Anne Wil tenslotte een andere vrouw zien. Iemand die zelfstandig is, ook in haar relatie en die een gelukkig leven kan leiden in overleg en naast dat van haar man. „Ja, dat is een heel luchtig gegeven, heel erg van nu ook, die rol, en zeker niet te zwaar op de hand. Ik vind het enig om zo'n vrouw te spelen en naast Peter Faber is het helemaal een groot plezier om te doen. Nee, ik kende hem niet en hij mij al helemaal niet. Hij had wel zoiets van: 'Wat moet ik in hemelsnaam met dat keurige mens van de Haagsche Comedie'. Maar al bij de eerste drie zinnen in de repetitie wisten hij en ik dat het klikte en dat we aan elkaar gewaagd waren. Da's dan leuk. Dat maakt het werken fantastisch.

En ja, het spelen in zo'n serie betekent natuurlijk ook dat je meer mensen bereikt dan ooit tevoren, jongere mensen vooral. De mensen die vroeger altijd vroegen: hu?, wie is dat dan? Annie Blankers Koen? (schaterend), kennen nu opeens mijn naam. Het betekent dat ik veel post krijg. Afhankelijk van het stuk waarin ik speel kan dat oplopen tot acht à tien brieven per dag. Ja, die beantwoord ik allemaal. Omdat ik mijn publiek heel serieus neem en het raakt mij zeer wanneer iemand de moeite wil nemen om mij iets te vertellen over zijn of haar leven. Daar doe je theater voor hè. Voor de mensen. Je hoort, je weet en je voelt dat het aankomt, dat ze er pret aan hebben. Of gewoon, iets mee kunnen in hun leven. En ik ben zelf een heel positief ingesteld mens. Dat heb ik meegekregen. Daarom laat ik mensen vaak weten: denk vooral óók aan jezelf. Jij bent er ook nog. Laat je niet door het leven onderuit halen".

Oók RTL 4 verlaagt prijzen

Van onze rtv-redactie

AMSTERDAM – IPN Nederland, het bureau dat voor RTL 4 de zendtijd voor commercials verkoopt, heeft in navolging van de STER de tarieven fors verlaagd. De verlaging is opmerkelijk omdat het een tussentijdse aanpassing betreft. Het IPN-tarief lag oorspronkelijk tot maart vast, maar al vanaf deze week geldt een tarief dat gemiddeld zo'n vijftien procent lager ligt. IPN reageert daarmee op een forse verlaging van het tarief van de STER. Directeur C. Smeekes kondigde twee weken geleden aan het tarief voor STER-spotjes fors te verlagen. Adverteerders hoefden vanaf 1 maart nog maar zo'n vijftien procent minder te betalen dan de eerste twee maanden van dit jaar. In vergelijking met dezelfde periode vorig jaar betekenen de nieuwe STER-tarieven zelfs een verlaging van rond de veertig procent. Bovendien werd adverteerders een korting in het vooruitzicht gesteld van twintig procent als zij hun hele tv-budget bij de STER zouden uitgeven. Smeekes wil met deze forse prijsverlaging adverteerders wegtrekken bij RTL 4.

Tineke over valse kentekens

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Tineke de Nooy besteedt op deze zaterdag in haar gelijknamige tv-programma bij RTL 4 (vanaf 17.30 uur) aandacht aan het rijden met valse kentekenplaten. Volgens sommige schattingen zouden in Nederland ongeveer 250.000 auto's rijden met een vals nummerbord. Wanneer de bestuurders van deze auto's overtredingen begaan of (na een ongeluk) een vluchtmisdrijf begaan, kan dit ernstige gevolgen hebben. de echte bezitter van het bewuste kenteken moet zien te bewijzen dat niet hij de overtreding heeft begaan of het ongeluk heeft veroorzaakt.

In 'Tineke' straks ook een uitgebreid gesprek met Patricia Paay en Adam Curry. Kookgast is deze week de acteur Henk Poort. Hij speelt de rol van Jean Valjean in de musical 'Les Misérables'.

● *Tineke: met haar wekelijkse talkshow straks vanaf 17.30 twee uur lang bij RTL 4.*

Golfoorlog: record aantal kijkers

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – De afgelopen maand januari is de best bekeken tv-maand sinds in 1987 de kijkmeter werd geïntroduceerd. Dat blijkt uit cijfermateriaal, verzameld door onderzoeksbureau AGB Media, bewerkt door de afdeling Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS. Onder invloed van de Golfoorlog keek de Nederlander in januari tussen zes uur 's avonds en middernacht ruim twee uur naar de buis. De extra Golf-uitzendingen, die de gezamenlijke omroepen op Nederland 3 hebben verzorgd, hebben echter niet kunnen voorkomen dat RTL 4 momenteel verreweg de best bekeken tv-zender is.

Volgens door RTL 4 bewerkt cijfermateriaal van AGB Media, haalde deze zender de afgelopen maand een marktaandeel van 27 procent. Nederland 1 (VARA, KRO, NCRV en EO), dat de afgelopen twee maanden bijna de score van RTL 4 haalde, moest in januari fors terug in het marktaandeel: van 26 procent naar 21 procent. Nederland 2 (Veronica, TROS, AVRO en VPRO) is nu de best bekeken publieke zender met een aandeel van 22 procent (vorige maand kwam deze zender nog op 21 procent). Nederland 3 zag vooral door de Golfuitzendingen het marktaandeel oplopen tot 13 procent (10 procent in december). De gezamenlijke publieke omroepen bleven op een marktaandeel hangen van 56 procent.

Ondanks een fors lager aandeel voor Nederland 1, trok deze zender nauwelijks minder kijkers. Nederland 1 haalde de afgelopen maand een gemiddelde kijkdichtheid van 7,3 procent (bijna een miljoen kijkers).

Best bekeken tv-programma in januari was een uitzending van het 8-uur Journaal op 18 januari (vlak na het uitbreken van de Golfoorlog). Dat programma trok op Nederland 2 en 3 4,25 miljoen kijkers, gevolgd door een aflevering van Ook dat nog met 4 miljoen kijkers. Best bekeken programma op RTL 4 was een aflevering van de Surpriseshow met 2,9 miljoen kijkers.

'Geen ster, maar gewoon héél goed in mijn vak'

Willem Nijholt tegen wil en dank regisseur

Van onze showpagina-redactie

DEN HAAG – 'Willem Nijholt is de grootste acteur van Nederland'. Zo, dat is er uit. Voor aanvang van de voorstelling 'Amadeus' in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag roert acteur Paul Röttger zich danig. „Je mag wèl een interview met Willem houden, maar dan moet je je verhaal beginnen met de zin: Willem Nijholt is de grootste acteur van Nederland". Achtergrond van deze serieuze grap is het feit dat Willem Nijholt nog steeds genegeerd wordt door de grote toneelgezelschappen en dat zit de grootste acteur van Nederland niet lekker. Nijholt sloeg met zijn Salieri van tien jaar geleden in als een bom, maar het was meteen zijn laatste engagement bij het comfortabel gesubsidieerde toneel.

'Amadeus' wordt gespeeld ter gelegenheid van het Mozartjaar. Het is niet zo maar een herneming. Het is de reprise van een stuk dat nog steeds in het collectieve toneelgeheugen zit als een groot artistiek succes. Wie zich daar aan waagt kan wachten op de vergelijking met 'toen' en dus op slechte kritieken. Waarom zich dan toch ten tweeden male aan 'Amadeus' gewaagd? „Het is tien jaar geleden maar 28 keer gespeeld", vertelt Willem Nijholt. „Ik heb altijd in mijn achterhoofd gehad: 28 opvoeringen, dat is te weinig voor zo'n mooi stuk. Het was toen totaal onbekend, niemand zag er eigenlijk iets in, zelfs niet hier in Den Haag. Ze vroegen een conferentcier voor deze rol, omdat het grotendeels rechtstreeks tegen het publiek gesproken wordt en men realiseerde zich gewoon niet wat de potentie van het stuk was. Inmiddels is de film geweest en heeft het stuk een veel grotere bekendheid gekregen. Ik moet zeggen, dat de slechte pers meer over de film schrijft dan over de voorstelling en vervolgens het één met het ander gaat zitten vergelijken".

Vluchtig

„Als een theaterstuk wordt hernomen, schijnt dat altijd vragen op te moeten roepen. Stel je voor dat Mozarts pianoconcert nr. 20, wat ik zijn mooiste vind, om de tien jaar wordt gespeeld! Mensen die nu 20 zijn waren toen 10, dat is een hele nieuwe generatie. Er is niets zo vluchtig als theater, het wordt altijd in het heden gemaakt. Laatst zag ik een video-opname van een repetitie van tien jaar geleden. Een technicus zei al tegen me: Willem, kijk er nou niet naar, het is verschrikkelijk. En inderdaad: ik ben er gillend bij weggelopen. Het verbijstert me dat ik toen überhaupt één goede pers heb gekregen. Ik zag daar de kwaadaardige heks van Haarlem over het toneel rennen, het was een soort Scrooch. Nu is er meer kritiek op mijn rol, maar ik heb het gevoel dat ik 'm veel beter speel. Het zal destijds wel het verrassingselement zijn geweest. Ik was die musicaljongen, die plotseling een serieuze rol ging spelen. Er is inmiddels veel meer over Salieri bekend en ik benader hem nu veel meer naar de waarheid. Het is een sobere, uitgefileerde voorstelling geworden; veel minder heisa. En Salieri is nu een hoffelijke man, want dat wàs hij ook. Het was een aardige man die helemaal niet bang hóéfde te zijn voor Mozart. Hij onderkende wel degelijk het genie van Mozart en hij heeft zich daardoor wel enigszins door God gepasseerd gevoeld, maar het was in zijn tijd een beroemde man".

„Deze Salieri is veel zekerder van zichzelf, relaxter in zijn gedrag jegens Mozart. Die poep roepende jongeman bedreigt hem niet in zijn maatschappelijke positie; het is veel meer het gevecht Salieri-God. Salieri is de diepgelovige dorps-katholiek, die in een kerk afgelegde geloftes beschouwt als persoonlijke overeenkomsten. Misschien dat het diepe zuiden, dat nog uitloopt over het bezoek van de paus, nog op die manier gelooft, maar ik ben zelf katholiek en voor mij is dit soort geloof wel uit de tijd. Hoewel iets van de erfzonde, van het schuldgevoel om het feit dat men leeft, altijd wel zal blijven bestaan in mijn hart".

„Als je ziet hoe vaak 'De meeuw' van Tsjechov de laatste tien jaar is gespeeld, dan werd elke keer weer wat mee gedaan. Ik probeer met dit stuk niets te doen. Shaffer is voor mij de hoofdrolspeler, hij is de creator, ik de re-creator. Wij moeten levend maken wat hij geschreven heeft en bij een grote schrijver als Shaffer léèft het stuk al".

Nijholt kwam tot zijn genuanceerdere visie op Salieri doordat er in de afgelopen jaren twee doortimmerde boeken verschenen over de componist aan het Weense hof van keizer Joseph II. „Salieri heeft inderdaad beweerd dat hij Mozart had vergiftigd. Maar dat was kennelijk in een vlaag van waanzin (want iedereen had in die tijd syfilis en hij ging ook vreemd) en hij heeft dat een dag later direct herroepen".

Het was niet Nijholts idee om 'Amadeus' opnieuw uit te brengen, en het was al helemaal niet zijn idee om zelf te regisseren. Producent Van de Rest benaderde Nijholt voor Salieri en Walter Timmermans zou gaan regisseren. „Daar waren we heel gelukkig mee", vertelt Nijholt. „Totdat bleek dat hij dubbele afspraken had gemaakt en 'Amadeus' niet kon doen. We hebben twee maanden lang heftig gezocht, ik heb zelfs de stoute schoenen aangetrokken en Derek Jacobi gepolst. Hij had het graag willen doen, als hij niet tot eind november vast zat aan een rol in Londen. Uiteindelijk bleef er niets anders over dan het in godsnaam maar zelf te doen. Want waar vind je in juli een regisseur als je begin november moet gaan repeteren?"

● *Willem Nijholt: „Er is niets zo vluchtig als theater. Het wordt altijd in het heden gemaakt".*

„Ik wilde er uitstappen. Want ik ambieerde het regisseren echt niet. Nee, serieus, ik wilde ermee ophouden. Ook al omdat ik toen een aanbieding kreeg voor 'Les misérables'. Maar aangemoedigd door Paul Röttger heb ik zelf de regie op me genomen en zijn we doorgegaan. Bovendien: ik kan tegen 120 geboekte voorstellingen niet zeggen: dank u wel, ik ga weg. That hadden de theaterdirecteuren mij niet in dank afgenomen. Ik stond voor een soort blok, begrijp je?"

Combinatie

„Het is geen prettige combinatie, spelen en regisseren. Bij de repetities zei ik steeds: nu komt er een monoloog van mij, die slaan we even over. Zelfs bij de première was ik meer regisseur dan hoofdrolspeler. In de scène heb ik tijd te kijken: dat gaat goed, oh shit het licht is te laat, oh god ik moet wat zeggen. Nee, ik heb geen goede première gespeeld. Het heeft allemaal te maken met het idee dat men hier heeft van de acteur. Een pianist is dienstbaar aan de muziek, maar de acteur wordt altijd gezien als de man die de show probeert te stelen. Terwijl ik vind dat de goede acteur zich dienstbaar moet opstellen. Voor 'De verbroken code' ben ik zeven kilo dikker geworden, want dat was een man die zichzelf lelijk vond. Ik heb er alles aan gedaan om mezelf lelijk te maken. Die man was vies en als ik er mijn collega's in dat kleine busje onderweg naar de voorstelling niet mee tot last was geweest had ik vuil ondergoed aangetrokken. Acteur zijn is een heel onderdanig leven en zeker in Nederland geen glamour-vak. Nee, ik ben geen ster. Ik weiger mezelf als ster te beschouwen. Ik ben gewoon heel goed in mijn vak, jongen".

Toernee Sinatra verschoven

DEN HAAG – De aangekondigde Europese toernee van de Amerikaanse zanger Frank Sinatra het komend voorjaar, is vanwege de Golfoorlog een half jaar uitgesteld. 'The Voice' zou op 23 mei optreden in het Sportpaleis van Antwerpen. Naar die lokatie werd uitgeweken omdat Ahoy in Rotterdam te riskant bleek voor organisator Hans Breukink. Sinatra-fans zullen nu zeker tot september moeten wachten om hun idool in Europa te kunnen zien optreden.

De concert-organisatie van Free Record Shop is teleurgesteld over het besluit, „maar we kunnen hieraan helaas niets veranderen". Reeds verkochte kaarten kunnen op de verkoopplaats worden ingeleverd en worden direct terugbetaald.

MC Hammer naar Ahoy'

ROTTERDAM – Rapfenomeen MC Hammer treedt zaterdag 6 april op in het Rotterdamse sportpaleis Ahoy'. De Amerikaanse zanger-danser geldt als een van de meest populaire popartiesten van dit moment. Van zijn jongste album 'Please Hammer don't hurt'em' werden alleen al in eigen land het afgelopen jaar negen miljoen exemplaren verkocht. Met dezelfde langspeler is MC Hammer tevens kanshebber voor maar liefst zes Grammy Awards. De voorverkoop voor Ahoy' begint zaterdag bij de bekende adressen.